

ANUL 1901

27 JUN 1901

REVISTA PĂDURILOR

ORGANUL SOCIETĂȚII „PROGRESUL SILVIC”

Publicată sub îngrijirea comitetului de redacție

COMPUS DIN D-N-I:

Dr. GR. ANTIPA, P. ANTONESCU, C. BROȘTEANU și N. GH. POPOVICI
sub prezidenția D-lui I. KALINDERU

1861

T O M • U L X V

Prețul abonamentului este de 12 lei pe an.
Pentru membrii societății și pentru școlari, prețul se reduce
la 10 lei pe an.

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA GUTENBERG, JOSEPH GÖBL.

20, — STRADA DOAMNEI, — 20
(Biserica Kalinderu)

1901

SOCIETATEA „PROGRESUL SILVIC”
FONDATA IN 1886

1976

31140

31 SEP 1970

REVISTA PĂDURILOR

Publicată sub îngrijirea comitetului de redacție

COMPUS DIN D-NII:

Dr. GR. ANTIPA, P. ANTONESCU, C. BROȘTEANU și N. GH. POPOVICI
sub prezidenția D-lui I. KALINDERU

TOMUL XV. — ANUL 1901
SERIA II. — ANUL V

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA GUTENBERG, JOSEPH GÖBL

20, — STRADA DOAMNEI, — 20

(Biserica Kalinderu)

1901

INSTITUTUL PĂDURILOR
BRACOV

REVISTA PĂDURILOR

SERIA II. — ANUL V.

O PRIVIRE RETROSPECTIVA

Asupra lucrărilor mai importante cu privire la păduri, din anul 1900.

Anul 1900 este fără îndoială unul din cei mai rodnici în lucrările silvice, mai rodnic nu numai din ultimul deceniu, dar pot zice cel mai rodnic de la crearea corpului silvic.

În adevăr, în acest an avem de înregistrat: *recrearea fondului de 2°/o* din venitul brut al pădurilor, *legea de organizare* a Ministerului Domeniilor, *imprimarea unei statistici* a pădurilor Statului, *a unei hărți silvice*, *a unor notițe* asupra pădurilor țării, *a unei hărți* a ostroavelor Dunărei — această din urmă lucrare de și pornită dintr'un punct cu totul altul de cit silvic, de către Ministerul de resbel, efectuarea ei este de mare folos și pentru administrația pădurilor.

Mai trebuie să adăogăm înainte de a studia ceva mai detaliat lucrările de mai sus, că participarea serviciului silvic al Statului la *Expozițiunea din Paris*, i-a atras două mari premii, luate pentru: *lucrările scrise* și pentru *diferite materiale*, ceea-ce de sigur constituie o mare cinste pentru corpul silvic al Statului. De asemenea Administrația Domeniilor Coroanei, pentru frumoasele obiecte de resort

silvic expuse în pavilionul Român, a obținut 2 mari premii pentru păduri.

Se trecem acum în revistă fie-care din aceste lucrări:

I. *Legea de 2°/_o*. Se știe că sub impulsivitatea unui fericit cuprins și avându-se în vedere fluctuațiunile prea mari bugetare din țara noastră pe de o parte, iar pe de alta cunoscându-se că o bună gospodărie pădurească este imposibil a se face în asemenea condițiuni, că lucrările silvice pentru a da rezultate satisfăcătoare, trebuie să aibă o continuitate, că continuitate nu se poate avea în asemenea operațiuni, cînd într'un an se dă mijloace bănești necesare iar în altul nu; pentru a se subveni la toate aceste nevoi, prin legea din 17 Mai 1892 s'a creat fondul de 2°/_o pentru cultura și punerea în valoare a pădurilor Statului.

Această lege însă a fost desființată în anul 1896 prin legea din 23 Martie iar în anul trecut s'a reînființat fondul prin legea promulgată în 12 Mai 1900, spre binele pădurilor Statului.

II. *Legea de organizare a Ministerului Domeniilor* de la 1 Aprilie, 1900, a căutat să îplinească o lacună mare, ce se simțea în gestiunea diferitelor ramuri de activitate pendinte de acest departament, și ca atare atinge și pădurile. În ceea-ce ne privește pe noi ca corp, ne-a lăsat această lege ca și mai înainte, dacă nu mai rău, căci prin ea s'a micșorat salariile unor grade, salarii cărora de la 1864 pînă astăzi nu li s'a adus nici o îmbunătățire, pe cînd în toate celelalte administrații ca: corpul tehnic al Ministerului lucrărilor publice, magistratura, telegraf și poșta, armata, Regie etc. etc., salariile vechi s'a sporit la unele servicii chiar cu 50°/_o față cu salariile dinainte de 1875.

O singură porțiță s'a lăsat serviciului silvic și aceasta este art. 49, prin care ni se recunoaște dreptul la o organizare specială ca corp. Dar, cînd aceasta va putea lua ființă?!

III. *Statistica pădurilor Statului*, este o lucrare tot de atît merit pentru corpul silvic, pe cît era de necesară pentru

administrație, este prima lucrare de acest fel făcută pînă astăzi în țara noastră. Incercări de a se aduna note statistice asupra pădurilor Statului, s'aun făcut în mai multe rinduri, nici-odată însă ele nu au luat ființă.

Ea are avantajul de a înlesni foarte mult pe agenții în cercetări silvice de ori-ce resort, de a le permite să găsească imediat ori-ce comparații ar voi să facă între masivele păduroase din diferitele județe etc., de a putea în fine să precizeze de ce întinderi, de ce fel de masive se compune domeniul păduros al Statului.

Pentru efectuarea acestei lucrări, s'aun cercetat și cules date după toate planurile pădurilor existente la Minister, ast-fel că suprafețele trecute în text, sînt cele mai precise posibile. Trebuie să se știe că aproape jumătate din pădurile Statului, actualmente nu au planuri, deci pentru acestea, suprafețele sînt aproximative; însă pe cît posibil mai apropiate de adevăr, căci la determinarea lor, au participat în prima linie șefii de ocoale, a căror cunoștințe asupra masivelor din ocoalele lor, nu se poate pune la îndoială.

Această lucrare, care nu este perfectă ca cifre, și nici că putea fi ast-fel, față de materialul de care se dispunea, împlinește o mare lacună pentru administrația pădurilor. Se sperăm că încetul cu încetul Statul va lua măsuri pentru ridicarea în plan și a pădurilor ce nu au astăzi planuri și că prin urmare o a doua ediție a acestei statistici va putea satisface și firile cele mai pretențioase.

IV. *Notice sur les forêts du Royaume de Roumaine*, Această broșură scrisă în franțuzește a fost făcută în vederea participării României la Expoziția de la 1900 din Paris. Cu această lucrare Ministerul a voit se prezinte în concertul națiunilor expozante, pe terenul silvic, starea pădurilor țării.

Ea coprinde 3 părți distincte:

a) Textul în care se tratează despre administrarea pădurilor la diferitele categorii de proprietari, organizarea cor-

pulul silvic al Statului, legislațiunii silvice, nomenclatura esențelor pădurești și asociațiunea lor în formațiunea masivelor, de păduri, pepiniere etc., în fine este o descriere pe cât posibil de restrinsă dar întocmită ast-fel în cât orî-ce străin de țara Românească, care ar dori să se ocupe de pădurile noastre cu ușurință se găsească toate datele principale necesare.

b) Intr'o serie de 24 hărți și diagrame s'a căutat a se reprezenta în mod grafic și foarte ușor de urmărit, pădurile țării privite din toate punctele de vedere, în mod special și comparativ pentru Stat, stabilimente publice, Domeniul Coroanei și proprietarii particulari, cum și din punctul de vedere al regimului silvic. Aceste planșe sînt de multă utilitate, căci ele înlesnesc stabilirea termenilor de comparație.

c) Pentru ca să se poată pune mai ușor sub ochii străinilor starea pădurilor noastre printr'o serie de 12 fotografii, s'a căutat a se reprezenta cite-va din masivele noastre forestiere mai de importanță, plantațiunile de salcîm de pe nisipurile sburătoare, cum și mijloacele de transport mai principale din păduri, uzitate la noi în țară.

Această lucrare a fost mult apreciată la Congresul internațional de silvicultură ținut la Paris în luna Iunie 1900, cum și la Expoziție, unde a făcut parte din grupa IX clasa 49 și împreună cu harta pădurilor țării au adus corpului silvic al Statului recompensa unui *mare premiu*.

5. *Harta pădurilor Regatului României*. Această hartă, redactată pe scara 1:200.000, reprezintă într'un exemplar pădurile țării pe categorii de proprietari: Stat, stabilimente publice, comune, Domeniul Coroanei și particulari; iar în altul pădurile țării pe categorii de esențe: reșinoase pure sau în majoritate, reșinoase cu fag, predominînd fagul, esențe amestecate (fag, stejar, carpin etc.), stejar pur sau predominant, specii albe (salce, plop, etc.) și salcîm.

Pentru întocmirea acestei hărți, comisiunea însărcinată de Minister, s'a servit pînă la Ploiești, de planșele Institu-

tulul Geografic al Armatei după ultima ridicare, iar de la Ploești pînă la Severin după harta Statului major Austriac din 1859, pusă pe cît posibil la curent de către serviciul silvic al Statului.

Această hartă întocmită în perfect acord cu statistica pădurilor, este prima hartă silvică a României, în care se arată pe lingă fixarea conturului pădurilor pe natură de proprietari, și determinarea zonelor de vegetațiune a diferitelor esențe.

Ea este de natură a facilita mult studiul proprietății forestiere, cum și a da o idee clară de cum este repartizat în țara noastră acest fel de avuție; din ea ușor se poate vedea părțile mult împădurite cît și acelea unde pădurile lipsesc și ar trebui create.

VI. *Harta Ostroavelor*. O mare lacună prezintă cunoașterea prin scripte a ostroavelor Dunărene care aparțin țării. Această lacună a fost însă împlinită printr'o ediție a hărții acestor ostroave, întocmită pe scara $1/55500$, în toamna anului 1900.

Această lucrare concepută mai mult din punct de vedere strategic, și al stabilirei fruntariei și are o mare importanță și pentru noi pădurarii, mai întîi pentru că măsurătoarea ostroavelor făcută de către serviciul marinei noastre militare ne dă o idee mai precisă de întinderea lor, apoi prin stabilirea pozițiunii lor, ne înlesnește mult alcătuirea seriilor de exploatare.

Această lucrare se compune din harta Dunărei și a coastelor, pe care sînt așezate ostroavele între diferitele pichete și dintr'un mic text care începe cu istoricul asupra fruntariei despre Bulgaria; apoi face descrierea fie-cărui ostrov.

La această lucrare a colaborat și colegul nostru D-I Inspector I. P. Chihaia, pentru partea silvică, ca reprezentat al Ministeriului Domeniilor.

Lucrările de mai sus reprezintă oare cum partea lite-

rară cu aplicațiunii practice, dar nu de mai puțin interes sînt însă lucrările pentru vînzările extra-ordinare de păduri făcute în vederea crizei în care a căzut finanțele țarei. Aceste lucrări au fost executate de agenții cei mai des-
toinici și după indicațiunile inspectorilor silvici. Ca rezultat al acestor lucrări, avem scoaterea în vînzare a 465 mil arbori de stejar, repartisați în 28 păduri și pe o suprafață ca de 33.629 hectare ceea ce ne dă în mijlocie *13 arbori* de extras pe hectar.

În ziua de 15 Ianuarie 1901, s'a ținut deja o licitație pentru vînzarea a aproape jumătate din numărul total al arborilor repartisați pe 12 păduri, a cărui rezultat a fost vînzarea unui număr de aproape 95 mil în 9 păduri, care pentru unele ca Nêtoșil-Trivalea, a atins prețu de *40 lei* pe arbore.

Acestea sînt lucrările mai importante silvice, sau cu atingere la păduri, cari s'au efectat în anul 1900, și ar fi de dorit ca lucrări mai de seamă cu privire la păduri, să avem fericirea a înregistra în fie-care an, căci numai în felul acesta putem să ne impunem ca corp și să sperăm la o situație mai bună.

Mihail Tănăsescu.

LIBERTATEA DE ACȚIUNE ÎN SILVICULTURĂ

De la un timp încoace, chestiunile economice pasionează omenirea și mai ales pe acei cari au în mîini conducerea destinelor diverselor State. Criza ce bîntuie aproape toată Europa și mai ales țara noastră, a deșteptat și în oamenii ce presidează sau sînt chemați a presida la destinele ei, atențiunea către chestiunile economice, care, fie zis în treacăt, pînă acum cu motiv sau fără motiv, nu prea 'i-a interesat. Este un semn îmbucurător și datorî suntem să-l relevăm cu satisfacție și mulțumire. Este în

deobște constatat că după starea economică a unei țări, se cîntărește puterea ei și se pot face deducțiuni asupra rolului ce în viitor este chemată a juca în concertul Statelor civilizate.

Nesiguranța noastră din trecut, lupta cu elementele străine, munca desvoltată din partea a tot ce țara avea mai de valoare ca oameni, pentru cîștigarea neatîrnării noastre politice, — au făcut ca chestiunile de ordine internă și mai ales cele economice, să fie lăsate pe al doilea plan.

De sigur de aproape o jumătate de secol, s'au realizat în România progrese uimitoare. Pe terenul instrucțiunii publice, și mai ales în învățămîntul secundar, universitar și special superior, ne putem compara cu multe State din occidentul Europei, care lucrează de secole pentru acestea.

Pe terenul desvoltării și înmulțirii mijloacelor de transport pentru scurgerea mai repede și mai lesnicioacă a produselor solului nostru către centrele de consumație și piețele de export, am făcut de asemenea un pas însemnat.

Asemenea progrese am realizat și în mijloacele de apărare ale țării, în siguranța publică internă etc.

Nu tot ast-fel staă însă lucrurile cînd este vorba de sporirea producțiunii și mai ales de îmbunătățirea produselor, cum și de punerea în valoare și exploatare a produselor așa zise naturale: mine și păduri.

Pe această cale mai nu am făcut progrese, sau ca să fim mai optimiști, vom zice că am făcut prea slabe progrese în raport cu timpul.

Preocupațiunii de altă ordine, justificate în parte, după cum am arătat mai sus, ne-au sustras și atențiunea și activitatea noastră națională de la acea ordine de lucrări, căror le putem zice lucrări pentru desvoltarea noastră economică.

Astăzi însă, cînd situațiunea noastră politică, grație oamenilor mari și buni patrioți, cari au condus destinele Romîniei, este asigurată, *cînd ilustra, scumpa și înțeleapta dinastie întemeiată de iubitul și marele nostru Rege Carol I, are în puternicele ei mâini destinele Romîniei* și cînd ast-fel ne-a dispărut grija stărei noastre ca Stat de sine stătător și cînd avem o greutate în concertul Statelor Europei și avem asigurată existența noastră națională.

Astăzi zic, trebuie să ne preocupăm mai mult și pot

zice chiar exclusiv de situațiunea noastră internă; să ne dezvoltăm forțele de producțiune, să îmbunătățim produsele teritoriului nostru, să punem în valoare și să exploatăm în mod înțelept produsele naționale ale solului: mine și păduri.

Căci numai ast-fel și numai prin propriile noastre produse vom putea deveni reelmente bogați.

În nenumărate rînduri și din diverse puncte de vedere, s'a vorbit despre păduri în coloanele acestei reviste.

S'a scris despre rolul ce ele au din punct de vedere al interesului general prin influența bine-făcătoare ce exercită asupra climei, asupra regimului apelor, asupra igienei publice, asupra buneii stări a populațiunii, asupra menținerii terenurilor surpătoare, erosive și mișcătoare. etc.

S'a vorbit despre influența ce au asupra producțiunii agricole, despre veniturile ce dau acum și vor da în viitor țării în general și Statului în special, — și din toate aceste considerațiuni s'a dedus că ele sunt un bun natural și că constituiesc o bogăție națională, a căreii existență, bună conservare, rațională îngrijire, înțeleaptă și științifică exploatare, contribuie acum și va contribui în viitor la buna stare a Romîniei din toate punctele de vedere.

Ca consecință dar a rolurilor multiple ce ele joacă și sunt chemate a juca în dezvoltarea Romîniei ca și a oricărui alt Stat, atît prin existența lor cît și prin produsele lor, legiuitorii noștri, în bine-făcătoarea lor prevedere, ca rezultat al convingerei despre importanța pădurilor, au impus proprietarilor de păduri, prin diverse articole din Codul silvic, restricțiuni asupra dreptului de a uza și de a exploata proprietățile lor forestiere.

Ast-fel dar și pentru motivele mai sus expuse s'a instituit în mod legal și în Romînia, ca și în toate cele-l'alte State, un regim silvic.

Codul silvic romîn institue în Romînia două nuanțe sau categorii de regim silvic:

I. Regimul silvic absolut și generic, aplicat tuturor pădurilor care aparțin proprietarilor cu caracter perpetuu (Stat, comune, stabilimente publice etc.), ori-care ar fi situația proprietăților lor, la munte sau la cîmp, la podgorie sau la baltă (art. 3 din Codul silvic). În privința pădurilor acestor proprietari, Codul silvic impune restricțiuni nu numai

în ceea ce privește conservarea proprietății împădurite, dar și în ceea ce privește modul exploatarei, natura produselor și cantitatea ce trebuie să producă pădurile etc. Deci aceste păduri trebuie să se cultive, îngrijească și exploateze după un amenajament (art. 4).

II. Regimul silvic excepțional aplicat numai în anumite împrejurări, cînd pădurile aparținînd altor proprietari de cît cei enumerați mai sus și anume particularilor, s'ar găsi situate ast-fel în cît fie existența și conservarea lor, fie modul lor de îngrijire, exploatare și cultură, ar avea o înrîurire sau o influență asupra interesului obștesc, — cu alte cuvinte ele ar fi chemate să joace un rol de interes public.

Aci legiuitorul a stabilit două modalități bine definite prin art. 11 și 13 Codul silvic.

a) Cînd pădurile proprietarilor, particulari, sunt ast-fel situate (pe terenuri surpătoare, erosive, mișcătoare, la frontaria țării, etc), în cît existența și conservarea lor sunt necesarii interesului public, ori-care ar fi esențele din care sunt constituite, sau care le vor constitui în viitor, ele nu pot fi defrișate (art. 13) sau desființate.

b) Cînd însă pădurile proprietarilor particulari ar fi ast-fel situate în cît interesul obștesc ar fi influențat nu numai de existența și conservarea lor, dar și de modul exploatarei, culturii și îngrijirii lor, deci de natura esențelor ce le constituie, de modul regenerării lor, de vîrsta la care vor fi exploatare, de natura produselor lor etc., atunci nu numai existența și conservarea lor o impune legiuitorul, dar și modul de exploatare și de cultură (art. 11). Deci aceste păduri sunt supuse regimului silvic și în ceea ce privește amenajamentul, cu alte cuvinte ele nu se pot exploata de cît conform art. 4 din Codul silvic, ca și pădurile supuse regimului silvic conform art. 3 și anume după un amenajament făcut de o comisiune specială, compusă din trei agenți silvici, direcți ai Statului și aprobat prin Decret Regesc.

Dar ce este un amenajament ?

Amenajamentul constituie arta de a reglementa tratamentul și exploatarea pădurilor (Broillard, pag. 21). El este o lucrare care are drept scop de a reglementa exploatarea unei păduri ast-fel în cît ea să dea proprietarului ei prin

exploatare o producțiune (venit) continuă și constantă — (Tassy, pag. XIX).

Deci amenajamentul unei păduri este o lucrare complexă, care pune în aplicare pentru toate pădurile în general și pentru fie-care în special, cunoștințele de cultură silvică și de economie politică.

El este sintetizarea tuturor cunoștințelor de economie forestieră cu privire la fie-care pădure.

Dacă în alcătuirea amenajamentului sunt puse în știința silvică reguli fixe, apoi acestea nu formează de cât principiile pe care trebuie să le avem ca baze în orî-ce lucrare.

Silvicultura care are a face cu produsele naturale ale solului și care este o știință de aplicație, basată între altele și pe fenomenele naturii, este influențată în practică de o mulțime de împrejurări de ordin social economic, financiar și mai ales vegetativ (cultural) etc.

Pornind dar de la această constatare ne tăgăduită de nimeni, rezultă în mod clar, că fie-care pădure trebuie să'și aibă diagnosticul și tratamentul ei, căci fie-care, ca orî-ce produs al naturii reprezintă o individualitate proprie și vicuitoare (Broillard, pag. 318).

Deci amenajamentele, dacă, ca cadru general pot fi identice, ele însă ca alcătuire specială nu pot fi de cât individuale pentru fie-care pădure sau serie de pădure.

Ele diferă dar de la o pădure la alta, după cum și pădurile diferă una de alta, avînd fie-care ceva propriu și particular, după cum fie-care om are ceva propriu și particular al lui, care 'l distinge de cei-l'alți oameni.

Deci este o eroare a crede că putem face amenajamente identice.

Un amenagist trebuie să fie convins mai dinainte, că în alcătuirea unui amenajament trebuie să se conforme condițiilor speciale proprii fie-cărei păduri. (Broillard, pag. 319).

În silvicultură spiritul de sistemă, ideile preconceptuate și alcătuirile tipice sunt periculoase și acei ce se conduc de ele uită, că pădurea este o individualitate, care față cu împrejurările în care se află și care 'i sunt proprii, reclamă un tratament și o cultură proprie ei.

Este dar o greșală a crede, că o pădure este aceea ce mi se pare îndată ce am văzut'o și că o putem asemăna

cu o alta pe care am studiat'o ; *nu !!* fie-care pădure are ceva propriu și particular al ei, pe care *ceva* nu'l putem aprecia și constata de cît după ce am studiat'o din toate punctele de vedere.

Sistemele, sau mai bine zis calapoadele în cestiune de tratament, cultură și exploatare a pădurilor, sau cu alte vorbe în cestiune de amenajamente, refuză de a ceda exigențelor diverse, care sunt proprii fie-cărei păduri și ast fel în silvicultură ele nu'si aŭ locul.

Amenajamentele bune sunt acelea, care se alcătuiesc pe baza studiului pădurilor și care sunt proprii fie-cărei păduri potrivit caracterului ei special.

Cea-ce am zis în privința amenajamentelor, se aplică fără tăgăduială și studiilor sumare, despre care vorbește art. 6 modificat din Cod și pe baza căror se exploatează și se vor exploata pădurile supuse regimului silvic, conform art. 3 și 11, pînă ce vor putea fi amenajate conform prescripțiilor art. 4 din Codul silvic.

Căci ce sunt în adevăr studiile sumare pentru anumite porțiuni din păduri destinate a se exploata în cursul a anumite perioade, de cît un fel de reglemente de exploatare și cultură pentru porțiuni din păduri pe un timp anumit (period), sau cu alte cuvinte amenajamente sumare, provizorii și parțiale.

Dacă dar vom judeca atît după spiritul articolului 4, care prevede modul cum se vor exploata pădurile supuse regimului silvic și cum vor fi întocmite comisiunile de amenajare și dacă vom aprecia conținutul art. 6 modificat, lesne vom putea deduce că în spiritul legiuitorului a fost, — și nici nu putea fi alt-fel, — idea de a face din fie-care amenajament sau studiu sumar o lucrare proprie fie-cărei păduri sau porțiuni de pădure.

Mai mult, vedem că fie-care amenajament sau studiu sumar trebuie să fie admis sau aprobat de consiliu tehnic, pentru mai multă garanție (art. 6 și 30) că ele s'aŭ întocmit potrivit științei silvice și cerințelor culturale și economice ale fie-cărei păduri sau porțiune de pădure.

Deci chiar legiuitorul nostru în materie silvică, de acord de alt-fel cu știința silvică și cu preceptele somităților silvice, carî pentru noi trebuie să facă lege, exclude cu desăvîrșire

școala sistemelor sau calapoadelor aplicabile tuturor pădurilor, ca fiind ruginită și vătămătoare unei înțelepte exploatarei, unei bune culturi și unui științific tratament.

Se pot lesne constata rezultatele obținute în Franța prin aplicarea generică a metodei tire-et-aire, conform faimoasei ordonanțe a lui Colbert (1669) pădurilor de foioase ori-care ar fi fost esențele ce le constituiau, amestecul lor, vârsta și situația masivelor; și se pot ușor aprecia efectele produse în România prin aplicarea fără distincțiune, — în unele locuri chiar și la păduri de resinoase — în timp de mai mulți ani al tăerilor cu rezerve.

Regenerarea naturală incompletă, disparițiunea esențelor de elită și mai ales a stejarului din tinerile masive formate posterior aproape exclusiv din lăstar; invasiunea în tinerile masive a esențelor fără valoare ca: plop, mesteacăn, salcie, etc. și regenerarea aproape completă a întregii suprafețe numai în asemenea esențe, și deci în definitiv, deprecierea valorii fondului păduresc au fost efectele sistemelor sau calapoadelor aplicate după ordine, iar nu potrivit stărei fie-cărei păduri atit din punct de vedere cultural cât și din punct de vedere economic.

Nu pot termina mai bine aceste cîte-va rînduri de cît reproducînd următoarele cuvinte ale savantului forestier frances Ch. Broillard, autoritatea cea mai netăgăduită în chestiune de amenajare a pădurilor: *«C'est même le danger des systèmes qui porte à recommander de ne pas chercher en aménagement une solution parfaite, idéal insaisissable»*.

Libertatea de acțiune dar în Silvicultură, iar nu încătușare în sisteme sau calapoade ordonate și impuse.

N. G. Popovici

Inspector Silvii
Membru în Consiliul Tehnic al Pădurilor

AZOTUL ȘI VEGETAȚIA FORESTIERA

Cestiunea *azotului*, care a fost și este așa de mult discutată de chimiști și agronomi și departe de a fi epuizată, merită a fi în special privită din punctul de vedere al pădurei, pentru că față cu durata și cerințele esențelor forestiere, față cu starea acoperită a

solului, cu lipsa de cultură și alte împrejurări, transformările chimice și biologice sînt adese-orî altele de cit cele petrecute în cîmp liber.

Azotul este un element tot atît de trebuincios arborilor din păduri ca și plantelor agricole.

În adevăr: în constituția diverselor materii *proteice*, plecînd de la protoplasmă, care formează corpul viețuitor al celulei vegetalului, pînă la combinațiile cele mai esențiale ale organismului animal, fibrină, albumină, caseină, etc. și cari sînt punctul de plecare al orî-cărei organizațiuni, intră *Azotul* unit cu Carbonul și apă (Hidrogenul și Oxigenul).

Prin faptul că *vegetalele* — printr'un mecanism a cărui funcționare ne scapă încă complect — scot din sorginți exclusiv anorganice (Azotul gazos, amoniacul, azotați etc.) azotul pe care-l transformă în țesături, în albumină, caseină, gluten vegetal, natura refuzînd — în mod absolut — animalelor facultatea de a fixa direct aceste principii minerale, animalele depind absolut de vegetale, cari sînt ast-fel mijlocitorul între regnul mineral și animal; ele închid cercul misterios al vieții.

De aci se vede dar interesul ce trebuie să depună agricultorul și umanitatea relativ la originea și asimilația azotului.

După cifrele forestierilor bavarezi — din studiul asupra unei păduri de fag din Haye ¹⁾ — pădurea absoarbe anual și pe hectar 45—55 kgr. azot, pe care trebuie să-l găsească și să-l scoată de unde-va, pentru a nu se micșora ast-fel producția și arborii să-și manifeste simptomele de inaniție azotică.

Dacă de asemenea observăm că pădurei nu i se dă nicî odată îngrășăminte, și, cu toate perderile de azot datorite rădicării lemnilor exploatate și descompunerilor chimice, viața vegetală se reproduce indefinit și solul forestier — în loc de a se sărăci în azot — se îmbogățește; deci sîntem conduși la a gîndi că trebuie să existe ciștiguri, cari vin să compenseze pierderile.

Dacă d'altă parte facem o paralelă între cauzele de ciștig și perdere de azot combinat în cultura forestieră, se ajunge în rezumat a următoarele rezultate:

În definitiv *pierderile de azot* se datoresc cauzelor: una foarte importantă, care rezultă din ridicarea recoltei prin exploatare, cifrindu-se la 20 kgr. pe an și hectar; alta ce rezultă din întoarcerea

1) Forst und Jagdzeitung, 1899.

în atmosferă sub formă de gaz liber a unei părți din azotul organic în timpul multiplelor transformări ce înceară în sol, materia organică.

Cauzele de *ciștig de azot* sînt următoarele :

Azotul combinat provenit din atmosferă și apele meteorice, de care de alt-fel n'avem a ne preocupa aci, fiind-că pădurile nu nitrificază și nitrații sînt forma esențială sub care este asimilat azotul.

A doua cauză de *ciștig* ar consta în materiile azotate care sînt date fie-care an solului sub formă de resturi vegetale ; aceasta de alt-fel este o simplă restituire, chiar neintegrală, fiind-că o parte însemnată din principiile azotate emigrează în lemn înainte de căderea foilor, ba, mai mult, o parte din azotul organic este degajată în atmosferă prin transformările ce sufer materiile azotate.

Dacă n'am avea de cît aceste cauze reparatoare, pădurile ar merge constant sărăcindu-se în azot, ceea ce nu este ; saū ar trebui ca cantitatea de azot scoasă din aer și apele meteorice, să fie superioară cantităților pierdute prin exportajia lemnului, ceea-ce nu poate fi.

Dar mai putem avea o a treia cauză de *ciștig* :

În urma celebrelor experiențe ale D-lor Hellriegel și Wilfarth se știe că leguminoasele asimilează direct azotul gazos din atmosferă.

Cum solurile forestiere abundează în leguminoase, mai ales solurile mai sărace, solurile silicioase, ele ar complecta ceea-ce lipsește cu azotul elementar din atmosferă.

Însă după d. Henry avem o cauză mai importantă și mai generală : *fixarea azotului atmosferic de foile moarte*.

D. Henry a ajuns la această concluzie în studiul făcut asupra foii de stejar tineri și carpen ¹⁾, în care a determinat de la început azotul total.

După aceea a pus cantitățile determinate de foi în cutii de dimensiuni anumite, acoperite pe fund unele cu plăci de calcar, altele cu gresie, și suspendate la aer liber, urmărind : 1) a studia repeziciunea de descompunere a foilor de diverse esențe după natura substratului (calcar saū gresie) și 2) a cerceta modificările calitative și cantitative ale materiilor minerale și organice pînă la transformarea lor în humus și în special modificările suferite de *materiile azotate*.

Dinsul găsește *ciștig* absolut efectuînd analize după unu și

1) Revue des eaux et forêts, 1897.

două ani, pentru foi de stejar 0,400% pe calcar și 0,112% pe gresie, în medie, 0,256% *cîștig absolut de azot*; iar pentru foi de carpen găsește 0,533% pe calcar și 0,780% pe gresie, în mediu 0,68% *cîștig absolut de azot*.

Acest cîștig de azot este foarte important, fiind-că se ridică chiar în acest din urmă caz la jumătate sau la două treimi din totalul primitiv de azot conținut în foi, înainte de a fi supuse experienței, 1,108% în foile de stejar și 0,947% în foile de carpen; el reprezintă, admitînd că solul pădurii primește în fie-care toamnă 3300 kgr. foi moarte pe hectar, un total de 22,4 kgr. azot pentru foile de carpen și 13,2 kgr. azot pentru foile de stejar; adică aproape quantumul de azot absorbit prin fabricația lemnului.

Prin urmare cauza principală de sărăcire în azot a solurilor forestiere se găsește imediat compensată prin activitatea ce pun foile moarte a acapara azotul atmosferic. Acest fapt capital arată clar una din cauze, poate principală, în toate cazurile cea mai generală, pentru care cultura forestieră a fost tot-d'a-una considerată ca esențial ameliorantă, ca singura care poate să acumuleze destule materii nutritive pentru a permite, după oare-care timp, a face cultură agricolă pe solurile cele mai sărace.

Ast-fel deci, dacă lucrurile se petrec în natură ca în încercările executate, cele 3300 kgr. foi moarte primite anual de un hectar, conțin în momentul căderii lor 1% azot sau 33 kgr. azot sau 206 kgr. materii azotate. După un an cele 3300 kgr. foi moarte s'au redus la 2640 kgr. cu 2% azot în medie, cea ce echivalează cu 53 kgr. azot sau 331 kgr. materii azotate pe hectar. Deci *cîștigul de azot pe hectar* se ridică la 20 kgr. corespunzător unui îngrășămint de 125 kgr. materii azotate.

Cum este stabilit astă-zi că descompunerea foilor moarte (humificațiunea) este datorită esențial microorganismelor și cum această descompunere este foarte activă și presupune intervenirea a miriade de microbi, de aci s'a pornit ideea de a studia acțiunea lor. Experiența a avut fericitul rezultat de a constata că, pentru acești microbi,—cari, chimicește vorbind, sînt mase de protoplasmă, materie azotată—sînt unii cari au prețioasă facultate ca și bacteriile din rădăcinile leguminoaselor, de a îmbogăți în azot locuințele lor, *foile*, în timpul descompunerilor. Această îmbogățire în azot, ne-o arată în mod evident rezultatele citate, constatîndu-se un cîștig de azot, care n'a putut interveni de cit din fixarea azotului liber (gazos) din atmosferă prin intervenirea microorganismelor.

Iată deci cum pătura moartă a pădurilor, care este așa de importantă prin rolul fizic și chimic ce joacă, mai îndeplinește această remarcabilă captare de azot, pusă pentru prima oară în evidență de d-l. Henry.

Ilie Păunescu-Circea

Profesor-Chimist

GALERUCA XANTHOMELAENA

În anul 1899, care a fost așa de favorabil dezvoltării insectelor, am avut ocazia a observa o insectă caracteristică pentru Sudul și Sud-Estul Europei și după cum mi se pare, aproape necunoscută încă la noi. E adevărat că nu prezintă o importanță practică mare, dar totuși poate deveni supărătoare în pepinieră și în grădini. Galeruca xanthomelaena e un coleopter și anume face parte din grupul Chrysomelidelor, care din punctul de vedere biologic este bine caracterizat prin atacul exclusiv al foilor. Atențiunea a fost deșteptată prin vestejirea frunzelor ulmului de pe cite-va răzoare din pepiniera Cernica și, de oare-ce fenomenul nu se prezintă de cit exclusiv prin răzoare semănate cu ulm, explicațiunea lui prin căderea de mană, adoptată fără nici o ezitare de către lucrătorii din pepinieră, nu me putea satisface. Examinind foile mai cu deamănuntul și mai cu seamă pe acelea, care nu se uscaser încă, le-am găsit perforate printr'o mulțime de găuri de dimensiuni diferite, izolate sau în comunicație unele cu altele, ast-fel că adese ori limbul lor era redus la jumătate și mai bine.

Vestejirea completă a foilor, care de altmintrelea a fost urmată imediat de o reinverzire, am constatat-o numai în pepinieră; prin boschetele din grădina școlii și în pădure perforarea frunzelor n'a fost urmată de uscarea lor, fapt ce'mi explic printr'aceea că arborii fiind mai mari și mai numeroși, atacul n'a fost așa de concentrat. Cu toate astea și foile arborilor adulți păreau a nu mai funcționa regulat, căci mulți indivizi și-au reconstituit cel puțin în parte aparatul foliaceu chiar în cursul verei, ceea-ce constituie un fapt anormal.

Dar cine era făptuitorul? O larvă mică, negricioasă, de aproximativ 8 mm. lungime ce se plimba și rodea pe fața inferioară a frunzelor.

Forma ei caracteristică îmi indică numai de cit că am a face cu un chrysomelid. Pe de altă parte faptul că insecta se găsea pe ulm și exclusiv numai pe ulm, facilită determinarea ei ca *Galeruca xanthomelaena* sau *chrysomela carcharias*.

Aparițiunea mai pe urmă a insectei perfectă care s'îi depune ouele pe fața inferioară a frunzelor și contribuie și ea la distrugerea frunzelor, a unui coleopter de aproximativ 5 mm. lungime, de o culoare galbenă cu desemnuri negre, confirma această determinare. Insecta perfectă îmi era cunoscută deja; o observasem de mai mult, dar ne prinzind'o asupra faptului, în flagrant delict, nu'î dădusem nici o importanță, crezind că face parte din acea pleiadă aproape nenumărată de ființe mici din clasa insectelor, care pentru noi forestierii nu prezintă nici un interes.

Acum însă recunoscind în *Galeruca xanthomelaena* aceeași insectă care, cu ocazia unei marcări cu elevii brigadierii în pădurea Cernica, o întilnisem în iarna anului 1898/99 grămădită în miș și miș de exemplare, sub scoarța putrezindă a arborilor uscați în picioare și pe care o observasem și aiurea printre crăpăturile zidurilor, am avut satisfacția a rectifica o afirmare ce se găsește în toate uvragele de entomologia forestieră, cum că nu se știe încă, în ce stare această insectă iernează, în stare de insectă perfectă sau în stare de crisalidă.

Pentru latitudinile noastre s'ar putea considera ca un fapt stabilit și pe care l'am comunicat și vechiului meu profesor Nistché, directorul institutului zoologic al academiei forestiere de la Tharand și autorul în colaborare cu Judeich al uvrăgiului celui mai important de entomologie forestieră ce posedăm, că acest chrysomelid iernează în stare de insectă perfectă.

Negreșit pentru a afirma în mod absolut asemenea fapte o constatare izolată nu e de ajuns, ci ar trebui o serie de observațiuni cari să se coroboreze una pe alta. S'ar putea prea bine ca în mod excepțional iernarea să se fi făcut în stare de insectă perfectă de oare-ce și iarna 1898/99 a fost excepțional de dulce. Iarna trecută 1899/900 făcînd investigațiuni în acest sens n'am reușit a descoperi insecta, dar aceasta pentru cuvîntul că nici materialul propriu pentru iernare nu se mai găsea în locurile unde a urmat cercetările. Generațiunea insectei este multiplă și a fost probabil triplă în timpul verii anului 1899. Atacul s'a prelungit în tot timpul perioadei de vegetațiune și am putut aduna insecte perfecte și larve din luna Martie și pînă tîrziu în Septembrie. Cum am spus mai sus

am descoperit insectea și vătămările lui în pepiniera ocolului Cernica, mai târziu am făcut aceeași constatare la Comana și Țigănești cu alte cuvinte în regiunea de cimpie. La podgorii și în regiunea muntoasă din contră n'am putut găsi nici o urmă de această specie a familiei Chrysomelidelor. Măsurile de combatere nu sînt cunoscute; cel mult s'ar putea recomanda, pentru a asigura o dezvoltare priincioasă a pueților din pepinieră, adunarea larvelor și gindacilor dimineața cînd sînt mai grebaie.

P. Grunau.

DESPRE ESCURSIUNILE FORESTIERE

Intrunirile silvicultorilor pe care societatea «Progresul silvic» le provoacă la București, de cîte două ori pe an, în mărețul salon al Domeniului Coroanei, sînt de o netăgăduită importanță, iar schimbul de idei folositoare, conferințele și discuțiile științifice ce au loc, între oamenii meseriei, sînt atîtea motive cari trebuie să facă ca aceste adunări să fie menite a aduce cele mai reale servicii artei silvice romîne.

Acesta este un fapt constatat prea de mult timp, și toate breslele, toți oamenii cari au îmbrățișat o aceeași carieră, și-au constituit în tot-d'a-una societăți, care le va permite acele întruniri, cît mai dese și cît mai fructuoase.

În țările mai bătrîne în civilizație, aceste societăți adunate în diferite congrese, sînt de o putere uimitoare.

Mijloacele lor de acțiune sînt de două categorii, cari s'ar putea numi, cu oare-care bună-voință, teoretice și practice. Discuțiile din întruniri, conferințele și expunerile după înălțimea tribunei, ar fi mijloacele *teoretice*.

Teoriile cele mai savante pot fi combătute, puse față în față, ori susținute în frase frumoase, țesute din meșteșugite argumente, dar toate acestea vor cîștiga enorm de mult dacă exemplele *practice* le vor putea ilustra. Iată pentru ce partea practică, și aci ca și ori unde, este cu deosebire cerută.

Și din acest punct de privire se simte o adevărată lipsă, în congresele silvice din România.

Ar fi necesar ca congresele silvicultorilor să se termine de cîte ori timpul permite, prin excursiuni forestiere, făcute în diverse puncte ale țării, care ar presenta oare-care importanță din punctul de vedere al silviculturii.

Aceste excursiuni, cari acum cîți-va ani erau mai dese, mai ușor de realizat, dar cari acum aũ fost date uitării ar trebui reînviat, căci ele sînt de o importanță capitală.

Se luăm un exemplu: Un silvicultor a făcut în ocolul său niște plantațiuni. A împădurit fie mai multe goluri cari îi întrerupeau în mod păgubitor masivele, fie niște terenuri defrișate și expuse mîncăturilor, ori niște nisipuri sburătoare, trist început de pustiiri.

Plantațiile cari aũ fost începute de mai mulți ani, aũ fost coninuate, după cum resursele financiare aũ permis, în fie ce an, redîndu-se ast-fel pădurii, vechia ei putere.

Și aceste fapte, cu adevărat frumoase, aũ să piardă mult, are să captiveze puțin, prea puțin, cînd vor fi expuse în cuvinte goale, în vre-o adunare silvică.

Însă totul se schimbă, dacă un congres s'ar abate din calea lui spre acele păduri. Frumosul cadru al naturii, în care acele lucrări ar fi arătate, va influența mult asupra impresiunii făcute. Ideia care va domina va fi prea bine însuflețită de lupta acelor silvicultori ce o duc de ani de zile, voind a recăpăta, pentru pădurea lor iubită, locurile pierdute, și fie-ce gol împădurit, fie-ce puet crescut plin de viață și de vigoare, va fi o victorie cîștigată și salutată de toți cu multă dragoste.

Atunci acele lucrări vor lua alte proporțiuni; plantațiile făcute de acum 15 ani, și care acum reușite, formează deja o mică pădure, nu va fi de cît o podoabă a amorului propriu silvic: toți silvicultorii cu sufletul bun, va simți o nespusă mulțumire privind tineri arbori. O emulație prea logică va întări în inima fie-căruia dorul de a face și el așa ceva sau o satisfacere morală intimă, îi va recompensa gîndul său, amintindu-și că și dînsul a repurtat ast-fel de victorii.

Și sînt multe aceste categorii de lucrări, plantații de goluri și poeni, plantații de văi, torenți ori nisipuri sburătoare. De asemenea pepinierile ar fi interesant de a fi vizitate. Aci s'ar vedea bunele rezultate date de munca depusă de sil-

silvicultorilor doritori pentru prosperarea pădurei. S'ar vedea în acelaș timp, cum multe lucrări începute, sub cele mai fericite auspicii, au rămas în suspensie, din cauză că lipsesc fondurile necesare, se va constata în acest mod *de visu*, câtă pagubă poate produce o economie bugetară.

Plîngerile pe care cine-va le-ar face în acest sens ar avea mai puțin efect, de cît însuși faptul, văzut la lumina zilei: toți s'ar convinge și mai mult de durerile reale și ideea unei comune acțiuni pentru salvarea lucrărilor, ce sunt amenințate a fi distruse, ar putea prinde fericite rădăcini.

Apoi, vizitarea unei păduri mari, importante, din punctul de vedere atît cultural cît și al valorii comerciale ce ea reprezintă, examinarea măsurilor cari s'au luat sau cari sunt a se lua pentru exploatarea acelor bogății, precum și pentru conservarea lor, va forma de sigur, un punct prețios din programul unei excursiuni silvice...

Vom avea, în regiunile munților și a dealurilor une-orî, ocazia de a aprecia, nenorocitele mîncături de pămînt, torenți desfrînați, cari, adevărat element distrugător, nimicește totul în calea sa...

Va lăsa o impresie adîncă și dureroasă, tutulor asistentilor contemplarea unei văi ripoase, din ce în ce lărgindu-se, și pe malurile cărora copacii sînt resturnați și ruși de viiturile apelor ucigătoare, și unde printr'o condamabilă neîngrijire, mîna omului nu vine cîtuși de puțin în ajutorul sărmaneii păduri, care va fi distrusă atît dînsa cît și locurile din calea torentului.

Asemenea se va putea înțelege în ce măsură a contribuit la acele nenorociri, pășunatul abusiv, defrișările din trecut etc. Și toate acestea la un loc vor forma frumoase și sugestive ilustrațiuni *practice* ale diverselor teorii susținute.

În drumul nostru am întîlni mîndri brazi și fagi doborîți de bătrînețe sau de vînturi, cari staș și putrezesc încet-încet, în fundul văilor, unde, printre florile plîpînde și delicate, ce cresc în veșnica umbră, domnește fiorii morței, care fac ca acele mîi și mîi de lei să se piardă fără nici un folos.

Sau, în alte localități inimile noastre ar fi înviorate de lucrările fericite ale vre-unui silvicultor, fericit el însuși de circumstanțele ce l'au putut secunda în avîntul său.

Și de acolo, după acele locuri, cîmp al luptei, fie dintre ruine, dărîmături de arbori și de stînci, pepinieri și lucrări *părăsite*, sau din mijlocul trofeelor cîștigate, plantații reușite, drumuri de exploatare deschise, sau răzoare vioae pline de pueți veseli de lumină, ar fi frumos să se *vorbească*, să se expună faptele, încurajatoare sau triste, victori sau sîngeroase pierderi.

Și oratorul nu va avea trebuință spre anunțarea biruinței de cît de puține vorbe, cari vor avea magica putere de a entusiasma mai mult pe auditori de cît cele mai savante fraze, spuse după înălțimea unei tribune.

Și iară-și, un gest ar fi destul ca să se arăte dezastru, ca să înfioare sufletul, ca să facă durerea negrei morți ce totul coprinde, să fie adîncă, sguduitoare.

În fața acelor inamici, ascunși și puternici, noi ne vom simți prea mici, fiind singuri și o imperioasă necesitate ne va dicta strîngerea rîndurilor!

Consfăturile ce vor urma atunci vor fi mult mai interesante și hotărîrile luate, vor fi adevărata expresie a nevoilor întîmpinate...

Apoi în mijlocul pădurilor, silvicultorul va deveni în adevăr omul meseriei, și atunci va vedea mai puțin de interesele personale și mai mult de cele generale: entuziasmul care va domni în adunare va fi mai sincer, iar lupta de idei va fi mai puțin stearpă!

Ar trebui numai voință și totul s'ar realiza, căci cele mai fericite speranțe ar surîde, iar mijloacele de îndeplinire în tot-d'a-una se vor găsi.

S'ar putea, de asemenea, ca în programul excursiunii silvice să fie înscrisă și vizitarea harnicilor noștri colegi de la Domeniul Coroaneș. Cîte înalte învățăături, pilde frumoase nu s'ar putea lua din acele tărîmuri, unde se lucrează cu atîta spor și unde forșele, de parte de a fi cheltuite zadarnic și împrăștiate fără nici un rost, sînt unit conduse de o inteligență atît de superioară.

Cît de rentabilă nu ar fi o ast-fel de excursiune!

Pentru ce nu se fac ele oare? Eū cred că toți silvicultorii cari într'adevăr sînt romînește, și își înțelege care trebuie să le fie menirea lor, nu s'ar da în lături de la un prea

mic sacrificiū bănesc, ce s'ar cere pentru organizarea acestor preumblări într'adevăr științifice ?

Și, cînd împrejurările nu s'ar opune, s'ar putea trece chiar frontiera. Dincolo de Carpați, imediat ce începî a coborî pe versanții opuși ai munților, se presintă o deosebire prea bătătoare la ochiū de modul cum Ungurii și Austriacii tratează pădurile lor, această podoabă cu adevărat scumpă și de care noi, de multe ori, sîntem nedemni de a o avea.

Cîte centre de exploatare forestieră, cîte stabilimente mărețe de debit al lemnului, instalate la gurile pădurilor, nu s'ar putea admira la acei străini ? Și cu ce bogată colecție de fapte, de bunuri, de idei folositoare și interesante, nu am putea noi reveni îndărăt în țara noastră ? Și cine știe, dacă acea ambiție, care instinctiv s'ar naște între membrii congresului, n'ar folosi mai mult *cauzei sfinte*, de cît acele aplause *de salon*, de la care, odată am avut strania senzație, că ar fi condescendente, fără suflet, și uitate în ziua următoare ?

Cînd eram încă pe băncile școlaei, auzeam, cu o nepusă bucurie, din cînd în cînd vorbindu-se de niște ast-fel de excursiuni, că se fac sau aū să se facă.

Șeful regiunei a V silvică de atunci, d-l inspector silvic N. G. Popovicî, înființase un fel de maiuri silvice : 1. Maii serbătorit în comun de către silvicultorii din regiune. Aceasta era o măsură pe atît de bună, pe cît era de necesară, căci prin unire se face puterea și niciodată simpla etichetă a unui salon nu va strînge legăturile colegiale care trebuie să existe între noi.

Intre marinari, cari sînt mărginiți de bordurile vasului lor se stabilește o unire puternică, instinctivă, și pe care numai valurile mării le poate rupe, răpindu-î în adîncul ei.

Tot ast-fel, între silvicultorii francezi, elvețieni ori germani, de exemplu, există o colegialitate frățească !

Și cum să nu se formeze dînsa ?

Toți aceia cari, isolați între arborii pădurei veșnice lucrează în imensitatea singuratică a codrilor sub umbra bolților verzui ale copacilor, servind întreaga lor viață, cu ardoare, o aceeași zeiță încîntătoare, trebuie să se iubească între dînșii. Și dacă, din cînd în cînd vom merge în acele temple-păduri, unde, conduși de preotul respectiv, în sfinte

procesiunii, vom adora altarele sacre, atunci legăturile breslei se vor stabili tot mai puternice, mai folositoare și mai prielnice.

Deci ar trebui încercată organizarea din nou și pe baze solide, a acelor excursiuni și maiuri silvice.

De multe ori s'a putut observa că mici animosități, reserve, priviri seci, își aveau, câteodată ființă la diversele întruniri ale silvicultorilor de la «Progresul Silvic».

Am zis *mici rezerve*, dar trebuie să subliniăm acesta, sau să adăogăm un alt indiciu al indeferenței: multe lip-suri și puțin interes. Cîți membri ai noștri, frați de meserie, refuză de a veni odată pe an, cel puțin, la București, în saloanele Domeniului Coroanei, spre a fi cu toții strînși la un loc, spre a ne vedea, a ne cunoaște și a ne iubi?

Inima omenească își are secretele ei!

Totuși, sînt convins că acele excursiuni silvice sau acele 1 Maiu silvice, vor încorona cu un fericit succes munca oamenilor de bine cari conduc «Progresul silvic».

Pădurea este prea frumoasă, prea bogată de viață și de iubire și pajiștele smălțuite de flori, pe cari le leagănă dulci zefiri ai crepusculului, sînt înfiorate de o armonie prea gingașă pentru ca sufletele noastre să nu fie răpite și ele de mreaja fermecătoarei uniri...

Și, în urmă, după cum zice genialul poet italian Gabriel D'Anunzio, trebuie să mai adăogăm că :

«Se învinge, în înfrățirea unei mese, mai ușor al oamenilor suflet, și strălucitor diadem de lumină spiritosul vin încinge pe frunți...

— Excursiunile ferestiere trebuie să existe pentru «Progresul Silvic».

Virgiliu Stoicescu

Silvicultor

PROIECT DE LEGE

PENTRU

ORGANIZAREA CORPULUI FORESTIER

I. Expunere de motive.

O mare parte a avuției noastre naționale, se administrează astăzi sub autorizarea Ministerului de Domenii, de către o serie de funcționari numiți silvicultori.

Cultura, exploatarea și administrarea pădurilor Statului, amenajarea pădurilor particulare, poliția silvică a vinătoare și a pădurilor, administrarea moșiilor nearendate, a ecaretelor, a carierilor, etc. și în general toată gospodăria Ministerului de Domenii este în sarcina acestor organe, și grație elementelor active și inteligente din care se compun, am putut constata că rezultatul acestei gospodării a mers regulat în progresiune crescândă. Putem să ne felicităm căci în fie-care an avem de înregistrat excedente însemnate asupra venitului pădurilor; chiar și în anii din urmă; cu toate că cheltuielile serviciului nu excede nici-odată $\frac{1}{5}$ din venitul lor.

Acestor organe se cere muncă îndoită: pe de o parte intelectuală, bazată pe studii și aptitudini tehnice, căci ele concep proiectele de lucrări în ce privește exploatarea sistematică a pădurilor, plantațiunii și corecțiunii de torenți, construcțiunii etc.; iar pe de altă parte o muncă brută, căci ele execută toate lucrările relative la diferitele ramuri ale activității lor. Această muncă este în special foarte grea, căci nici intemperiele, nici distanțele, și nici o considerație de caracter individual nu poate prin natura profesiei să influențeze mersul regulat al afacerilor.

Toate organele de activitate ale țării au fost într'un scurt period organizate și reorganizate prin legi speciale, potrivit cu progresele ce țara le făcea în diferite direcțiuni; corpul ofiteresc, corpul telegrapho-poștal, corpul tehnic, cel medical, veterinar, magistratura, administrația, toate au fost organizate pe baze solide prin anumite legi, ast-fel că organele care le compun astăzi au un adevărat caracter oficial.

Corpul forestier până astăzi nu a fost constituit prin nici o lege ad-hoc; și dacă forestierii care se zicem că-l compun, se găseseră astăzi funcționând, este că ore-cari legi speciale, cum este de ex.

Codul silvic, a conferit anumite prerogative funcționarilor forestieri, pe cari 'l-a găsit în ființă la diferite epoci, începînd cu 1882, fără însă ca să constituie dintr'înșii un corp cu caracter oficial determinat așa că astăzi ei nu sînt alt-ceva de cit un fel de agenți cu caracter privat al Ministerului de Domenii.

Numărul acestor funcționari, repartizarea activității lor în raport cu experiența în lucrări, și vechimea în serviciu, sau mai bine zis ierarhia care formează baza în orî-ce serviciu public, cînd se raportează în mod rațional la muncă și inteligență, nu este determinată prin nici o lege; în fie-care an bugetul, fixează contingentul de persona, necesar administrațiunii Domeniilor în anul curgător, fără nici o rațiune bine precizată.

Deciziuni ministeriale variînd în fie-care an, stabilea pînă în prezent în mod ocașional condițiunile de admisibilitate, de înaintări, permutări, înlocuirii, deciziuni a căror valoare nu era de cit capricioase și temporare ne avînd putere de lege. De aci a rezultat că în acest serviciu admisiunile, înaintările etc., se făceau fără nici o normă, așa că astăzi chiar, în acest corp găsim o neproporțiune de grade, rău repartizate și reportate la activitatea, inteligența și capacitatea organelor sale.

Retribuțiunea acestor funcționari *a rămas aceiași de acum 30 ani*; cu toate că a tuturilor celor-l-alți din cele-l-alte administrațiuni ale țării s'au dublat și triplat.

Astăzi, față cu exigentele vieții, față și cu capitalul intelectual (să notăm ca toți agenții sînt eșii din școli speciale forestiere) și cu munca ce li se cer, este absolut imposibil ca cu modicul tratament actual rămas același ca acum trei-zeci de ani, se putem cere de la oameni capabili și muncitori o activitate și o capacitate alta de cit se cerea atunci.

Diferiți D-ni Miniștri cari s'au succedat pînă acum la acest departament, au recunoscut, că o asemenea stare de lucruri nu mai putea să continue, și au dorit fie-care să organizeze acest corp, dat fiind importanța rolului său atît în prezent cit mai cu seamă în viitor; căci dacă în trecut am putut lăsa avuțiile țării ne căutate, și neexploatate, împrejurările de acum și progresul, dacă îl dorim nu ne mai permit o asemenea indiferență. Cu toate tendințele ce le-au avut D-ni Miniștri precedenți în această direcțiune, diferite împrejurări au aminat în continuu această reformă.

Legea de organizare a Ministerului de Domenii, votată în Aprilie a. c. fiind-că nu putea să coprindă în cadrul său, dispo-

zițiunii relative la organizarea unui corp, ia fiind de ordine administrativă, a prevăzut însă prin art. 49 *că o lege specială va organiza corpul forestier.*

Deci avind in vedere art. 49 al acestei legi; și că este cu totul anormal ca într'un Stat organele sale de activitate se funcționeze în mod variabil și arbitrar, mai cu seamă de aci înainte, avem să începem în mod serios valorarea pădurilor noastre, am crezut că este de o absolută și urgentă necesitate că o lege organică să reglementeze drepturile și datoriile profesionale ale acestor organe, pe capacitatea și activitatea căror trebuie să comptăm serios în viitor, și în acest scop am alcătuit alăturatul proiect de lege pentru organizarea corpului forestier.

În alcătuirea acestei legi, m'am condus de multe principii și dispozițiuni ale legii corpului tehnic, mai cu seamă că este cred mai nemerit să uniformizăm principiile de organizare ale diferitelor organe de activitate ale țării, și nu văd pentru ce ar exista deosebire, în ceea ce privește reglementarea datoriilor și drepturilor funcționarilor.

Dacă la art. 14 am prevăzut că pentru boala dobindită în timpul serviciului inginerul să primească salariul un timp oare-care este că mai cu seamă inginerii forestierii sînt cei mai expuși la accidente, cari le periclitează sănătatea și viața în interesul serviciului, după cum chiar am avut de înregistrat cazuri recente.

Cît despre onorariile fixate prin prezenta lege, ele sînt destul de modeste. Pe cînd în alte administrațiuni maximul salariului se urcă la 1500 lei lunar, după cum este al corpului tehnic cu care s'ar putea asimila personalul forestier, l'am limitat la 850 lei pentru gradul cel mai înalt prevăzut în lege, al celui de inspector cl. I și cum în acest grad numărul este cu totul restrîns, cei mai mulți din funcționari, nu vor putea ajunge de cît inginerii șefi cl. II sau cel mult cl. I și după 30 ani de serviciu cred că nu este exagerat ca ei se poată avea dreptul la o pensiupe pe baza salariului de 450—600 lei atribuit inginerului forestier cl. I, pe cînd inginerul șef cl. I din corpul tehnic are 1000 lei.

Nu trebuie să omit că actualele salariu a la inginerilor forestierii sînt mult mai mici chiar de cît cele vechi pe care le aveau inginerii din corpul tehnic înainte de 1895 și pe care le au avut și silvicultorii pînă acum un an.

La cap. VI am prevăzut dispozițiuni speciale pentru agenții silvicii inferiori: brigadierii și pădurarii, dat fiind că acestora confe-

rindu-li-se prin legi speciale prerogative importante, datorî sintem a ne preocupa și de pozițiunea lor, căci mai cu seamă fiind recrutați dintre țărani trebuie să echilibrăm datoriele cu drepturile lor.

Silvicultor-șef, **D. Boiarolu.**

II. Proiectul de lege.

TITLUL I.

Despre corpul forestier.

CAP. I.

Atribuțiunile sale.

Art. 1. — Corpul forestier al Ministerului de Domenii este însărcinat :

a) Cu studiul, examinarea și controlul tuturilor lucrărilor relative la păduri și vinătoare, ce se execută de stat, județe, comune, biserice de mir, stabilimente publice și proprietari particulari de păduri în limitele prescripțiunilor codului civil;

b) Cu exploatarea, administrarea, îmbunătățirea pădurilor Statului și corecțiunea torenților ;

c) Cu poliția silvică și a vinătoareî.

Art. 2. — Lucrările Statului se face sub autoritatea Ministerului Domeniilor de către ingineri forestieri ai Statului.

CAP. II.

Despre grade.

Adminisibilitate și înaintări.

Art. 3. — Gradele corpului forestier sint :

Inspector general forestier ;

Inginer șef forestier ;

Inginer ordinar forestier ;

Inginer stagiar forestier.

Gradele de Inspector general și de inginer șef se impart în cite două clase, cel de inginer ordinar în trei clase iar cel stagiar de o singură clasă.

Art. 4. — Nimeni nu poate fi admis în corpul forestier de

cit ca inginer stagiar și dacă are absolvită o școală specială forestieră, prezentind certificate în regulă de trecerea examenelor.

Art. 5. — Absolvenții școlii de la Brănești vor fi supuși pentru a fi admiși în corp, la un examen înaintea unui juriu, conform unui program stabilit d'înainte.

Art. 6. — Cererile de admisiune în corp se vor adresa Ministerului de Domenii, care le va supune Consiliului superior.

Art. 7. — Nimeni nu poate trece dintr'un grad într'altul imediat superior de cit dacă a trecut prin toate clasele de gradul imediat inferior.

Pentru a trece dintr'o clasă într'alta pînă la gradul de inginer șef forestier cl. I, se cere un stagiu de cel puțin patru ani în clasa precedentă;

Art. 8. — Numirile, mutările și înaintările în funcțiunile Statului, se fac prin Decret Regal, după propunerea Ministerului de Domenii.

Art. 9. — Aceste înaintări începînd de la inginer stagiar și pînă la inginer șef cl. I inclusiv, se fac în baza unei liste întocmite de consiliul superior al pădurilor; pentru aceasta Direcțiunea ținînd seamă de recomandațiunile pe cale erarhică, întocmește un tablou pe baza căruia se formează lista de înaintări; această listă de candidați va conține numărul îndoit de numărul vacanțelor în fie-care clasă.

Art. 10. — Înaintările se fac după vechime și alegere; proporțiunea acestor înaintări va fi pînă la gradul de inginer șef cl. II de unul la alegere pentru unul la vechime, iar pentru cei la cl. I și inspectorii, doi la alegere și unul la vechime.

CAP. III.

Pozițiunile inginerilor silvicilor din corp.

Congediul, eșire din cadre.

Art. 11. — Pozițiunile inginerilor din corpul forestier sînt:

- a) Activitatea;
- b) Neactivitatea;
- c) Congediul nelimitat;

Art. 12. — Activitatea cuprinde toți inginerii forestierii din cadrul ordinar și detașat.

Inginerii în activitate au dreptul la leafa gradului și la indemnitațiile fixate pentru funcțiunile ce ocupă.

Art. 13.—Neactivitatea sa și disponsibilitatea se pronunță din oficiu de Minister, atunci cind inginerul forestier din cauză de boală sa și infirmitate timporală ar sta îndepărtat de la lucrări mai mult de 3 luni.

Art. 14.—În caz de boală căpătată în timpul serviciului, inginerul în disponibilitate are dreptul în timp de 3 luni la întreaga leafă fără alte adaose sa și indemnizări, iar în alte două luni după aceasta la $\frac{1}{2}$ leafa.

Inginerul în neactivitate conservă drepturile sale la pensiuă.

Art. 15.—Congediul nelimitat se acordă de Ministerul Domeniilor pentru un motiv bine determinat, adică pentru a trece în serviciul unei alte administrațiuni și numai inginerilor cari au servit cel puțin 5 ani în corpul forestier. Congediul nelimitat se acordă inspectorilor în cazuri excepționale lăsate la aprecierea Ministerului.

Art. 16.—Inginerii în congediul nelimitat n'au dreptul la nici o leafă; își păstrează dreptul la înaintarea în cadrele Statului; însă stagiul va fi îndoit ca pentru inginerii în activitate și dacă va dovedi că în acest timp a funcționat ca inginer forestier. După cinci ani însă, inginerul în neactivitate încetează de a mai face parte din cadrele Statului.

Art. 17.—Congediile timporare nu pot trece peste două luni ele se acordă pentru inspectorii și inginerii șefi, de Minister, iar pentru cei-alții de către directorul pădurilor. Permisuni de maximum 10 zile se pot acorda după hierarhia funcțiunei de șefii imediat superiori.

Art. 18.—Inginerii cari trec peste limita congediului timporal se consideră ca demisionați.

CAP. IV.

Despre eșirea din cadru.

Art. 19. — Inginerul forestier este destituit de drept :

Dacă este condamnat definitiv la o pedeapsă infamantă, de fals, furt, crime, abuz de încredere, mărturiile mincioase, delapidare abuz de putere, percepere de taxe ilegale, spargere de sigiliu, sus-tragere de acte în cazul art. 204 c. penal, în caz de a fi falit nereabilitat, precum și în caz de a fi amestecat direct sa și indirect în orî-ce afacere de antepriză de lucrări, sa și exploatarea la Stat, județ sa și comuaă.

Destituirea în acest caz se pronunță direct prin Decret Regal.

Art. 20. — Afară de destituire, inginerul poate fi supus la pedepse disciplinare:

a) Cînd dă probe de neglijență și incapacitate;

b) Cînd lipsește de la cuviință în raporturile lor reciproce sau cu particularii;

c) Cînd compromite printr'un fapt al său demnitatea corpului.

Aceste pedepse sînt :

a) Prevenirea ;

b) Mustrare ;

c) Suspendarea pe timp limitat ;

d) Disponibilitatea ;

e) Distituirea.

Suspendarea nu poate fi nici mai mică de 15 zile, nici mai mare de trei luni; ea poate fi pronunțată cu oprirea totală a lelei sau numai cu $\frac{1}{2}$ din leafă.

Art. 21. — Distituirea, disponibilitatea nelimitată și revocarea se pronunță prin Decret regal de Ministerul Domeniilor, numai pe baza unui raport și numai după ce a luat avizul unanim al consiliului de inspectorî.

Cei distituiți sau revocați nu mai pot fi reprimiți în cadrele inginerilor forestierî.

Art. 22. — Dreptul la pensiuî nu se intrerup prin suspendare, dacă inginerul achită regulat, reținerile conform legii pensiilor și calculată pentru întreg onorarul.

Art. 23. — Eșirea din cadre se face :

a) Prin revocare ;

b) Prin demisiune ;

c) Prin trecere la pensiuî.

Art. 24. — Revocarea se va face conform art. 21 de mai sus. Ingerul demisionat nu poate părăsi serviciul de cit după notificarea acceptării demisiunei.

Se trece la pensiuî de oficiu :

a) Ingerii forestierî ordinarî la vîrsta de 54 ani;

b) Ingerii șefî și Inspectorî la vîrsta de 60 ani;

c) Cei carî au împlinit 30 ani de serviciu.

Art. 25. — Trecerea la pensiuî se face prin Decret Regal.

CAP. V.

Cadrele corpului forestier.

Art. 26 — Cadrele corpului forestier se compun :

- a) Cadrul serviciului ordinar ;
- b) Cadrul serviciului detașat ;
- c) Cadrul de neactivitate.

Art. 27. — Cadrul serviciului ordinar coprinde pe inginerii forestieri din serviciile pendinte direct de Ministerul Domeniilor.

Art. 28. — Cadrul serviciilor detașate coprinde pe inginerii silvici detașați, cari conduc servicii pe lângă alte autorități independente de Ministerul Domeniilor.

Art. 29 — Cadrul de neactivitate coprinde pe toți inginerii forestieri eșiți din activitate.

Art. 30. — Efectivul cadrului, serviciul ordinar, se fixează ast-fel:

Numărul Inspectorilor de cl. I nu va fi mai mare de $\frac{3}{4}$ din numărul inspectorilor cl. II.

Numărul inspectorilor cl. II nu poate trece peste $\frac{1}{2}$ din numărul inginerilor șefi de cl. I, al acestora nu poate fi mai mare de cît al celor de cl. II ; al inginerilor șefi de cl. II va fi cel mult $\frac{1}{2}$ din efectivul inginerilor ordinarî de cl. I, acestea pînă la $\frac{2}{3}$ a celor de cl. II, iar acei de cl. II nu pot trece peste $\frac{2}{3}$ din efectivul gradelor.

Art. 31. — Nimeni nu va putea fi trecut din cadrul ordinar în cel detașat fără consimțimîntul său.

CAP. VI.

Onorariile.

Art. 32. — Onorariile cadrului ordinar se fixează ast-fel:

Inspector general	cl. I	Lei lunar	850
»	» » II	»	750
Inginer șef forestier	» I	»	600
»	» » II	»	500
» ordinar	» » I	»	350
»	» » II	»	300
»	» » III	»	250
» stagiar	» » I	»	200

Art. 33. — Afară de onorariile fixate mai sus, inginerii forestierii, cari nu au locale proprii ale Statului primesc o sumă anuală ce se va stabili prin regulament, ca indemnizare de chirie și de cheltueli de birouri, de indemnizări de transport, cheltueli de inspecțiune și alte cheltueli provenite din serviciu.

Art. 34. — Pentru permutări făcute din motive disciplinare nu se acordă nici o indemnizare.

Art. 35. — Inginerii silvicii ai Statului, vor purta in anchete și cercetări o uniformă ce se va stabili prin regulament.

TITLUL II.

Despre brigadierii și pădurarii.

Art. 36. — Brigadierii silvicii se vor recruta din școalele de brigadierii și de agricultură practice; pină la complectarea cadrelor și in cas de lipsă se vor putea recruta din alte persoane, după trecerea unui examen, avind cel puțin 4 clase primare.

Art. 37. — Brigadierii sint de trei clase și nimeni nu va putea intra in serviciul de brigadier de cit in clasa III-a.

Art. 38. — Pentru a trece de la III la II va trebui un stagiū de cel puțin 6 ani, de clasa II-a la clasa I va trebui un stagiū de cel puțin 8 ani.

Art. 39. — Brigadierii nu pot fi destituiți sau permutați de cit de către Direcțiune după avizul motivat al șefilor de regiuni și anume: in caz de vițierii, de refuz de serviciu, abaterii de la datoric, incapacitate sau infirmitate vădită, caz de insubordonanță către șefii și cind se fac pasibili de orice alte delictes prevăzute de Codul penal și forestier.

Art. 40. — Pădurarii vor fi recrutați dintre oamenii cu știință de carte, preferindu-se foștii militari cu bune purtări.

Ei se numesc de șefii de regiuni după recomandarea șefului de ocol.

Pină la complectarea cadrelor pădurarilor cu știință de carte, se vor putea recruta și din cei fără carte.

Art. 41. — Pădurarii sint de trei clase.

Art. 42. — Nimeni nu va ocupa postul de pădurar de gradul clasa III, de cit dacă va avea 25 ani impliniți.

Art. 43. — Pentru a trece din clasa III la clasa II se cere un stagiū de cel puțin 8 ani, iar de la clasa II la I-a cel puțin 10 ani.

Art. 44. — Pădurarii și brigadierii nu pot face comerț cu lemne, sau circiumii fie direct sau indirect ; precum nici a avea altă ocupațiune sau funcțiune ce l'ar distrage de la serviciu.

Art. 90. — Pădurarii datoresc supunerea șefilor săi imediați pentru orî-ce obiect relativ la serviciu.

Art. 91. — Ei sint scutiți de paza de zi și de noapte in sat.

Art. 92. — Ei nu pot fi urmăriți în justiție pentru fapte relative la funcțiunile lor, de cit cu autorizarea Direcțiunii.

Art. 93. — Salariile brigadierilor și pădurarilor se fixează după cum urmează :

Brigadier cl. I	120
» cl. II	100
» cl. III	70
Pădurarii cl. I	30
» cl. II	25
» cl. III	20

Art. 94. — Afară de aceasta pădurarilor și brigadierilor li se va mai acorda spre cultură cite 5 hectare de fie-care ; in cazul acesta el este oprit de a mai lua cu arendă alte terenuri pe proprietăți streine ; i se va permite însă a'și ține în pădure vitele necesare gospodăriei sale.

Art. 95. — Pădurarii și brigadierii vor purta in permanență o uniformă ce se va stabili prin regulament.

BIBLIOGRAFIE

Un eveniment important s'a produs de curind in literatura franceză specială.

D-l L. Bojpe, fost director și profesor de silvicultură la școala forestieră superioară din Nancy, ale cărui scrieri sint atât de mult apreciate și așteptate in tot-d'a-una cu nerăbdare de specialiștii din întreaga Europă, luîndu-și, de astă-dată, ca colaborator pe D-l Ant. Jolyet, inspector-ajutor și actualmente profesor la aceeași școală, a dat publicației cursul predat elevilor săi de cdinioară, prietre cari am avut onoarea a me număra și eu, sub o formă însă mai conciză, spre a se putea mai bine vulgariza in cercu-

proprietarilor de păduri particulare, al funcționarilor în serviciul diferitelor administrațiuni publice etc.

În același timp a profitat de ocaziune de a introduce, mulțumită ultimelor descoperiri făcute în domeniul științelor referitoare, modificările necesare și de a le face cunoscut cu același talent al său de expunere desăvârșit, cu aceeași măiestrie și îngrijire minuțioasă în construcțiunea frazelor, care indică, de la prima vedere, pe adevăratul artist al condeiului.

În această nouă operă a bătrînului admirator și fervent partizan al pădurilor de origine spontanee, distingem din nou pe adversarul declarat al repopulărilor artificiale ridicate la rangul unei adevărate sisteme de exploatare, cu toate acestea pare că un oare-care revirement s'a produs și pare că doctrinarul obstinat de altă-dată a mai pierdut din exclusivismul său exagerat, fapt ce se datorește, poate, influenței bine-făcătoare a coasociatului său de astăzi, tozțul său elev, și un eminent licențiat în științe naturale de la facultatea din Nancy.

În adevăr, cine ar fi îndrăsnit să creadă că D-l Boppe va permite vr'o dată să se strecoare sub iscălitura sa un capitol a parte asupra necesității, în materie de împăduriri, de a se experimenta și chiar utiliza oare-cară specii exotice și mai puțin ca D-sa să se servească de cuvintele:

«Noi vrem să facem cunoscut cititorului că admitem toate tentativele, toate experimentele — mai întâi în mic — cu privire la împăduriri: că departe de a adopta formula foioaselor cu orîce preț, noi sintem, partizani ai introducerii în mod rațional al reșinoaselor în acele păduri în care atîtea goluri, atîtea poenî se eternisează în sterilitatea lor primitivă, pe care de mult le-ar fi populat și utilizat frugalul conifer».

Așa fiind, încă o dată se adeverește axioma că legea progresului nu permite adoptarea în știință de teorii cu caracterul absolutului, căci în atare caz timpul devine cel mai aprig reformator, se însărcinează el să restorne credințele eronate datorite în mare parte lipsei noastre de a putea pătrunde în toate tainele ce țin de domeniul naturii...

Una din cele mai recente și mai grandioase victorii ale științei, de oare-ce s'a putut determina adevărata cauză a fertilității indefinite a solurilor forestiere, se datorește profesorului Henry de la școala din Nancy, de unde în Franța pornește mai în tot-d'a-una conform principiilor conservate printr'o îndelungată tradițiune,

toate noile mișcări cari din punctul de vedere al propășirii universale distinge de atît timp școala franceză în materie de economie forestieră.

În noua publicațiune și anume în articolul: *Rolul chimic al păturii moarte, acidul fosforic și potaso, azotul*, găsim explicată pe scurt*) această cauză care de atîta timp a alcătuit, pentru cei mai scrutații învățați, un simplu punct de interogațiune, o întrebare nedeslegată, s'a dovedit că se datorește numai prezenței pe solurile pădurești al stratului de frunze uscate și căzute pe jos, formînd un mediu favorabil pentru fixarea miriadelor de micro-organismele cari, între alte proprietăți, au și facultatea de a absorbi azotul liber din atmosferă trebuitor constituirei protoplasmelor și vieții lor organice.

Cătățimea de azot astfel fixată după constatările d-lui Henry, experimentînd într'un masiv în vîrstă de 20 ani tratate în crîng compus, se urcă pe fie-care an la importanta țîră de 43 kgr. pe hectar, indiferent de compozițiunea mineralogică a solului, ceea-ce echivalează cu 6000 kgr. de îngrășăminte animale.

În raport cu tratatul de silvicultură al d-lui Boppe, apărut în anul 1889, găsim că s'a dat o mai mare dezvoltare capitolului despre protecția pădurilor în contra daunelor cauzate de om, de către animale, de către vegetale și de către agenții meteorici.

Noua scriere, la care ne referim, purtînd titlul de *Les forêts*, tratat practic de silvicultură, pe care l'am văzut expus și în vitrinele ziarului «L'Independance roumaine», vînzîndu-se cu prețul de 8 lei, coprinde în total 8 capitole principale cu 488 pagini și anume:

În primul capitol se vorbește despre părțile constitutive ale arborelui, forma și modul său de reproducțiune;

În cel de al II-lea despre monografia principalelor esențe;

În capitolul al III-lea se studiază acțiunea reciprocă a arborilor între dînșii, asupra solului și modul de evoluțiune al arborilor;

În cel de al IV-lea se coprinde clasificățiunea obicinuită a terenurilor forestiere și influența ce exercitează pădurile asupra climatei unei localități;

În capitolul al V-lea se tratează despre diferitele operațiuni

*) Cine va vrea să aprofundeze studiul acestei chestiuni, n'are de cît să citească numărul din *Revue des Eaux et Forêts* din anul 1897, pagina 641 și următoarele.

culturale, modul lor de execuțiune și noțiunii sumare de amenajament;

Intr'al VI-lea ni se face cunoscut diferitele modalități de tratament.

In cel de al VII-lea se arată modul cum se face exploatarea și protecțiunea pădurilor; în fine

In capitolul al VIII-lea se studiază diferitele feluri de repopulări artificiale, procedările întrebuintate cind este vorba despre restaurarea munților degradați, despre fixarea dunelor maritime și continentale.

Din punctul de vedere intuitiv prezintă un adevărat avantaj publicațiunea în chestiune, pentru că textul este ilustrat cu 95 prea frumoase photogravuri, cu ajutorul căror se face înțelesul diverselor subiecte tratate și mai înlesnicios.

Pentru excelențele sale calități, o recomandăm tuturilor, dar mai cu seamă acelor cititori cari dintr'o cauză oare-care nu și-a procurat încă tratatul de silvicultură al d-lui Boppe din 1889.

Petre Antonescu.

* * *

Harta ostroavelor.

Sintem informați că de curind, s'a depus Ministerului Agr. Ind. Com. și Domeniilor o importantă lucrare asupra ostroavelor ce se află în șanalul Dunărei pentru distanța de la ostrov (Dobrogea) până la Gura Văei (frontaria jud. Mehedinți)

Această lucrare este datorită D-lui Ion P. Chihaia, inspector silvic și membru în consiliul tehnic al pădurilor ca delegat al Ministerului Agr. Ind. Com. și Domeniilor și D-lui Cesar Boerescu, Locotenent-comandor de marină militară, ca delegat al Ministerului de război care consista în:

1. O hartă compusă din 24 planșe pe scara $\frac{1}{55500}$ a șanalului Dunărei pentru parcursul mai sus indicat pe care sînt figurate toate ostroavele din Dunăre raportate la chilometrăgiul Dunării;

2. Mai multe planșe speciale pe scara $\frac{1}{20000}$ în care sînt figurate cu toate detaliile, ostroavele Dunărei pentru parcursul mai sus indicat, din care 45 aparțin Regatului român;

3. Un memoriu foarte detaliat și documentat asupra istoricului situației, stărei, numelui ostroavelor, conținînd un tablou foarte

important în care se indică: numele din trecut al fie-cărui ostrov, numele ce poartă acum, suprafața exactă a fie-cărui după ridicarea în plan topografică, ce comisiunea mai sus vorbită a făcut fie-cărui ostrov; suprafața după documentele Ministerului de domenii etc.; și

4. Un raport al D-lui Inspector silvic Chihaia ca rezultat al delegațiunii speciale, adresat Onor. Minister de Agr. Ind. Com. și Domenii, prin care între altele relevă multe chestiuni importante cu privire la: paza și poliția silvică a ostroavelor, suprafața lor reală în raport cu suprafețele date prin hartă și statistica pădurilor, exploatarea și vânzarea lor spre exploatare etc.

Cite un exemplar identic din lucrările indicate la No. 1, 2 și 3 s'aū depus și onor. Ministere de Resbel și Externe.

Nu ne vom ocupa de importanța acestei lucrări din punct de vedere general, ea este netăgăduită avind în vedere cit va servi acum și în viitor pentru tranșarea litigiilor de frontieră cu statele vecine. Vom insista însă puțin asupra ei din punctul de vedere al importanței ce are și ce este chemată a avea mai ales pentru stat din punctul de vedere silvic, ca proprietar a aproape tuturor ostroavelor din partea stfugă a Dunării.

Multe ostroave, care există, după importanța, minuțioasă, conștiincioasă și exactă lucrare a D lor Lt. comandor C. Boerescu și Inspector silvic Ion P. Chihaia, nu se văd figurind nici în harta silvică, nici în statistica pădurilor; iar altele care aū existat și despre care bătrînii din populația mărginașe a Dunărei își aduc aminte cu greutate chiar, aū dispărut de mult.

Apoi multe ostroave poartă în realitate alte numiri de cit cele menționate în lucrările vorbite (hartă și statistică), — și aproape toate în realitate aū alte suprafețe de cit cele menționate în acele lucrări; iar pentru unele suprafața reală este chiar pînă la incincit mai mare.

Din toate aceste considerante ușor se poate vedea de ce netăgăduită importanță este mai ales pentru Stat, ca proprietar de păduri frumoasa lucrare a D-lor Ion P. Chihaia și Cesar Boerescu.

Statul știind suprafețele ce aū ostroavele, va face vânzarea lor spre exploatare în cunoștință de ceea-ce vinde, se va putea face reala lor estimație, se va putea distribui personalul de poliție și pază a lor potrivit importanței ce aū ca suprafață și se va putea alcătui o mai înțeleaptă întocmire a seriilor de exploatare etc.

În definitiv constatăm cu satisfacție că lucrarea în chestiune

va fi, între altele, pentru Ministeru' Agr. Ind. Com. și Domeniilor un document prețios, și de o foarte mare utilitate pentru stat.

Suntăm convinși că D-l Inspector silvic Ion P. Chihăia nu se va opri aci și că lucrarea sa va fi completată și prin un studiu din punct de vedere silvic al ostroavelor.

N. G. Popovici.

Inspector silvic
Membru în consiliul tehnic al pădurilor.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

(Urmare ¹⁾)

Va să zică, din punctul de vedere al luptei economice, care e organizată așa de mult în străinătate, în cât azi poate să fie orî cînd gata și să știe în orî-ce ramură a producțiunii agricole cu cât scade și cu cât crește, ce trebuie să se facă pentru a se căuta debușeuri, etc., noi ne găsim absolut desarmați, și dacă vom continua a neglija cu aceiași culpabilitate această sursă de bogăție națională, vom compromite însăși baza existenței Statului. Căci, este evident, D-lor, că producțiunea noastră agricolă constituie și trebuie să constituie baza întregului Stat, iar nu legiuirile financiare cari au chemarea de a regula situațiunea bugetară. De aceea găsec că a venit momentul ca să ne îngrijim, să ne preparăm și să putem pune aceste instituțiuni la înălțimea lor.

A doua sursă de bogăție care trebuie pusă în condițiuni de dezvoltare, e ceea ce se chiamă industria agricolă, adică industriile extractive din produsele agricole și industriile confecționate grosiere. În această privință avem, D-lor, industria alcoolului care a luat oare-care dezvoltare. Există iarăși industria făinei, care ar putea lua o dezvoltare foarte mare, dar știți ce s'a întâmplat? Industria făinurilor a devenit un fel de sucursală a Ungariei, și noi vindeam făina în Ungaria pentru ca ungurii să o vîndă cu prețuri mari la Londra sau în țările din Nord. Se știe, de exemplu, cum morarii din Ungaria importați făina noastră sau chiar grîul nostru, care din cauza condițiunilor, nu ale culturii, ci ale condițiunilor solului și climaterice, produce o făină mai apreciată în centrele de consumațiune! Ei bine, morarii din Ungaria importă făina noastră, o amestecă în proporție de $\frac{1}{3}$ cu făina lor și o exportă în cantități mari în Anglia. Rezultatele expozițiunii recente de făinuri rominesci ce s'au făcut în Olanda au fost, se știe, strălucite. Ele ne arată că dacă agricultura noastră ar

1) Vezi N-rele precedente.

fi pe baze mai științifice, s'ar putea avea o producțiune cu care să nu poată rivaliza nimeni, afară doar de Sudul Rusiei, fiind-că această producțiune are condițiuni climaterice și de sol bune, și poate da o făină superioară.

Ast-fel cum a mers pînă acum însă această sursă de bogății este lăsată vecinilor noștri. Ce s'ar fi întîmplat cu această industrie, dacă administrația superioară ar fi indicat de la început producătorilor toate calculele de preț și cost, toate cerințele de pe piețele unde se cere această făină? Nu se știa de piețele acestea, nu se știa că în piețele acelea făina noastră era apreciată, nu se știa cu ce prețuri se căuta pe acele piețe, nu se știa cît costă transportul pînă acolo; de aceea nici o dezvoltare în această ramură de producțiune, care ar fi putut deveni una din cele mai însemnate pentru țara noastră.

Tot asemenea ași putea să ve vorbesc și despre alte producțiuni derivate din cereale, cum este producțiunea pastelor alimentare.

Nu este un fapt anormal ca țara noastră să fie o țară de import pentru pastele alimentare, cînd ai toate condițiunile, cînd marfa brută ai putea să o întrebuițezi ca să 'i dai mai mare valoare de cît din valoarea de pură producțiune?

Mai mult, D-lor, în producțiunea zootehnică sîntem țară de import; importăm din Ungaria, și importăm pentru o sumă colosală.

Noi am devenit în această privință cel mai bun debușeu pentru Ungaria: toate produsele de industrie grosieră, în care elementul brut de producțiune al solului ocupă o valoare de schimb, toate acele vin din Ungaria. Noi am devenit în această privință tributarii Ungariei, care s'a deșteptat mai 'nainte de cît noi, care a luat măsuri pentru întreaga luptă economică și a știut să ne servească în această privință. Unul din punctele principale care le-a dat această superioritate, este că a știut în tratatele de comerț să 'și asigure debușeurul pentru producțiunile lor. (Aplause).

Acum nu am la îndemînă datele statistice ca să ilustrez ceea-ce am afirmat și să vedeți cum am devenit tributarii altor State, cînd noi puteam să deschidem noi debușeurii. Necesitatea deschiderii și asigurării de noi debușeurii este cu atît mai mare cu cît în ce privește produsele solului întîmpinăm o concurență foarte mare, și poate ne vom găsi în condițiuni și mai grele. Știți că Statele-Unite și Rusia ne fac o concurență teribilă, și în dezvoltarea economică a Rusiei nu va fi departe vremea, cînd multe piețe europene vor fi foarte dificile pentru produsele noastre. Se impune dar necesitatea de a transforma cît mai mult produsele noastre.

Dar nu numai din acest punct de vedere dar și din punctul de vedere al industriilor, ce sînt la noi în țară, se petrece un fenomen anormal, care pe altă cale ne duce la ruină economică și ne pune în stare de inferioritate, cum arare-orî se poate concepe pentru o țară organizată și civilizată. Știți că s'au dezvoltat cite-va industrii: tăbăcăria, lumînărăria, fringheria, berăriile și altele. Credeți D-voastră că aceste industrii au transformat produsele solului nostru? Nu. Pe cînd ceea-ce noi producem în mare cantitate, se trimit de la

noi în străinătate. Noi, pentru produsele ce avem nevoie la industriile noastre, sîntem iarăși tributari străinilor, și mai ales ai ungușorilor, în cît privește materiile prime de care avem nevoie. Așa ca exemplu, se fac lumînări romînești. M'am interesat, am luat statisticele cari și ele ne spun mult, și știți ce am aflat? Stearina se importă, fitilul se importă, mașinele natural se importă. Ce se face la noi? Se faso-nează, se pune etichetă romînească și se dă în comerț ca marfă romînească, beneficiind de frumoasa lege pentru industria națională, așa că nimic din produsele solului nostru nu intră în producțiunea aceasta.

La industria frînghiilor este culmea.

D. C. Rădulescu: Și cînd vrei să te spînzuri, trebuie să te spînzuri cu cîneapă străină. (Ilaritate).

D. M. C. Vlădescu: Frînghiile se fac cu cîneapă din Ungaria. Se cifrează cu milioane creșterea exportului de cîneapă din Ungaria în țara noastră. În acelaș timp la noi cîneapa încetează a se mai cultiva. Ea nu se mai cultivă pentru industria pînzei țărănești, iar în locul acestei industrii țărănești rudimentare, dar frumoasă, igienică și economică, care a început să dispară, avem produsele industriei străine. Industria casnică țărănească abia se mai manifestă în unele locuri pe la munte, unde încă n'au pătruns efectele acestei faimoase civilizațiuni. În locul ei s'a introdus pînza de cîneapă sau mai ales de bumbac, cumpărată și importată din străinătate în mari cantități.

Așa că chiar din punctul acesta de vedere, al industriei casnice, nu numai că nu se mai dezvoltă, dar a dispărut; produsele prime au dispărut odată cu dînsa și ne fălim că avem industrii naționale, care dă valoare de schimb produselor solului nostru. Dar aceasta e a ne înșela pe noi înșine. Iată ce se petrece în fabricile de bere, de și o parte dintr'însele se servește de producțiunea țării, dar unele importă hameiul din străinătate. Hameiul este o plantă care, credeți-me pe mine, care sînt botanist, crește apoi în stare sălbatică, și se poate, fără îndoială, dezvolta fără multă casnă.

La Dersca s'a făcut o cultură foarte frumoasă, a reușit foarte bine, și fabrica de bere, care s'a stabilit la Botoșani și care producea bere pentru tot nordul Moldovei, consuma hameiul de la Dersca. Singura greșală care era, era că nu știa să'l preseze; dar aceasta era o vină de manipulațiune și neapărat că cu un studiu mai bun se putea îndeplini. Cu toate acestea, fabricile de bere, nu consumă hameiul din țară ci îl importă din străinătate, îl importă din Germania.

Iată cum din punctul de vedere al industriilor grosiere ne găsim într'o situațiune anormală și ast-fel organizarea noastră economică, nefiind așezată pe baze solide, întreaga existență a Statului nostru este slăbită. Sîntem, deci, culpabili că nu am luat din timp măsurile necesare să nu ne găsim în dificultățile mari de astăzi. Dacă se lua de la început măsurile cuvenite, dacă se studia această cestiune așa cum ea comportă, nu ne-am fi găsit în situațiunea tristă în care ne găsim. Dar a trebuit să ne ocupăm de diferite cestiuni politice și chiar de diferite ambițiuni politice. În această pri-

vintă, D-lor, țin să declar de la această tribună a Parlamentului, acum cînd îmi fac botezul parlamentar, că a fost o politică nenorocită, că a fost o manifestațiune rea care, de va continua, ne va duce la o completă slăbiciune.

Voc: Suspendarea ședinței.

— Ședința se suspendă pentru 5 minute.

— La redeschiderea ședinței, *d. vice-președinte, N. Economu*, ocupă fotoliul președenției și acordă cuvîntul D-lui Vlădescu.

D. M. C. Vlădescu: Trec, D-lor, acum la a doua parte a acestei cestiuni, adică la starea noastră de fapt în ce privește consumațiunea în general.

D-lor, ceea-ce am spus relativ la producțiune, aș putea s'o repet și în ce privește consumațiunea: sîntem tot în acea necunoștință deplină, în acea lipsă de statistică, în aceiași desinteresare în luarea măsurilor trebuincioase.

Așa, D-lor, în consumațiunea internă nu știm absolut nimic. Natural, populațiunea noastră crește, nevoile sociale, nevoile economice se desvoltă, — ar urma de aci ca și consumațiunea să se desvolte. În ce măsură și în ce chip crește această consumație, specificată pe felurile de produse, nu știm.

În care centre se consumă produsele din țară de la noi, cari s'ar produce în cutare sau cutare regiune? Cît se vinde și cît s'ar putea vinde? În ce condițiuni și cu ce prețuri? D-lor, nu există nimic de felul acesta, nu s'a făcut nimic; nu știm în propria noastră țară ceea-ce ne trebuie, ceea-ce se consumă, prețurile cu cari se consumă, de unde provine, cine le transportă, cît costă transportul. Vin ele din străinătate? Vin ele de la noi? Sîntem într'o necunoștință foarte dăunătoare; dăunătoare ca consumațiune, fiind-că nu știm regulat prețurile și dăunătoare producătorilor pentru că nu știu unde să'și dirigă producțiunile. Și ne găsim în această stare absolut barbară, înapoiată, ca să îndulcesc cuvîntul, ca producătorul să stea cu marfa închisă în magazie, să nu știe unde s'o trimită, cu ce preț ar putea s'o vîndă, cum ar aranja mai bine transportul, pentru ca să scoată și cheltueli și dobîndă. În același timp sînt regiuni cari formează centre de consumațiune pentru acel produs și nu știu de unde să și'l procure.

Ast-fel sînt lăsați la libera concurență a străinătății sau a unui centru mai mare de producțiune; iar țările cari sînt organizate în această direcțiune, cari aū toate măsurile luate din acest punct de vedere, împlinesc aceste goluri, orî transportă mărfurile lor acolo unde se cere și producătorul român șeade cu ele închise în magazie. Acesta nu este un fapt necunoscut pentru D-voastre; în această Cameră sînteți destui proprietari producători, cari stați cu producțiunile D-voastre închise. Aceasta este fără îndoială o situațiune anormală.

D-lor, eu sînt un membru devotat din majoritate, am toată încrederea în guvernul actual, dar nu pot lăsa în interesul economiei naționale, neatînse diferitele cestiuni ce se rapoartă la ea. Așa, din cauza lipsei de statistică comercială internă, ne găsim în situa-

țiunea de a crede că într'un moment dat este o cerere mai mare de cît este producțiunea în țară. Neștiind nici cît este producțiunea, nici cît este cererea, introducem din străinătate produse pe cari poate cu prisosință le avem în țara noastră. Nu am fost siliți noi din cauza acestei lipse de bun amenajament și de un serviciu complet de date statistice, să cumpărăm finul Ungariei, noi o țară cu pășuni întinse? Este incontestabil că am avut anul acesta un an agricol rău și că din această cauză D-l Ministru al domeniilor a fost îndreptățit să facă ceea-ce a făcut, căci nu putea să facă într'o lună o lucrare care trebuia să se facă în decurs de ani de zile, de diferiți miniștri cari s'au succedat la acest Departament. Faptul în sine e anormal, căci dacă din vreme s'ar fi făcut aceste anchete, din care să reiasă, cum a fost producțiunea atît la cîmp cît și la munte, și s'ar fi îndemnat, la timp cultivatorii ce anume semănături să facă, ca plante furagere și altele, atunci nu am fi fost nevoiți să dăm banul nostru pe aceste vremuri de grea criză financiară, în alte țări, dupe cum s'a întîmplat, și poate că nu era trebuință.

Același lucru, se poate zice și despre semințele de orz și seară pentru țărani. Este oare o cale normală ca noi o țară eminentemente agricolă, să fim nevoiți ca să luăm din străinătate semințele, dacă nu în total dar în cea mai mare parte? Mie îmi pare că este o cale greșită din punct de vedere al economiei naționale.

Ve explicați acum ușor de ce, D-lor, nu este permis într'o țară agricolă, ori-care ar fi recolta, chiar cînd n'ar fi de loc recoltă, ca ea să nu satisfacă necesităților interne. Este, în adevăr, o situațiune anormală, ca o țară agricolă, și numai agricolă, să fie obligată a importa produse simple, brute, numai din cauza unui an rău.

Dar, D-lor, faptul cumpărării de fin și de semințe, pentru a fi împărțite agricultorilor mici, mai are și o mare importanță socială. El înrîurește în rău pe micul agricultor, căci în loc să'l îndemne și să'l desvolte pentru munca lui, înarmîndu-l cu tot complexul de cunoștințe, de apitudini, precum și cu prevedere și spiritul de economie necesar, îl deprinde a nu se îngriji, căci este alt-cineva, Statul cu budgetul său, care va fi chemat să îngrijească de el. Nu găsiți oare, că este aci o direcțiune periculoasă și că este necesar ca de la început să fie înlăturată?

Găsesc, D-lor deputați, acest fenomen al vremii, un fenomen cu efecte și urmări dezastruoase, și ar trebui în primul rînd să preocupăm pe oamenii noștri de Stat. Ce fel? Nu este suficient, ca prin modul de administrare financiară de pînă acum, să obișnuim stratul mai cult al țării, la o viață molatică, la lux, la cheltueli zadarnice, la lipsă de economii și de prevedere. Acestea sînt cauzele pentru care producătorii, proprietarii sau arendași, nu au rezervele trebuincioase, nu se gîndesc că rezervele din anii buni pot să le servească în anii răi. Aceste deprinderi rele s'au favorizat și desvoltat tocmai fiindcă am luat în tot-d'a-una din străinătate, stocul de rezervă al muncii, al economiilor acelor popoare, cari au avut prudența necesară

să 'și pună economiile lor de o parte, și să ne facă pe noi să muncim ca să plătim benefic și dividende.

Această credință în ușurința traiului, care s'a introdus în clasa noastră mai cultă și care a îndrumat-o spre budget, — care s'a umflat considerabil, tot-d'a-una din această cauză, — a născut tendința spre funcționarism. Dacă vom continua pe această cale și în privința organizării economice, me tem că vom introduce și în stratul producătorilor mici, în stratul lucrătorilor agricoli, această tendință de a 'și satisface nevoile lor printr'o intervenire budgetare, printr'o pompare din resursele budgetare; în loc de a 'i îndruma la o muncă serioasă și rațională, care pe de o parte să le asigure un randement în raport cu travaliul depus, și pe de altă parte se întoarcă în pământ ceea-ce pământul le dă. Dacă vom introduce acest obicei, care l-am introdus în stratul conducător, atunci este indiferent modul cum credem că trebuie să îndreptăm organizarea țării noastre, fiind-că clădim pe nisip, pe vulcan.

D-lor, aceiași politică nenorocită, aceiași lipsă de direcțiune științifică, precisă și clară, o găsim în ceea-ce privește consumația externă. Și fiind-că, D-lor, dacă în politica economică a țării, diferitele guverne s'ar fi ocupat de consumațiunea externă, de diferitele debușuri care se pot câștiga în streinătate, de centrurile de consumațiune unde putem desface mai ușor produsele noastre, incontestabil că ar fi urmat o acțiune conștientă, și o prevedere constantă și sigură de măsuri practice, în două direcțiuni de activitate economică: în politica tarifelor de transport și în politica tarifelor vamale. Dacă veți examina pe de o parte tariful de transport pe căile ferate, veți vedea că acest tarif în loc să fie stabilit din punctul de vedere al dezvoltării și al asigurării forțelor economice ale țării, pentru ca se înlesnească transportul produselor noastre în diferite centruri de consumațiune, din contră, veți constata că aceste tarife sînt constituite din punct de vedere fiscal.

Vedeți D-lor, aceiași preocupare constantă care a făcut nenorocirea noastră economică și care ne-a adus în această situațiune detestabilă la începutul secolului XX, ca să ne găsim în privința forțelor noastre de producțiune tot cum eram la începutul vieții noastre constituționale. În tot acest lung interval, preocuparea continuă și constantă, în ce privește economia națională, a fost globată în preocuparea mai urgentă de situațiunea financiară, iar cele l'alte cestiuni economice erau lăsate la o parte. De aceea și organizarea acestei ramure de activitate publică a fost făcută din punctul de vedere fiscal. Și era natural să fie așa, dacă taxele pe căile ferate se stabilesc de către direcțiunea acestei administrațiuni, care în realitate nu se ocupă de cit de cheltuelile și producțiunea ei, care avea să dea în definitiv, în raport cu cheltuelile sale, un venit oare-care, destinat a fi înscris în budgetului Statului. Prin urmare, nici nu putea să procedă alt-fel. Era de datoria autorităților și a oamenilor cu răspundere, asupra dezvoltării economice a țării, se intervină în această organizațiune, întru cit privește punerea tarifelor de transport, și să

se conducă după interesele economice pe cari le indică în mod precis, pe de o parte centrul de producțiune, iar pe de altă parte centrul de consumațiune. Dar natural cîtă vreme nici centrul de producțiune, nici centrul de consumațiune, nu au format preocuparea nici unuia dintre miniștri chemați în capul Departamentului domeniilor, urma evident ca și tarifele de transport pe căile ferate se nu formeze preocuparea unui guvern, fiind-că că nu avea de unde să iasă necesitatea transformării și facerei acestor tarife, din punctul de vedere economic, așa cum interesele de producător și consumator, fie intern, fie extern o reclamă.

Tot același lucru, D-lor, întru cît privește tariful vamal. Cu aceasta vin D-lor, la o cestiune foarte importantă, foarte grea și din nenorocire foarte neglijată Cestiunea taxelor vamale și, prin urmare convențiunile comerciale, au fost tratate fără baze solide despre economia națională, și așa putea chiar afirma, fără ca acțiunea și mijloacele puse în mișcare să fie în raport cu însemnătatea enormă pe care această cestiune o are, nu numai din punctul de vedere al luptei economice, pe care noi trebuie să o ducem cu Statele cari ne dau această luptă. Aceste tarife au fost lăsate fără nici o indicațiune, fără nici o îndrumare din partea autorităților care erau chemate să și desvolte activitatea lor pentru dezvoltarea și întărirea forțelor economice ale țării.

Știți cum se fac tarifele vamale?

Am căutat să 'mi dau seama și m'am interesat de această cestiune. Am cercetat, și să me credeți, D-lor, că este foarte multă muncă, și la noi în țară, și trebuie să ai mare curaj și multă tenacitate, ca să iei date în diferite direcțiuni de activitate, mai ales economică, căci serviciile noastre în cea mai mare parte a lor nu au nimic în această privință, sau cel puțin nu au avut nimic pînă acum. Grație expozițiunii de la Paris, unde trebuie să prezentăm o oglindă cît de sumară, mai mult sau mai puțin bună, din care să se vadă modul cum stăm noi — Belgia Orientului — cu progresele realizate pe terenul economic, a început să se facă cite-va studii retrospective, să se adune date și să se întocmească tablouri statistice mai la toate serviciile. Dar pînă acum nu exista mai nimic. Din cauza aceasta serviciile sînt în neputință de a da informațiuni, sau dacă erau datele adunate cu greu se pot găsi, în cît trebuie să urci treptele Ministerelor de multe ori, să lași alte treburi ca să poți culege datele necesare, ca să poți arunca o privire clară într'un cîmp bine desfăcut al situațiunii economice. Așa se petrece și cu taxele vamale. Taxele vamale se fac la Ministerul de finanțe, el le stabilește. Mai știți că convențiunile comerciale se fac de Ministerul de externe.

Vedeți, D-lor, mai întii, dacă Ministerul de finance face taxele vamale, imediat rezultă tendința fiscală care se dă acestor taxe, fiind-că Ministerul de finance, incontestabil, nu poate urmări, el care are necesitate de a găsi veniturile necesare pentru satisfacerea bud-

getului, prin orî-ce taxă de orî-ce natură ar fi, de cît interesul fiscal. Va să zică de la început caracterul fiscal la aceste taxe.

Dar, D-lor, ca să fiu complet, trebuie să adaog, că indicațiunile prime și chiar tablourî de taxe vamale se fac întîiî de către Camerele noastre de comerciî. Ast-fel că, în general, cu avizul Camerilor de comerciî, se pun taxele la Ministeru de finanțe și se duc la Ministerul de externe pentru ca să formeze baza tratativelor diplomatice. Ei bine modul cum Camerele de comerciî se ocupă de aceste tarife pot să'l numesc un mod nu numai primitiv, dar insolit, fiind-că nu are nici o bază. Aceste tarife nu urmăresc nimic, nu sînt conduse de nici un principî, nu aî în vedere urmărirea nici unui scop economic. Ele se fac analizîndu-se întîmplător, tabelele de import și export, și după dispozițiã momentului, la unele se ridică taxele, dacã mărirea traficului indicã că se poate ridica fără a se sdruncina nici traficul, nici venitul fiscal, iar la altele se coboară. Ast-fel se face o lucrare care nu poate conduce la nici un rezultat din punctul de vedere economic. Era și natural să fie așa. Cîtã vreme Camerele de comerciî nu aî făcut statisticã nici de producțiune, nici de consumațiunea internă și externă, este icontestabil că orî-ce normă s'ar fi cerut, pentru studiul taxelor vamale, nu avea de unde să o ia. Numai posedînd însă ast-fel de studii și de date se poate ști ce trebuie scăzut, ce trebuie ridicat, ce trebuie încuragiat, ce trebuie lăsat liber.

Din acest punct de vedere s'a desvoltat deci o acțiune foarte prejudiciabilă intereselor noastre economice. Ast-fel sînt convins că în fața Statelor cu cari facem convențiunî comerciale sîntem dezarmați, căci ne lipsește cultura economică. Pe cînd ei lucrează cu date sigure și sînt în stare să facă un cap de pretențiune din fie-care detaliu, care este important pentru avuțiã lor națională, noi nu știm întru cît trebuie să rezistăm sau să cedăm, nici asupra căror puncte să fim cu deosebire tenaci.

De aceea, D-lor, avem o mulțime de lucruri anormale în convențiunile noastre comerciale. Așa de exemplu ve pot spune ceva relativ la zahar. Știți D-voastre că prin tariful vamal zaharul se protejiază și știți că s'a făcut și o lege specială care dovedește încă odată mai mult cu cîtã ușurință procedăm în cestiunî de asemenea natură, cari pot să ne creeze pe lingă alte greutăți, mari dificultăți financiare, lată, D-lor, în tarifele vamale chocolata este foarte ușor impusă. este impusă cu 16 banî kgr., zaharul însă cu 35, iar cacaoa cu 10. Dacă veți face socoteala elementelor cari intră în compozițiunea chocolatei, veți vedea că intră 2 kgr. de zahar și unul de cacao. Va se zică 70 de banî pentru 2 kgr. de zahar și 10 banî pentru 1 kgr. de cacao, ceea-ce face 80 de banî, și îți dă 3 kgr. de chocolată. Taxa vamală pe kilogramul de chocolată fiind de 16 banî, la 3 kilograme face 48 banî, aproape jumătate cît taxa vamală a elementelor care intră în compozițiunea ei. Or, la noi în țară nici cacaoa nu se produce și nici zahar suficient, abia anul acesta se va acoperi poate cererile. Rezultatul acestor tarife vamale pe zahar, cacaoa și chocolată este evident împedîcarea fabricării chocolatei în

țară; iar efectul s'a resimțit dezastruos, căci două fabricărele indigene de chocolată neputînd suferi concurența, au dispărut. Ast-fel a fost fabrica lui Bresson și a lui Alexandriu.

Iată un exemplu tipic care ne face să vedem cum în cestiunea de tarifare vamală nu se urmează absolut nici o cale; vrea să se încurageze ceva, se încuragează independent de orice studii în materie de tarifare vamală, și lucrurile cari ar trebui oprite, nu sînt. Ast-fel toate produsele brute cari servă la diferite fabricațiuni ce se fabrică în țară, nu sînt tarificate, sînt libere. Cum voiți dar să se asigure producțiunea la noi, cînd statistice de consumațiune și producțiune nu sînt la îndemîna producătorilor și cînd ele nu sînt susținute prin tariful de transport și prin tarifele vamale?

D-lor, sînt dator în această privință să relevez un fapt foarte important: Există o Cameră de comerț care s'a ocupat în această direcțiune și a făcut statistici, Camera de comerț de Botoșani. Sub impulsțiunea actualului șef al serviciului agriculturii, d. Lazăr Teodoru, om foarte priceput și muncitor, a produs tabele statistice agricole pentru toată regiunea Camerei de comerț din Botoșani; am aci o mostră de acele tablouri, unde se vede, de exemplu, întinderea unei moșii, cît este cultivată, ce produce, populațiunea diferitelor comune, etc.

D. Teodoru se ocupă de mai mulți ani în această direcțiune. Eram inspector al învățămîntului, și mergînd în acele locuri me ocupam și de cestiunile economice. Această statistică este completă din toate punctele de vedere și în privința populațiunii, a producțiunii agricole, a centrelor de consumație, etc. D-sa a ajuns să facă acele statistici, luînd informațiuni directe de la primari și de la notari, dîndu-le instrucțiuni, ajungînd ast-fel să formeze statistici mai mult sau mai puțin complete. Dacă D. Ministru al domeniilor dorește să le cunoască, le va putea cere Camerei de comerț din Botoșani pentru anul 1894. Nu știu dacă facerea lor se mai continuă. Cînd dar, o asemenea Cameră de comerț, cu mijloace reduse, a reușit să facă o ast-fel de statistică și să ne prezinte oglinda țarei, din punct de vedere al economiei și al producțiunii, nu este oare inexplicabil faptul că ast-fel de statistici nu s'au făcut pentru restul țarei?

Judicațiunea e dată, ușurința se vede. Posibilitatea de a se face este, fără să antreneze cheltuieli pe care bugetul Statului nu le-ar putea satisface. Dacă am fi avut ast-fel de studii la toate Camerele de comerț, și dacă Camerele de comerț, cînd erau consultate pentru facerea tarifurilor ar fi avut aceste date pentru orientarea lor, de sigur că anomaliele cari se văd în convențiunile noastre vamale, nu ar fi existat și țara noastră nu era să fie economicește aservită în special Ungariei. Țin să atrag de pe acum atențiunea D-lui Ministru al domeniilor, că e necesar cu o oră mai înainte să facă aceste lucrări, mai ales că convențiunile comerciale se denunță peste un an sau doi, la 1903. Și țin să atrag atențiunea D-lui Ministru de domenii că Statele interesate au deja organizațiuni

complete în această privință, că Ungaria are biurourî speciale, că a început publicațiunî necesare pentru culegerea tuturilor datelor, că se prepară a culege toate datele necesare, ca să știe în cele mai mici detalii cari sînt ramurile de producțiune pe cari va trebui să le protegă prin convențiunea, care o va face cu noi. Nu știu ce se va fi făcut pînă acum în țară la noi, nu am văzut nici o dispozițiune luată. Cred că dacă s'ar lăsa ca Camerele de comerț să continue a lucra, și în acelaș chip și pentru viitor, ar fi o mare nenorocire, fiind-că dacă nu am fi nici acum destul de deștepți cînd situațiunea financiară s'a schimbat cu desăvîrșire.

Dacă nici acum, tocmai în această situațiune schimbată, în această întorsătură, cum zicea d. Tache Ionescu, a vieței noastre economice și politice, nu se vor lua măsurile necesare ca se putem fi destul de înarmați la facerea de convențiuni comerciale, vom avea să suferim rele și desastroase rezultate economice.

Vedeți, D-lor, că din această expunere generală pe care am avut onoare să v'o fac, rezultă că pînă acum administrațiunea Ministerului domeniilor care are încredințată nu numai administrațiunea specială a avuțiilor Statului, dar întreaga economie națională, a făcut foarte puțin și ne găsim astăzi într'o situațiune economică foarte grea, cu atît mai grea cu cît ea se dublează cu o situațiune financiară periculoasă. Ar fi, D-lor, un merit și un titlu de glorie din cele mai frumoase pentru partidul conservator, care în două rînduri a organizat și pus baze solide situațiunii financiare a Statului român, la 1871 prin Mavrogheni, astăzi prin reformele financiare cari s'au făcut și reformele budgetare cari sînt în curs să se facă, va fi un titlu de glorie și mai mare dacă va ști a pune și bazele solide ale întregului nostru edificiu economic pentru întărirea și dezvoltarea avuției noastre naționale. Și nu me îndoiesc, D-lor, că partidul conservator care a știut să aibă energia necesară și să ia măsurile pentru întărirea situațiunii financiare, va ști să ia cu aceeași deciziune măsurile pentru întărirea economică a Statului român, ca să pună odată pentru tot-d'a-una bazele solide pentru dezvoltarea viitoare a Romîniei.

Nu mai prin dezvoltarea economică se va putea pune cu temeinicie bazele Romîniei. Putem să îndreptăm cît vrem situațiunea financiară, aceasta va fi numai o îndreptare timporană în situațiunea financiară a Statului, adică a budgetului și a datoriilor pe cari Statul are să le plătească. Inșă baza solidă, temeinică pe care se poate așeza fără grije Statul român, baza indispensabilă și suficientă pentru toată dezvoltarea ulterioară, pe toate cîmpurile de activitate a întregii țări, nu se va putea cîștiga de cit numai punîndu-se pe temelii solide dezvoltarea ei economică.

Aceasta, înșă, nu se va putea face dacă nu se vor lua măsurile spre a completa lipsurile despre cari am vorbit pînă acum. Reese din ceea-ce am spus, în principiu general, că Statul prin autoritatea lui, adică prin Ministerul căruia îi incumbă îngrijirea de întreaga avuție națională, să studieze producțiunea și consumațiunea. El trebuie

să studieze producțiunea țării aceștia în toate detaliile ei, în raport cu toate condițiunile care o determină, fie de populațiune, fie de condițiuni fizice, chimice sau climaterice, să o determine în toate detaliile și în raport cu consumațiunea fie internă fie externă, și numai atunci când aceste date vor fi la îndemână, va câștiga elementele necesare pentru o solidă îndrumare în reforma economică. Al doilea principiu care rezultă de aci este că Statul, care prin organul său, Ministerul domeniilor este chemat să se ocupe în acest sens de producțiune și de consumațiune, de averea națională, este obligat prin aceasta chiar, ca cel dintiū să dea exemplu în acțiunea lui de o activitate bazată pe acest principiu. Prin urmare, din punct de vedere al producțiunii el trebuie, întru cât îl privește, să dea cel dintiū exemplu, regulamentînd producțiunea după necesitățile economice ale țării. De aci o necesitate absolut impusă și absolut fundată, dacă vom ca bazele sociale pe care există acest Stat să fie bine solidificate, de a fi un educator al producțiunii. Statul trebuie să fie un educator al producătorului. El trebuie să fie educator al producătorului nu numai prin măsuri, prin indicațiuni de lege sau de instrucțiuni pe care le ia, ci și însăși prin activitatea proprie din ceea-ce îi revine ca proprietar, adică pe domeniile pe care le posedă.

Nu vreaū să atingă cestiunea socială foarte importantă care se leagă cu această chemare absolut indispensabilă, pe care trebuie s'o aibă Statul. Este o cestiune foarte grea, care în câte-va rînduri a îngrijit foarte mult pe oamenii cei mai însemnați ai țării noastre și care fac pe mulți să vadă în rău și cu oare-care temere viitorul acestei țări.

D-lor, Statul educator din punct de vedere al producțiunii agricole și al economiei agricole, aceasta înseamnă că întreagă această populațiune rurală, că toată lucrarea agricolă să fie îndrumată cu pricepere, cu abilitate, cu cunoștință către adevărata țintă. Pe această cale trebuie îndrumată.

N'a făcut nimic Statul nostru și nici un studiu nu există, Ba există unul. Este greu, prin concluziile pe care acest studiu le scoate, să'l citesc aci. Este un studiu făcut de D. Moroianu, un distins tînăr, care, mi se pare, este șeful biuroului comercial în Ministerul domeniilor. Studiul său se întitulează : «La loi agraire de 1864 la Roumanie».

Dintre datele statistice pe care le-am văzut în acest studiu, asupra producțiunii rurale, reese că acțiunea educativă pe care am făcut-o noi asupra lucrătorilor rurali, fie direct prin agenți, fie indirect prin arendași chiar pe moșiile Statului, este o educațiune rea, este o educațiune care în loc să provoace o îndrumare spre muncă serioasă, spre producțiune agricolă temeinică, spre liniște și moralitate, crează situațiuni dificile și stări de spirite care pot deveni periculoase. Este cu alte cuvinte o influență care va face, dacă nu a făcut însă, ca lucrătorii agricoli în loc să devină un instrument bun și inteligent de producțiune, să fie o cauză de slăbire a organismului Statului nostru.

Aceasta este una din cele mai grave cestiuni și asupra căreia trebuie să se exercite acțiunea de direcțiune a Ministrului domeniilor. Cine dorește a ști mai mult, nu are de cît să citească broșura la care am făcut alusiune. Din ea vor vedea date care ne vor pune pe gînduri.

Nu trebuie ca producătorii agriculturii să fie tot-d'auna în difiцит, și Statul care are chemare a asigura buna stare a elementului producător să lase pe acei producători fără apărarea necesară, fără îndrumare metodică. Numai în acest fel vom ajunge să avem muncitori morali și în bună stare economică, pentru binele acestei țări, și din punct de vedere social și economic. Numai studiul producțiunii și agenților producătorii ne vor indica măsurile ce sunt de luat și cum se va putea asigura viitorul țării în mod temeinic.

D-lor, să nu se spună că lucrul este greu. Eū me aștept să se facă fel de fel de interpretări celor ce am spus pînă acum. La noi în țară este din nenorocire obiceiul să se anine teoriile de dogme'e politice, de aceea ce trebuie considerat și constitue de fapt o constatare a realității. Din parte-mi resping orî-ce părere de asemenea natură și consider ca o nenorocire pentru țară, că atunci cînd se discută o reformă economică sau socială în Stat, să se caute ca ele să fie privite din punct de vedere al dogmelor, dacă pot sau nu fi agreate. Acest lucru poate fi bun într-o Academie sau într'un cerc de filosofi, sau în tratatele teoretice și filosofice ale sociologiei, dar în Parlament trebuie să căutăm și să discutăm soluțiunile practice, cari asigură și satisfac nevoile țării într'un moment dat. (Aplause).

Din acest punct de vedere este un exemplu concret, care ne-ar putea servi de indicator pentru cele ce ni se cere să facem în țara noastră, dacă voim să existăm mai departe ca Stat. Sint abia 20 de ani de cînd Bosnia și Herțegovina au trecut sub dominațiunea Austriei, adică a unui Stat civilizată, avînd tot aparatul necesar pentru civilizarea și întărirea economică a populațiunii. Ve puteți închipui în ce hal era Bosnia și Herțegovina sub dominațiunea turcească. Era cum eram și noi înainte de 1829. Menționez acest an, D-lor, căci el este pentru noi o dată însemnată, care însă nu a produs efectele salutare ce le putea produce, ci poate a provocat o stare mai rea. Este data cînd s'a făcut tratatul de la Adrianopol, cînd pentru întia dată țara noastră a venit în contact cu consumatorul strein. Dacă de atunci s'ar fi putut lua măsuri și s'ar fi putut studia măsurile necesare ca să se asigure centre de producțiune, situațiunea economică a acestei țări ar fi fost foarte sus. Din contră însă, toate clasele producătoare, clasa meseriașilor și micilor industriași, care se dezvoltase, a dispărut și nu mai există astă-zi de cît urme despre existența lor. D-lor, cestiunea meseriașilor și micilor industrii, e o cestiune foarte importantă, de care trebuie să se ocupe tot Ministerul de domenii.

Ei bine, în Bosnia și Herțegovina care 'și-a schimbat acum 20 de ani, și situațiunea economică și cea politică, prin faptul că a

intrat sub ocrotirea unei țări europene și a ajuns să fie condusă de un Stat civilizat, dacă veți examina cum s'a schimbat situația economică a acelei provincii, veți vedea progrese enorme.

Aceste progrese se resimt și asupra stărei morale și culturale a populațiunii. Acea populațiune ținută atâtea veacuri sub dominația turcească, a devenit o populație muncitoare, o populație de progres și aceasta numai grație activității economice pe care a dezvoltat-o Austria. Această acțiune, D-lor, nu se dezvoltă cu mari sacrificii, ci numai pentru că a procedat sistematic, studiind de mai înainte, care sînt forțele de producțiune, cum pot fi mai bine organizate, cum pot să fie ele asigurate prin debușurile deschise produselor, și așa mai departe.

Așa astăzi comerțul cu rasele de vite îmbunătățite a ajuns la o dezvoltare însemnată și se face în Bosnia pentru zeci de milioane. Piața Vienei, care știți, începuse a se îndrepta către producția noastră zootehnică, din cauza prețurilor prea ridicate, pe care le impune monopolul ce 'șt-a asigurat Ungaria prin tarifele vamale și alte dispoziții convenționale, astăzi Viena se alimentează cu vite din Bosnia și Herțegovina.

Asemenea în privința agricolă, a pomologiei, a preparării fructelor și a transporturilor lor, totul s'a îmbunătățit.

Să nu credeți, D-lor, că Austria cheltuiește pentru aceasta mulți bani în Bosnia și Herțegovina. Căci iată cum face: pe lângă stabilimentele de cultură-model cu slabul lor budget, se alege cîțiva țărani din fie-care sat, dintre cei mai muncitori și le pune la îndemînă agenții stabilimentului de cultură, care le arată cum să facă cultura, pe ce teren, ce are să facă cu produsele, le arată locul unde le pot vinde. Cu acest chip și cu o slabă subvenție de cîte 100 fiorini, în primul său primii doi ani au ajuns să facă din mica proprietate și locuința locuitorilor din sate adevărate ferme-model.

Ei bine, cînd considerați mijloacele slabe cu cari au reușit austriacii să facă în Bosnia și Herțegovina o țară prosperă, și ca moralitate, și îndemn la muncă a populațiunii și ca cultură; nu este trist cînd ne uităm la spectacolul, care îl presintă țara noastră din acest punct de vedere, de și avem o activitate parlamentară de cel puțin 30 de ani?

Este, cred, momentul hotărîtor să se ia măsuri de îndreptare și în privința situațiunii economice interne în țara noastră.

Acum, că am văzut că în definitiv aceste două mari principii reese din analiza stărei noastre economice și a avuției pe care Ministerul domeniilor este ținut să o dezvolte pentru îndreptarea ei, se vedem cum se satisfac cerințele acestor principii prin legea de față. Nu voi intra în detalii, ci voi trata numai serviciu pe serviciu în trăsuri generale.

D-lor, dintre serviciile actuale ale Ministerului domeniilor numai două sînt cari au procedat de la început pe calea pe care am arătat-o necesară pentru acțiunile economice. Acestea sînt serviciile de mine și serviciul pescăriilor, și iarăși recunosc că D-l

Petre Carp a fost Ministrul care a deschis cîmpul de activitate în aceste două ramuri de bogăție națională.

Serviciul minelor nu datează de cît de cîți-va ani, s'a ocupat în primul rînd ca să studieze ceea-ce există în țară, adică să studieze întîiu bogăția țarei și apoi să înceapă exploatarea și punerea în valoare a lor. Activitatea serviciului minelor recunosc că a fost foarte însemnată, foarte productivă. Cînd voiu discuta în special asupra acestui serviciu, veți vedea ce însemnată înriurire a avut aceste studii prealabile, și din punct de vedere al științei geologice și din punctul de vedere de bogăție în minerale, studii făcute de acest serviciu bine organizat și bine condus, în ciuda acelor deprinderi rele ale noastre, relative la principiile și dogmele politice, cari în tot-d'auna a fost piedica dezvoltării acestei țări.

Același lucru și pentru serviciul pescăriilor, care a început prin studii, și cunosc o colecțiune întreagă făcută de toți peștii de la noi, există o hartă care arată condițiunile de dezvoltare și de ameliorare a diferitelor specii de pești. Așa în cît pot spune că ceea-ce au făcut aceste două servicii, n'au făcut nici unul din celelalte. Căci nici serviciul viticol, a căruia broșură-statistică recentă nu m'a satisfăcut din multe puncte de vedere și mai ales că nu a studiat mai întîiu toate vițele care erau cultivate în țară, nici care dintre aceste feluri de vițe s'au distins, nici nu a studiat care varietăți de vițe indigene s'ar putea mai bine altoi pe vițe americane și fie din punct de vedere al afinității organice, fie din punctul de vedere al afinității în raport cu condițiunile de climă și sol de la noi, ar putea să dea o mai mare recoltă, o mai bună calitate de vin, un buchet mai plăcut. . .

D. P. P. Carp : Mi se pare că vă înșelați: toate acestea au fost studiate. Ve afirm că toate vițele străine au fost experimentate, s'au altoit toate speciile așa că avem toate experiențele în această privință.

D. M. C. Vlădescu : Numai pentru vițele americane, nu însă și pentru vițele indigene, așa viile de la Dealu-Mare au dispărut înainte de a se fi experimentat sau colecționat. Natural dacă se vor fi făcut experiențe de felul acesta, rezultatele n'au fost așa de faimoase căci nu cunosc rezultatele date, și prin ocupațiunea mea mă înterez de ast-fel de experiențe.

Serviciul forestier abia acum ne dă o statistică, de abia acum se știe cite sînt pădurile, care este valoarea de producțiune; nu ne spune însă care ar fi valoarea de consumațiune, după cum nu ne spune care ar fi deșeurile. Știm însă că noi importăm în cantități colosale lemne și esențe din străinătate. În acelaș timp pădurile se găsesc abia cu 9 la sută amenajate, iar planurile de amenajare nu se execută la timp, prin urmare, trebuiesc revăzute, etc.

În cît privește serviciul agricol și comercial, este un simplu birou de înregistrare. Serviciul statistic este incomplet, nu ne dă detaliile necesare cari să oglindească situațiunea noastră economică, și atunci cînd venim cu organizarea Ministerului, nu putem trece ușor peste el.

Aceasta este, D-lor, în general, starea serviciilor din Ministerul domeniilor. Se vedem principiile după care ele sînt grupate în proiectul de lege.

D-lor, în actuala lege se specifică ca un principiu general important, din punct de vedere al organizării Ministerului de domenii, anume: se separă cu desăvîrșire serviciile din Minister, care aŭ în vedere avuția întreagă națională de serviciile Ministerului care administrează averea Statului.

Necontestat că o asemenea separațiune trebuie făcută, fiind-că Statul nu trebuia să-și amestece rolul de dezvoltător al întregii avuții naționale, cu rolul său mai comun de administrator al averii sale particulare. Această separațiune însă nu trebuie împinsă așa de departe, în cît se rupem ori-ce raport de influență bine-făcătoare în dezvoltarea economică. Așa în cît Statul, din punctul de vedere al administrațiunii, se ajungă un agent fiscal; iar din punctul, de vedere al îndrumării economice generale să-și aibă rolul său competente și înarmat suficient pentru întreaga dezvoltare a economiei naționale. Statul nu trebuie să fie ca administrator al averii sale particulare, un pur agent fiscal, el trebuie să fie un agent de propășire economică. Și după cum prin măsurile sale generale pe care le indică său prin instrucțiunile de diferite ordine, el este chemat să promoveze și să conducă economia națională; tot asemenea ca administrator al averii sale particulare el trebuie să fie un agent propulsor, un exemplu viu în fața populațiunii, pentru propășirea și dezvoltarea economiei naționale.

Aceasta este chemarea, și chemarea însemnată pe care o are în particular averea particulară a Statului. Și din acest punct de vedere contrariu, și îmi pare rău, cu părerea pe care o susține D-l Petre Carp, în legea de la 1889 a vînzării bunurilor Statului, cred că nu este bine să se vînză toate bunurile Statului la țaran. Nu este bine, pentru că Statul trebuie să-și reserve o parte din bunurile sale, întîi, ca să nu 'i dispară complet creditul, cum a început să 'i dispară acum, căci aceasta este cauza că a început să 'i dispară creditul său. Dacă Statul azi nu se mai poate împrumuta cu ușurință, este că datoria publică care a întrecut la noi, ca la nimeni, toate măsurile și toate prevederile pe cari știința financiară le impune, dar cu toate acestea am găsit să ne împrumutăm, și nu a zis nimeni nimic, pentru că existaŭ la spate imensele bogății cu cari Statul putea face față la împrumuturi.

De la 1889 și pînă azi s'aŭ vindut 600 de moși, creditul Statului a căzut, se resimte. Este dar necesar dacă vrem ca Statul să aibă credit să-și păstreze domeniile. Iar dacă nu le puteți păstra, atunci să le puneți în vînzare cu o singură condițiune, ca aceea ce revine din vînzarea acestor domenii, care în definitiv trebuie să fie o resursă de îmbunătățire economică, să serve nu ca îmbunătățire financiară, ci ca fonduri ale unei case de amortizare a datoriei publice, nu cum s'a făcut cu cele 200 de milioane de la 1889 pînă azi, ori să fie întrebuințate în ameliorarea culturii și resurselor de

producțiune și de consumațiune ale țării. A face din aceste resurse derivate, din vânzarea bunurilor Statului, o resursă bugetară pentru ca să se plătească lefurii și cheltueli de o altă ordine. Este o greșeală. Nu trebuie resursele derivate din fondul țării vindut de Stat, să se dea în cheltueli ușoare, încuragiind ciștigul ușor și tendința către funcționarism, luindu-se ast-fel fondul de producțiune și deplă-sindu-l de la destinațiunea lui. (Aplause).

Iată pentru ce, D-lor, găseșc că Statul ar face bine de a nu vinde toate domeniile fără rezervă și fără limită.

Dar mai este în afară de acesta și un alt interes, Statul pe moșiile pe care le administrează singur, se experimenteze cel dintîi măsurile pe care le ia pentru propășirea și dezvoltarea economiei naționale, și în al doilea loc să fie un puternic exemplu moralisator în acest sens.

Ceva identic, dar pe o scară mică, este și la noi în țară. Este o administrațiune particulară care datează de ver-o 16 ani, sint cele 12 moșii pe care Statul le-a donat Coroanei, moșii care au trecut sub o administrațiune particulară, dar al căror fond este tot al Statului. Ei bine, dacă veți compara ce s'au făcut cu aceste moșii, cum a condus această administrațiune atît producțiunea agricolă cît și munca agricolă, cum a căutat să pună în valoare producțiunea și munca, veți vedea că este o deosebire foarte mare de cum se administrează aci și de cum administrează Statul. Aceasta dovedește un lucru, că și la noi în țară se poate face foarte mult, cînd în capul unei asemenea administrațiuni se găsește un om capabil, cu cunoștințe întinse, cu energie și cu constant interes pentru binele public, precum este D-l I. Kalinderu. D-sa prin modul cum conduce și cum administrează Domeniile Coroanei, a dat o dezvoltare foarte mare din toate punctele de vedere, și din punct de vedere fiscal și economic și mai ales moralisator, făcînd școli și biserici pentru ridicarea simțului moral și dispunerea la muncă, și pentru întărirea simțului religios în populația agricolă.

Iată, D-lor, la ce este chemat să facă o administrațiune agricolă și care are în vedere întreaga economie națională. Ea este în tot-d'a-una un model viu înaintea populațiunii. Așa trebuie să facă și Statul cu domeniile lui, și iată de ce opinez ca Statul să-și păstreze domeniile ce le mai are.

În resumat Statul trebuie să-și păstreze domeniile sale:

1. Pentru susținerea creditului;

2. Pentru aplicarea conștientă și riguroasă, a măsurilor de cultură și muncă agricolă, în sens larg, care se vor stabili prin legi, regulamente sau instrucțiuni de serviciile însărcinate cu studiul acestor surse de avuție națională, să controleze și să amendeze aceste măsuri; și

3. Ca să poată fi în fața populațiunii agricole un exemplu viu și întreg de cultură și gospodărie rurală, un puternic propulsor spre muncă rodnică și serioasă, spre moralitate, economie și prevedere a populațiunii agricole.

Iată de ce ziceam că nu împărtășesc părerea ca domeniile Statului să fie în total vîndute.

Dar afară de aceasta, D-lor, multe domenii nici nu se pot vinde, și iată de ce: m'am interesat de acest lucru și am rugat să mi se dea un tablou de cum stăm cu moșiile Statului. Și multe lucruri am aflat cu această ocazie!

Și fiind-că nu vreau să tăinuesc aceea ce nu e bine să fie tăinuit, o voi spune că la acest departament nu există un inventariu de averea Statului, Statul nu știe cît are.

D. B. Gănescu: De și aceasta e prevăzut în legea comptabilității de la 1872.

D. M. C. Vlădescu: Nu e un inventariu la averea Statului, dar mai mult pentru unele, nu se știe chiar comuna unde se găsește bunul.

Dar să revin, D-lor, la cestiunea imposibilității vînzării tuturilor moșiilor Statului. Din totalul de 454 de moși care există astăzi în urma celor vîndute, numai 87 au plan de hotărnicie și plan general, 64 sînt numai cu plan de hotărnicie, 139 sînt cu plan general. Știți ce e un plan general. Acela unde se arată împrietăririle făcute, satul, biserica, etc.

Ei bine, 139 moși au numai plan general, plan de hotărnicie nu, au; iar 164 moși nu au nici plan de hotărnicie, nici plan general, nici un fel de plan.

Din această cauză s'a întîmplat, D-lor, fiind-că administrația așa merge, e o organizare de biurou și mai mult fiscală, din cauza aceasta, zic, s'a întîmplat de multe ori ca să se vîndă o moșie de două-trei ori, sau să se dăruiască și pe urmă să se vîndă. Cunosc un cas foarte interesant în Muscel, să'l citez pe acesta fiind-că e în județul care'l represintă. E un teren de 10 hectare, în comuna Dragoslavele, din care se cedase la 1894 două hectare locuitorilor în schimbul unei exproprieri făcute la căile ferate, la 1895 acest teren în total se vinde în regulă, apoi la 1896 se ia măsură să se dea unui sergent 6 hectare, iar restul de 4 hectare să fie vîndute.

Dintre aceste moși 261 nu se pot vinde, și nu se pot vinde din următoarele cauze: 56 de moși, ca avînd teren neparcelabil (bunuri mici, poeni, pomi, păduri, vii), 39 moși ca fiind păduri, 26 ca fiind rezervate pentru împădurire, 29 ca avînd procese de hotare, 26 ca fiind munți, 22 ca fiind posedate în indiviziune, 11 ca avînd ape minerale, 5 ca fiind situate în regiuni petrolifere, 3 ca avînd mine de cărbuni, 4 ca fiind situate în regiuni miniere, 3 ca avînd mine de sare, 4 ca rezervate pentru ferme-model, 2 ca fiind bălți și avînd terenuri inundabile, 1 ca avînd proces pentru eșire din indiviziune, 6 ca avînd succesiuni vacante, 3 care se hotărnicesc, 3 ca avînd procese de revindicare, 5 coprinse în raza fortificațiilor, 2 cedate Ministerului de război, 2 rezervate pentru școala de agricultură de la Pancești și Armășești, 1 în jurul Capitalei, 1 rezervată pentru zona Urziceni, 2 pentru bilciu, 1 strategică, etc., în total 261 de moși ce nu se pot vinde.

(Va urma).

COMERCIUL LEMNELOR

PREȚUL LEMNELOR ÎN CÎMPU-LUNG

pe ziua de 11 Septembrie 1900.

1. *Tînichelile* lungi de 3—5 metri, late de 20—40 cm., groase de 2—2 $\frac{1}{2}$ cm., se vind cu 30—34 lei metru cub.

2. *Idem pentru astereală*, lungi de 3—5 metri, late de 20 cm., groase de 2 cm., se vind cu 26—28 lei metru cub.

3. *Dușumelele* lungi de 3—5 metri, late de 20—40 cm., groase de 3, 4, 5 și 6 cm., se vind cu 30—32 lei metru cub.

Dușumelele ale căror lățimi variază de la 30—40 cm., se numesc *schioape*.

4. *Scîndurile*, lungi de la 3—5 metri, late de 20—40 cm., groase de 2, 2 $\frac{1}{2}$ și 3 cm., se vind cu 28—30 lei metru cub.

5. *Căpriorii*, lungi de 4, 8, și chiar 10 m., lași de 10—14 cm., groși de la 12—16 cm., se vind cu 28—30 lei metru cub.

6. *Grinzile*, lungi de la 4—10 metri, la o dimensiune în lățime și grosime de la 18—30 cm., se vind cu 30—34 lei metru cub.

7. *Șipcile*, lungi de la 2—5 metri, late de 2, 4, 6, 8 cm., groase de 5, 6, 8 și 10 cm., se vind cu 26—30 lei metru cub.

8. *Prăjinile pentru schele*, lungi de 10 metri, groase la capătul cel gros de 14, 16 și 18 cm., iar la cel subțire de 3—4 cm., în diametru, se vinde cu 0.6—0.7 lei bucata.

9. *Idem* la capătul cel gros de la 18—25 cm., maximum cu 1—3 lei una.

10. *Tinichelele de sumă*, lungi de 3 metri, late de 12, 14 cm. și groase de 2 cm., cu 15 lei suta.

11. *Tinichele de sumă*, lungi de 3,5 metri, late de 12, 14 cm. și groase de 2 cm., cu 17 lei suta.

Tinichelele se vind cu perechea numite *capete*.

12. *Scîndurile zise de rînd*, cu o lungime de 3 m. late. 15, 18 cm. și groase de 2, 5 cm., se vind cu 28—30 lei suta.

13. *Scîndurile zise de rînd* cu o lungime de 3,5 m., late de 15—18 cm., și groase de 2,5—3 cm., se vind cu 35 lei suta.

Toate acestea provenite din lemn de molid și prețurile socotite: încărcat materialul în vagon gara Cîmpu-Lung.

14. *Uluca de faj*, numită de topor, adică despicată cu toporul

lungă de 1^{m.}₃₅, (6 palme), lată de 10—13 cm., se vinde suta de bucăți cu 3—4 lei.

15. *Uluca de fag*, avind o lungime de 1^{m.}₇₅ se vinde cu 3₁₀—4₁₀ lei.

16. *Uluca de ferestrău*, lungă de 1^{m.}₃₅, 1^{m.}₇₅ și 2^{m.} (de 6, 7 și 8 palme) lată de 12, 14, și 16 cm., se vinde cu 4, 5 și 6 lei suta de bucăți.

17. *Scîndurile de fag*, lungi de 3—5 m., late de 20—40 cm., groase de 3—6 cm., cu 16—18 lei m. c.

18. *Șița*, avind o lungime de 50—60 cm., late de 10—12 cm. groase de 2—3 mm., cu 3—4 lei mia.

19. *Șița*, avind o lungime de 60—80 cm., late de 10—12 cm. groase de 4—5 mm., cu 5—6 lei mia.

20. *Doagele de motiă*, lungi de 40—60 cm., late de 10—12 cm., groase de 2 cm., cu 1₁₀—2 lei suta.

Asemenea date culese din diferitele centruri de consumație ale țării interesind în de aproape pe comercianții de lemne, pe antreprenori, comisiunile de amenajament, pe agenții silviciei cu prilejul punerii în exploatare a pădurilor, pe proprietarii etc., nu ar trebui să lipsească din nici un număr al acestei reviste, cu atât mai mult cu cît rubrica «Comerțul lemnului» ce o reînvișăm astăzi nu este o inovație. de oare-ce a existat deja, sînt cîșii-va anii de atunci, și toată lumea era de acord a-și recunoaște însemnătatea sa practică.

Facem dar un călduros apel la toți abonații noștri, de orî-ce specialitate ar fi, și în particular la D-nii silvicultorii, aparținînd diverselor administrațiilor publice și private, ca să trimită fie-care de la reședințele în care se găsește «Revista pădurilor» asemenea date, ceea-ce este foarte ușor de obținut, vizitînd depozitele de lemne destinate vinzării în diversele centre de populație mari și mici, spre a se da la timp publicității, cu rugămîntea de a nota și ziua cînd s'a întocmit lista de prețuri, pentru că acestea, după cum se știe, sînt foarte mult expuse fluctuațiilor comerțului.

Cu această ocaziune, se va putea recunoaște și determina numirile tehnice și populare uzitate în diversele calități, în ce privește obicinuitele moduri de a se debita lemnele.

Petre Antonescu.

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

Silvicultura română la expoziția din 1900

În un studiu asupra silviculturii la expoziția din Paris, prezentat societății agricultorilor din Franța, d. Bouquet de la Grye, spune următoarele relative la țara noastră:

«Produsele forestiere ale României expuse în palatul pădurilor constau în scinduri și bucăți de stejar de un prea frumos aspect; probele de scinduri și grinzi de brad și molift, sînt de asemenea de o foarte bună calitate.

România era altă-dată mult mai împădurită de cît e azi. Ioan Brătianu, unul din fondatorii României actuale, îmi spunea, că în 1843, din Giurgiu pînă la București nu oșea din păduri; iar eu cînd am trecut în 1875 din Giurgiu la București, n'am văzut de cît pămînturi arate.

După notița publicată cu prilejul acestei expozițiuni pădurile din România azi sînt de 2.591.700 hectare, din car, 1.087.000 hectare sînt ale Statului, 45.000 aparțin Domeniului Coroanei, 58.800 Eforiilor spitalelor și 11.000 hectare comunelor.

Esențele frunzoase sînt cele din Europa centrală. Stejarul gîrnița (Q. Conferta), special regiunilor Balcanilor formează în unele cîmpii masivuri importante.

La București e o școală de agricultură și la Brănești e o școală forestieră, a căror planuri și vederi figurează la expozițiune cu lucrările elevilor acestor două școli.

E de observat în pavilionul regal, consacrat Domeniului Coroanei, un album de foi și fructe de esențe forestiere; scinduri de lemn de rezonanță, provenind de la acest domeniu, un model de uscătorie de lemne pentru chibrituri și diferite obiecte.

Și Bouquet de la Gray își încheie ast-fel examenul său asupra silviculturii românești:

«Se vede că regele Carol a moștenit gustul pentru păduri de la principii familiei Hohenzollern, din care a eșit; îngrijirile ce dă celor ce a creat în jurul reședinței Sale de vară din Sinaia, e proba evidentă».

«Amicul Agricultorului».

* * *

Tradițiunile Academiei forestiere de la Schemnitz (Ungaria).

Liniaștii locuitorii ai orașului Schemnitz sînt adesea spectatori bucuroși la frumoasele serbări, ce sburdalnicii viitori pădurari continuă a face în fie-care an, perpetuînd ast-fel sfintele tradiții ale școlii.

Un amestec de națiuni ca și țara însăși, fie-care cu aspirațiuni diferite, cari însă în momentele de expansiune ale intimei petreceri se obicinuesc a se iubi, crede și ajuta. Se poate vedea în amestecul acesta pestrîț pe țanțoșul Ungur îmbrățișîndu-se cu mindrul Romin cu gălăgiosul Ceh., boem sau Slovac și cu neastîmpăratul Polon. Crezi că este «infrățirea națiunilor» toastînd cu toții pentru prosperitatea generală. E o petrecere dulce, desinteresată, în mijlocul căreia planează curata inimă a pădurarului.

Academia înființată la 1866 a avut elevii cei mai distinși pe fii unor înalți demnitari din Japonia și Persia, cari doreau cultura europeană și cari, plecați în țara lor, duceau aceste frumoase datine ce leagă pe studenți și face ca viața să le fie așa de frumoasă și aducerile aminte dulci.

Academicianii din anul II și III poartă numirea de arme iar cei din ultimul an veterani. Pe aceștia tradiția îi obligă că deja la 1 Octombrie să fie prezenți în sălile academei și să primească pe cei sosiți și înscriși în anul I.

Noii veniți sînt întîmpinați de firme și de veterani, fără cea mai mică ceremonie cu cuvîntul *servus colega* și sînt găzduiți în primele seri la cite unul din cei vechi cari au grija să le înlesnească cunoștințe în oraș, etc.

A doua zi chiar de la înscrierea lor la Academie tinerii sînt botezați *balicî* și poștiți la sediul societății Academicilor unde sînt înscriși ca membri și se procede la alegerea balicului de onoare, Balicul de onoare este un novice care necunoscînd tradițiile Academei este povățuit să prepare un discurs de recepțiune pentru directorul ministerului de domenii care se spune că va veni a doua-zi să viziteze Academia, și că ei, ca tineri destinați carierei silvice se pun sub patronagiul lui etc... A doua-zi cu toții prezenți în sala Academei se prezintă travestit servitorul prim, căruia balicul de onoare emoționat se grăbește să-i ureze bună venire... Urmează apoi risete și glume destule.

Balicul de onoare e dus pe sus la restaurantul comun, unde îl îmbată bine și seara tîrziu îl culcă în covată și împodobit cu flori îl duc cu mare alaiu la locuință.

La o săptămîină după aceasta se dă un bal la sediul societății, unde președintele Academei prezintă pe elevii profesorilor lor viitori și publicului azistent (notabilitățile orașului) Elevii ciocnesc la rînd fie-care cu profesorii și fac cunoștință personal. La cite-va zile după aceasta se face introducerea balicilor de la secția de mine, în minele

unde mai tirziu o să experieze. Se adună cu toții la cercul Academicilor și la orele 7 pornesc în corpori avind fie-care cite un permis de intrare, cîntînd marșul minerilor care sună ast-fel :

Noroc, noroc, așa e viața de miner, el dărimă, surpă ca și vîntul ca și norii. Nu după avuții me bat eū, eū doresc fata de miner, inima mea inimă de montanist, să petrecem viața plăcută și liniștită în adîncimile pămîntului.

Forestierii intonează și ei marșul lor; Sint forestier, locuința-'mî este liniștita pădure unde, numai blinde căprioare și păsărele am tovarăși. Uit sgomotul lumei, iubesc adevărat, fugăresc corbî sglobii pe întinsele păduri, urmăresc sprintene capre pe virfurile de stîncă, impușc vulturul pe stîncile pleșuve și rața pe întinsul lac.

Președintele secției minerilor ajuși în mine se oprește și cu voce puternică se adresează la toți cu *Glück auf*, apoi îi plimbă pe balici prin mine, dîndu-le explicații fugitiv, se înapoiază la cercul tinerimeii, unde se dă serata de *Jah*, unde fie-care are voe să bea și să mănince fără a scoate un cuvînt afară de aceia cari aū *peto verbum*.

La orele 12 se face botezul balicilor, dîndu-se fie-căruia un nume, pe care trebuie să'l poarte între colegi. În mijlocul sălei se ntinde o piele de miner vâcsuită bine, primul balic ce vroește să se boteze trece peste pielea întinsă, aci președintele societăței și cu dirigintele seratei (ales) îi toarnă bere pe cap și îi dau numele hotărit, ast-fel se perîndă cu toți pînă se termină, apoi urmează petrecerea intimă pînă dimineața.

Multă originalitate, cînd un academician își schimbă locuința ; el trebuie să anunțe pe colegii lui cu o zi mai înainte și ei sint datorî să-î care tot bagajul la noua locuință ; sub nici un motiv nu'î este permis să ia trăsura saū hamal ; o tradiție care întărește sentimentul solidarității este faptul că, dacă un academician se îmbolnăvește președintele preșcrie pa acela care trebuie să'l îngrijească mai de aproape.

Disciplina se menține foarte bine aplicînd pedepse pecuniare recidiviștilor ; iar după repetări saū gravitatea faptului sint excluși din societatea studenților, de către juriul de onoare.

Cînd moartea răpește pe un academician, atunci colegii îl petrec pînă la mormînt, cu următorul ceremonial: Mortul e adus și așezat în sala de lectură a bibliotecii de la academie, 8 studenți fac garda care se schimbă la 2 ore. La înmormintare iaū parte profesorii și studenții toți. Dacă cel mort e forestier, garda o fac

forestierii, la minerii din contră. Cortegiul pornește din curtea academei de obicei la 4 ore. Înainte merg minerii cu făclii și kohanete (felinărăse de mine), apoi cosciugul purtat de elevi și muzică. La mormint nu se țin discursuri. Vălul negru, care acoperă steagul societății, se aruncă în mormint. La înapoere toți vin în ordine cu făcliile aprinse pînă la poarta orașului, unde le depun și le ard, și merg împreună la cercul tinerimei, unde se face așa zisul trauer salamander. Toți iaă loc în jurul mesei cu cite un pahar de bere înainte; președintele provoacă tăcere, ordonă stingerea luminărilor și în timpul acesta se aud sunetul toacei minelor zisă *clopakx*. La un semnal încetează sunarea toacei și președintele relevează calitățile decedatului. Toți ciocnesc paharele de masă, beău berea și apoi sparg paharele.

Nimeni în acea seară n'are voe să frecventeze vr'un loc public.

Viiitorii absolvenți începînd din luna Martie se zic *valetanți* și își aleg un președinte provizoriu, care poartă ca semn distinctiv o panglică, care are inscripția : se departă firma bătrînă mai departe, mai departe. D-zeu cu voi, camarazi mei. După examenul de absolvire, valetanții dau petrecerea *sărutului de adio*. La academie unde sînt strînși valetanții ca să'și ia adio de la profesori, se țin discursuri de despărțire, apoi pleacă în cercul studenților. Directorul academei, urmat de valetanți cite 4 în rînd, și aceștia urmați de colegii tineri, în frunte muzica cîntă marșul valetanților. Ast-fel sosesc la cerc, unde se dă balul de adio și între profesori se mai invită și cunoscuții din oraș.

La quadrilul II la figura 6 se sting jumătate din lumină, se comandă plimbarea cu marșul valetanților și acuma se pot întrezări perechi luîndu-și adio și lacrimile strălucind, șoapte încete și chiar sărutări furișe. A doua zi cei cari pleacă sînt întovărășiți la gară de colegii lor rîmași.

Studenții academei formează așa zisa Stein Grube, comună închipuită cu toți notabili și amployații ei și dau în fie-care an vesela serbare a *cinei parcului*, care constă din aceia că se iagrașă un porc dăruit de un consilier silvic, și la un timp hotărît de consiliul comunal se taie porcul, se plimbă cu pompă mare în oraș și apoi se petrece intim în cîrciuma comunei.

Gh. D. Belinschi.

Silvicultor-ajutor
la Dom. Cor. Bîcaz

I N F O R M A Ț I U N I

Comitetul de administrație al societății «Progresul silvic» în ședința de la 15 Decembrie 1900 a hotărât să se țină 3 conferințe, în zilele de 17 Februarie, 10 și 17 Martie a. c. Subiectele ce se vor trata sînt:

1. În ziua de 17 Februarie a. c., D-l *C. Broșleanu*, avocat, va vorbi despre: *Salinele noastre*.

2. În ziua de 10 Martie a. c., D-l. Inginer *N. Saegin*, profesor la școala de silvicultură, va trata despre *Transportul în gospodăria forestieră*.

3. În ziua de 17 Martie a. c., D-l *M. Tănăscu*, Inspector silvic, va face *O dare de seamă asupra lucrărilor Congresului internațional de silvicultură din 1900, de la Paris*.

Conferințele se vor ține în zilele indicate, la orele 8 $\frac{1}{2}$ seara, la sediul societății, în localul Administrației Domeniului Coroanei, str. Știrbey-Vodă No. 3.

* * * Proiect de buget pentru 1901—1902

Serviciul silvic

I. Personal

Nr. de propuneri	NUMIREA FUNCȚIUNILOR	RETRIBUȚIUNI							
		MENSUALE						ANUALE	
		Lefi		Grădști		Diarne		Spese	
		Lef	B.	Lef	B.	Lef	B.	Lef	B.
4	Inspectori cl. I.	600						200	38.400
5	» » II.	450					150	36.000	
1	Consilier silvic, angajat cu contract					900			10.800
8	Silvicultori-șefi cl. I.	400							38.400
7	» » » II.	350							29.400
16	» » » III.	300							57.600
44	» cl. I	250							132.000
67	» » II	200							16.800
4	» asistenți	150							7.200
30	Brigadier cl. I.				80				28.800
35	» » II.				65				27.300
67	» » III.				50				40.200
23	Spese de transport pentru 23 silvicultori-șefi atașați la regiuni sau detașați în central, cu atribuțiuni în exterior						150		41.400
100	dem pentru 100 șefi de ocoale						90		108.000
—	Plata pădurarilor și confiniștilor								495.000
	Totalul pers. silvic								1.251.000

II. Material

Art. pe 1900—1902	NATURA SERVICIILOR ȘI A CHELTUELILOR	C R E D I T E			
		Cerute pe 1901—1902		Acordate pe 1900—1901	
		Lei	B.	Lei	B.
71	Cumpărare și reparare de instrumente și unelte pentru serviciu precum: instrumente topografice, ciocane, compase, insigne, puști, cartușe, tăblițe de vânătoare, sigilii, etc.	4.000	—	4.000	—
72	Chirii de localuri pentru regiunile silvice, luminat, încălzit, spese de cancelarie, mobilier, imprimare, registre, cheltuieli mărunte, etc.	14.500	—	14.520	—
73	Cumpărare și reparare de luntre pentru paza pădurilor din ostroave	500	—	500	—
74	Chirii pentru 25 șefi de ocoale silvice, cărora nu li se dă de Stat case pentru cancelarie.	5.000	—	—	—
75	Pentru înființarea unui muzeu și unei biblioteci silvice, abonamente la reviste forestiere și științifice	1.500	—	—	—
	Totalul materialului	25.500	—	19.020	—

* *

Suma încasată pînă la 30 Noembrie 1900 din vînzarea pădurilor Statului în comptul exercițiului 1900—1901 este de lei 3 345 410 b. 55, prevederile budgetare fiind de lei 5.000.000.

* *

Vînzări de păduri spre exploatare. -- În cursul lunii Ianuarie și parte din Februarie s'au ținut de serviciul pădurilor 5 licitațiuni (la 22 Ianuarie nu s'au prezentat concurenți), a căror rezultat este :

DATA LICITAȚIEI	No. pădurilor vîndute	Suma totală de vînzare		Suma de încasat în an. 1900-1901	
		Lei	B.	Lei	B.
9 Ianuarie	12	212.427	59	52.545	63
15 »	9 ¹⁾	2.367.660	24	1.500.000	—
1 Februarie	8	249.503	73	98.368	89
Total	29	2.839 591	56	1.650.914	52
21 Decembrie	14	305.509	68	114.883	17
Licitațiile anterioare	173	3.865.497	94	1.006.304	92
Total	216	5.009.599	18	2.772.102	51

¹⁾ Rezultatul acestei licitații s'a cunoscut după apariția Revistei pe Decembrie.

1) Această sumă este minimă, de oare ce vînzarea pădurilor de la 15 Ianuarie fiind făcută pe arbore, suma totală se va stabili, după ce se va face inventarierea tuturor arborilor și se va ști exact numărul arborilor ce antreprenorul are a plăti.

Adecă s'aũ vîndut 207 păduri din 427 cîte aũ fost scoase în vînzare în mod ordinar și 9 păduri din 28 scoase în vînzare în mod extraordinar. Așa că aũ rămas nevîndute încă 239 păduri.

* * *

D-1 *Al. Theodorescu*, fost silvicultor clasa I, a fost primit în corpul silvic cu același grad, în locul lui *N. Măcc-laru*, decedat.

* * *

Următoarele mutări s'aũ făcut în serviciul silvic pînă la Februarie :
D-1 *I. Voroneanu*, șeful ocolului Borlești (Neamțu) a fost mutat la ocolul Soveja (Putna).

D-1 *N. Georgescu*, șeful ocolului Soveja a fost mutat la ocolul Perișor (Dolj).

D-1 *Al. Theodorescu*, a fost numit șef al ocolului Măcin (Tulcea).

D-1 *An. Dumbrăveanu*, șeful ocolului Măcin, a fost mutat la ocolul Borlești.

* * *

Pînă la 10 Februarie a. e. aũ plătit cotizațiile și abonamentele pe anul 1900, următoarele persoane :

Membrii: Adolph Chr., Beraru V., Busuioc V., Demetrescu Aurel, Eleuterescu I. C., Geogescu C., Grunau P., Ionescu N., Iosof D., Manolescu C. R., Munteanu V., Patrulius D., Popovici Lupa N., Popovici N. G., Protopopescu I., Saegiu N., Tănăsescu M., Țăpîrdea N., Virnav V., adică 55 din 171 membrii.

Abonați: Albu N., Comăneanu P., Georgescu C. P., Mieșunescu Gr., Șangeorzan I., Școala de Agricultură de la Herăstrău, Societatea anonimă fostă Goetz, Râmnicănu I., adică 26 din 58 abonați.

CLIMA LUNEI IANUARIE 1901 st. n.

La București—Fiiaret

Luna Ianuarie a fost caracterizată printr'un timp foarte friguros, închis și cu zăpadă abondentă, care s'a menținut în tot cursul lunii. O lună Ianuarie așa friguroasă n'a mai avut loc aci din 1893 și 1894. Mijlocia lunară — 6°9, este cu 3°1 mai scăzută ca normală. De la 1857 și pînă în prezent, în 5 ani luna Ianuarie a fost mai friguroasă, în 1893 temperatura sa mijlocie a ajuns la —10°6. Încă din prima zi a lunii, timpul a început a se răci repede, la 2 și la 3 ger simțitor și cu ninsoare abondentă, iar la 4 termometrul atinge cea mai coborîtă valoare din cursul lunii —24°0; următoarele 4 zile mai puțin geroase și cu ninsoare, la 6 zăpadă abondentă și viscol. De la 9 pînă la 21 îngheț permaenent și ger simțitor; la 10, 11 și 15 termometrul s'a coborît respectiv la —22°2, —20°4 și —17°2.

De la 22 la finele lunii timpul a fost mult mai puțin rece cu desgeț în cursul zilei. Ultimele 3 zile ale lunii sînt cele mai puțin friguroase. În general luna aceasta a început cu un timp foarte geros și cu ninsoare și s'a terminat cu o temperatură moderată. Cea mai ridicată temperatură din cursul lunii a fost +6°0 la 29, iar cea mai coborîtă —24°0 la 4. În Ianuarie 1888 temperatura minimă fusese —30°5 la 4; cea maximă a ajuns la +14°2 la 31 Ianuarie 1898. Perioada cea mai friguroasă din cursul lunii a fost de la 2 la 16, a cărei mijlocie (—10°7) este cu 6°6 mai friguroasă ca cea normală.

Mijlociile zilnice în această perioadă au fost cuprinse între —6°2 la 9 și 17°8 la 10. Tote zilele din cursul lunii au fost cu îngheț dintr'însele 19 de iarnă; de obicei sînt cîte 29 și 16 asemenea zile. Cerul a fost în cea mai mare parte acoperit; au fost 6 zile senine 6 noroase și 17 acoperite. Soarele s'a arătat în 17 zile și a strălucit pe o durată totală de 75 ore, normala fiind de 76 ore.

Presiunea atmosferică mijlocie 759,9 mm. este cu aproape 3 mm. mai înaltă ce normala, la 8 și la 9 au avut loc cele mai înalte valori iar la 29 cele mai coborîte. Direcțiunea dominantă a vîntului a fost aceea a Austrului (V. și SV), care a bătut aproape neîntreput în ultimele 2 decade. Crivățul (NE) a suflat în prima decadă. În seara de 1, în dimineața de 2 și la 6 a fost viscol. Zăpada a căzut în 7 zile (2, 3, 5, 6, 7, 8 și 18), iar puțină ploaie la 28 și 30. Cantitatea totală de apă a fost de 54 mm., normala fiind 44 mm. Aproape toată apa este provenită din zăpadă. Grosimea totală a stratului de zăpadă este 76 cm. toată căzută în prima decadă. Solul a fost acoperit de zăpadă în tot cursul lunii, afară de la 1; grosimea zilnică a păturei de zăpadă a fost cuprinsă între 64 cm. la 8 și 15 cm. la 31. Ceață s'a observat în 19 zile chiciura în 13, brumă în 12 și halo lunar la 25 și 29. Zăpada din cursul acestei luni a protejat foarte bine semănăturile de toamnă, contra gerului ce a fost.

Institutul Meteorologic.

CONFERINȚELE SILVICE ¹⁾

Domnilor și scumpi colegi,

Adunați pentru a asculta cea d'intîi din conferințele societății noastre din anul curent, ve salut și ve mulțumesc călduros pentru graba și buna-voința cu care ați venit.

Sunt opt ani, de cînd se țin la societatea „Progresul silvic“ în fie-care an conferințe, și am văzut cu mulțumire sufletească osteneala, ce s'a pus de toți pentru a face ca societatea noastră să fie la înălțimea ei și să se arate demnă și recunoscătoare pentru Inalta ocrotire, pe care ne-o acordă prea grațios M. S. Regele.

Nu me îndoesc că societatea noastră va fi și în viitor îmbrățișată cu aceeași căldură, și că va face progresele, la cari ne așteptăm cu toții.

Sperînd încă, Domnilor și scumpi colegi, că apreciînd, ca în tot-d'a-una, însemnătatea acestor conferințe, nu veți lipsi a ve aduna și la cele-l'alte două de la 10 și 17 Martie, dați cuvîntul d-lui C. Broșteanu, valorosul nostru coleg, care va vorbi despre Salinele noastre, o cestiune pe cît de științifică, pe atît de interesantă și folositoare din punctul de vedere economic, mai ales în timpurile grele de azi.

1) Această cuvîntare a fost rostită la societatea noastră, în ziua de 17 Februarie a. e. d. d. I. Kalinderu, Președintele societății, cu ocazia deschiderii conferințelor din acest an.

TRANSPORTUL ÎN GOSPODĂRIA FORESTIERĂ ¹⁾

Domnilor,

Prilegiul, ce mi se oferă d'a vorbi astă seară înaintea D-v., 'l datoresc onorabilului nostru Președinte, D-l Ion Kalinderu, distinsul și neobositul administrator al Domeniului Coroanei, care a acceptat bucuros și cu măgulitoare apreciațiune pentru mine, propunerea colegului meu de la școală, D-l Petre Antonescu, membrul în comitetul Societății, d'a mă înscrie printre conferințarii acestei sesiuni.

Țin dar, în primul loc, să exprim deplina mea grațitudine D-lui administrator al Domeniului Coroanei, pentru bine-voitoarea sa apreciere, cu atât mai scumpă pentru mine, cu cât vine din partea unui om de valoare D-sale.

Să nu ve pară curios, Domnilor, că un Inginer de mine, străin de specialitatea D-v., vine să vă întretie despre *transport în gospodăria forestieră*.

Acum câți-va ani — anume în 1894 — am devenit, prin concurs, titularul catedrei de drumuri, construcțiuni forestiere și herăstraie la școala specială de silvicultură de la Brănești. Am fost dar condus să me ocup de aproape, între altele, și de cunoașterea amănunțită a tuturilor căilor de comunicație, mijloacelor și instalațiunilor de transport utilizate în exploatările forestiere. Comparându-le cu acelea întrebuințate în exploatarea minelor, am găsit între ele o asemănare isbitoare, cu deosebire numai că cele forestiere sînt incomparabil mult mai lesne de executat. Dacă n'ar fi de cît faptul că lucrătorul în pădure muncește la lumina zilei, în plin aer și la largul lui, pe cînd minarul lucrează în întunericul profunzimei pămîntului, luminat artificial de multe-orî insuficient, în aer confinat premenit prin ventilatoare—care totu-și nu'l apără de exploziuni formidabile de gaze hidrocarburate — și în galerii une-orî așa de strîmte, în cît abia se poate mișca, ar fi prea de ajuns ca să se vadă lămurit comoditatea de care se bucură lucrătorul de

1) Conferință ținută la societatea «Progresul silvic» în seara de 10 Martie a. c.

la zi și enorma dificultate ce întâmpină lucrătorul din profunzime, chiar cînd presupunem că amîndoi aû să execute același gen de lucrări. Un drum șinuit cu cale îngustă, un plan înclinat automotor cu simplu orî dublu efect, un jilip. se întrebuițează atît în exploatarea pădurilor cît și în exploatarea minelor, dar în păduri ele se pot construi mult mai lesne de cît în interiorul minelor.

Ese din cadrul subiectului ce 'mî-am propus să tratez înaintea D-v., o comparațiune între exploatările minerale și forestiere, aceste fiice gemene ale industriei extractive; o asemenea comparațiune ar putea forma subiectul unei alte, conferințe și mi'l rezerv pentru o viitoare sesiune. Am semnalat numai în treacăt această apropiere, pentru ca să vă puteți explica prezența mea înaintea D-v. cu acest subiect.

Pentru că, după cum spusei, în transporturile forestiere se utilizează căi de comunicații, mijloace și instalațiuni de transport identice cu acelea întrebuițate în exploatarea substanțelor minerale utile, aflate în scoarța solidă a globului, — negreșit cu oare-cari modificări cerute de trebuințele pădurei, de pozițiunea și de natura materialului lemnos destinat a fi transportat, — studiile mele s'aû mărginit mai cu seamă asupra acestor modificări, căci dispozitivele întrebuițate și construcția lor 'mî-eraû suficient cunoscute în întreprinderea acestor studii, am avut nevoie de oare-cari noțiuni de silvicultură și amenajament, care 'mî-aû fost date, la început, de neuitatul meu amic Theodor Pietraru, care a ilustrat atît școala cît și corpul silvic, iar mai pe urmă de D-nii Pavel Grunau și Petre Antonescu, silvicultori distinși, profesori ai școalei, cari în tot-d'a-una cu multă bună-voință 'mî aû dat lămuririle necesare în cestiuni de domeniu forestier; pentru aceasta sînt dator a le exprima aci cele mai vii mulțumiri. În fine, cercul cunoștințelor mele l'am mărit prin numeroase excursiuni și vizite de păduri importante, făcute singur saû împreună cu școala și prin consultarea uvragelor germane asupra construcțiunilor și transporturilor forestiere, datorite lui Förster, Gayer, Lizius Dotzel, Runnebaum, Schuberg și alții, din cari am cules o mulțime de date practice și economice de netăgăduită importanță.

Transportul, Domnilor, — după cum știți —, este problema

cea mai de căpetenie, de a cărei soluțiune satisfăcătoare depinde reușita tuturilor întreprinderilor omenești, cari au de scop producerea, circulația și consumația utilităților. În cheltuelile de producțiune, costul transportului reprezintă une-orî aproape toată valoarea mărfii sau obiectului util. Este dar de tot interesul ca să tindem tot-d'a-una la reducerea cît mai mult a cheltuelilor de transport, iar la acest rezultat nu se poate ajunge de cît prin ameliorarea și desvoltarea neconținută a căilor de comunicație, a mijloacelor și instalațiunilor de transport. Numai prin înlesnirea, multiplicitatea și repezițiunea transporturilor se pot obține beneficii remuneratorii în toate ramurile de producțiune. De aceea și în gospodăria forestieră, cestiunea transportului materialului lemnos și a produselor accesorii, este una din cele mai importante. Dacă lemnul doborît într'o pădure nu s'ar putea scoate sau transporta de cît cu mari greutăți și prin urmare dacă aceste operațiuni ar provoca cheltueli exagerate, costul de producțiune ar întrece valoarea sa comercială obișnuită, astfel că sau s'ar vinde cu pagubă, sau, mai sigur, nu s'ar vinde de loc; cu alte cuvinte pădurea n'ar fi exploatabilă de și din punct de vedere silvic poate fi ajunsă la termenul de exploatabilitate adoptat. Așa dar, pe lângă considerațiunile speciale de silvicultură, ce trebuiesc avute în vedere la determinarea exploatabilității unei păduri, joacă un rol tot atît de important existența sau absența căilor de comunicație. Numai cînd există asemenea căi, cum sînt: șoselele, drumurile de fer și cursurile de apă plutibile sau navigabile, pădurile pot fi cu folos exploatate, căci materialul lemnos se poate atunci transporta pînă în centrele cele mai depărtate de desfacere și consumațiune și poate găsi debușuri din ce în ce mai numeroase. Cum s'ar fi putut exploata importantele păduri de pe valea Bistriței, din județul Neamțu, ca Biczul și Ața ale Domeniului Coroanei, Tarcăul și Hangul, dacă riul Bistrița n'ar fi fost plutibil și dacă n'ar fi existat șoseaua națională Piatra-Prisăcani, pe care se transportă tot lemnul de rezonanță? Ce ar fi devenit pădurile și împreună cu ele, excelentele materiale de construcțiune din valea Prahovei, dacă n'ar fi existat calea ferată București-Predeal? Cum s'ar fi putut aduce în comerț lemnele pădurilor seculare

de pe valea Lotrului, din județul Vilcea, dacă Oltul n'ar fi fost plutibil? Toate aceste imense bogății ar fi rămas pe loc și n'ar fi putut profita consumațiunei, dacă căile de comunicațiune ar fi lipsit. Puterea de productivitate a unei țări se sporește în raport direct cu extensiunea rețelei căilor de comunicațiune. De aceia națiunile, cari au înțeles din vreme importanța fenomenelor economice, au dat continuă desvoltare acestei rețele și au putut păși mai de timpuriu pe calea progresului și civilizațiunei.

Noi am rămas și în această privință, ca în multe altele mai îndărătul popoarelor din occidentul și din centrul bătrinei Europe. Pe cînd în Franța, Anglia, Germania și Austria, secolul al XVIII-lea este secolul drumurilor șose-luite, iar secolul ce s'a încheiat acum, acel al drumurilor de fer, noi am întreprins în acest din urmă secol, toate lucrările pentru înființarea aproape simultană atît a șoselelor, cît și a drumurilor șinuite. Totuși rețeaua căilor noastre de comunicațiune este foarte incompletă și mai avem încă mult de făcut, dar ceia-ce s'a executat a absorbit într'un interval relativ scurt, un capital considerabil, mai presus de puterile noastre și acest fapt n'a contribuit puțin la criza financiară de cari suferim acum. Data foarte recentă a existenței noastre ca Stat liber, explică, în cît-va, întîrzierea în care ne găsim și justifică pe deplin năzuința noastră d'a ajunge cît se poate mai repede la nivelul condițiunilor economice ale celor-l-alte popoare, mult mai vechi ca noi.

Dar, să reviu la subiect.

Din momentul ce o pădure se găsește exploatabilă sub toate raporturile și se decide tăerea ei după regulile artei, se procedează la studiul proiectărei drumurilor, mijloacelor și instalațiunilor de transport, prin care se va aduce materialul lemnos de la locurile de doborîre pînă la calea publică de comunicație, pe care se va face transportul mai depărtat. Acest din urmă transport se poate face pe uscat sau pe apă.

Rețeaua drumurilor ce urmează a se deschide în pădure este bine a se studia mai 'nainte de amenajamentul ei sau cel puțin o dată cu el, iar în parcellarul de gestiune este indispensabil să se țină neconținut seamă de direcțiunile ce trebuiesc date drumurilor și instalațiunilor de transport,

tinzînd a se contopi, pe cît posibil, liniile de diviziune ale acestui parcelar cu acelea ale rețelei căilor de transport. Nu trebuie să împingem pînă la absurd o asemenea contopire, de exemplu, să adoptăm ca traseu pentru un drum șoseluit o linie a parcelarului de gestiune care ar avea pante sau rampe prea pronunțate, ce nu convin unui astfel de drum. Se fac, negreșit, concesii de o parte și de alta pentru realizarea contopirii și nu ezităm a o neglija cu desăvîrșire în punctele unde ea este cu totul imposibilă. Acestea sînt tot-d'a-una puncte singulare sau excepționale, căci în majoritatea cazurilor, chiar la munte, sau în teren cu totul accidentat, este mai tot-d'a-una posibilă cel puțin o contopire parțială. Nu mai insist asupra avantajilor ce rezultă din contopirea ambelor rețele,—ce de sigur vi sînt cunoscute,—cel mai principal este acela că nu se sacrifică suprafețe deosebite de pădure pentru liniile parcelarului și traseurile drumurilor.

Rețeaua căilor de transport mai coprinde și alte direcțiuni cu totul distincte de ale parcelarului de gestiune. Este esențial, în adevăr, ca drumurile se pătrundă în pădure pînă în apropierea locurilor, de doborîre sau ca obîrșiile instalațiunilor de transport să se poată muta treptat cu înaintarea tăerilor. Materialul expedit pe aceste ultime ramificațiuni se adună și se transportă pe drumuri și instalațiuni din ce în ce mai importante, ale căror traseuri se confundă în mare parte cu liniile de diviziune ale parcelarului de gestiune și în fine toată această rețea se leagă cu calea publică de comunicație, pe care se va face transportul lemnelor, pînă în centrele cele mai depărtate de desfacere și consumațiune

Incontestabil că în studiul rețelei căilor de transport, care convine mai bine pentru o pădure sau pentru un complex de păduri, silvicultorul joacă un rol foarte important, căci el este în măsură să cunoască mai bine ca orîcine trebuințele fondului ce are să administreze, să exploateze și să amelioreze. Silvicultorului incumbă datoria de a hotărî ce drumuri, mijloace sau instalațiuni de transport trebuiesc înființate și utilizate, precum și de a stabili direcțiunile lor principale pentru ca să se poată obține rezultatele cele mai satisfăcătoare atît din punct de vedere cultural cît și comercial. Acest rol l are silvicultorul nu numai pentru

drumuri, dar pentru toate construcțiunile necesare la o exploatare de păduri. De aceea silvicultorul urmează să cunoască toate metoadele și dispozitivele de transport ce se pot întrebuința și, în general, toate construcțiunile, ce pot fi făcute, în anumite împrejurări, pentru ca să se dobîndească cele mai multe foloase. Pentru aceasta silvicultorul trebuie să știe și să poată aprecia repede avantajele și inconvenientele fie-cării metode de transport, după împrejurările în care se află, după condițiunile de teren și după felul materialului ce are să realizeze. Tot astfel trebuie să cunoască felul construcțiunilor celor mai convenabile, ce sînt de făcut, fie pentru înlesnirea exploatațiunei, fie pentru ameliorarea condițiunilor economice ale pădurei.

În ce privește întocmirea proiectelor și executarea lucrărilor tehnice necesare în exploatarea forestiere importante, nu se mai poate pretinde silvicultorului cunoștințe prea aprofundate în știința și arta construcțiunilor, cu atît mai mult cît în societatea modernă tot progresul săvîrșit nu se datorește de cît principiului diviziunei muncii și nu mai este posibil astăzi ca un singur individ, orîcît de inteligent și bine dotat ar fi, să acumuleze în mintea sa sumedenia de cunoștințe, cari fac obiectul altor specialități.

Pentru proiectarea și executarea drumurilor sau construcțiunilor ce se pot întrebuința în exploatarea pădurilor, se preconizează trei sisteme :

În primul sistem se susține ca toate drumurile și construcțiunile de care se simte nevoie în exploatarea forestiere, să fie proiectate și executate de silvicultori.

Într'un al doilea sistem se recomandă ca toate lucrările tehnice necesare să se proiecteze și să se execute de specialiști, ingineri sau arhitecți, după programe întocmite de silvicultori.

În fine, în al treilea sistem toate aceste lucrări se proiectează și se execută numai de ingineri sau arhitecți specializați și cari prin urmare, sînt în măsură să cunoască felul și natura construcțiunilor cari convin exploatarea forestiere.

Primul sistem are numai avantajul de a realiza o economie în cheltuelile de exploatare, căci dacă silvicultorul poate să proiecteze și să execute singur lucrările de cari

simte nevoie, nu se mai recurge la aducerea în localitate a unui inginer sau arhitect, care de multe-ori trebuie plătit destul de scump. Acest sistem este însă imposibil de practicat în mod absolut, pentru că reclamă de la silviculter cunoștințe prea aprofundate în arta și știința construcțiilor, cunoștințe de inginerie și arhitectură, cari nu se pot nici-odată dobîndi într'o școală de silvicultură, ori-cît de superioară ar fi și unde, prin natura lucrurilor, trebuie tot-d'a-una să se dea mai mare extensiune studiilor speciale de silvicultură. Pentru întocmirea proiectelor de lucrări tehnice, se cer cunoștințe întinse de matematici superioare și de statică grafică, ca să se poată calcula rezistența diferitelor piese ce compun o construcțiune, ast-fel că autorul proiectului trebuie să fie foarte familiarizat cu metodele analizei infinitezimale și cu determinarea grafică a forțelor ce lucrează asupra diferitelor piese, pentru ca să fixeze cu precisiune dimensiunile tuturilor elementelor componente și să asigure o soliditate potrivită construcțiunii proiectate.

Din punct de vedere economic, acest sistem este în flagrantă opozițiune cu principiul diviziunii muncii, pe care știm că este bazată toată propășirea extra-ordinară a civilizațiunii moderne. A susține, în mod absolut, că construcțiunile forestiere trebuie proiectate și executate de silviculteri, este tot una cu a susține că theatrele trebuie construite de autorii dramatici sau de actori, bisericile de popi, spitalele de doctori și așa mai departe, dacă toți aceștia ar fi urmat un curs de construcțiuni. Rolul silviculterului este destul de important ca propunător al construcțiilor necesare și ca alcătuitor priceput al programelor acestor construcțiuni, pentru ca să se mai amestece prea mult în bucă-tăria constructorului.

Acest sistem n'a fost nicăiri adoptat. Pentru motive de economie se poate totuși cere, pe ici pe colea, silviculterului să proiecteze și să execute construcțiunile mai simple de care are nevoie, de și chiar aceasta constituie pentru el o sarcină împovărătoare care-i răpește un timp prețios, pe care l'ar utiliza mult mai bine în lucrări de specialitatea sa.

În al doilea sistem, lucrările tehnice necesare în exploatarea forestiere se proiectează și se execută de ingineri sau arhitecți, după programe întocmite de silviculteri.

Acesta este sistemul generalmente adoptat mai în toate țările și este destul de rațional pentru că lasă pe fie-care să facă ceea-ce se pricepe. Dar pentru a întocmi programul bine chibzuit al unei construcțiuni, este nevoie ca silviculorul se poseadă principiile generale ale artei și științei de a construi și de aceia se predă un curs de construcțiuni în toate școalele de silvicultură. Acest sistem s'a practicat cu mult succes de administrațiunea Domeniului Coroanei pentru toate construcțiunile necesare în exploatările sale, fie forestiere, fie agricole, și aceste construcțiuni fac cu drept cuvânt fală acestei importante administrațiuni. Toate proiectele ce le vedeți expuse în această sală, nu sînt de cît opera acestui sistem.

În al treilea și ultimul sistem, construcțiunile necesare exploatărilor forestiere se proiectează și se execută de un serviciu tehnic special, compus din Ingineri și Arhitecți specializați în asemenea construcțiuni. Acest sistem este mai cu deosebiro practicat în Austria. În administrațiunea forestieră austriacă toate construcțiunile mai importante se proiectează și se execută de serviciul tehnic special, iar lucrările de importanță mai mică, cari se proiectează une-orî de silviculorî, nu se execută pînă ce proiectele n'aũ fost examinate, verificate sau modificate de serviciul tehnic special. Acesta este, după mine, sistemul cel mai rațional, pentru că asigură o executare mai perfectă a lucrărilor, ca opere de specialiști, și nu permite să se execute chiar lucrările de mică importanță pînă ce proiectele n'aũ fost prealabil și serios controlate.

Ajung acum, Domnilor, la clasificarea transporturilor forestiere și cu aceasta voi termina. Aceste transporturi se împart în două mari clase :

- I. *Transportul pe uscat* și
- II. » » *apă*.

I. Transportul pe uscat.

Coprinde două faze :

- A) *Scoaterea lemnelor* ; și
- B) *Transportul propriu-zis*.

A) **Scoaterea lemnelor**, pe cari unii — cum este Förster — o mai numesc și transport la distanțe mici, are de scop adunarea și scoaterea lemnelor de la locurile de doborîre pînă la obîrșiile drumurilor sau instalațiunilor de transport. Această operațiune se poate face fie utilizîndu-se numai forța musculară a oamenilor, fie întrebuintîndu-se animale de tracțiune sau de povară.

Distingem dar :

a) *Scoaterea lemnelor prin ajutorul oamenilor* ; și

b) *Scoaterea lemnelor prin ajutorul animalelor*.

a) **Scoaterea lemnelor prin ajutorul oamenilor**, cuprinde:

1. *Căratul lemnelor cu mîinile, cu tîrgile sau cu spinarea*. Se întrebuintează numai în cazuri excepționale, pentru lemne de dimensiuni mici și pînă la distanțe de cel mult 40^m; pentru că e prea scump ;

2. *Scoaterea lemnelor cu sapine sau cu topoare prin rostogolire*. Este avantajoasă cînd pantele sunt repezi, terenul neted, sănătos, tare, dar fără să fie stîncos ;

3. *Scoaterea lemnelor cu săniuțe (tîrlîi) sau cu roabe*. Necesitează pante mai dulci, și lemne de dimensiuni mici.

b) **Scoaterea lemnelor prin ajutorul animalelor** se poate face :

α) *Prin animale de tracțiune (de jug sau de ham)*; și

β) *Prin animale de povară*.

α) **Scoaterea lemnelor prin animale de tracțiune**, cuprinde trei modalități :

1. *Tîrîrea*. Lemnele se tîrăsc direct pe pămînt, fiind trase cu tînjala. Se aplică numai pentru bușteni lungi și grei, cojiți, și în localități unde există cărări în pădure sau drumuri neîmpietrite cu pante repezi și fără rampe ;

2. *Semi-tîrîrea*. Lemnele se așează cu capătul lor anterior pe o osie cu două roate mici sau pe o mică tîrlie; iar la cel-alt capăt se tîrăsc direct pe pămînt. Convine mai mult pentru lemne lungi și grele, cojite sau ne cojite, pe cărări sau drumuri neîmpietrite, cu pante și rampe mai dulci

3. *Căratul*. Lemnele se așează la amîndouă capetele lor pe cîte o osie cu două roate mici sau pe niște tîrlie, iar la partea anterioară se înjugă sau se înhamă animalele de tracțiune. Nu se poate aplica de cît pe drumuri mai mult sau mai puțin îngrijite.

β) Scoaterea lemnului prin animale de povară. Se întrebuintează numai în pădurile de munte, prăpăstioase, unde nu sînt de cît poteți, adesea și ele foarte strimte și periculoase. Convine pentru lemne de dimensiuni mici, ca șita, șindrila sau dranița, dar în unele localități (în jud. Muscel) se scot prin acest mijloc și bușteni de 4—6 m. lungime.

B) **Transportul propriu-zis.** Coprinde toate drumurile mijloacele și instalațiunile de transport, din interiorul și exteriorul pădurei, prin care lemnele se expediază pînă la căile publice de comunicațiune sau pînă la cursurile de apă plutibile, pe cari se pot duce apoi pînă în centrele cele mai depărtate de desfacere și consumațiune.

Ele se pot grupa în :

- a) *Drumuri de alunecare* ;
- b) > *propriu-zise* ;
- c) > *aeriane sau funiculare* ;
- d) *Drumuri șinuite* ; și
- e) *Plane înclinate automotoare.*

a) Drumurile de alunecare sînt acelea în cari lemnele alunecă singure în virtutea componentei greutății lor, paralelă cu drumul, a cărei valoare întrece produsul componentei normale, prin coeficientul de frecare.

Printre ele distingem :

1. *Alunecătorile naturale*, cunoscute de Austriaci sub numele de «*Erdgefährte*», cum sînt vâlcelele, povîrnișurile lavinele sau cărările făcute în urma zăpezilor prăbușite din munte, cutele, rupturile de teren și orî-ce depresiuni sau sghiaburi naturale, a căror pantă, direcțiune și natură de sol permit alunecarea lemnului în dimensiunile realizate. Pentru înlesnirea transportului se fac oare-cari ameliorațiuni rectificări și consolidări, dar totuși nu se poate împiedica, ca ele să se transforme în torenți. Asemenea alunecători, căptușite cu lemne, sînt foarte întrebuintate în pădurile de munte din țara noastră, ca Tarcăul, Hangul, și altele.

2. *Jilipurile de pămînt*, pe cari Austriacii le numesc «*Rieswege* sau «*Wegriesen*», sînt niște sghiaburi de pămînt artificiale, căptușite pe alocurea cu lemne și cari în unele împrejurări pot fi întrebuintate și ca drumuri de șlit. Ele sînt foarte întrebuintate în Austria și Germania, pe cînd la noi nu sînt de loc cunoscute, de și sînt foarte rentabile.

3. *Jilipurile de lemn*, cunoscute în Austria sub numele de «*Holzriesen*», sînt niște șghiaburi sau canale formate din lemne rotunde, parțial cioplite și une-ori chiar ecarisate, reunite împreună în formă semicilindrică concavă. În județul Muscel sînt cunoscute sub numele de «*scări*»

b) **Drumurile propriu-zise** cuprind drumurile de șlit, drumurile de scoatere, drumurile secundare, principale și șoselele forestiere, pe cari transportul lemnului se face cu săniile sau cu căruțele, întrebuintîndu-se pentru tracțiune forța musculară a oamenilor sau animalelor. Dintre pădurile cele mai bine înzestrate cu drumuri șoșeluite este pădurea Fîntînele din jud. Bacău, a Principesei Lucia de Schönburg-Waldenburg, unde pentru o suprafață păduroasă de 6000 hectare sînt construite șosele în lungime de peste 65 kilometre

c) **Drumurile aeriene sau funicularele**, sînt mijloace de transport exclusiv întrebuintate în terenuri prea accidentate și prăpăstioase, la munte, pentru transportul lemnului, peste o vale adîncă cu coaste abrupte sau foarte înclinate și unde alt mijloc de transport este imposibil. Printre acestea distingem funicularele simple sau de sîrmă, funicularele cu cablu, cu simplu sau dublu efect și funicularele sistem Panz, care permit încrucșarea vehiculelor pe același cablu în orice punct al distanței, dintre cele două stațiuni, iar nu numai în mijlocul acestei distanțe cum este absolut necesar la toate celelalte funiculare. În țară la noi funcționa mai acum cîțiva ani un funicular aerian cu o lungime de aproape 17 km., pornind din muntele Salanele proprietatea unor moșneni din Gorj și ducînd peste fruntarii lemnele exploatate în pădurile acestor moșneni.

d) **Drumurile șinuite** întrebuintate în exploatarea forestiere, sînt drumuri artificiale pe cari, pentru micșorarea coeficientului de învîrtire al roatelor vehiculelor, se așează două rînduri de grinzi de lemn sau șine metalice paralele, peste cari au să circule aceste vehicule. Se caută de preferință ca vehiculele încărcate să poată merge la vale, în virtutea componentei greutății lor, paralelă cu drumul, iar vehiculele goale, se urcă la deal prin oameni, animale sau tracțiune de locomotivă.

e) **Planele înclinate automotoare**, sînt tot niște drumuri șinuite, a căror pantă este însă prea mare ca să permită,

fără pericol, lăsarea liberă la vale a vehiculelor încărcate, ast-fel că devine necesar a le modera iuțeala, ținându-le legate prin ajutorul unui cablu. Existența acestui cablu a făcut ca ele să fie numite une-ori, în mod impropriu, drumuri funiculare de și acestea din urmă implică neapărat o circulațiune aeriană. Cablul pentru moderarea iuștei servește și la urcarea la deal a vehiculelor goale, are cel puțin o lungime egală cu planul înclinat și se învîrtește pe un sistem de scripeți așezați la stația superioară, într'un plan paralel cu drumul. Cu chipul acesta înclinația devenind indiferentă, se poate tot-d'a-una adopta ca traseu drumul cel mai scurt, adică o linie de cea mai mare pantă. Planele înclinate automotoare sînt cu simplu sau dublu efect și fie-care din ele au mai multe variante. Unul din cele mai principale ce putem cita, este acela din pădurea Mălini a Domeniului Coroanei, cu cale dublă de 1^{km.},500^{m.} lungime.

II. Transportul pe apă.

În acest transport distingem :

A) *Transportul lemnelor libere*; și

B) „ „ „ *legate în plute.*

A) **Transportul lemnelor libere** se poate face în :

a) *Cursuri de ape naturale*; și

b) *Ulucuri sau canale.*

a) **Transportul lemnelor libere în cursuri de ape naturale** se face lăsînd lemnele să plutească slobod pînă la destinație, unde se prind prin ajutorul unor construcțiuni speciale numite *grătare*, *greble* sau *pârcaii*. Unul din cele mai importante este acela ce se face pe apa Lotrului, din jud. Vilcea, pînă la Brezoiu. Asupra cursului de apă se fac oare-cari lucrări de ameliorare sau de consolidare a malurilor, iar cînd apa lipsește se fac barage sau *opusturi* pentru colectarea ei în cantitate suficientă.

b) **Transportul lemnelor prin ulucuri sau canale**, consistă în construcția unui uluc de lemn, care nu este alt-ceva de cît un jilip de lemne cioplite cu rosturi înfundate, în cari se lasă să curgă apa pe care plutesc lemnele destinate pentru transport. Unul din cele mai principale ce

există în țara noastră, este acela care se află pe Domeniul Coroanei Bicz din județul Neamț, pe care se aduc lemne exploatate în Ungaria pînă la schela Bicz de pe malul drept al Bistriței. El are o lungime de 32^{km.}, cu o derivație de 18^{km.}, adică în total 50^{km.} și construcția lui, făcută de antreprenorul Jagamuzzi, a costat suma de 120 mii lei.

Se fac și ulucuri în debleu de lemn sau de piatră.

B) **Transportul lemnelor legate în plute** este cunoscut din timpurile cele mai vechi și constituie un mijloc de transport lesnicios și economic, prin ajutorul căruia lemnele se pot duce pînă în centrele cele mai depărtate de consumație, aflate pe malurile cursului de apă plutibil.

Transportul lemnelor pe apă, prin plutire, prezintă însă inconveniente grave pentru calitatea lemnului și prin urmare nu se poate aplica la lemne cu valoare prea mare.

Acestea sînt, Domnilor, în puține cuvinte, toate căile de comunicații, mijloacele și instalațiunile de transport întrebuințate în exploatarea pădurilor. De la alegerea lor nemerită și potrivită cu împrejurările în cari ne aflăm și de la combinațiunea lor rațională va depinde tot succesul întreprinderii.

De altminteri, nu trebuie nici-odată să se piardă din vedere că o bună instalație de transport mai trebuie să satisfacă și următoarele trei condițiuni:

1. Să nu provoace cheltuieli exagerate pentru construcție, întreținere și exploatare și să se poată amortisa cît se poate de repede;

2. Să permită transportul materialului lemnos în formele și dimensiunile cerute pentru consumație, fără să cauzeze pierderi simțitoare în calitatea și cantitatea lemnelor; și în fine

3. Să nu aducă nici o vătămare solului păduresc.

Cînd toate aceste condițiuni vor fi împlinite, cînd se va stabili o dependență logică și armonioasă între toate arterele de transport și o legătură convenabilă a acestora cu căile publice de comunicație, ast fel ca lemnele, de la doborîrea lor în pădure, pînă la uzinile de elaborare industrială și de aci pînă în centrele cele mai depărtate de consumație se ajungă, fără ca costul transportului să impo-

văreze exagerat cheltuelile lor de producțiune, se poate zice că gospodăria forestieră se face cu chibzuință și maturitate.

N. Saegiu

Inginer de mine, Profesor la Școala specială de silvicultură.

PUTEREA DE LĂSTĂRIRE DIN TULPINĂ

Depinde de epoca tăerei arborilor și ea variază întru cât-va pentru fie-care esență după climă, sol și alte împrejurări.

— Studiū —

În țările, unde se lucrează mai de mult timp în ramura silvică și unde prin experimentațiune s'a ajuns a se stabili multe legi în chestiunea culturai și exploatarei științifice a pădurilor, oamenii de știință s'a'u preocupat ntre altele și de chestiunea *«epocei la care este mai bine a se tăia arborii, pentru ca tulpinele lor să producă apoi cei mai viguroși și mai numeroși lăstari»*.

Și cînd ne preocupăm de această chestiune, de sigur sîntem bine convinși, că cititorii noștri ne vor înțelege cu ușurință, că voim a vorbi despre puterea de lăstare a tulinelor din masivele supuse regimului *crîng*, în care regenerarea este bazată pe lăstari.

Se știe, că în toate cursurile relative la cultura și exploatarea pădurilor, se consiliază ca tăerea arborilor, în pădurile a căror regenerare este bazată pe lăstari, să se facă cu cit-va timp mai înainte ca seva să înceapă a circula și că în practică tăerea se face în restimpul de la căderea frunzelor, sau încetarea vegetației și pînă la cit-va timp înaintea deschiderii mugurilor sau începerea vegetației, sau cu alte cuvinte în timpul iernei. Dar oamenii, care se ocupă de știința pădurilor, a le căror legi nu s'a'u putut și nu se pot stabili de cit prin experimentațiune, a'u căutat încă să aprofundeze chestiunea *«epocei la care este mai bine a se tăia arborii, pentru ca tulpinele lor să producă cit mai numeroși și mai viguroși lăstari»*. În

acest scop domnii: M. Bartet, la stațiunea de experimentațiune a școalei forestiere din Nancy (Franța) și R. Hartig la stațiunea de experimentațiune din München (Germania), au întreprins îndelungate și minuțioase studii și observațiuni asupra acestei chestiuni, ale căror rezultate au fost publicate în *Annales de la science agronomique française*; *Comptes rendus de l'Académie des Sciences*; *Revue des Eaux et Forêts* și *Forstlich-naturwissenschaftliche Zeitschrift*. Față cu importanța ce merită chestiunea pentru silvicultori și proprietarii de păduri, sîntem convinși că le facem un netăgăduit serviciu expunînd în resumat rezultatele importantelor și documentatelor lucrări ale savanților forestieri: francez și german.

Experiențele întreprinse la München s'au făcut într'un masiv de codru în lipsa unui masiv de cîring și ele au consistat în tăerea mai multor arbori de esență stejar, de diverse virste, doborîndu-se arborii din 15 în 15 zile în res-timpul de la 2 Mai pînă la 6 Decembrie 1893.

Iată cum rezumă savantul german experiențele sale:

«S'a ales într'un populament de codru cu o vîrstă de 50—60 ani, care fusese lămurit cu căști-va ani mai înainte, mai mulți arbori cu un diametru mijlociu de 0^m.14 la înălțimea de 1^m.30 de la pămînt, care s'au tăiat la o înălțime de 0^m.07 de la pămînt la diferite epoce ale anului 1893 și anume: 2 Mai, 17 Mai, 6 Iunie, 21 Iunie, 4 Iulie, 20 Iulie, 5 August, 19 August, 5 Septembrie, 30 Septembrie și 6 Decembrie.»

Pe tulpinele provenind din tăerile făcute la primele 5 date, crescură chiar în acelaș an numeroși lăstari din mugurii proventivi, care pe tulpinele de la 2 și 17 Mai atinseră chiar în anul tăerei înălțimea de 0^m.30; pe cele de la 6 și 21 Iunie, 0^m.20 înălțime iar pe cele provenind din tăerea de la 4 Iulie lăstarii abia avură 0^m.10 înălțime.

Pe tulpinele provenind însă din tăerea făcută la 20 Iulie, se dezvoltară în toamna aceluiaș an numeroși mugurii proventivi, foarte bine constituiți, dar ei nu au dat lăstari și în timpul erneli au degerat și apoi au căzut; iar tulpinele provenind din tăerile făcute la 5 și 19 August, 5 și 30 Septembrie cum și 6 Decembrie, au rămas inerte în anul tăerii, adică nu au produs de loc lăstari.

În primă-vara anului viitor (1894) tăcerii lăstarilor din tulpinele arborilor tăiați la 2 și 17 Mai și la 6 Iunie au eșit cu totul sănătoși și viguroși din iarnă (țesătura fiind complet lemnificată de cu toamna anului 1893), pe cînd cei proveniți din tulpinele cu data de 21 Iunie și 4 Iulie (din cauză că au intrat în iarnă nelemnificați) au fost găsiți complet degerați până la bază, deci s'au considerat ca pierduți.

Lăstarii din tulpinele rezultate prin tăerile făcute la 2 Mai, 17 Mai, 6 Iunie, 21 Iunie și 4 Iulie, atinseră în Septembrie 1894, adică în anul al 2-lea de la tăere, aproape 1^m înălțime. Tot aceiași înălțime auvură și lăstarii, cari s'au dezvoltat pe tulpinele provenind din tăerile de la 30 Septembrie și 6 Decembrie 1893, cu alte cuvinte acești lăstari au atins într'un an aceleași dimensiuni ca lăstarii crescuți în două ani, pe tulpinele din arborii tăiați de la 2 Mai—4 Iulie.

Pe tulpinele însă din tăerile de la 20 Iulie și 19 August, crescură numai în anul al 2-lea niște lăstari foarte slabi, iar pe tulpinele din tăerile de la 5 August și 5 Septembrie, nu se produsese de loc lăstari.

Resultă dar, în mod evident, din experiențele savantului german că:

I. Numai pe tulpinele provenind din tăerea făcută pînă la cel mult jumătatea lunii Iunie, se produc chiar în același an lăstari puternici și în stare de a suporta gerurile iernei viitoare;

II. Din tulpinele arborilor tăiați în restimpul de la jumătatea lui Iunie pînă la jumătatea lui Iulie, ies lăstari slabi, cari nefiind în de ajuns de lemnificați degeră în parte sau în total în iarna viitoare;

III. Tulpinele provenind din tăeri făcute după 15 Iunie, nu dau lăstari în anul tăcerii, ci în anul al 2-lea.

* * *

Experiențele întreprinse la stațiunea forestieră din Nancy de către d-l M. Bartet într'un masiv de codru la Spessart într'un masiv de crîng-compus, la pădurea Haye, au dat

resultate aproape identice cu acelea obținute de savantul R. Hartig; iar cîte-va nepotriviri ce s'aũ constatat, consistă în aceea că:

I. *Pe cînd tulpinele provenind din arborii tăiați la München la 20 Iulie și începutul lui August nu aũ produs de loc lăstari în anul tăerei, $\frac{8}{10}$ din tulpinele provenind din arborii tăiați la aceeași dată la Nancy aũ dat lăstari, iar din tulpinele tăerilor făcute la începutul lui August $\frac{5}{10}$ aũ dat de asemenea lăstar în anul tăerei.*

II. *Numai tulpinele provenind din arborii tăiați după sfirșitul lui August rămîn inerte în anul tăerei, adică nu produc lăstari; cu alte cuvinte la Nancy starea de inerție a tulpinelor în ceea ce privește producerea de lăstari, este cu o lună mai tardivă ca la München.*

* * *

În definitiv, din experiențele întreprinse de cei doi învățați forestieri, rezultă date precise, care pot fi considerate ca legi, în ceea ce privește influența, ce o are epoca tăerei arborilor asupra facultății și puterii de lăstărie a tulpinelor în masivele a căror regenerare este hotărîtă a se face prin lăstari, cari se pot resuma în următoarele articole:

1. *Puterea de lăstărie a tulpinelor este cu atît mai mare cu cît acele tulpini provin din arborii tăiați la o epocă mai depărtată de epoca cînd seva este mai abundentă în trunchiul și coronamentul arborilor, adică cînd e mai puțină rezervă de seva în tulpină și rădăcină. Cu alte cuvinte tulpinele arborilor tăiați în restimpul de la 1 Septembrie și pînă la 1 Maiu, aũ cea mai mare putere de lăstărie;*

2. *Lăstarișii dați din tulpini se dezvoltă cu atît mai repede și cresc cu atît mai puternici și mai viguroși, cu cît tulpinele, din care și aũ luat naștere provin din arborii tăiați la o epocă mai apropiată de epoca sevei ascendente sau descendente, adică mai aproape de 1—15 Aprilie sau de 1—15 Septembrie;*

3. *Tulpinele provenind din arborii tăiați la o*

epocă apropiată (înainte sau după) de epoca sevei ascendente, dau lăstari puternici chiar în anul tăerei, care pot îndura gerul iernei fără a suferi vătămări;

4. Tulpinele provenind din arbori tăiați la o epocă apropiată (înainte sau după) de epoca sevei descendente sau dau foarte puțini lăstari, cari pier în tot-d'a-una de ger în iarnă, sau dau lăstari viguroși numai în al doilea an.

5. Lăstarișii din tulpini au o creștere, cu atât mai repede și sînt cu atât mai viguroși, cu cît tulpinele provin din arbori tăiați la o epocă mai apropiată de epoca sevei descendente și creșterea lor dintr'un an este aproape egală cu creșterea din două ani a lăstarilor produși de tulpini, provenind din arbori tăiați în apropiere de epoca sevei ascendente;

6. Tulpinele provenind din arbori tăiați în timpul dintre epoca sevei ascendente și a sevei descendente, adică vara în timpul căldurilor mari, sau iarna în timpul gerurilor puternice, sau dau puțini și slabi lăstarișii, sau nu lăstăresc de loc și se usucă;

7. Epoca fixă, la care este mai bine a tăia arborii în masivle destinate a se regenera prin lăstarișii, este supusă la anumite variațiuni, care depind de natura esențelor, de situația masivelor, de altitudinea, configurația și natura solului, de climă și mai ales de gradul de umiditate, atât al solului cît și al atmosferei etc, cunoscut fiind-că toate aceste elemente influențează asupra mersului vegetațiunii și deci asupra epocelor, la care începe și încează vegetația și prin urmare asupra momentului, în care tulpinele și rădăcinele sînt mai bogate în materii alimentare de rezervă necesarii dezvoltării și nutrițiunii lăstarilor. În definitiv există o lege fiziologică relativă la nutrițiunea plantelor, din care se deduce epoca, în care tulpina este mai bogată în materii nutritive, dar care însă în natură își are nuanțele sau mai bine zis variațiunile ei în raport cu agenții exteriori, care întru cît-va îi modifică datele.

* * *

Dacă dar, după cum rezultă din documentatele experiențe și studii ale distinșilor forestieri: R. Hartig și M. Bartet

sint anumite epoci, cind este mai bine a tăia arbori în masivele destinate a se regenera prin lăstari, pentru ca tulpinele să poată produce cel mai abundent și mai viguros lăstari, apoi tot dinșil ne arată că *aceste epoce sint întru cit-va influențate și devin oare-cum variabile*, în raport cu agenții exteriori: climă, sol, humiditate, căldură frig și depind și de natura esențelor.

Experimentațiunii dar și studiul trebuiesc întreprinse în fie-care țară sau mai bine zis în fie-care regiune din țară și asupra tuturilor esențelor, ce se reproduc prin lăstari, în scopul mai sus indicat.

În România, unde fie zis în treacăt, chestiunile de experimentațiune în cultura pădurilor, au fost și sint încă, din diverse împrejurări, despre care vom vorbi cu altă ocaziune, lăsate uitărei, nu s'a preocupat sau mai bine zis nu s'a ocupat nimeni de cestiunea relativă la *epoca cind este mai bine a se tăia arbori în masivele destinate a se regenera prin lăstari, pentru ca tulpinele să poată proăuce cei mai numeroși și viguroși lăstari*.

Credem că a sosit timpul ca să ne indeletnicim și noi cu lucrări de asemenea natură de alt-fel prea folositoare prin rezultatele sau învățămintele ce putem avea și care trebuiesc aduse la cunoștiința nu numai a silviculturilor dar și a tuturilor proprietarilor de păduri, care se interesează acum sau se vor interesa mai ales în viitor de buna exploatare și cultură a pădurilor lor.

Asemenea lucrări, care de și nu cer pentru efectuarea lor cine știe ce muncă sau prea înaltă știință, nu pot fi întreprinse de fie-cine, de oare-ce înainte de toate ele reclamă *o libertate de acțiune, o continuitate de lucru și o cercetare neîntreruptă și la date fixe a rezultatelor*.

Deci pentru întreprinderea unor asemenea lucrări și a altor utile în știință, relativă la exploatarea și cultura pădurilor, trebuiește însărcinată o anumită persoană care pe lângă condițiunile de mai sus, să fie în măsură și prin felul ocupațiunilor de a fi mai în curent cu ceea-ce se scrie sau se lucrează aiurea în materie silvică.

Necesitatea dar a înființării unei stațiuni sau a unui institut de studiu și experimentațiune în silvicultură, nu credem că se mai poate discuta.

Asemenea stațiunii sașe instituite există aproape în toate țările mai înaintate în cultura pădurilor sașe în acelea care doresc a realiza progrese în această ramură a activității omenești, — și roadele ce ele dau sînt de un folos netăgăduit.

De ce oare nu am imita și noi acele țări? *A imita binele și a'l practica, sîntem convinși că însemnează a dori progresul și a lucra pentru realizarea lui.*

În interesul țării dar în general, al pădurilor în special și pentru prestigiul corpului silvic să eșim cît mai iute din perioada de rutină și de nepăsare în care ne învîrtim de atîta amar de vreme!..

Nici mijloacele și nici elementele de lucru nu ne lipsesc. *Cu un dram de bună voință și cu un pic de entusiasm să scuturăm nepăsarea și să gonim pesimismul, care din păcate s'a cam infiltrat în tineretul nostru și convinși sîntem că vom merge spre progres.*

Înființarea unei stațiuni de experimentațiunea forestieră pe lângă școala silvică de la Brănești și sub conducerea profesorului de științe silvice de la acea școală, cu mijloace ori cît de modeste la început, sîntem convinși că este ceva care se poate realiza.

Noi o cerem și sîntem pe deplin încredințați că la această cerere a noastră se asociază toți silviculții și oamenii de bine, care doresc progresul nostru silvic și deci o direcțiune mai tehnică și mai științifică în administrația și gospodăria noastră silvică.

Vom reveni.

N. G. Popovici

Inspector silvic.
Membru în consiliul tehnic al pădurilor.

ȘCOALA SPECIALĂ DE SILVICULTURĂ DE LA BRĂNEȘTI

Absolvenții școlii de la Brănești, vor fi supuși, pentru a fi admiși în corp, la un examen înaintea unui juriu, conform unui program stabilit dinainte.

Ast-fel este redactat art. 5 al proiectului de lege pentru organizarea corpului silvic, pe care D-l silviculilor-șef, D Boiarolu, l'a publicat în numărul trecut al *Revistei pădurilor*.

Prin cele ce voi scrie mai jos, nu am intenția de a atinge

succeptibilitatea vre-unei persoane, căci sint convins, că mergînd pe această cale, nu voi putea să atrag simpatia nimănui pentru această școală, ai cărei absolvenți, s'au lăudat de multe ori prin lucrările lor.

Domnul Ion Kalinderu, Administratorul Domeniului Coroanei, care știe să aprecieze meritele aceluia ce le au, a dat un frumos cîmp de activitate absolvenților școlii de la Brănești și de unde pînă acum ciți-va ani nu aducea pentru Administrația sa, în mare parte de cît silvicultori romîni din străinătate, de la prima promoție a acestei școli, privirile sale iubitoare pentru bunul mers al serviciului și pentru instituțiile rominești, au fost îndreptate acolo. Silvicultorii recrutați ast-fel s'au distins și recompensa muncii și priceperii depuse a fost deplină, căci situația lor sint sigur că este invidiată.

La noi în această Administrație, silvicultura a început să-și capete mai de mult încă bazele ei raționale, inerente unei culturi civilizate. Ast-fel răriturile, ce fac numai visul pădurilor din restul țării, au început să se aplice; curățirile despre cari rar se aude vorbindu-se în alte părți se fac pe unde trebuie; amenajamentele în fine se lucrează la ele și se aplică pe unde sint făcute, așa că în ciți-va ani nu se va găsi nici un colț de pădure nereglementat.

Plantațiuni întinse, construcțiuni, triangulații, ridicări de tot felul de planuri, studii, o activitate neobișnuită poate în România se desfășoară pe Domeniul Coroanei și acei care lucrează (voi spune-o cu mândrie, căci fac parte dintre ei) sint absolvenții școlii speciale de silvicultură de la Brănești, sub conducerea șefilor lor.

Pe acest domeniu pădurele fără planuri bine chibzuite nu se vor vinde nici-odată în bloc, ele nu vor fi date nici-odată fără regulă ca pășune vitelor, pentru că cu un zel deosebit și cu sfințenie mare toți lucrăm pentru îndeplinirea datoriilor către pădure, căreia 'i-am închinat activitatea întregii noastre vieți.

Un alt proiect de lege, altă dată publicat tot în această revistă — vis pierdut pentru îmbunătățirea soartei corpului silvic — spunea că școala de silvicultură trebuie să se permute de la Brănești la Pitești.

Pentru ce? Mai multe păduri frumoase sint acolo, mi s'ar opune. Păduri pentru experiență se găsesc și la Brănești destule, care de și în adevăr nu sint în stare tocmai bună, dar totuși pot servi profesorului pentru a arăta urmările unor rele tratamente aplicate și pentru a-și face cursurile obișnuite.

Dar pe lângă aceasta elevii cu profesorii lor fac excursiuni instructive în toată țara, unde ei învață a lucra singuri, ceea ce vor trebui să pue în practică mai tîrziu, cînd vor părăsi băncile școlii.

Ce cusur are deci școala de la Brănești?

Cusurul residă acolo că lumea nu o cunoaște, cusurul stă acolo, că în prea puține locuri se vede în această țară o mișcare pentru o aplicare sinceră a artei silvice, și că tinărul absolvent nu-și poate urmări în practică în tot-d'a-una direcțiunea dată de așezămîntul de cultură de la Brănești.

În o țară civilizată, dacă o școală nu îndeplinește condițiunile, pentru ada oameni buni în o breslă oare-care, breslașii se adună

vorbesc, se sfătuiesc, scriu, fac tot ce poate pentru a schimba starea de lucruri pe care ei n'o văd bună. Dar iubesc în tot-d'a-una singura lor școală și sint solidari pentru a o susține.

Acele *rezerve* într'un corp de *ingineri* nu pot să aibă loc, căci oamenii cari o adevărat, și-au câștigat prin cultură independența minții și iu a 'și-o păstra și pe aceea a caracterului și desvăluiesc răul unde-l găsec, căutînd a'l remedia iar nu a'l menține, consfințindu'l prin legi.

Școala de la Brănești așa cum este, îndeplinește toate trebuințele prezente ale țarei. Nu se simte nevoie de mai multe cunoștințe de matematici aplicate pentru ca să se facă amenajamente, acum cînd e deplin dovedit că introducerea unor riguroase calcule în asemenea studii este o greșală.

Științele învățate la Brănești sint *prea suficiente* pentru executarea de drumuri și poduri forestiere, ele ajung asemenea pentru facerea planurilor arhitecturale trebuincioase, precum și a planurilor topografice de întindere cit de mari, se învață prea mult chiar după cit se cere în practică, pentru stingerea torenților.

Art. 5 al proiectului *D-lui Boiarolu*, propune în acelaș timp a se numi un juriu pentru examinarea acestor absolvenți, ca să poată fi admiși în corp. D-sa sint sigur că a uitat, că acest juriu funcționează și acum în țară și că este format din însuși profesorii școlii speciale de la Brănești, conform legei de organizare a acestei școli.

Legea pe care D-sa o propune în scop de a face bine corpului, din care face parte și țarei, cred că ar fi mult mai dreaptă dacă ar bine-voi să schimbe art. 5 ast-fel:

Absolvenții școlilor din străinătate vor fi supuși pentru a fi admiși în corp, la un examen înaintea unui juriu, conform unui program stabilit dinainte.

I. A. Candiani

Silvicultor-ajutor. Dom. Coroană

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

(Urmare ')

Vedeți dar un număr destul de însemnat de moși, lăsînd a o parte pe cele cari au păduri și s'ar putea vinde numai partea de cîmpie, și pădurile să treacă la serviciul silvic, și acelea cari s'ar putea vinde ca bunuri mici, rămîine acelea cari sint în indiviziune, acelea care au procese de hotărnicii, și încă toate acelea destinate pentru împăduriri precum și moșiile care după legea D-lui Carp au sub-sol minier, ef bine aceste moși nu se pot vinde.

1) Vezi N-rele precedente.

Dar în acelaș timp ele nu pot fi nici transformate imediat în vederea scopului pentru care sunt rezervate, nu se pot împăduri numai de cît, nu se pot desvolta exploatațiunii minierî, și în orî-ce caz, această exploatațiune minieră ia numai o parte din suprafața moșiei, iar partea cea-l-altă rămîne neîntrebuîntată. Nu se pot vinde nici moșiile în indiviziune; sînt procese care durează de cite 50—60 ani și chiar 100 ani în administrațiunea aceasta.

Va se zică, vedeți că pe lingă cauzele de ordine economică sau financiară, despre care am vorbit, este încă o cauză extremă care împiedică vînzarea acestor bunuri și pe care Statul trebuie să le păstreze. Atunci ce să facă Statul? Se vîndă pe acelea pentru care Statul are proces de hotare sau care sînt în indiviziune, se vîndă din acestea numai partea a cărei stăpînire nu este contestată, iar partea cea-l-altă se rămînă în posesiunea Statului, pînă cînd se va tranșa contestația, aceasta ar fi a parcela moșiile Statului și a rămîne în mijlocul celor cari se împrîietăresc cu peticuțe de moșii, care ar fi un vecînic motiv de ceartă, o preocupare și pierdere mai mare din punct de vedere fiscal, de cît dacă s'ar rezerva pe seama Statului.

Va să zică, Statul trebuie să rămînă și posesor de domenii și de fapt el rămîne: căci pe lingă domeniul acesta propriu zis, domeniul agricol, de fapt rămîne și posesor și al unui domeniu rezervat prin legea de vînzare a bunurilor Statului, posesor de domenii minerale, posesor al pădurilor, bălților cari se găsesc pe domeniile lui, cari sînt proprietăți ale Statului.

Va să zică, Statul prin faptul rezervării fie numai a unei surse, cum sînt de exemplu minele, apele minerale, fie cum sînt, parțial, domeniile pe cari nu le poate vinde, este în acelaș timp un posesor de domenii, și în diferite ramuri de producțiune economică, el este chemat cel dintîi să aplice cele mai bune măsuri de exploatare și să devină nu numai un mijloc de îndemn la o exploatare, conform unor principii teoretice cari s'ar da de către X, Y, Z, sau dupe oare-care norme ce sînt luate din diferite tratate științifice din alte țări. Ci domeniile sale să fie tot atîtea cîmpuri de experiență, care să încerce și să controleze măsurile luate și să le dea formele cele mai proprii, cele mai potrivite condițiunilor speciale din țara romînească. Căci, D-lor, ceea-ce îngreunează aplicarea dispozițiunilor economice, ceea-ce fac ca legiurile economice, să fie mai grele, este că trebuie să poarte cașetul particular al țării. Ele trebuie să derive din condițiuni economice speciale ale țării, și trebuiesc să se resimtă și în tariful vama, și în legile de producțiune economică sau zootehnică, sau minieră. Ast-fel toate aceste măsuri nu pot fi identice cu cele din țările străine. Căci măsurile din țările străine nu pot aduce exact desvoltarea necesară, condițiunile unde sînt făcute și experimentate acele dispozițiuni, nefiind identice cu ale țării noastre. De aceea zic că aceste dispozițiuni cari s'ar putea lua, fie pe baza experiențelor unui alt Stat, fie pe baza teoriilor date în diferite tratate, trebuiesc controlate prin o aplicare tehnică, conștientă și

ntinsă, ca să ne dea puțința de a judeca rezultatele, și ca să se poată adapta la nevoile țării noastre, și se poată indica reformele de introdus în raport cu condițiunile speciale de producțiune și consumațiune în țara noastră. De aci decurge, după cum vedeți, un al doilea principiu în alcătuirea unei asemenea legi, că dacă trebuie să existe, în organizarea Ministerului domeniilor o separațiune între Ministerul domeniilor, ca îngrijitor și propulsor al întregii avuții naționale, și între Ministerul domeniilor ca îngrijitor al averii speciale, particulare a Statului; nu trebuie însă ca această separațiune să fie așa de departe împinsă, în cât să nu fie nici o legătură între aceste două direcțiuni. Că, prin urmare, de și Statul trebuie să aibă în vedere dezvoltarea avuției naționale, prin legile și regulamentele generale ce le ia în această privință, însă prin domeniile sale, el nu se poate pune în condițiunile speciale, în cari se pune producătorul din punctul de vedere fiscal, ci el trebuie să fie exemplul propulsorului și controlatorului dispozițiunilor luate pentru dezvoltarea și întărirea întregii economii naționale.

În comitetul delegațiilor am discutat această chestiune, dar am rămas la părerea, D-ilor, că aceste două fețe ale Ministerului să fie distincte; eu cred că trebuie unite, și rog pe D-l Ministru și pe D-nii membrii ai comitetului, să bine-voiască a primi amendamentele ce voi avea onoare să propun la discuțiunea pe articole.

Pe de altă parte, un al treilea principiu care derivă din aceste considerațiuni, este că diversele ramuri de producțiune economică fiind în realitate ramuri tehnice, cari pe lângă cunoștințele de ordine economică, de ordine administrativă fiscală, etc, reclamă cunoștințe tehnice speciale, fie din punctul de vedere agricol pentru agricultură, fie din punctul de vedere tehnic pentru mine, său silvic pentru păduri, hidrografic și zoologic pentru pescării, o sumă întreagă de bogății cari reclamă diverse cunoștințe tehnice.

Ei bine, când organizăm Ministerul domeniilor din punctul de vedere al dezvoltării producțiunii noastre economice, atunci trebuie să ne gândim că aceste diverse ramuri de producțiune să fie organizat, așa în cât cunoștințele tehnice pentru fie-care din ele să și găsească în serviciul respectiv răspunsul necesar. Și aceasta nu numai în serviciul din acea parte din Minister, care are în vedere, cum spune proiectul de lege, numai îngrijirea averii noastre naționale, ci și din cea-l altă parte care are în vedere administrațiunea bunurilor speciale ale Statului, căci nu se poate face administrațiunea model care să încurajeze producțiunea noastră națională, în diferitele ramuri de producțiune din bunurile Statului, dacă nu va fi condus de oameni speciali și cu cunoștințe în această chestiune.

De aci rezultă că din punct de vedere general principiul care trebuie să domine organizațiunea Ministerului domeniilor trebuie să fie o separațiune potrivită între Ministerul de domenii, ca administrator al bunurilor sale particulare și între Ministerul domeniilor ca îngrijitor al dezvoltării economiei generale a țării. Așa că aceste două ramuri pe categorii de producțiune și cunoștințe tehnice, să

se raporteze una la alta, adică una să fie controlatoarea celei-l'alte așa ca să fie o dependență oare-care între ele, după specialitatea de producțiune și cunoștințe tehnice pe cari ele reclamă.

Al doilea, că din punctul de vedere administrativ trebuie să se tindă la separarea părței de administrație pură, care se poate întruni într'un serviciu pentru toate bunurile Statului.

Administrațiunea pură, întru cât este cestiune de lucruri, de persoane, poate admite oare-care descentralizare în această direcțiune și o grupare, dacă voiuți, în acest sens al administrațiunii bunurilor. Statul se poate face, fiind-că este o cestiune comună care, reclamă aceleași cunoștințe și care are același obiect administrativ și fiscal. Inșă în cât privește administrațiunea tehnică și lucrările tehnice, acestea trebuiesc despărțite pe specialități și centralizate, iar nu descentralizate, fiind-că măsurile tehnice menite a produce o îmbunătățire în producțiune, nu trebuiesc fi luate de ori-cine, ci luate de agenți speciali; prin urmare, centralizare pe specialități. O descentralizare limitată se poate da și în serviciile tehnice, întru cât se poate acorda oare-care inițiativă tehnică agenților speciali regionali, sub controlul inșă a serviciului central de care depinde.

Iată, D-lor, cari sînt principiile cari trebuiesc să conducă la facerea unui proiect de lege de organizare al Ministerului de domenii, destinat să întrecă și să desvolte avuția națională.

Intru cât privește principiul pur, în expunerea de motive a actualului proiect de lege, de separare complectă a serviciilor destinate a se ocupa cu întreaga noastră avuție națională și între serviciul ce va administra averea Statului, el nu este nou. Pentru cine studiază organizarea Ministerului de domenii va vedea că așa a fost de la început. După expunerea de motive s'ar părea că acest amestec de atribuțiuni de a lua măsuri generale și în același timp de a administra averea Statului, a împiedicat a se da o mai mare și mai bună desvoltare economiei naționale. Nu, serviciul agricol al industriei și comerciului erau pur și simplu organizate numai pentru a îngriji de desvoltarea și mersul progresiv al avuției naționale, fie din punctul de vedere al producțiunii, fie din punctul de vedere al deuseurilor, fie din punctul de vedere al mijloacelor de transport, etc., pentru a asigura pe baze temeinice avuția națională, serviciul statistic există, serviciul silvic, domeniul erau separate. Numai serviciul de mine și serviciul pescăriilor singure le întruneau pe amîndouă. Și tocmai aceste două servicii, de și cu atribuțiunile amestecate, au dat rezultatele cele mai bune. Iar administrația domeniială separată și serviciul agriculturii separat, nu au dat rezultate faimoase.

Cred, D-lor, că din toate aceste considerațiuni, s'ar fi putut găsi o mai bună modalitate ca să se organizeze Ministerul domeniilor, așa în cât să împace principiile absolut necesere despre care v'am vorbit. Adică principiul de separațiune, și în același timp de legătură între cele două direcții de activitate ale Ministerului, așa în cât să concure prin ambele aceste fețe de activitate pentru desolvarea

avuției naționale. De aceea am ținut să fac aceste observații ca să depărtez ideea că această separațiune n'a existat; a existat și cu toate acestea n'a făcut nimic.

Acestea fiind principiile generale, cari cred că sînt absolut necesare pentru organizarea Ministerului de domenii, cred că urmarea lor firească în judecarea actualului proiect de reorganizarea o înțelegeți fie-care. Ast-fel, prima obiecțiune ce voiam să o fac asupra acestei reforme, este, D-lor, însăși diviziunea ce se face în administrațiunea centrală a Ministerului de domenii.

Voci: Sunt șase ore.

— Sedința se ridică la 6 ore după amiază, anunțindu-se cea următoare pe a doua zi 17 Februarie.

(Va urma).

COMERȚUL LEMNELOR

Numiri de măsuri întrebuințate de comercianții străini
în comerțul materialelor lemnoase.

De cînd comerțul materialelor lemnoase din pădurile din țara noastră a luat o așa mare dezvoltare, majoritatea acestor lemne se dau pentru export; iar cumpărătorii străini cînd voesc a cumpăra aceste lemne, — parte din ei arată dimensiunile ce ei doresc în alte măsuri de cît sistemul metric.

Cred nimerit a da aci diferitele numiri de măsuri întrebuințate, puse în concordanță cu sistemul metric uzitat la noi.

1. Măsurî Englez.

Scurtate		
In	Inch	= 0 ^m 02540
Ft	Foot	= 12 In = 0 ^m 30479
Yd	Yard	= 3 Ft = 0 ^m 91438
	Cubic inch	= 0 ^m 000016
	> foot	= 0 ^m 028315
	> yard	= 0 ^m 764513

} măsuri de lungime.

} măsuri de volum.

Altă măsură de lungime: 1 picior englez = 0^m3048 sau 0^m305.

2. Măsurî Germane.

Cu toate că în 1872 s'a adoptat sistemul metric, totuși se mai întrebuințează sistemul vechiu de măsuri și de aceea de multe ori se cer lemne după dimensiunile următoare:

Linie	= 0 ^m 00218
Zoll	= 12 Linie	= 0 ^m 02615
Fuss	= 12 Zoll	= 0 ^m 31385
Pas	= 0 ^m 75325

Faden=5 Fuss =1^m88312

Ruthe=12 Fuss =3^m76624

Sistemul metric poartă urătoarele numiri în Germania :

Stab=metru Strich=milimetri

Neuzoll=centimetri Kette=decațnetru

3. *Austro-Ungaria.*

Aceleași măsuri se întrebunțează și de către cumpărătorii din Austro-Ungaria, variind numai ca mărimi față de metru, ast-fel :

Linie =0^m002195

Zoi=12 Linie =0^m026340

Fuss=12 Zol =0^m316081

Pas =0^m758593

Klafter=6 Fuss =1^m896484

Aune =0^m7792—

Faust=4 Zoll =0^m10504

4. *Olanda.*

Idem cumpărătorii din Olanda.

Aci se întrebunțează sistemul metric cu următoarele numiri :

El=metru.

Palm, Duin, Streep=diviziunile metrului.

Cubicke el=metru cub.

Visse=Ster

Măsurî vechî de lungime :

Pied du Rhin =0^m31382

» d'Amsterdam =0^m28306

5. *Italia.*

Măsurile după care se cer lemnele în Italia, sînt sistemul metric adoptat din 1859.

6. *Belgia.*

Măsurile belgiene sînt ca și cele franceze, uzitînd sistemul metric.

Th T. Codreanu.

INFORMAȚIUNI

Domnul *B. N. Missir*, avocat, a fost numit la 14 Februarie a. c., ministru al Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor în locul d-lui *N. Filipescu*, demisionat. D-l Missir, ca vechi parlamentar a luat parte la discuțiuni

însemnate, de natură economică, așa în cât vine cu o bună pregătire în capul departamentului economiei naționale, a cărui importanță așa de mare e și mai hotărâtoare în timpuri de criză. Prima lucrare de interes general ce a avut de îndeplinit a fost alcătuirea unui buget, care să satisfacă de o potrivă nevoia de economii, și trebuințele dezvoltării producției țării.

Constatăm cu bucurie că noul ministru, căruia îi urăm să îndeplinească o lungă perioadă de lucru și de reforme, poartă interes silviculturii, ceea ce a arătat, printre alte fapte și onorînd cu prezența sa conferința ținută la societatea noastră în ziua de 17 Martie a. c.

* * *

D-l C. Băicoianu, fost secretar general la Ministerul Domeniilor, a fost numit secretar-general în locul d-lui Ingin. Insp. cl. II N. N. Herjeu, demisionat, care a fost numit secretar-general al Ministerului de lucrări publice.

* * *

Conferințele silvice anunțate s'au ținut la societatea „Progresul silvic” în zilele de 17 Februarie, 10 și 17 Martie și au prezentat un deosebit interes prin subiectele importante ce au tratat d-nii conferențiar.

Dintre persoanele ce au asistat la aceste conferințe, cităm pe d-l P. Missir, Ministrul Domeniilor, d-l C. Lecca deputat, N. Cezianu, C. Alimănișteanu, Gh. Nicolescu, întreg comitetul de administrație al societății, elevii școlii de la Brănești, agenții Statului aflați în capitală, precum și o parte din provincie și mai multe alte persoane din București și provincie.

* * *

Suma încasată pînă la 31 Ianuarie a. c. din vânzarea pădurilor Statului în comptul exercițiului 1900—1901, este de lei 4.385.985 bani 98, prevederile bugetare fiind de 5.000.000.

* * *

Următoarele mutări s'au făcut în corpul silvic pînă la 1 Aprilie a. c. D-l An. Dumbrăveanu, șeful ocolului Borlești (Neamțu) a fost mutat la ocolul Găești (Dîmbovița).

D-l I. G. Protopopescu șeful ocolului Găești a fost mutat la ocolul Borlești.

* * *

Anul acesta a absolvit școala specială de silvicultură, următorii 10 elevi, formînd a IV-a promoțiune.

1. Stamatescu Ion diplomă.
2. Grigoraș Th. >
3. Colțescu St. >
4. Mateescu N. >

5. Merica V. diplomă
 6. Negrescu C-tin certificat
 7. Negoescu Em. »
 8. Risdörffer Leopold »
 9. Chirișescu Mihail »
 10. Vaideanu Victor »

* * *

Proiect de buget pe 1931—1932

§. 1. Personalul

M. Se propun	NUMIREA FUNCȚIUNILOR	RETRIBUȚIUNI							
		MENSUALE						ANUALE	
		Leii		Dinrae		Spese			
		Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
	Șef de serviciu ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Inspectori cl. I	476	—	—	—	159	—	22.850	—
6	» II	375	—	—	—	120	—	36.072	—
1	Consilier silvic (angajat cu contract) pe 5 luni ²⁾	—	—	400	—	—	—	4.500	—
6	Silvicultori-șefi cl. I	351	—	—	—	—	—	25.272	—
8	» » II	312	—	—	—	—	—	29.952	—
17	» » III	272	—	—	—	—	—	55.488	—
44	» cl. I	227	—	—	—	—	—	119.856	—
60	» » II	183	—	—	—	—	—	131.760	—
4	» asistenti	141	—	—	—	—	—	6.768	—
30	Brigadier cl. I	77	—	—	—	—	—	27.720	—
35	» » II	62	—	—	—	—	—	26.040	—
67	» » III	48	—	—	—	—	—	38.592	—
—	Spese de transport pentru 23 silv.-șefi atașați la regiuni	—	—	—	—	141	—	38.916	—
—	Idem pentru 100 șefi de ocoale	—	—	—	—	85	—	102.300	—
—	Plata pădur. și confiniștilor	—	—	—	—	—	—	415.472	—
	Totalul pers. silvic	—	—	—	—	—	—	1.081.265	—
	» » serviciului	—	—	—	—	—	—	—	—
	<i>Arhiva.</i>								
1	Archivar	272	—	—	—	—	—	3.264	—
1	Impiegat clasa II	183	—	—	—	—	—	2.196	—
3	Impiegat » IV	114	—	—	—	—	—	4.104	—
2	Copiști	95	—	—	—	—	—	2.280	—
2	»	58	—	—	—	—	—	1.392	—
	Total	—	—	—	—	—	—	13.236	—
								1.094.504	—

1) Funcțiunea de șef de serviciu se va îndeplini de un inspector silvic clasa I sau II, prin delegațiune dată de Ministru.

2) Contractul expiră la 1 Septembrie 1931.

§. 2. Materialul

Art. 1901-1902	NATURA CHELTUELILOR	CREDITE			
		Cerute pe 1901-1902		Acordate pe 1900-1901	
		Lei	B.	Lei	B.
65	Cumpărare și reparare de instrumente și unelte pentru serviciu, precum: instrumente topografice, ciocane, compase, insigne, puști, cartușe, tăblițe de vânătoare, sigiliu, etc.	2.000	—	4.000	—
66	Chiria de localuri pentru regiunile silvice, luminat, încălzit, spese de cancelarie, mobilier, imprimare, registre, cheltueli mărunte, etc.	16.000	—	14.520	—
67	Cumpărare și reparare de luntre pentru paza pădurilor din ostroave	500	—	500	—
68	Spese de cancelarie, furnituri de birou pentru desemn de planuri, încălzitul și luminatul cancelariilor șefilor de ocoale	2.500	—	—	—
69	Chiria pentru 25 cancelarii ale șefilor de ocoale silvice, care n'au case pentru cancelarie construite de Stat	5.000	—	—	—
70	Pentru înființarea unui muzeu și unei biblioteci silvice, abonamente la reviste forestiere și științifice	500	—	—	—
	Totalul materialului	26.500	—	19.020	—

* * *

D-1 O. Marenzeller silviculor ajutor la administrația Domeniului Coroanei, a fost avansat, silviculor-șef și numit șeful ocolului Mălini.

Erată. În numărul trecut la informațiunile în tabloul de pădurile vindute; coloana *suma totală de vânzare s'a trecut* 5.009.599 lei 18 bani, în loc de 7.010.599 lei 18 bani.

Până la 1 Aprilie a. c. au plătit cotizația și abonamentele pe anul 1900, următoarele persoane:

Membrii. Antonescu Petre, Antoniu G., Cămărășescu St., Deme, trescu G., Elefterescu N. N., Frincu N., Harșan V. P., Macovei N. C., Moldoveanu I., Moroiu Al., Orescu C. Al., Stătescu V., Rozescu I., Vlădescu G., Herjeu N. N., adică 70 din 171 membrii.

Abonați. Constantin Gh., Crăciunescu Gh. A., Gh. Ion., Lacinschi Vlad, Rașcanu Th., adică 31 din 58 abonați.

* * *

Zilele acestea a apărut un tratat enciclopedic de vânătoare, intitulat *Vânătoarea în România* conținând 450 pag. și 210 ilustrațiuni în text. Această lucrare de mare importanță pentru silviculori și vânători, se datorește D lui subinspector silvic Ernest C. Gheorghiu și Dr. S. Gheorghiu, și are o prefață de D-1 Dr. C. I. Istrati, fost ministru. Lucrarea

fiind cedată societății «Progresul Silvic», oricine e amator se va adresa redacțiunii, trimițând și costul de 5 lei.

În No. viitor se va face o dare de seamă detaliată asupra lucrărilor întregi.

CLIMA LUNEI FEBRUARIE 1901 st. n.

București-Filaret.

În ceia ce privește temperatura, Februarie s'a deosebit foarte puțin de o lună normală. Șirul de zile relativ călduroase de la începutul lunii a fost urmat de o lungă perioadă friguroasă care a ocupat ultimele două decade. Ger simțitor la mijlocul decadelor a doua și către sfârșitul lunii. Zăpadă multă în aproape toată perioada friguroasă. În două rânduri la 17 și 22, zăpada a fost mult viscolită producând înzepădiri și întreruperi în mersul trenurilor pe multe linii din țară.

Mijlocia lunară a temperaturii — $1^{\circ}9$ este numai cu trei zecimi de grad mai coborâtă ca valoarea normală. Contrar mersului normal al temperaturii, prima decadă a fost cea mai călduroasă și mijlocia temperaturii ei $2^{\circ}2$ a fost cu 4 grade jumătate mai călduroasă ca valoarea normală. Frigul cel mai simțitor a fost la 16, când termometrul s'a coborât la $-19^{\circ}0$. Zile de îngheț 24, din care 10 zile de iarnă. Cea mai ridicată temperatură a fost $8^{\circ}8$ la 7. Atmosfera în general umedă; cerul în mare parte acoperit și dese precipitațiuni atmosferice.

Mijlocia nebulozității a fost 7.7 normala fiind 6.2 . În primele două decade cerul a fost mult acoperit. Soarele a strălucit pe o decadă totală de 60 ore în 13 zile, cu 35 ore mai puțin ca valoarea normală. Repartizate după gradul lor de înnorare, am avut 4 zile senine, 5 noroase și 19 acoperite.

Mijlocia lunară a presiunii atmosferice 756.1 a fost cu mai bine de un milimetru mai coborâtă ca valoarea normală. Variațiuni importante a avut barometrul la 16, 17, 24 și mai ales la 26. Vântul aninat a fost crivățul; el a bătut tare la 8, 11, 17, 22 și 25. Austrul a bătut de la 7 la 10; de la 15 la 19; la 22 și 24.

Precipitațiunile atmosferice au fost dese și abondente. Cantitatea totală de apă 54.7 mm. a fost îndoită cît valoarea normală. În total au fost 13 zile cu precipitațiuni, din care 8 cu zăpadă. Grosimea totală a zăpezii a fost 62 centimetri. La 22 a nins mult. Zăpada a acoperit solul pe timp de 22 zile. La sfârșitul lunii, stratul de zăpadă avea încă grosimea de 19 centimetri. Ceața foarte frecventă a fost în prima decadă. În total în cursul lunii au fost 11 zile cu ceață. Au mai fost 4 zile cu chiciură. Polei subțire la 13 și 21. Brumă în 8 zile.

Institutul Meteorologic.

DARE DE SEAMA

ASUPRA

LUCRARILOR CONGRESULUI INTERNAȚIONAL DE SILVICULTURA DIN 1900 DE LA PARIS ¹⁾

Adunarea generală a Societății noastre, prin votul exprimat în ziua de la 9 Mai 1900, în urma propunerii președintelui nostru, 'mă-a făcut deosebită onoare de a me delega să reprezint Societatea *Progresul Silvic* la congresul internațional de silvicultură, ce a avut loc la Paris, în intervalul de la 4 la 9 Iunie inclusiv, cu prilegiul Expoziției Universale din 1900.

Suvenirul acestui congres, 'mă este cu atât mai scump, cu cât el 'mă-a permis să văd întrunit la un loc, luând parte la discuțiunii, asupra unor chestiuni de mare interes păduresc, silvicultorii distinși din toată lumea.

Toate guvernele din Europa, afară de Italia, Serbia, Turcia, Bulgaria și Portugalia, aveau ca delegați unul sau mai mulți silvicultorii din cei mai de frunte, de obicei directori-generalii ai pădurilor, cum a fost: D-l *Dubois* pentru Belgia, *Castilo de Chirele* pentru Spania, etc., ba chiar și secretarii de stat de la ministerele respective, cum a fost pentru Ungaria D-l *Kissde Nemesker*, însoțit de un consilier silvic și de un guard-general de păduri.

Mexicul, Statele-Unite, Japonia, erau de asemenea reprezentate.

Cu foarte multă părere de rău, trebuie să mărturisesc, că de și aș fi dorit din suflet, ca și țara noastră să aibă un reprezentant oficial și în natură, trebuie să ve comunic că el a fost numai pe hîrtie. Eram singurul Român, în acea mare de silvicultori.

1) Conferință ținută în ziua de 17 Martie a. c.

La acest congres, au aderat și participat 345 de silvicultori, din care 107 streini.

Congresul internațional de silvicultură, s'a întrunit pentru prima oară în ziua de 4 Iunie st. n. 1900, în splendidul palat al congreselor și al economiei sociale, situat pe malul drept al Senei, sub președenția D-lui *Dupuy*, Ministrul de Agricultură al Franței.

Printre participanții la această solemnă ședință, am observat și pe D-nii *Develle*, *Faye*, *Gomot*, foștii miniștri ai agriculturii, care au luat loc în birou, de asemenea presa era reprezentată prin reporterii jurnalelor: *Figaro*, *Temps*, *Petit Journal*, etc.

Ședința a fost deschisă de D-l Dupuy, la orele 5 p. m., când, luând cuvântul, a salutat în numele Franței, pe silvicultorii streini, care au venit, uniți, așa de departe, pentru ca să aducă prinosul lor de muncă; de asemenea aduce cele mai vii mulțumiri silvicultorilor Francezi, care în așa de mare număr, au răspuns la apelul ce li s'a adresat de către comitetul de organizare al congresului.

Ministrul arată că Expoziția universală, nu va fi numai o mare solemnitate, interesând numai Franța, dar întreaga lume civilizată; ea nu va fi numai un spectacol grandios cum nu s'a mai văzut, ea va fi sinteza, planul în relief al tuturilor progreselor omenești, al tuturilor chestiunilor ce interesează popoarele civilizate și care vor fi discutate în numeroase congrese.

Silvicultura trebuia să-și aibă locul său și încă un loc de frunte și dacă chestiunile ce se vor discuta, nu sînt interesante pentru masa generală a publicului, ele nu sînt prin aceasta, de o mai mică importanță, de o importanță capitală pentru viața națiunilor.

La această scurtă dar foarte bine simțită cuvîntare, a răspuns D-l Daubrée, Director general al pădurilor Franței, președinte al congresului, mulțumind D-lui ministru, de in-

teresul ce dovedește că poartă silviculturii și silvicultorilor, venind să presideze această primă ședință, mulțumește în numele comitetului de organizare, guvernelor streine care au bine-voit să fie reprezentate prin ațiția silvicultorilor eminenți la această mare serbare a muncii, mulțumește foștilor miniștri și secretarii de Stat, care prin prezența lor au contribuit să reiasă mai în relief importanța acestui prim congres internațional silvic, ținut în Franța.

El mai zice că astăzi importanța congresului, este cu atât mai mare, cu cât cerințele industriale ale națiunilor în lemn de lucru, crescînd din zi în zi, provoacă exploatarea exagerată. S'au ruinat pădurile la cîmpie, ba unele au fost transformate în cîmpii sterile, s'au ruinat pădurile la munte și ast-fel echilibrul forțelor naturale, desființîndu-se terenurile de pe coaste, s'au coborît în văi, riurile au devenit torenți.

D-sa roagă, ca în toate țările să se procedeze la inventarierea avuțiilor pădurești, pentru a se putea para lipsa lemnului de lucru, pe care în mod fatal o va aduce escedentul din ce în ce mai mare, al importului asupra exportului. Să ne punem la lucru dar și din discuțiunile noastre, să iasă propunerii și avize, care să lumineze diversele guverne ce noi reprezentăm.

După acest discurs, D-l ministru retrăgîndu-se, președintele procedează la complectarea biroului cu 12 membri streini, din care 8 vice-președinți și 4 secretari.

Printre vice-președinți sînt aleși: D-l *Dankelmain*, directorul școlii din Eberswald, *Nikitine*, *Müller*, directorul pădurilor din Danemarca, *Bruyn*, fost ministru al agriculturii în Belgia, etc., toți oameni de mare valoare.

Înainte de formarea secțiunilor, se dă cuvîntul D-lui Mellard, inspector de ape și păduri din administrația centrală franceză, pentru a-și desvolta remarcabila sa conferință: *Insuficiența producțiunii lemnului de lucru în lumea întregă*. D-l Mellard începe ast-fel conferința sa, pe care

me voiü mărgini a o presenta sub forma unuï resumat a părților celor mai principale:

«D-lor! In urma invitațiunii D-luï director al pădurilor, am studiat chestiunea ce se află trecutã la No. 5 din program.

Memoriul ce am prezentat este prea lung pentru a-l da citire, me voiü mărgini dar a ve arãta trãsurile principale și concluziile:

De vre-o 30—40 anï, condițiunile de intrare pe piețele de comerț, a materialelor pădurești, s'a modificat foarte mult.

Inainte ca drumurile de fer și canalurile de plutit sã-și fi luat un mare avînt, ceia ce caracterizeazã a 2-a jumãtate a secoluluï al XIX, singurile mijloace economice de transport erau cu nãvile pe mare, cu vapoarele pe riuri.

Orï de cite orï trebuia ca transporturile sã se facã pe șosele, orï drumurï, depãrtîndu-se de porturï, sau de marginele riurilor, lemnele se gãsesc dupã micï distanțe parcurse, încãrcate de cheltueli, carï nu întirziaü sã fie egale sau chiar superioare valorii lor.

Altã-datã, țãrile producãtoare in lemne aveaü deci un fel de independență relativã, unile cãtre altele. Depãrtarea și scumpetea transporturilor, le punea la adãpost, de o concurență reciprocã.

Astã-zï insã, Europa ca și America de Nord, sint brãzdate in toate direcțiunile de o rețea de drumurï de fer și canalurï, carï pe zi ce trece devine și mai completã.

Tarifele foarte scãzute, permite materialelor lemnoase, sã strãbatã distanțe mari. Vapoarele carï, prin mijlocirea aburuluï aü întreit puterea lor de transport, permite a duce lemnele la distanțe foarte mari, unde le oferã cu prețuri destul de eftine.

Trebue dar ca silvicultorul, ca negustorul de lemne, ca proprietarul de pădurï, sã nu se mulțumeascã cu cunoștința, or-cit de perfectã, a circumscripțiilor, a țãrișoarei lor ; privirea

lui trebuie să meargă mult mai departe, el trebuie să se preocupe neîncetat de ceea ce se petrece în cele-lalte țări.

Cînd privim în paralel tablourile statistice, a comerțului exterior de lemne, întocmite la diferite epoce în marile țări industriale ale Europei, ca : Anglia, Germania, Belgia, Franța, Elveția, imediat se observă un excedent simțitor al importului asupra exportului și că acest excedent, departe de a scădea, tinde, din contră, să ia o importanță din ce în ce mai mare.

Deci trebuie să conchidem, că consumațiunea lemnului merge tot mereu crescînd.

Acastă constatare nu concordă cu opiniunea multor oameni, cari judecînd lucrurile superficial își închipuesc, că prin întrebuițarea ferului, oțelului, cărbunelui de pămînt, lemnul ar fi un produs din ce în ce mai delasat și că rolul economic al pădurilor ar tinde să devie neînsemnat.

Judecînd puțin, este ușor a se convinge cine-va, că dacă se întrebuițează mai puțin lemn ca combustibil, sau ca grindărie, totuși se întrebuițează cu prisosință lemnul pentru scînduri, timplărie, butoae, lăzi de împachetat etc. și că desvoltarea industriei și comerțului, a mărit în mod considerabil întrebuițarea lemnului pentru susținerea galeriilor în mine, parî de telegraf și telefon, traverse de drum de fer, vagoane, pastă de celulosă etc.

Pe de altă parte producțiunea lemnoasă, nu se mărește, căci, de și în cite-va țări se pune toate silințele pentru a se ameliora tratamentul pădurilor existente, în scopul de a le mări venitul în natură, în toate cele-lalte, se distrug mereu masivele împădurite, realizînd în scurt timp un capital lemnos a cărui formațiune a cerut mai multe secole, deci se micșorează producțiunea pentru viitor.

Astăzi situațiunea forestieră în lemne, poate să se rezume în aceste cuvinte :

Consumațiunea lemnului este superioară produc-

ființă normală a pădurilor accesibile; în această producțiune este un deficit care se compensează momentan prin distrugerea în unele țări de masive păduroase.

Această situațiune este foarte gravă, ea merită atențiunea nu numai a silvicultorilor de meserie, dar merită și atenția economiștilor ca și a oamenilor de guvernământ. Chestiunile pădurești care astăzi lasă pe foarte mulți indiferenți, sint chemate a lua peste câțiva ani o importanță capitală în preocupățiunile popoarelor civilizate, numai de n'ar fi prea târziu.

O privire repede a principalelor țări consumatoare sau producătoare de lemne, va stabili din nenorocire că această afirmațiune n'are nimic de exagerat.

D-I Mellard împărțind țările în două grupe: Consumatoare și producătoare, începe a le trece în revistă pe fiecare, din punctul de vedere al consumațiunii sau produselor lemnoase, începînd cu Anglita, care ține locul de frunte.

Anglia este o țară foarte puțin împădurită, abia 4 % din suprafața ei este acoperită cu pădure, iar procentul pe cap de locuitor este abia de 3 arii pădure.

D-sa atrage de la început atențiunea asupra faptului că, pentru a avea rezultate comparabile de la o țară la alta, a adoptat ca regulă de a nu băga în datele de importațiune și exportațiune, de cât materialele lemnoase comune, lemnele brute, cioplite, crăpate fierăstruite, lemnele de foc și cărbuni, exceptând lemnele pentru mobile, obiecte de lemne fasonate, etc., precum și produsele accesorii pădurești, ca: rezina, pluta, scórțele de tăbăcărie, etc.

Comerțul exterior în Anglia pe un period de 5 ani, 1894—1898, ca mijlocie, se poate resuma ast-fel:

Valoarea medie anuală a lemnului importat 477 milioane lei, exportat 5 $\frac{1}{2}$ milioane, deci un excedent la importațiune de 471 $\frac{1}{2}$ milioane lei.

Ca volum, importul mijlociū a fost de 12.111.000 m. c.,

iar exportul 57.000 m. c., deci un excedent de peste 12 milioane m. c.

Aceste cifre represintă cubul lemnului fasonat, debarcat în porturile englezești.

Dacă am voi să calculăm cubul lemnului brut, și dacă am admite ca coeficient de pierdere numai $\frac{1}{4}$, atunci volumul brut al materialului ce se importă în Anglia va fi de 15 milioane metri cubi.

Orî-cât de considerabilă este acéastă cifră, simpla ei enunțare, pare a nu fi suficientă, pentru a se vedea cât de însemnată este ea pentru persoanele puțin familiarisate cu chestiunile de producțiune forestieră.

Să le precisăm dar prin cite-va comparații mai concrete: Cele 3 milioane de hectare pădure, administrate de serviciul silvic frances, aū o producțiune anuală în lemn de lucru de 2.200.000 m. c. rotund; iar cele 9.500.000 hectare, adică întreaga suprafață păduroasă a Franței, are o producțiune de aproape 6 milioane m. c.

Prin urmare excedentul pentru Anglia al importului asupra exportului ca lemn de lucru, este în mijlociul anual egal cu aproape de 7 orî producțiunea pădurilor domeniiale și comunale ale Franței și cu $2\frac{1}{2}$ orî producțiunea ensemblului pădurilor Franței.

Față cu această enormă cantitate de materiale ce se importă în Anglia, suntem în drept să ne întrebăm, dacă consumațiunea lemnului acolo nu a atins maximum și prin urmare nu este destinat a descrește.

Este puțin probabil, răspunde D-l Mellard, căci consumațiunea este consecința imediată a puterii comerciale și industriale a Angliei, al cărui declin nimic nu 'l amenință.

Mărirea consumațiunii în viitor va fi de sigur mult mai puțin repede de cât în ultimii 40 ani, cînd volumul lemnelor importate a atins în țifră rotundă:

1860	3 milioane	$\frac{1}{2}$	m. c.
1870	6	$\frac{1}{2}$	»
1880	9	—	»
1890	10	—	»
1895	10	$\frac{1}{2}$	»
1898	12	—	»

Ast-fel dar, ar fi ilusoriu ca să se conteze pe o diminuare a consumațiunii lemnului în Anglia, cînd vedem dezvoltîndu-se tot ce constituie progresul economic al unei națiuni.

Țările cari aprovizionează Englitera cu lemne, sunt în prima linie Suedia, Rusia și Canada pentru $\frac{2}{3}$ din import, iar restul din Norvegia, Statele-Unite, Franța, Germania, etc.

Să trecem la *Belgia*, țară în care industria are o mare dezvoltare. Ea a importat în 1898 pentru 102 milioane franci, materiale lemnoase reprezentînd în țifră rotundă 1 milion $\frac{1}{2}$ m. c.

Olanda, țară mai mult comercială de cît industrială, este foarte puțin împădurită, ea importă pentru 18 milioane franci anual.

Elveția, care în 1888 aproape își satisfăcea nevoile din pădurile sale, în 1898 a importat pentru 114 milioane franci

Trecînd la *Germania*, zice: dacă am considera că pe o suprafață teritorială de 54 milioane hectare, 14 milioane sunt pădure și că mai toate aceste păduri sînt la locuri foarte accesibile, am fi îndreptățiți să credem, că Germania ar trebui să aibă o supra-abundență lemnoasă, dar, de vre-o 30 ani, populațiunea, comerțul și industria Germaniei, a progresat în proporțiunii surprinzătoare.

Populațiunea Germaniei crește cu aproape $\frac{1}{2}$ milion locuitori pe an, comerțul său interior (import și export) afară de metalele prețioase, care în 1875 era de $7\frac{1}{2}$ miliarde, în 1888 a atins aproape 11 miliarde.

Extracțiunea cărbunilor care în 1883 atingea abia 56

mil. tone, în 1898 a atins 131 milioane tone, deci constatăm și pentru Germania, aceiași lege ca și pentru Anglia, Belgia, Elveția, că: *La ori-ce dezvoltare industrială și comercială, corespunde un spor a întrebuițării lemnului de lucru.*

Ast-fel în Germania, în 1888 excedentul importului asupra exportului era de 94 milioane franci, iar în 1898 de 344 milioane franci, pentru un volum de peste 7 milioane m. c. lemn de lucru.

În *Franța* astă-zî, starea producțiunii păduróse, privită din punctul de vedere al comerțului interior, D-l Mellard o resumă ast-fel:

Exces de lemn de foc și lemn de lucru de mică dimensiuni, insuficiența remarcabilă în rășinoase și în stejar de mare dimensiuni.

Franța în 1898 a importat pentru 99 milioane franci un volum de 2.336.000 m. c.

Danemarca	importă pentru	31	milioane	anual
Spania	»	»	30	»
Portugalia	»	»	5	»
Italia	»	»	31	»
Grecia	»	»	3	»
Bulgaria și Serbia	»	»	3	»

deci în total suma enormă de 1 miliard 152 milioane, pe cari țările ce enumerarăm mai sus, trebuie să cheltuiască anual ca să-și satisfacă insuficiența producțiunii lor lemnoase.

Să trecem acum la țările exportătoare.

Aceste țări sunt:

In prima linie Austr.-Ung. care exp. pentru	199	mil.	anual
Suedia	»	»	»
Rusia	»	»	»
Finlanda	»	»	»
Norvegia	»	»	»
România	»	»	»

Fiind-că și România este una din țările exportătoare, cred necesar a arăta părerea D-lui Mellard asupra acestui export.

«Procentul de păduri în România fiind de abia de 14 la 10⁰ 1), această țară este puțin împădurită și dacă avem un excedent de export ca lemn de lucru, aceasta ține la faptul că populația României, este abia de 5 mil. locuitori și ca industrie este în fașă. Acest excedent D-sa îl apreciază la 120 mil m. c. lemn de lucru.

D-sa constată că exporturile și importurile sunt foarte variabile în țara noastră, de la un an la altul, ceea-ce indică că pădurile sunt exploatate fără nici o regulă».

Aprecieri de alt-fel pe cari trebuie cu tot regretul să le recunoaștem și noi.

Statele-Unite exp. pentru 100 milioane, și	
Canada	> > 127 > anual.

Din nenorocire, aceste excedente sunt foarte amenințate în Austria, Rusia și Statele-Unite, prin creșterea foarte simțitoare a populațiunii și dezvoltarea industriilor, iar în Norvegia, prin sărăcirea pădurilor.

Nu rămân dar de cit 3 țări de o oare-care importanță ca export și anume: *Suedia*, *Finlanda* și *Canada*. Or, aceste resurse sunt cu totul insuficiente față cu înmulțirea populațiunii și cu dezvoltarea industriei nu numai în Europa și în Statele-Unite, dar chiar în China, în Egipt, care în 1897 a importat lemn de aproape 13 mil., în Transval și Orange, unde abundă minele de tot felul, în Republica Argentina, care în 1898 a importat lemne pentru 26 1/2 mil., Australia etc.

Mergem dar către o sărăcie sigură în lemn de lucru, sau cum se exprimă D-l Mellard, *on marche vers la disette*.

Pentru a remedia această situațiune dezastroasă, ar trebui, recomandă D-l Mellard, ca să se pue frîu destrucțiunii pădurilor, fie prin măsuri legislative strict aplicate, fie făcînd

1) După ultima statistică din 1900, făcută de serviciul silvic al Statului, procentul acesta este de 21%.

să înțeleagă pe proprietari, că în interesul lor este de a nu exploata de cît ceea ce pădurea produce, de cît materialul exploatabil, adică acela a cărui menținere mai departe nu ar fi de cît o pierdere ca valoare și ca cultură, dar respectînd capitalul.

Ar trebui de asemenea să se procedeze fără întirziere la împădurirea terenurilor inculte și a acelor a căror utilitate specială a încetat de a mai fi remuneratoare.

D-l Mellard termină spunînd: Pentru a lua aceste măsuri, timp nu este de pierdut, pădurile bătrîne nu se improvizează, trebuie un secol sau un secol $1/2$ pentru a obține lemne, ce s'ar putea debita cu folos în ferestree, și lipsa lemnului de lucru se va simți poate înainte de 50 ani».

Această conferință a fost salutată cu vii și unanime aplause, pentru care Congresul a votat felicitări D-lui Mellard.

(Va urma)

M. Tănăsescu.

CLIMA ȘI PĂDURILE

În această revistă s'a urmat o discuțiune din cele mai interesante, în ce privește influența pădurilor asupra climatei. Dintr'o parte s'a susținut, *că pînă acum nu s'a putut demonstra în mod cert, că în condițiuni egale, în părțile din apropierea pădurilor, plouă mai mult de cît în părțile depărtate de dinsele, că adevărata expresiune a științei în chestiunea pădurilor asupra ploilor este că pînă astăzi nu știm nimic asupra acestui punct.*

Din altă parte s'a susținut contrariul, cum că pădurile nu trebuiesc socotite ca un factor cu totul neglijabil, în ce privește inriurirea lor asupra climatului local al unei regiuni oare-care.

De și pare că un armistițiu a intervenit în timpul din urmă între cei două campioni principali, carei au participat la lupta înverșunată de argumente invocate pro și contra tezei predilecte și în care luptă este locul de a spune, n'a fost nici învinși, nici învingători, — totuși trebuie să recunoaștem că intențiunea a fost, se pare, de a se sdruncina din temelii niște credințe împărtășite nu numai de silvicultorii interesați în cauză, după cum au fost bănuți,

ci de un mare număr de specialiști de toate profesiunile, afară poate de meteorologiști, dar, lucru ciudat, nici aceștia nu sînt cu toții de acord în a susține mordicus, că: «*dovezi convingătoare nu se pot aduce spre a se proba acțiunea pădurii asupra unuia cel puțin din factorii care constituiesc clima*».

Sînt în adevăr învățați care s'au ocupat de foarte mult timp și se ocupă încă în mod special cu studiul de *meteorologie forestieră*, avînd drept țintă, ca, cu ajutorul cifrelor comparative, să dovedească dacă pădurile exercită sau nu vre-o influență asupra acelor fenomene meteorologice, care stau în strînsă legătură cu climatologia unei țări.

În această privință în Franța, și în special la stațiunea de cercetări forestiere de pe lingă școala națională de silvicultură din Nancy, încă din anul 1866 s'au întreprins de către regretatul A. Mathieu, ilustrul profesor de științele naturale de la acea școală, o serie de experiențe al căror rezultat ne îndreptățește a crede că acei care pledează în favorul pădurilor, nu sînt cu totul în afară de adevăr, după cum s'a pretins.

Și spre a se preciza mai bine stadiul în care se află această chestiune, care nu interesează numai pe meteorologi și pe silvicultori, dar și pe medici, ingineri și alți profesioniști, dau mai la vale în traducțiune conferința d-lui Hüffel, profesor de științele silvice la sus menționata școală, a cărui autoritate științifică este în deobște cunoscută, conferință ținută la Belfort în cercul societății de Franche Comté & Belfort.

O facem aceasta cu atît mai virtos, cu cît în coloanele acestei reviste s'a publicat, nu de multă vreme, în scopul negreșit de a se da curs liber tuturor părerilor, chiar diametral opuse, o recenziune asupra conferinței profesorului Wang, care încearcă, de și nu rezemat pe date pozitive, ci numai pe raționamente de ordine speculativă, să tăgăduiască pădurilor vre-o îniriure oare-care asupra agenților meteorici.

Să ascultăm pe d-l Hüffel care, trebuie să spunem încă de la început, nu stă de loc la îndoială în a le atribui o acțiune hotărîtoare asupra climatei unei localități.

I.

«Pădurile sînt utile omului nu numai prin produsele lemnoase ce îi procură. Ele exercită, în concertul forțelor în activitate pe

globul nostru locuibil, un rol a căruia importanță nu ar putea scăpa nici unui observator atentiv.

«Viața oamenilor este legată de a arborilor și istoria ne arată că defrișările au precedat adesea decadența și depopularea unei țări. Această observațiune este prea constantă pentru a nu fi isbit deja de mult timp spiritele cele mai pătrunzătoare. Încă din secolul al XVI-lea găsim în povestirile călătorilor, notițe relative la efectele defrișerilor asupra prosperității țărilor altă-dată bogate și populate. Buffon, într'un memoriu prezentat Academiei regale în 1739, încearcă să coordoneze faptele cunoscute din timpul său pentru a deduce, de și într'un mod puțin riguros, acțiunea pădurilor asupra climei și a regimului apelor. În el citim, între altele, că cu cit o țară defrișează mai mult, cu atât ea devine mai săracă în ape.

«Prezența pădurilor este indispensabilă în locurile unde trăiesc oamenii. Acesta este faptul a căruia explicațiune ne scapă încă, și, fără indoială, ne va scăpa tot-d'a-una, căci cine ar putea vre-odată a se lăuda că cunoaște rolul tuturor cauzelor, cari, în armonia generală a lumii noastre, lucrează împrejurul nostru?

«Relativ la chestiunea care formează obiectul discuțiunii noastre, s'a căutat a se determina influența pădurei asupra variațiunii temperaturii aerului, asupra distribuțiunii și abundenței ploilor, asupra regimului izvoarelor, și a cursurilor de apă. Chiar ast-fel mărginit, subiectul meu ar fi încă prea vast. Nu voiți vorbi nimic despre chestiunea atât de interesantă și încă atât de obscură a relațiunii ce există între izvor și pădurea care 'l umbresce; nici de protecțiunea pe care pădurea o oferă terenurilor supuse mincăturilor apelor. Mă voiți mulțumi de a rezuma ceea-ce știm astă-zi despre acțiunea pădurei asupra temperaturii aerului și asupra regimului ploilor.

«Savanții distinși ca Al. de Humboldt, Boussingault, Becquerel, au tratat în secolul nostru, despre subiectul ce ne preocupă. Plecînd însă de la o epocă cu totul recentă, s'a părăsit, în această materie, metoda teoriilor «*a priori*» și s'a căutat a se da cunoștințelor noastre singura bază sigură: *observațiunea științifică*.

«Franței, școalei forestiere de la Nancy și mai în special eminentului meu profesor A. Mathieu, se cuvine onoarea de a fi inițiatorul acestui soi de cercetări. Primele observațiuni riguroase tinzînd a compara climatul regiunilor împădurite cu acela al altor regiuni identice, însă lipsite de păduri, au fost făcute în împrejurările de la Nancy începînd de la 20 Ianuarie 1866. Experiențele s'au con-

tinuat de la această epocă, aproape fără ca să fie nevoie a se schimba ceva din planul lor primitiv.

«Voiți vorbi mai ales despre aceste rezultate obținute la Nancy.

«Cele-lalte popoare, în urma noastră, au apucat pe aceeași cale. Primele experiențe ale lui Ebermayer în Germania s'au făcut la 1867. După germanii, elvețienii, austriacii și succesiv cea mai mare parte a țărilor civilizate, au înființat stațiunile de meteorologie forestieră; rezultatele tuturor acestor lucrări n'au făcut, de alt-fel, de cit să confirme lucrările franceze, ceea-ce me va dispensa de a intra în detalii în privința lor.

II.

Influența pădurii asupra temperaturii aerului.

«*Temperatura medie anuală* a aerului este mai mică în pădure de cit în afară din pădure. Iată un prim fapt pe care l'a stabilit experiențele franceze și pe care observațiunile streine l-au confirmat pînă în a-î da tăria unei legi fizice generale.

«Dacă așezăm un termometru în aer liber, la 1^m.50 de la suprafața solului, sub acoperișul unei păduri, și un alt termometru la aceeași înălțime, în aceleași condițiuni, alături cu cel dintiū, însă în teren descoperit, observăm o diferență notabilă între indicațiunile mediū ale celor două instrumente: *Clima pădurei este mai rece.*

«Diferența, de alt-fel, este destul de slabă. La Nancy ea s'a găsit în mediū de 0°,45 C., pentru anii 1869—1888, adică pentru 20 ani consecutivi. Aci experiențele au fost făcute într'o pădure de fag la o altitudine de 340 m. În Prusia la Eberswald, la o altitudine de 42 m., s'a constatat că sub un masiv de pin silvestru, temperatura medie a anului, era inferioară cu 0°,14 C., celei din regiunile învecinate. Iată cite-va alte cifre concordind toate a ne arăta o temperatură medie mai mică pentru pădure:

NUMELE PĂDURILOR	Felul esențelor	Altitudinea	Scoborîrea temperaturii mediū anuale de către pădure
Halatte (Franța)	stejar și carpin	120m.	0°,15
Ermenoville (Franța)	pin silvestru	100m.	1°,00
Interlaken (Elveția)	melcz	800m.	0°,91
Rohrbrunn (Bavaria, Spessart)	fag și stejar	476m.	0°,22
Haguenuau (Alsacia)	pin silvestru	145m.	0°,91
Carlsberg (Silesia)	molid	690m.	0°,39

«Aș prelungi acest tablou fără a adăoga ceva la certitudinea legii noastre generale; totalul observațiilor făcute pînă azi ne arată, în pădure, o temperatură medie anuală inferioară cu aproape o jumătate grad, aceleia din teren descoperit.

«Dar nu numai temperatura medie anuală se micșorează din cauza prezenței masivelor păduroase. Dacă comparăm *temperaturile medii lunare* în pădure și afară din pădure, constatăm că pentru toate lunile anului, indicațiunea medie a termometrului este mai mică în pădure de cit afară din pădure. Cu toate acestea, și aceasta este faptul cel mai interesant, acțiunea frigorifică a pădurei este cu mult mai simțitoare vara ca iarna, ast-fel că indicațiunile extreme sînt mai puțin depărtate și deci clima regiunilor împădurite este mai puțin excesivă.

«Ast-fel la Nancy, temperatura medie a lunii Iulie este inferioară cu $1^{\circ},14$ în pădure, aceleia afară din pădure; pe cînd pentru lunile de iarnă, diferența nu este de cit de abia o zecime de grad.

«În Bavaria, s'a găsit temperatura medie scoborită a verei cu $2^{\circ},04$, a ernoii numai cu $0^{\circ},47$;

«În Elveția, aceleași cifre sînt: $1^{\circ},51$ și $0^{\circ},51$;

«În Württemberg: $1^{\circ},70$ și $0^{\circ},30$.

«Se vede cit de concordante sînt aceste rezultate.

«Dacă acum, comparăm *temperaturile medii diurne*, observăm acest fenomen iteresant: Zilele cele mai calde ale anului carii au o temperatură medie de $24^{\circ},48$ la Nancy afară din pădure¹⁾ nu prezintă mai mult ca $21^{\circ},51$ adică aproape trei grade mai puțin în pădure. Cit privește ziua cea mai rece a anului, temperatura sa este $-5^{\circ},12$ afară din pădure și de $-4^{\circ},24$ sub masiv. Aci vedem diferența între temperaturile medii ale zilei celei mai calde și cele mai reci a anului, scăzută cu 4° aproximativ, exact $3^{\circ},85$ prin acțiunea prezenței pădurei. În Prusia, acciași diferență măsurată la Elerswald s'a găsit de $4^{\circ},76$; în Bavaria de $5^{\circ},01$, etc.

«Dacă în fine observăm oscilațiunile termometrului în cursul unei zile, vedem diferența între indicațiunea maximă și minimă a termometrului în 24 ore, redusă de la 3 la 5 grade după observațiunile franceze, confirmate de cele făcute în Germania. Pădurile modifică temperaturile extreme ale fie-cărei zile, ridicînd pe cele minime, scoborînd pe cele maxime. Acest fapt este extrem de important în silvicultură: pe cită vreme primăvara temperatura se sco-

1) Observațiunile d-lui Bartet de la 1878—1888 (11 ani).

boară adese-ori sub 0°, provocând ast-fel înghețuri cite-odată dezastruase, este de ajuns adăpostul protector al arborilor mari, pentru a ridica temperatura cu mai multe grade și a înlătura ast-fel un flagel atit de destructor in multe din pădurile noastre.

«In rezumat, se poate zice că marile masive păduroase exercit asupra temperaturii medii anuale a aerului o acțiune frigorifică simțitoare, fiind-că această temperatură este diminuată aproape cu o jumătate de grad.

Mai mult încă, sub acoperișul masivelor, oscilațiunile temperaturii medii lunare și cu atit mai mult acele ale temperaturii medii diurne și in fine variațiunile temperaturii in cursul unei aceleiași zile, sînt simțitor micșorate. Căldurile mari sînt mai puțin arzătoare, gerurile mai puțin tari in pădure; clima este mai puțin excesivă, mai puțin aspră, de și in termen mediu este ceva mai rece.

III.

«Dacă este adevărat că vara mai ales, aerul este mai rece in vecinătatea unei păduri mari, este natural să ne gindim că ploile vor fi acolo mai abundente. In adevăr, acestea sînt datorite in tot-d'a-una condensării unei părți din apa atmosferică, condensatiune a cărei cauză obișnuită este o scădere de temperatură¹⁾. Observatiunea confirmă de alt-fel complect această deducțiune trasă «a priori» din ceea ce noi știm deja asupra influenței pădurilor asupra temperaturii.

«Inainte de a expune rezultatele obținute la stațiunea de experiențe forestiere din Nancy, este necesar a descrie repede dispozitivul inaugurat in 1866 de Mathieu, pentru experiențele întreprinse in scop de a limpezi cestiunea influenței pădurilor asupra regimului ploilor. Voiu urma pentru aceasta, aproape textual descrierea făcută de însuși Mathieu intr'un raport adresat in 1878 șefului administrațiunii pădurilor²⁾.

«Treî stațiuni situate in împrejurările Nancyului au fost destinate observațiunilor pluviometrice.

1) Saî o micșorare de presiune care de altmintreî provoacă o scădere de temperatură.

2) Raportul lui Mathieu, sub-secretarului de stat, președintele consiliului de administrație al pădurilor, din 25 Februarie 1878.

«Cea d'intîi este instalată în pădurea de la Haye, la locul numit «*Les cinq Tranchées*», la 8 K^m și la vest de Nancy, la o altitudine de aproape 380^m și în centrul unui vast masiv păduros de peste 7000 hectare. S'a propus de a se măsura aici cantitatea de apă care cade într'o regiune păduroasă și de a căuta proporția de apă reținută de coronamentul arborilor, și aceasta pentru a compara cantitatea de ploae primită de solul pădurei cu aceea ce udă cimpul vecin cu masivul în chestiune.

«Pentru aceasta, două pluviometre au fost dispuse: unul în mijlocul pădurei sub un prăjiniș de fag și de carpin, care era în vîrstă de 40 ani în 1866; cel-l'alt, la o mică distanță de precedentul, în mijlocul unui teren defrișat de mai multe hectare, aparținînd caselor forestiere de la «*Cinq Tranchées*».

«Cantitatea de apă pe care o primesce un pluviometru, așezat sub un masiv, poate varia cu pozițiunea instrumentului, după cum el corespunde cu plinul său golurile frunzișului. Pentru a evita această cauză, care poate da loc la erori, pluviometru din pădure este de formă specială; el este prevăzut cu un receptor de dimensiune mare, a cărui suprafață circulară este exact egală cu proiecțiunea coronamentului unei prăjini din acel arboret. Tulpina uneia din acestea îl traversează prin centru, și prin ajutorul unui gulerăș care inconjoară tulpina, permite a aduna apa de ploă, care cînd cade în mare cantitate se scurge de-a lungul ei.

«A doua stațiune, aceea de la Bellefontaine, este situată la 6 K^m la Nord-Vest de Nancy, la o altitudine de aproape 240^m. pe marginea masivului păduros în interiorul căruia se află stațiunea de la «*Cinq Tranchées*». Un pluviometru de construcțiune obișnuită, însă de dimensiuni mari, permite de a măsura cantitatea de apă ce cade anual pe un sol despădurit, însă din apropiere (la cite-va sute de metri) de un mare masiv forestier.

«În fine o a treia stațiune este aceea de la Amance. Pe cînd cele două stațiuni precedente sînt forestiere, cea de la Amance, la 10 K^m la Nord-Est de Nancy, la altitudine de 380^m este în centrul unei regiuni curat agricole. Aci s'a instalat un pluviometru în mijlocul unui teren descoperit.

«Experiențele începute de Mathieu au fost continuate de dînsul timp de 11 ani. Iată rezultatul:

«Grosimea păturii de apă primită în teren descoperit, a fost în mediū:

La «Cinq Tranchées»	0m.,800
» «Bellefontaine»	0m.,780
» «Amance»	0m.,652

«Aceste date se aŭ între ele ca 109 : 97 : 81.

«Cifrele acestea sînt cu atît mai semnificative cu cît ele sînt constante dintr'un an la altul ; fără nici o excepție în cursul celor 11 ani, ploaia a fost mai abondentă în centrul pădurei de cît pe marginele sale și mai abondentă pe marginea pădurei de cît în stațiunea agricolă de la Amance.

«Expunînd aceste rezultate remarcabile, Mathieu emise dorința de a le vedea confirmate de nouă experiențe.* Această dorință este azi realizată.

«D. Bartet a continuat, timp de 11 ani (1878—1888), observațiunile profesorului său Mathieu.

«Iată rezultatele sale :

«Grosimea pinzei de apă strînsă anual în teren descoperit :

La «Cinq Tranchées»	0m.,900
» «Bellefontaine»	0m.,852
» «Amance»	0m.,692

«Aceste numere se aŭ între ele ca : 100, 95, 77.

«Nu este decî permis a conchide că pădurile aŭ ca efect de a mări în mod simțitor proporția apelor de ploaie ce cad într'o regiune.

«Numeroase experiențe făcute în alte părți, aŭ confirmat această lege, care se poate considera ca cîștigată.

«Iată una din experiențele care mi se pare interesant a fi citată aci ¹⁾. La Lintzel, în mijlocul cîmpiei Lunerbourg (Hanovra) se găsea o vastă întindere de teren, aproape improductiv, care se destină a se împăduri în 1877. În cei dintîi ani, se plantă cite 400 pînă la 500 hectare pe an, pe urmă lucrările se încetinesc.

«În 1891, 7000—7500 hectare erau reimpădurite cu pin silvestru și stejar. În această regiune se găsește la Lintzel o stațiune meteorologică ; dacă am considera o suprafață circulară de 6000 hectare, al cărui centru l'ar forma stațiunea, găsim :

Inainte de împădurire :	după împădurire :
Terenuri cultivate și livezi 12% _o	din întinderea totală 10% _o
Locuri necultivate 85% _o	» » » 10% _o { în care intră și poenile din pădure precum și drauzurile ;
Pădure 3% _o	» » » 80% _o

1) După o lucrare a d-ului doctor Mûthrich, în numărul din Ianuarie 1892 «Zeitschrift für Forst und Jagdvesen».

«La 1882 se începură observațiunile pluviometrice și se comparară rezultatele cu acele ale stațiunilor vecine ca cele de la Brême și Gardelegen. Iată rezultatele obținute :

Cantitatea de apă era, la Lintzel în :

1882 . . .	64,5%	din cea	căzută	la	Brême	și	96,3%	din cea	căzută	la	Gardelegen.
1883 . . .	68,7	»	»	»	»	»	101,1	»	»	»	»
1884 . . .	77,8	»	»	»	»	»	106,7	»	»	»	»
1886 . . .	83,9	»	»	»	»	»	114,2	»	»	»	»
1888 . . .	106,8	»	»	»	»	»	120,1	»	»	»	»
1890 . . .	101,6	»	»	»	»	»	120,1	»	»	»	»

«Aceste constatări par absolut probante. Iată încă și alte cite-va :

«La Haguenau (Alsacia), un pluviometru așezat sub acoperișul unei păduri de pin, a primit, cu tot obstacolul frunzelor persistente iarna și vara, 37 m.m. de apă mai mult ca un pluviometru pus afară din pădure, într'un loc vecin, cu totul descoperit.

«La Hollerath aceeași diferență s'a găsit de 300 m.m.

La Sonnenberg (munții Harz) de 496 m.m., etc.

«Nu trebuie să uităm că aceste din urmă experiențe germane compară nu numai indicațiunile pluviometrelor așezate ca cele de la «Cinq Tranchées» și de la «Amance», amindouă în cîmp deschis, dar unul într'ua gol din pădure și altul în mijlocul unui regim agricol, ci și indicațiunile instrumentelor așezate unul sub acoperișul masivelor, altul în vecinătatea acestor masive, în teren cultivat și cu totul descoperit.

«Diferențele ce ele constată ar fi evident mai mari dacă pluviometrele forestiere ar fi primit ploaia direct fără întrepunerea ramurilor.

«In schimb, putem conchide imediat din rezultatele obținute în Germania, că solul forestier este de sigur mai bine udat de cit solul descoperit, cu tot adăpostul acoperișului arborilor.

«Este evident că o parte mai mult sau mai puțin importantă din ploaie, rămîne aderentă pe foi și ramuri și se reîntoarce în atmosferă, prin evaporațiune, așa că se poate întimpla și se întimplă chiar adese ori că solul forestier nu profită direct de ploile mici.

«Cu toate acestea cum am văzut, pluviometrele așezate sub masiv, primesc mai multă apă de cit acelea din împrejurimi, în teren agricol. Acest fapt ar părea incontestabil, el se explică mai întii prin o mai mare abundență de ploii în pădure și în urmă

chiar prin acțiunea pe care o exercită trunchiurile și ramurile arborilor ca condensatorii ai umidității atmosferice în timpul ernoii.

«În adevăr, nu e rar a vedea, în diminețile brumoase și reci iarna și mai ales în regiunile muntoase, arborii încărcându-se în cite-va ore cu o masă, cite-odată de necrezut, de chiciură, care în urmă, către mijlocul zilei, cade pe sol, acoperindu-l cu o pătură de zăpadă și de gheață echivalentă cu o ploaie abondentă.

«Experiențele germane nu ne dau, de alt-fel, o idee completă de o supra-cresștere de udare, pe care pădurea o procură terenului pe care ea 'l acoperă. În adevăr, pluviometrele germane nu primesc de cit apa care, traversind masivele de frunze, cade prin aer pe sol. Ele nu indică proporțiunea foarte considerabilă a apei care alunecă în lungul ramurilor, trunchiurilor și ale rădăcinilor arborilor pătrunzind ast-tel pină în adincimile solului. De aceea n'am citat cifrele obținute de vecinii noștri de cit pentru a întări pe acelea, mult mai complete, deduse din observațiunile făcute la Nancy la «Cinq Tranchées».

«Reamintim că noi avem acolo un pluviometru, care ne permite de a recolta toată apa care a străbătut coronamentul unui arbore atit aceia care picură de pe frunze cit și aceia ce se prelinge pe lingă trunchiul; un alt pluviometru, cu totul vecin, dar în teren descoperit, permite de a compara cantitatea de apă ce primesc solul umbrit de arbore cu aceia ce primesc terenul gol. S'a constatat, ca medie a 22 ani de observațiunii, că înălțimea pinzei de apă ce udă solul sub acoperișul imediat al arborelui, era inferioară cu 8% aceleia ce cădea imediat alături. Pentru 100 m.m. de apă primită de terenul descoperit, locul acoperit a primit numai 92 m.m. Această pierdere de 8% datorită acțiunii acoperișului arborilor, este de alt-fel departe de a compensa supra-cresțerea de ploaie pe care o procură prezența pădurei. În adevăr, comparațiunea pluviometrului descoperit de la «Cinq Tranchées» și a celui de la stațiunea agricolă din Amance, ne-a arătat ca medie a 22 ani de măsurători că pentru 100 m.m. de ploaie în pădure, nu se observă de cit 78 m.m. în cimp: este deci un beneficiu de 22% în favorul pădurei și dacă acoperișul reține 8%, rămâne totuși încă un beneficiu de 14% pentru solul forestier acoperit, în raport cu cel agricol.

«Iată cum se stabilește acest fapt extrem de interesant, că la Nancy, terenurile acoperite de păduri primesc aproape 120 m.m. de apă, mai mult ca terenurile agricole.

IV.

«Pădurilor se mai atribuie și alte efecte asupra climatei, de cît acele care se manifestă prin mișcările termometrului, adică precipitațiunile de apă atmosferică sau starea higrometrică a aerului care rezultă din acestea.

«Ast-fel adesea s'a lăudat acțiunea protectoare a masivelor păduroase contra vinturilor violente; s'a ajuns pînă a se pretinde că despăduririle din America au putut avea o influență asupra regimului vinturilor în Europa occidentală. Aceasta este o exagerațiune evidentă; nimic nu ne autoriză să credem că pădurile lucrează alt-fel de cît ca obstacol, opunîndu-se mecanicesc mișcărilor atmosferice, și ne protejînd de cît locurile cu totul în apropiere de marginele lor.

«S'a căutat de asemenea a se determina influența pădurilor asupra formațiunii grindinei. Observațiunile făcute pînă astăzi au dat rezultate puțin precise și contradictorii, din care mie nu mi se pare posibil de a deduce nimic pozitiv.

«În fine, fie-care știm că se atribuie pădurilor o acțiune igienică, care ar fi datorită degajărei de ozon și absorbțiunii acidului carbonic, pe care o provoacă vegetațiunea lor. Acestea sînt efecte destul de grei de constatat într'un mod sigur și nu cunosc nimic care să permită a confirma sau a infirma în această privință părerea comună.

«Dacă admitem că oare-care proporțiune de păduri contribuie la salubritatea unei regiuni, nu este mai puțin adevărat că împăduririle prea întinse pot avea un efect contrariu. Aceasta este adevărat mai ales în țările calde, unde acoperișul imenselor păduri adăpostește și favorizează toate felurile de ape stătătoare și supuse stricăciunii, fermentațiunii și descompunerii lente a materiilor vegetale sau mincrale, la adăpost de acțiunea vintului și a soarelui.

«Voiți mărgini aci această discuție astăzi. Ar fi interesant a căuta să tragem consecințe din observațiunile noastre din punctul de vedere al acțiunii pădurilor asupra alimentațiunii isovoarelor, chestiune atît de adesea-orî discutată de forestieri și de geologi.

«Acest subiect însă ne-ar depărta mult de limitele ce mi le-am impus și deja am abuzat prea mult de răbdarea d-v. și bună-voițoarea d-v. atențiune».

Nu credem asemenea fără folos a reproduce mai la vale ideile împărtășite și de alte persoane asupra aceleiași chestiuni.

În acest scop dăm părerea d-lui E. Henry, actualul profesor de științe naturale de la școala de silvicultură din Nancy, deja cunoscut în lumea științifică prin recentele sale lucrări asupra fixării azotului liber din atmosferă de către microorganismele localizate pe pătura moartă a pădurilor, care într'un scurt articol publicat sub titlul de *Meteorologie forestieră*, în agenda silvicultorului apărută anul acesta în *Besançon*, rezumază ast-fel cunoștințele actuale în ce privește influența pădurilor asupra climei unei localități.

«Principalele cercetări de meteorologie forestieră au fost făcute în Franța, unde au fost mai întâi instituite, în Germania, în Austria, în Elveția și în Rusia; ele au stabilit deja într'un mod incontestabil faptele următoare:

1. *Pădurea atrage ploile.* Acest fapt a fost demonstrat în Franța prin observațiunile lui Mathieu, Fautrat; în Germania ale lui Ebermayer; în Indiile de către Blanford și în Rusia.

În ce anume proporțiune? Aceasta negreșit variază foarte mult.

«Voiți spune, zice Ebermayer, că după 16 ani de observațiune în șesul pădurei statului Nüremberg, înălțimea ploiei a fost în mediul mai mare cu 120/0 ca în câmpiile depărtate de pădure».

«În Indiile, producțiunea găsită de Blanford a fost aceeași. La Nancy ea este de 200/0.

«2. *O parte din apa ce cade în pădure este reținută de coronamentul arborilor, ne ajungînd la pămînt.*

«După mareșalul Vaillant solul forestier primește $\frac{6}{10}$ (1866); Becquerel $\frac{6}{10}$ (1867); Mathieu (1867—1877) 8 pînă la $\frac{9}{10}$; Göüet aux Barres, $\frac{84}{100}$; Fautrat de la 64— $\frac{76}{100}$ (foioase), 48— $\frac{53}{100}$ (pinii); Rousseau, $\frac{48}{100}$ (stejarii verzi, quercus ilex), Ebermayer, $\frac{76}{100}$ (foioase); Bühler, 72 la $\frac{89}{100}$ (foioase), $\frac{51}{100}$ (resinoase).

«Așa dar arborii cu foii persistente opresc aproape jumătate din apa meteorică și arborii cu foile caduce numai 1 pînă la 3 zecimi.

«3. *Pădurea micșorează într'o largă măsură evaporațiunea solului.* O pinză de apă evaporază la aer liber de 2 pînă la 3 ori mai mult ca sub arborete din pădure. Solul păduros este mai în tot-d'a-una mai umed la suprafață într'un teren vecinic descoperit.

«4. *Zăpada se grămădesce în mult mai mare cantitate în pădure ca în sol descoperit.* Ea se topesce mai încet și o mai mică cantitate se perde prin evaporațiune.

«Aceasta dar este o cauză de mai mare imbibațiune pentru solurile forestiere.

«5) *Fe coaste curgerea apelor este, pentru a spune ast-fel, suprimată de pădure și prin pătura moartă.*

«In loc de a se precipita apele in thalweg, provocind creșterile repezi, apa provenind din ploți torențiale și abondente sau din topirea zăpezilor, imbibă pătura moartă ne cediind-o solului de cit picătură cu picătură.

«6. *Din punctul de vedere al temperaturii, pădurea lucrează ca un regulator.* Ea micșorează extremele in zilele cele mai calde, temperatura adese-orî este cu 3° mai mică in pădure, in zilele friguroase, termometrul se coboară mai puțin in pădure.

«Această acțiune a acoperișului este foarte importantă primăvara cind ea poate suprima gerurile vătămătoare vegetațiunii.

«Alt rezultat: temperatura mediă anuală a aerului este mai mică in pădure de cit afară din pădure.

«7. *Pădurea micșorează violența și acțiunea uscătoare a vînturilor.* Aceasta este cauza precum și pentru a mări cantitatea de zăpadă și de ploaie, că Rușii brăzdează cernozemul lor cu un cadru de fășii împădurite.

«8. Aerul este mai umed in pădure, d'asupra și dedesuptul coronamentului arborilor, mai cu seamă in timpul sezonului de vegetațiune, din cauza prea marelui transpirațiunii a arborilor. Această transpirațiune produce o răcire a aerului care face să se simtă pină la 1500 metri».

Petre Antonescu.

O VICTIMA A DATORIEI

O bandă de tilhari compusă din indivizi ziși țigani de lae, au asasinat încă de acum șase luni pe harnicul guardian al pădurei statului Cernica anume *Dinu Simion*. Modul și împrejurările, in care acest devotat funcționar a fost asasinat, s'au publicat in toate ziarele din capitală. Ceea-ce voim însă să relevăm cu prilejul acestei triste împrejurări, este faptul că nu pentru prima dată se întimplă ca un pădurar al Statului să'și piardă viața, apărînd interesele lui, și îndeplinindu-și cu sfințenie datoria.

In nenumarate rînduri, cronica ziaristică, a avut prilegiul să înregistreze cazuri tot așa de triste ca și al nenorocitului Dinu Simion.

Dinu Simion în revărsatul zorilor, se duse să 'și facă inspecția cantonului de pază, cînd în mijlocul pădurei întîlnește pe niște răi făcători, cari se înapoiau încărcăți de pradă în urma mai multor tilhării săvîrșite în împrejurimi și la drumul mare.

Dînsul voesce a'î opri, a'î cerceta și a'î da pe mîna justiției, dar nenorocitul este prins de tilharî și asasinat, tăindu-i-se capul, pe care bandiții îl aruncă în baltă, iar trupul îi este îngropat. O cățelușă care 'l însoțea, cade și dînsa victimă a devotamentului către stăpînul său, căci tilharî în orbirea și învrăjbirea sufletului lor o împușcă și pe dînsa și o aruncă în baltă, ca să dispară ast-fel ori-ce martor al crimei lor.

A casă, soția și copiii bietului Dinu Simion, aū așteptat mult pe soțul și tatăl lor, dar nimic nu s'a mai auzit de urma lui.

Numai după cîtă-va vreme, grație zelului și priceperii fără de margini a D-lui jude-instructor Al. Florescu, criminalii sînt prinși și misterioasa crimă descoperită în toate îngrozitoarele ei detaliuri.

Femeia și copiii nefericitului pădurar, îngroziți de spaimă și desnădejde, aū privit în cabinetul D-lui jude-instructor capul deslipit de corp, al iubitului și unicului lor protector.

Cîtă jale pentru dînșii, tot atîtea compătimirî din parte-ne pentru urmașii aceluî harnic și cinstit păzitor al averii Statului

Un biet sătean este însărcinat cu paza vre-unei păduri saū porțiunii de pădure a Statului pentru umila leafă de 16 lei 65 bani lunar.

Pe cît de mică și neîndestulătoare este această plată pe atîta sînt de mari responsabilitățile și pericolele serviciului de pădurar.

Pădurarul, nu numai că răspunde cu avutul lui personal pentru ori-ce prejudiciu s'ar aduce pădurei, ce i s'a încredințat spre pază, dar ceea-ce este mai grav, *dînsul adese-orî plătește chiar cu viața*, modul conștiincios cum își îndeplinește datoriile ce i se impun de acest spinos serviciu. Exemplu — cazul lui Dinu Simion.

Adesea-orî pădurarii sînt bătuti, amenințați, schingiuiti maltratați și chiar uciși de delicuenții silvicî și alți făcători de rele care 'și găesc adăpost în mijlocul codrilor.

Nu arare-orî s'aû văzut cazurî, unde delicuenţi silvicî, aû pus chiar foc, caselor şi avutuluî pădurarilor, conştiincioşi şi zeloşi de corecta îndeplinire a obligaţiunilor serviciuluî.

In schimbul acestor nenumărate pericole, la carî îi expune serviciul; care este recompensa ce acordă Statul pădurarilor săî? Şease-spre-zece lei lunar şi 65 banî plată. Şi atîta tot! Nicî casă de pensiunî şi de ajutor pentru asigurarea unuî traî modest la bătrîneţe sau în caz de infirmitate, nicî indemnizaţiunî pentru pagubele suferite în averea lor.

In cazul de faţă, Dinu Simion moare asasinat în exerciţiul funcţiunii luî. Rămîne în urma luî o soţie săracă şi mai mulţi copii fără sprijin. *Veni-va Statul în ajutorul lor?* Nu putem sci, căci nicî o lege nu autoriză pe Ministerul respectiv a face aceasta.

Se poate însă ca D-l Ministru să acorde un mic ajutor bănesc văduveî şi copiilor luî Dinu Simion din suma ce este înscrisă în budget pentru ajutor funcţionarilor săî.

Acest ajutor însă, nu poate nicî-odată compensa, cum ar face o lege, răul cauzat unei familii, prin moartea susţîtoruluî ei şi deci nu poate fi suficient pentru a compensa golul pricinuit prin pierderea întîmplată.

Sîntem însă în măsură a anunţa cititorilor noştri, că tocmai pentru a umple golul ce există din lipsa unei asemenea legî, D-l Ministru al agriculturî, industrieî şi comerciuluî a elaborat un proiect de lege sub numele de *«Lege pentru casa de pensiunî şi ajutor pentru pădurariî şi brigadierî silvicî ai Statuluî»*.

Această veste, de sigur că va umple de bucurie sufletul acestor bravî şi modeşti paznici ai pădurilor, văzînd că a venit timpul ca şi soarta lor atît de precară pînă acum să fie asigurată, şi ast-fel vor bine-cuvînta pe cei ce s'aû gîndit şi la ei.

Relevînd asasinarea nefericituluî Dinu Simion, sperăm că D-l Ministru al domeniilor împins de un generos sentiment va lua deciziunea de a se acorda un ajutor bănesc viager văduveî păduraruluî asasinat în exerciţiul funcţiunii sale, şi va grăbi transformarea în lege a proiectuluî ce a întocmit pentru casa de pensiunî şi ajutor a brigadierilor şi pădurarilor.

Recompensa devotamentului în îndeplinirea datoriei a lui Dinu Simion acordată de Ministerul agriculturii, industriei și comerțului, urmașilor lui, va servi ca exemplu.

Ea va întări sentimentul datoriei și va constitui un puternic îmbold către munca cinstită.

Terminînd, zic din adîncul sufletului «fie-î țărîna ușoară lui Dinu Simion», care 'și a găsit moartea sub umbra sfîntă a codrului, care de atîtea ori 'l-a adăpostit de arșița soarelui și 'l-a ferit de puterea viscolului.

Dem. Ionescu-Zane

Silvicultor-șef
Secretar al consiliului-tehnic al pădurilor.

BIBLIOGRAFIE

VÎNĂTOAREA ÎN ROMANIA

DE

D-l ERNEST GHORGHIU sub-inspector silvic, și Dr. S. GHEORGHIU
(Tipografia «Gutenberg», Joseph Göbl, București).⁶

Zilele trecute a apărut o scriere interesantă, -mai ales pentru Confrății în S-ft Hubertus.

Afară de bogăția materialului ce conține și despre care voiū da mai la vale cîte-va deslușiri, acest tratat este o adevărată enciclopedie, de oare-ce n'a rămas nimic nestudiat.

Ast-fel pe lîngă o prea frumoasă prefață, care împodobește lucrarea, datorită savantului nostru Dr. C. I. Istrati, profesor universitar și fost Ministru, mai conține o terminologie completă, creațiune nouă, cît și unele părți ca protecția și prășila vînatului, care n'au mai fost tratate la noi.

Modul cum este concepută, arangiamntul materiei și abundența prețioaselor detalii ce cuprinde, îi dă o valoare reală.

Pe lîngă acestea, cele 200 și mai bine de ilustrațiuni lucrute în Berlin, dau o plăcere și un estetic atracțios și deosebit vederii.

Lucrarea conține 20 părți, unele mai bogate ca altele, ast-fel le voiū lua pe rînd în studiū superficial, de oare-ce a intra în amănunte ar fi prea lung, începînd cu :

Partea I. Care descrie pe larg toate fazele prin care a trecut vîntoarea din epoca primitivă pînă în zilele noastre în majoritatea statelor din Europa cît și în Asia.

Partea II. Conține terminologia vîntoarei în România, care este o frumoasă colecțiune a tuturor termenilor de vîntoare, întrebuițați la noi.

Partea III. Cuprinde clasificarea zoologică, și descrierea animalelor cari formează subiectul vânătoarei în România, conținând indicațiuni precise asupra caracterelor principale ale acestor animale ca: forma și culoarea, locul unde viețuiesc și unde se găsec, hrana lor obișnuită, reproducția și alte detalii atât de necesare celui ce voiesce a exercita vânătoarea cu bună reușită.

Partea IV. Tratează despre armele de vînat din anticitate pînă în zilele noastre, descriindu-se toate sistemele existente de puști de vînat, fie cu plumb mărunt, fie cu glonț. Studiază construcțiunea țevelor puștei și diferitele cause pentru care pot crăpa sau smunci, despre bătaia lor, despre modul de a alege și a lua măsura unei puști de vînat, despre munițiuni, despre încărcătură, despre modul cum trebuie să se încarce diferitele puști, despre tragerea cu pușca în vînat, despre curățirea și întreținerea armelor de vînatore etc., etc.

Partea V. Se ocupă numai cu cîinele de vînatore, începînd cu istoricul și origina cîinilor, pînă la studiul cel mai amănunțit al tuturilor raselor cîinilor de vînatore; tratează pe larg despre cotețul și nutriția lor, despre prăsila, dresarea și boalele cîinilor, conținînd și indicațiunea tuturilor mijloacelor și medicamentelor cu care le putem combate.

Partea VI. Ne arată care sînt metodele de vînatore în România întrebuințate fie la animalele cu păr, fie la cele cu pene, iar la urmă ca accesoriu, se descriu și diferitele sisteme de vînatore întrebuințate în țările din Occidentul Europei, și care cu timpul pot fi introduse și generalizate în România.

Partea VII. Tratează despre vînatore la mlaștină, despre rasa cînelui cea mai bună la asemenea vînatore, despre îmbrăcămintea vîntorului și alte detalii importante.

Partea VIII. Se ocupă cu vînatore de baltă, arătînd mijloacele cele mai practice la această vînatore, fie cu barca fie cu colanul Layman (American).

Partea IX. Studiază în detalii vînatore pe uscat, dîndu-se vîntorului o mulțime de povește prețioase.

Partea X. Tratează despre exterminarea fiarelor stricătoare: lup, rîș, vulpe, jder, etc., etc., prin otravă, prin curse și prin vînatore.

Partea XI. Cuprinde toate aparatele întrebuințate pentru strîgat vînatul: fluierașe, țipători de tot felul etc.

Partea XII. Conține descrierea aparatelor trebuitoare orî-cărui vîntor, atât pentru puștile ce se încarcă pe la fund, cît și pentru cele pe la gură (cu capsă).

Partea XIII. Ne arată în extenso care este adevărata teorie a tirului la vînat, fie cu arma cu glonț, fie cu încărcătură de plumb mărunt.

Partea XIV. Descrie care sînt accidentele ce se pot ivi la vînatore și cum putem a le evita, mijloacele de a le combate, cînd am căzut victima vre-unui accident.

Partea XV. Dă o serie de povește prețioase vîntorului, pe care trebuie să le cunoască și să le aibe în vedere pururea.

Partea XVI. Tratează despre îmbrăcămintea vânătorului iarna și vara la baltă sau pe uscat, conținând și o serie de noțiuni importante asupra igienei vânătorului.

Partea XVII. Se ocupă cu prăsila (înmulțirea) și îngrijirea vînatului, atît în parcuri cît și în liber.

Partea XVIII. Studiază protecția vînatului cu pâr și pene, în vederea înmulțirii celui util și distrugerii celui vătămător.

Partea XIX. Cuprinde o serie de rețete alese pentru prepararea vînatului cu pâr și cu pene în diferite moduri la noi.

Partea XX. Conține comentarii asupra legii poliției vînatului. Legea poliției vînatului. Regulamentul de aplicație al legii poliției vînatului. Modificările pe care autorii le cred necesare a se aduce la legea vînatului. Și un tablou în colorii de epocile cînd vînătoarea este oprită sau liberă.

Din cele mai sus expuse, se poate observa și deduce că lucrarea despre care vorbesc, este un monument pentru Romîni, în arta cinegetică, și am o mare bucurie că s'a găsit și la noi oameni cari să depue atîta pasiune și rîvnă pentru a scoate la lumină o operă de valoare pentru toți acei în corpul cărora bate o inimă de vînat sau cari iubesc această nobilă distrație, fie și ca vînători de dumenică.

Autorilor acestei opere le aduc sincerile mele felicitări, ca fost vice-președinte al Societății vînătorilor din București, și sînt sigur că după cum sînt bine cunoscuți în toată țara, ei vor primi aceleași felicitări din partea fraților în Sf. Humbertus.

Iar fraților mei în Sf. Humbertus le recomand cu căldură a-și procura această merituosă operă, care le va fi cea mai utilă și va face podoabă bibliotecii lor.

Cristu G. Cuțiana

INFORMATIUNI

Către D-niș membrii ai Societăței «Progresul silvic».

În urma deciziunii consiliului central de administrație din ședința de la 30 Martie a. c. și conform statutelor Societăței; adunarea generală, va avea loc în zilele de 7, 8 și 9 Maiu a. c., orele 8 seara, în localul Administrației Domeniului Coroanei, unde este sediul Societăței.

Ordinea zilei va fi următoarea :

1. Raportul de expunerea activității și situațiunii financiare a societății ;
2. Prezentarea bugetului pentru anul viitor 1901—1902 ;

3. Alegerea comisiunii de verificare a compturilor pe anul 1900—1901 ;

4. Desbaterea următoarelor chestiuni :

a) Cum s'ar putea realiza mai bine propunerea înființării unei case de ajutor mutual pentru membrii Societății (*amînată*) ;

b) Care ar fi mijloacele cele mai practice de plantarea terenurilor rezervate pentru regularea perimetrilor pădurilor, precum și a terenurilor rezervate din unele moșii vîndute pentru crearea de păduri (*luarea unei soluțiuni*) ;

c) Față cu lipsa completă de păduri în unele regiuni ale țării, unde Statul nu este proprietar, în ce mod s'ar putea crea masive păduroase (*continuare*) ;

d) Mijloacele de a se spori durata lemnului de construcție și industrie ;

5. Escursiuni forestiere pe Domeniul Coroanei Cocioc și pădurile de la Căldărușani și vizitarea Institutului Botanic, a Muzeului de Zoologie și a fabricelor Lessel și Bucher & Durer.

6. Aprobarea raportului Comisiunii de verificare a situației financiare.

Programul va fi următorul :

1. În ziua de 7 la ora 8 seara se va deschide adunarea discutîndu-se chestiunile 1, 2, 3 și începerea discuțiunii asupra chestiunilor de la No. 4 ;

2. În ziua de 8 Escursiunea (plecarea cu trenul dimineața la ora 8) și întoarcerea seara în oraș.

3. În ziua de 9 de la ora 9—12 vizitarea fabricelor Lessel și Bucher ; de la 3—6 vizitarea Muzeului de Zoologie și a Institutului Botanic, iar seara va continua discuția asupra chestiunilor de la No. 4.

Se face cunoscut cu această ocazie, că pentru domniile membrii din districte, onor. direcțiune C. F. R. a acordat o reducere de 50 % la taxele de voiaj ; iar pentru Domniile membrii silvicilor ai Statului, onor. Minister al Domeniilor a acordat un concediū de 6 zile de la 6 pînă la 11 Maiū inclusiv, spre a putea veni la adunare.

* * *

Prin decretul regal No. 1430 de la 1 Aprilie 1901, D-l Inspector silvic cl. II I. P. *Chihaia* a fost avansat la cl. I

și D-l *V. Bantaș*, șeful serviciului pădurilor, a fost numit Inspector silvic cl. II.

* * *

Prin decizia No. 36512, D-l Inspector silvic *N. G. Popovicî*, a fost delegat să îndeplinească funcțiunea de șef al serviciului pădurilor în locul D-lui Inspector silvic *V. Bantaș* care a fost numit șeful regiunii I, Iași.

* * *

În budgetul pe exercițiul 1901—1902, prevăzîndu-se mai puțin 7 silvicultori cl. II, pe ziua de 1 Aprilie au fost puși în disponibilitate pentru suprimare de funcțiuni următorii silvicultori cl. II: *Comăneanu C. P.*, *Dancov P. C.*, *Georgescu D.*, *Lupu I.*, *Popescu N. B.*, *Rădulescu N. I.* și *Țăpîrdea I. C.*

* * *

D-l *Georgescu D.*, pus în disponibilitate pentru suprimare de funcțiune, a fost reprimat în corpul silvic cu gradul de silvicultor-asistent, în locul vacant.

* * *

Decisiunea ministerială No. 36512, de la 14 Aprilie 1901.

Noi, Ministrul Agriculturii, Industriei, etc.

Avînd în vedere prevederile budgetului Ministerului pe anul 1901.902, în care s'a suprimat funcțiunea de șef al serviciului pădurilor, remînd ca această funcțiune să se îndeplinească de un inspector silvic cl. I sau cl. II ;

Avînd în vedere decisiunea noastră No. 34,938 din 10 Aprilie 1901, prin care D-l Inspector silvic cl. II, *V. Bantaș*, a fost delegat să îndeplinească funcțiunea de șef al serviciului pădurilor numai pînă la 15 Aprilie inclusiv, iar de la 16 Aprilie D-sa este trecut ca Șef al regiunii I silvice Iași :

Decidem :

Art. I. — D-l Inspector silvic cl. II, *N. G. Popovicî*, se însărcinează, cu începere de la 16 Aprilie 1901, cu conducerea serviciului silvic, avînd dreptul să rezolve și expedieze toate lucrările privitoare la păduri, în marginile legilor, regulamentelor și decisiunilor ministeriale, precum și să

controleze întregul serviciu exterior și să semneze ca șef de serviciu, corespondența cu serviciile exterioare.

Numirile și permutările în personalul silvic se vor face însă numai cu aprobarea noastră.

Art. II. — D-I Secretar-general este însărcinat cu executarea deciziunii de față.

Dată astăzi, 14 Aprilie 1901.

Ministru, (ss.) **B. M. Missir.**

* * *

— Până la 20 Aprilie a. c. au plătit cotisația și abonamentele pe anul 1900 următoarele persoane :

Membrii. Dancov P., Dumitrescu St. Vergu, Gheorghiu Ernest, Păunescu Ilie, Theodorescu Al., Stoicescu Vergiliu, adică 76 din 171 membrii.

Abonații. Biblioteca Min. Domeniilor, Direcția Moșiciei Larga, Ghica Gr. Deleni, Ilie Niculescu Dorobanțu, Lascar V., Pitschak I., Popescu I. G., adică 38 din 58 abonați.

CLIMA LUNEI MARTIE 1901 st. n.

La București-Filaret

Luna Martie a fost foarte călduroasă și destul de priincioasă semănăturilor de toamnă ca și lucrărilor de primăvară ale solului agricol.

Deși precipitațiunile atmosferice au fost rare și în puțină cantitate totuși solul a fost destul de umed de apa căzută în luna precedentă.

Temperatura ei lunară 6°.6 este cu 2°.3 mai ridicată ca valoarea sa normală ; din ultimii 20 de ani numai în 1847, Martie a fost puțin mai călduros ca acum. Căldura simțitoare a format o perioadă destul de lungă (de la 12 la 22), în care interval au avut loc și legendarele zile ale babelor cu un timp admirabil de frumos și călduros, care a fost întrerupt printr'o răcire a temperaturii de la 23 la 27. De la această dată înainte temperatura s'a încălzit din nou ; luna Martie s'a terminat cu timp călduros și deschis.

Perioada răcoroasă a ocupat decada întâi, ale cărei primele trei zile au fost friguroase continuând ast-fel perioada friguroasă din Februarie. În prima zi a lunii, înghețul s'a menținut toată ziua, iar a doua zi termometrul s'a coborât la $-12^{\circ}.3$ care este cea mai joasă temperatură din cursul lunii. În zilele de 1 și 3 termometrul s'a coborât respectiv la $-11^{\circ}.9$ și $-8^{\circ}.5$. Cea mai ridicată temperatură a fost $22^{\circ}.0$ la 18. Termometrul a mai trecut peste 20 grade și în zilele de 19 și 20.

Pe decade temperatura a avut mijlociile : $0^{\circ}.6$, $10^{\circ}.4$ și $8^{\circ}.5$, normalele fiind $1^{\circ}.4$, $4^{\circ}.0$ și $6^{\circ}.8$.

Cerul a fost puțin mai noros ca de obicei. Soarele a strălucit 157 ore în 27 de zile. De obicei el strălucește 141 ore în Martie.

Presiunea atmosferică a avut variațiuni însemnate la începutul și la sfârșitul ultimei decade. La 21 Martie barometrul s'a coborât la 732.2, care este cea mai coborâtă presiune constatată în Martie, de când se face la București observațiuni de presiune atmosferică. Mijlocia lunară a presiunii a fost 752.3 cu 1.4 mai coborâtă ca normala.

Crivățul și Austrul au fost vânturile dominante în această lună și au bătat cam în proporție egală. Un vânt furtunos de la W a fost la 22. Vânt tare a mai bătat la 5, 6, 9, 11, 13, 22 și 26.

Precipitațiunile atmosferice au fost puține. La 4 și mai ales la 11 a plouat mult. Cantitatea totală de apă a fost 24.5 milimetri în 8 zile. De obicei plouă în Martie cam 47 milimetri de apă. Fulgi de zăpadă a căzut în prima zi a lunii. Stratul de zăpadă căzut în Februarie a acoperit solul și în primele 6 zile din Martie. Ceața s'a observat în 9 zile.

În noaptea de 9 spre 10 un imens nor roșiatic s'a întins d'asupra orașului Palermo (Italia).

La 11, între orele 6 și 7 dimineața, o roșată foarte pronunțată s'a observat la București în spre E.; ea se întindea pînă aproape de zenit și a durat o jumătate de oră.

În ziua de 21 la începutul ploaiei abondente ce a căzut atunci, primele picături au fost amestecate cu un nisip pămîntos care lăsa pată pe haine.

În ziua de 31 s'a simțit la București și în mai toată țara 2 cutremure de pămînt: primul la 9 ore 12 minute dimineața timp oficial, a fost tăricel și a făcut și oare-care stricăciuni unelor clădiri. Durata sa a fost de 59 secunde. Al doilea cutremur foarte slab și cu o durată foarte scurtă, s'a simțit la 1 oră 30 minute și 28 secunde p. m.

Vegetațiunea a început a mișca în ultima decadă din Martie. Între 20 și 27 au înmugurit agrișul, alunul, arțarul, castanul sălbatec, coacăzul, lemnul cîinesc, liliacul, salba moale, salba rîioasă, socul. Cornul a înflorit între 21 și 24. Ghioceii au înflorit la 4 Martie, Viorelele la 10, micșunele la 18, zambilele la 25.

La 14 s'au observat primii fluturi sburînd în aer și gîndacii *Karpalus peneus* alergînd pe pămînt.

Cîntecul broascei și brotăcelului la 16 Martie.

Prima trecere a cocorilor (sosirea) la 17 Martie.

Sosirea rîndunelelor la 29 Martie.

Institutul meteorologic.

RESUMATUL

Ședințelor adunării generale a societății „Progresul Silvic” în zilele de 7, 8 și 9 Maiu 1901.

Ședința de la 7 Maiu.

Ședința se deschide la ora 9 seara, sub președinția D-lui *I. Kalinderu*.

Se face apelul nominal, la care răspund 109 membrii și, conform art. 28 din statute, fiind prezenți mai mulți ca 25 membrii, D-l *Președinte* declară adunarea constituită, după care pronunță următorul discurs :

Domnule Ministru,

Domnilor și scumpi colegi,

Intruniți în a 15-a adunare generală a societății noastre, ve salut, D-lor și scumpi colegi, și ve urez bună venire.

*Am deosebita satisfacțiune de a constata că sunteți numeroși aslă-ză; datorim aceasta, precum știți, bunăvoinței D-lui *B. Misir*, Ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, care a dat concediile necesare. Prezența D-sale printre noi, care ne onorează pe loși, imi este mie personal cu atit mai plăcută, cu cit pot spune că am vechi și dragi legături de amicitie cu D-sa, cu care nu pot uita că am colaborat în diferite ocațiuni.*

*Sint convins că interpretez bine sentimentele D-voastre, mulțumind D-lui *Ministru Missir* pentru onoarea ce face societății noastre.*

Nu me îndoesc că discuțiunile noastre temeinice vor da roade bine-făcătoare. În fața crizei generale însă, trebuie să ne gândim acum, mai mult de cit ori cînd, la exploatarea sistematică a întinșelor noastre

păduri, cari formează o parte însemnală a bogățiilor țării noastre și cari tratate în chip rațional alcătuiesc un izvor nesecat de venituri.

Procedind la lucrări, să nu uităm, D-lor și scumpi colegi, că discuțiunile noastre și activitatea noastră vor fi de folos, nu numai Statului, ci și particularilor proprietari de păduri, și că ne îndeplinim ast-fel și o datorie de oameni buni și iubitori de semenii lor, de omenire. Pentru că, după cum ziceam într'o circulară adresată agenților noștri, omul trebuie să fie bun și să iubească viața și pe cei ce trăesc. Iubirea însă, D-lor și scumpi colegi, nu trebuie confundată cu bună-voința pasivă; nu e de ajuns numai să iubim, în loc de a uri, ci trebuie să fim și fără încetare activi și să ne arătăm prin fapte iubirea de oameni, căci numai așa e iubirea cea adevărată.

Silvicultorii, pe lângă misiunea lor principală, în care au de aplicat învățăturile științei și prescripțiunile legilor silvice, sint și agenții executivi ai Statului pentru o mulțime de cesiuni de proprietate. Îndeplinind cu exactitate aceste atribuțiuni, ei au adesea ocaziune, prin povește luminate, prin explicațiuni date cu răbdare locuitorilor, să dea dovadă de acea iubire.

După sfârșirea lucrărilor veți putea, D-lor și scumpi colegi, să luați parte la serbarea zilei de 10 Maiu, care ne amintește altele șapte mărețe. Dintre datele memorabile ale trecutului nostru, aceasta este cea mai însemnală, pentru că intrunește începutul și sfârșitul luptelor aprige, ce au dus pentru neam și țară o generație în veci nouitală și un domnitor înțelept și iubit de supușii săi.

La 10 Maiu 1866, Principele Carol, chemat la tronul țării noastre, a intrat în București; la 10 Maiu 1877 s'a proclamat independența, iar la 10 Maiu 1881 România, înălțată la rangul de Regat, a pus pe capul

Regelul ei Coroana de oțel, făurită dintr'un tun stropit cu singele vitejilor noștri, din luptele de pe cimpurile de peste Dunăre.

Sint mihnit că și în anul acesta societatea noastră a avut durerea să piardă doi din membrii ei, baronul Barbu Bellu, fost Ministru de culte, și silvicullorul Nicolae Măcelaru. Cel dintîiu, membru fondator, ne-a dat neincetal concursul său și a fost tot-d'a-una alătura de noi în societate. În numărul revistei noastre din Iulie trecut, s'a scris mai de aproape despre acest scump coleg, la a căruia înmormîntare societatea a asistat prin o delegațiune.

Al doilea, N. Măcelaru, absolvent al școalei de la Herăstrău, era vechiul funcționar la Stat și și-a făcut cu munca sa nepregelată o poziție și o cale temeinică de propășire. Memoria acestor doi colegi ne va fi tot-d'a-una scumpă, pentru că 'i-am văzut la munca statornică și 'i-am avut alătura de noi.

În ce privește starea materială a societății, colegul nostru, D-1 secretar Nădejde, ve va citi darea de seamă pe anul financiar trecut și veți vedea între altele că mai avem, de și nu alitea ca în trecut, sume însemnate neincasate din colisații și abonamente la Revistă.

Fac dar și de rîndul acesta un apel călduros la D-v. și rog pe colegii cari aũ rămas în urmă cu plata să se grăbească a o face cit mai curînd în interesul propășirei societății noastre.

Cu acestea, declar adunarea generală deschisă.

Apoi D-1 N. C. Nădejde, delegatul Comitetului de administrație, citește raportul de expunerea activității și situației financiare a societății pe anul expirat 1900—1901 și a budgetului pe anul viitor 1901—1902, în următorul cuprins:

*Domnule Ministru,
Domnilor Membri,*

Intrunindu-ne în a XV adunare generală, autorizat fiind de Comitetul central de administrație, am onoarea a ve expune situația financiară și activitatea societății noastre pe anul expirat 1900—1901.

Țin în întâiul loc a reaminti, cu părere de rău, că în cursul anului trecut, societatea noastră a pierdut dintre membrii activi pe *Baron Barbu Bellu*, membru fondator al societății. Baron B. Bellu de la înființarea societății nu a lipsit aproape nici de la o adunare generală; asemenea nici de la conferințe și tot-d'a-una a urmărit cu interes lucrările noastre, fiind și generos pentru această societate. De asemenea a mai încetat din viață *Nicolae Măcelaru*, silvicultor cl. I, din serviciul Statului, un vechi elev al școlii de la Herăstrău și membru activ al societății de la înființarea ei.

Domnilor Membri,

Voi începe această expunere prin a ve arăta care este situația financiară a societății noastre la 1 Maiu a. c.

Venituri: La începutul anului 1900—1901, societatea avea un fond în efecte publice de lei 13.500 și în numerar lei 1005 bani 55, adică în total un capital de lei 14.505 bani 55.

În cursul anului s'aû încasat următoarele sume :

1. Din taxe de înscrieri și vânzarea Revistei.	45.—
2. Din vânzarea cărții <i>Vinătoarea în România</i> »	155.—
3. Din cotizațiuni.	1577.—
4. Din abonamente.	2035.50
5. Cupoanele efectelor.	660.—
6. Donațiunea D-nei Elena Turnescu.	300.—
Total.	4772.50

La începutul anului, după cum se poate vedea din registre, societatea avea de încasat lei 9483, din care 8489 lei de la membrii și 994 lei de la abonați. Mă-am dat toate silințele a încasa cât se poate mai mult și în mai multe rînduri am adresat scrisori D-lor membrii și abonați, aducîndu-le aminte sumele ce datorază. O bună parte aû răspuns la scrisori achitînd datorile în total saû în parte, însă majoritatea nu aû răspuns nici într'un fel. Declar însă că încasările aû mers mai binîșor ca în anul trecut. Din suma de lei 9483 s'aû încasat 3590, așa că pînă la 1 Ianuarie 1901 mai avem de încasat lei 5893.

Deci nici anul acesta nu s'a încasat toată suma prevăzută în budget, așa că datoria membrilor și a abonaților către societate a crescut, în loc să scadă.

Numărul membrilor a fost de 172, din cari scăzîndu-se 2 morți, urmează că numărul membrilor a fost de 170, iar de la 1 Ianuarie este

174. Cu regret fac aceeași constatare ca și în anul trecut, adică mulți silvicultori din serviciul Statului nu sînt încă membrii.

Din 172 membrii, au plătit complet cotizația și abonamentul 76, au plătit parte din datorii 37, iar restul de 59 nu au plătit nimic.

Cheltueli. În cursul anului expirat s'au făcut următoarele cheltueli :

1. Imprimarea Revistei (eventual supliment)	Lei 1387.35
2. Diferite imprimate	» 188.—
3. Pentru expedierea Revistei (mărci, serviciu etc.)	» 103.50
4. Abonamente la diferite Reviste	» 60.85
5. Remiza incasatorului	» 132.80
6. Indemnizarea secretarului-casier	» 960.—
7. Cheltueli extraordinare și furnituri	» 382.30
8. Tipărirea cărții <i>Vînătoarea în România</i>	» 1500.—
9. Indemnizarea dată D-lui M. Tănăsescu	» 350.—
Total	Lei 5064.80

Adică în total s'a cheltuit **Lei 5064 bani 80.**

Aceste cheltueli sînt făcute în limitele prevederilor bugetare și încă sub aceste prevederi, realizîndu-se o economie de Lei 1295 bani 20.

Din suma incasată în cursul anului și excedentul din anul 1899/900 de Lei 5778.05

Scăzîndu-se cheltuelile de » 5064.80

Rămîne un excedent în numerar de Lei 713.25
iar capitalul în efecte publice este de Lei 13.500, cu alte vorbe fondul disponibil al societății în acest moment este de Lei 14.213 b. 25 în numerar și efecte publice.

Cheltuelile anul acesta au fost mai mari, din cauză că din fondul societății s'au plătit 1500 lei pentru tipărirea cărții *Vînătoarea în România*, dar sperăm că această sumă s'o incasăm treptat din vînzarea cărții, căci avem 900 ex. de vînzare și pînă în prezent nu s'a vîndut de cît 31 ex. din care 30 ex. au fost cumpărate de către Ad-ția Domeniului Coroanei pentru bibliotecile înființate la diferite Domenii. De fapt dar Societatea a plătit pînă acum 1345 lei și mai este de plătit încă 1582 lei 60 bani.

Aceste cheltueli, pe care Comitetul central de ad-ție le-a găsit în regulă și sub prevederile bugetare, le-a aprobat și ne-a delegat a le expune D-v., împreună cu proiectul de buget întocmit pentru anul viitor 1900—1901, cu rugăminte, pe de o parte a le aproba și D-voastră, iar pe de altă parte a'mi da cuvenita descărcare de gestiunea financiară a expiratului an 1900—1901.

Domnilor Membrii,

Venind la a 2-a parte a expunerii de față, adică la relevarea în trăsături generale a activității societății noastre, cu toate că în ceea-ce privesce incasările s'a arătat mai mult interes societății de către anii din D-nii membrii, totuși nu s'a dat destul sprijin moral și nici chiar material, cu toate silințele Comitetului și a mult stimatului nostru Pre-

ședinte, D-I I. Kalinderu, care în tot-d'a-una a arătat cea mai mare dragoste pentru prosperarea societății «Progresul silvic».

În cursul anului expirat, Comitetul s'a întrunit în mai multe rînduri și în afară de rezolvarea afacerilor curente, a hotărît tipărirea cărții «Vînătoarea în România». Această carte, în baza unei convențiuni făcute cu autorul, D-I Ernest Gheorghiu, a devenit proprietatea societății și s'a tipărit în 1000 exemplare, din cari 50 exemplare s'a dat D-lui Gheorghiu, conform convențiunii făcute, 31 ex. s'a vîndut, 10 ex. s'a distribuit la diferite reviste și jurnale; iar cele-lalte exemplare în număr de 869 sînt în deposit și 40 ex. sînt distribuite la diferiți librari spre vînzare.

Asemenea «*Vocabularul silvic*» este complect redactat, s'a stabilit formatul și în cursul anului se va începe tipărirea lui De oare-ce va fi voluminos, se va tipări în mai mulți ani consecutivi în fascicule, în care scop s'a prevăzut în budget lei 1000 (una mie).

După cum ve este cunoscut, și anul acesta s'a ținut la societatea noastră 3 conferințe, tratînd subiecte originale și de mare importanță. Două din aceste conferințe s'a publicat deja în Revistă.

«*Revista pădurilor*», organul societății, a apărut regulat sub conducerea Comitetului de redacție, publicînd diferite articole științifice și dări de seamă. Conform datinei întemeiate, Revista s'a trimis gratuit la mai multe persoane marcante din țară și străinătate, cari se ocupă de silvicultură, unor administrațiuni publice și organe de publicitate, precum și elevilor de la școalele de agric. și silv. din țară. Asemenea, Revista se trimite gratuit la mai multe societăți ale fraților de peste hotare.

Domnilor Membrii,

Înainte de a sfîrși, în numele Comitetului central de ad-ție, țin a ve reaminti că societatea intră în al 16-lea an al existenței sale și că în tot acest timp a avut sprijinul bine-voitor a multora din ómenii noștri marcanți, între cari actualul Min. al domeniilor, D-I B. N. Missir, care a bine-voit a lua parte la una din conferințele noastre și a dat semne că se ocupă de mersul societății, onorînd și această ședință cu prezența sa, pentru care, profit de ocazia ce se presintă, spre a'i aduce mulțumirile noastre.

Terminînd această scurtă dare de seamă, exprim sentimentul întregului Comitet central de ad-ție, dorind societății noastre viitorul cel mai frumos și sperînd că, fie-care din noi se va convinge cît bine va reeși, devotîndu-se cu tot dinainsul scopului urmărit de ea.

Secretar-casier, **N. C. Nădejde.**

PROIECT DE BUDGET

PE

ANUL 1901—1902

VENITURI

	Lei
1. Venitul cupoanelor de la 13.500	660
2. Din taxe de înscrieri	100
3. Din vânzarea Revistei și <i>Vinătoarea în România</i>	1000
4. Din cotizațiuni	2200
5. Din abonamente.	2840
Total	6800
6. Donațiunea D-nei Dr. Elena Turnescu	300
Total	7100

CHELTUELI

	Lei
1. Imprimarea Revistei (eventual supliment)	1400
2. Diferite imprimate	200
3. Pentru expediarea Revistei (mărci, serviciu etc.)	200
4. Abonament la Reviste și cumpărări de cărți	200
5. Remisa incasatorului	300
6. Indemnizarea secretarului-casier	960
7. Cheltueli extraordinare și furnituri	300
8. Pentru tipărirea anuarului	500
9. Tipărirea cărții <i>Vinătoarea în România</i>	1582.60
10. Pentru tipărirea <i>Vocabularului silvic</i>	1000
Total	6642.60

RECAPITULAȚIE

	Lei
Incasări	7100.—
Cheltueli	6642.60
Excedent	457.40 care
adaus la capitalul disponibil de lei	14213.25 avem
	14670.65 care

va fi capitalul probabil al societății la sfârșitul anului 1901—1902.

Președinte,
I. Kalinderu.

Secretar-casier,
N. C. Nădejde.

Admis de comisia de verificare, astăzi 9 Maiu 1901
C. Panaitescu, D. R. Rusescu, Dem. Ionescu-Zane.

După care se alege comisiunea pentru verificarea gestiunii financiare a societății, care se compune din D-nii:
C. Panaitescu, D. R. Rusescu și D. Ionescu-Zane.

(Va urma).

DARE DE SEAMA

ASUPRA

LUCRARILOR CONGRESULUI INTERNATIONAL DE SILVICULTURA DIN 1900

DE LA PARIS ¹⁾(URMARE ²⁾)

După cuvîntarea D-lui Mellard, Congresul a procedat la formarea biurourilor pe secțiunî, conform programul și a-nume:

- Sect. I, ocupîndu-se cu *Economia silvică* ;
 » II, » » *Influența pădurilor asupra menținerii pămîntului, regimului apelor și fenomenelor meteorologice* ;
 » III, ocupîndu-se cu : *Aplicarea științelor la silvicultură* (Matematica, Fizica, Himia, Științele Naturale, etc.)

Eû am făcut parte din secția I-a, ca una ce mă interesa mai mult.

Zilele de 5, 6 și 7 Iunie, aû fost întrebuintate în lucrări pe secțiunî, unde s'aû discutat diferitele chestiunî, propuse prin programul de mult publicat.

Dacă ar trebui ca să resum toate discuțiunile urmate asupra celor 21 de chestiunî ce aû fost supuse discuțiunii Congresului, mă tem că voiû trece peste limitele unei dări de seamă.

Me voiû mărgini de aceia a arăta numai concluziunile, adică toate desideratele exprimate de Congres și carî s'aû votat în secțiunî unite în după-amiaza zilei de 7 Iunie, când președintele Congresului declară de la început că nu pune la vot de cît chestiunile cu caracter internațional. Pentru Secțiunea I-a :

1) Conferință ținută în ziua de 17 Martie a. c.

2) Vezi *Revista Pădurilor*, pe luna Aprilie c.

Prima chestiune: *Tratamentul pădurilor de brad și transformarea în brădeturi a crîngurilor în rea stare din regiunile muntoase.*

I-ul desiderat admis este acela al D-lui Meer, care sună: *Se vor păstra cu ocaziunea exploatărilor, brazii din sub-etaj, cari vor fi viguroși, iar aceia cari vor fi rupți sau deteriorați, se vor înlocui cu plantații de molift.*

Al II-lea desiderat al D-lui Hüffel: *Chestiunea de a aplica cel mai bun tratament la brădeturi este încă obscură; nici grădinăritul ast-fel precum l-a preconizat Loventz și Parade, nici codru regulat nu au corespuns în de-ajuns experiențelor.*

Metoda D-lui Mellard prezintă marele avantaj de a permite conservarea bogățiilor existente, fără a prejudeca câtuși de puțin asupra stăreii ideale, către care ar conveni să ne îndrumăm.

Iacă bazele tratamentului preconizat de D-l Mellard; D-sa argumentînd zice: «Scopul orî-cărui silvicultor este, fie că ar trata pădurea în codru regulat orî grădinărit, de a înlocui pădurea îmbătrînită, prin masive tinere și de a face ast-fel în cit arborii de orî-ce vîrstă ar fi, să fie puși în cele mai bune condițiuni de a vegeta. Orî-ce amenajament rațional, trebuie să aibă ca basă acest principiu: *A exploata arborii cei groși și a lăsa să crească pe cei tineri.*

Operațiunile se pot efectua, fie în mod concentrat, așezînd tăerile una lingă alta, fie în mod sărit și pe suprafețe mici, depărtate unele de altele. În primul cas obținem gradațiunea de vîrstă, iar în cel-l'alt se face numai extracțiunea de arbori pe ici pe colea. În 1-ul cas avem *codru regulat teoretic*, iar în cel de al 2-lea *grădinăritul teoretic*. De fapt în practică nu găsim de cit nuanțe intermediare, apropiindu-se mai mult sau mai puțin de un tip orî de cel-l'alt.

D-sa mai zice: trebuie să ne mulțumim cu ceea ce există, să luăm pădurile așa cum le găsim, să le tratăm așa cum sînt, iar nu cum ar trebui să fie; arborii nu sînt cantități matematice ci sînt ființe vii, luptînd unii în contra altora și în același timp și în contra altor viețuitoare ca: insecte, ciuperci; de aceea în ceea ce privesce tratamentul lor, dacă nu putem pune reguli științifice, dar cel puțin să le aplicăm reguli practice:

1. *Să se renunțe dar la prevederile basate pe termene lungi de 150 și 200 de ani, să limităm prevederile la termene scurte de 20, 25 și 30 de ani, timp în care s'ar prevedea cu mai multă siguranță ceea ce trebuie să operăm.*

2. *Cînd pădurea este situată pe platouri, la adăpost de accidente meteorice și cînd populamentele sînt generalmente regulate, fără inconvenient s'ar putea aplica codru regulat, în toate celelalte cazuri grădînitul.*

3. *Orî-care are fi metoda adoptată, trebuie în aplicație să ne ferim de idei sistematice (calapoade). Dacă alegem metoda regulată, de ex.: nu trebuie în scopul de a regulariza numai de cît masivele, să sacrificăm oare-care clase de vîrste cu vegetațiune frumoasă; nu trebuie să esităm de a extrage arborii peste măsură de bătrîni ori unde i-am găsi, chiar dacă din aceasta ar rezulta o neregulare a vîrstelor, cum de asemenea nu trebuie să exploatăm arborii care nu au atins toată valoarea lor economică, pentru că, de ex., ar forma un pîlc deosebit într'un masiv mai tînăr. Trebuie să ne ferim a deschide prea mult masivele, din contra să căutăm a regenera masivul jărdînînd.*

Dacă am adoptat metoda grădînitului, nu trebuie pentru motivul de a conduce la starea de jărdinaj să întrerupem masivele regulate și cu o bună vegetațiune. Trebuie să ne ocupăm de regenerare, efectuînd tăerile

pe suprafețe mici (temperamentul bradului pretindu-se foarte bine la această operațiune), tăeri de însămînțare, secundare și definitive, adică să degojem tinerii pueți, să rărăm masivele prea strînse, să extragem prăjinele fără viitor, și nu trebuie să uităm că operațiile adevărat folositoare, sînt acelea, cari se fac în vederea de a ajuta arborii de elită, destinați a atinge termenul exploatabilității.

4. În fine că am fi ales ca tratament codru regului ori grădinărit, trebuie mai înainte de a determina posibilitatea să ne dăm bine seamă de puterea productivă a pădurii.

Dacă pădurea este normal constituită, să ridicăm anual producțiunea sa, iar dacă este săracă, să exploatăm mai puțin pentru a ameliora capitalul.

În ceea ce privește producțiunea anuală, cel mai bun mijloc de a o determina, este de a compara între ele Inventarele generale ale materialelor, făcute la distanță de cîțiva ani (10—15).

Aceste inventare au marele avantaj de a ne da noțiunea cea mai exactă asupra compozițiunii masivelor și a bogăției lor relative.

Tot ceea ce am zis mai sus, adaugă D-I Mellard, nu este de cît bun simț, nu am avut pretenția de a face știință înaltă. Silvicultura nu poate să lupte ca știință cu Matematica, Fizica, etc. și termină astfel :

„Mais si nous ne pouvons pas être des savants nous mêmes, tachons de laisser aux savants qui viendront après nous, des forêts en bon état et bien remplies, — avec leur grande science, ils en feront ce qu'il voudront“.

Am făcut această digresiune, căci trebuia să explic în ce consistă metoda de tratament la brădeturi, preconizată de D-I Mellard.

A II-a chestiune: *Consecințele fiziologice și culturale ale răriturilor (claircie).*

Iacă concluziunile D-lui Boppe, Director onorar al școlii de silvicultură din Nancy, admise de Congres.

Răriturile trebuie mai înainte de toate să fie foloșitoare, ele trebuie să fie, nici sistematice, nici matematice.

Aceste concluziuni au fost propuse în urma unui raport ce D-l Boppe a făcut asupra lucrării,* prezentată de D-l Broillard și intitulată: *Despre rezultatul răriturilor.*

Pentru ca să facă această chestiune mai palpabilă, D-l Broillard studiază mai întâiu acțiunea masivului asupra calității lemnului la două esențe din cele mai importante: la stejar și molift.

Cînd creșterile stejarului sînt mici din cauza masivului strîns, lemnul lui este poros, ușor și puțin rezistent, pe cîtă vreme, cu cît creșterile sînt mai mari, cu atît lemnul lui este mai tare și mai nervos.

La molift lucrurile se petrec cu totul din contra. Arborele crescut în masiv, strîns cu vegetațiune lentă, dă un lemn dens, elastic, de I-a calitate; crescut în masiv rar, dă un lemn grosier, de mediocră calitate.

Din aceste exemple, concluziunile sînt ușor de tras în ceea ce privește felul răriturilor de aplicat.

În rezumat D-l Boppe conchide ast-fel: *Si la qualité du bois est fonction de l'espace ménagé a l'arbre, le bois lui même est l'œuvre du temps dont l'histoire est l'image.*

Iacă și concluziunile D-lui Broillard: *Înainte de toate orî-care ar fi populamentul, răritura este o afacere de oportunitate și nicăeri răritura nu trebuie să fie sistematică sau matematică.*

Răritura este o operațiune culturală, acela care nu s'ar simți destul de tare a o face, ar fi mai bine să se abție, de cît a o face rea.

A III-a chestiune: *Utilitatea cultivării pământului în parcelele ce urmează a se regenera.*

Desideratul D-lui Charlmagne: *Este bine mai ales în pădurile de stejar, de a veni în ajutorul naturei, săpînd terenul în mod superficial, combinat cu saù fără semănătură de ghindă.*

Asupra acestei chestiuni s'a prezentat o broșură, scrisă de D-l Prouvet, Inspector la pensie: *Regenerarea prin plantațiune a tăerilor în codru.*

Iată și conciziunile D-lui raportor Charlmagne, asupra acestei lucrări:

Instrumentele inventate de D-l Prouvet, pentru a facilita repopularea tăerilor în codru pe cale de plantațiune, sînt excelente pentru complectările de efectuat în tăerile de regenerare și pentru replantările codrurilor cu masive rulate; dar acolo unde regenerarea naturală este posibilă, convine a se da preferință acestei din urmă, care garantează mai bine solul și este mai economicoasă.

A IV-a chestiune: *Tratamentul crîngului compus în vederea măriiții producțiunii lemnului de lucru*

Asupra acestei chestiuni, care de alt-fel ne interesează și pe noi foarte de aproape, D-l Vathier, Inspector la Tulusa, a prezentat o lucrare, în care arată că interesul ce se poartă astăzi crîngului compus, trebuie să fie numai în vederea producțiunii lemnului de lucru, pentru care scop revoluțiunea adoptată trebuie să fie de la 30 la 40 de ani, pentru a se putea obține tinerii (baliveau) viguroși, înalți și pentru a se favoriza producțiunea semințișurilor naturale.

Rezervarea pentru o revoluție de 30 ani, admisă, trebuie să se facă ast-fel: *A se rezerva $\frac{2}{5}$ din volumul maximum presupus, avînd grije ca să se rezerveze un girbov (vieille écorce) pentru 2 bătrîni (ancien) și 4 mijloci (moderne). Lucrările de ameliorare ar consista în degajarea tinerilor lăstare de viitor, rărînd tinerii (bali-*

veau) *ciñi-va anți înaintea tăerii și în emondarea crăcilor lacome, chiar din primul an al recolmentului.*

Această lucrare, zice D-l raportor Bruynd, arată în mod foarte clar drumul ce trebuie urmat în tratamentul cringului compus.

D-l Hüffel spune că nu trebuie a se precisa după cum propune D-l Vathier, proporția rezervelor ce trebuiesc oprite.

Ar fi mai bine dacă s'ar zice că trebuie a se reserva numai arborii sănătoși și de viitor.

D-l Rünacher prezintă un memoriu asupra aceleași chestiuni, tinzind să demonstreze că în cringurile compuse în proustă stare, este mai bine a se introduce în sub-etaj reșinoase, brad și molift prin plantațiune, obținându-se astfel o producțiune apreciabilă de lemn de lucru.

Afară de aceasta se mai obține procedind astfel și un alt rezultat: adică stejarul se stabilește în mod spontan sub reșinoase.

În fine asupra acestei chestiuni s'a propus următoarele concluziuni de D-nii Hüffel și Rünacher care s'a votat de Congres. *Orî de cite ori în pădurile tratate în cring compus, în care elementele unei bune rezervări (bali-vage) ar lipsi, plantațiunile de stejar nu dau rezultate bune, se poate ajunge în mod indirect însă la reintroducerea stejarului, plantind reșinoase sub forma de buchete, de desubtul cărora stejarul apare în mod spontan, obținind în acelaș timp produse avantajoase.*

A V-a chestiune este: *Deficitul sau excedentul producțiunii lemnoase în diferitele regiuni ale globului. Studiul importurilor și exporturilor de lemne.*

Această chestiune s'a tratat, după cum am vorbit mai sus, cu foarte multă competență de către D-l Mellard și asupra ei s'a admis propunerea următoare făcută de D-l Daubrée și Fétét, care s'a adoptat de Congres în unanimitate.

Trebuie a se stabili o înfelegere internațională pen-

tru a protege pădurile în contra distrugerilor și a asigura ast-fel aprovizionarea industriilor cu lemn de lucru.

A se publica statistică rezumate, din care să reiasă bogăția forestieră și consumațiunea lemnului în fiecare țară.

Chestiunea a VI privește numai Franța și nu s'a pus la vot.

A VII-a chestiune. *Examenul general din punctul de vedere al populamentelor forestiere, a esențelor exotice, acclimatizate sau naturalizate.*

Avem propunerea D-lui Pardé, admisă de Congres.

1. Să se facă în pădure, pe suprafețe mici în diferitele regiuni, în stațiuni diverse și pe toate terenurile, geologicește vorbind, încercări de împăduriri cu principalele esențe forestiere exotice.

Rezultatele bune sau rele să fie înregistrate și centralizate cu atențiune, care apoi să fie publicate și aduse la cunoștința silviculturilor.

A 2-a propunere a D-lor Saré și Visard: *În ceea-ce privește expedierea plantelor și arbuștilor forestieri, tarifele drumurilor de fer și timpul de expediere să fie redus. Zilele de transbordare să fie suprimate, ast fel ca să fie posibile schimburile internaționale de plante.*

A VIII-a chestiune. *Stațiuni de cercetări și experiențe silvice.*

Asupra acestei chestiuni Congresul a dat votul următor: după propunerea D-lor Rünacher Bouvet și Jobez, *să se creeze noui stațiuni de cercetări forestiere, aceste stațiuni să intre în relațiuni unele cu altele, publicind dări de seamă asupra lucrărilor efectuate.*

(Va urma).

M. Tănăssescu.

ZIUA POMILOR SAŢ O SERBARE ŞCOLARĂ

Inregistrăm cu o vie mulţumire, ştirea că D-l ministru al Cultelor şi Instrucţiunii publice, motivat de o adresă a D-lui Ministru de Interne, a dispus prin un ordin circular, ce a dat Directorilor tuturor şcoalelor primare şi urbane din ţară, ca în fie-care an să se serbeze de către aceste şcoli, ca şi în Italia, o zi numită *Ziua pomilor*, în care zi fie-care elev este obligat a planta câte un arbore: fie fructifer, fie de ornament, fie de pădure.

Această dispoziţiune care în Italia se datoreşte D-lui Bacceli Ministru şcoalelor, la noi a fost sugerată D-lui Ministru de Interne de *veneratul academician, neobositul şi în veci tânărul şi entusiastul patriot V. A. Urechiă*.

Ideile mari, pornirile frumoase şi măsurile utile, de sigur nu pot isvorî de cât din inimele şi creerii oamenilor de elită.

Ar fi imposibil să despărţim numele lui V. A. Urechiă de actele importante săvîrşite şi ce se vor mai săvîrşi pentru propăşirea neamului românesc şi pentru inobilirea sentimentelor fjiilor Romîniei.

Pe noi ideea unei serbări şcolare sub numele de «Ziua pomilor» şi realizarea acestei idei prin dispoziţiunea circulară luată de D-l Ministru al şcoalelor, ne umple de bucurie dintr'un îndoit punct de vedere: Ca Romîni şi ca silvicultori.

Romînul, din cauze pe care nu le cercetăm, nu iubeste pădurea şi nu are cultul arborilor.

Este trist, dar este aşa. Şi cînd ne gîndim câte foloase aduce societăţii în general şi individului în special pădurea şi arborii, o legitimă bucurie ne umple sufletul văzînd că măsuri se ia, spre a se schimba firea romînului şi a face să se desrădăcineze din inima lui acel resentiment său pornire rea-voitoare faţă cu pădurea şi arborii.

Cînd vedem că, romînul în deobşte şi ţăranul romîn în particular, nu plantează păduri sau arbori, nici chiar pe terenurile improductive ce posedă şi din care nu trage nici un folos;

Cînd constatăm că din contra, din porniri naturale, el

este vrăjmaș al pădurilor și al arborilor, căutînd prin toate mijloacele a contribui la distrugerea lor ;

Și cînd, fie-care din noi nu arare-orî, a avut ocaziunea de a constata prin el însuși cum țaranul român distruge adesea fără nici un profit, ci numai din rea deprindere arbori plantați pe marginea șoselelor, care lui în prima linie îi vor servi mai mult, fie pentru a îi indica direcția drumului în timpul iernei pe viscol sau înzăpădirî, fie pentru a'l umbri în timpul verei în toiul căldurilor tropicale și a'l feri de arșița ucigătoare a soarelui etc.

Cînd, vedem și constatăm zic, toate aceste porniri rele ale firei românului, — nu putem de cît să simțim o covîrșitoare mulțumire sufletească și să lăudăm din adîncul inimei pe acei cari au sugerat în România idea plantăreii de pomi ca o serbare școlară, — cum și pe aceia cari au transformat în fapt această idee așa de frumoasă și de utilă.

Inadevăr, ce poate fi mai frumos și mai mulțumitor pentru om, de cît a crea ; și ce este în definitiv o plantațiune *ducă nu o creațiune* ? Mai mult, din ea cel ce a făcut'onu cere și nu poate pretinde roade imediate, decî el lucrează pentru viitor, pentru urmași și ast-fel lucrarea lui devine mai nobilă, fiind lipsită de egoismul profitului personal și imediat.

Ce serbare școlară poate fi pentru elevi mai plăcută mai instructivă, mai folositoare și mai înălțătoare de cît cea în care ei sub conducerea *apostolului lor*, vor merge în grădina școalei, în cimitir la mormintele scumpe ale strămoșilor lor, în curtea bisericeii, locașul sfînt în care imploră bine-cuvîntarea a-tot-puternicului creator etc., unde fie-care elev va planta un pom, care apoi crescut, îngrijit de dînsul, udat, săpat, curățit etc. va stabili o legătură neperitoare între el și acel individ vegetal și în cele din urmă între ele și locul pe care crește și se desvoltă sub privirile lui interesate, cea creațiune a lui.

Este știut că de nimic nu se atășează mai mult omul, de cît de ceea-ce a creat și a crescut.

Apoi ajunși la bătrînețe și el și pomul ce a plantat, cîte aducerî aminte plăcute nu îi vor deștepta acesta.

Cît de bine va impresiona vederea și de cîte netăgăduite foloase, mai ales igienice, se vor bucura, cu deosebire satele noastre, cînd în ele vom găsi o grădină a școalei, un

cimitir, o curte a bisericeii, o piață publică, un teren improductiv bine și complect plantat cu arbori fructiferi, cu arbori de ornament, cu arbori de pădure etc. Ar fi multe de zis și de scris în această ordine de idei, — dar cadrul aceste reviste ne impune să ne oprim aci.

În definitiv, prin acest mod de a lucra, pe lângă avantajele mai sus expuse, vom reuși a produce o schimbare în aplicațiunile românului și mai ales ale săteanului, — în ceea-ce privește pădurile și arborii.

Obişnuindu-se încă din copilărie cu lucrările de plantațiuni, el va căpăta treptat deprindere în facerea lor, va prinde drag de arbori și deci de păduri și astfel nu va mai fi un vrășmaș al lor, cum este astăzi.

Mai mult, apreciind utilitatea lor, de sigur cu timpul din propria lor inițiativă sătenii vor pune în valoare prin plantațiuni terenurile improductive (ripe, mlaștini, surpături etc.), și vor înfrumuseța curțile și grădinile locuințelor lor, prin arbori ce vor ști și vor avea drag a planta, și astfel 'și vor însănătoși satele, schimbând starea lor igienică.

Sînt așa de numeroase avantajele ce vor decurge din această măsură utilă și frumoasă, în cît sîntem convinși că absolut nimeni nu se va găsi, care să le conteste.

Deci cu toții Romîni cu dor de progresul scumpei noastre țări, datorî sîntem ca fie-care în cercul activității noastre să lucrăm din resputeri, pentru ca această măsură să prindă rădăcini.

Noi silvicultorii, avem pentru realizarea idealului urmărit de D-l Ministru al Instrucțiunii publice, și o datorie și un scop. Ca Romîni avem datorie de a da tot ajutorul nostru pentru realizarea unei măsuri așa de utilă și frumoase; iar ca silvicultori trebuie să urmărim scopul de a face ca dragostea pentru conservarea și cultura pădurilor să capete cît mai mulți și mai fervenți partizani.

Să dăm dar din inimă tot prinusul muncii și cunoștințelor noastre, inițiatorilor și propagatorilor serbării școlare numită *Ziua pomilor*, căci astfel ne facem datoria către țară și lucrăm la propășirea frumoaselor și scumpei noastre meserii.

Vom reveni.

N. G. Popovici

Inspector silvic
Membru în consiliul tehnic al pădurilor.

BIBLIOGRAFIE

APELE CURGĂTOARE

Un studiu asupra torenților

Bogăția naturală a unei țări se judecă după numărul și importanța apelor curgătoare. Acolo unde fluviile, riurile și pîraele sînt numeroase, pămîntul e fertil, cultura pămîntului e un incalculabil izvor de bogăție pentru populație. În privința aceasta, țara romînească este printre cele mai bine înzestrate de la natură. Aproape două sute de cursuri de apă, cu mari cu mici, străbat țara. Dar stupiditatea oamenilor și nepăsarea guvernelor au reușit să facă și din acest enorm avantaj un grav desavantaj. Riurile dătătoare de viață au început să devie producătoare de ruine. De la Dorohoiu la Severin, din cauza despăduririlor, riurile mari ca și cele mici nu mai curg liniștite în albiile lor, ci din cînd în cînd se revarsă cu furie, rup maluri și bucăți de dealuri, iaă cîmpii, și în calea lor îneacă lanuri bogate, distrug lucrări de artă, dărîmă case, îneacă vite și oameni, și, după ce se retrag, lasă în urma lor, în locul pămînturilor celor mai fertile, pietriș, nisip și smîrcuri.

Regiunea cea mai bogată a țării și cea mai proprie lucrărilor agricole, e ast-fel devastată regulat tocmai de aceea ce ar trebui să facă averea și fericirea noastră, de apele curgătoare.

Torenții în special, acele ape de munte atît de poetice în timpuri normale, fac din cînd în cînd operă devastatoare la culme. Sînt incalculabile pagubele pe cari le-au făcut apele curgătoare mici și repezi, ce se scoboară din munți.

În privința aceasta a apărut un studiu foarte interesant datorit D-lui *Petre Antonescu*, profesor de științele silvice și corecțiunea torenților la școala specială de silvicultură din Brănești. El poartă titlul: *Studiul torenților din diferitele state ale Europei și în special despre torenții din Valea Topologului*.

D-l Antonescu, anume însărcinat cu studiarea torenților din această fertilă vale, și-a făcut datoria în conștiință. Lucrarea D-sale merită nu numai să fie citită de public, dar examinată cu cea mai mare atenție de acei ce sînt în drept și în stare să remedieze o stare de lucruri atît de păgubitoare țării.

*

Nu voi intra în amănuntele în cari intră interesantul studiu al D-lui Antonescu, fiind-că 'mi lipsește spațiul și fiind-că masa cititorilor nu e pregătită să înțeleagă lucrări așa de speciale. Dar voi profita de cele citite pentru a reimprospăta în mințea fie-căruia cele văzute și auzite asupra chestiei, lucruri pipaibile pe care toată lumea e în stare să le înțeleagă. De alt-mintrelea am mai tratat

în diferite articole despre pagubele imense pe cari ni le aduc apele curgătoare. Studiul D-lui Antonescu nu face de cit să aducă sprijinul specialistului și să indice soluția.

E destul să facă cine-va o singură călătorie prin țară, cu drumul de fier, pentru a se convinge de pustiirea adusă de riuri tocmai în cele mai fertile regiuni. De la București la Iași de pildă, întâlnim în cale Ialomița, Prahova, Buzăul, R.-Sărat, Milcovul, Putna și Siretul, pentru a ne mărgini la cursurile de apă cele mai importante și mai pustiitoare. Dincolo de Siret, Birladul, Jijia și Prutul, riuri de șes, nu exercită altă cotropire de cit prin inundație, prin smircuri, ele nu depun pietriș și nisip.

Cine nu-și amintește, dintr'o asemenea călătorie, spectacolul întristător ce-l prezintă cursul acestor ape? O panglică de apă e încojurată de enorme întinderi de pietriș și nisip. Pentru un metru de apă curgătoare, avem în fie-care punct 50, 60, 100 de metri de pustiū. Și aceasta de la izvor pînă la gura riului. O apă ca Putna, pe care o cunosc în toată întinderea ei, a mîncat și prăpădit aproape suprafața unei plăși, Siretul trebuie să fi trecut de suprafața unui județ. Și același lucru e de la un capăt la altul al teritoriului.

Și să se noteze că acest pămînt inghițit, care se cifrează cu sutele de mii de hectare. *e cel mai mănós din lume și cel mai bine așezat pentru exploatare.*

A calcula valoarea lui, este a găsi una din cauzele principale ale ruinei țarei. Cred că datoria publică a Romîniei, care trece de un miliard și un sfert, s'ar răscumpăra numai prin valoarea pămînturilor fertile pustiite de apele curgătoare.

La șes, unde apele se măresc, transformîndu-se în riuri considerabile, ruina nu e prea apreciabilă an cu an. Din cînd în cînd vine o inundație mai mare care mănîncă porțiuni enorme de maluri, și duce pietriș și nisip la sute de metri, cîte-odată chiar o schimbare parțială de albie, dar în deobște ruina se produce cu încetul. Numai după 10, 20, 30 de ani ea devine senzibilă. Adunată însă asupra întregii suprafețe a țarei, ea e enormă, chiar în anii buni.

La munte însă și în regiunea dealurilor înalte, în partea țarei pe unde se găsesc torenți, pustiirea e mai vizibilă an cu an. Furia apelor e așa de grozavă, din cauza pantei puternice și a scurgerilor numeroase de pe înălțimi, în cit o singură ploaie serioasă produce pagube simțitoare.

Pentru ca cititorii să-și poată face o idee despre importanța chestiei, împrumutăm din broșura d-lui Antonescu următoarele țifre asupra pagubelor produse de inundațiile generale din anul 1897.

Numărul locuitorilor ce au suferit pagube, a fost de 184.384; holdele inundate și pierdute (445,115 hectare) în valoare de 35.028.628 lei; animale domestice înecate în număr de 6405, în valoare de 94.056 lei; construcții distruse: case, magazii, poduri, etc. în valoare de 4.638.522 de lei; pagube suferite de direcția căilor ferate 1.685.688 lei. În total 41.446.894 lei.

Nu cred decî că exagerez dacă socotesc, pe o perioadă de 30

de ani, la vre-un miliard și jumătate pagubele produse de riurile țării, atât asupra averii locuitorilor, statului, comunelor și județelor, cât și prin stricarea pământurilor bune de cultură. De altmintelega socoteala nu e grea. Țara românească fiind evaluată între 13—15 miliarde, riurile au cotropit de sigur a zecea parte, socotind și stricăciunile din averile private și din cea publică.

Și ne mai mirăm că sintem în criză ! Ar trebui să ne mirăm, după toate prostiile pe cari le-am comis în toate direcțiile, că n'am ajuns încă robii străinilor, că mai ființăm încă sub formă de Stat liber !

*

D-l Antonescu se ocupă, cum am spus, numai de corecțiunea torenților, și în special a celor din valea Topologului. După toate încercările făcute în Franța, în Elveția, în Austria, etc., și după studiul de față locului, în valea sus numită, D-l Antonescu conchide la împădurire, ca fiind singura soluție eficace și eftină. Corecțiunea acestor torenți n'ar costa mai mult de 250—300.000 de lei, ceea-ce e relativ puțin față de pagubele pe cari le suferă anual regiunea. În plus împădurirea, e chemată să acopere în curînd cheltuiala, dacă nu chiar s'o întrecă.

Aceasta demonstrează că în ce privește corecțiunea torenților, ea poate fi întreprinsă cu propriile noastre mijloace, fără a recurge la împrumuturi și la ajutorul străinilor. Din budgetul normal al Ministerului de Domenii, cu mici ajutoare din partea comunelor și a județelor, stricăciunile imense produse de torenți se pot suprima în câți-va ani. Pentru aceasta se cere însă ca agenții silvici să fie puși pe lucru, ca să se ocupe mai mult de împăduriri de cit de politică, de biroucratism sau de nimica.

E o profundă greșală că lucrarea n'a fost efectuată pînă acum. Va fi o crimă dacă după ce oameni competenți au semnalat răul și mijloacele de a-l suprima, ea nu se va pune imediat în execuție.

*

Rămîne chestia riurilor, mari și mici, cari cotropesc șesurile. Aceasta e mai grea, fiind-că nu e nici măcar studiată. Ea se leagă și cu importanta chestie a irigațiilor.

Partidul conservator ne-a făgăduit irigațiile. I-am fi recunoscători dacă ne-ar da măcar un studiu asupra regimului apelor curgătoare din România, căci nici măcar atât nu s'a făcut.

Pentru curățirea șesurilor noastre de pietriș și nisipurî, pentru zăgăzuirea cursurilor apelor, pentru secatuirea mlaștinelor, se cer capitaluri considerabile. Aci va fi nevoie să facem apel la capitalurile străine, cit și la competența specialiștilor străini. Va fi pentru cele d'întîi și pentru cei din urmă un cîmp de acțiune imens, pe lingă care minele și alte mofturi nu vor însemna nimic. Avem de cîștigat asupra pustiirilor apelor sute de mii de hectare de pămînt excelent, poate cel mai bun din lume, minunat așezat și care bine

cultivat poate spori cu 30 la sută producția generală a țării, adică poate să ne scape de criză și să ne îmbogățească pe de-asupra.

Un guvern care și-ar înțelege menirea lui, s'ar ocupa în modul cel mai serios de această chestie. Să sperăm că studiul D-lui Antonescu va fi un imbold în această direcție.

I. Teodorescu.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

(Urmare¹⁾)

Sedința de la 17 Februarie 1900.

D-l *Vice-președinte*: D-lor, la ordinea zilei avem mai întâiu continuarea discuțiunii asupra proiectului de lege pentru organizarea Ministerului de domenii.

D-l Vlădescu are cuvântul.

D-l M. C. Vlădescu: D-le președinte, Camera fiind aproape descomplectată și obosită, v'ași ruga să bine-voiți a amâna discuțiunea pe mâine, mai cu seamă că am a discuta partea cea mai impotantă a proiectului de lege

D-l N. Fleva, *Ministru al domeniilor*: D-lor deputați, eu sînt la dispozițiunea d-voastră, ve atrag numai atențiunea că mâine am o interpelare la Senat, așa în cît nu pot veni de cît mai tirziu.

D-l C. Rădulescu: D-lor deputați, proiectul de lege pentru reorganizarea Ministerului de domenii, prezintă o importanță deosebită pentru noi. Colegul nostru D-l Vlădescu s'a angajat să ne dea toate deslușirile care interesează întreaga Cameră. Fiind-că nu sîntem în număr destul de mare, ve rog și eu să amînăm discuțiunea pe mâine, iar astăzi să ne ocupăm cu votarea de recunoașteri și indigenate.

— Se pune la vot propunerea de amînare și se primește.

Sedința de la 18 Februarie 1900.

D-l *vice-președinte*: Acum la ordinea zilei avem continuarea discuțiunii generale asupra proiectului de lege, relativ la organizarea Ministerului de domenii.

D-l Vlădescu are cuvântul.

D-l M. C. Vlădescu: D-lor deputați, de și D-l Ministru al domeniilor nu este față la discuțiunea proiectului său de lege, și țineam

1) Vezi numărul pe Martie.

foarte mult ca să asiste, mai ales că am să intru azi în discuțiunea chiar a proiectului, cu toate acestea, fiind că este D-l Ministru de finance aci, voi intra în discuțiunea proiectului.

Cu atit mai mult doream ca D-l Ministru al domeniilor să fie față, cu cit, după cum am avut onoarea să spun în prima parte a cuvintării mele, asupra acestui proiect de lege, țin să fac apel la D-sa ca să bine-voiască a primi amendamentele care se vor propune pentru îndreptarea acestei legi, pe care în multe puncte o găsesc slabă.

Acum să mă permiteți să intru în discuțiunea proprie a acestui proiect de lege.

Voi începe, D-lor, prin a analiza chipul cum sint organizate, prin proiect, diferitele servicii și a vedea dacă prin această reorganizare ce li se dă, li se ameliorează constituirea lor, și vor fi astfel puse în situațiunea necesară ca să facă față chemării lor, pentru dezvoltarea avuției naționale.

Țin, D-lor, de la început să recunosc o inovațiune bună în acest proiect de lege. Văd că D-l Ministru al domeniilor prin proiectul acesta își ia ca sarcină o parte din atribuțiunile care pînă aci erau date altor Ministerere.

Cred că această nouă sarcină o ia cu consimțimintul departamentelor respective, de oare-ce proiectul de lege a trecut prin consiliul de miniștri și prin filiera regulamentară a Camerei. Este vorba, D-lor, de tarifele vamale și de tarifele de transport. La art. 9, vorbindu-se despre serviciul agronomic, se spune, pe lângă alte însărcinări date acestui serviciu, că va întruni lucrările privitoare la *tarife de import și export, tarife de transport, în ceea ce privește agricultura*; iar la art. 14, serviciul comerțului are, pe lângă celelalte atribuțiuni, sarcina de a întruni lucrările relative la *tarife de import și export, tarife de transport pe apă și uscat*.

Pînă acum tarifele de transport, fie pe apă sau pe uscat, se făceau de direcțiunea drumurilor de fer și de regia monopolurilor, iar tariful vamal era făcut de Ministerul de finance, pe baza unor indicațiuni date de Camera de comerț.

Prin actualul proiect de lege, se zice că tarifele acestea vor fi alcătuite de Ministerul domeniilor prin serviciile enunțate.

Prin aceasta cred că s'a înțeles, că planurile de tarife ce se vor lucra de serviciile Ministerului de domenii, se vor înainta autorităților în drept ca să le pună în aplicare, în cit privește tarifele vamale.

D-l *Take Ionescu, ministru de finance*: În tot-d'a una Ministrul de domenii și-a dat părerea sa în facerea de tarife, așa în cit cînd s'a făcut tarifele și convențiunile comerciale, D-l Ministru al domeniilor a apărut în Parlament cestiunea aceasta.

D-l *M. C. Vlădescu*: Această atribuțiune acum se dă prin lege Ministerului domeniilor, adică serviciilor speciale și nu Ministrului personal.

În orîce caz găsesc această măsură bună, fiind-că Ministerul domeniilor, care are în mîna întreaga avuție națională și care poate

ști mersul dezvoltării diferitelor ramuri de producție din țară, este în măsură de a ști mai bine cum pot fi alcătuite și tarifele de transport și tarifele vamale. Ast-fel se vor putea alcătui tarife prin care se va susține una sau alta din ramurile de producție sau să se lase libere altele, care nu s'ar putea dezvolta la noi în țară.

A doua dispoziție bună, pe care sînt dator să o pun în evidență, este dispoziția introdusă la art. 34 și 35 de către comitetul delegaților.

Prin aceste articole se spune :

Art. 34. Cînd se va propune legiferarea sau regulamentul cerestiunilor cari, de și în legătură cu interesele agricole, comerciale sau industriale ale țării, cad în atribuțiunile altui departament sau autorității, se va lua și avisul Ministerului agriculturii, industriei și comerțului. Iar art. 35 zice : Ministerul agriculturii, industriei și comerțului va fi îndatorat a prezenta Corpurilor legiuitoare, în fie-care an, un raport general complet și amănunțit asupra stării și dezvoltării acestor ramuri ale economiei naționale.

Acestea sînt măsurile bune ce le găsim în proiectul de lege ce se propune. Rămîne să vedem, dacă în alcătuirea cum o face el pe serviciu, Ministerul domeniilor, ast-fel organizat, va putea face față la toate cerințele ce incumbă fie-cărui serviciu.

Voiu face mai întîiu o observație generală asupra împărțirii direcțiilor. Văd aci că Ministerul de domenii se împarte în patru direcții : a secretariatului, a agriculturii, a industriei și comerțului, și a domeniilor Statului. M'am gîndit mult să găsim care a fost scopul urmărit de autorul acestui proiect, cînd a alcătuit această diviziune. Mărturisesc că nu găsim de cît acel principiu, care este în expunerea de motive ca principiu fundamental. Adică acela de a separa pe de o parte serviciile cari au în îngrijire exploatarea fondurilor Statului, iar pe de altă parte separarea serviciilor, cari au ca scop în activitatea lor diferitele ramuri de producție națională. De și am avut onoarea să combat acest principiu, găsim însă că chiar din acest punct de vedere, proiectul de lege nu este uniform constituit. Chiar punîndu-mă din punctul de vedere al autorului proiectului, de a stabili această demarcațiune tranșată între aceste două direcții de activitate ale Ministerului de domenii, și încă proiectul nu este alcătuit în mod consecuent.

În adevăr, conform acestui principiu, găsim introduse, de exemplu, la direcția agricolă, oare-cari dispoziții cari la prima vedere s'ar părea fără nici o noimă, cum este, de exemplu, conservarea pădurilor, împăduririle, cari de drept ar fi natural să le vedem făcînd parte din serviciul silvic. Înțelegeți că această introducere de atribuții, în privința direcției agricole, s'ar referi din punctul de vedere al activității acestei direcții pentru conservarea pădurilor, împăduriri etc., altele decît acelea ale Statului, adică pădurile particulare. Același lucru la serviciul zootehnic, întru cît privește pescăriile. Același lucru îl întîlnim la serviciul industriei, unde pe lângă altele se prevede concesiuni miniere, consiliu de mine etc, cari ar fi

mai natural să intre în serviciul de mine, iar nu în serviciul industriei; însă recunosc că este conform cu principiul pus de autorul proiectului. Cu toate acestea pentru ce se limitează numai la acest serviciu de mine punerea unui consiliu? Adică la celelalte ramuri de activitate nu este necesară o lucrare tehnică-culturală, derivată din studii și regulamentele generale, de o potrivă explicabile pe moștile particulare ca și pe ale Statului?

În proiectul primitiv al guvernului, chiar se lăsase cu totul afară, la serviciul zootehnic pescăriile, și văd că numai comitetul delegaților l-a introdus și pe el.

Dar să las la o parte această cestiune de conștiință, pe care o vom înțelege mai bine mai în urmă, când voi discuta direcția domeniilor, și să vedem acum necesitățile la care vor putea face față serviciile așa cum sînt constituite. Eu cred, D-lor, că așa cum sînt alcătuite, nu vor putea face față necesităților ce le incumbă. Mai întîiu eu cred că, atunci cînd se procedează la organizarea unui Minister și la distribuirea serviciilor pe direcțiuni, trebuie în primul rînd să se țină seamă de experiența făcută mai înainte, prin organizațiile anterioare care au fost.

Dacă s'ar fi consultat activitatea trecută a diferitelor servicii din Minister, dacă s'ar fi căutat să se vadă, care sînt rezultatele acestei organizații, și dacă nu sînt bune, din ce cauză nu sînt bune, atunci, cred, că ar fi găsit cum să se îndrepteze relele. Nu văd nimic de felul acesta, și din cauza aceasta voi fi nevoit ca să intru în analiza acestor servicii, așa cum sînt organizate, a rezultatelor care le-au dat și a defectelor lor, ca să vedem pe urmă dacă în chipul cum sînt distribuite, prin noul proiect, au să dea rezultate mai bune. Voi începe cu serviciile mai noi, cu experiență mai scurtă, dar care pot fi mai instructive prin rezultatele ce au dat și voi începe cu cel mai nou serviciu, cu serviciul pescăriilor.

Acesta e un serviciu care a fost organizat la Aprilie 1898, de și legea pescuitului s'a pus în aplicare la August 1897. Omul special care s'a ocupat cu cestiunea pescăriilor la noi, care a provocat organizarea acestui serviciu, precum și facerea legii pescuitului, este actualul șef, sau inspector general, Dr. Antipa. La 1898, în urma raportului prezentat de Dr. Antipa, s'a înființat serviciul pescăritului prin buget și Dr. Antipa a fost inspector-general-șef al serviciului.

Pînă la 1898 exista un alt serviciu al pescăriilor, care se ocupa cu exploatarea în regie a bălților din regiunea VI-a și III-a, și cu măsurile de poliție și de cruțare. Acest serviciu era însă înglobat în serviciul administrativ al Ministerului domeniilor, și fusese înființat încă de la 1895, cînd era D-l Carp Ministru al domeniilor, în urma unui însemnat raport al D-rului Antipa, asupra stărei triste în care se găsea economia piscicolă la noi în țară.

În tot acest timp Dr. Antipa a avut o delegație a Ministrului, prin care era însărcinat cu *direcțiunea științifică* a pescăriilor. Acțiunea sa se întindea, deci, mai ales la propunerea de măsuri tehnice și polițienești, pentru dezvoltarea pisciculturii, pentru regulamentele

exploatărei de pește, pentru prepararea legii și a tuturilor măsurilor de aplicat, destinate ca să asigure și să mărească producțiunea, să pună în valoare și să ridice exportul piscicol la noi în țară.

De la 1898 însă, acest serviciu a luat o mai mare dezvoltare.

Ei bine, prin actualul proiect de lege acest serviciu se desființează. Am aci proiectul de buget care arată intențiile Ministrului intru cât privește această lege, căci bugetul este făcut pe baza actualului proiect de lege.

D. G. A. Scorțescu: O necesitate bugetară.

D. M. C. Vlădescu: Dați-mi voie, la pagina 29 a proiectului de buget stă scris, regia pescăriilor: 1 inspector-general însărcinat cu direcțiunea, 2 inspectori regionali, 1 inspector regional însărcinat cu exploătările în regie, în Dobrogea, adică tot personalul actualului serviciu al pescăriilor. Sumele ce se cuvin acestui personal sînt trecute la minus, adică la economii. Prin urmare, tot acest serviciu se desființează. Iar atribuțiunile serviciului piscicol, așa cum este organizat azi, sînt trecute la alte servicii, la serviciul zootehnic și la direcția domeniială.

D. G. A. Scorțescu: Inspectorii însemnează că acest serviciu există.

D. M. C. Vlădescu: În proiectul de lege nu se zice nicăieri că va fi un inspector însărcinat cu piscicultura, se zice numai: inspectorii domeniiali. Nu am găsit în proiectul de lege și n'am găsit, D-le raportor, nici în tabloul de la sfîrșit care s'a alăturat la acest proiect de lege, de cît inspectorii domeniiali cari vor fi alipiți la secțiunea *administrativă*. Iar modul cum se recrutează și condițiunile pe cari le îndeplinesc inspectorii domeniiali, se cunoaște din practica de pînă acum, și de aceea sînt foarte neîncrezător intru cît privește competența și acțiunea ce o vor desvolta, mai ales la pescării.

Va să zică serviciul pescăriilor este desființat.

Dați-mi voie să întreb: de ce, și să vedem dacă este bine? Să vedem care este activitatea acestui serviciu care, cum vedeți, este creat numai de la 1898, de un an de zile. Cări sînt avantajele materiale pe cari el le-a adus și cari sînt publicațiile?

În raportul tipărit al șefului acestui serviciu, se vede un rezultat îmbucurător. Dacă se observă, spre exemplu, secțiunea a VI-a a bălților, cari la 1895 a fost cea dintîiu luată în regie, constatăm că înainte de anul 1895, pe periodul 1890—1895 a fost arendată cu suma de 408 500 lei. În anul 1895 nu s'a oferit la licitație, pentru periodul următor, de cît 300.000 lei anual. Din această cauză, care dovedea despopularea acestor bălți au fost luate în regie spre a se exploata, conform măsurilor indicate de D-l Antipa.

Ei bine, D-lor; produsul acestei secții a fost în 1895—1896, 484 064 lei, din care scoțindu-se cheltuelile 110.513, a rămas venit net 373.550, adică cu 73.550 lei mai mult de cît se oferise la arendă. În 1896—1897, venit brut 617.849, venit net 530.251; în 1897—1898 venit brut 535.831, venit net 439.340; în 1898—1899, venit brut

666 542, venit net 558.993. Vedeți, D-lor, că este un spor anual de venituri foarte însemnate. Pe periodul 1895—1900, adică pe un period de arendare pe 4 ani, Statul ar fi încasat de la aceste bălți 1.300.000 lei, pe cînd prin exploatarea condusă de șeful serviciului piscicol, a încasat un venit brut de 2.304 256 lei, sau un venit net de 1.902.134 lei, adică un plus de 702.134, la care adăogîndu-se averea rămasă în bărci, utensile, instalații sau 50.000 lei, fac 752.134 lei.

Iată, D-lor, un însemnat spor bănesc numai de la o singură regiune. Dacă însă am considera care este sporul bugetar în total, adică ce se adaugă la veniturile din venitul pescuitului, veți vedea că sînt sporuri foarte mari.

Înainte de 1895, cînd toate regiunile I, III, VI, V erau arendate, venitul a fost de 590 360 lei; arenda oferită la ultima licitație a fost 509.440 lei. Începînd de la 1895, de cînd două din aceste regiuni au fost luate în regie (III și VI), veniturile au fost pe 1895—96, venit net 583.890 lei, din care cele arendate (I și V) 187.360 lei; iar cele în regie (III și VI), 396.530 lei; în 1896—97, venit net 721.913 lei, sau cele arendate 187.360 lei, cele exploatare de serviciul piscicol 534.553 lei; în 1897—98, venit net 638.865, sau 187.360 lei, cele arendate și 451.505 cele exploatare în regie; în anul 1898—99, cînd s'a luat în regie și secția I, venitul net este 770.766, din care 126.480 cele arendate și 644.286 cele în regie. În acest an chiar, se observă că secția I, care produsese arendată 60.880 anual, în primul an de exploatare în regie produce net 71.609 lei.

Prin urmare, vedeți, că în 4 ani este un spor colosal de venituri, și nu se poate cere mai mult unui serviciu tînăr, abia înființat și cu un personal foarte redus și insuficient preparat, pe care numai practica și instrucțiunile singurului om competent, D-l Antipa, îl conduce și îl formează.

Mai mult, dacă căutăm la export și import, căci și aceasta este o parte importantă care trebuie să ne intereseze, veți vedea că este o creștere colosală în diferiți ani, mai cu seamă de cînd s'a organizat acest serviciu.

În anul 1885, bălțile și apele noastre nefiind încă depopulate complet, prin mijloacele barbare și cămătare de exploatare ale arendașilor, comerțul exterior de pește era: export 2.516 408 kilog. și import 2.093 646 kilog., sau 45% import și 54% export. Depopulîndu-se repede apele, comerțul nostru exterior de pește scade la export și crește la import, așa că în 1892 găsim proporția de 12.84% la export, și 87.16% la import. De la 1895 încoace, însă, proporția a început să scadă treptat la import și să crească la export. Așa în 1895 avem 76.62% import, 23.38% export; în 1896, 75.60% import, 24.40% export; în 1897, import 65.85%, export 34.15%; în 1898, import 43.25%, export 56.75%. Sau în kilograme de pește, în 1892 sunt la import 4.512.090 și la export 764.685; iar în 1898 avem 3.606.925 kilograme la import și 5.551.175 kilograme la export.

Vedeți, prin urmare, că este creștere colosală în ce privește rendamentul care îl dă acest serviciu.

Dar nu este numai acesta activitatea acestui serviciu. Pe lângă că el a pus o bază solidă exploatarei peștelui din țara noastră, a determinat suprafața bălților, care este de 870.000 hectare, și care cu o bună organizare va deveni una din resursele cele mai însemnate de avuție în țara românească; dar se ocupă cu mai multe lucruri de foarte mare importanță.

Ast-fel, pe lângă legea și regulamentul asupra pescăriilor, care au pus bazele temeinice ale economiei piscicole, dacă măsurile ce ele le prevede se vor aplica cu justeță, și dacă poliția piscicolă pentru cruțare se va face cu stricteță, acest serviciu a mai lucrat 4 proiecte de convențiuni cu Statele riverane ale Dunării și tratările pentru încheierea lor. Imi aduc aminte, că tocmai din cauza studiului regiunii de la gurile Dunării, s'a pus în discuțiune o chestiune importantă: hotarele gurilor Dunării, hotarele în mare, și au fost tratative între guvernul român și Rusia, și știm că ele nu sînt încă terminate.

Este dar o chestiune care era absolut înormintată și pe care numai serviciul pisciculturii a pus-o în evidență, și a atras atențiunea guvernului nostru asupra pretențiilor Rusiei. În același timp a stabilit condițiunile arendării pentru bălțile ce aparțin Statului; a început exploatarea în regie a 4 secții de pescărie și a organizat aceste regii; a făcut statistice regulate, după specii, a producțiilor secțiilor ce se exploatează în regie, cît și a pescarilor, adică a lucrătorilor din această ramură de producțiune, după fie-care secție: lucrări de inventarierea și măsurarea tuturilor bălților aparținătoare Statului, precum și adunarea de date economice asupra lor; lucrări pentru harta generală a pescăriilor din țară, după județe; studii faunistice asupra peștilor ce trăesc în apele noastre și obiceiurile lor, epocile lor de reproducere, hrana lor, etc. A elaborat un regulament general de administrare și exploatare a tuturilor pescăriilor aparținătoare Statului și care este depus spre aprobare.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI

În ședința adunării generale de la 9 Maiu a. c., după propunerea D-lor *I. Kalinderu* și *Dr. Gr. Antipa*, D-l *B. M. Missir*, Ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, a fost proclamat de adunare ca membru onorific, ceea ce comunicîndu-se D-lui *Missir* de către D-l Președinte, D-sa a răspuns prin următoarea scrisoare:

Domnule Președinte,

Mulțumindu-ve din suflet pentru plăcuta informație ce mi-ați făcut că sînt aclamat ca membru al Societății silvice ce presidați, ve rog să me scuzați că din împrejurări am întîrziat cu răspunsul meu.

Cred că e de prisos a ve mai asigura, cită deosebită satisfacțiune simț cînd pot avea onoarea de a lucra împreună cu D-voastră și cînd o asemenea ocaziune mi se prezintă din inițiativa D-voastră.

Mulțumindu-ve dar încă o dată, ve rog, Domnule Președinte, a primi asigurarea prea osebitei stime ce ve conserv.

B. M. Missir.

* * *

Au fost admiși ca membrii activi ai Societății «Progresul silvic», D-nii: N. N. Albu, A. Berian, C. Bosoancă, A. Cărpenișanu, D. Danielopol, C. G. Demetrescu, I. V. Droc, I. Duma, P. Eperiș, H. I. Grumăzescu, A. Mavrodineanu, B. D. Neagoe, C. Opran, P. Pirnog, Gr. Pîrvulescu, I. G. Popescu, C. I. Romano, Th. Sărățianu, P. Sterian, F. Zaharov.

* * *

Prin decizia No. 14.576/901 d-nii Inspectorii silvicii cl. I, *C. Al. Orescu, Th. Galleriu și I. P. Chihaiia*, se numesc Inspectorii de control ai serviciului silvic exterior, însărcinîndu-se, primul cu direcțiunea, conducerea și controlul lucrărilor de construcțiuni, pepiniere, plantațiuni, împăduriri corecțiunea torenților, fixarea nisipurilor, muzee, drumuri, etc.; al doilea cu direcțiunea, conducerea și controlul lucrărilor de amenajări, regim silvic, exploatări extra-ordinare, exploatări ordinare, vînzarea produselor etc., iar al treilea cu direcțiunea, conducerea și controlul lucrărilor de contencios silvic, personal, școlii forestiere, anchete, inspecțiuni etc.

Tot de-odată vor avea conducerea și supravegherea lucrărilor celor 3 biurouri respective din Ad-ția centrală a serviciului pădurilor, avînd însă numai însărcinarea studierii și rezolvării lucrărilor de importanță.

În această calitate și împreună cu D-I Inspector silvic cl. II, Șef al serviciului silvic *N. G. Popovică*, vor forma Consiliul de administrație al pădurilor, a căruia funcționare se va stabili prin un Regulament.

* * *

D-I silvicultor cl. II, *I. Lupu*, pus în disponibilitate pentru suprimare de funcțiune, a fost reprimis în corpul silvic cu gradul de silvicultor-asistent, în locul vacant.

* * *

Suma incasată pînă la 28 Februarie a. c. din vînzarea pădurilor în comptul exercițiului 1900-1901, este de lei 6.345.070 bani 73, prevederile budgetare fiind de 5.000.000.

* * *

Prin decizia No. 14.757 de la 30 Aprilie a. c., D-I consilier *Pitschak* în comisiune cu D-nii Inspectori silvicî cl. I de control *C. Al. Orescu* și silvicultor șef cl. III *I. Moldoveanu*, sînt însărcinați să întocmească programul pentru lucrările de împăduriri, cum și pentru alcătuirea proiectelor de gospodărie silvică, la reședințele ocoălelor.

* * *

Consiliul tehnic al pădurilor în ședința de la 27 Aprilie a. c., a dat următorul avis în ceea ce privește pășunatul în păduri :

Sub-scrișiî intrunindu-ne în consiliu, conform ordinul D-lui Ministru, pentru a ne da avizul în chestia pășunărilor în pădurile Statului, sîntem de părere, că de oare ce pășunatul este dăunător pădurilor, să nu se admită, exceptîndu-se :

1. În pădurile defensabile din localitățile, unde locurile de pășune ale locuitorilor ar fi inundate în cît aceștia nu ar găsi islazuri la proprietarii sau arendașii vecini ;
2. În pădurile defensabile, în caz cînd se va constata că vitele ar fi amenințate să piară din lipsa de nutreț și pășune ;
3. În pădurile defensabile, în caz de boală de vite formal constatată și numai în scopul izolării lor de cele-lalte turme.

Ss. *C. Al. Orescu, Th. Galleriu, I. P. Chihia, N. Gh. Popovič, D. Papinian și Iohan Pitschak.*

* * *

Consiliul de avocați, în ședința de la 17 Aprilie a. c., a dat următorul avis în ceea ce privește cererile de amenajamente de către particulari :

Avînd în vedere că cererile de amenajament nu se pot face de cît din partea celor cari au dreptul de proprietate necontestat și bine determinat asupra pădurilor a căroră amenajare se cere ;

Că ast- fel fiind, consiliul este de părere :

1. Că, îndată ce este vorba de un drept de proprietate incert și care face obiectul unui litigiu, amenajarea urmează a se amîna pînă la luminarea dreptului de proprietate pe cale judecătorească ;
2. Că, asupra pădurilor ce se află în indiviziune, cererile de amenajare urmează a se face de către toți coproprietarii, pentru ca ele să poată fi admise de Minister.

Ss. *A. Rioșeanu, N. Nicolescu, Dem. Dobrescu și I. Boambă.*

* * *

Următoarele mutări s'au făcut în timpul din urmă în corpul silvic :

D-l *D. Papinian*, inspector silvic cl. II, șeful regiunii I (Iași), a fost numit șef al regiunii III (București) ;

D-l *M. Tănăsescu*, inspector silvic cl. II, șeful biuroului exploa-tărilor, a fost numit șef al regiunii VI (Craiova) ;

D-l *N. C. Nădejde*, silvicultor-șef cl. I, șeful biuroului personalului, a fost atașat la regiunea III ;

D-nii *C. Isopescu* și *D. Boiarolu*, silvicultori-șefi cl. I, au fost însărcinați cu conducerea regiunilor II (Bacău) și IV (București) ;

D-l *B. Pretorianu*, silvicultor-șef cl. II, a fost mutat de la regiunea II, la regiunea V (Pitești) ;

D-nii *C. P. Bancheru* și *A. Crăiniceanu*, silvicultori-șefi cl. III, atașați la regiunea V, au fost numiți sub-șefi de biurou în Administrația centrală ;

D-l *C. Romano*, silvicultor-șef cl. III, a fost mutat de la regiunea I la regiunea II ;

D-l *G. I. Popescu*, silvicultor-șef cl. II, a fost mutat de la regiunea III la regiunea IV ;

D-l *D. R. Ruscescu*, silvicultor-șef cl. III, a fost mutat de la regiunea IV la regiunea III ;

D-l *D. Ionescu Zane*, silvicultor-șef cl. III, secretarul consiliului tehnic, a fost mutat la regiunea IV ;

D-l *I. G. Protopopescu*, de la ocolul *Borlești* (Neamț) la ocolul *R-Sărat*, în locul d-lui *N. Frincu*, mutat la ocolul *Păulești* (Prahova), vacant ;

D-nii *A. Negoescu*, *Stefan Demetrescu* (Olt), *Constantin Gheorghe*, *M. Păcescu*, *P. Sterian*, din Administrația centrală, au fost numiți șefi ai ocoalelor : *Sinești* (Iași), *Borlești* (Neamțu), *Rădești* (Muscel), *Băbeni* (Vilcea) și *Strehaia* (Mehedinți) ;

D-l *V. Pop Hârșanu* de la ocolul *Nucșoara* (Muscel), a fost mutat la ocolul *Seaca-Optășani* (Olt) ;

D-nii *I. Lupu* și *D. Georgescu*, au fost numiți, cel întâiu, șef al ocolului *Turnu-Severin*, și al doilea șef al ocolului *Neamțu*.

D-l *Al. Bulgăreanu* de la ocolul *Măgurele* (Teleorman), a fost mutat la ocolul *Nucet* (Dîmbovița), în locul lui *D. I. G. Popescu* care trece la ocolul *Murta* (Dolj) ; iar d-l *Th. Cioroianu* de la *Murta*, a fost mutat la *Măgurele*.

Licitații de păduri. În cursul lunii Iunie și Iulie se vor ține următoarele licitații pentru vânzarea pădurilor Statului :

- 1) La 25 Iunie pădurile din centrul Craiova
- 2) » 27 » » » » București
- 3) » 30 » » » » Focșani
- 4) » 3 Iulie » » » » Iași
- 5) » 5 » se vor ține licitații la Prefectură pentru pădurile

cu o valoare mai mică de 5.000.

Până la 1 Iunie a. c., au plătit cotizațiile și abonamentele pe anul 1900, următoarele persoane :

Membri : Bulgăreanu Al., Dumitrescu Th., Fortunatu Luca, Giuvelca R., Lazurian Al., Luchian Al., Marcovici D. St., Mitchievici I., Nestor D., Plăpceanu R., Pretorian V., Rizescu D., Tămășanu Th., adică în total 89 din 171.

Abonați : Pîrvulescu Gr., adică 39 din 58 abonați.

Pe anul 1901 au plătit : Anania M., Beraru V., Crăciunescu Gh., Christescu I., Theodorescu Al. și Albu N. N.

CLIMA LUNEI APRILIE 1901 st. n.

La București-Filaret

Luna Aprilie a fost ceva mai călduroasă ca de obicei. Precipitațiile atmosferice, de și mai frecvente în ultima jumătate a lunii, totalul lor lunar a fost însă mult inferior normalei.

Frigul de la finele lunii a continuat micșorându-se pînă la 8 Aprilie ; de la 8 la 17 a avut loc perioada cea mai călduroasă ; de la 18 la 25 perioada cea mai răcoasă ; ultimele zile ale lunii fiind iarăși călduroase. La 1 și 2 au fost zile de îngheț ; la 11 zi de vară.

Barometrul a fost mai ridicat ca normala.

Vinturile dominante au fost Austrul și Crivățul. La 11 a avut loc o vijelie de la W., care a durat de la 12^h. pînă seara. Maximum de intensitate către 2^h. p. m. Vijelia a descoperit multe case, a spart geamuri, a desrădăcinat și rupt mulți arbori.

Precipitațiile atmosferice în cantități mai mici au căzut în 11 zile, aproape toate în a doua jumătate a lunii. Cantitatea totală de ploaie din cursul lunii este jumătatea cantității normale. La 14, ploaia a fost însoțită de slabe manifestațiuni electrice ; la 18 seara, fulgere.

Cerul a fost tot atît de înorat ca de obicei. Soarele a strălucit 184 ore în 27 zile.

Ceață s'a observat în 4 zile, brumă în 3 și rouă în 16 ; halo solar în 6 zile.

Un cutremur foarte slab s'a simțit în ziua de 2 la 6^h. 58^m. p. m. t. of. Vegetațiunea a progresat mult în cursul acestei luni ; mai toți arborii, arbuștii și pomii roditori au înfrunzit, iar parte din ei au și înflorit. Semănăturile de toamnă și cele de primăvară sunt foarte bune.

La 1 s'au văzut rîndunelele și fluturii albi ; la 5 berzele, iar la 25 s'a auzit privighetoarea.

Institutul Meteorologic.

ROMANIA IN 1900

O operă de mare valoare, datorită cunoscutului reprezentant al intereselor române în Germania, D-luî *G. Benger*, consulul nostru general la Stuttgart, a apărut în edițiune germană și franceză nu de mult timp.

Această lucrare, coprinzînd 26 ilustrațiuni, 1 hartă și 14 planșe, n'ar trebui să lipsească din biblioteca nici unui român, făcînd parte din așa numita pătură inteligentă a națiunii. Ea poartă drept titlu: *România în 1900*.

Traducțiunea în limba franceză s'a făcut, cu autorizarea autorului, de către D-l Jean C. Filitti, diplomat al școlii științelor politice, iar imprimarea a avut loc în importantele ateliere de tipografie ale librăriei H. Le Soudier, boulevard Saint-Germain, 174, Paris.

Ambele aceste edițiuni nu lasă absolut nimic de dorit, din punctul de vedere al formei exterioare.

Pe copertă se vede, în adevăr, desenat în culori un mic peisaj rustic, înfățișînd o stare reală ce ține de actualitate și o simbolizare, fericită ca idee, a speranțelor noastre pentru ziua de mîine, pentru viitorul cel mai apropiat, dacă vom fi în măsură, bine înțeles, a desvolta suma de energie cerută de actualele împrejurări, cari nu pot fi mai bine concretizate, de cît prin unanima tendință a popoarelor, de a-și cîștiga supremația, de a ieși biruitoare în lupta internațională pe terenul economic.

România, reprezentată prin figura blîndă, dar semeată a unei tinere fecioare, într'un împodobit costum național, privește în zarea îndepărtată un prea frumos răsărit de soare, — în fața sa se desfășoară un admirabil tablou, un colț de pămînt împrumutînd pitorescul, o parte a orașului Constanța scaldat de valurile spumegînde, în veci neostenite, ale Mării Negre.

Secera ce poartă în mîna sa dreaptă și holdele de grîu auriu cu albastrele cicoare, ce o înconjoară, pare că vrea să ne spună că nu trebuie căutat aiurea scăparea, că toată puterea de rezistență a acestei țări stă exclusiv în excelențele calității de producțiune ale solului național.

Portretele, nu se poate mai bine reușite, executate fiind după cele mai recente fotografii ale M.M. L.L. R.R., ornamează primele pagini ale scrierei în chestiune.

Autorul prin aceasta a voit, de sigur, să ne reamintească că meritul cel mai mare al ridicării la un nivel superior al prestigiului României, în concertul Statelor civilizate, se cuvine de drept, ca și de fapt, iubitorilor noștri suverani, cari, neconținut, au veghiat ca interesele noastre cele mai scumpe să nu fie cîtuși de puțin nesocotite, nici chiar în momentele cele mai grele prin care am trecut în ultimele decenii.

Cu aceeași îngrijire minuțioasă, cu aceeași artă uimitoare, sînt alcătuite și cele-l'alte 26 ilustrațiuni ce înfrumusețează textul, printre cari ținem a semnală portretele A.A. L.L. R.R. prințului Ferdinand și principesei Maria cu micii principii Carol și Elisabeta, precum și priveliștea, de un caracter înălțător, a paradei imperiale care a avut loc pe platoul de la Cotroceni, cînd, în luna Septembrie 1896, Regele Carol, în fruntea trupelor sale, defilă pe dinaintea Împăratului Frantz Iosef, oaspetele nostru.

Insemnătatea operei despre care vorbim nu se mărginește însă în reproducerea, cu o exactitate extra ordinară, a o mulțime de construcțiuni monumentale, cum este de pildă marelui pod de peste Dunăre, pavilionul român la Expoziția din Paris, etc., ci importanța sa reală consistă în modul conștiincios cum s'a studiat toate isvoarele de producțiune ale țarei. Nimic nu se afirmă, fără a fi sprijinit pe date certe, culese din locurile cele mai autorizate. Și pe cîtă vreme în alte scrieri de asemenea natură, ce apar din cînd în cînd în străinătate tratînd, unele, în mod incidental și despre țara noastră, se strecură tot felul de aserțiuni eronate, D-l Bengler, spre a nu cădea în acest neajuns, a avut grija de a consulta, mai întîi, aproape tot ce s'a scris în privința noastră, căutînd a evita exagerațiunile de tot soiul și a spune lucrurile ast-fel după cum se prezintă ele în realitate.

Drept convingere, D-sa ne dă și lista completă a uvrajelor de cari s'a servit în număr de 54 în total, între autorii cărora găsim multe nume cunoscute atît din țară, cît și din străinătate.

Dar fiind-că în lumea aceasta nici-odată nu s'a desmințit axioma că nu există regulă fără excepțiune, diplomatul nostru, cînd vorbește despre păduri, face o mulțime de greșeli, unele mai grave de cît altele, fapt care pentru mine rămîne aproape neexplicabil, dată fiind erudițiunea incontestabilă a D-sale în cestiuni economice.

Și spre a dovedi cele ce susținem, n'avem de cît să reproducem *in extenso*, fiind relativ foarte scurt, capitoul al VIII-lea, consacrat în mod special pădurilor României.

«Intinderea împădurită a țării este de 2 milioane hectare, dintre cari un milion aparține Statului, producînd un venit de 3.500.000 lei».

«În regiunea muntoasă întîlnim păduri mai cu seamă de pin ($?$!), de fag și de anin verde, iar în punctele cele mai înalte, stejarul ($?$). La cîmpie și locuri smîrcoase (mărăcages) predomină aninul negru, *quercus conferta*, gîrniță, care atinge 30—40 metri înălțime și atît de apreciată de către fabricanții de mobile și de doage; frasinul atinge aici 30 metri; ulmul, 35 metri.

Carpații și Alpii transilvăneni, sînt acoperiți de brazii, pin ($?$), mesteacăn și melez; suirea lor este de asemenea foarte dificilă și împiedicată adese-orî de către arborii desrădăcinați. În Muntenia se găsește tisa.

Pe ici și colea, întîlnim în regiunea colinelor meri și peri sălbateci, moșmonul și nucul. Castanul se găsește în Muntenia.

Cîmpiile sînt acoperite cu diferite specii de arțar, carpeni, ulmi, salcîmi, păduceli; în ostroavele Dunării, în fine, prosperă diferite genuri (!) de anin ($?$), de răchită, de nalbe (mauve) ($?$!), de plopi.

Multă vreme în România, ca și în tot Sud-Estul Europei, lemnul n'a avut nici o valoare; a 6-a parte din teritoriul său de 13.400,000 hectare, este încă cu toate acestea, acoperit cu păduri. Valoarea lemnului se mărește cu dezvoltarea liniilor ferate.

Din întinderea împădurită în 1891, 82 de păduri particulare reprezentînd 98,836 hectare, și 53 păduri ale Statului, cu o suprafață de 75,558 hectare, adică 10⁰/₀ au fost exploatate în mod regulat. Domeniul regal mai întîiu, și pe urmă Statul, au făcut apel la oamenii de știință competenți.

Marca suprafață împădurită în România, lipsa de capitaluri, incapacitatea silvicultorilor (de bună seamă, autorul a vrut să facă aluziune la oamenii fără nici un fel de studii speciale, de care se servesc proprietarii particulari în exploatarea pădurilor lor, și pe care D-sa îi întitulează, în necunoștință de cauză, de silvicultori. *N. Tr.*) și puțina lor retribuțiune, sînt atîtea prime oferite speculațiunii străine.

Așa fiind, defrișarea este din nenorocire foarte răsîndită. Abia o zecime de proprietari își exploatează pădurile lor cu mijloace științifice; cea mai mare parte le părăsesc în mîinile negustorilor de lemne, sau ale funcționarilor necompetenți.

În 1888 s'au importat 156,756 tone de lemne, și s'au exportat 111,740 tone. În 1897, aceste țifre au fost de 560 și de 50,690.

Pînă în 1886, importul lemnului din Austro-Ungaria era liber; de atunci s'a stabilit drepturi protectoare. În cît privește exportatiunea, iată lista țărilor de destinație:

Bulgaria, 10,683 tone; Turcia, 9025; Rusia, 8309; Austro-Ungaria, 7602; Italia, 4903; Franța, 3687; Olanda, 3309; Grecia, 1897; Egiptul, 997; Belgia, 18. În Rusia se trimite mai cu seamă lăzi pentru exportul petrolului; lemne pentru doage pentru Austria; lemne pentru construcțiunea plutelor (?) în Turcia și Bulgaria.

Sînt oare-care ținuturi, cum de exemplu Dobrogea și Bărăganul, unde prezența pădurilor ar suplini insuficiența combustibilului. Se face focul astăzi în aceste localități cu ajutorul paelor tocate, amestecate adese-orî cu depozite organice uscate. Acest soi de exploatațiune ar atrage în acelaș timp lucrătorii pentru cultura cîmpurilor, așa de rari în districtele Ialomița, Covurlui și Constanța.

«Industria lemnoasă se dezvoltă cu toate acestea; s'a instituit chiar 34 școale model, 42 ferăstrae, 6 fabrici de parchete și o societate prin acțiunii pentru fasonatul lemnului la Comănești (Bacău) cu un capital de 3 mil. lei.

«Moldova produce mai cu seamă lemnul de brad (săpin) (noi credem că este vorba de molid, iar nu de brad) și de fag; districtul Vîlcei din Muntenia, se distinge în această privință. Se debitează aici pe fie-care an 100.000 metri cubi. Prețul stejarului varia în 1898 de la 50—70 lei

metrul pătrat (?!). Lemnul de brad ori de fag (?) se plătea cu 43 lei.

«In Dobrogea, guvernul și capitaliștii olandezi și englezi lucrează la uscarea mlaștinilor și la împădurirea terenurilor goale. Plantațiunile de la Piscul, de exemplu, localitate pe care țăranișii au trebuit să o părăsească din cauza dunelor năpăditoare, se întind astăzi pe 10.000 hectare.

«Țăranișii, din fericire, urmează după mijloacele de care dispun, exemplul guvernului.

«Sub ministerul D-lui Carp, s'a întreprins lucrări de împădurire în delta Dunărei. S'a transformat cele 4 sate mizerabile ce se găseau aici și s'au creat alte 6 cu case de locuință pentru coloniștii. In luna Martie 1900, s'a mai adăugat la acest număr satele: Regele Carol și un altul lângă Tulcea. Noul sat Carmo-Syba (poate că Carmen-Sylva. *N. Tr.*) socotește deja 100 familii. Guvernul compează încă pe aproape 100.000 coloniștii, venind de la munte și din Transilvania. Ei vor fi întrebuințați la uscarea mlaștinilor.

«Consulul Austro-Ungar din București face foarte bine să se observe, în raportul său din Decembrie 1899, că pădurile situate la mari depărtări, nu sînt exploatate de loc. In ce privește Statul, numai 725 din pădurile sale sînt exploatate, pe cînd numărul lor este de 1120».

Ar fi fost de dorit ca D-l Benger, să se fi adresat unui specialist cunoscător al împrejurărilor noastre forestiere, care 'i-ar fi putut da toate deslușirile necesare, pentru ca lucrarea sa să nu coprindă inexactitățile puse de noi în evidență, prin semnele trecute în micile parenteze de mai sus.

Cu chipul acesta opera D-sale ar fi putut fi considerată cu adevărat desăvîrșită.

Credința mea cu toate acestea este că o mare parte din greșelile semnalate trebuie a se atribui traducătorului, D-lui Filiitti, necunoscător, poate, al termenilor tehnicii forestierii.

Dacă aș fi avut la dispoziție textul german, m'aș fi putut convinge despre realitate, descoperind pe adevăratul vinovat.

Petre Antonescu.

MUZEEL SILVICE

Casele de reședință ale ocoalelor silvice, create spre a face cât mai durabile și mai strinse legăturile, cari trebuiesc să existe între pădure și acei care-i conduc destinele ei, urmează, cu drept cuvânt, a fi considerate ca un fel de loc sfânt al pădurei, de oare ce aci toate interesele ei vin a-și pleda cauzele și a cere dreptate. Iar prin intermediul aceluși tribunal numit *cancelaria ocolului*, totul rămâne a se îndrepta pe calea cea bună. Cu toate acestea, sînt prea rare casurile cînd o ast-fel de *cancelarie*, atît de specială represintă, nu numai pentru un strein, dar chiar pentru un silviculor adevărat, aspectul pe care dînsa ar trebui să-l aibă. Nicî odată o odaie în care se află o masă și dulapuri pline de hirtie scrisă și nescrisă, nu va putea, cituși de puțin, evoca ideia frumozelor bogății ale căror nume zac în dosarele prăfuite și fără de viață.

Sînt unele ocoale silvice din țară, ale căror cancelarii, *singurul colț consacrat pădurei*, știut fiind că cele-lalte camere sînt ocupate de silviculor, se aseamănă, în mod întristător, cu cancelaria ultimului comisariat de poliție. Acela care, din diverse împrejurări, s'ar găsi între cei patru pereți goi și albi, din nimic nu va putea cel puțin să bănuiască că la doi pași de dînsul, imenșii codri își întind coama lor verde, iar miile de stejari, bătrîni și maestoși, își tremură frunzișul lor delicat la adierea zefirilor!

Este o prăpastie, este un deșert fără de margini, care desparte adesea-orî casa pădurei de însuși pădurea. *Și atunci nu avem dreptul să ne întrebăm întru cît poate să fie de apropiat pădurei, silviculor care locuește în acea casă?*

* * *

Această indiferență saũ mai bine zis acest gol, nu poate să fie împlinit de cît prin înființarea *museelor silvice* la fie-care casă de reședință. A poseda într'o cancelarie saũ mai bine zis într'un biuroũ special asemenea colecțiunii, menite a scoate în relief fie-care din bogățiile ce ne sînt incredințate, este tot ce poate fi mai nemerit și mai frumos; un *biuroũ silvic* va avea aspectul cel mai potrivit, cînd acolo vom găsi eșantilioanele diverselor produse pădurărești, care, pe de o parte servesc a arăta orî cui ceea ce pădurile noastre pot produce, iar pe de altă parte, *vor ajuta la înobilirea și la*

îndrumarea carierei noastre silvice spre adevărata ei înălțime. Folosul real pe care muzeele silvice îl vor aduce pădurilor, este de netăgăduit; ele vor scoate la iveală forțele productive ale solului forestier, îi va clasa și ordona averiile și vor da adevărata valoare pieselor de preț. Apoi spiritul de ordine și de bun gust care va domni în acele muzee, va face cea mai fericită impresiune, atât asupra specialiștilor, cât și asupra celorlalte vizitatori; ei vor păstra o amintire plăcută și de pădure, și de însăși meseria silvicului.

Crearea acestor muzee silvice, un fel de adunare reprezentativă a forțelor productive ale pădurilor din ocol, avînd toată importanța pentru noi, vom încerca ca să schițăm, în limitele permise de cadrul unui simplu articol, cum s'ar putea alcătui aceste muzee de către fie ce șef de ocol conștiincios de a lui datorie.

* * *

Muzeele silvice sînt formate din ceea ce pădurea produce, din ceea ce există sau din ceea ce ia parte la traiul arboretelor și poate înfățișa adevărata stare de lucruri, care se află în masivele păduroase. Cimpul nostru de activitate, de și s'ar părea că se află mărginit în hotarele pădurilor, este prea vast; munca silvicului adesea-orî este împărțită într'o mulțime de direcțiuni, în timp ce o mulțime de circumstanțe hotărîsc soarta rezultatelor. Cum s'ar putea face însă ca aceste rezultate, să se găsească colectate și înregistrate cu îngrijire, și, pe cît mijloacele ar permite, să fie împrejmuite de suficiente indicațiuni cari, în mod vădit, să indice și circumstanțele inconjurătoare?

Pentru ce un om care își iubește cariera sa de silviculor s'ar mărgini să noteze în carnetul său dimensiunile unor arbori din pădure, luate cu ocaziunea unei marcări, cînd prea ușor ar fi de a face, ca pe lingă hîrțile oficiale cari vor rămîine prin dosare, să se afle în cancelarie și cite-va secțiuni, potrivit tăiate din acei arbori?

Parchetul marcat a fost dat în exploatare; securea va doborî maestoșii arbori unii după alții și în curînd generația lor se va stinge.

Unde va rămîine o urmă despre dinșii pe care s'o poată vedea orî-cine; unde va fi istoria acelor viețe stinse, a acelor bogății pe care s'o poată înțelege toată lumea?

Secțiunile de trunchiuri luate din acea pădure vor fi niște adevărați martori. Bunul silviculor va însemna pe fie-care data tăerii și atunci din spre coajă spre centru vom citi în anualele straturî istoria unui întreg secol. Acolo se va vedea care a fost

producția lemnoasă în deosebiți ani și în deosebite puncte ale terenului, vom înțelege influența *particulară* pe care o anumită situațiune saū circumstanță a exercitat'o asupra arborelui și din acele secțiuni, cărți în care trecutul este înscris cu nepărtinire, omul științei va deduce legi pentru viitor.

Atunci, cind vom vedea că acele trunchiuri tăiate sint niște isvoare pe atit de prețioase cît și de frumcase pentru noi, de sigur că le vom așeza după speță, după etate, după localitate saū după specialele indicațiuni pe cari ni le furnizează.

În acest mod cancelaria noastră care înainte era atit de *goală*, acum va fi *populată* cu respectați soli ai pădurii, tot-d'a-una gata de a răspunde la un semn de întrebare, la care hirtiile și dosarele vor rămîne mute și fără viață, de oare-ce viața pădurilor noastre este evocată numai de acele secțiuni de lemne bine tăiate, sistematic aranjate și care vor forma primul îmbold al nostru și prima pagină din marele registru, numit muzeul silvic.

În despărțămîntul secțiunilor de trunchiuri saū al eşantilioanelor nu vor intra, de sigur, numai arbori de valoare comercială, numai acei bătrini care numără zecimi de ani în straturile lor anuale, ci vor fi de asemenea secțiuni din trunchiuri de arbori mai tineri, de arborei saū arbuști, de sub-arbuști și plante agățătoare ori tiritoare, în fine din tot ceea-ce ar putea reprezenta lumea vegetală care formează complexurile păduroase din diversele localități.

Toate aceste eşantilioane just clasate și etichetate vor alcătui o adunare reprezentativă a indivizilor vegetali, ce compun pădurile de a căror soartă trebuie să ne interesăm. Lupta pentru existență care animează acea lume, produsele și efectele ce dinsa a determinat, nu vor fi de cît prea interesante și instructive și cu cît vom îmbogăți colecțiile noastre cu piese caracteristice, cu atit muzeul nostru silvic va fi mai prețios.

Clima, și mai cu deosebire clima locală, joacă un rol hotărîtor în creșterea și desvoltarea masivelor; de aceea va fi foarte nemerit să culegem eşantilioane care să documenteze influența pe care acea climă a avut'o în anumite localități și timpuri, asupra diversilor indivizi. Nu se pot uita nici imensele rele pe cari le cauzează insectele saū stricăciunile datorite omului, neamic pădurilor.

Aceste trunchiuri și secțiuni colectate și aranjate cu toată dragostea, vor forma de-a-pururi icoana credincioasă a pădurilor din care aū fost luate și vor constitui despărțămîntul patologic al vegetațiunii forestiere.

Maî în urmă, cînd aceste colecțiuni se vor îmbogăți, silvicul-torul căutînd să-și explice maî bine unele fenomene vegetale petrecute într'o anumită localitate păduroasă din eșantioanele ce le are colectate din acea parte, va înțelege cît de folos 'i-ar fi dacã ar găsi consemnate într'un tratat special descrierea diverselor localități de unde acele secțiuni au fost aduse... și de sigur cã va începe a face un fel de *geografie silvicã a ocolului sãu*, în care se va afla pe lingã o hartã generalã a ocolului și deosebite capitole speciale, tratînd fie ce pădure din diversele puncte de privire care ar putea interesa pe cine-va. Aceastã carte, Album geografic al țãrilor unde au trãit și trãesc arboretele ocolului, va înavuți în mod fericit micul nostru muzãu.

Alte albume și colecțiuni vor putea sã însoțeascã pe cele de sus și anume: *Albumele de colecțiuni botanice ca : mugurî, frunze, inflorescențe sau fructe ale diverselor speciî forestiere din ocol etc.*

Oare sã fie atît de greú a face aceste colecțiuni care pe lingã meritul de a fi necesare unui muzeu silvic, maî au și farmecul lor particular, pe care ori-ce om iubitor al pădurii îl simte în sufletul sãu cînd rãsfoește paginile unor asemenea albume sau colecții?

Tot asemenea putem alcãtui colecțiuni mineralogice, geologice, cu roce și minerale cari formeazã terenul unde cresc pădurile ce le îngrijim.

La despãrtãmintele indicate maî sus, se va adãoga și o secțiune zoologicã, care va cuprinde colecțiuni de diverse animale ce trãesc în masivele păduroase, și dacã, pentru lãurirea colecției de animale vertebrate se cere puținã bunã voință sau pasiune vînãtorescã, calitãți de alt-fel *inerente forestierului*, în schimb este prea lesne a culege diverși gândaci, viermi, larve sau ouã de insecte cari atacã arbori sau trãesc în detrimentul pădurilor.

Iar în serile ploioase, sau în orele cînd singurãtatea pare a ne copleși spiritul cu melancolia ei bolnavã, determinarea, așezarea cu ordine și sistematizarea obiectelor colectate va fi în tot-d'a-una o distracție plăcutã, instructivã și utilã.

Pentru o maî clarã expunere a faptelor, daú maî jos și un fel de mic ghid, dupã care s'ar putea urma, în alcãtuirea primelor colecțiuni pentru un muzeu silvic :

Acest muzeu va cuprinde, în linii generale trei divisiuni, care la rîndul lor se pot sub-divide fie-care în maî multe secțiuni.

Iatã aceste împãrtiri, dupã care de alt-fel sîntem informați cã s'a început a se lucra la unele Regiuni silvice din țarã :

1. *Un muzeu saŭ despărțămînt silvic propriu zis*, coprinzînd 3 secțiuni: a) *Botanica silvică*, b) *Lucrările silvice*, c) *Industria lemnoasă și produsele pădurilor*;

2. *Un muzeu saŭ despărțămînt Geologic-Mineralologic* cu 3 secțiuni: a) *Mineralogia*, b) *Geologia*, c) *Paleontologia*;

3. *Un muzeu saŭ despărțămînt Zoologic-Entomologic* cu 2 secțiuni: a) *Zoologia* și b) *Entomologia*.

Muzeul saŭ despărțămîntul silvic coprinde:

1. Eșantilioane de trunchiuri, secțiunî transversale de arbori, arborei, arbuști, sub arbuști-și plante agățătoare și tîritoare și ori-ce specie lemnoasă care crește în pădurile ocolului. Aceste eșantilioane vor fi în număr de 7, pentru fie care speță avînd 0.15^{cm} grosime, iar diametrul variabil de la cel mai mare care se găsește în pădurile ocolului pînă la cel mai mic, spre a se putea forma niște pile conice trunchiate. Toate vor avea partea din afară saŭ acea acoperită de scoarță, în stare naturală; iar din cele două fețe, de sus și de jos, una va fi bine netezită pe tăetură, ast-fel în cît să se poată distinge bine, creșterile anuale și modul de constituire al lemnului. Piesele cu numărul 3 și 5, începând numerotația de jos, vor avea cite o tăetură în formă de sector, care va merge de la periferie pînă la măduva arborelului (centrul piesei); aceasta spre a se putea crea o vedere în sensul longitudinal.

2. Eșantilioane de trunchiuri saŭ ramuri de diferite specii de arbori, cari sînt afectate de maladii, vicii saŭ defecte. Aceste piese vor avea dimensiuni variabile, însă atît în cît să poată cuprinde toată porțiunea de lemn care prezintă interes din punctul de vedere al teratologiei silvice.

Eșantilioanele din această sub-secțiune vor fi grupate în 4 divizii:

a) Eșantilioane cu creșteri naturale anormale saŭ neobișnuite, curioase, etc.

b) Eșantilioane cu vicii provenite din accidente climaterice etc.;

c) Eșantilioane cu defecte saŭ boale cauzate de om;

d) Eșantilioane cu boale, defecte și vicii cauzate de insecte saŭ alte viețuitoare;

3. *Colecțiunile Botanice silvice*: a) Geografia silvică a ocolului, descrierea pădurilor din ocol, a populamentelor, esențe, etc.;

b) Un tablou de ramuri (muguri) ale diverselor specii forestiere

care cresc în pădurile ocolului, conținând două părți: într'una vor fi eşantilioane luate în luna Noembrie, după căderea frunzelor, iar cealaltă va conține eşantilioane cu muguri, colectate în lunile Februarie și Martie, cel puțin cu 15 zile înainte de deschiderea mugurilor;

c) Un tablou de frunzele tipice ale tuturilor speciilor și varietăților lemnoase care cresc în pădurile ocolului, colectate de asemenea în dublu exemplar; unul îndată după apariția frunzelor și altul cind frunzele sint complet dezvoltate;

d) Un tablou de inflorescențele tipice ale tuturilor speciilor, sau varietăților silvice din ocol. Fie-care specie va fi reprezentată prin câte unul sau două eşantilioane, după cum florile sint hermafrodite, monoice sau dioice;

e) O colecțiune de fructele diferitelor specii sau varietăți silvice colectate în vase de $\frac{1}{4}$ de litru și cu puțin înainte de diseminățiunea naturală a lor;

f) O colecțiune de pueți din sămînță a tuturilor speciilor lemnoase, cari cresc în pădurile ocolului;

4. *Secțiunea industriilor silvice*, coprinzînd colecțiuni din produsele pădurilor lucrute, și anume diversele piese de lemn, coaje, fructe etc., întrebuințate în industrie;

5. *Secțiunea lucrărilor silvice*, coprinzînd o sumară descriere a stărei pădurilor din ocol, privite din punctul de vedere cultural; lucrările culturale efectuate sau cari trebuiesc efectuate, pepiniere, împăduriri, construcții (album) silvice, personalul administrativ etc.

Muzeul Geologic și Mineralogic.

1. *Secțiunea Geologică* care va cuprinde:

a) Mostre din toate rocile sau straturile de teren, care se pot obține cu ocaziunea diverselor săpături care se fac pe la ocoalele silvice;

b) Fosile de animale și vegetale de prin diferite perioade geologice.

2. *Secțiunea Mineralogică* care va cuprinde eşantilioane de diferite minerale caracteristice diverselor terenuri.

Muzeul Zoologic și Entomologic.

1. *Secțiunea Zoologică* cuprinde toate speciile de animale și păsări ce cresc în păduri;

2. *Secțiunea Entomologică*, care va cuprinde toate speciile

de insecte cari trăesc prin păduri sau prin pământ și ape, și aduc stricăciuni masivelor păduroase sau în general tuturilor plantelor silvice, aflate în orî-ce stadiu de dezvoltare.

* * *

În afară de aceste colecțiuni, cari formează partea principală a muzeului nostru, mai putem înscrie în programul complectei alcătuirii a muzeului, și anume sub calificativul de simple desiderate, încă două sau trei capitole, relative la albume, tablouri statistice, diagrame, colecțiuni fotografice, monografii etc., toate prea prețioase documente, pe care un fericit iubitor al pădurei, dispunînd de timp și de mijloace, va căuta să și le îăurească, împodobind cu dinsele muzeul silvic al ocolului.

Vom încerca să schițăm în puține rînduri cum s'ar putea lucra în această direcțiune:

1. *Colecțiuni fotografice.* — Dacă silvicultorul posedă un aparat fotografic, obiect devenit acum indispensabil și la îndemîna tuturilor, atunci se vor putea face colecțiuni însemnate și prețioase de vederi pitorești, de peisaje, cari vor da o imagine cit mai vie a diverselor localități importante și specifice din ocol, ilustrîndu-se ast-fel Geografia silvică deja alcătuită:

Se va face o serie întregă de vederi, reprezentînd diversele stadii ale lucrărilor silvice în curs de executare, cum ar fi de ex.: stingerea torenților, lucrări de împăduriri, pepeniere, plantațiuni și altele. Se va fotografia arbori cari ar prezenta un deosebit interes, fie din cauza frumoasei creșteri, fie din cauza situațiilor particulare, fie din cauza însăși a viciilor cari i-a diformat. Se va putea face o importantă colecțiune de fotografii, reprezentînd deosebite construcțiuni din ocol, cantoane de păduri, brigadierii, casa de reședință; ferestraie, canale, poduri, etc.

De asemenea se poate face un tablou complect al personalului silvic din ocol.

2. *Diagrame și tablouri statistice.* — Observațiunile meteorologice pe cari forestierul le face cu ușurință prin ajutorul unui termometru, barometru și pluviometru, instrumente cari nu trebuie să lipsească unui specialist, pot să fie în mod rațional înregistrate în tablouri săptămînale, lunare și anuale.

Presiunea atmosferică, temperatura, împreună cu indicațiuni suficiente ale direcțiunii, forței și intenzității vinturilor, a cantității de apă căzute în localitate, a stărei cerului, etc. vor fi indes-

tulătoare date spre a ni se permite să figurăm în mod grafic, prin ajutorul coordonatelor, diagramele temperaturii, presiunii, etc., medii săptămânale, lunare sau anuale.

Aceste documente vor fi utile pentru explicarea diverselor influențe, pe care clima le va fi avut în cursul aceluși an, asupra vegetațiunii în general și a celei silvice în special.

Mersul evolutiv al vieții vegetale, creșterile anuale sau generale ale arborilor, producția lemnoasă pe hectar, din diversele centre păduroase, vor putea fi cu mult folos figurate în mod grafic, prin ajutorul diagramei.

Tot în această secțiune s'ar găsi locul lor tablourile de ordin economic, prețuri-curente a minei de lucru în localitate, după timp, după lucrări; costul transportului materialelor pe kilometru, modificat pentru fie-care centru păduros, gură de exploatare sau centru de desfacere. Viabilitatea ocolului din punct de vedere al intereselor silvice și căile de comunicație cari ar fi necesare a se face pentru punerea în valoare a diverselor masive, pentru poliția pădurei, ferirea de incendii, etc.

Prețul materialelor lemnoase, de diverse calități și specii, variațiunile ce aceste valori suferă din cauza depărtării centrelor de desfacere, a lipsei sau abondanței de material, etc. Veniturile aduse de fie-ce pădure în parte; cantitatea lemnoasă extrasă, etc.

3. *Albume și monografii*. — Multe din colecțiunile fotografice, reprezentind lucrări sau construcții silvice speciale și importante, pot fi însoțite de texte explicative, planuri, devize, etc., formindu-se ast-fel pentru fie-care un album a parte.

În această direcțiune, primul rang îl vor ocupa lucrările de împădurire, pepiniere și plantațiuni, apoi lucrările culturale silvice, instalațiunile speciale pentru fasonarea și transportarea materialului lemnos, etc.

* * *

Toată această vastă cantitate de materiale destinate a forma muzeul silvic al ocolului, urmează a fi aranjată și clasată după o sistemă hotărâtă dinainte; fie-ce piesă trebuie să poarte cu sine indicațiuni suficiente pentru ca natura, situațiunea și importanța sa să fie bine clarificată; iar fie ce grup de piese vor fi coordonate după relațiunile logice ce le îndreptătesc a forma o clasă deosebită. De asemenea tablourile statistice, grafice, diagramele, fotografiile, albumurile și monografiile vor ciștiga foarte mult, dacă în alcătuirea

lor se va ține seamă și de metoda științifică adoptată și de cerințele bunului gust.

In fine, întreg muzeul silvic, întreg acest inventar al forțelor productive ale ocolului, va corespunde înaltului său scop numai dacă cel care l'a creiat va căuta să unească într'o justă măsură cantitatea cu calitatea, știința cu reprezentarea datelor ei în practică, utilul cu frumosul.

* * *

Se poate prea bine înțelege că muzeele silvice nu se vor mărgini a fi numai la ocoalele silvice unde de alt-fel rolul lor este atit de important; înființarea lor pe lângă fie-ce cancelarie a inspecțiilor, ar fi foarte utilă.

Aceste muzee silvice generale vor reprezenta pădurile din întreaga regiune silvică și se va forma din piesele trimese și colectate de la diversele ocoale. Ele vor coprinde, în sine, acelaș plan general de alcătuire, acelaș mod de clasament și aceleași diviziuni. Singura deosebire va fi, dacă o deosebire trebuie să existe între modul mai perfect în care va fi îngrijit acesta, avându-se în vedere marele rol pe care un *muzeu silvic regional* îl are de îndeplinit.

Cancelariile regiunilor silvice găsindu-se situate în centre mari de populație, muzeele silvice regionale vor fi vizitate nu numai de specialiști, dar și de marele public, *ast fel că muzeul va deveni întru cit-va un factor de propășire al științei silvice și un semn caracteristic al specialității noastre ; precum și un mijloc puternic de reclamă pentru desfacerea în condițiunile cele mai avantajoase a produselor silvice.*

Carierea silvică nu va mai fi în acest mod o simplă funcțiune administrativă ca orî-care alta, ci prin mijlocul acestor muzee se va scoate în relief partea absolut *tehnică și specială a silviculturii.*

Iniințarea acestor muzee silvice este menită să aducă foloase prea prețioase, pentru ca să se poată explica cum de pină în prezent sînt atit de rare saū mai adevărat spus lipsesc aproape cu totul?

Am amintit mai sus că la una saū două regiuni silvice din țară, s'a început a se lucra în acest sens.

Am dori din tot sufletul ca ast-fel de *începuturi* să'si găsească și imitatori dar mai ales, *continuatori*, de oare-ce este prea trist ca diverse întâmplări de ordin pur administrativ, să împiedice ducerea la bun sfîrșit a unor lucrări deja începute și pentru a căror reușită cum este cazul muzeelor silvice, se cere și mult timp și multă muncă și mai mult de cit toate *entuziasmul!*

Maî tirziü, cind fie-care regiune silvică și fie-care ocol silvic din țară își va avea muzeul său silvic, răsplata ostenelelor depuse pentru crearea acestor auxiliare va fi desăvirșită.

Pină atunci însă ar trebui *ca fie ce silvicullor, chiar din a sa proprie inițiativă, cînd cea superioară lipsește sau întîrzie, să înceapă a'și înobîli casa în care locuește prin diversele colecțiuni silvice, căulînd a strînge și a'și înavuți muzeul său propriu, după cum mijloacele, timpul și împrejurările vor permite.* Une-orî va fi fericit ; alte-orî afacerile vor părea că stagnează, nimeni să nu se descurajeze, ci să lucreze tot înainte, cu multă ardoare, cu multă sirguintă, și mai ales să nu se mai considere laptul că *relsovînd toate hîrțiile din cancelarie sau fiind la curent, sarcina silvicullorului este îndeplinită !*

Pădurea îl așleaptă în tot-d'a una cu o comoară de nuoi cunoștințe, pe care el trebuie să le culeagă, să le înțeleagă, să și le însuflească...

Să lăsăm de-o-cam-dată pe seama Statului alle lucrări mai importante, și noi, silvicullori, să începem a strînge, a clădi piesă cu piesă, încel și sigur, aceste muzee silvice cari vor fi mîndria noastră pentru tot-d'a-una.

Cind vom fi destul de preparați, cind bogatele colecțiuni silvice vor fi alcătuite, atunci putea-vom oferi acest prisos al muncei noastre, luat din muzeele regionale și ale ocoalelor silvice pentru înființarea unui muzău silvic general al întregii noastre țări.

Acel muzeu suprem, al pădurilor Romîniei, va fi unella cea mai desăvirșită cu care se va putea lucra la ridicarea valorii pădurilor noastre, la îmbunătățirea soartei lor, la înflorirea generală a silviculturii romîne, și la punerea în relief, din punct de vedere comercial, a bogățiilor noastre forestiere.

Însă, pină la atingerea acestui ideal, pină la crearea acestui muzeu silvic al țarei, care va arăta atît streinilor cit și nouă, gradul de cultură, de civilizație și de bogăție silvică la care am ajuns, trebuie să se aducă la împlinire o datorie ce incumbă fie-căruia din șefii ocoalelor silvice în special și fie-căruî silvicullor romin în general ; și anume de *a iubi pădurea, de a o îngriji, și de a o înțelege cît mai mult, cît mai de aproape, și prin urmare de a se înființa, în mod temeinic, aceste mult dorite muzee silvice, mîndria și gloria unui silvicullor !*

Virgiliu Stoicescu

Silvicullor.

UN BRAV PADURAR

SAU LUPTA CU O URSOAICĂ

Citim în jurnalele *Epoca* și *Depeșa*, de la 10 Februarie, 1901, următoarele: «Săteanca Maranda Stan, din satul Hirja județul Iași, ducîndu-se spre casa pădurarului I. Iftimie, așezată în vecinătatea pădurei, a fost întîmpinată de o ursoaică însoțită de două puî. Săteanca văzîndu-se în pericol, s'a suit binișor într'un brad.

«Ursoaica auzind sgomot, s'a repezit la copac și urlînd îngrozitor, l'a luat în brațe căutînd a'l scoate din rădăcină».

«Pădurarul I. Iftimie auzind țipetele și urletele ce veneau din spre pădure, 'și-a încărcat pușca, a luat și o bardă și iuțindu-și pasul, s'a coborît în vale, să vadă ce e?

«Priveliștea era feroasă; pădurea clocotea de urletele ursoaicei și de țipetele desnădăjduite ale bieteii sătence.

«Voinicul pădurar, îndosindu-se după un brad, 'și-a potrivit bine pușca și a descărcat'o în namila de dihanie». «Ursoaica rănită de moarte, urlînd, ca fulgerul, s'a repezit, călăuzită de dunga albastră a fumului de pușcă, și prinzînd în brațe pe Iftimie, s'a încins între ei o luptă voinicească.

«Lupta a fost crâncenă, neasămuit de desnădăjduitoare, cum nu se poate închea în coprinsul neîncăpător al slovelor.

«Iftimie, prevăzător și deprins cu întâmplări de felul acesta — ca toți sătenii din creerul munților, — a scos cuțitul din brîu, slujindu-se cu el după cum e obișnuința în asemenea împrejurări.

«După o luptă înverșunată, în ultima clipă, cînd curajosul pădurar simțea că'și pierde puterile, într'o încordare supremă, a mai dat o lovitură de cuțit înfuriatei ursoaice.

«Cuțitul fusese implîntat drept după ceafă ursoaicei. Un urlat prelung, tînguitor mai sfișie liniștea pădurei și ursoaica biruită, se rostogoli la pămînt ca trăsniță.

«In urmă, sosind din sat două sătenî, Iftimie grav rănit a fost dus pe brațe, acasă la pădurărie, d'împreună cu săteanca, ce tot drumul a sărutat fruntea pădurarului, bine-cuvîntîndu-l că 'i-a scăpat viața dintr'o așa cumpănă.

«Puii ursoaicei văzînd pe muma lor căzută la pămînt, fără să dea un semn de viață, — s'au așezat lingă cadavrul ei și urlînd, au început a o cerceta.

«Ei au fost prinși și duși la casa pădurei.

«A doua zi la casa pădurarului Iftimie, a fost un adevărat pelerinagiū. — A venit întreg satul: bătrîni, femei și copii, să vadă pe bădița Iftimie și dihania cu pricina.

«*Duminică preotul satului—abia eșit din seminar — a ținut în biserică o frumoasă predică, lăudînd vrednicia plășului, grație căruia nenorocita săleancă a scăpat de la-o moarte înfiorătoare.*

Fapta bravului pădurar vorbește de la sine. Cînd cine-va face abnegație de persoana sa, și'și pune, — cu voință, — în pericol viața pentru a scăpa pe aceea a aproapelui său, aceasta constituie acțiunea omenească cea mai nobilă.

Și dacă am ținut să relevăm în coloanele acestei reviste cele scrise în jurnalele *Epoca* și *Depeșa*, am făcut aceasta cu un îndoit scop :

Intîi pentru a pune încă o dată, în relief nobleța sentimentelor, de care nu arare-orî dau probe «pădurarii», acești modești paznici ai unei însemnate averi, pădurile; contactul căroră, de sigur, contribuie în mare parte la făurirea acelor sentimente.

Și al doilea, pentru a spune celor în drept, că fapta nobilă, bravura legendară a lui I. Iftimie, nu trebuie lăsată nerecompensată. O medalie pentru curagiū, o recompensă de altă natură etc. — nu doar că pot constitui recompense mai mari și mai valoroase de cît acelea pe care le are omul prin mulțumirea sufletească pe care o resimte cînd și-a făcut datoria, sau a săvîrșit o faptă bună; dar recompensele sau recunoașterea în public prin semne exterioare din partea societății a actelor de bravură, a faptelor bune, a acțiunilor mobile etc. sînt un mijloc puternic pentru a îndemna sau stimula și pe alții la săvîrșirea lor.

Nu putem lăsa în tăcere nici acțiunea frumoasă și demnă de un apostol al Domnului nostru Iisus Christos, săvîrșită de preotul satului Hîrja, prin predica ce a ținut în sf. Biserică, lăudînd fapta lui I. Iftimie; — Preotul a fost la înălțimea misiunii sale. A îndemna la fapte bune și a

da ca exemplu, pe cei ce le săvârșesc, este a merge pe calea binelui arătată nouă de *Mîntuitorul omenirei*.

Terminînd, ne simțim fericiți că ne-a fost dată ocaziunea de a vorbi de un eroi; căci un eroi este bravul pădurar I. Iftimie.

Cititori! inspirați-vă din fapta lui I. Iftimie și nu veți avea mîndrie mai mare ca aceea pe care de sigur o are el, căci este un brav și o mulțumire sufletească mai desăvîrșită ca aceea pe care o resimte el, căci cu pericolul vieții lui a salvat pe acea a aproapei lui.

N. G. P.

ALEGEREA PUȘTEI DE VINAT ȘI DESPRE PATUL PUȘTEI IN SPECIAL

Una din condițiunile cele mai importante la alegerea armei de vînat, este, *ca să se ia bine la ochi*, adică ca lungimea stratului să fie ast-fel, în cît cînd e dusă la umăr, să se potrivească repede și bine, fiind în proporții de dimensiuni cu brațele vîntorului; se recomandă tot-d'a-una mai bine un strat ceva mai scurt de cît prea lung.

Mai multe împrejurări dictează în alegerea puștei de vîntoare, și anume: cu cît gîtul vîntorului e mai scurt și brațele mai scurte, trebuie negreșit și patul puștei să fie tot ast-fel. În termenii mediilor patul unei puști de vîntoare, pentru un om cu brațe lungi și statura înaltă, trebuie să aibă 0m.40, iar pentru persoane scurte 0m.34, pentru cele de mijloc 0m.36, măsură luată între cucoase și capătul stratului.

A doua condițiune esențială de observat este, ca stratul să fie construit dintr'un lemn vînjos și uscat, cum e nucul, stejarul sau ulmul, în sensul lungimei fibrelor, iar înclinațiunea lui să fie potrivită, căci de această condițiune depinde luarea comodă la ochi a puștei, și gradul ei de smucitură cînd tragem focul, căci este lucru știut că, cu cît direcția stratului e mai apropiată de cea a țevilor, smucitura va fi mai puternică.

Curbătura patului, joacă deci un rol important, ea trebuie să fie ast-fel, ca să permită a fi dusă pușca cu înlesnire și comod la ochi, neutralizînd svicnitura armei, adăugînd că gîtul stratului să fie destul de subțire, pentru a putea fi cuprius ușor cu mîna; stra-

turile moderne, care sînt cele mai comode și mai elegante, se fac în formă de pistol.

Ca deviză în alegerea unei puști, să avem: „*A nu se cumpăra fără a fi încercată mai întîi*“, și să nu ne bucurăm la puștile prea eltine.

Despre cauzele care pot produce crăparea țevilor unei puști.

Iată care sînt principalele:

1. Încărcătura prea mare;
2. Cînd dintr'o împrejurare oare-care, s'ar astupa gura țevilor complet, fie cu pămînt, cu zăpadă, etc., cînd mai rămîne un spațiu liber nu crapă, de cit în casuri excepționale;

3. Din cauza unei încărcături greșite, și anume: Cînd bura nu este bine așezată pe iarbă, rămîind un loc gol, sau cînd din întîmplare glonțul n'a fost bine așezat pe bură; în asemenea cazuri iată ce se întîmplă: comunicația aerului interior, fiind cu desăvîrșire întreruptă cu cel exterior, cel dintîi, sub presiunea enormă a gazurilor pulberei aprinse, apasă cu o putere mare asupra burei de pe iarbă, și prin urmare asupra aerului rămas captiv între praful și bură, sau între bură și glonț, atunci se produce, sub efectul rezistenței mari ce întîmpină aerul spre a eși, o dilatare instantanee colosală a aceluia aer, care neputînd învinge obstacolul din fața lui, exercită o enormă presiune laterală, asupra părților interioare ale țevei, care crapă de sigur, dacă n'are o soliditate suficientă;

4. O țevă mai poate crăpa și cînd dăm foc, și ținem gura ei în apă.

Afară de casurile enumerate mai sus, dacă s'a întîmplat să crape o pușcă, de sigur c'a fost rău fabricate țevile, sau metalul de rea calitate.

Despre cauzele pentru care smucește o pușcă.

Orî-care ar fi pușca, sub efectul exploziunii instantanee a ierbeii aprinse, produce o smucitură oare-care, mai mult sau mai puțin puternică, după împrejurări, și anume:

1. Cînd țeva n'are același calibru peste tot;
2. Cînd pușca e prea ușoară sau prea scurtă;
3. Cînd nu stringem în de-ajuns stratul la umăr;
4. Cînd încărcătura e prea mare;

5. Cind proporția între iarbă și plumb nu este bine combinată;
6. Cind culasa e prea scurtă;
7. Cind patul n'are curbătura convenabilă și e prea drept;
8. Cind dopul (furtuiala) de pe iarbă e prea tare bătut (la puștele cu capsă)

Despre bătaia diferitelor țevi.

Un lucru bine stabilit este, că cu cit o țeavă e mai lungă, (fără a trece o limită) cu atît bătaia puștei e mai mare; acest fapt s'a dovedit la tunuri, demonstrindu-se practic că, din două tunuri încărcate cu aceeași cantitate și calitate de iarbă, metalul și fabricațiunea țevelor fiind aceeași, tunul cel lung a avut o bătaie superioară celui scurt și aceasta pentru motivul că iuțea inițială a fost superioară la cel 1-iu; tot ast-fel se adeverește prin bătaia unei puști „canardiere“, care are țeava mult mai lungă ca pușca ordinară de vinat (aproape 3m.) și care are o bătaie cu totul superioară, permițînd a pune de 2, 3 și de 4 ori mai mare încărcătura, ca la pușca de vinat, lără ca să smucească, căci e cu mult mai grea.

Cît privește gradul de pătrundere a plumbului, repartizația lui, și depărtarea la care ucide vinatul, rezultă din numeroasele încercări ce s'a făcut de specialiști, cu puști de bună calitate și bine fabricate, că toate aũ aceeași bătaie, cînd sînt la fel încărcate, afară de cele *chocke bored*, la care bătaia cît și perforațiunea sînt cu mult superioare ca la puștele ordinare, aceasta datorită modului de găurire a țevelor, care sînt mai strimte la gură.

Din experiențele făcute, se poate hotărî că:

1. O țeavă bate mai departe, *cu cît e mai lungă*;
2. *Cu cît cantitatea și calitatea ierbeș e mai superioară*;
3. *Cu cît bura e mai elastică, mai bine adaptată la calibrul puștei*, avînd grosime suficientă și ceva unsoare, care reține gazele mai bine;
4. *Cu cît plumbul e mai mare*; ast-fel puștile duc mai departe ca alicele, și acestea mai departe ca ploaia;
5. *Cu cît proporția între calibrul țevei și lungimea ei este mai convenabilă*;
6. *Cu cît interiorul țevei e mai luciu*.

(Va urma)

Ernest C. Gheorghiu.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

(Urmare¹⁾)

O a doua direcțiune de activitate, cu care s'a ocupat acest serviciu, a fost cestiunea populărei bălților și riurilor noastre, și care e una din cele mai însemnate chemări ale acestui serviciu. În adevăr, acest serviciu nu constituie o administrație pur fiscală, care să se gîndească la exploatarea bălților într'un mod normal și să caute să constituie din ele o sursă normală și continuă de bogăție, ci acest serviciu trebuie să caute a mări această sursă, de a crea prin repopulări o sursă întreagă de avuție, așa cum suprafața apelor de la noi o permite. Știți că în această privință ședeam foarte rău, din cauza exploatărei neștiințifice, barbare, care s'a făcut pentru peștele nostru.

Pe lângă măsurile de poliție a peștelui, pe care le-a introdus acest serviciu, a luat măsuri de a prepara însămintarea și popula-rea riurilor nepopulate, și a creat un stabiliment central de piscicultură la Tarcău, în scopul de a repopula pîraele de munte cu păstrăvi, loștrițe, etc. Știu că direcția serviciului a făcut acest stabiliment, apoi a făcut un raport pe care l-a înaintat Ministrului și prin care a cerut fondul necesar pentru a face acest stabiliment să funcționeze, și a arătat cum se poate face punerea lui în stare de funcționare. Pînă acum însă raportul șefului serviciului a rămas fără nici un răspuns din partea Ministrului, și pașii necesari pentru repopulare nu s'au făcut, nici nu sînt nici pe cale de a se face.

În același timp s'a ocupat serviciul pescăriilor cu repopularea diferitelor bălți din județul Covurlui, Constanța și Tulcea, cu raci, un aliment foarte prețios și foarte căutat și o bună sursă de venit. A făcut în primăvara trecută ast-fel de repopulări și sper că le va face și pe viitor.

În cit privește exportul s'a ocupat de cestiunile cele mai însemnate, care pînă acum nici nu se discută, anume de a crea debușuri, de a se pune în legătură cu diferiți comercianți de pește; de a se face publicațiuni în străinătate, relative la pescăriile noastre, în scopul de a atrage cumpărători și a mări exportul; studii relative la prețurile peștelui pe diferite piețe străine; studii relative la mijloacele de transport, în legătură cu căile ferate și numeroase intervențiuni pentru regularea circulațiunii trenurilor de pește între Galați-Brăila și Ițcani-Predeal, precum și la modificarea tarifelor de transport; studiul formei de vagoane construite special pentru trans-

1) Vezi numărul pe Maiu.

portarea peștelui, din care s'aŭ și comandat 8 vagoane pentru export; construirea de bărci și șlepurî cu circulațiune de apă pentru exportul peștilor vii.

Toate acestea sînt cestiuni de o mare importanță și care sînt destinate de a da o mare dezvoltare avuției noastre, în ceea ce privește peștele.

În același timp s'a ocupat și cu prepararea peștelui, cu industria peștelui, cu măsurile cele mai bune pentru prepararea și conservarea peștelui.

S'a ocupat cu studiarea săreii și a calității de sare de la noi din țară și cu prețul ei, pentru a înlesni prepararea peștelui sărat, pentru ca pe de o parte să formeze o nouă sursă de plasare a cantității mari de pește ce se scoate din bălțile Statului, iar pe de alta pentru a constitui un aliment în mare cantitate, prețios și eficient, pentru populațiunea noastră rurală.

Ar fi de dorit ca acest aliment să și-l procure populația rurală în mare cantitate și eficient.

În fine, s'a ocupat cu studiarea tehnică, de construcțiuni, saŭ reparări a bălților noastre, care sînt prin situația lor, prin constituția lor, prin suprafața lor, destinate să devină cele mai frumoase pepiniere de dezvoltare pentru pește. Așa sînt studiile care le-a întreprins asupra lacului zis Razim. Știți că acest lac are o suprafață de 80 de mii de hectare. Din cauza Dunăvătului, care almentează din Dunăre acest lac este împotmolit și peștele, care constituie un articol de export însemnat din acest lac, începe să dispară. De asemenea Gura-Portița, prin care el corespunde cu marea, începe să se închidă. Așa că, de unde era un loc care avea o apă salmastră, mai mult dulce și prezintă condițiunile cele mai bune pentru dezvoltarea peștelui de mare, a devenit un lac închis cu un grad de apă sărată foarte pronunțat, așa că va dispărea peștele din el, dacă va rămîne în această stare.

D. P. *P Carp*: Razimul era destinat pentru chefalii, care se închid în apă puțin sărată, cum este acest lac.

D-l M. C. Vlădescu: Da, un lac ca Razimul cu o suprafață așa de întinsă și cu apa sa gradat salmastră de la Gura-Portiței spre Dunăvăt, este cel mai bun lac pentru cultura peștilor marini, ca morunul, chefalii, etc., care pun oule lor în ape salmastre. Pentru aceea serviciul piscicol s'a ocupat să deschidă Dunăvătul pentru a da apă dulce în lac, cum trebuie să deschidă și Gura-Portiței, pentru ca peștii din mare să aibă acces în Razim, unde să și depună oule, și unde să și facă cultura lor.

Tot acest serviciu s'a ocupat și a luat măsuri pentru repopularea lacului Sud-Ghiol; pentru a înființa un heleșteu model la Laza pentru cultura crapului; pentru a aduna materialul necesar la alcătuirea convențiilor comerciale relative la pește, pentru facerea unor statistice generale a pescăriilor din țară, etc.

Îată cestiuni de mare interes pentru țara noastră, pentru care Statul nu a cheltuit mai nimic și care aŭ adus foarte mari venituri,

după cum v'am spus, prin câte-va cifre pe care le-am dat asupra veniturilor date de acest serviciu și asupra creșterii exportului care îl produce. Și dacă este așa, mă întreb: pentru ce aceste servicii se desființează sau se înglobează cu alte servicii care au alte scopuri, care au chemarea să se ocupe de alte surse de economii naționale.

Cred că acest amestec al serviciului pescăriilor, în serviciul zootehnic, unde alături cu cultura vitelor mari, vitelor cornute, alături de cultura cailor, se mai introduce cultura peștilor, sericicultura, apicultura, tot atâtea cestiuni absolut diverse unele de altele, care nu au nici o asemănare, a căror tehnică este cu totul deosebită, ale căror puncte de vedere ale aranjării și amenajării lor sînt diferite, nu vor putea produce nici un rezultat satisfăcător.

Sînt sigur, și am convicțiunea, că prin această amalgamare nu are să rezulte o dezvoltare, ci un regres.

Va fi imposibil să se găsească oamenii speciali care să poată conduce un astfel de serviciu și dacă în detaliu ca personal exterior se va putea găsi persoane mai mult sau mai puțin competente; însă șef al serviciului zootehnic, un om care se cunoaște toate aceste cestiuni, și să facă față la tot, din acest punct de vedere cred că nu se va găsi. Și în definitiv, D-lor, chiar dacă presupun că s'ar găsi, care este necesitatea de a îngloba un serviciu, care prin el singur existent de foarte puțin timp, a dat rezultate foarte frumoase, și este destinat, dacă i se va da concursul necesar și fondurile necesare, să ia o dezvoltare însemnată și să formeze o sursă de bogăție foarte mare pentru țara noastră, care este necesitatea ca acest serviciu să nu fie lăsat ca serviciu separat?

Numai astfel prin specializare, prin cunoașterea numai a acelor cestiuni care se referă la aceste servicii, s'ar găsi oameni, care să fie continuu ocupați în aceeași direcțiune.

Cu chipul acesta va putea să-și dea seama în diferite momente de ceea ce le-au scăpat din vedere, de măsurile ce trebuiesc să ia, fie de ordine polițienească, fie de ordine tehnică, fie de ordine comercială. Fiindcă este incontestabil că chiar un om specialist, cîtă vreme nu face o experiență mai lungă într'un serviciu, ocupîndu-se din punctul de vedere al exploatațiunii și din punctul de vedere al comerțului, nu poate să-și dea seama în primul moment de toate nevoile. Experimentînd, va putea vedea din ce în ce lipsurile, fie relativ la comerț, și în acest caz se va preocupa cu deschiderea de debușuri mai mari și stabilesc relațiuni mai numeroase, cu centrele de care avem nevoie, fie din punctul de vedere al exploatarii și va putea atunci amplifica și îmbunătăți măsurile luate.

Trec acum la serviciul viticol, ca să fiu mai conform cu diviziunea, care este aci în proiect.

Serviciul viticol, D-lor, este iarăși un serviciu care este creat propriu zis de la 1888, cînd era D-l Petre Carp Ministru de domenii. De atunci s'a început pentru prima oară în țară la noi să se ia măsuri mai serioase în vederea asigurării viticulturii în diferitele podgorii atacate de filoxeră.

Maî înainte de a se face legea și serviciul filoxerei, era o comisiune la Ministerul domeniilor, care se ocupa de cestiunea filoxerică fără nici o cunoștință de cauză.

Ei bine, acest serviciu viticol a dezvoltat oare-care activitate, însă nu o găsemc condusă așa de bine precis și cu temeinice studii prealabile ca în serviciul pescărilor.

După darea de seamă a acestui serviciu, tipărită numai în limba franceză și făcută pentru expozițiunea de la Paris, se vede că acest serviciu s'a ocupat cu diferite cestiuni referitoare la această ramură. Așa a studiat, și aci îi fac laude serviciului, maî întâiu toate varietățile de vițe americane care pot fi cultivate la noi. Maî nainte însă s'a ocupat cu cestiunile relative la luptă contra filoxerei, pe care ar fi putut să o negligeze de la început, fiind-că nu putea da nici un rezultat. Experiența făcută în alte State pină atunci, era suficientă să dovedească acest fapt. De alt fel nici la noi nu a dat nici un rezultat.

Așa se vede din darea de seamă că în unele podgorii, cum este spre exemplu Odobești, în 1890 s'a stins filoxera pe o suprafață de 0,5256 m²; dar la 1896 adică după 6 ani, au fost semnalate în aceeași regiune focare mari de filoxeră, ceea-ce dovedește că măsurile de poliție sau de constatare a centrelor filoxerate au lăsat mult de dorit. Alt-fel în centre unde filoxera era extirpată nu s'ar fi constatat de odată întinderi mari filoxerate.

În alte județe, precum Mehedinți, Buzău, D'mbovița, etc., lupta contra filoxerei a încetat de la început, chiar de la 1890. Semnalez acest fapt care dovedește oare-care lipsuri în direcția acestui serviciu, că în unele locuri lupta continua, fără rezultat, în altele era părăsită și se recomandă cultura vițelor americane. În realitate, din darea de seamă a serviciului reese că întinderea flagelului era cu mult maî repede de cit mijloacele de distrucțiune a părăsitului.

De altminterea veracitatea acestui fapt se cunoștea destul din studiile făcute în alte țări asupra acestui flagel și pe care le cunosc, pentru că grație prieteniei personale ce aveam cu repauzatul doctor Brînză, întiiul director al acestui serviciu, am studiat diferitele legislațiuni asupra filoxerei din ale țării, le-am tradus și mu'te din ele formează anexe ale raportului doctorului Brînză.

Așa dar lupta contra filoxerei n'a dat nici un rezultat, pentru că ne găsim astăzi cu aproape 62 mii hectare de vii distruse de filoxeră. Însă în același timp s'a început a doua parte a activității serviciului filoxeric, cestiunea de a lupta în contra distrucțiunii prin plantare de viță americană, după cum dovedise experiențele făcute în sudul Franciei. Ei bine, în această privință trebuie să recunosc că serviciul viticol 'și-a făcut datoria; a luat vițele din străinătate, le-a experimentat, a căutat să vadă care varietate convine maî bine climei și solului nostru; a găsit după multe experiențe făcute în pepiniere și în viile particularilor, care sînt varietățile cele maî bune, care pot fi plantate în țara noastră.

Credeam, D-lor, și am afirmat în rîndul trecut, că nu se adu-

nase la acest serviciu varietățile de viță care existaū la noi în țară mai înainte de ivirea flagelului, și care în parte există și astăzi unde podgoriile sînt indemne.

După informațiunile luate în urmă și după cît se vede în darea de seamă s'au colectat în parte din vițele noastre indigene cele mai renumite. Această cestiune e foarte importantă, căci vițele noastre sunt varietăți proprii, rezultate din aclimatarea diverselor varietăți sudice soū orientale, introduse în timpul istoric. Din aceste vițe indigene se altoesc pe vițele americane Cestiunea însă a afinității altoilor și a raportului lor de producțiune cu clima și solul, abia de 2—3 ani au început studiile necesare. Așa este expus în darea de seamă

Recunosc, D-le Scortescu, fie-căruia ceea-ce face, căci eu nu discut de cît cu absolută bună credință. Eū dau meritul cui se cuvine, după cum iarăși trebuie să recunosc fie-căruia ceea-ce nu face, atunci cînd este obligat ca să facă.

Acest serviciu, pe lingă aceste rezultate bune, a căutat să reconstitue și podgoriile noastre; aci însă trebuie să recunosc că rezultatele au fost cam slabe, fiind-că din cele 62.000 hectare, care au fost distruse de filoxeră pînă la 1899, nu s'au putut replanta de cît 1.231 hectare, ceea-ce înseamnă prin urmare, că aproape 61 000 hectare sunt complet pierdute. Cauza care a făcut ca aceste reconstituiri să meargă așa de încet, este, mai întîi de toate, rendemen-tul prea slab al altoilor; căci din cele care s'au făcut la diferitele pepiniere, foarte puține dintre ele s'au prins. În această dare de seamă se spune că din cauza climei rele la noi, primăvara prea ploioasă, iar în timpul verei secetă prea mare, face ca altoaele să nu prindă de cît 7⁰/₁₀, atunci cînd media ar trebui să fie peste 30—35⁰/₁₀.

În urma experienței făcute, s'a hotărît a se face încercări spre a se obține mai multe vițe altoite, și să se poată reconstitui ast-fel viile noastre.

D. P. P. *Carp*: Principalul trebuie să'l facă inițiativa privată.

D. M. C. *Viădescu*: Aceasta nu era posibil pînă la votarea legii de sub guvernul trecut.

Ast-fel, din acest punct de vedere serviciul viticol a fost mai slab cu atît mai mult, cu cît cheltuelile sale se ridică la o sumă destul de însemnată, și găsim de la 1899 pînă astăzi 3 779 315 lei cheltuiți. Dar cu toate că serviciul viticol nu 'și-a împlinit în totul misiunea, incontestabil că el are chemarea de a face pepiniere de viță, de a face altoire și de a furniza particularilor port-altoaic și coarde altoite gata. Nu este însă numai aceasta chemarea serviciului viticol, mai are și o altă chemare.

Cultura viței cum se făcea la noi cu vițele indigene, se făcea după obiceiul mai vechiu al pămîntului. Cultura viței noui care se introduce este o cultură mai grea, care reclamă un anumit fel de cultură, variabilă după diferitele condițiuni ale pămîntului unde se plantează. Serviciul viticol, este chemat să organizeze instrucțiunea

tehnică în această privință și să aibă toate regiunile studiate din acest punct de vedere, să dea instrucțiunile tehnice necesare cultivatorilor. Numai ast-fel aceștia vor putea ști cum are să le cultive. În acelaș timp este chemat să se ocupe nu numai de cultura viței, dar și de cultura vinului care este foarte înapoiată. Vinul care se produce în cantități mari, afară de unele podgorii, și acolo numai la ciți-va proprietari unde cultura vinului se face mai bine, este o cultură înapoiată.

De aceea vedem că vinul nostru se exportă, fiind de o calitate bună, mai mult ca vin crud de cît ca vin vechi.

Prin urmare, serviciul viticol î încumbă în această chemare de a da instrucțiuni tehnice pentru industria vinului.

Ei bine, D-lor, și acest serviciu, care n'a fost un serviciu prea rău și n'a dat efecte rele, se găsește înglobat în serviciul agricol, cu toate cele l'alte servicii care sînt chemate să se ocupe de cultura cerealelor, de întreaga avuție a țării.

Dacă credeți D-voastră că în chipul acesta se va putea, în direcțiunea agricolă, cu cele două servicii, agronomic și zootehnic, să introduceți și acest serviciu, pentru ca să dea rezultate mai bune, puteți s'o faceți, aveți dreptul. Eu însă cred că viitorul vă va dovedi că nu. Mai ales cu cunoștința pe care o am despre oamenii noștri, despre greutatea care se aduce diferitelor servicii, unde pe lângă cesțiunea de activitate proprie, se cere și cunoștințe speciale, imposibil de obținut în scurt timp. Dacă se va da unui singur om, sînt convins că nu va da rezultatul dorit.

Dar să trec asupra acestor două servicii, să zicem că are să rămînă așa. Întru cît privește piscicultura însă, sînt convins că nu va da rezultatul care va trebui să-l dea în organizarea care este prevăzută în lege și că ar trebui păstrat ca serviciu special, pentru că este o industrie care începe la noi în țară. Sînt foarte multe prejudicii cari trebuiesc combătute la noi în țară, și se știe cu cîtă înrădăcinare, cu cîtă tenacitate se țin de obiceiurile învechite, și cu cîte greutate are să lupte un serviciu, care este chemat să introducă obiceiuri moderne de cultură. Dacă se înglobează cu alte servicii cred că nu va avea puterea de rezistență necesară, pe lângă cele-l'alti, condițiuni, ca să ducă la o bună dezvoltare acéști industrie.

De la acéști direcțiune trec la a patra direcțiune, la direcțiunea domeniilor Statului.

D-lor, să'mi dați voe să afirm că, la această direcțiune, cu rezultatele cari se vor obține, conform diviziunii serviciului, mai ales cum l-a făcut comitetul delegaților, nu numai că nu va rezulta un progres, o dezvoltare a diferitelor ramuri de producțiune ce i se încredințează, ci va fi o stagnare și mai mare decît azi.

Sînt silit, D-lor, să fac aceasta și o fac numai din purul interes al devotării avuției naționale.

Văd că aci se înglobează toate ramurile de avuție publică. De aceea sînt silit să declar, că această organizațiune este pur fiscală,

adică o organizațiune tot în sensul celei care a fost pînă acum și care n'a dat nici un bun rezultat.

Se înglobează, D-lor, în această direcțiune mai întîiî serviciul minelor. D-lor, serviciul minelor, să-mi permiteți să afirm că este unul din serviciile Ministerului domeniilor, cel mai activ, cel mai luminat, care și-a îndeplinit datoria și cred că va deveni prin dezvoltarea pe care are să o ia producțiunea minieră unul dintre cele mai importante servicii.

Direcțiunea aceasta nu datează de multă vreme, datează nu mai de la 1893 pe cînd D-l Petre Carp era ministru. D-sa a alcătuit și a făcut să se voteze legea minelor, care nu s'a aplicat de cît în anul acesta, fiind-că guvernul liberal a găsit de cuviință să nu o aplice. Cu toate acestea serviciul a existat în Minister, și de și nu putea să se ocupe cit ar fi trebuit de partea exploatărilor și a condițiunilor lor practice, legea nefiind aplicată, s'a ocupat însă în partea sa tehnică de studii și explorări. Și pot spune că din acest punct de vedere și-a împlinit în mod strălucit misiunea sa. Iată, am aci o tabelă despre activitatea acestui serviciu, care a fost împărțit în două secțiuni: secțiunea de studii și secțiunea de exploatare

În secțiunea de studii s'a făcut 41 de studii geologice de către D-nii Alimănișteanu, Atanasiu, Mrazec, Popovici, Simionescu, Munteanu, dintre ingineri și geologi din țară, precum și de către geologii străini, cari au venit și au lucrat prin mijloace date de la Minister, precum sînt D-nii Fuchs, Toula, Teissegre și Redlich.

Acești geologi străini au început studii încă de cînd d-l Carp a fost ministru, și unul din ei, precum e d-l Teissegre a continuat și sub cel-alti miniștri cari s'au succedat după d-l Carp.

Toți acești geologi au căutat să studieze țara care era cunoscută grosomodo, din punctul de vedere geologic și al gisimentelor sale.

Aceste studii trebuiau să fie făcute conform legii minelor și să premergă exploatărilor. Prin aceste studii s'au descoperit multe produse miniere, cari vor da avînt puternic la dezvoltarea industriei acestei țări. Așa, de exemplu, lignitul care se cunoștea în diferite părți, a devenit centrul unei exploatări însemnate la mina Mărgineanca.

Această mină dădea pe an, pînă la anul 1898, cite 15 000 de tone ca producțiune: de atunci încoace, exploatarea fiind făcută de către serviciul minier, produsul acestei mine a crescut mult, așa că în anul trecut 1899 a dat 50.000 de tone. Vedeți o creștere enormă în raport cu anul precedent. În acelaș timp, de unde prețul tonei era de 12 lei, s'a scoborît la 7 lei și 50 bani. Cu modul acesta a făcut posibilă facerea unei convențiuni cu căile ferate care au început să utilizeze acest material de combustie pentru mișcarea mașinilor și a contractat pentru acest an 50 000 de tone. Mai mult de cît atît, prin studii făcute la această direcțiune, s'a făcut posibil această utilizare a lignitului, în mașinile de tracțiune, combinîndu-l cu petrolul. Ast-fel s'a provocat transformarea mașinilor conformate pînă atunci numai pentru cărbunele de piatră, care se importa din străinătate și care costa scump.

În chipul acesta s'a creat un nou debușeu petroleului, care este așa de abundent în țara noastră.

Serviciul minelor a mai descoperit, D-lor, minele de cărbuni de la Brinduși și Piscu cu Brađi, în Dimbovița; a studiat cărbunii de la Comănești în Bacău, cărbunii din Muscel, Buzău și Putna.

În ceea ce privește petroleul, s'a recunoscut că există și s'au studiat regiunile petrolifere din Dimbovița, Muscel, R. Vilcea, Dobrogea. Și știți că astăzi aceste regiuni petrolifere formează obiectul unui însemnat număr de concesiuni. Sînt date peste 200 concesiuni ca să exploateze această sursă de bogăție închisă în solul nostru.

A mai descoperit în Dobrogea cariere de granit. Această rocă pînă acum se aducea din străinătate și costă foarte scump. A mai descoperit tot în Dobrogea marmore, și de sigur că și D-l ministru cunoaște frumoasa colecțiune din Minister.

(Va urma.)

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

Conservarea Castanelor. — *Un nou mod de a conserva castanele*: Se țin castanele în apă timp de 6—10 zile, avînd grijă a schimba apa în fie-care zi. Apoi se scot din apă și se întind pe o podină de scinduri și se ține ast-fel timp de 3 sau 4 zile, fără a le mișca, pînă ce se usucă bine.

După această operațiune saū în acest mod castanele se conservă foarte bine timp îndelungat.

„*France agricole et Forestiere*“.

Comerțul de traverse. — Se știe de toți, că cu războiul sud-african s'au distrus cea mai mare parte din liniile ferate ale republicei bure. După ce se va termina războiul, se vor începe de sigur lucrări pentru restaurarea saū reconstruirea liniilor; consulatul belgian din Johannesburg a trimis guvernului saū un raport, în care specifică ce materiale vor fi necesare. Dintre acestea relevăm numai că se cere o mare cantitate de traverse; cum la noi se practică pe o scară întinsă exportul lor, am crezut necesar să semnalăm exportatorilor acest nou debușeu.

„*Cronica*“.

Lemnăria în Germania. — Proprietarii de păduri din Germania au înființat un consiliu silvic german pentru apărarea intereselor lor, încă acum un an. Pînă acum însă acest consiliu n'a putut lucra mai nimic, din cauză că nu i s'a prezentat nici o ocaziune favorabilă. Acum însă, cu ocazia discuțiunilor relative la reînnoirea tratatelor de comerț cu Italia și Austria, consiliul a crezut că este momentul oportun de a interveni în interesul proprietarilor de păduri cerînd ca să se pună taxe vamale foarte ridicate asupra importului

de lemne, așa că toți negustorii și fabricanții, care pînă acum aduceau materialul necesar din străinătate și mai ales din Austria, să fie siliți să se aprovizioneze în țară.

Industriașii germani însă, care au fabrici de lemnărie, au protestat energic, susținînd că o ridicare a taxelor vamale asupra lemnului brut ar însemna distrugerea industriei lemnului, ramură industrială foarte înfloritoare în Germania, cu atît mai mult cu cît pădurile indigene nu pot furniza de cît o mică parte din materialul brut necesar.

În Austria, rivalitatea dintre proprietarii de păduri și industriașii are o cauză cu totul alta. Aici, negustorii și industriașii doresc ca să se exporte cît de puțin din lemnul din țară, pe cînd proprietarii de păduri din contră cer să li se înlesnească exportul, mai ales în spre Germania, unde ei furnizează mai bine de jumătate din cantitatea de lemne necesară industriei germane.

Congresul silvic care a avut loc la Viena, în Martie r. c., a votat o moțiune în acest sens, cerînd ca să se intervie, cu ocazia reînnoirii tractatelor comerciale cu Germania, pe lângă reprezentata acestei țări, pentru a se obține scăderea taxelor vamale asupra lemnului, de oare-ce chestiunea exportului lemnului austriac e o chestie vitală pentru proprietarii de păduri din Austria; închizîndu-se granițele germane, se va declara imediat o supra producție în lemnăria austriacă, ceea ce va duce negreșit la o criză în această ramură de producție.

Dar chiar interesul Germaniei — susține moțiunea congresului — este ca să se deschidă granițele pentru lemnul din Austria, de oare-ce producția indigenă germană nu este în stare să acopere trebuințele industriei din țară; pînă și direcția căilor ferate e silită să-și procure traversele din Austria.

Față cu interesele celor două țări, interesele industriei germane pe de o parte, interesele proprietarilor de păduri pe de altă parte, se va căuta o mijlocie mulțumitoare pentru toți, cu ocazia încheerii tratatelor comerciale.

Ar fi de dorit ca și din partea noastră să nu se scape din vedere interesele exportului de lemne, căci și noi sintem în măsură să furnizăm lemne și avem dreptul la preferință, căci și noi, de sigur, vom acorda multe avantagii «amiceii» noastre Germania.

INFORMAȚIUNI

D-l Ministru al Domeniilor arată un mare interes chestiunii «*Vinătoreii în România*», despre care D-l silvicultor șef Ernest Gheorghiu a scris o lucrare de valoare.

Ministerul a instituit o comisiune, motivat de memoriile d-lui Gheorghiu, pentru a revizui legea poliției vînatului care e vicioasă și incompletă. Această comisiune se compune din D-l M. Pherekyde, fost ministru, ca președinte și D-nii Dr. A. O. Saligny, avocat Cristu-Cutiana și Ernest Gheorghiu.

Legea nouă este aproape gata și se așteaptă, pentru a fi complectată, părerile tuturilor societăților de vînațoare din țară, care au fost rugate a'și da opiniunile asupra modificărilor necesare.

* * *

Aflăm că zilele acestea D-l *Ernest Gheorghiu* a fost delegat a preda cursul de vînațoare, la catedra ce s'a creat special pentru acesta la școala silvică de la Brănești, unde D-sa a acceptat a'l preda onorific. In acelaș timp D-sa va fi însărcinat cu organizarea unei vînațorii model și a preda practic cursul de tir tuturilor elevilor de la școala de la Brănești.

* * *

Venitul pădurilor Statului pe exercițiul 1900—1901, pînă la 31 Martie a. c., a fost de lei *6.813.639 bani 09*, iar în cursul lunii Aprilie s'a încasat în comptul acestui exercițiu lei *117.645 bani 11*, deci venitul pădurilor pe ex. 1900—1901 pînă la 1 Maiu este

Lei *6.931.284 bani 20*.

* * *

Prin legea publicată în *Monitorul Oficial* No. 66 de la 28 Iunie a. c., se anulează mai multe credite ce erau destinate a se acoperi prin emisiunea de rentă, între cari este și suma de lei *1.233.606 bani 47* ce era destinată pentru construcțiuni de case necesare reședințelor de ocoale silvice, brigadierilor și pădurarilor.

* * *

In cursul lunii Aprilie, pentru exercițiul 1901—1902, s'a încasat ca venit al pădurilor Statului lei 20.806 bani 75.

* * *

La 2 Iulie a. e., s'a ținut la direcția C. F. R. o licitație pentru aprovizionarea cu 150.000 steri lemne de foc. Ofertele primite sînt următoarele :

No. ord.	NUMELE	Cantitatea	Prețul	Stația de predare
1	Banca Generală	14.000	3,95	Dorohoi
2	M. Cojescu	10.000	5,50	Comarnic
3	S. Dobrescu	10.000	4,60	Pucioasa
4	idem	5.000	4,50	Stilpeni
5	Doiciu	10.000	4,75	Podoleni
6	I. N. Iorgulescu	4.000	4,40	Mihăești
7	Codreanu Th.	10.000	4,02	Strehaia
8	P. H. Marocneanu	400	5,—	Gura-Văii
9	Antoniu	6.000	4,15	Stilpeni
10	G. Balteanu	1.000	4,15	Strehaia
11	I. Malles	2.000	4,25	Ruginoasa
12	V. Schleicher	1.000	3,95	Vaculești
13	Al. Giurgea	10 000	5 și 4,50	Berheci
14	L. Nadler	12.000	4,60	Bucegea
15	H. Lipovici	2.000	4,15	Vaculești
16	Frații Iancu	5.000	4,20	Dolhasca
17	G. Grunfeld	4.000	4,45	Bilca
18	Horovitz & Spigel	4.000	4,15	Dolhasca
19	G. Donic	2.300	4,50	Căiuți
20	G. G. Nanu	6.000	4,40	Sk.-Golești
21	M. G. Păcuraru	5.000	4,50	Bilca
22	idem	1.000	4,70	Adjud
23	I. Sirca	1.200	4,50	Muncel
24	Sigler & Vexler	5.000	4,70	Berheci
25	P. Angelescu	1.000	4,60	Stilpeni
26	Al. Gafencu	5.000	4,50	Berești
27	Em. Arghiriade	20.000	5,—	Sinaia
28	M. Predinger	800	4,25	Rosnov
29	Ad. Lack	3 000	4,50	Ștefan-Vodă
30	H. Coppel	10.000	4,50	Gîrleni
31	I. Grunfeld	2.000	4,—	Babeni
32	C. H. Grigoriu	6.000	4,45	Merșani
	Total	178.700		

Adică s'a oferit 178.700 steri, pe un preț mediu de 4 ei 45 bani.

* * *

Următoarele mutări s'au făcut în serviciul pădurilor :

D-l silvicultor *Al. Gostovič* din Administrația centrală, a fost numit șef al ocolului Nucșoara (Muscel).

D-l silvicultor *Al. Luchianu*, șeful ocolului Vinju-Mare (Mehedinți), a fost mutat la ocolul Roman, în locul D-lui *G. Vasiliu*, care a fost mutat la Vinju-Mare.

CLIMA LUNEI MAIÜ 1901 st. n.

La București-Filaret

Luna Maiü a avut o temperatură mijlocie foarte aproape de normală. Precipitațiunile atmosferice au fost destul de frecvente, mai ales în prima decadă; totalul lor lunar a fost însă cît jumătatea normalei

De la 1 la 17, timpul a fost mai răcoros; de la 17 la finele lunii timpul s'a încălzit simțitor. Au fost 11 zile de vară, toate către sfîrșitul lunii. Cea mai ridicată temperatură a avut loc în ziua de 28, cînd termometrul a ajuns la 29°,0 iar cea mai coborîtă 5°,3 în ziua de 17.

Valoarea mijlocie a presiunii atmosferice a fost 2 m.m. mai ridicată ca normala.

Vîntul dominant a fost Crivățul.

Ploae a căzut în 13 zile. În 8 zile ploaia a fost însoțită de manifestațiuni electrice; la 17 a căzut foarte puțină grindină.

Cerul a fost ceva mai înorat ca de obiceiü. Soarele a strălucit ceva mai mult de cît normal.

Rouă s'a observat în 18 zile; halo solar în 5 zile, cel de la 8 fiind remarcabil; halo lunar în 2 zile, coroană lunară într'o zi; curcubeü în 5 zile.

Starea semănăturilor este foarte bună. Către finele lunii au înflorit secara și grîul de toamnă. Restul vegetațiunii 'și-a urmat dezvoltarea în condițiuni normale. La finele lunii s'au copt căpșuncle și cireșele timpurii.

La începutul decadei a doua au apărut foarte multe omide care către finele lunii s'au transformat în fluturi.

Institutul Meteorologic.

EXPLOATAREA SALINELOR ȘI MONOPOLUL SĂREI

LA

ROMANÎ ȘI ROMĂNÎ¹⁾*Domule Președinte,**Domnilor,*

Subiectul conferinței de azi cu toate că ese din cadrul cercetărilor și ocupațiunilor D-voastre ca membrii ai Societății noastre silvice, îmi permit a-l desvolta, avînd credința că fie-care din noi se interesează, trebuie să cunoască cit mai mult, dacă nu tot asupra trecutului nostru, trecut care merge pînă la origina noastră, origină ce găsim în epoca de splendoare a celui mai falnic popor ce a trăit vre-o-dată în lume, a cărei voință făcea lege pe pămînt și ale cărui fapte mărețe le găsim trecute în cartea nemurirei.

Cercetarea vechilor așezăminte trebuie să fie pentru noi un cult, o rațiune de a fi a existenței noastre.

Mult iubitul și stimatul nostru Președinte, atît de cunoscător de tot ce se rapoartă la viața, la dezvoltarea politică, socială și economică a poporului nostru de origină, ne dă și exemple, ne dă și povețe cum trebuie să manifestăm dragostea, cum trebuie să servim cultului nostru. Scriitor neîntrecut prin lucrări de o valoare necontestabilă, apreciate de lumea științifică, ne ridică puțin cîte puțin vâlul ce acopere trecutul, ne pregătește să putem vre-o-dată îmbrățișa cu privirile noastre orizontul măreț, ce ni-l înfățișează, să putem nu numai să-l admirăm ca cele-l'alte popoare, dar

1) Conferință ținută la Societatea «Progresul Silvic» în seara de 17 Februarie a. e.

să găsim în exemplele străbunilor noștri îndemnul care să conducă pașii noștri, munca noastră, faptele noastre, pentru a asigura țării locul ce i se cuvine între popoare, în epoca în care trăim și în vremuri de apururea în viitor.

Să-mi dați voe a vă spune pe scurt, foarte pe scurt, pentru a nu pune la prea grea încercare bine-voitoarea D-voastre atențiune, câte-va cuvinte asupra *Exploatăreii salinelor și monopolului săreii la Romani și Români*.

La Roma, exploatarea salinelor a fost de timpuriu cunoscută. În prima epocă de la fondarea Romei, Anco Marciu, după cum ne spune Tit-Liviu, deschide salinele de lângă Urbea Ostia, fondată de el la gura Tibrului. Acest fapt este confirmat de Aureliu Victor în Pliniu. Producțiunea acestor saline a fost suficientă la început pentru a îndestula Roma și provinciile învecinate. Aceste saline aparțineau Statului.

Din primii ani ai Republicei, speculațiunea ridicând peste măsură prețul săreii, Statul și rezervă dreptul de a vinde sarea, creînd ast-fel un monopol în profitul său. După o părere generalmente admisă, bazată pe un text al lui Tit-Liviu, confirmat de Dion Casius în anul 550, două censoari Livius Salinator și C. Claudius, creară un impozit cu totul nou asupra săreii.

Nu se știe, în lipsă de texte precise, dacă față de provinciile, unde existau numeroase saline, aparținînd unele Statului iar altele particularilor, s'a urmat același sistem. Numeroase texte literare și legislative nu ne lasă cea mai mică îndoială că erau saline ce aparțineau particularilor, cari le exploatau singuri. *O primă părere* admite că Statul și-a rezervat monopolul vînzării săreii pînă în ultimele secole ale Imperiului, basîndu-se pe o constituție a Impăraților Arcadius și Honorius trecută în codul lui Justinian. Statul exploata acest monopol prin arendașii salinelor, cărora trebuiau să vînză sarea și proprietarii salinelor particulare, pe

un preț anumit. În timpul din urmă dispăru acest monopol, atât Statul cit și particularii exploatau salinele lor, fixând fără nici o aprobare prețul săreii. După o a *doua părere* susținută în mod foarte judicios : exploatarea salinelor nu da loc la vre-un monopol asupra vânzării săreii, de asemenea nu ar fi existat la Roma vre-o-dată vre un impozit asupra săreii. Cuvântul de *saline* menționat în texte nu ar desemna ocnele de sare, salinele, ci magaziile de sare ce existau la Roma lângă poarta *Trigemina*, cari se închiriau. Chiriașii acestor interposiți aveau singurii dreptul de a vinde sarea la Roma, pe un preț fixat de Prefectul urbei, în interesul populațiunii. Aceasta explică și tăcerea textelor în ceea ce privește o atare dispozițiune referitoare la provincii, unde vânzarea săreii era lăsată liberă.

Orî-care ar fi părerea ce am admite, reese că la Roma erau unele saline aparținînd Statului, altele particularilor, că exploatarea salinelor a fost tot-d'a-una liberă, vânzarea săreii însă ar fi constituit un monopol rezervat Statului, pînă aproape la finele Imperiului, conform părerii generalmente admisă. În saline lucrau pe lângă oameni liberi și condamnați la munca silnică în mine.

Ocupîndu-ne de exploatarea salinelor și monopolului săreii la Roma am vorbit de provincii. Trecînd acum la *Țările Române* care scim că făceau parte din Dacia devenită în urmă provincie romană, vom continua în mod natural și fără întrerupere firul tradițiunii care leagă trecutul de prezent și prezentul de viitor.

Dintre popoarele ce au ocupat în vechime Dacia, Herodot ne vorbește de Scitii, ne spune că printre producțiunile minerale ale Scyției era *sarea* ce se găsea în diferite puncte, de asemenea că *sarea* figura printre articolele de comerț.

Ast-fel din cele mai vechi timpuri, din epocile învăluite încă în ceața necunoscutului, locuitorii cari au trăit în

aceste locuri de îndată ce au cunoscut întrebuințarea sărei în alimentațiune, au început a o exploata. Pentru țările române, aceasta se explică foarte ușor, de oare-ce, la noi exploatarea salinelor nu a cerut oamenilor vre-o știință oare-care, nici nu a trebuit locuitorii să înceapă această exploatare după exemplu altor popoare din alte țări. La noi în multe localități, sarea în cantități mari, se găsește la suprafață; locuitorii nu aveau de cit să ia sarea ce le trebuia, din dealurile sticloase ce se preseptau vederei lor. Astfel au început primele exploatări cari au luat cu timpul o dezvoltare mai mare, de îndată ce locuitorii și-au dat seama de valoarea sărei, în schimbul de obiecte ce făceau cu alte popoare.

Exploatarea salinelor luase în Dacia o dezvoltare însemnată în momentul când Romanii prefac Dacia în provincie romană. Nu avem pentru țările române dovezi scrise despre existența exploatării salinelor în timpul Romanilor, nu rămâne însă îndoială că salinele din țările române, au continuat să fie exploatare. Monumentele epigrafice au conservat suvenirul exploatării salinelor în Transilvania. Prima inscripție a fost găsită la 1796 la ruinele castrului Roman la Thorda, vechiul *Saline*. A doua la Veczel, a treia la Karlsburg și în fine a patra la Abrudbanya (publicate în *Neigebauer Dacien* și *Ackner* și *Müller die v. Inschriften in Dacien*). Din aceste inscripțiuni reiese existența unui *collegium salinariorum*, proprietari și exploatare de saline.

Năvălirea barbarilor asupra Daciei, împinse pe locuitorii cari rămăsese în aceste țări, către munți. Creșterea vitelor și hrana animală deveni izvorul de căpetenie al traiului Daco-Romanilor, trebuia să părăsească în mare parte agricultura. Au continuat totuși în aceste vremuri grele exploatarea salinelor. Dovadă despre aceasta găsim în documentele timpului. Intr'adevăr în Pertez, *Monumenta germanie istorica*, cunoscute sub numele de analele Tuldense,

vedem că la anul 892 d. Chr. Arnulf, regele germanilor, ar fi trimis o solie către Vladimir, regele Bulgarilor, rugându-l a nu mai permite vânzarea săreii Moravilor, cu care avea rezboi. Știut fiind, că stăpînirea Bulgarilor s'a întins și în partea stîngă a Dunărei în Valachia și la sudul Moldovei, nu rămîne cea mai mică îndoială, că acest document se roporta la salinile ce aș continuat să fie exploatate în aceste țări.

Se crede că după prima năvălire a barbarilor, un timp de aproape 200 de ani pînă la venirea Ungurilor, nici un popor barbar nu ar mai fi năvălit în Dacia traiană. De la venirea Ungurilor vremile începînd din ce în ce să se mai liniștească, locuitorii coboară munții și ies din întinsele păduri ale *Silvaniei* — nume sub care era cunoscută Valachia pe timpul Romanilor — către șesuri. Reiaș principalele lor ocupațiuni printre cari creșterea vitelor, exploatarea salinelor și munca cîmpului, pun bazele unor mici State, sub niște șefi numiți : voievozi, duci, knezi, principii. Această epocă de formațiune, merge pînă la întemeierea Țărilor Române *la descălicătoare*.

Exploatarea salinelor începută din cele mai vechi timpuri, ia de aci înainte o dezvoltare din ce în ce mai mare. Găsim într'un document din secolul al XIV, dovadă despre avîntul ce-l luase în acea vreme exploatarea salinelor și exportul săreii. În rescriptul ce poartă data de 1373, Ludovic, regele Ungariei, ordonă comitelui din Temișoara să oprească la Orșova importarea săreii din Țara Românească, pentru a împiedeca concurența ce făcea sarea noastră ocnelor regești din Transilvania. Avem deci din acea epocă o dovadă de existența și exploatarea ocnelor din județul Vilcea, numite *Ocnile mari*, cele mai apropiate de trecătoarea de la Orșova.

Cu începutul secolului al XVII-lea, pînă la finele seco-

lului al XIX-lea, datele asupra exploatăreii ocnelor la noi în țară se înmulțesc.

Imensa bogăție a gismentelor de sare la noi, învederată prin cele câte-va ocne deschise de secole, calitatea excepțională a săreii, în comparație cu produsul similar din alte țări, au atras de la început atenția călătorilor străini, cari au vizitat țara, fie în interesul lor propriu, fie trimiși de țările lor pentru a studia izvoarele de bogăție și starea economică a țărilor noastre. Capitole întregi din relațiunile și raporturile lor în care se oglindește marea lor admirațiune pentru munții de sare, ne păstrează date prețioase asupra exploatării ocnelor în secolele trecute. Printre cele mai principale avem: 1650 *Paul de Aleppo*, în călătoria sa prin Moldova și Valachia, însoțind pe Macarie patriarhul Antiohului, spune că în țară sunt multe locuri, de unde se scoate sare; 1777, *M. Carrà*, «Histoire de la Moldavie et de la Valachie, dédiée à Monseigneur Louis de Rohan, évêque de Strasbourg», găsim date statistice importante, astfel în anul 1755, arată că s'au extras din ocnele Telega, Ocnele Marii Vilcea, Slănic 25 milioane oca, se ocupă asemenea de ocnele de la Tîrgul-Ocnei, Moldova; 1781, *Franz Jos. Sultzer* «Geschichte des transalpinischen Daciens das ist: der Walachei, Moldau, und Bassarabien», raport foarte detaliat, conservă amintirea despre vechi exploatațiunii de ocne părăsite la Picineaga în Buzău, la Rîmnicul-Sărat, Tîrgoviște etc.; 1787, *de Peyssonel*. «Traité sur le commerce de la mer noire», arată că sarea ce să scoate în mare cantitate din ocnele țarei, să exporta pe Dunăre și Mare la Constantinopole și în cele-lalte provincii ale Imp. Otoman; 1835, *Jules de Hagemester*, «Memoire sur le commerce des ports de la Nouvelle Russie», conține date statistice asupra prețului săreii în porturile de export ale Dunărei; 1840, *Anatole Demidoff*, «Voyage dans la Russie meridionale et la Crimée par la Hongrie, la Valachie et la Moldavie»; consi-

derațiunii generale asupra exploatărilor de ocnе, 1842 și 1855, *Comitele Mihailie Hodocin*, «Descrierea sinoptică a mineralelor din munții Moldovei; Relația către cinstitul Sfat Administrativ al Moldovei»; aceste două rapoarte sunt cu atât mai importante cu cât autorul lor nu s'a mărginit să ne dea numai o relație fidelă și amănunțită asupra stărei exploatării ocnelor în acea epocă, ci ne arată căl sunt mijloacele cărî se impun pentru a da o mai mare dezvoltare acestui însemnat izvor de bogăție.

Pe lângă acestea, operele istoricilor noștri ne păstrează date prețioase asupra exploatărei ocnelor: 1716, *D. Caulemir* «Descrierea Moldovei»; 1806, *Frații Tunusli* «Istoria Țării Românești»; 1837, *M. Cogălniceanu*, «Histoire de la Valachie, et Moldavie»; d-nii Hasdeu, Xenopol, Urechia, D. A. Sturdza, Tocilescu, Hurmuzaki, Codrescu etc.

Date amănunțite asupra exploatării ocnelor în trecut găsim în două monografii datorite Prințului Nicolae Șuțu și D-lui Ghibanescu, asupra ocnelor Țirgu-Ocna Moldova. Lucrarea cea mai completă și mai recentă este studiul D-lui Fl. Dianu, asupra salinelor, din punct de vedere tehnic al exploatării.

Nu am menționat aci nici Hrisoavele Domnilor nici Anaforalele Divanurilor, nici hotăririle Obșteștilor Adunări, precum nici raporturi oficiale emanate de la dregătorii de pe vreme și nici textele de legi cărî se referă la ocnе, de oare-ce în ele putem găsi nu atât științe asupra exploatării ocnelor ci mai mult oglinda fidelă, dovezi indiscutabile asupra principiilor de drept cărî au cirmuit după vremuri raporturile de drepturi asupra ocnelor; cestiune ce rezervăm la finele studiului nostru.

Modul și sistemele de exploatare a ocnelor au urmat calca dezvoltării economice a țării în decursul secolelor. Rudimentară la început, consistînd în ruperea de blocuri, bolovanî, din stîncele de sare ce se oferea în multe locur

descoperite chiar de pământ, locuitorilor, ajunge la o mare perfecțiune pe timpul cuceririi romane. În Transilvania se găsesc încă și azi urmele unor vechi exploatare la Thorda și Maroș-Uyvar. Sistemul roman crea grin *galerii de exploatare*. În *Valahia* nu ni s'au păstrat urmele unor galerii de exploatare de pe timpul Romanilor, cu toate acestea, nu putem invoca lipsa conservării unor atarî galerii, ca o dovadă de neexploatare a salinelor în acea epocă. Trebuie să știm că în *Valahia* sînt multe urme de vechi exploatare, epoca exploatăreii lor însă nu se poate preciza de oare-ce abundentele curențe de apă subterane ce există la noi în sub-sol, aș inundat exploatărele, distrugînd forma lor primitivă. În *Moldova*, la Trotuși și Grozești, s'au păstrat amintirea unor străvechi galerii de exploatare numite de popor *chioarce*. Credem că putem să atribuim acelor exploatare origina romană, de oare-ce vedem că cu timpul se abandonează acest sistem practicat de romani, ne mai ajungînd la noi de cît suvenirul său.

Dovezile scrise din epocile precedente secolului al XIX-lea, nu ne reamintesc de cît sistemul de exploatare în formă de *clopot* sau *conuri*, mai mult sau mai puțin regulate, care se lărgeau cu cît exploatarea săreii se continuă în adîncime, pînă cînd atingeau un diametru de 50 sau 60 metri, după care părășii lor deveneau verticale. Ele comunicau cu exteriorul prin două sau patru puțuri, servind atît pentru esturcțiune cît și pentru circulațiunea lucrătorilor, care se făcea prin mijlocul unei serii de scări cu cue de lemne, suspendată într'unul din aceste puțuri. Cînd exploatarea săreii nu se mai putea continua în una din aceste ocne, fie din cauza abundenței apelor, fie din aceea că extracțiunea care se făcea cu caii, devenea prea costisitoare în vederea adîncimeii prea mari, fie din alte cauze, era abandonată și se deschidea o altă ocnă alături, producîndu-se cu modul acesta

seria de vechi exploatațiuni, ce se observa în mare număr, în apropiere de salinele actuale.

Ultimul sistem, actuala metoadă de exploatare urmată în salinele noastre, este aceea prin *stîlpi și galerii*. Introdusă mai întîiu la Ocnele-Mari de Carl Faith, un inginer austriac în anul 1846. În Austria s'a conservat sistemul roman prin galerii, perfecționîndu-se din ce în ce mai mult. Vedem ast-fel că după secole se revine iarăși din nou la sistema romană, a căreia urme ni le-a conservat tradițiunea.

Nu putem să insistăm asupra organizării lucrării ocnelor, vom reaminti numai că în această privință exista o deosebire între Valachia și Moldova, dacă nu în ceea-ce privește modul de exploatare, care în ambele țări a fost aproape identică, dar relativ la lucrătorii ce se îndeletnicesc cu lucrarea ocnelor. În *Valachia*, din cele mai vechi timpuri, de cînd tradiția și dovezile scrise ne vorbesc de exploatarea ocnelor, găsim că lucrarea ocnelor se face de *locuitorii băștinași* ai țării, cari se găseau așezați în prejurul ocnelor, cari din timpuri imemorabile din tată în fiu lucrau la ocne, ocupîndu-se tot-de-o-dată cu munca cîmpului, a livezilor de pomi și creșterea vitelor; afară de acești locuitori, pe care îi vedem în secolele din urmă făcînd claca ce datorau proprietarului de moșii cu ocne în tăerea unui număr de bolovanii de sare, mai lucrau la ocne: *țigani robii*, întîlnim de aceștia la Ocnele-Mari din Vilcea. La Slănic ot Sud Saak, nu au lucrat de cît locuitorii Slăniceni; în fine mai lucrau în ocne și condamnații la munca silnică. Dintre aceștia unii pe timp mărginit, alții pe viață.

Vedem ast-fel pe Domnie cerînd din cînd catastișe pe numele și semnele lor și dînd porunci să se pue la scuteală catastișele, ca nu cum-va să putrezească și cu ele să putrezească și să fie uitați în ocnă și codamnați la vini mai mici. În *Moldova*, în primele timpuri, se ocupa cu lucrarea ocnelor tot locuitorii din satele din prejurul vechilor ocne părăsite de la Trotuș

și Grozești. Intr'adevăr tradiția ne păstrează amintirea *oca-lașilor de Trotuș*, cari lucrau ocnile pe seama lor. La finele secolului al XVI-lea, cînd probabil Domnul și-a rezervat monopolul exploatării ocnelor, se vede ca la refuzul acestor locuitori ai țării de a continua exploatarea pentru Domnie, Domnul s'a văzut nevoit să deschidă ocnă nouă, pe moșia domnească din apropiere, unde cu timpul s'a format Tîrgul-Ocna, aducînd pentru exploatarea acestor ocne lucrători unguri, cari cu timpul s'aun romanizat, purtînd însă vechia organizare ungară, numele lor de șangăi, formînd corporația rufetașilor de ocnă, avînd ca șef — care multă vreme a avut singur mare autoritate politică și judecătorească peste dînșii — pe biraul de ocnă. Domni în decursul vremii le-au acordat o mulțime de privilegii și scutiri. Afară de această corporație ce se mai menține și azi, lucrau în ocne ca și în Valachia țigani robi și condamnați la muncă silnică.

Lucrătorii ocnelor se impart în mai multe categorii, ast-fel: *ciocănașii* numiți *șangăii* în Moldova, adevărații minieri cari despică stîncile de sare și sparg bolovanii, *laturașii*, *curtenii*, *gurarii*, *tărăbunțarii*, *hergheligiții*, *glodașii*, *ferarii*, *feștilarii*, *meșterii lemnași și pietrarii*. Plata muncii acestor lucrători s'a făcut din cele mai vechi timpuri, după lucrul ce trebuiau să facă într'un anumit timp, după numărul bolovanilor de sare tăiați și cărați de dînșii; cu timpul, pentru anume categorii dintre ei, s'a introdus sistemul plăței unei simbrii lunare.

Cînd putem vedea lucrarea ocnelor de azi, cu greu ne putem închipui starea de altă dată a acestor exploatări. În vechii timpî, sarea se scotea din ocnă în burdufurî de piele de bivoli cu crivace cu cai; azi mașine puternice și perfecționate ridică sarea, cai ferate și funiculare duc de la gura ocnei bolovanii de sare la magaziiile de depozite. Altă dată luminatul ocnelor se făcea cu ajutorul unor cioburi de

pământ, în care ardeau niște feștile fumegînde în seû, azi lumina electrică dau galeriilor de exploatare a ocnelor aspectul unor palate de cristal, din lumea poveștilor. Progresul imens al industriei mecanice au transformat într'atita aspectul ocnelor, în cît azi nu li se mai pot compara nici chiar usinele construite în modul cel mai perfect și în care utilul și luxul cel mai mare să nu fi fost menajate. *Prințul Nicolae Șuțu*, în »Notițe statistice asupra Moldovei», 1850, iată cum ne descrie impresiunea ce i-au făcut ocnele: «Nimica nu e mai curios la văzut de cît privirea unei ocne din uspă saû din cerul ocnei. A vedea acea mulțime reflectată de feștile aprinse, înșirate una mai sus de alta, după rîndurile straturilor de sare, a privi acel ceriû întunecos și preserat de stele artificiale, a auzi zgomotul acel din tartar, ce 'l face ciocănitura și care 'ți amintește sunetul ce'l va fi făcut Schila și Caribda, e o senzație și o uimire ce se poate numai vedea, dar nu și descrie». Dacă pe timpul acela o ocnă în lucrare se putea compara cu iadul, azi cu toate că nu putem așeza paradisul într'o ocnă, nu este mai puțin adevărat că lucrarea ocnelor nu este din cele mai grele și mai supărătoare.

De aceea vedem că locuitorii Slăniceni au cerut să nu se mai introducă în ocnă condamnați la muncă silnică, cee-ce a și făcut pe Direcția Penitenciarelor să se gîndească în mod serios să renunțe cu totul de a mai afecta la lucrări în ocne pe osîndiți.

Administrarea și perceperea venitului ocnelor. În această privință urmează să distingem două faze. Cea dintîi incepe în momentul îndepărtat de cînd locuitorii au început să cunoască întrebuintarea sărei și să exploateze ocnele și merge pînă la înființarea monopolului exploatării ocnelor. În această perioadă, ocnele se exploatează de proprietarii pe moșiile lor, prin oamenii și în folosul lor, vînzînd sarea la vadurile dinprejur, saû încă transportînd-o la schelile Dunărei pentru

export. A doua perioadă, din momentul înființării monopolului exploatarei ocnelor de Domnie pînă în zilele noastre.

În această perioadă, Domnia în urmă Statul trage partea sa din venitul ocnelor fie direct fie prin slujbașii săi, în capul cărora se găsea cămărașul de ocnă, căutînd ocele în *credință* adică în *regie*, fie arendînd ocele către alte persoane. Arendașii ocnelor, luară cu timpul numele de cămărași. Trebuie observat, că în ambele situațiuni, locuitorii ocnelor nu se schimbaū, întreaga organizație rămînea, nu varia de cît modul de percepere al venitului ocnelor. Cămărașii ocnelor erau obligați să păzească ponturile, adică condițiile contractelor de exploatare a ocnelor, printre acestea : plata căștiurilor de arendă; plata dijmei din toată sarea extrasă, ce era obligată Domnia, să dea proprietarilor de moși cu ocne; darea în natură a milelor de sare, acordate de Domni, la diferite fețe particulare. Prețul sărei pentru consumațiunea internă, la început fixat de Domni, fu în urmă lăsat liber.

Exploatarea s'a început din cele mai vechi timpuri. Țările Române în trecut, exportaū sarea în Bulgaria, Imperiul Otoman, Moravia, Polonia, Rusia etc., în timpii din urmă, numai în Serbia, Bulgaria și Rusia. Bolovaniū de sare se căraū cu carele la diferite schele ale Dunărei. Locuitorii erau obligați ca drept podvoade, să facă aceste cărăruri. Iși poate lesne cine-va închipui greutățile, fără nume la care puteaū fi expuși pe vremuri grele, cărări desfundate, ape vărsate, de drumuri nu se poate vorbi, de cît de puțin timp incoace.

Domniū aū organizat aceste cărături, în interesul exploatarii ocnelor, numeroase documente le reglementează. Cu înființarea căilor ferate, starea de mai nainte se transformă, sarea este dusă de la gura ocnei în vagoane, la diferitele depozite. Prețul sărei pentru export, se formează după împrejurări.

Am menționat *milele de sare*. Domniț printre privilegiile și scutirile de tot felul, acordaū o cantitate oare-care de bolovanī, saū oca de sare, drept milă de sare, unora și altora. Printre aceștia : Monastirele, bisericile, în secolul din urmă unele școli, boerii și slujbașii, gazdele boerilor ce mergeaū cu trebī la Țarigrad etc. Mila se acorda de Domn ca un har, ca un dar, nu ca un drept pentru cel ce o primea.

Documentele ne vorbesc de *sărăritul Munșilor*, acesta crea un impozit special, ce se plătea de locuitorii din prejurul munșilor de sare, și de cetele de moșneni, proprietari ai locurilor cu sare, în schimbul dreptului ce li se conserva de a lua pentru trebuințele lor, sarea necesară. Plata o făceaū în bani, în natură, saū eraū îndatorați a păzi la rîndul lor locurile cu sare, ca nu alți locuitori să extragă sare și să vîndă în altă parte. Vrîncenii se bucură și azi de acest drept.

(Va urma)

C. Broșteanu.

Avocat

RESUMATUL

Ședințelor adunării generale a societății „Progresul Silvic” în zilele de 7, 8 și 9 Maiū 1901.

Ședința de la 7 Maiū.

(Urmare¹⁾)

Prima chestiune pusă la ordinea zilei este: *Cum s'ar putea realiza mai bine propunerca înființării unei case de ajutor mutual pentru membrii Societății.*

D-l M. Tănăsescu, care trebuia să expue această chestiune lipsind, s'a amînat discuția pentru o altă ședință.

D-l Președinte citește a 2-a chestiune: *Care ar fi mij-*

1) Vezi numărul pe Maiū.

loacele cele mai practice de plantarea terenurilor rezervate pentru regularea perimetrelor pădurilor, precum și a terenurilor rezervate din unele moșii vândute, pentru creare de păduri.

D-l I. P. Chihaiia luînd cuvîntul, spune că față cu discuția urmată anul trecut, are puțin de adăus D-sa se întrebă: de ce s'a căutat a se da soluție acestei chestiuni de Societatea noastră? Lucrul este foarte explicabil, de oare ce de către membrii Societății adunați în congres se poate discuta mai cu folos, putînd vorbi oricui fie silvicultori sau cunoscători ai acestei chestiuni. Apoi în scurt arată mijloacele cum crede că s'ar putea planta aceste terenuri și anume:

1) Pentru poenile din perimetru său să se dea în cultură la locuitori în mod gratuit, cu condițiune ca în anul ce precede plantarea să se cultive o plantă prășitoare, iar după plantare să se cultive terenul atît cît va fi posibil pentru a întreține plantația; sau plantația să se facă plătindu-se în natură, d. e. de a lua uscături sau iarbă din pădure.

2) Pentru terenurile mari să se arendeze mai mulți ani. banii să se capitalizeze și din acest fond să se facă plantațiile.

In acest sens D sa citește următoarea *propunere*:

Terenurile rezervate pentru regularea perimetrelor pădurilor și acelea rezervate din unele moșii vândute de veci, se pot împăduri în mod mai practic și prin urmare mai puțin costisitor, în felul următor:

După facerea unor planuri și devise generale, de persoane competente, cari au fost încercați în asemenea lucrări, să se dea fie în mod gratuit fie cu prețuri mici, spre a fi cultivate unul sau mai mulți ani după felul solului, urmînd însă ca în anul ce precede, plantația să se cultive cu plante prășitoare.

Cultura plantelor prășitoare se va continua sub pucii cît va fi posibil, obținîndu-se prin acest mod economia prașilei — în general foarte costisitoare — care se va face de cultivator pentru planta prășitoare cultivată de el.

Lucrarea generală neputîndu-se face adesea toată, se pot întocmi devise speciale după cele generale, pentru a se executa plantația, potrivit mijloacelor de care se dispune, adică în perioade mai scurte.

Plantarea unor asemenea terenuri se poate face și prin munca în natură, dîndu-se dreptul la uscături, iarbă și alte produse, în schimbul zilelor de lucru, la împădurit.

Suprafețele cele mari se vor arenda, cu condițiunea ca banii să se depună la Casa de Economii, în scopul bine precizat, pentru împădurirea terenului ăarendat.

Toate locurile ce urmează a fi împădurite, să fie șanțuite, unde permite situațiunea terenului.

D-l *N. G. Popovici*, spune că asupra acestei chestiuni a vorbit mai în detaliu anul trecut, împărțind chestiunea în două:

1) *Complectarea masiv elor ce au goluri*; 2) *Creare de masive noi prin rezervări a porțiunii de moșii pentru acest scop.*

În ceea ce privește prima parte, știm că în păduri se găsesc poeni și locuri goale, urmări a exploatărilor rele, a incendiilor, a pășunatului etc. Aceste locuri goale n'ar trebui să existe decît pentru diferite instalațiuni, pentru depozite, pepiniere, locuri de hrană a personalului, iar toate celelalte trebuiesc împădurite. Actualmente toate aceste locuri goale se arendează, iar venitul se trece în budgetul ordinar, în loc să se constituie un fond, din care apoi să se planteze locurile goale disponibile. Diferă în păreri de D-l Chihaiia, de oare-ce după sistemele propuse de D-sa nu se poate avea un fond nici măcar pentru instrumente, seminți etc., lucruri absolut indispensabile pentru a începe o plantație. Apoi acest fond va servi și pentru întreținerea plantațiilor acolo unde terenul nu are destulă valoare, ca dîndu-l în cultură să fie suficient pentru a întreține o plantație. Crede însă și D-sa că în multe localități terenul are destulă valoare ca să se găsească omenii să-l cultive în așa mod ca să nu se mai facă cheltueli cu întreținerea plantațiilor.

Relativ la terenurile rezervate din moșii pentru împăduriri, sunt județe ca Ialomița, Brăila, unde se simte grozav urgența de a începe aceste împăduriri. Venitul acestor terene se trece azi în budgetul ordinar, fără a se lua vre-o măsură de împădurire și D-sa este de părere că din acest venit să se difalcheze o porțiune, d. e. 10 % pentru constituirea unui fond.

Soluțiunea cea mai sigură este să nu alergăm după expediente, să creăm fondul, să ne gîndim în cîți ani s'ar putea face plantație și să facem o lucrare care să aibă un caracter definitiv.

În acest sens D-sa va propune o moțiune după ce se va termina discuția.

D-l *D. Ionescu Zane*, luînd cuvîntul, spune că nu înțelege să se stabilească norme în chestii de plantații, de

oare-ce localitatea indică modul de plantație. În Dobrogea s'a făcut greșală, de oare-ce s'a făcut plantațiunii după tipuri, cari nu convin localităților. Crede că măsurile propuse de D-l Popovici sunt bune, în ceea ce privește fondul să se lase la latitudinea Ministerului. Nu este de părere a se fixa 10% din venit pentru crearea fondului, ci sumele să varieze după localități. Dacă azi nu avem plantațiunii în Dobrogea, deși s'a cheltuit mulți bani, cauza este, după cum am spus, că s'a urmat anume tipuri de plantare și apoi nu s'a dat fonduri la timp. Cu toate că s'a cheltuit sume enorme de Stat pentru plantațiunii nu avem altele decât acele de la Ciuperceni și Piscu-Tunari.

D-l *N. G. Popovici*, răspunde D-lui Ionescu Zane că i se pare că chestie este rău pusă de D-sa. Nu este vorba de partea tehnică, ci de mijloacele necesare. Or, pentru a avea mijloacele, este necesar a se capitaliza ceva, de aceea D-sa a propus 10%. În ceea ce privește că unele lucrări n'aș reușit, cauza este că aș fost legate de budget și tocmai pentru aceasta cere instituirea unui fond special.

D-l *Marin Petrescu*, spune că deși nu este pregătit, a cerut cuvîntul spre a'și exprima mirarea sa că o chestie așa de simplă și fără nici un caracter științific se pune în discuția unui congres, că dacă D-sa ar fi asistat la întrunirea Comitetului, s'ar fi opus ca o astfel de chestiune să se pue la ordinea zilei.

D-nii *N. G. Popovici* și *D. Rusescu*, intrerup.

D-l *Marin Petrescu*, spune un proverb: „*Femeia care nu voește să facă pîne, cerne toată ziua*“. Așa este și cu plantațiile golurilor din păduri, s'aș atașat prea multe terenuri la păduri spre a nu fi posibilitate să se planteze. Acum se cer mijloace. Or, mijloace aș fost și sunt, d. e. fondul special cu care s'aș făcut plantațiile în nisipuri și bărăgan, apoi fondul de aproape 1.000.000 lei pentru plantațiile comunale din Dobrogea. Încă plantații nu avem și tot se mai caută mijloace. D-nii Chihaiia și Popovici spun să dăm terenurile plantate în cultură, or în așa mod se plantează prunii, iar nu pădurea, care trebuie plantată cit mai des.

D-l *A. Eliescu*, cerînd cuvîntul spune că s'a dat naștere la o ceartă de vorbe din cauza modului cum este

redactată chestiunea. D-sa *prin mijloace* înțelege nu numai procedeul de urmat, adică partea tehnică ci și partea materială, adică fondurile, din care să se facă asemenea lucrări. In cea-ce privește perimetrările la stat, D sa crede să s'a făcut destul de drept și mai în tot-d'a-una în folosul agricultorului, adică nu s'a atașat la păduri de cât terenurile absolut necesare pentru regularea perimetrilor. Dacă pînă în prezent nu s'a făcut mai nimic în ceea-ce privește plantarea acestor perimetre, cauza este lipsa de *stabilitate a personalului silvic*. Un exemplu vrednic de imitat este Administrația Domeniului Coroanei, care are pădurile perimetrare și unde s'a făcut lucrări de silvicultori cu aceleași cunoștințe ca și cei de la stat, din cauză că este stabilitatea în personal și deci continuitatea în lucrări. Sînt și la stat începuturi de asemenea lucrări, dar de abia începute, aș fost părăsite pentru a se începe în altă parte și aceasta numai din cauza lipsei de continuitate.

D-sa termină spunînd că prima grijă a societății trebuie să fie de a se da cultivei pădurilor o stabilitate, or pentru aceasta trebuie a se da stabilitate acelor ce sînt chemați a se ocupa cu cultura pădurilor. Trebuie dar o lege specială de organizare și acela care va hărăzi țării o asemenea lege, va face o operă salutară.

D-l *N. C. Macovei*, la cele spuse de D-l Iliescu, adaugă că țara noastră era o dată acoperită cu păduri, de și pe atunci nu erau silvicultori și curentul era să se defrișeze. Străbunii noștri nu erau silvicultori, cu toate acestea aș știut să mențină o proporție între domeniul agricol și cel silvic. Azi silvicultorii fac de toate, numai silvicultură nu fac și din această cauză la stat s'a făcut prea puțin și în ceea-ce privește plantația acestor terenuri. Părerea D-lui Popovici este bună, căci pentru orî-ce lucrare trebuie bani, însă fiind că azi este mare lipsă de numerar, D-sa crede că asemenea lucrări s'ar putea face cu plata în natură.

D-l *G. Golgoteanu* zice că ar fi voit să răspundă D-lui Marin Petrescu, însă la cele spuse de D-l Iliescu are puțin de adaus :

1. Terenurile adause la păduri, fiind poeni, era natural să fie rezervate pentru ca curînd saș mai tîrziu să li se dea adevărata destinație.

2. Că cu mijloacele de care s'a dispus s'a făcut multe lucrări bune și D-sa a obținut rezultate frumoase atît prin însămînțări cît și prin plantări, dînd locurile la țărani. Așa la Ciupercești s'a plantat poeni cu frasin la 1^m.50, iar între rînduri a cultivat plante prășitoare dînd locurile la țărani și azi plantele au 2^m. Asemene a făcut însămînțări directe de salcîm și a reușit de minune. Sînt atîtea mijloace practice pentru a reuși, în cît toate propunerile făcute sînt bune.

D-l *N. G. Popovič*, adaugă că pentru ori-ce împădurire, pe lîngă muncă, trebuie și oare-carî furnituri, precum semințe, instrumente, etc. cari nu se pot procura de cît cu bani, decî este absolut necesar un fond.

În ceea ce privește rechizitorul — pe cît de aspru, pe atît de nedrept — făcut de D-l M. Petrescu corpului silvic, voi răspunde că D-sa ar fi putut spune acestea acum 15 ani, cînd nu se făcea nimic în chestia plantațiilor, iar nu azi cînd sînt efectuate atîtea lucrări mari. Chiar dacă s'a făcut oare-carî greșeli nu putem fi acuzați, căci n'a depins de noi, ci de împrejurări, și corpul silvic n'a avut mijloace de a lucra. D-sa termină spunînd că vorbește cu o practică de 18 ani, iar nu de silvicultor improvizat.

D-l *Marin Petrescu* spune că a cerut cuvîntul fără a avea intenția să facă chestie personală. Ține a releva în fața adunării că n'a acuzat pe nimeni, și dacă este cine-va vinovat, trebuie căutat sus. D-sa personal n'a păcătuit că n'a făcut, de oare ce nu a fost însărcinat a face, și mai rău este pentru acei ce au fost însărcinați și n'a făcut. Termină, regretînd că i s'a făcut chestie personală.

D-l *D. I. Zane* avînd cuvîntul, întrebă dacă această chestie este de actualitate sau mai poate aștepta. În primul caz capitalizarea a 10% din venituri nu este suficient, iar dacă este vorba ca lucrările să înceapă mai tîrziu, atunci fondul ar fi suficient.

Răspunde și D-sa D-lui *Marin Petrescu*, spunînd că facem prea mare caz de terenurile adause la păduri și trebuie să se știe că acestea s'a făcut în interes general, iar nici de cum din un interes ca să avem terenuri. De o cam dată s'ar putea amîna plantarea acestor terenuri, fiind mai urgentă plantarea nisipurilor, a litoralului etc. Constată și d-sa că

multe lucrări sînt compromise din cauza lipsei de continuitate.

D-l *Petre Antonescu*, spune că este necesar a se planta poenile și nimeni nu poate contesta aceasta. Aceste poene sînt locuri de refugiu pentru delincenți și este bine să fie împădurite; asemenea împădurirea lor are și un alt interes, de a crea arborete bune. Pentru o bună reușită, trebuie să nu ne întindem prea mult și să procedăm cu sistemă.

Răspunde și D-sa d-lui *Petrescu* că a fost nedrept față de corpul silvic, cînd știut este că sînt mii de pogoane plantate cu 25 fr. pogonul în nisipuri; că mai sînt și alte centre precum Sinaia, unde se pot vedea lucrări cari fac onoare corpului silvic. Sînt cauze organice cari pun piedică, după cum foarte bine a spus D-l *Eliescu*, și ar fi bine ca D-l *Marin Petrescu* să ne dea ajutor. S'a făcut greșeli la stat, cum s'a făcut și în alte părți, dar cu toate acestea s'a făcut lucrări mari și la noi față de fondurile disponibile.

D-l *Marin Petrescu* cere cuvîntul pentru a da oare-cari explicațiuni, spunînd că nu înțelege această revoltă sufletească și regretă că n'a fost înțeles. N'a acuzat pe nimeni, ci a întreat ce se discută? Modul său mijloacele? D-sa știe că banii aș fost și sînt, decî nu mai încape discuție, apoi cum să se facă plantațiile fie-care știe, decî după D-sa, fără a acuza pe nimeni, vițiul este în partea administrativă.

D-l *C. A. Orescu* spune că fondul disponibil este comunal.

D-l *I. Mitchievici*, cerînd cuvîntul, spune că se critică unele plantațiuni cari n'aș răușit. Ar trebui să se știe de cine sînt făcute acele plantațiuni. A plantat cu mîna D-sale și concursul D-lor *Patrulius* și *Orescu* 9000 hectare cu banii statului și anume 5000 la *Ciupercini* și 4000 în *Ialomița*, pentru cari a cheltuit 480,000 lei. Nenorocirea a fost că 2000 h. a. în *Ialomița* n'aș răușit din cauză că în anul 1897 nu s'a dat mijloace la timp, spre a face reparațiile necesare. Dacă s'ar fi urmat cu sistemă în plantațiune, azi am avea multe păduri de salcîm. Apoi s'a cheltuit prea mult pentru pepiniere.

D-sa este de părere ca pe o scară întinsă să se introducă munca animală în plantări și mai puțină muncă să se facă cu oameni, acesta fiind sistemul cel mai economic. Apoi trebuie negreșit a se crea un serviciu special pentru plantațiuni

Discuția se închide și se suspendă ședința pentru 10 minute.

La redeschidere, D-l *N. G. Popovici*, dă citire următoarei moțiuni care se votează în unanimitate:

Moțiuni

Pentru împădurirea terenurilor rezervate în acest scop din moșiile vândute cum și celor destinate a se vinde; pentru împădurirea poenilor și locurilor goale din perimetrul pădurilor să se constituie un fond de 25% din venitul lor brut.

Acest fond constituit se va întrebuința anual pentru împăduriri în proporție de 75%, restul de 25% trebuind a constitui un fond de rezervă.

Pentru lucrările de creare și pentru lucrările de întreținere, acolo unde posibil este, să se poată ceda produse în natură sau să se facă lucrările prin munca sătenilor, în schimbul folosinței terenurilor.

Ședința se ridică la ora 12 noaptea.

Ședința de la 8 Maiu.

A doua ședință a avut loc în ziua de 8 Maiu și s'a deschis la ora 9 $\frac{1}{2}$ seara, sub președenția D-lui *I. Kalinderu*, răspunzînd la apelul nominal 100 din D-nii membrii.

Apoi D-l *Președinte* declară discuția deschisă asupra următoarei chestiuni: *Fază cu lipsa completă de păduri în unele regiuni ale țării, unde statul nu este proprietar, în ce mod s'ar putea crea masive păduroase.*

D-l *D. R. Ruscescu*, cerînd cuvîntul în chestie prealabilă, spune că înainte de a începe discuția, ar trebui să se clarifice redacția.

D-l *Președinte* este de părere a se începe discuția, mai cu seamă că discuția asupra acestei chestiuni este în continuare.

D-l *I. P. Chihaiia*, spune că D-sa este care a propus această chestiune în comitet, ca să se discute cu ocazia Congresului și i-a fost sugerată de D-l Ștefan Gane, care cunoaște perfect Moldova de sus, unde sînt terenuri complet despădurite și statul nu este proprietar, ca în Baragan etc. Cu ocazia discuției din anul trecut, a arătat pe hartă cât este despădurită această regiune și i se pare că chestia este destul de clar pusă, cu toate că și anul trecut s'a spus acelaș lucru.

Această chestie este foarte importantă și sînt chiar străini cari doresc a ști soluția ce se va da. D-sa a formulat atunci o propunere, fiind contra exproprierilor, cari s'aũ propus cu ocazia discuției din anul trecut. Iată propunerea din anul trecut:

Propunere

Față cu lipsa complectă de păduri în unele regiuni ale țării, unde Statul nu este proprietar, subscrișii sîntem de părere de a se transmite Onor. Minister al Domeniilor opiniunea admisă de adunarea generală a Societății «Progresul Silvic» în ședința de astăzi și anume:

De a se veni cît mai în grabă cu un proiect de lege prin care să se permită Statului de a cumpăra de la particulari moșii din asemenea regiuni despădurite spre a le împăduri, putînd fi autorizat să facă și schimb cu proprietarii, dîndu-le terenuri în localitățile ce nu sînt lipsite de păduri, în schimbul acelora din părțile cu totul despădurite.

D-sa adăogă că aceasta este propunerea ce a făcut și anul trecut, adecă Statul să cumpere moșii, însă vede că este foarte dificil, de oare-ce s'ar cere mai mult de cît face. De aceea presintă propunerea următoare:

Propunere

Față cu lipsa complectă de păduri în unele regiuni sau părți ale țării, unde statul nu este proprietar, s'ar putea creea masive păduroase, cumpărîndu-se de stat de la particulari moșii, în scopul acesta și mai cu seamă terenuri mediocre, nisipoase din malurile rîurilor și supuse inundațiunilor, în cazul cînd nu s'ar oferi spre vînzare cele bune.

Statul ar putea asemenea să reia de la locuitorii împroprietăriți terenurile neproductive, rîpoase, supuse surpăturilor, etc., dîndu-le în schimb, unde posedă, locuri mai bune, în scopul de a împăduri pe cele d'întîi și a face bine țării și locuitorilor în același timp.

Supune Adunării 2 propunerii, adecă cumpărare de terenuri inproductive și schimb, urmînd ca societatea, după ce va discuta chestiunea, să dea soluția ce va crede.

D-l N. C. Popovič, avînd cuvîntul, spune că în anul trecut cînd a văzut puse la ordinea zilei această chestiune, s'a bucurat și s'a bucurat din 2 puncte de vedere: mai întîi ca silvicilor, văzînd că este vorba de creare de masive, acolo unde nu sînt, cu alte vorbe avem convingerea că țara nu este destul de bogată în păduri și apoi că o parte din tere-

nurile arabile trebuiesc redat pădurei. Se întreabă dacă este oportună această chestiune? Răspunde da. Din datele ce avem, știm că pădurile ocupă abia 16% și apoi nu sînt uniform repartizate, așa că trebuie să creem masive forestiere. Pădurile ce avem azi nu sînt suficiente nici pentru trebuințele țării.

Întrebarea este: cum am putea ajunge să creem păduri acolo unde lipsa este simțită? Natural plantînd păduri, dar trebuie să știm dacă avem terenuri. Incontestabil că cele d'întîi păduri trebuiesc create acolo unde terenurile date la alte culturi, au ajuns un pericol. Împăduririle acestea constituie și vor constitui pentru proprietari un plasament, adică proprietarul își asigură un venit.

Înainte de a discuta chestiunea în fond, trebuie a justifica de ce în anumite terenuri este necesar a se crea păduri, cu alte cuvinte se naște întrebarea ce rol au pădurile în o țară? Sînt ele așa de importante că se impune creațiunea lor? Răspunsul este afirmativ, căci este constatat că pădurile au un rol, afară de produse și anume consolidează terenurile și prin arborii ce le formază constituie un fel de regenerator al climei, dînd oxigen. Mai mult chiar, ele sînt de interes obștesc prin natura produselor lor și contribuie la ameliorarea bunului trai al populației. Așa se și explică că domeniul păduros se află în minele statului. Apoi nu trebuie să uităm că ele constituie și un bun plasament, mai cu seamă pentru unele terenuri (mlaștine, nisipuri etc.). Prin urmare și din punctul de vedere al interesului particular, este important să se împădurească.

Aceste zise, să revenim la chestiunea: *cum am putea crea masive în unele regiuni?*

Chestiunea trebuie pusă din 3 puncte de vedere: *juridic, financiar și tehnic.*

Cînd statul este proprietar, procedarea este simplă, căci statul ca proprietar poate face orî-ce.

În cazul cînd asemeni terenuri aparțin altor proprietari particulari sau terenuri delimitate locuitorilor, cum procedăm? Ce mijloace avem ca să dispară acest rău general? Putem noi să obligăm pe proprietari să împădurească? Ce facem în acest caz?

În Austria s'a încercat împădurirea forțată. În Franța s'au dat ajutoare dar nu s'a reușit și atunci s'a decretat

exproprierea (crearea de perimetre). D-sa crede că din punct de vedere juridic nu se poate rezolva chestiunea de cât prin expropriere. Schimbul este bun în cazul cînd este consimțîmintul reciproc.

Din punct de vedere financiar, chestia este mai lesne, căci statul ar da mijloacele necesare, potrivit necesităților.

Pentru partea tehnică, rezolvarea chestiunii este și mai ușoară.

Termină spunînd că după D-sa partea cea mai grea este intrarea statului în posesia acestor terenuri, cari și azi se despăduresc fără stavilă. Aceasta este chestia și dorește a se lua o soluție în această privință.

D-l A. *Eliescu*. Colegul nostru D-l R. *Rusescu*, cu drept cuvînt a ridicat o chestie prealabilă, de oare ce așa cum este redactată chestiunea asupra fie-cărui punct ar trebui să se ia o soluțiune, ceea ce este greu de făcut, timpul fiind scurt. D-l N. G. *Popovici* arătînd importanța chestiunii, voește a-i da o soluție, discutînd chestia din 3 puncte de vedere, care ele însuși sînt dificultăți.

Privind chestia în generalitatea ei, D-sa o consideră tot în cadrul cultivei pădurilor, a bunului regim forestier în țară, deci nici această chestiune nu se va rezolva pînă ce continuitatea lucrărilor nu va fi asigurată. Această chestiune prezintă o mare importanță, și este foarte regretabil că din multe părți ale țării nu avem reprezentanți spre a asista la discuție. Dacă o considerăm și noi din cele 3 puncte de vedere, partea financiară nu se rezolvă de noi, partea tehnică este cunoscută, iar partea juridică va veni de la sine. Ceea ce s'ar putea rezolvi cu efect practic, este să se stabilească dacă este necesar să se facă aceste împăduriri și unde?

În adevăr este nevoie de creare de păduri pentru două necesități: *regulatorul climateric*, căci s'a luat de la pămînt tot, fără a se da nimic înapoi, apoi *disproporția* între culturi și păduri. Așa d. e. despădurirea liniei paralele cu Milcovul, a făcut că azi nu mai este nici un obstacol la vînturile de N. și N. E. și județe ca Buzău, Brăila, Ialomița, sufer din cauza tăerii pădurilor. Aceasta este o temă, asupra căreia se poate lua o soluție. Să se constate care a fost influența tăerii acestor păduri și găsindu-se cauza, se va găsi soluția.

(Va urma).

DARE DE SEAMA

ASUPRA

LUCRARILOR CONGRESULUI INTERNAȚIONAL DE SILVICULTURA DIN 1900

DE LA PARIS ¹⁾(U R M A R E ²⁾)

Pe lângă chestiunile coprinse în program, în secțiunea I-a, cu asentimentul Congresiștilor, s'a mai făcut două comunicări: Una în ziua de mercuri, 6 Iunie 1901, de către D-l Petraschek, fiul D-lui Carol Petraschek, consilier de Stat și director al pădurilor și apelor din Bosnia și Herțegovina, care a dat lectură unei broșuri intitulată „*Desvoltarea Silviculturei în Bosnia și Herțegovina*“.

D-sa face mai întâiu un scurt istoric al stării pădurilor sub administrația turcească, arătând devastările și tăerile neregulate din acele vremuri. Arată după aceea cum ordinea a început să se stabilească îndată ce Austro-Ungaria, în 1878, a pus stăpânire pe această țară. Pădurile din Bosnia și Herțegovina au o suprafață mai mare de $2\frac{1}{2}$ milioane hectare, reprezentând aproape 50% din suprafața totală a țarei; iar din acest domeniu forestier, Statul singur posedă ceva mai mult de 2 milioane hectare, restul rămânând particularilor.

D-l Petraschek împarte pădurile din Bosnia și Herțegovina în două categorii: Cringurile (menus taillis) care ocupă mai mult de $\frac{1}{2}$ milion de hectare; și codrurile îmbătrinite, care conțin mari cantități de arbori groși. Cringurile sînt compuse din fag, stejar și alunul, care predomină, aceasta pentru Bosnia; iar în Herțegovina, carpenul, enuperul și Ilex (Houx).

1) Conferință ținută în ziua de 17 Martie a. c.

2) Vezi *Revista Pădurilor*, pe lunile Aprilie și Mai a. c.

Aceste crînguri sînt lăsate mai mult pentru pășune, tinzîndu-se a le transforma în crînguri compuse.

În pădurile de codru, sub formă de masive curate sau în amestec și după importanța lor ca număr, se găsesc următoarele esențe: fagul, bradul, gorunul și stejarul pedunculat, moliftul, pinul alb și pinul austriac. Fagul și rășinoasele în pădurile virgine ating dimensiuni de la 50—70 m înălțime și grosimi în diametru de la 1 m—1 m 80 cu o vîrstă care variază între 160 și peste 400 ani.

Aci se aplică trei sisteme de exploatare: sau exploatarea se face în regie, fasonîndu-se și transportîndu-se materialele de administrație, sau se vinde la antreprenori lemnul rotund tăiat, sau se vinde lemnul în picioare.

Cei dinții exploatați au fost gorunii de mari dimensiuni, cari s'au fasonat în doage și exportat în Franța,—rășinoasele sau exploatat mai cu încetul din cauza lipsei mijloacelor de transport, cu toate acestea astăzi se exportează pe an aproape 10.000 de vagoane scînduri în: Franța, Italia, Algeria, Tunisia, Indiile Orientale și China.

Fagul a luat de asemenea o întrebuintare foarte mare, pe lingă că se întrebuintează pentru fabricarea cărbunelui necesar industriei minere moderne a țării, pentru fabricarea oțetului, alcoolului metylic, apoi se întrebuintează foarte mult ca lemn de foc. De asemenea prepararea fagului ca lemn de lucru, ia din zi în zi proporțiuni mai mari. Inlesnirea cu care fagul se crapă îl face apt pentru dogăria ușoară. Drumurile de fer în Bosnia și Herțegovina întrebuintează exclusiv numai traverse de fag, mumificate; fagul mumificat se întrebuintează și în construcțiunile navale și în țările tropicale, de oare-ce el nu este atacat nici de Teredo-Navalis nici de Termite. D-l Petraschek zice că exploatarea pădurilor ce conține arbori seculari, se impunea cu altă mai mult, cu cît pe zi ce trecea, el și perdeau din va-

loare; dar dacă pădurile bătrine dispăreaū, administrația avea toată grija de a le înlocui prin altele tinere.

Stejarul și fagul aū fost regenerați în mod natural, iar reșinoasele în mod artificial. Golurile din păduri și cringurile rărite, se caută a se planta treptat, pe cît e posibil; iar cringurile cu o oare-care importanță, sunt transformate în crînguri compuse; —încheind, D-sa spune că pădurile joacă un rol preponderant în viața economică a Bosniei și Herțegovinei, a lucra pentru dezvoltarea silviculturii în această țară, trebuie să fie una din grijile de cea mai mare importanță, pentru administrația Austro-Ungară.

Secțiunea a votat în unanimitate mulțumiri D-lui Petraschek.

În ședința de la 7 Iunie, am avut plăcuta ocaziune de a face și eu o comunicare Congresului, relativ la starea pădurilor din România. Cînd am arătat cum se găsește repartizată proprietatea păduroasă între diferiți proprietari; cari sînt esențele ce compun masivele după importanța lor; cari sînt sistemele de exploatare, întrebunțate la noi, într'un cuvînt am făcut un rezumat al textului «*Notices sur les Forêts du Royaume de Roumanie*, lucrare săvîrșită de mine din ordinul Ministerului de domenii, pentru expozițiunea din 1900 de la Paris, și pe cari posedînd'o toți silvicultorii din țară, nu găsesc necesar a o mai resuma aci. Această comunicare s'a publicat cu mulțumiri în darea de seamă detaliată a Congresului.

După cum am arătat mai sus, eu am luat parte la lucrările secțiunii I a Congresului; totuși pentru a fi mai complet, voi căuta să fac o dare de seamă și asupra chestiunilor tratate în cele-l'alte două secțiuni, servindu-mă de publicațiunea franceză, din care am extras părțile mai importante.

În secțiunea II-a s'aū propus opt chestiuni: Prima: *Meteorologia forestieră*, asupra căreia D-l Jolyet, însărcinat

să facă cursul de silvicultură la școala din Nancy a depus un raport, în care arată că în 1867 D-l Mathieu, sub-directorul acelei școale, a făcut primele observațiuni de meteorologie comparată: agricolă și forestieră. Observațiunile au continuat a se face, fără întrerupere pînă la finele anului 1899, de către stațiunea de experiență forestieră. Din ele s'aū dedus influența ce are pădurea asupra:

1) *Temperaturei aerului*; 2) *Precipitațiunilor atmosferice*; 3) *Grindinei*; 4) *Evaporației solurilor păduroase*.

1. În ceea ce privește *influența ce aū pădurile asupra temperaturii aerului*. D-l Claudot, în 1897, o resumă ast-fel:

- a) *Apropriere între maxima și minima lunară*;
- b) *Scăderea temperaturii mijlocie în mod simțitor în timpul lunilor celor mai călduroase*;
- c) *Influență foarte mică în cele-Valte luni*;
- d) *Scăderea ușoară a temperaturii pentru întregul an, rezultînd din aceea că pădurea lucrează într'un mod mai intens asupra maximei ca să o coboare de cît asupra minimei pentru ca să o facă să se urce*.

Concordanța acestor observațiuni, cu rezultatele obținute în Franța de către D-l Fautrat, și în diferitele stațiuni ale Bavariei, Prusiei, Sileziei etc., permit a considera această cestiune ca rezolvată.

2. *Influența pădurii asupra precipitațiunilor atmosferice*. Aci două puncte par dovedite:

a) Pădurea mărește importanța acestor precipitațiuni; ast-fel: înălțimile apei din ploī într'o poiană din pădurea Haye (aproape de Nancy) între marginea de răsărit a pădurei și o regiune agricolă vecină, sunt între ele ca numerele 100, 97 și 77;

b) Frunzișul arborilor foioși interceptează, vara aproape 8⁰/₀ din această apă, dar cum pădurea primește un plus

de 22 % în raport cu câmpul agricol vecin, avem încă un beneficiu de 14 % în avantajul solului păduresc.

3. Căderea grindinei.

În urma observațiilor făcute între anii 1882 și 1895 s'a conchis că pădurea are o influență reală și fericită asupra căderii grindinei, dar, că această chestiune trebuie încă urmărită pentru a se ajunge la rezultate mai precise.

4. *Evaporațiunea solului păduresc.* Asupra acestei chestiuni dezideratele par a fi cele mai numeroase. Experiențele D-lui Mathieu, stabilesc că evaporațiunea unei pinze de apă este cu mult mai mică în pădure de cit în câmp liber și că într'o pădure de foioase, proporția care este de aproape 1 la 2 în sezonul rece, devine de 1 la 4 în sezonul cald,—numai în luna Aprilie, înainte de desfacerea frunzelor, evaporațiunea sub pădure întrece cantitatea de apă, provenită din ploa. Acestea sînt date precise dar insuficiente și chestiunea aceasta pentru a fi rezolvată are încă nevoie de nouă experimentații și observații continue.

În urma citirii raportului D-lui Jolyet, cuvîntul a fost dat D-lui Hanry, profesor la școala forestieră din Nancy, pentru a face o comunicare relativă la: *Influența pădurilor asupra apelor subterane în regiunile de câmp.* Aceasta face obiectul celei a doua chestiuni a programului.

D-sa zice că trebuie mai întîi să se precizeze chestiunea; că în discuțiune nu este de cit influența ce au pădurile în regiunile de câmpie, asupra solurilor identice, prin compozițiunea lor mineralică, permeabilitatea lor și felul de a curge al apelor subterane. Ea este de sigur deosebită de ceea ce este în regiunile muntoase; ast-fel este de necontestat astăzi că pădurile de munte favorizează în general producțiunea izvoarelor — sînt nenumărate exemple de izvoare cari au dispărut după tăerea saŭ distrugerea pădurei și cari au apărut cu reînființarea ei; — arată apoi diferența între munții împăduriți ai Franței, unde izvoarele abundă

și între regiunile carți sînt situate pe coasta Adriaticei și o parte a Mediteranei și carți sînt cunoscute prin uscăciunea lor.

D-sa vorbește apoi despre umeditatea solului forestier și a cîmpiei.

La cîmpie apa care nu se evaporază, intră în pămînt; o parte este reținută de particulele de pămînt sau de humus sub formă de apă de imbibație, o alta este absorbită de rădăcinii pentru trebuințele nutrițiunii și transpirații, iar ce mai rămîne se scurge în profunzime, pentru a alimenta apele subterane.

După observațiunile făcute, apa care ajunge la pămînt, într'o pădure foioasă este aproape de aceeași grosime ca și aceea pe care o primește cîmpul vecin, căci după observațiunile făcute la Nancy în timp de 30 ani (1867—1895), dacă cad 15 centim. de apă mai mult deasupra pădurei, după aceleași observațiuni, ajung la pămînt 15 centim. mai puțin, fiind reținută sau evaporată prin frunzișul pădurei. Cum pe de altă parte, evaporațiunea sub pădure (fără ca cu toate acestea să se poată da țifre) este mai mică de cît evaporațiunea în cîmp deschis, ar urma ca în condițiuni egale, solul pădurii se conține mai multă apă de cît acela al cîmpului vecin.

Orî se prezintă în mod constant tocmai contrariul în timpul perioadei de vegetație și dacă se consideră o secțiune de pămînt în grosime de 5 - 6 metri.

După aceasta D-l Hanry, face o expunere a observațiunilor celebrului profesor din Mûnich, Ebermayer care de 30 ani se ocupă cu această chestiune, conchizînd că după rezultatele obținute de dînsul, solul forestier la 40 și 80 centimetri, este tot anul ceva mai uscat de cît cîmpul învecinat la aceeași adîncime, — cel puțin pe tot timpul perioadei de activă vegetație a pădurii, de exemplu, în primul secol; — trece apoi la observațiunile făcute de Ruși în parcul școlii de silvicultură din St. Petersburg, sub direcțiunea

profesorului Kostytcheff și care a ajuns la concluziunea că : influența uscătoare a pădurei este evidentă, și cu atât mai mare, cu cât masivul este mai în vîrstă. cel puțin pînă la 50 ani, — vîrsta maximă a populamentelor unde a fost făcută observațiunea. A constatat că în pădure umeditatea superioară a pămîntului pînă la adîncimea de 10—20 centim. este mai mare de cît în cîmp, dar în schimb straturile inferioare sînt mai puțin umede în pădure de cît în cîmpie, rezultă dar din cercetările făcute în Germanja, Austria și Rusia, zice D-l Hanry, că zonele superficiale ale solului forestier sînt mai umede de cît acelea ale cîmpiei, dacă zonele profunde sînt mai uscate.

Trece apoi la apele de infiltrație, printre încercările de a se determina apa de infiltrație în pămînturile acoperite cu păduri și cele goale, citează numai pe cele ale Stațiunii Centrale Helvețiene de experimentări.

Iacă concluziunile celor 36 luni de experiență :

1. *În cei 3 ani s'a infiltrat în pămînt în mijlocie 58% din apele provenind din precipitațiunile atmosferice ;*

2. *Iarna aproape toată apa a trecut în lizimetri, vara din contră nu se infiltrază în pămîntul gol de cît 60 % din apa ploilor ;*

3. *Tericiul, calcarul și argila lasă 71 % din apa ploilor în pămînt, sub formă de apă de infiltrație, iar nisipul 84% ;*

4. *Cînd pămîntul este acoperit cu iarbă, fag, sașu molift, cantitatea apei de infiltrație este în mod simțitor micșorată.*

Se infiltrază 33% aproape mai puțin de cît în pămînturile despădurite.

Aceste experiențe s'a făcut de către D-l Buheler, care a operat asupra a două serii de cîte 8 cutii cu pămînt, avînd fie-care cîte 2 m. p. și 1^m20 de profunziune.

Un al treilea mijloc pentru a-și da seamă de influența vegetațiunii asupra apelor solului, este de a determina pe suprafețe, mari plane, avînd un sol, un sub-sol și un climat identic *variațiunile nivelului apelor subterane* și de a se vedea dacă aceste variațiuni în cazul cînd ar exista, aū oare-care raport cu felul culturilor superficiale.

Din cercetările făcute în Rusia, atit în părțile de Sud, cit și în cele de Nord, rezultă: *Că în toate pădurile studiînd primul plan, apele subterane se găsește mai jos de cît în câmpiile învecinate, — variînd în mijlocie cu 10 metri.*

În rezumat ne găsim, zice d-l Hanry, în fața a 3 fapte concordante foarte clar demonstrate și legate în mod strîns :

1. *Solul forestier este mai uscat, cu toate că conține mai multă umezeală la suprafață;*

2. *Mai puțină cantitate de apă se infillrează în solurile inerbate saū împădurite de cît în solurile goale;*

3. *Coborîrea nivelului apelor subterane în pădure este cîte odată la mai mult de 10 metri, sub nivelul apelor subterane din stepele cultivate saū inerbate.*

«Pină la proba contrarie, ziceam în 1898, s'ar părea că poate să se afirme că în regiunea de cimpie, în mod general, pădurea contribuie mai puțin la alimentarea apelor subterane de cît cimpul gol, saū orî-ce altă cultură, aceasta a fost verificată pentru țările septentrionale cu slabă evaporație (Rusia și Germania).

Ar fi interesant ca să se știe cum s'ar petrece lucrurile și în țările tropicale, unde evaporația este așa de activă în terenul descoperit.

După noile cercetări rusești, această concluzie este exactă pentru toată Rusia; dar într'o chestiune unde joacă un așa mare rol, înălțimea și distribuțiunea ploilor, temperatura, vînturile și mai ales evaporația, toate elemente

atit de variabile chiar pe acelaş loc, D-sa se păzeşte de a o aplica şi Franţei, înainte de a avea date cu cifre pozitive.

Cu toate acestea departe de a se crede, după cum fac unii, că chiar dacă concluziile provizorii ce enunţarăm s'ar generalisa, pădurea ar fi prin aceea privată de una din aureolele sale; mi se pare din contră, că acţiunea sa bine-făcătoare *ca creatoare de ploă*, reese cu mai multă putere; pentru aceasta nu avem de cît să ne fixăm atenţiunea asupra următoarelor puncte, cu desăvârşire indiscutabile şi concluziunea se va impune de la sine.

1. *Că pădurile atrag ploile;*

2. *Că pădurea are o putere de transpiraţie considerabilă;*

3. *Că nivelul apelor subterane este mai jos în solul pădurei;*

4. *Umeditatea este mult mai mare în solul forestier de cît în solul agricol, în zona superficială.*

D-l Hanry termină importanta sa comunicare, zicînd:

Omul datoreşte foarte mult pădurei, pentru că ea singură ştie să corijeze acţiunea brutală a curenţilor aeriani, se repartizeze în mod mai echitabil ploile pe continente, să mărească intensitatea lor, şi să procure ast-fel omului singurul mijloc pe care îl poate avea la dispoziţie şi de care începe a uza, pentru a readuce din ce în ce mai mult prin împăduriri progresive, zona deşerturilor.

D-l Servier, proprietar în Paris, face apoi o comunicare asupra fenomenelor hidrologice, consecutive plantaţiunii coniferelor, şi din care reese, între altele, că reşinoasele îndepărtează grindina.

Asupra primei şi a doua chestiunii unite, Congresul a emis părerea următoare:

Că ar fi de dorit ca acţiunea pădurilor asupra isvórelor şi a grindinei să fie studiate în staţiunile

forestiere, ast-fel ca chestiunea să poată fi reluată în viitorul Congres internațional, și că, prin urmare, aceste stațiuni forestiere, meteorologice, foarte puțin numeroase, mai ales în Franța, să fie înmulțite.

Se dă apoi cuvântul D-lui Küss, inspector de păduri la Paris, asupra restaurațiunii munților și corecțiunii torenților, care face obiectul celei de a 3-a chestiuni din program.

D-sa vorbește despre primele legiferări făcute în Franța, arătând și pe cele care sînt în vigoare aăzi; la urma urmelor, zice D-sa, revenim tot-d'a-una la principiile stabilite de Surell în studiul său asupra torenților din Alpi, adică:

1. Prezența unei păduri pe un sol împiedică formațiunea torenților;
2. Defrișarea unei păduri lasă pămîntul prada torenților;
3. Reinființarea pădurilor aduce stingerea torenților;
4. Căderea pădurilor îndoeste violența torenților; poate face chiar să 'i facă să reapară.

Creațiunea de păduri, zice D-nul Kuss, în bazinurile de recepțiune constituie astăzi în Franța punctul cel mai delicat al chestiunii restaurării munților, căci ea atinge viața pastorală.

Asupra acestei chestiuni s'a propus următorul amendament, de către d-rul Kuss și care a fost votat: „Să se facă un raport pentru viitorul Congres asupra chestiunii de a se căuta cel mai bun mijloc practic, capabil de a menține în fundul făgașurilor, produsul desagregării șisturilor liasice, cunoscute sub numele de pămînt negru și în general al tuturilor rocelor care se transformă repede în praf.

Ca urmare a unui raport făcut de D-nul Fabre asupra landelor și pădurilor plantate pe platourile din departamentul Hautes-Pyrénées, s'a propus și votat următorul amendament:

Congresul internațional de silvicultură, emite părerea de a întinde lucrările de reîmpădurire în terenurile saū landele unde regularizarea cursurilor de apă a devenit necesară, din punct de vedere general.

A patra chestiune din program este : *Lucrări de protecțiune contra avalanselor și măsuri de apărare în contra pagubelor cauzate proprietăților inferioare, de apele provenind din ghețare.*

D-l Mouglin, sub-inspector de păduri în Franța, luind cuvîntul, vorbește despre catastrofa de la St.-Gervais. arătînd cum în noaptea de 12 Iulie 1892, în volum de 100.000^m. de apă, precipitîndu-se de la o înălțime mare, atrage în drumul ei tot ce întilnește : blocuri de piatră colosale, lemne, pămînt, atingînd un volum de un 1 milion de m. c. se svîrle în valea Arve și distruge 11 case, stabilimentul de băi de la St.-Gervais, făcînd să piară sub nămolul adus, 150 de persoane.

După mai multe discuțiuni între D-l Mugen și Küss, se propune următoarele concluziuni, care se votează de Congres.

De a se supune la controlul Statului pădurile particulare din munți, tuferișurile, pășunatul în păduri, în vederea prevenirii avalanșelor, de a se organiza în fiecare țară un serviciu de observare a ghețarilor în scopul de a preveni catastrofele, și de a încunoștiința serviciile interesate asupra mișcării și formațiunii ghețarilor.

Se ascultă apoi comunicarea D-lui Coaz, inspector federal la Berna, asupra statisticei avalanșelor, apoi D-sa prezintă un raport al D-lui Bürkli, inspector federal de lucrări publice, asupra lucrărilor executate în Elveția, pentru a împiedica scurgerea repede a apelor din ghețari și îmbucătățirea ghețarilor.

A V-a chestiune este : *ameliorațiunii pastorale, cășerii; reglementarea pășunatului.*

D-l Cardot inspector de păduri, dă lectură raportului său : *degradațiunea pământurilor în munți. Consecințele și cauzele.* Arată legislaturile din Germania, Austria, Elveția asupra acestei chestiuni, trece apoi la legislațiunea Franței, vorbind despre înființarea în 1897 a serviciului de ameliorațiunii pastorale de pe lângă Direcția pădurilor Statului. Acest serviciu restrîns pentru un moment, are de scop de a încuraja și ajuta prin subvenții sau numai prin consiliul planurilor de lucru sau amenajamente făcute gratuit județelor, comunelor, particularilor, în vederea restaurării punerii în valoare și amenajerei pășunelor degradate sau sărăcite. Este o lucrare foarte importantă și care s'ar putea aplica în Franța la o suprafață de 6.226.819 hect., cari prin statistica din 1872 sînt clasate sub denumirea de : *Locuri sterile, islazuri, terenuri stîlcoase, munți goi, mlăștini* și al căror venit este nul sau foarte mic.

Orî aceste terenuri pentru mai mult de 3 părți din suprafața lor sînt susceptibile de o punere în valoare remuneratoare, prin ameliorațiunea erburilor în locurile șese ; prin plantații forestiere în locurile stîlcoase sau în pantă repede sau prin lucrări mixte, pastorale și forestiere.

Ca concluziune a lucrării sale, D-l Cardot propune următorul amendament, care se votează de Congres :

Ca la fie-care din națiunile reprezentate, să se studieze o legislațiune pastorală sau dacă ea există, printr'o aplicație cît mai întinsă, să se obție efectul maximum ;

Apoi să se studieze mijloacele de a o completa sau perfecționa ;

Că pe de altă parte să se ia ori-ce măsură administrativă sau financiară, pentru a se asigura reconstituirea, punerea în valoare și exploatare cu folos a tuturilor terenurilor publice, aparținînd la colectivități : Stat, provincie, triburi, comune, secțiuni de comune și stabilimente publice ;

Că în fine, în vederea importanței acestor două chestiuni, să se facă un raport pentru viitorul Congres, asupra dispozițiilor legislative adoptate și a măsurilor luate de către diferitele state.

A VI-a chestiune este următoarea: *Apărarea contra eroziunilor oceanului, drumuri de exploatare în pădurile din dune.*

Această chestiune a fost tratată cu multă competență de către D-l Violette sub-inspector de păduri în Franța, care a depus următorul amendament, ce s'a votat de Congres:

În vederea determinării bazelor unei metode raționale de întreținere a dunelor litorale, amenințate de apă, se vor efectua nivelmente de cea mai mare precizie și cât mai curînd, și cari se vor repeta la intervale regulate pentru a determina importanța scobririi sau ridicării acestei părți a terenului. Nivelul mijlociul al oceanului, după datele mareografilor va constitui planul de comparație.

Apoi d-l Küss, face o dare de seamă asupra comunicării d-lui Bargman din Mûnich și a cărei concluziuni sînt: *Pădurea trebuie să fie pusă sub protecțiunea tuturilor.*

Se dă cuvîntul apoi D-lui Puige J. Valls, inginer șef de păduri în Spania, cari prezintă un rezumat asupra lucrării d-lui Ricardo Codorniu, intitulată: „*Apuntes Relativos a la Repoblacion forestal de la Sierra de Espuna*“, în care arată lucrările pentru corecțiunea torenților efectuate într'o parte a Spaniei. Urmează propunerea D-lui Dolonde, președintele societății silvicultorilor din Franța și Colonii, care nu este de mai puțină importanță, pentru a se vedea cît de îngrijii sînt oamenii în alte țări de soarta pădurilor. Iacă dezideratul emis și aprobat:

Ca un învățămînt silvical să fie introdus în școlile normale și primare din toate țările, ca printr'o companie de conferințe și de anunțuri publice diferi-

tele țării, provinciile și comune să combată fără preget prejudițiile poporului contra restaurării terenurilor în munți și corecțiunii torenților ;

Ca să se dea anual prime naționale și chiar internaționale particularilor care s'ar fi distins prin concursul lor la restaurea munților.

Urmează apoi raportul d-lui Delasaseinge, inspector silvic la Bordeaux, asupra celei de a VIII-a chestiuni: „*Apărarea contra incendiilor*“.

D-sa vorbește despre incendiile din Franța, și în special în acele părți unde ele se întâmplă pe o scară mare, cum este în : *Maures et Estérel* și în *Landele Gasconiei*.

Vorbesce despre legislația franceză relativă la incendii, despre înființarea personalului de privighere plătit de Stat și care își exercită acțiunea, nu numai asupra pădurilor Statului, dar asupra tuturilor pădurilor din acele regiuni; acest personal veghează ca prescripțiunile art. esențial din legea din 1893, relativ la aprinderea focurilor, să fie aplicat cu strictețe. Pădurarul face turneuri dese în pădure, și ocupă puncte înalte pentru supraveghere, el avizează autoritățile superioare, îndată ce s'ar fi ivit incendiu ; se transportă la fața locului și organizează stingerea. D-l Delassasseigne face o mică statistică asupra incendiilor întâmplate de la 1870—1900, arătând pe ani suprafețele arse, care se cifrează cu mii de hectare și cu milioane de franci, ca în anul 1899, când incendiile s'au întins pe o suprafață de 12.433 hectare, aducând o pagubă de 1.387.000 franci, arată apoi cauzele incendiilor care se pot clasifica ast-fel:

1. Imprudența vânătorilor, a fumătorilor și a lucrătorilor întrebuințați în exploatările agricole și forestiere ;
2. Aprinderea buruenilor (ca sistem de stirpirea lor);
3. Reaua supraveghere ;
4. Instalațiunile de cărbunării în rele condițiuni,
5. Locomotivele drumurilor de fer ;

6. Artificiile date în zilele de sărbătoare la țară sau în tirgușoare ;

7. Trăsnete.

Arată apoi măsurile preventive luate de administrația pădurilor, pentru pădurile Statului, și care sînt următoarele :

1. Deschiderea în interiorul pădurei și pe perimetru a unor uliți (parefeu) avînd toate aproape 10 m. lărgime, situate în general la 1 km. de distanță, curățite de arbori, și perfect măturate ;

2. Creierea de depozite pe lingă casele pădurarilor, de scule speciale pentru stingerea focului ;

3. Obligațiunea pentru antreprenor, de a avea în locuri anume desemnate scule pentru stingerea focului ;

4. Punerea la intrarea în pădure a unei table pe care este scris că este oprit de a fuma ;

5. Supraveghere specială în timpul căldurilor ;

6. Curățirea buruenilor pe fie-care parte a drumului ;

7. Instalațiunile de linii telefonice, care să lege casele pădurarilor cu biurourile de poștă și telegraf, cele mai apropiate.

Se depune apoi concluziunile care se confirmă prin votul Congresului, în copriinderea următoare :

Congresul Internațional de Silvicultură emite părerea că autoritățile publice a diferitelor State, să ia fără întârziere, în ceea-ce le privesc, măsurile necesare pentru a pune capăt în marginile posibilului, incendiilor care distrug bogățiile forestiere.

Ultima chestiune din program tratată în secțiunea II-a este :

Punerea în valoare prin împădurire a terenurilor inculte și a celor epuizate. Această chestiune a fost tratată de D-I Leddet, sub-inspector de păduri în Administrația Centrală franceză. D-sa zice că împădurirea este cea mai puternică pîrghie, de care ne putem servi, pentru a îmbu-

nătăți soarta localităților desmoștenite, și de a readuce bogăția și prosperitatea în acelea, în care neprevederea omului și furia elementelor, au adus ruina. În Franța sunt exemple foarte doveditoare. Ast-fel avem în Sologne terenuri căr, grație numai împăduririlor executate în cea de a doua jumătate a secolului trecut, s'a putut transforma din terenuri inculte și mlaștini, în superbe păduri de pin, — climatul său altă dată plin de friguri s'a ameliorat, — populațiunea slabă și rară din vremuri a crescut și s'a fortificat.

D-sa propune un mijloc economic pentru împădurirea terenurilor calcaroase din provincia¹ Champagne. Iată-l: Să se sãmene direct la hectar ca 10 kilogr. pin Austriac, după aceea să se grăpeze terenul suficient pentru ca sămînța să fie bine acoperită.

D-sa zice că se poate amesteca 2 kilogr. pin Silvestru la 8 kilogr. pin Austriac — în felul acesta obținindu-se un amestec de esențe, căr în tot-d'a-una și din toate punctele de vedere, este mai avantajos.

Cheltuială la hectar ar fi de 57 lei.

D-l Crahay, inspector de păduri în Belgia, arată că după o practică de 8 ani a acestui sistem, în terenuri analoge, a abandonat însemințările, înlocuindu-le cu plantațiunile directe, dar avînd grije ca să protejeze piciorul plantei cu pietre late, și după ce mai întîi a mobilizat bine terenul.

În secțiunea II-a pe lingă chestiunile coprinse în program, mai multe propunerii au fost făcute. Iată propunerea făcută de d-l Crahay, delegatul Belgiei, relativă la protecțiunea arborilor, prin mijlocirea societăților particulare și a instrucțiunii ce ar urma să se dea în școlile primare. D-sa zice că din punct de vedere internațional, s'ar putea emite următorul aviz:

1. *Că agenții silvici să se pună în relațiune cu publicul, pentru a'l lumina și a'l face să înțeleagă utilitatea și importanța pădurilor și a reîmpăduririi terenurilor inculte;*

2. *De a se da prin aceiași agenți, conferințe sau convorbiri familiare destinate a atinge același scop și a da consultațiunii de natură a lămuri pe particulari, și pe administratorii bunurilor colective, asupra modului celui mai rațional, de a trata pădurile, sau de a împăduri terenurile improductive; sau de a face plantațiunii izolate, sau pe marginea terenurilor agricole.*

D-l Deloncle, luind cuvîntul, arată curentul care s'a declarat printre membrii secțiunii a II-a în favoarea stabilirei unei sărbători a arborelui, în care scop D sa face următoarea propunere :

Să se creeze în fie-care țară, în a doua Duminică a lunii Octombre, o sărbătoare a arborelui, la fel cu cea din Statele-Unite și care va fi consacrată, de către elevii școalelor pentru a planta arbori.

Mai mulți membri ai Congresului sînt de părere a nu se impune aceiași dată pentru această sărbătoare, iar reprezentantul Greciei, motivează că se poate ca în Grecia sărbătoarea arborelui, să nu producă nici un rezultat, pe cită vreme s'ar găsi un alt mijloc, de a desvolta în copil iubirea naturii.

D-sa spune că în Grecia silvicultorii sînt socotiți întocmai cum erau socotiți medicii în Evul Mediū, ei treceau de vrăjitori; deci sîntem obligați, de a merge în mod progresiv, cu vulgarizarea științei forestiere, pentru care motive nu este de părere a se impune în mod general, sărbătoarea arborelui.

În urma acestor discuțiuni, se admite propunerea în redactarea următoare :

Să se creeze în fie-care țară, o sărbătoare a arborelui la fel cu cea care există în Statele-Unite și care va fi consacrată de elevii școalelor, plantând arbori; sau că diferitele State, să caute prin toate mijlocele posibile de a populariza și vulgariza știința pădurilor

Trecem acum la lucrările secțiunii a III-a.

În această secțiune s'aŭ propus 5 chestiuni prin program. Le voi trece pe rînd, arătînd lucrările prezentate și desideratele emise.

Primul care a luat cuvîntul a fost D-l Pagès, judecător la Tribunalul de comerț din Paris. D-sa vorbește despre alcool, susținînd întrebunțarea metihlenului, ca denaturant oficial al alcoolului în diferitele țări ale Europei, în care se întrebunțează astăzi.

Se știe că pentru fabricarea metihlenului din lemn, în Franța sînt 40 de fabrici care întrebunțează ca lucrători în fabrică, în pădure, căruțași, etc. mai mult de 100.000 oameni.

Desființarea deci a metihlenului, ar fi dar o ruină a mai multor departamente din Franța. Propunerea D-lui Pagès de a se păstra metihlenul ca denaturant al alcoolului, este adoptată de Congres.

D-l Adrian din Blamont (Franța) a prezentat o broșură cu titlul: «*Bareme-forestier*». D-sa a publicat această lucrare, în scopul de a propaga întrebunțarea generală a sistemului metric, în ceea ce privește lemnul, căutînd în felul acesta să răspundă la prima chestiune a programului care este: *Unificarea internațională a măsurilor de cubagiū pentru lemnele de lucru, forma geometrică a trunchiurilor de arbori, procedee de cubaj.*

Pentru rezolvarea chestiunii No 4 din program: *Sol păduros și hărți botanico-forestiere*, sînt 5 avize date. Primul este al D-lui Wanscherenbeck, sivicultor din Olanda, care prin raportul său, arată cum s'aŭ făcut defrișări în Olanda pe o scară foarte întinsă, și cum astăzi se luptă pe calea replantărilor.

D-l Demorlaine, ținînd compt de propunerile D-lui Wanscherenbeck, absent de la Congres, depune următorul amendament care se votează de Congres: *Secțiunea recunoaște utilitatea de a se analiza solurile forestiere, ca termen de comparație, între terenurile despădurite și*

cele împădurite, și ca metodă de propagandă în favoarea plantării terenurilor despădurite din greșeală.

În legătură cu această cestiune, este și raportul D-lui Guffroy, Inginer agronom, care dă lectură memoriului său, asupra *influenței îngrășemintei pepinერიilor*, din punct de vedere al dezvoltării și al rezistenței esențelor păduroase. D-sa spune că dacă secolul XIX, din punct de vedere agricol se poate numi secolul îngrășămintelor, nu este tot așa în silvicultură, unde sîntem încă în perioada încercărilor. D-sa arată în mod documentat că îngrășămîntea întrebuintată în pepinere permite de a obține :

I. O mai frumoasă reușită a semănăturilor, în înălțime și în vigoare;

II. O pierdere la sută mai slabă ;

III. O mai bună reușită în plantare ;

IV. O dezvoltare mai bună și mai repede în viața plantelor, de oare-ce începutul vegetațiunii, influențează foarte mult asupra vieții întregi a plantelor.

D-sa recomandă îngrășemintele fosfate, azotate și potasice, emițînd părerea că *Administrația Pădurilor urmînd exemplu dat pentru plantele agricole de către Administrația Agriculturii, să înmulțească prin agenții săi, creațiunea cîmpurilor de experiență, care ar permite să stabilim, cele mai bune formule de îngrășămînte de adoptat, după esențe și teren.*

Aceasta constituie cel de al II-lea aviz votat de Congres.

Tot D-l Guffroy, dă lectură memoriului său, asupra hărților botanico-forestiere. D-sa arată că flora forestieră franceză, este împărțită între 10 familii : Oleacee, Acerinee, Tiliacee, Rozacee, Leguminoase, Terebentacee, Ebenacee, Ulmacee, Amentacee și Conifere.

Secțiunea emite, cel de al III-lea aviz, în această cestiune, în cuprinderea următoare :

Administrația forestieră se facă prin agenții săi,

o hartă botanico-forestieră, indicând limitele diverselor esențe, ast-fel ca să se poată facilita proprietarilor, reîmpădurirea terenurilor lor ;

așară de aceasta secțiunea se pronunță în favoarea modului de a reprezenta regiunile ocupate de diferiții arbori, prin culori, cu indicațiunea prin puncte, a stațiunilor, unde esența este numai naturalizată.

Al IV-lea aviz este următorul :

Să se dreseze o hartă orografică, indicând densitatea pădurilor, în diferitele regiuni, și repartiția furtunelor cu grindină, ast-fel ca să se poată deduce influența pădurilor, asupra acestui fenomen ;

Acest al IV-lea aviz, după propunerea D-lui Benardeau, a fost contopit cu un alt aviz, al secțiunii a II-a, propus de D-l Henry și Jolyet, sub redactarea următoare :

Ar fi de dorit ca acțiunea pădurilor asupra isvoarelor și asupra grindinei, să fie studiată în stațiunile forestiere, și să se dreseze hărți orografice, cari să indice densitatea pădurilor, ast-fel că chestiunea să poată fi reluată în viitorul Congres internațional, și că prin urmare, numărul stațiunilor forestiere meteorologice, foarte rare, mai ales în Franța, să fie mărit.

A V-a părere emisă, tot pentru rezolvarea chestiunii No. 4, este cea a D-lui Thezard, chimist, în coprinderea următoare :

I. *Unificarea internațională a metoadelor de analiză a solurilor și plantelor ;*

II. *Intrebuințarea apei tari, ca mijloc de a ataca, în analiza solurilor ;*

III. *Reducerea la atîta la mie, a materiilor uscate, în analiza plantelor.*

Se mai prezintă, un raport făcut asupra memoriului D-lui Martin, relativ la utilizarea rumegăturii de lemn, pentru dezvoltarea clișeurilor fotografice, și a fotografiilor

făcute pe hârtie sensibilizată cu bicromat de potasă, apoi D-l Marion, membru al societății de agricultură din Franța, propune un amendament, asupra pagubelor produse de visc, copacilor și asupra tratării lui.

D-l Grimblot, conservator de păduri în retragere, dă citire memoriului său, asupra trufelor și truficulturii, lucrare complectă și de care cu succes, se pot folosi cei ce ar dori să studieze această chestiune.

Se dă citire memoriului D-lui Flahault asupra *limitelor superioare de vegetațiune forestieră în Franța*.

A V-a chestiune din program este relativă la *ameliorațiunea transporturilor în pădure*, comunicațiune ce era să fie dezvoltată de D-l Thiery, profesor la Școala forestieră din Nancy.

În lipsa D-sale, D-l Demorlaine, arată în trăsuri generale lucrarea eminentului profesor care coprinde următoarele puncte :

Mijloacele astăzi întrebuințate pentru transportul lemnului ;

Necesitatea suprimării asvirării și tirării lemnului la munte ; avantajul de a substitui acestui mod, transportul prin cable aeriene, — cazurile în care cablurile pot cu succes să fie întrebuințate ;

Înlocuirea la munte a drumurilor împetrite prin căi ferate înguste, în care să dea canalurile și drumurile Decauville.

Asupra acestei lucrări, se emite următorul aviz :

Serviciul silvic să ia măsurile necesare, pentru dezvoltarea prin toate mijloacele posibile și îmbunătățirea transporturilor în pădure, luând inițiativa creațiunii transporturilor cu cale ferată, alături cu drumurile împetrite, a căror întreținere devine din zi în zi mai costisitoare și mai dificilă.

În fine ultima lucrare, căreia i se dă citire, este a D-lui

Houdant, directorul fabricei de hirtie a D-lui D'Arblay, *Asupra dezvoltării luate în secolul al XIX-lea, de industria hirtiei*; lucrare foarte completă și interesantă pentru cei ce se ocupă cu fabricarea hirtiei.

Cu aceasta se termină și lucrările secțiunii a III-a.

Cit de importante și cit de multe au fost lucrările ce s'au discutat în Congresul de silvicultură și pe cari abia le-am atins în cele ce am arătat mai sus, cred că cu ușurință specialistul 'și va da bine seama, și recomand colegilor mei, cari ar dori să se ocupe mai în detaliu cu vre-una din chestiunile tratate în Congres, să 'și procure textul complet, căci toate aceste lucrări au fost publicate în broșuri separate.

Înainte de a se închide ultima ședință, D-l Daubrée, președintele Congresului în secțiunile unite, a pus chestiunea următoare :

Congresul Internațional de Silvicultură, declarându-se permanent, 'și păstrează el o independență absolută și va continua să 'și fixeze în toată libertatea epocele când trebuie să se întrunească sau să se fuzioneze cu marele Congres de agricultură, în care să formeze secțiunea de silvicultură? dar pe lângă care va avea în schimb numeroase avantaje materiale și pecuniare.

În urma unor discuțiuni foarte aprinse, cu 61 bile pentru și 50 contra, s'a votat fuziunea, însărcinându-se D-l Daubrée ca să intre în tratative cu președintele Congresului de Agricultură, D-l Meline, dar să caute a păstra silvicultorilor o independență pe cit posibil mai largă. Congresul se declară apoi închis în ziua de 7 Iunie.

În ziua de 8 Iunie, după amiază, am vizitat în frunte, cu președintele Congresului, expozițiunile forestiere din Pavilionul Internațional al pădurilor, vinatului și pescuitului, unde rînd pe rînd am parcurs secțiunile diferitelor națiuni, începînd cu secțiunea forestieră franceză. Aci, cu un gust

și o fineță caracteristică acestui popor, am găsit reprezentate și așezate tot ceea ce putea fi cu interes la păduri. Secțiunile de lemne așezate ca cărțile în bibliotecă, semințe de tot felul, fotografiile de plantațiuni și corecțiunile de torenți, trei mari panoplii de lemne așezate după aplicațiunea lor, două diorame de lucrările de reîmpădurirea munților, din care cu ușurință se putea vedea rezultatul bine-făcător al pădurii asupra râpelor rupte și prăpăstioase. Prezentarea s'a făcut de D-l inspector Thy, anume, însărcinat cu secțiunea forestieră. Aci ni s'a u mai arătat diferitele aparate întrebuințate în piscicultură la Francezi.

Am trecut apoi la Rusia, unde o colecțiune de eşantiloane lemnoase din cele mai bogate ne-a arătat flora forestieră rusească, — am examinat instrumentele întrebuințate la replantările din stepe, — hărți și fotografiile arătau cu prisosință starea și repartizarea pădurilor în Rusia, de asemenea învățămîntul silvic în Rusia era reprezentat prin programul școlii de silvicultură, prin diferite cursuri făcute la școală, prin lucrări de ale elevilor etc. Aci am fost conduși de către D-l Kern, directorul Institutului forestier din St. Petersburg.

De aci am trecut la Austria și Ungaria, care avea fiecare câte o secțiune separată, — am observat o foarte frumoasă hartă colorată a pădurilor din Ungaria, lucrată în relief de un silvicultor; — diferite miniaturi de opusturi, drumuri aeriene; slituri, canale etc., etc., arătau în mod clar mijloacele de transport, întrebuințate în pădure și pînă la arterele principale de comunicație în acea țară; fotografiile, studiile, broșurile, arătau cu prisosință gradul înaintat al silviculturii în Austria și Ungaria. De remarcat este societatea silvicultorilor din Ungaria, al cărei sediu în Buda-Pesta, este într'un frumos palat, proprietatea societății, care mai dispune și de un fond de peste 700.000 coroane. Fără îndoială că o societate așa de bine stabilită este oglinda

unui corp solidar și bine format, care ar putea să ne servească de exemplu.

Am trecut apoi la secțiunea Canadei, această țară a lemnului, căci cele mai mari exporturi de aci se fac astăzi, și unde printr'o serie de esantilioane de o frumusețe rară, se putea vedea calitatea lemnelor, ce produce această țară; printr'o serie de fotografii se arăta flora forestieră care este reprezentată prin mai bine de 200 varietăți; printr'o serie de fotografii în culori frumoase încadrate, se putea vedea portul arborilor, florea și semința lor; aci nu găsim studiul, miniaturile, reliefurile, hărțile etc., în schimb însă găsim trunchiuri, blănți tăiate în toate direcțiunile razei, găsim oglinda industriei pădurești din acea țară.

Ca interpret sincer, trebuie să mărturisesc și aci, că secțiunea silvică românească, a fost fără reprezentant oficial, de și știam că țara avea un delegat a-nume pentru păduri la Paris, — pe cit mi-a fost posibil, deși fără autorizare oficială, am atras atențiunea Președintelui și a congresiștilor, asupra avuțiilor păduroase din țara noastră, arătându-le eşantilioanele ce erau expuse, deși fără o etichetare sistematică și rațională, — servind de cicerone; în secțiunea noastră aveam un material foarte bogat acumulat, material trimis de Stat și de diferitele fabrici de cherestea din țară, — un frumos trunchi de stejar de vre-o 3 m. 50 cm., debitat în foi subțiri pentru placaj și expus de D-nul Lessel din București, făcea admirațiunea tuturilor, — de asemenea doagele expuse de D-nul Schlesinger din gorunul de Rădești, atrăgeau atențiunea oamenilor specialiști; fabrica Göetz din Galați, expusese frumoase eşantilioane de jaluzele, blănți etc., de rășinoase, cari prin țesutul fin al lemnului, și prin îngustimea creșterilor anuale, făcea se reiasă calitatea superioară a moliftului din țara noastră. În fine material bogat aveam, dar lipsa de ordine și pricepere, a făcut ca ele să fie așezate pel-mel, căutând a se cultiva și aicea

partea aranjamentului artistic. În acelaș compartiment cu lemnele, erau expuse pe un trunchiū de liege, de un blănar din București, cîte-va animale selbatice împăiate din țară, ceea-ce a făcut să se crează de către vizitatorī că la noi în țară ar fi existind stejarul pentru plută; chiar eū am fost întrebat de către un negustor francez, dacă în țara noastră se găsec întinse păduri cu acest arbore.

Am vizitat apoi secțiunea Danemarcei, Statele-Unite, Suedia și Norvegia, Japonia, unde am observat lucruri de cel mai mare interes. Părăsind palatul pădurilor, am trecut în pavilionul Rusiei Asiatice, unde, condus de D-nul Jol, delegatul apanajelor Imperiale, 'l-am vizitat în detaliū. — Aci vinătoreea era mai bine reprezentată de cît pădurile, carī se mărginea la o serie redusă de runde de arborī, în schimb foarte frumoase și bogate piel de animale selbatice din țările glaciale;—am remarcat, între altele, un prea frumos boū sălbatic împănat (biso-gonasuss) animal foarte rar și în Rusia, și care a fost impușcat la vinătoreea din 1898, de chiar Țarul Nicolae al II-lea;— ni s'a spus că din acest fel de animale nu mai există de cāt vre-o 200 exemplare, care sînt rezervate numai pentru vinătorile împărătești. — D-l Jol a procurat congresiștilor o surpriză plăcută, căci introducîndu-l într'un salonaș, le-a oferit o gustare din excelentele vinuri, produse în viile împărătești, din mijlocul pădurilor Caucaziei. Natural, aceasta eșea din cadrul pădurilor, dar cum eram obosiți, după atita umblet, toți ne-am găsit foarte dispuși a toasta și a aprecia aceste vinuri ascunse ale Rusiei. După aceea am vizitat pavilionul Indiilor Engleze, unde am admirat frumoasele exemplare de lemn de Tuya, precum și splendidele sculpturi, făcute în acest lemn.

În fine, ziua de 9 Iunie și cea din urmă a Congresului a fost destinată unei excursiuni afară din Paris, la pădurea Fontainebleau; unul din briliantele ce împodobesc

coroana Parisului. Am plecat 82 congresiști, mai mult de jumătate streini, și împreună cu Directorul General al pădurilor din Franța, — la gara Fontaineblau, unde fiecare congresist a primit o hartă a pădurii, și un text cuprinzând descrierea ei, am pornit în brecuri mari, pentru vizitarea pădurii; — și cu ce plăcere priveam pe la diferitele răscruce ale soselelor pădurii, pe pădurarii francezi în uniformă, și cu biciclete, — mă gîndeam, cînd Doamne vre-o dată și pădurile din țara mea, vor ajunge să fie apreciate în adevărata lor valoare și cît va mai trebui oare ca serviciul nostru silvic, să atingă treapta la care se găsește astăzi, serviciul forestier francez.

Pădurea Fontaineblau are aproape 17.000 hectare și ocupă ca întindere numărul 2 în Franța; dintr'un singur corp, ea este foarte interesantă prin varietatea populamentelor ce o compun, — cuprinzînd: 9 seriî de codru cu foioase, 3 seriî de codru cu reșinoase, 5 seriî de grădinarit, 3 seriî de crîng compus și 1 serie artistică; în total 21 seriî.

La ora 1, am dejunat în pădure, la Franchard, sub un cort, unde o nouă și delicată surpriză aștepta pe congresiști. În fundul cortului se afla equisonul Fontaineblau-lui, împrejurul căruia, sub forma unei panoplii, se găseau aranjate toate drapelurile națiunilor cari aveau reprezentanți la Congres.

Nu am cuvinte să'mi exprim bucuria mea, ce'mi cuprinse inima, cînd examinînd acele drapeluri, zării și tricolorul României în masa aceia de steaguri.

Ca la toate mesele, discursurile au curs cu profuziunea cu care curgea și șampania.

Cordialitatea cea mai strînsă se observa printre membrii Congresului, ca și cum toți ar fi fost frați. În adevăr, erau membrii aceleași familii, erau toți frați în silvicultură; — numai armonia poate să facă puterea unui corp constituit, și numai prin ajutorul și bunurile ce acest corp admini-

strează, poate să dea roadele de care e capabil; armonia și disciplina ce domnește în corpul forestier francez, poate să ne servească și nouă drept pildă.

Cu acest prinz s'a închis Congresul Internațional de Silvicultură, primul de acest fel ținut pînă acum în Franța, și la al cărui suvenir, inima 'mî palpită în totdeauna.

M. Tănăsescu

Inspector silvic.

O SERBARE FORESTIERA

Am o deosebită plăcere a comunica colegilor mei, rezultatul unei din cele mai plăcute festivități oficiale, la care am asistat a. c., organizată de D-l I. Cristescu, silvicultor, șeful ocolului silvic Horezu, districtul Vâlcea, în onoarea veteranului pădurar Mihăilă Popescu din comuna Vaideni, căruia Ministerul Domeniilor, pentru vrednicia și cinstea, cu care a servit peste 30 ani, 'i-a acordat o pensiune.

Sub un nuc maiestos, situat pe o colină plină de verdeață, unde mii de flori umpleau văzduhul cu un parfum îmbătător, și de unde ochiul se pierdea într'un orizont depărtat, cuprinzînd nenumărate boschete de arbori risipite cu o neregularitate pitorească, prin pajiștele înflorite, ce împodobesc văile Vaidenilor; iar piraiele argintii ca niște mari balauri, șerpuiesc încolăcindu-se prin fermecătoarele vâlcele, ce cobor din munte spre valea largă a Horezului, se întindea o masă rustică încărcată cu tot felul de merinde; pădurarii ocolului, așezați în două rînduri militarește, dădeau un aspect plăcut spectacolului, la care locuitorii din satele vecine veniră să ia parte, ca la o sărbătoare aleasă, în haine frumoase lucrate cu fluturi și alțiță, cu atât mai mult, cu cât moș Mihăilă e cunoscut tuturor ca om de inimă, cinstit, și un mare vinător de urși, despre care țărani povestesc felurite legende, avînd la pasivul său peste 35 urși impușcați.

Cu acest prilej, pentru a da un imbold celor-l'alți pădurari aflați de față, am crezut oportun și cuviincios a le ține

și o mică cuvîntare, pe care o dau mai la vale; apoi așezîndu-ne la masă cu moș Mihăilă și toți invitații, doamne și domni veniți din vecinătăți, am ridicat pahare pentru D-l Ministru al Domeniilor, pentru șeful serviciului silvic și pentru toți D-nii șefi de regiune.

Inutil de adăogat, că sărbătoarea a fost prea frumoasă, — iar hora largă și bătuta aprinsă, învîrtită la umbra nucului, pînă la ora 5 p. m., au dat o vietate plăcută petrecerei — despre care se va vorbi multă vreme cu drag în acele me-leaguri, nu atît pentru plăcerea ce ne-a dat, cît pentru scopul ei, servind ca pildă pădurarilor în viitor.

Cuvîntarea rostită cu ocazia acelei serbări:

Onorată adunare,

Sînt fericit, ca vechi șef al acestui ocol silvic, care este unul din cele mai importante din țară, prin bogăția masivelor lui păduroase, că pot astăzi să iaș parte la o sărbătoare rară și atît de frumoasă, organizată cu atîta gust și pricepere de către D-l șef al ocolului I. Cristescu, în onoarea unuia dintre cei mai aleși slujbași ai Statului, pădurarul veteran Popescu Mihăilă din comuna Vaideni, plasa Horezu, districtul R-Vilcea, vestit plăieș și vînător de urși.

În adevăr, D-l silvicultor Cristescu, care face parte din elita silvicultorilor romîni, motivat de o circulară ministerială, pentru recompensarea pădurarilor vechi și destoinici, recomandînd călduros pe unicul, cel mai vechi și mai meritos pădurar «moș Mihăilă», cum îi ziceam cu drag acum 13 ani, pe cînd giram acest ocol, Ministerul prin înalta sa sollicitudine de a răsplăti credința și destoinicia slujbașilor săi, după avizul D-lui șef al serviciului, care dispune că pădurarul Popescu Mihăilă, servitor credincios de peste 30 ani în slujba Statului, să i se acorde o pensie pentru vrednicia, cinstea și vechimea serviciului său; iar cu prilejul trecerii la pensiune a acestui pădurar model, să i se facă un ceremonial, la care să ia parte tot personalul silvic din acest ocol, spre a-l sărbători cum se cuvine unui ast-fel de slujbaș, care în timp de peste un pătrar de veac a servit Statul cu zel și cinste, și care poate să treacă ca exemplu tuturor pădurarilor Statului.

Sub-semnatul sub-inspector silvic, de și nu fac parte din această inspecție, totuși aflându-mă în căutarea sănătății la băile Govora, cînd am auzit vorbindu-se despre acea solemnitate și mai ales aceasta făcută în cinstea bătrînului și vechiului meu pădurar, «moș Mihăilă», n'am putut opri pornirea inimei mele, de a fi părtaș la o așa zi frumoasă și mă văd astăzi cu multă bucurie în fața lui și în fața voastră pădurari, îi strîng mîna și vă îndemn să'l aveți pururea de pildă, spre a merita și căpăta la rîndul vostru, onoarea și răsplata pe care stăpînirea noastră știe a o da celui ce e vrednic și cinstit slujbaș!

Să trăiești, Moș Mihăilă, mulți ani și să povățuiești pe camarazi tăi de serviciu, pe cari îi părăsești astăzi, ca și ei să fie demni de tine; încă odată mulți ani Moș Mihăilă.

Ernest Gheorghiu,

Silvicultor-șef.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, ÎNDOUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

Urmare¹⁾

Se prepară la serviciul de mine plăci de marmoră lustruită, care va figura la expoziția din Paris. Sint sigur că străinii vor recunoaște calitatea marmorei noastre și o vor prefera poate alteia din alte părți. In ori-ce cas însă vom avea pentru trebuințele interne marmora noastră.

Tot prin acest serviciu s'a mai descoperit minereuri de fer și cupru în Dobrogea, și se explorează din punct de vedere minier, Baia-de-fer, Nedeiul, Valea-Rudăreasa, Cungetul, Siliștea, Valea-luf-Stan, Valea-Băeșilor, din județele Mehedinți și Vâlcea; Făgetul¹⁾, Valea-jocilor, Valea-luf-Vintilă, Valea-Bădeancă, din Muscel; Valea-Purcelului, Argintăria, din Râmnicu-Sărat și o parte din Suceava.

Asupra tuturilor acestora, serviciul de mine a publicat în buletinul serviciului, studii de mare valoare. Din aceste studii rezultă date certe asupra acestor diferite surse minerale de bogăție subterană în țară la noi. Și din punctul de vedere geologic, știu că se prepară în acest serviciu o hartă geologică, care va fi o hartă mai bună de cit toate care s'au publicat până acum, fiind-că prin colaborarea atitor geologi, și din țară și din străinătate, multe lucruri necunoscute s'au aflat și s'au îndreptat multe din erorile strecurate în hărțile geologice anterioare. Ast-fel, D-lor, și din punctul de vedere al activității științifice și din punctul de vedere al descoperirii materiei prime industriale, acest serviciu și-a dat osteneala, fiind-că numai pe această temă, pe tema de studii și explorări miniere, a putut să-și desvolte activitatea în acest serviciu.

Tot pe lângă acest serviciu există un laborator de analize chimice, și insist asupra acestui punct, fiind-că am văzut că era tendința de a se desființa acest laborator de pe lângă serviciul de mine, de către comitetul delegaților.

1) Vezi numărul pe Iunie.

Cînd s'a întrunit comitetul delegaților și am avut onoare să iau parte ca deputat în deliberare, am atins această cestiune importantă a laboratorului de cercetări chimice de pe lângă serviciul de mine. Dacă se ia laboratorul acestui serviciu și dacă se trece, cum ne spunea atunci D-l ministru, și cum există și în budget, pe lângă alte laboratorii, cum este laboratorul de chimie de la Universitate, de la Facultatea de științe, cum este laboratorul de la Școala de poduri și șosele, serviciul minelor este pus în imposibilitate de a mai da rezultate satisfăcătoare. Incontestabil că laboratoriile, despre cari am vorbit, sînt laboratorii bune, conduse de oameni speciali; dacă se ia însă acest laborator de la serviciul de mine, serviciul de mine va fi cu mîinile trunchiate; i se va lua primul instrument de cunoștință al activității sale din punctul de vedere minier: fiind că inginerii minierii nu pot să cunoască ceea-ce găsesc, în diferitele explorări, printr'o analiză superficială, ci trebuie se aibă analiza chimică a minereului. Acele specimene trebuie analizate în laboratorul de chimie și dacă ele se trimit la laboratorii străine, cari au altă menire, cari au alte lucrări de făcut, cari se ocupă în altă direcțiune, aceste analize au să fie întirziate și cînd explorările miniere vor lua o desvoltare mai mare, cum trebuie să o ia, va face imposibilă orî-ce activitate. orî-ce cunoștință. Atunci ve întreb: care ar mai fi roslul acestui serviciu de mine, care nu știe ce găsește în studiile pe cari le face în țară. Nu ne putem plînge de acest laborator, că a fost un laborator care nu a făcut nimic; am aci o listă de analizele pe cari le-a făcut.

În acest laborator s'au analizat: mine reușite de cupru și fer de la Altân-tepe din Dobrogea; cuarțurile aurifere de la Seliște (R.-Vilcea); cuarțurile aurifere din Valea-lui-Stan (R.-Vilcea); pyrrhotinul de la Ciungata; minereurile de la Piriul-Lazului; minereurile de la Mălaia, minereurile de cupru de la Carapelit; minereurile de cupru și fer de la Lozova și de la Amzalar; minereurile de blendă de la Bădeni din Muscel; minereurile de cupru de la Cășla, Giaferca și Balabancea, din Dobrogea; minereurile de fer de la Acpunar; cuarțitele cu pirită de la Valea-Carpenului; cuarțite cu minereuri de la Valea-Călinești și de la Olănești, cuarțite cu pirită de la Lespezi (Valea-Călineștilor) și Berislăvești din Argeș; argilele de la Defcea, marmorile de la Bujor, calcarul de la Docupiol din Dobrogea. În fine, analiza tehnologică-științifică a principalelor puțuri de petroleu din toată țara.

D-lor, această din urmă analiză este foarte însemnată. Analiză petroleului s'a făcut și în alte laboratoare, însă laboratorul de pe lângă serviciul de mine a dat, D-lor, niște rezultate foarte interesante, pe cari le cunosc. dar pe cari nu le pot divulga, nefiind publicate. Aceste rezultate însemnate, după complectarea lor și în privința analizării petroleurilor din alte surse și origini, dacă se vor învedera cum se bănuiesce, ca propriul petroleului nostru, va devine o sursă de bogăție, și o ramură de industrie, care va avea o valoare neînchipuită pentru țara noastră.

Rog pe D-l ministru să bine-voiască a merge să studieze acel laborator.

D. N. Fleva, ministru al Domeniilor: Am fost.

D. M. C. Vlădescu: De ce dar îl desființați?

O voce: Nu, am revenit.

D. M. C. Vlădescu: Atît mai bine.

D. P. P. Carp: Se desființează, luați budgetul și veți vedea că se desființează.

O voce: Se anexează la alt serviciu.

D. M. C. Vlădescu: Acest laborator trebuie să stea la serviciul minelor, cu atît mai mult, cu cît acest serviciu prin activitatea lui științifică este un serviciu model, destinat a avea o foarte mare dezvoltare, și sînt fericit să ved că în serviciu, încă de la începutul creațiunii lui, merge pe baze solide și va da rezultate frumoase în viitor.

În ce privește budgetul anual, am aci un tablou în acest sens, ca să vedeți că și din acest punct de vedere, a dat rezultate foarte bune. Tabloul începe de la anul 1893—1894. În acel an veniturile sînt de 494.000 lei, iar cheltuelile de 330.160, pe cînd la 1899—1900 veniturile sînt de 1.410.000, iar cheltuelile sînt de 763.860 lei.

D. N. Fleva, ministru al Domeniilor: Nu s'a încasat de cît 500.000 lei.

D. M. C. Vlădescu: Nu știu ce poate da un exercițiu în curs, dar, căci anul 1898—1899 în cari s'a înecat 850.000 lei, și s'a cheltuit 576.570 lei, adică un spor de aproape 300.000 lei, și în plus toate aceste rezultate din punctul de vedere științific și tehnic, plus rezultatul mai însemnat al întrebunțării petroleului și lignitului la căile ferate, și, prin urmare, reducerea cheltuelilor de exploatare ale acestor însemnate rețele economice.

Dacă căile ferate rămînea și anul acesta să consume numai cărbuni din străinătate, era o nenorocire cu scumpetea de astăzi a cărbunilor.

Dacă nu aveam combustibilul nostru eștin cu 7.50 lei tona, dat aci pe loc, căile ferate ar fi avut o situațiune foarte grea.

Acestea sînt, cred, avantajii mult mai mari pentru exploatarea acestui serviciu, cum sînt căile ferate, de cît o diferență de cite-va mii de lei în sporul de venituri. Deci și din punctul de vedere financiar, acest serviciu a dat bune rezultate.

Dacă este așa, vreați să întreb de ce este acest serviciu desființat ca serviciu aparte, și înglobat cu alte servicii deosebite în administrațiunile domeniiale?

Se spune prin proiectul de lege, că în direcția domeniială este un serviciu aparte, serviciul de mine. Vom vedea, îndată ce voiți analiza mai în detaliu această direcție cum e organizată în articolul următor, dacă e așa sau nu. Căci, D-lor, voiți găsi după cum voiți avea onoarea să arăt, că e un principiu foarte neexplicabil dacă e un principiu care desparte această organizare în partea ei centrală și partea ei periferică, și îl voiți găsi tocmai contrariu principiului

pe care l am pus în urma dezvoltării părții întâiu, din cuvîntarea mea și pe care am avut onoarea s'o dezvolt în ședința trecută.

Maî înainte de a intra în discuțiunea serviciului de mine, așa cum e înglobat în direcțiã domeniială, dați-mi voe, D-lor, să discut o primă cestiune.

Mă întreb: pentru ce i se ia acestui serviciu calitatea de a conduce el singur întreaga cestiune minieră din țară, fie că minele sînt pe domeniul Statului, fie că s'ar găsi pe proprietățile particulare?

Vedeți că la serviciul industrial s'a pus un consiliu de mine, care natural are să dea, știu și eu, concesiunile de mine.

Intențiunea probabilă a autorului legii a fost, ca serviciul de mine, rezervat numai cu serviciu exclusiv pe fondurile Statului, să nu impieteze prin acțiunea lui asupra intereselor, cari le are proprietarii particulari de mine. Și pentru aceea se crează un consiliu de mine, care e înglobat prin art. 13 la serviciul industriei și nu are o definițiune mai precisă. Acest consiliu de mine ar avea chemarea ca să conducă toate cestiunile de mine, fie ele privitoare la serviciul de mine, propriu ăis, din direcțiã domeniilor, fie cestiunile miniere cari ar privi moșiile particulare.

Aș maî înțelege destinațiã acestui consiliu de mine, ca un fel de consiliu superior, care ar decide în ultim resort cestiunile de la serviciul de mine, precum și cestiuni de ale particularilor, cari s'ar adresa lui.

M'ași întreba, acum din cine se compune, din cine aveți să constituiți acest consiliu de mine? El trebuie să fie, negreșit, constituit din oameni speciali. Un consiliu de mine trebuie să fie compus din oameni tehnici, dacă el e chemat în ultim resort să răspundă la toate cestiunile relative la această branșe de industrie, de la serviciul de mine, care face parte din domeniul Statului, sau la cestiunile de mine de pe moșiile particulare.

De unde îi luați? Intențiunea legiuitorului ar fi, că consiliul de mine, trebuie să fie constituit de persoane diferite de acelea de la serviciul de mine și încă din oamenii tehnici cu maî multă experiență, și cu o deplină cunoștință a cestiunilor miniere din țara noastră.

Pe de altă parte, voiți ca să aveți un serviciu propriu, adică tehnic de mine, în direcțiune domeniială, căci aci nu maî e cestiune ca la domeniile Statului, de bunuri, cari au să se vîndă, ci după cum se prevede prin legea vînzării bunurilor a D-lui Carp, minele sînt rezervate pentru Stat.

Prin urmare, intențiunea e de a rămîne Statul ca proprietar al minelor și al tuturilor industriilor relative la mine. Decî cum veți găsi oameni necesari? Ori voiți să păstrați oameni maî puțin pricepuți, pentru ca să i băgați în consiliul de mine, ingineri maî slabi, și în serviciul de mine să băgați pe cei maî buni. Această dificultate cu greu o puteți înlătura.

Dar afară de aceasta, admițînd că s'ar găsi și s'ar organiza în modul acesta, care este rațiunea de a se desmembra acest serviciu?

Dacă vă temeți de impietarea pe care serviciul de mine ar avea asupra minelor particulare și de neaplicarea corectă a legii, pentru că există o lege a minelor, și dacă nu este bună, înțeleg să o modificăm. Dar dacă credeți că serviciul nu ar aplica-o cu aceeași măsură și pentru particulari și pentru Stat, și ar căuta să facă oare-care prevaricațiuni particulorilor în folosul Statului, pentru ce nu introduceți consiliul superior de mine la serviciul minelor? Și de ce să 'l băgați în alte servicii, unde toate cestiunile tehnice relative la toate cele-lalte ramuri de activitate, sînt cu desăvîrșire depărtate și străine? Unde se cere cu totul alte cunoștințe de tehnică, de cît de mine? Sau dacă găsiți că există o afinitate întru cît este tehnică și la industrie și la mine pe ici pe colea, nu înțeleg, pentru ce nu ați înglobat aceste două servicii. Ar fi cel puțin o direcțiune a industriei și a minelor mai apropiată, mai omogenă, mai capabilă de a cunoaște toate măsurile bune ce trebuie să le ia, și toate ameliorațiunile ce trebuie să le aducă acestor ramuri de activitate publică. Dar că nu este numai atît cu serviciul de mine și că prin rostul organizării direcțiunii domeniiale nu se dă puțința serviciului de mine ca să dea roadele necesare, și tot ceea-ce trebuie să facă pentru industria minieră la noi în țară aceasta pot să o dovedesc analizînd constituirea însăși a direcțiunii domeniiale.

Voc: Sînt 6 ore; continuarea pe mîine.

— Ședința se ridică și cea viitoare se anunță pe a doua zi, 19 Februarie.

Ședința de la 19 Februarie 1900

D. *Vice-președinte*: Acum la ordinea zilei urmează discuțiunea generală asupra proiectului de lege, relativ la organizarea Ministerului de Domenii.

D. Vlădescu are cuvîntul.

D. M. C. Vlădescu: D-lor deputați, am arătat ieri, care e organizația ce se dă prin actualul proiect de lege serviciului de mine, și am constatat că această organizare, care divide serviciul de mine la două direcții deosebite, la direcția industrială pe de o parte, și la direcția domeniială pe de altă parte, e conform cu principiul pus în expunerea de motive a proiectului de lege, de a separa cele două feluri de atribuțiuni ale Ministerului de Domenii.

Pentru acest motiv se institue, pentru prima oară prin acest proiect, un consiliu de mine, adică o autoritate superioară de care să depindă cele două ramuri de activitate ale serviciului de mine.

D-lor, am căutat să văd dacă o organizație similară se mai găsește în alte părți și nu am găsit nicăeri o organizare a serviciului de mine, împărțit în aceste două ramuri de activitate, cum se face prin proiectul de față al D-lui Ministru al Domeniilor.

În alte țări serviciul de mine e un serviciu de sine stătător, adică un serviciu aparte, care nu are să îngrijească de cît numai

de cestiunile referitoare la mine, și depinde natural de o autoritate superioară, de un Minister care e sau Ministerul Industriei, sau Ministerul de Interne.

În țările germane, adică în Prusia, Bavaria, Saxonia și Austria, acest serviciu e constituit, cu mici diferențe, cam în acelaș mod. Ast-fel serviciul de mine în aceste țări coprinde un serviciu inferior constituit dintr'un administrator departamental, ceea-ce se numește un Revierbeamte. Acesta e un agent în general direct, care hotărăște asupra cestiunilor relative la mine, într'o anume limită de competență. Sînt cestiuni cari sunt desemnate prin legi sau regulamente respective și care se tranșează de acest agent regional.

Cestiunile mai complexe, cari reclamă oare-cari cunoștințe mai aprofundate sau vedere mai generală, sînt raportate la ceea-ce se numește Oberbergbeamte, adică serviciu superior de mine, care e constituit din mai multe persoane, e pluralitate de persoane, aceasta decide în ultima instanță. Ministerul numai pentru cazuri foarte complexe este consultat de Oberbergbeamte sau primește apeluri. Însă ministrul are numai o autoritate de consiliu, de sfătuire, pe care o dă la cerere acestui serviciu superior de mine.

Îată, D-lor, cum este în țările germane. Cum după acelaș principiu e și în Statele-Unite, unde serviciul de mine depinde de Ministerul de Interne și coprinde două secțiuni: una tehnică cu un survezer general care din inițiativă și autoritatea sa, face operațiuni tehnice, prin ingineri-delegați, și altă secție administrativă sau de vînzări, care este împărțită pe districte, cu un administrator și un casier în fie-care district.

În Anglia serviciul de mine e organizat pe inspecțiuni și personalul inspecțiunilor ia hotăriri și le aplică.

În Franța personalul serviciului de mine nu este un agent direct, ci este un agent de control și observare, care raportează serviciului superior și acesta prin prefecti, și aparatul administrativ devine agent direct.

Ast-fel, D-lor, peste tot serviciul de mine este organizat ca serviciu aparte. Și este natural să fie așa. Avînd a se ocupa cu o anume specialitate tehnică, trebuie să i se dea puțința de a poseda ansamblul cestiunilor, fie din punctul de vedere al măsurilor luate sau de luat, fie din punctul de vedere al dezvoltării pe care trebuie să o dea acestei specialități. Numai în aceste condițiuni serviciul de mine poate să găsească calea mai bună și să indice măsurile ce trebuiesc luate, ca să asigure dezvoltarea acestei ramure de avuți naționale. La noi, însă, se institue două servicii.

Am arătat în ședința precedentă, cari sînt defectele acestui mod de organizare. Să'mi permiteți să revin asupra acestui punct și mai ales asupra afirmațiunii, care am făcut'o ieri la început, că chiar dacă am admite ca bun principiul pe care l'a pus proiectul de lege, de a se separa în două ramurile de activitate a Ministerului Domeniilor, încă din acest punct de vedere proiectul de lege nu distribuie

în mod consecuent diferitele servicii, de la direcția agriculturii și industriei și acelea de la direcția domeniilor.

În adevăr, numai la mine se constituie un consiliu de mine superior, care să hotărască pentru cele două ramuri de activitate, fie pentru măsurile de luat în ceea-ce privește minele particulare, fie pentru industria minieră a Statului. La cele-lalte servicii date direcției agriculturii, precum serviciul de pescărie, de silvicultură, nu găsim nimic identic.

Este adevărat că la serviciul agriculturii și zootehniei se indică printre preocupările pe cari trebuie să le aibă aceste două servicii și cestiunile relative la aceste două categorii de activitate; însă nu se prevede nimic cum vor funcționa aceste două servicii și cum vor funcționa cele-lalte identice, cari sînt trecute la direcțiunea domeniilor.

Ce legătură ar fi, de exemplu, între personalul care se va ocupa în serviciul agronomic de păduri și împăduriri, și între serviciul silvic de la secțiunea domeniilor? Acest personal silvic de la serviciul agronomic, după proiectul de lege, are să indice măsurile generale de păstrare și amenajarea pădurilor particulare sau a altor instituții și autorități de cit Statul.

Întru cît însă serviciul agronomic este desemnat prin lege să aibă în vedere dezvoltarea întregii avuții naționale, el este chemat să ia măsurile generale din acest punct de vedere și să le aplice de o potrivă și la Stat și la particular. De aceea în serviciul industriilor se crează, întru cît privește minele, un consiliu de mine. Dar cînd și în direcția domeniilor se găsesc servicii similare, avînd atribuțiunii identice numai pentru proprietatea Statului, întreb ce legătură are să fie între aceste servicii de la direcțiunea domeniilor și între serviciile similare de la direcțiunea agricolă? Vor indica aceste din urmă măsurile ce trebuiesc să le ia și cele-lalte servicii de la direcțiunea domeniilor pe moșiile Statului? În acest caz se subordonează serviciile de la direcțiunea domeniilor altor servicii de la direcțiunea agriculturii.

Așa în direcțiunea domeniilor se prevede personalul care să se ocupe de domeniile Statului, fie cultivîndu-le, fie arendîndu-le.

În același timp în serviciul agronomic se prevăd, între altele, diferite ocupațiuni și studii relative la îmbunătățirea agricolă. Aci se vor lua toate măsurile, se vor da toate instrucțiunile și se vor face toate regulamentele, cari sînt destinate să aducă prosperarea agriculturii. Ce legătură se găsește între acest serviciu agricol și serviciul de exploatare și administrațiune, din direcțiunea domeniilor, pentru moșiile Statului? Are să dea acest serviciu deslușirile și are să pună el condițiunile cum să se arendeze sau să facă planuri de exploatare agricolă? Atunci aceasta revine a subordona un serviciu din o direcțiune unui alt serviciu din altă direcțiune și prin lege nu se spune nimic în această privință.

Din acest punct de vedere, proiectul de lege nu este decî consecuent, fiind-că ar fi trebuit să faceți un consiliu agricol, un con-

siliu de pescărie, un consiliu de silvicultură, precum ați creat un consiliu de mine.

Crearea unor astfel de consilii, care să dirigeze cele două ramuri de activitate ale Ministerului de Domenii, adică economia națională și administrarea averii Statului, ar fi dat cel puțin legii, pe lângă consecința aplicării principiului pus în expunerea de motive, o aparență de îngrijire tehnică în exploatarea și administrarea bunurilor Statului.

Maî înainte de a trece, D-lor, la examinarea direcțiunii domeniiale în părțile ei detaliate, și maî cu seamă în partea care arată cum este constituit serviciul exterior al acestei direcțiuni, dați-mi voie să vă vorbesc ceva și despre serviciul silvic, imobilizat cu totul în această direcțiune.

Și aci, D-lor, mi se pare că nu s'a luat în băgare de seamă experiența care s'a făcut cu acest serviciu ce datează de maî bine de 35 de ani, fără să fi putut produce rezultatele la cari cu drept ne-am fi așteptat. De și cu un personal aproape suficient, acest serviciu de abia acum a dat o statistică generală a pădurilor pe cari le posedă Statul, în întinderea suprafeței și a studiilor făcute de acest serviciu. În legea de organizare a Ministerului de domenii, agriculturii, industriei și comerțului, avînd în vedere și acest serviciu, ar fi trebuit să se prevadă o organizare specială a serviciului silvic, întru cât defectele actualei sale organizări sînt dovedite prin experiența trecutului.

În adevăr, actuala organizație a acestui serviciu face imposibilă saū foarte slabă activitatea sa tehnică-culturală. Prin organizarea ce i se dă în actualul proiect de lege, i se împiedică însă complet și această puțină activitate, după cum sper să ve conving imediat.

D-lor, serviciul silvic pînă astăzi n'a făcut în mare parte de cît poliție silvică și administrație silvică, dar foarte puțină activitate culturală. Așa, de exemplu, din totalul de 1,122 păduri, pe cari le are Statul, nu sînt amenajate de cît 56, adică sînt amenajate numai 9%. Vedeti, prin urmare, cît de puțină activitate culturală pentru exploatarea sistematică, regulată a pădurilor. Căci nu se poate să se exploateze pădurile sistematic, după cum ar cere sistemele culturale azi stabilite în exploatarea pădurilor, de cît numai dacă există un plan de amenajament.

Ce să maî vorbesc, D-lor, de planuri culturale, cînd sînt încă 400 de păduri ale Statului fără nici un plan de hotărnicie.

În același timp, dacă veți cerceta care a fost activitatea acestui serviciu, din punctul de vedere al repopulării, al îmbunătățirilor, precum punerea în valoare a diferitelor regiuni, a completării, curățirii diferitelor masive păduroase saū al înlocuirii esențelor lemnoase de mică valoare prin altele maî valoroase, ale îmbunătățirii și facilitării transporturilor, etc., veți vedea că este nulă, că este aproape zero.

Ast-fel numai în 1892, cînd era mi se pare ministru iarăși D-l Petre Carp, s'a prevăzut prin legea de la 17 Mai punerea în valoare

a pădurilor Statului; însă această lege în 1896, Martie în 23, a fost desființată.

Prin această lege se adunase aproape 225.000 lei, această sumă fiind destinată pentru punerea în valoare a pădurilor. Acest fond a fost însă întrebuințat ast-fel: 40.000 lei s'au dat pentru băile de la Govora, și numai 13,244 lei și 80 bani s'au dat pentru facerea de drumuri la muntele «Fruntea Văsiei» din Sinaia; restul sînt rămași la Casa de depuneri.

Dacă veți căuta acum activitatea relativă la exploatarea pădurilor Statului, veți vedea că este foarte slabă. Din statistica publicată acum de către serviciul silvic, pentru expoziția din Paris. reese că venitul net pe an și pe hectar al pădurilor Statului este de 2 lei și 30 bani; pe cînd în alte țări, este venitul de 20. 25, minimum 18 lei de hectar. Așa în Franția, venitul net pe hectar este în medie 20 lei; în Bavaria, în 1892, hectarul de teren forestier a produs 16 mărci, 47 pfenigi, iar hectarul de pădure 18 mărci, 38 pfenigi.

Vedeți, prin urmare, o diferență colosală, care rezultă dintr'o activitate rău dirijată, dintr'o atențiune rău dată exploatărei culturale a pădurilor Statului nostru.

Dar nu numai din punctul acesta de vedere stăm rău. Chiar din punctul de vedere al suprafeței pădurilor stăm rău. Nu e multă vreme de cînd treceam de cea mai bogată țară de păduri. Din cauza însă a unei exploatări barbare, a unei distrugerii foarte mari a pădurilor din țară, am ajuns să ne găsim mai jos cu această sursă de bogăție, de cît alte țări cari au activitatea lor îndreptată către alte izvoare de bogăție. Ve citez proporțiunea suprafeței păduroase în raport cu suprafața țării la cite-va țări mai principale și în țara noastră.

«În Belgia, proporția este de 15⁰/₁₀, în Franția 17⁰/₁₀, în Germania 25,7⁰/₁₀ în Ungaria de 28⁰/₁₀, iar la noi în țară de 13,7⁰/₁₀».

Adică mai puțin de cît chiar în Belgia.

Vedeți diferența enormă între noi și Ungaria. Acesta e rezultatul unei acțiuni lipsită de orice direcțiune economică culturală a exploatărei pădurilor noastre. Această exploatare se face rău, nu numai la particulari, dar chiar în serviciile publice, în serviciile pădurilor cari aparțin eforiilor, comunelor, județelor, diferitelor asociațiuni de Stat, cum și în pădurile Statului. Așa găsesc păduri de ale Statului cari se exploatează rău în raport cu esența care le constituie. Sînt, spre exemplu, păduri de stejar care, din cauză de menagement de persoane, se exploatează în crînguri sau în grădinărit concentrat. Aceste sisteme de exploatare pentru stejar, nu pot da de cît rezultate rele și pădurile exploatare în acest mod suferă și cu vremea se distrug.

Ei bine, cînd ast-fel de rezultate le găsim în serviciul silvic, era natural să ne întrebăm cari sînt cauzele; dacă le găsim în personal, să-l schimbăm; dacă le găsim în organizațiunea serviciului, să o modificăm.

Principala cauză, după mine, care a făcut ca serviciul silvic să nu dea rezultate bune, pe cari le-ar fi putut da, este organizarea sa.

Pină la 1896 serviciul silvic era mai mult un serviciu de administrațiune fiscală și de poliție, și foarte centralizat. Diferite lucrări din diferite regiuni, pentru mică cestiune de poliție sau administrațiune, trebuiau să aștepte mult și să treacă printr'o filieră întreagă pînă să se deslege, și pe urmă să treacă prin aceeași filieră pînă să ajungă spre executara la șeful deocol.

Ve'tei că aceasta întirzia cumplit lucrările și făcea să se piardă dese-ori produsele accesoriu ale pădurilor, cum sint, de exemplu, lemnele carii cad. Pină cînd se împliea filiera întreagă, arborul căzut, care se punea în vînzare, putrezea.

(Va urma).

COMERȚUL LEMNELOR

Importul și exportul lemnului pe anii 1897—1899

Cu privire la importul și exportul lemnului și a diferitelor industrii derivate, extragem următoarele date din «Comerțul exterior al României» pe anii 1897, 1898 și 1899.

	I M P O R T			E X P O R T		
	TONE	Le1	B.	TONE	Le1	B.
1897.	16.990	5.737.464	—	108.708	6.627.136	—
1898.	16.368	5.368.079	—	85.841	4.966.491	—
1899.	18.785	4.244.891	—	150.680	8.114.372	—
Total . . .	52.143	15.350.434	—	345.229	19.707.999	—

În tabloul ce urmează se arată valoarea acestor produse la import și export pentru 4 State din 19, cu cari România a avut relațiuni comerciale în anii 1897, 1898 și 1899.

	I M P O R T				E X P O R T			
	1897	1898	1899	Total	1897	1897	1898	Total
	Le1	Le1	Le1	Le1	Le1	Le1	Le1	Le1
Austro-Ungaria .	3,022,400	3,087,010	2,197,430	8,301,840	2,738,133	1,980,041	3,763,625	8,481,799
Germania. . .	1,196,205	1,149,223	995,275	3,340,703	30,850	90,532	47,072	167,984
Anglia	674,374	140,231	1,416,8	958,773	18,630	14,792	9,893	43,315
Belgia	17,843	59,961	32,309	110,103	2,054	1,192	151,124	154,370
	4,910,812	4,431,425	3,369,182	12,711,419	2,789,197	2,086,557	3,971,714	8,847,468

Dopuri presate (sist. american) Preț-curent al fabricii E. Lessel

No.	Diametrul do- pului la ca- pul gros	Normale	Găurite
I	m/m 45	Lei 14,20	Lei 16,20
II	> 48	> 15,85	> 17,85
III	> 54	> 19,—	> 21,—
IV	> 60	> 22,85	> 24,85
V	> 65	> 25,55	> 27,50
VI	> 71	> 28,75	> 30,75
VII	> 75	> 31,15	> 33,15

Prețurile se înțeleg pentru 1.000 bucăți, predate franco la domiciliu sau gara de Nord, Bncurești, exclusiv ambalagiu, pentru care se percepe câte 50 bani de sac. Pentru sacii înapoiți franco și în stare bună, în termen de 30 zile de la data facturii, se restituie 50 bani de bucată.

Aceste dopuri, cu mașini speciale americane, din lemn de I-a calitate, fără nici un defect și preparat în mod special spre a obține o densitate absolută și o elasticitate suficientă, întrec, în ceea ce privește calitatea lemnului, lucrarea și mai cu deosebire presarea exactă, ori-ce fabricat introdus în țară din America, Germania și Bosnia.

INFORMAȚIUNI

Venitul pădurilor Statului pe exercițiul 1900—1901, pînă la 31 Mai a. c. a fost de lei 7003.428 bani 9. adică un excedent de 2.003.428 bani 8 peste prevederile budgetare.

Până la 31 Mai a. c. s'a încasat ca venit al pădurilor Statului lei 98.448 bani 67.

Din 216 păduri ale Statului scoase în vânzare pentru exploatare, formînd prima serie, s'a vîndut 17 pentru o valoare totală de lei 243.549 bani 24; iar rata anuală pentru anul 1901—1902 este de lei 63.741 bani 50.

Din 178.700 steri lemne de foc oferiți la direcția C. F. R. la licitația de la 2 Iulie a. c., s'a aprobat furnizarea a 54.400 steri asupra a 10 ofertatori, pentru suma de 226.050 lei, adică pe un preț mediu de 4 lei 15 bani sterul.

* * *

La 1 Octombrie stil nou se va ține licitație la direcția C. F. R. pentru furnizarea cu 387.000 steri lemne de foc.

* * *

D-l *V. C. Munteanu*, profesor și fost director al școalei de agricultură de la Herăstrău, a fost numit director al aceleiași școli pe ziua de 20 August.

* * *

D-l *Th. Rășcanu*, inginer silvic și hotarnic, a fost numit inspector general silvic pe lângă Eforia Sf. Spiridon din Iași.

* * *

Următoarele numiri și mutări s'au făcut în corpul silvic :

D-l *Th. Spîrescu*, fost gard general silvic, a fost reprimat cu gradul de silviculter cl. II pe ziua de 10 August, în locul lui *Victor Brote*, demisionat.

D-l *N. C. Macovei*, fost inspector silvic cl. II, a fost reprimat în corpul silvic cu acelaș grad și numit sub-șef al serviciului silvic.

D-l *Th. Spîrescu*, silviculter cl. II, a fost înaintat silviculter cl. I în locul D-lui *I. G. Ionescu*, destituit.

D-l *I. Lupu*, silviculter asistent, a fost avansat silviculter cl. II.

D-l *C. Bosoancă*, a fost primit în corpul silvic cu gradul de silviculter asistent.

D-l *D. Georgescu*, silviculter asistent, a fost avansat silviculter cl. II în locul lui *I. G. Protopopescu*, destituit.

D-l *N. Mateescu* a fost primit în corpul silvic cu gradul de silviculter asistent.

D-l *I. Duma*, silviculter asistent, a fost numit șef al ocolului Berzunț.

D-l *Carpenișanu A.*, șeful ocolului Tismana, a fost mutat la ocolul T-Severin, în locul D-lui *I. Lupu*, care este mutat la ocolul Tismana.

* * *

Pînă la 1 Septembrie a. c., au plătit cotizațiile și abonamentele pe anul 1901, următoarele persoane :

Membrii : Anania M., Beraru V., Boiu Olimpiu, Bucur Dionisie, Crăciunescu Gh., Christescu I., Crișan Gr., Davidescu Fl., Eustatide M., Kalinderu I., Marenzeller O., Nădejde N. C., Oneanu A., Panaitescu C., Popovici Gh., Teodorescu Al., Valsamachi A., Albu N. N., Berian A., Cernetz Gh., Colțescu St., Stamatescu I. St., adică în total 23 din 188.

Abonați : M. S. Regele, Administrația Domeniului Coroanei, Brigăzile A. D. C. de la Bușteni și Gherghița, Campert M., Cețianu N., Școala comunală Ciulnița-Eustatiade, Societatea Bour și Ața, adică în total 8 din 66.

CLIMA LUNEI IUNIE 1901 st. n.

București — Filaret.

Clima lunii Iunie a fost caracterizată printr'un timp ploios și călduros. Cantitatea de ploaie 113 mm. nu a fost excesiv de mare de oare-ce a trecut numai cu 15 mm. valoarea normală. Ea a fost obținută într'un foarte mare număr de zile de ploaie. Temperatura mijlocie este cu un grad și ceva mai ridicată ca normala. Perioada cea mai călduroasă a fost către jumătatea lunii, cînd în cîte-va zile termometrul a trecut puțin peste 30°.

Vîntul dominant a fost Crivățul.

Presiunea atmosferică a fost aproape egală cu normala, totuși depresiunea localizată asupra țării noastre cauzează dese ploți abundente.

Ploaie a căzut în 19 zile. Manifestațiuni electrice în 23. Ele au fost foarte tari în unele zile. Grindina de la 25 a fost rară; mărimea ei a variat de la aceea a boabelor de mazăre pînă la aceea a unui ou de biblică. Ea a fost mai abundentă și mai mare în partea NE a orașului. La Filaret ea n'a trecut mărimea alunei.

Cerul mai înorat ca de obicei. Soarele a strălucit cu 30 de ore mai puțin ca valoarea normală.

Roua s'a observat în 12 zile; halo solar în 4 și curcubeul în 5.

Starea semănăturilor suferă din cauza ploilor prea dese; grîul și secera s'au copt însă nu se poate secera din această cauză. Grindina de la 25 nu a făcut multe stricăciuni.

Luna Iulie

Clima lunii Iulie a fost caracterizată în primele sale două decade printr'un timp răcoros și relativ ploios, iar în ultima decadă printr'un timp secetos și foarte călduros. Cantitatea totală de ploaie 37 milimetri este mai mică de cît jumătatea valorii normale. Temperatura mijlocie este cu aproape un grad mai mică ca normala; ultima decadă însă, a fost cu 2°.5 mai călduroasă ca de obicei. Cea mai călduroasă zi a fost cea din urmă a lunii cînd termometrul s'a ridicat la 35°.0; cea mai ridicată temperatură înregistrată în cursul acestei luni a fost 39°.8 în 1882.

Vînturile dominante au fost de la E și NE.

Presiunea atmosferică a fost aproape egală cu normala.

Ploaie a căzut în 13 zile, toate în cele d'intîi două decade. Manifestațiuni electrice în 10 zile, toate de intensitate slabă. Cerul a fost mai înorat ca de obicei. Soarele a strălucit cu 45 de ore mai puțin ca valoarea normală. Rouă s'a observat în 25 de zile; halo solar în 2 și curcubeu în 3.

Starea semănăturilor este satisfăcătoare. Secerișul a fost împiedicat în primele două decade din cauza ploilor dese; în ultima decadă el s'a executat în foarte bune condițiuni.

EXPOZIȚIA DE PISCICULTURĂ DE LA SALZBURG DIN 1900

În luna Septembrie 1900, D-l Administrator al Domeniului Coroanei, *I. Kalinderu*, Președintele societății «Progresul silvic», însoțit de mai mulți agenți ai acestei Administrațiuni, a vizitat mai multe domenii și herghelii din Banat și Transilvania, precum și Expoziția de piscicultură de la Salzburg. Asemenea a vizitat mai multe stabilimente pentru creșterea peșcelui din acest ținut și a însărcinat pe unul din agenții săi, anume *Olimpiu Boiu*, a-i face un studiu asupra celor văzute la Salzburg.

D-l O. Boiu a adresat acest studiu, sub formă de raport, D-lui Administrator al Domeniului Coroanei, pe care ne grăbim a-l publica:

Domnule Administrator,

De la înființarea Domeniului Coroanei, înalta Domnie-Voastre năzuința a fost, de a introduce și desvolta pe acest Domeniu toate ramurile producțiunii primitive, cari depind de agricultura și silvicultura rațională și a influența ast-fel asupra altor mari proprietari din țară, cari de multe ori se mulțumesc a continua gospodăria extensivă, crezită din moși-strămoși, fără a-i mai da vr'o direcțiune nouă, și fără a ține seamă de marile progrese și de multilateralitatea obținute în ultimele două decenii de știința agricolă și forestieră. Ast-fel Domeniul Coroanei astăzi este acela, care pe lângă partea economică a dezvoltat o mare activitate culturală, adoptind multe inovațiuni experimentate în străinătate, și îndemnând nu numai prin cuvinte, ci prin exemplu

viu și pe alții a imita cele introduse aici. «Exempla trahunt».

Amintesc numai pe scurt înființarea fermelor model, a lăptăriei de la Periș, introducerea culturii de plante furagere, a hameiului, a cinepei, atelierele de fringherie, stupăriile sistematice, morăria sistematică, marile industrii forestiere de la Mălini și Biczaz, fabricile de rezonanță tot acolo, semințaria sistematică și multe altele, care formează pictrile din care s'a edificat marea clădire, de care e strâns legat numele Domniei-Voastre și care sub pavilionul Administrației Domeniului Coroanei e menită a forma un durabil monument glorioasei noastre dinastii.

Între ocupațiunile primitive ale omului, *pescăria* e una din cele mai vechi, și țara noastră posedă în riurile și bălțile sale, — care sigur că ocupă $4^0/10$ din totalitatea suprafeței — și astăzi un nesecat izvor de hrană. Însă apele reclamă și ele gospodăria lor particulară, dacă nu voim ca veniturile ce ne au dat în trecut să sciască, după cum s'au văzut triste exemple în multe părți, și din nefericire și la noi. Mai mare însemnătate are pescăria noastră națională atunci când constatăm că *țărănul român consumă de $6^1/2$ ori mai mult pește de cât francezul sau germanul; românul consumă pe cap și an 20 kgr. pește iar francezul numai 3 kgr.* Producțiunea brută anuală a pescăriilor noastre e estimată de D-I Antipa la cel puțin 100 milioane kgr. cu o valoare de 40 milioane lei, ast-fel, în cit, zice Dr. Antipa în studiul său asupra pescăriilor din România: «cu siguranță că după agricultură ea ocupă locul cel mai principal, căci nu mai avem alte ramuri de producție în țară, care să ne dea o producție brută de 40 milioane lei anual. Pădurile, sarea, petrolul etc. vin cu mult în urma pescăriilor».

Din punct de vedere al economiei noastre naționale, e în adevăr surprinzător a documenta prin cifre autentice ceea ce D-nul Antipa susține în frasa finală citată aici.

Iată cifrele privitoare la păduri după «Notices sur les forêts du Royaume de Roumanie, Bucarest, 1900», pag. 25 și 39.

România are 2,774,048 ha. pădure din care 1,085,033 ha. proprietate a Statului. Media celor din urmă zece ani (1889 și 1899) pentru pădurile Statului, a dat un venit brut de 3.65 lei pe an și hectar. Considerând această cifră valabilă pentru totalitatea pădurilor, venitul lor brut ar fi deci de 10,125,275 lei. Comparând această cifră cu cele 40 milioane care reprezintă producțiunea brută a pescăriilor, credem a fi scos în relief în cel mai convingător mod imensa însemnătate a pescăriilor pentru țara noastră.

În țările de apus, gospodăria bălților produce însemnate venituri și marii proprietari au știut să utilizeze bălțile, lacurile, iazurile precum și cursurile râurilor lor, spre a le popula cu o mulțime de pești, care la rîndul lor dau săracului și bogatului hrană sănătoasă și delicioasă. Principele Schwarzenberg posedă la Witingau în Bohemia, iazuri de pește în întindere de 5000 hect., care deja din secolul al XV, cînd au fost create de D-nu de Rosenberg, au fost amenajate și care au fost imitate de mulți mari proprietari din Austria, căror apoi au urmat micii proprietari și țărani, ast-fel în cît astăzi piscicultura a devenit cu totul populară.

În China, creșterea intensivă a crapului se practică de sute, ba de mii de ani; pentru Chinez crapul a devenit animal domestic.

Corpurile legiuitoare a tuturor Statelor din apus, au creat legi pentru protecțiunea peștilor și gospodăria rațională a apelor; și la noi s'a creat o lege care începe deja a da roade satisfăcătoare. Convenții cu Statele învecinate cu privire la un procedeu uniform în protecțiunea peștilor din apele comune, sînt rezultatul cel mai recent a năzuințelor noastre, care ne vor asigura și pentru viitor bogățiile naturale ce țara a avut în trecut. Deja exportul nostru de

pește, favorizat prin tarifele inadins scăzute a C. F. R., începe de la 1897 încoace a se ridica și importul a scădea, fenomene cari ne servesc spre laudă.

Este aci locul a aminti, că din nefericire la noi și pescăriile, pe lângă alte ramuri ale producțiunii primitive, decad din ce în ce mai mult, cu toate că se știe că țara noastră era pînă nu de mult furnisorul de pește, ca și de grâu, cel mai însemnat în Orient și exporta și în țările occidentale; astăzi am ajuns a importa de cincî orî mai mult pește de cît exportăm. Acestea sint rezultatele exploatării rapace ce s'a urmat nu numai în agricultură ci și în pescărie. Nimenea nu cugeta, că vînarea continuă a peșcelui va conduce la exterminarea sa, de care fatalmente sintem amenințați¹⁾.

Domeniul Coroanei asemenea posedă bălți, lacuri și iazuri și cursuri de apă, cari abundente ca în întreaga țară, ar putea fi exploatare în mod intensiv. Dar erau de regulat mai înainte multe chestiuni mai importante. Acum după ce cele mai mari lucrări sint terminate, în viul interes ce aveți pentru progresul țării noastre, ați bine-voit, Domnule Administrator, a mă însărcina să mă ocup de întrebarea, în ce mod și unde pe Domeniul Coroanei s'ar putea da mai mare atențiune creșterii peșcelui, și ce am putea face în această direcțiune; în special pentru regiunile de munte, patria păstrăvului, cel mai valoros între peșcii noștri.

Pentru a-mi înlesni studiul ce voiu a face, nu v'ați pregetat a bine-voi să mă conduceți personal la expoziția internațională de pescărie, care în anul acesta a avut loc la Salzburg (Austria), și unde am avut ocazie a lua informații *de visu*, atît prin însele-și obiectele expuse cît și prin contact direct cu specialiștii din Austria, și prin vizitarea mai multor stabilimente pentru creșterea peșcelui.

1) A se vedea Dr. Gr. Antipa: *Studiu asupra pescăriilor din România*, București, 1895.

În cele următoare, respectuos îmi permit deci a depune raportul meu:

Expoziția din Salzburg a fost deschisă de la 2 la 10 Septembrie 1900 și cuprindea următoarele secții:

SECȚIA I.

Anima'e acustice.

- a)* Vii și împăiate, conservate în alcool, tablouri;
- b)* Uscate, sărate, afumate, pulberizate, în tinichele, etc.

SECȚIA II.

- a)* Ustensile de pescărie de tot felul, întrebuințate de diferitele popoare, în original și în modele;
- b)* Luntri, căule, vase pentru pescăria maritimă și cea pe lacuri, modele de la toate popoarele;
- c)* Mașini și ustensile pentru prepararea materialului brut.

SECȚIA III.

Prăsirea artificială a animalelor acuatice.

- a)* Celulele de incubație în funcționare. Instalații și ustensile pentru reproducerea artificială a peșcilor, racilor și scoicilor. Vase pentru transportul icrelor fructificate și a progeniturii;
- b)* Modele și tablouri de piscine celebre;
- c)* Modele și tablouri reprezentând măsurile pentru protecția animalelor acuatice (ca scări pentru pești etc.);
- d)* Acuarii de tot felul;
- e)* Istoria dezvoltării stridiilor, somonilor, clupeidelor, racilor etc. în diferite stadii de ctate.

SECȚIA IV.

Ustensile pentru conservarea și transportul de animale acuatice proaspete; originale și modele.

SECȚIA V.

Ustensile pentru macerarea, prepararea și conservarea produselor pescăriilor prin uscare, sărare, afumare etc., pentru comerț (modele de uscători) și pentru întrebuințare casnică, (cazane și farfurii pentru pești, etc.).

SECȚIA VI.

Modele de locuințe și costume de pescari, ustensile de pescari, cari nu intră în celelalte secții.

SECȚIA VII.

Analiza apelor cu privire la condițiile de viață a peștilor, cercetări fizico-chimice.

Analiza subsolului, probe de subsol, cercetări botanice, plante acvatice în raport cu pescăriile, colecții de plante caracteristice, turbării etc. Cercetări faunistice (micro-organisme preparate în spirt), alte preparate, mijloace și aparate pentru studiul celor de sus.

SECȚIA VIII.

Istoria pescăriei.

Ustensile de pescari în original și imitațiuni din timpurile cele mai vechi și pînă astăzi, modele, planșe, documente, sigilii, embleme a vechilor asociații de pescari etc.

SECȚIA IX.

Literatură, statistică și tablouri de întinderea geografică a peștilor.

Vedem din cele de mai sus că programa expoziției a fost din cele mai variate și după părerea unanimă a spe-

cialiștilor, expoziția de la Salzburg a ocupat un prim loc între toate de pînă acum, atît ca întindere cît și ca valoare a obiectelor expuse.

Între toate secțiile, necontestat însă, secția a treia, grupul acuarilor, a întrecut prin varietatea și calitatea sa și cele mai pretențioase așteptări. Erau mai bine de două sute acuarii cu fel de fel de pești vii, crapți, păstrăvi, țipari, știucă, loștrită, somon de mare și de lacuri, păstrăvi americani, lipanul (*T. himalus*, *vescifer* și *vulgaris*), în fine toți peșcii nobili aveau basinurile lor de sticlă, în cari se puteau observa eminent de bine. Ba și mica faună acuatică avea reprezentanți numeroși și pe lângă peșcii nobili erau expuși și pești de puțină valoare, hrana celor nobili, în toate formele și stadiile vieții lor.

Din materialul de pești expus se putea cunoaște marea îngrijire ce actualmente piscicultorii pun în creșterea protejaților lor, și uniformitatea în mărime și forme a grupurilor de pești de aceeași etate, părea a fi fala exposanților, tocmai cum crescătorul de vite e mîndru a 'și arăta turma sa, în care e greu a osebi un individ de altul. La acest rezultat nu se poate ajunge de cît prin o prea îngrijită selecțiune a părinților, principiu care și în piscicultură se impune cu aceeași greutate ca și la creșterea orî și căror animale, și care denotă că creșterea peșcelui e deja o știință aprofundată, care prin munca practicianului, ajutată de scrutările minuțioase ale savantului naturalist, a ajuns acolo unde se află astăzi.

Cele mai multe bazine erau ocupate de păstrăvi și bastarzi săi, și în cele mai diferite stadii ale vieții, de la icre, pînă la indivizii de greutate anormale; aproape toți acești pești erau prăsiți și crescuți în pescăriile sistematice din Alpi.

Ca curiozitate amintesc și un morun conservat de mărime extraordinară, expus de firma Weinreb din Brăila și

care atrăgea multă lume; așa dar și România a fost reprezentată la expoziția din Salzburg.

Celelalte secții necontestat că aveau și ele obiecte remarcabile, dar ele formau mai mult obiectul studiului specialistului, care se ocupă de detalii.

Am aflat multe inovațiuni practice aplicate la porți de iazuri, la celule de incubațiune, la înmulțirea artificială a hranei naturale a peștilor, o literatură bogată, o mulțime de planuri; modele și fotografii de pescării sistematice, înființate în timpul din urmă, după cerințele moderne ale științei și practicei. Un mare număr de asociații de pescari și piscicultori au expus statutele și publicațiunile lor, din care se putea cunoaște o puternică tendință de a duce spre prosperare acest ram al producțiunii primitive.

Lucrări științifice nu lipseau. Stațiunile biologice întreținute de Stat și de societăți, ne arătau activitatea lor prin analize chimice, mecanice și biologice a apelor, celor mai principale lacuri și riuri, mijloace pentru înmulțirea hranei naturale a peștilor, combaterea animalelor dăunătoare pescăriei; în fine o însemnată lucrare a directorului de pescării din Salzburg, D-I Kolman, care lucrase o hartă ictiologică a provinciei Salzburg, în care ne arată toate apele și speciile de pești ce le populează, toate stabilimentele pentru creșterea peștilor, asociațiile de pescari, în scurt totul ce are vr'o importanță pentru producțiunea și comerțul cu pește din acea provincie.

Luînd cunoștința de cele ce ne oferea expoziția, mai rămase a vedea unele instalații pentru creșterea păstrăvului și exploatarea lor. Am ales în acest scop două: una modestă a unui țaran, înființată și exploatată cu economie, și una a unui mare proprietar, unde nu mai jucau rol sume mici, fiind intenția a crea ceva demn de numele proprietarului.

Instalația amintită mai întîiu se află la Pfarr-Werfen la depărtare de 1 oră de Salzburg cu acceleratul, și e pro-

prietatea locuitorului Perwein Vulgo Kendler, care în imediata apropiere a casei sale are nisce izvoare puternice cu apă cristalină și rece. Condițiile fiind date, Perwein sapă, ajutat fiind și de configurația terenului, opt bazine neegale, le despărți prin diguri bune și își formă ast-fel lacuri pentru prăsirea și creșterea păstrăvului.

Toate opt bazinele au o suprafață ca de 1.5 ha. Producțiunea anuală de păstrăvi e ca de 150 kgr. carne de păstrăvi, obținind un venit brut de 750 coroane anual; un comerciant de pești din Salzburg îi cumpără producțiunea întregă, plătindu-i cîte 5.00 coroane pe kgr. la piscină.

Din acest venit brut, e a se scădea plata pescarului a 60 coroane lunar = 720 coroane și e a se plăti hrana peștilor, mai cu seamă carne de cal, ast-fel în cît socotind negustorește, nu numai că nu rămîne nici un venit net, dar instalația e pasivă.

Sistemul de hrănirea păstrăvului cu carne macerată nu e tocmai cel agreat în ultimul timp, și pe lingă inconvenientul că ast-fel de hrană strică calitatea păstrăvului, dîndu-i un gust vulgar, mai trebuie amintit și acela, că nu se poate aplica de cît în ținuturi cu populația deasă, unde se află regulat și în cantități suficiente carne de cal morți, care are avantajul a fi foarte efină (20 de bani de kgr.). În general 1 kgr. de hrană moartă (carne, conserve de pești ordinari, etc.), oferită păstrăvului, va înmulți greutatea lui cu 0.1—0.15 kgr., după împrejurări.

Din aceste cifre își poate face cineva calculul, dacă creșterea păstrăvului cu hrana moartă îi mai este rentabilă sau nu. Deși pentru moment decî instalația ar părea nerentabilă, totuși proprietarul ei speră că prin o mai mare producțiune în viitor, să ia și un venit mai mare. Strict luat, pescarul plătit cu 720 coroane anual mai are timp a se ocupa și cu alte lucruri în gospodăria stăpinului său, așa în cît veniturile și cheltuelile se vor echilibra actualmente.

Așa modestă cum se prezintă instalația țaranului Pervien a cărei cost e aproximativ 2000 lei, ea totuși face o impresie din cele mai plăcute, și e demn de toată lauda țaranul care caută dezvoltarea gospodăriei sale pe toate căile. D-l Pervein nu e singurul țaran care în ținutul Salzburgului se ocupă cu prăsirea și creșterea păstrăvului, ci după cum am avut ocazie a ne convinge la expoziție, ast-fel de țărani sint deja cu sutele, dovadă că piscicultura e productivă și rentabilă, căci alt-cum țaranul deștept din Alpi ar abandona foarte iute un rău al gospodăriei sale, care nu ȳ-ar fi alt-ceva de cit o sarcină grea.

Veniturile acestor pescării mici, în mod evident nu pot fi mari, dar dacă nu curge, totuși pică, după proverbul nostru din bătrîni.

Cu totul altă impresiune ne face pescăria de la Puchheim, stația de drum de fer Attuang între Salzburg și Linz, pescărie aflătoare pe Domeniul A. S. R. Infantului Don Alfonso de Bourbon y Austria-Este. Nu e instalație veche cea de la Puchheim, ast-fel în cit directorul Domenial de acolo D-l Alois Weeder a putut aplica sistemele cele mai noi și mai apreciate. D-l A. Weeder e președintele asociațiunei piscicultorilor din ținutul Vöcklabruck, e om distins în ale pisciculturii, și ca autorul unui foarte bun tratat de piscicultură ¹⁾, se bucură de bună reputație.

În mijlocul unui încintător parc se află 36 lacuri de forme și suprafețe diferite, despărțite prin puternice diguri alimentate de un vesel pîrîu de munte cu undele curate. Între lacuri ici coala boschete cochete de flori, grupuri de arbori, locuințe pentru pescari, basinuri închise pentru peșci prinși și gata de transport, ici coala cite un mic chioșc, totul aranjat cu competență și gust. Principala tendință a stabilimentului e prăsirea și creșterea păstrăvului, iar în a

1) «Der Fischzüchter» von Alois Weeder, Puchheim (Ab-Aest.), 1900.

doua linie creșterea crapului. Partea cea mai mare a peșcilor ajungând mărimea cerută de comerț se vinde pe loc, o altă parte se distribuie în apele curgătoare ale Domeniului, pentru a le popula cu pești nobili; peștii expuși în aceste ape, desvoltându-se în libertate și în condiții avantajoase, sînt foarte viguroși și prinzîndu-și pe timpul fructificării lor, ei furnizează icrele pentru înmulțirea pe cale artificială a peșcilor din iazuri. Ast-fel făcîndu-se o selecțiune riguroasă a părinților, D-l Weeder a parvenit a avea o rasă de pești cari cresc iute și se îngrașă relativ repede.

Suprafața tuturor lacurilor e de aproximativ 20 de hect. și beneficiul net realizat anual ca 2000 de coroane, deci 100 de coroane pe ha., un rezultat care considerîndu-se marile cheltueli de instalație, nu se poate numi de cît destul de modest.

D-l Weeder e unul din acei piscicultori cari condamnă principiul hranei moarte.

Piscicultorul are datoria, zice Weeder, să studieze condițiunile naturale în care trăește peștele, și are datoria a imita aceste condiții în stabilimentele sale; numai în acest caz vom parveni a gospodări economiceste. Nu este permis, zice d-l Weeder, a ține în bazine mici pești mulți, căci ei sînt expuși în acest caz la o mulțime de boale.

Hrana naturală a peșcelui este planctonul din apă, pe lîngă care miile de insecte cu larvele lor, apoi niște mici crustacee, completează lista de bucate a peșcilor (sub cuvîntul «plancton» se înțeleg toate acele microorganisme din apă, cari cu ochiul liber aproape nu se pot distinge). Pentru aceea nu vom hrăni peștii noștri nici cu carne macerată, nici cu cereale nici cu conserve preparate anume în acest scop, de cît numai în cazuri esecțiionale; vom crea însă în lacurile noastre condiții avantajoase pentru înmulțirea planctonului, a insectelor și a crustaceelor.

O lungă polemică a avut loc între piscicultori asupra

principiului hranei moarte și a celei vii, cari sînt identice cu piscicultura concentrată și extensivă. În caz cînd dăm hrana moartă, putem crește în bazine mici mulți pești, dar calitatea cărnei sale suferă ast-fel, în cît o depreciază; în caz cînd voim a imita natura, avem nevoie de bazine mari, sîntem însă mai siguri de succes și mai independenți de localitate. Aproape ori și unde se pot crea condiții satisfăcătoare pentru înmulțirea planctonului, a insectelor și crustaceelor; dar nu ori și unde putem avea regulat pe prețuri potrivite hrană moartă.

Aceste principii le a adoptat d-l Weeder pentru piscicultura ce conduce.

Ele au fost studiate și propagate pe scară mai întinsă la 1867 de D-l Josef Susta, directorul Domeniului Witingau, proprietatea principelui Schwarzenberg, domeniu care are iazuri în întindere de peste 5000 de ha., după cum amintesc deja în alt loc.

De atunci și pînă astăzi s'a experimentat, s'a încercat, și acum sîntem în măsură a susține cu siguranță că principiile lui Susta sînt singurele pe cari ne putem baza, vînd a face o piscicultură rațională¹).

D-l Weeder, studiind și apreciind chestia, a stabilit deci la Puchheim o piscicultură extensivă, în care peștele e avizat a-și căuta singur hrana sa de plancton și insecte, și numai prin excepție e hrănit cu hrană moartă în timpuri și împrejurări anumite.

Pentru aceasta lacurile de la Puchheim sînt populate cu pești relativ puțin, căci nu s'a descoperit pînă acum încă vre-o rețetă pentru înmulțirea concentrată a microorganismelor din apă.

Cheltuelile de instalație la Puchheim, după cît ne spunea

1) Vezi: Josef Susta, *Die Ernährung der Karpfen* (Stettin, Herke & Lebeling).

D-l Weeder, aŭ fost în sumă rotundă de 40.000 lei, venitul net actualmente fiind de 2100 lei = (2000 coroane) îl putem numi foarte modest. Dar și această instalație fiind încă nouă, promite pentru viitor un beneficiu mai mare; ast-fel în cit va da o rentă mulțumitoare, după afirmările D-lui director Weeder.

Se naște acum întrebarea dacă după instalațiile cele două ce am vizitat mai există și piscine cari sînt rentabile? căci am văzut că, atît piscina țaranului Perwein, cit și aceea a domeniului Puchheim, nu dau de cit o prea modestă rentă.

Răspunsul e afirmativ; da, sînt și piscine cari se bucură de bune beneficii, și una din acestea este aceea a D-lui Hans Köttl la Redl-Zipf, în Austria superioară.

Înainte cu 30 de ani, D-l Köttl avea o prea modestă căsuță, trăind ca un simplu pescar, astăzi instalația sa de piscicultură emulează cu orî și care, și D-l Köttl e om avut. Tot în acest caz se mai află și alți piscicultori, cari s'au devotat cu trup cu suflet chemării lor și se ocupă personal numai cu piscicultura.

Dovadă de rentabilitate sînt numeroasele piscine cari există în țările occidentale și a căror număr crește încontinuu. Așa la 1895 stabilimente de piscicultură existaŭ în Germania 140, în Austria 70, în Helveția 21, în Rusia 10¹⁾.

Țăranul care pe lingă altele mai instalează și o mică piscină, nu se poate dedica cu totul numai ei, și nu are nici cunoștințele necesare, marele proprietar face instalații prea luxoase, și deși agenții săi au cunoștințele necesare, totuși instalația la urma urmelor e în mina pescarilor manipulanți, cari neavînd de multe orî interesul ce ar fi de dorit, nu lucrează cu aceiași ardoare ca piscicultorul de profesiune, care știe că orî-ce beneficiu va realiza e al său

1) A se vedea Dr. Gr. Antipa : «Studii asupra pescăriilor din România». București, 1895, pag. 18.

propriu, nu al altuia. Onoare excepțiilor, dar în multe cazuri marele proprietar nu poate realiza ast-fel de beneficii ca piscicultorul de profesie. Depinde foarte mult piscicultura de pescării care manipulează și chiar pe lângă cel mai de aproape control al administrației piscinei, rezultatele totuși nu sînt satisfăcătoare din cauza personalului inferior, care e foarte greu de recrutat chiar și în țări în care piscicultura alt-cum a ajuns la frumoasă dezvoltare.

Intreaga literatură germană, care pe terenul pisciculturii e deja foarte bogată, constată unanim că piscicultura e una din ramurile cele mai rentabile ale producției primitive.

D-l Paul Vogel, autorul unui manual de piscicultură, foarte voluminos (349 pagini) și mult apreciat, secretar al asociației piscicultorilor din Germania, redactor al unei reviste piscicole, etc., în cartea sa «*Ausführliches Lehrbuch der Teichwirtschaft*» Bautzen, 1898, pune următoarele chestii:

1. E bine ca agricultorul să exploateze și piscicultura sa sau nu?

2. Este rațional și din punct de vedere agricol recomandabil, a afecta pisciculturii terenuri propice pentru instalarea de iazuri, chiar și soluri de prima calitate?

și 3) Circumstanțele actualmente favorabile pisciculturii sînt numai trecătoare sau este sigură perspectivă că neîntrerupt circumstanțele vor fi favorabile, că va fi desfacerea suficientă și prețurile încontinuu ferme și bune?

Arătîndu-ne enormele cantități de pește ce populația germană e în măsură a consuma, arătîndu-ne veniturile actuale ale piscicultorilor și basîndu-se pe părerile multor distinși mari proprietari de domenii, care exploatează piscine, ajunge la concluziunea că: instalarea de lacuri pentru creșterea crapului e actualmente cel mai rentabil ram al exploatării solului și că creșterea păstrăvului va fi și atunci încă rentabilă, dacă prețul său ar scădea cu 66 % față de cel actual.

Notăm însă imediat că D-l Vogel vorbește numai de circumstanțele din Germania propriu zisă, fără a vroi să facă vr'o regulă generală. Să reținem și prețul de 1.20—1.60 lei pe care îl realizează marele piscicultor german loco lacuri, pentru un kgr. crap, cifre ce ne dă tot D-l Vogel la pag. 14 a sus citatului op. La hala de pești în Berlin crapul se vinde en gros cu 1.75—2 lei.

Vom avea nevoie mai încolo de aceste cifre.

Prețul crapului vindut în orașe la comercianții de pește, ajunge în Germania pînă la 2.50 lei pe kgr.

Sînt două cauze principale, țice D-l Vogel, în alte locuri, din cari rezultă stagnațiunea pisciculturii germane:

1. *Gustul publicului consumator.* Pe cînd la pești de mare s'a obicinuit lumea a'i cumpăra tot uciși; tot această lume privește pescii din lacuri, dacã sînt uciși, ca depreciați și nu vroește să plătească de cît prețuri foarte scăzute. E deci de datoria tuturor piscicultorilor a se opune acestui capriciu, care nu e motivat de ajans, fiind-cã peștele ucis la lac, ambalat bine și transportat urgent, are gust ca și cel cumpărat viu și ucis în urmă la bucătărie;

2. *Administrația Căilor Ferate* care nu oferă destule garanții pentru transportul peșcelui viu și care prin politica sa tarifară aduce mari daune pisciculturii indigene; pești transportați vii sufăr foarte mult și pier de multe ori înainte d'a fi ajuns la locul destinațiunii.

Prin multă insistență asociațiile de piscicultori germane au parvenit a obține unele concesiuni de la direcția Căilor Ferate, dar nesuficiente încă pentru garantarea deplină a intereselor lor. Sînt atîtea șicane la care e expus din partea funcționarilor Căilor Ferate, piscicultorul care transportă pește viu, în cît mulți renunță la această operațiune și vind pescele mai bucuros cu prețuri cit de puține chiar la piscină, trecînd ast-fel cel mai mare cîștig în mîna comerciantului, care știe a se apăra cu multă dibăcie în contra orî

și căror șicane, căror e expus piscicultorul, mai puțin versat în ale comerțului.

După ce am văzut cum staă lucrurile în Austria și Germania, să cercetăm cum staă și în țară la noi.

Singura piscină sistematică, după cit sîntem informați, e aceea a d-lui *Mandrea*, la Sinaia. Scopul ei este prăsierea și creșterea păstrăvului.

Sub-semnatul am vizitat această instalație și am avut onoarea a fi fost condus de D-l Mandrea personal, care, în modul cel mai afabil, 'mă-a dat toate explicațiile.

D-l Mandrea a instalat lângă vila D-sale, la Sinaia, pe un loc foarte strimt, vre-o cinci mici bazinuri betonate și cimentate, cari se alimentează de un pîriu, pentru a cărui apă D-l Mandrea plătește anual eforiei spitalelor, a cărui proprietate e pîriul, lei 1000, pentru dreptul de a'și alimenta piscina cu apa lui.

Pe lângă bazinuri, se află instalată o clădire care conține o cameră foarte sistematică, aranjată pentru celulele de incubațiune a icrelor de păstrăvi fecundate și locuința pescarului, adus din Salzburg și plătit cu 80 lei lunar. O ghețarie pentru conservarea cărnei de cal, hrana principală a păstrăvilor D-lui Mandrea, completează instalațiile, a căror cheltueli s'aū ridicat la rotund lei 20,000.

Sistemul adōptat aici e deci piscicultura concentrată, dîndu-se peșilor hrana moartă, sistem care în un centru ca Sinaia, unde se află cu ușurință și cu preț potrivit carne de cal, e admisibil și practicabil, împreunat însă cu inconvenientul unei mortalități mari a păstrăvului, împrejurare de care și piscina D-lui Mandrea a suferit în anii trecuți. Ce privește calitatea cărnei păstrăvului de la Sinaia, nu ne putem pronunța, constatăm însă că la aparență peșcii D-lui Mandrea sînt foarte frumoși, de la cei mai mici pînă la cei mai mari.

O. Boiul

Șeful Regiei Domeniului Coroanei Bicoz.

(Va urma).

REVIZUIREA LEGEI ASUPRA POLIȚIEI VÎNATULUI

Comisiunea instituită de onor. Minister al Domeniilor pentru a revizui legea poliției vînatului, luînd în studiu memoriul relativ la chestiunea *Vînătoareii în România* adresat onor. Minister de Domenii, de D-nul Gheorgiu și avînd cunoștință deplină asupra acestei importante chestiuni, a alcătuit un proiect de lege și un memoriu, pe care le rezumăm în cele ce urmează.

Este de neîgăduit că România este săracă actual în vînat folositor, pe cînd altă-dată trecea de bogată; cauzele principale a disparițiunii vînatului util cu pînă și cu pene sînt două: a) *bracnagiul*, b) *înmulțirea peste măsură a fiarelor stricătoare*, ceea-ce prevede memoriul în chestiune; aceste cauze fiind generale, nu pot fi combătute prin măsuri restrinse și dubioase.

Măsurile cele mai eficace sînt:

I) *Modificarea legii poliției vînatului*, care este nepotrivită cu țara noastră, întru ce privește epocile de permisie și oprire a vînătoareii și alte multe articole, care nu fac de cit daună și confuziune în aplicarea ei.

II) Introducerea unei taxe anumite pentru *carte de vînătoare*, prin care mijloc avem unica posibilitate a infrina bracnagiul, la țară mai ales, unde țăranișii nu respectă cu toată rigoarea legea, nici epocile de reproducție, grație cărora și cu concursul lupilor și vulpilor înmulțite peste măsură, s'a stirpit vînatul util, pe o scară atît de întinsă.

Pe lingă sărăcia generală în vînat la noi, mai există și *un all flagel*, care e cu mult mai mare și care astă-zî trece aproape neobservat de către stăpînire, lovînd avuția națională și în special pe țaran; acesta produce enormele pagubî ce se ureă la sute de mîi de lei anual, dacā nu la un *un milion*, produs în vitele domestice de către lupi mai ales, cari invadînd în haite numeroase din Rusia, măresc neincetat contingentul celor locali, aducînd cu dinșii groaza (cāci atacă și pe om) și sărăcia; în adevăr, nu e cātună, nu e sat sau stînă, să nu sufere anual pagubî însemnate, prin rāpiri și sfîșierî de animale domestice pînă în bătătura casei, chiar, ziua mare; de s'ar face o stasistică în toată țara, sîntem siguri, că cei ce conduc destinele ei, s'ar speria și s'ar întreba, cum pînă astă-zî nu s'a dat alarma, nu s'a luat nici o măsură?... Credem bine și oportun

ca onor. Minister pentru a se putea încredința prin țifre de starea lucrurilor, *să ordone facerea acestei statistici*, care de alt-fel nu prezintă nici o greutate, și aceasta numai pentru ultimul an 1900.

III) De oare ce nu există nici un mijloc mai bun pentru distrugerea fiarelor stricătoare de cit **otrava** (afară de mistreț care nu cade) și fiind-că osteneala și cheltuiala aplicării ei ca un mijloc de stirpire sînt minime de tot și nu prezintă nici un pericol cînd este încredințată unor ómenî destoinici, cum sînt în genere silvicultorii Statului, credem bine și oportun, ca onor. Minister de Domeniî să înființeze un serviciu *al lupăriei* destinat cu combaterea flagelului prin toate mijloacele: otravă, vinători, curse, etc., și fiind-că Statul ar încasa din taxele cărților de vinătoare, etc., o sumă destul de considerabilă. trebuie să formeze un fond pentru scopul urmărit, care este *crearea unui izvor de bogăție pentru Stat*, căci în occidentul Europei fie-care țară: Germania, Franța, Austria, etc., încasează peste 10,000,000 lei din acest articol, țări cari acum 40—50 ani erau și mai sărace în vînat ca România, iar în al doilea rînd, va veni în ajutorul populațiunii rurale, căci lui îi încumbă datoria de a ocroti avuția. Detaliile organizării acestui serviciu se vor indica mai pe urmă.

IV) Pentru a înrădăcina iubirea de breasla pădurăriei și de vinătoare în inimele elevilor ce ies anual din școala silvică de la Brănești, și din care Statul, Coroana și particularii iaî în serviciul lor pe acești tineri specialiști, cari sînt meniți și trebuie să cunoaște în detalii nu numai teoretic arta vinătoareci ei și practic, cum și modul de a pune otrăvile, de a așeza curse, etc., etc., după cum are loc o instrucție specială și îngrijită în această privință mai ales în Germania, unde orî ce silvicultor trebuie să fie și bun vînat, credem că trebuie întrodus în școala Statului de silvicultură de la Brănești și chiar în cea de agricultură de la Herăstrău, un curs de vinătoare complet.

V) Să se instruiască autoritățile comunale, jandarmeria rurală și poliția din întreagă țară, asupra modului cum să se facă bună pază, cum să se urmărească și să se constate delictele de vinătoare, etc., cu timpul adunîndu-se fonduri prin mijloacele sus enunțate, să se înființeze un serviciu de pază al vinătoareci și al pescuirii, care să fie special însărcinat cu reprîmarea delicuenților, mai ales la țară, unde numărul braconierilor este mare, iar autoritățile comunale închid adesea ochii, spre a nu se pune rău cu braconierii, alegătorii lor.

În fine, mai sînt o serie de mijloace la dispoziție, care se vor expune, dacă propunerile noastre vor fi bine apreciate și bine primite.

Rezumatul noii legi de vînătoare.

1. Se ridică dreptul populației rurale de a mai vîna individual chiar pe pămînturile lor, după cum e în Franța, Germania, Austria etc.; terenurile aceste se vor uni formînd complexe (întregi trupuri) de cel puțin 150 hect., care va forma un teritoriū de vînătoare, și care va fi scos în arendă de către primar din oficiū, cu condițiune că acele ogoare să se ție unul de altul lanț, fără intrerupere, iar suma încasată se va repartiza locuitorilor în drept proporțional cu funciarul ce plătește fie-care. Țăranii vînători din acea comună sau din cele limitrofe pot lua în arendă acele terenuri, dacă voesc a vîna¹⁾.

2. Pe terenurile unde sînt fortificațiunile și depozite sau instalațiuni de explozibile, vînătoarea este interzisă fără autorizarea Ministerului de resbel.

3. Orî-cine voește a vîna, chiar proprietarul pe moșia lui, va plăti o taxă de 18 lei anual, din care 12 lei vor reveni Statului iar 6 comunelor respective, din care fond, se va începe stîrpirea fiarelor stricătoare prin toate mijloacele, mai ales prin otravă, și se va înființa un serviciū special numit «*Serviciul lupăriei*»; avînd numai această menire de a distruge pe orî-ce cale animalele stricătoare. Vînătorul va primi în schimbul acelei sume o cartă de vînătoare, pe care trebuie să o poarte tot-d'a-una la vînat asupra lui²⁾.

4. Epocile cînd vînătoarea va fi oprită sînt :

Cerbul (măscul) de la 1 Oct. la 15 Iunie. *Ciuta* (femela) și vițelul femel tot anul, cei măscul de la etatea de 2 anî cînd capătă coarne.

Capra neagră, sex femel, tot anul; *șapul*, de la 15 Oct. la 15 Iulie.

Capra roșie, sex femel, tot anul; *șapul*, de la 1 Ianuarie la 15 Mai; *iedul* de la ambele speciî (măscul) de la nascere la 15 Oct. acelaș an.

Iepurile de la 1 Ianuarie la 15 August.

Drobia de la 1 Martie la 15 August.

1) Scopul acestei inovațiunii este de a stîrpi braconagiul.

2) Scopul pentru care s'a propus ca și comunele să aibă o parte din aceste taxe este, pentru a le pune în interes.

Cucoșul mare de munte și cel de mesteacăn de la 1 Mai la 30 August.

Irunca de la 15 Februarie la 15 August.

Polîrnichea, sîlarul, gîsca, rața, toate speciile de becaline, lișița, fundacul, lebăda, prepelița, cărstelul, porumbielul, turturica, etc. Giștele, rațete și porumbeii sălbateci cînd vin în cîrduri pe timpul pasagiului, pot fi vinate.

Animalele stricătoare cu păr și cu pene tot anul pot fi vinate prin orî-ce mijloace, chiar noaptea este permis aceasta.

Vinarea sau prinderea dropiilor pe poleiî absolut interzisă

Vînătoarea cu ogarul la iepurî și dropiî, idem.

Vînătoarea polîrnichei pe zăpadă, idem.

Vînătoarea prin recolte netăiate idem (fără consimțimintul proprietarului).

5. *Ciinî de vînat vagabonzî* (carî vinează singurî) dacâ nu vor putea fi prinși să fie uciși fără nici o rîspundere, cînd se găsesc pe proprietate strâină.

6. *Vînatul să se confîșle* în gârî, la poștă, în hale, în magazine și pe stradă cînd nu e legitimat printr'un bilet de proveniențe, vizat și de primăria respectivă; de asemenea în epoca de oprire, cum și în cazul cînd cel ce vinează nu are carte, fiind supuș la amendă, conform legîi.

7. Să se permită facerea de vînători oficiale numai la animale stricătoare, cînd sînt într'o localitate și numai în prezența unuî agent silvic, iar vînătorile aceste să nu se mai facă de clacă ca în trecut, ci numai cu milițienî ca gonaci și vînătoriî cei mai bunî din comunele vecine; cel ce refuză a merge, să fie amendat cu 5 lei prima dată, 10 lei a doua oară, iar banii să se încaseze, fără judecată, de perceptor sau jandarmî, și în caz de refuz arestat și pedepsit a 5 lei ziua de arest.

La vînătorile oficiale să fie permis a se ucide orî-ce animal stricător prevăzut prin lege; aceste vînători se vor face mai ales pe timp de zăpadă proaspătă, și numai după ce cantonul de pădure unde se țin fiarele va fi înconjurat de 2 vînători, spre a ști cu siguranță unde se țin ele. Vînătorile oficiale vor fi organizate militărește.

8. *Se institue premii* din fondul ce se va aduna și anume pentru ris, lup, vulpe și mistreț; aceste premii sînt prevăzute prin lege și nu se dau de cit persoanelor particulare, escludîndu-se agenții silvici și cei ce sînt îndatorați cu paza vînatului, carî vor primi

gratificațiunii mai mici, de oare-ce ei sînt plătiți de Stat a păzi vinatu'.

9. *Se vor organiza pădurari lupari*, din cei actuali de la fie-care pădure, unul cel mai bun vînător sau cel mai inteligent și harnic (cînd n'ar fi vînător) cari vor fi ocupați de la Octombire la Martie, numai cu punerea năzilor otrăvite și capcanelor; ei vor primi pe lingă leafă o gratificație de 5 lei de lup, 2 lei de vulpe, 10 lei de ris și 5 lei de mistreț, plus pielea (și carnea mistreților), aceasta pentru a'î pune în interes să execute conștiincios otrăvirea și să nu ascundă pieile.

S'a prevăzut prin regulament și mijloace de a nu da loc la abuzuri.

10. *Jandarmeria va căpăta* gratificațiune, cit și orî-cine ar denunța și proba un delict de vînătoare, primind pe jumătate valoarea amenzii din procesele condamnate; jandarmii vor face Duminicile și sărbătorite inspecție prin comunele respective. pe la domiciliul vînătorilor cunoscuți, cerînd a se justifica cei ce ar fi lipsă de la domiciliu cu pușca și ciinele; cei ce nu vor dovedi, vor fi dați în judecată, în acelaș timp ei vor căuta a descoperi, dacă în acea zi n'a fost la vînătoare, puînd cu concursul primarului și șefului de garnizoană, strajă la casele lor și la porțile jîtăriei.

11. Vînătoarea cu copoi va fi permisă; se va plăti o taxă pe cap de ciine și pentru prepelicar; aceste taxe vor fi de 12 lei pentru copoi și 6 lei pentru prepelicar, pe un an.

12. Se va permite confiscarea armei în cazuri de flagrant delict, și în cas de opunere, delicuentul va plăti amendă 100 lei; de asemenea perchiziția domiciliară va fi permisă în prezența primarului, în comuna rurală și cu poliția în cele urbane — aceasta numai în cazuri esecțiionale de o bănuială evidentă și recentă de oare-care importanță.

13. Delictele de vînătoare se vor judeca de judecătoriile de pace în prima instanță cu drept de apel la tribunalul respectiv, a cărui hotărîre este definitivă și aceasta în termen de 10 zile maxim — iar incasările se vor face cel mult în termen de 15 zile de la pronunțarea sentinței.

În fine, orî-ce alte măsuri cari ar avea importanță în vederea stîrpirei braconagiului și fiarelor sălbatice, vor fi bine primite.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

U r m a r e ¹⁾

În 1896 s'a început oare-care descentralizare în acest serviciu. S'a constituit ceea-ce se numește regiuni silvice sau inspectorate, cari sînt conduse de inspectorii silvici, adică de persoanele cele mai competente prin cultura și experiența ce o au ca să conducă o regiune silvică. Pe lângă aceștia sînt atașați subinspectorii, un fel de consilierii silvici, Forstrath cum se numesc în Austria, destinați ca să controleze și supravegheze activitatea șefilor de ocoale, cari în cele din urmă sînt agenții administrației. Așa în cit din acest punct de vedere putem zice, că s'a făcut o îndrumare spre progres în organizarea serviciului silvic.

Dacă astăzi acest serviciu se găsește într'o situațiune mai bună și dacă azi avem și o măsurătoare a întregii suprafețe păduroase și o hartă a pădurilor Statului, care va figura la expozițiunea de la Paris, se datorește tocmai acestui fapt, că sub-inspectorii silvici, cari erau ocupați mai înainte ca agenți administrativi, sînt lăsați pe lângă inspectorii ca serviciu de control și de lucrare tehnică.

Dacă rezultatele nu sînt și mai bune, este tocmai pentru că în administrația centrală a Ministerului, serviciul silvic este așa de rău organizat, în cit este antipodul organizației sale exterioare. Secțiunea silvică este cu desăvîrșire centralizată în biourourile administrative; ea nu face alt-ceva de cit treabă birocratică: rezolvă hîrțile cari îi vin din serviciile exterioare, așa în cit partea cea mai bună din personalul silvic, care în tot-d'a-una este concentrată în administrațiunea centrală, este depărtată de la ocupațiunea sa naturală, care ar trebui să i se dea, adică supraveghierea și controlul condițiunilor de cultură și de exploatare a pădurilor și studiile tehnice relative la ele. Era natural, din cauza acestei organizații rele, să se gîndească legiuitorul cum ar putea s'o facă mai bună și cum ar putea îndrepta această situațiune, pentru ca să dea toată elasticitatea necesară acestui serviciu și să facă ca diferiții agenți speciali, care și prin studii și prin activitatea lor, dau dovezi de cunoștințe tehnice și de aptitudini în exploatarea silvică, să fie puși în acest sens să lucreze, iar nu să fie deturnați ca șefi de biuro.

Am informațiuni precise în acest sens, și cred că și D-l Ministru al Domeniilor, care de sigur s'a interesat și a cerut observațiunile necesare asupra diferitelor servicii, se va fi convins despre aceasta ca și mine. Pe de altă parte, o a doua cauză, care a făcut ca acest

1) Vezi numărul pe Iulie și August.

serviciu să meargă rău, este că s'a ocupat mai mult de partea fiscală, a căutat să se ocupe mai mult de buget, ca veniturile și cît mai puțin ca cheltuieli. Din acest punct de vedere există o deosebire colosală, între ceea-ce se dă la noi și între ceea-ce se dă în alte părți, pentru lucrările culturale ale pădurilor. În serviciul silvic la noi, mai toată suma este ocupată cu agenții silvici și foarte puțin este trecut pentru exploatarea sistematică sau pentru lucrări de cultură. Suma totală care se dă este foarte slabă, foarte redusă, în raport cu ceea-ce se face în alte părți. Așa în Franța unde lucrările culturale sînt începute de multă vreme, unde, prin urmare activitatea tehnică a acestui serviciu s'a dezvoltat foarte mult, se cheltuiește aproape pe jumătate din venit pentru cultura pădurilor Statului, și anume: 13.700.000 lei, dintr'un buget de 28.400.000 lei. În Austria se cheltuiește $\frac{3}{4}$ din venit, adică: 4.150.000, fiorini din 5.300.000 fiorini venit. Această cheltuială mare, pe care o face Austria, băgînd $\frac{3}{4}$ pătîmî din venit în cultura pădurilor, se explică prin faptul că lucrările tehnice-culturale-forestiere sînt în Austria încă în plină epocă de dezvoltare. În Bucovina se cheltuiește 52% din venit; în Prusia $47 - 54\%$ din venit; în Saxonia, Württemberg și Baden se cheltuiește 33 pînă la 44% ; în Alsacia-Lorena $42 - 55\%$ din venit. La noi însă, din 4.600.000 lei se cheltuiește 1.273.160 lei, adică $\frac{1}{3}$ din venit.

Vedeți dar, în ce proporție redusă sînt la noi cheltuielile de punere în valoare de exploatare, de lucrare tehnică-culturală a pădurilor noastre.

D-lor, din această cauză rezultatele serviciului silvic sînt slabe. Aceasta însă nu probează că persoanele care conduc aceste servicii sînt vinovate. Persoanele care conduc aceste servicii sînt persoane cunoscute de mulți din noi, ca foarte instruiți și valoroși, și cu trageri de inimă pentru a putea pune în valoare pădurile noastre. Mulți din serviciul silvic au scris, au făcut studii și publicații în acest sens. Ei tîin o mulțime de conferințe, care sînt publicate în revista *Progresul silvic*. Aceste conferințe și studii sînt citite la societatea silvică, care este pusă sub președinția d-lui I. Kalinderu. În aceste studii se arată lipsurile de care suferă acest serviciu și dorința cum ar trebui să se facă mai bine organizația sa, pentru ca ast-fel lucrările culturale de punerea în valoare a pădurilor să dea rezultatele dorite.

Dar, D-lor, lăsînd la o parte alte chestiuni destul de numeroase din acest serviciu, a cărui stare am expus-o pînă acum, trec la direcțiunea dominială, în care sînt înglobate toate serviciile despre care v'am vorbit pînă acum.

Să vedem cum le organizează și cum se încuragiază munca culturală în toate aceste ramuri de avuție națională.

Toate aceste servicii, adică serviciul minelor, agriculturii — întru cît privește domeniile Statului — pisciculturii, silvicii, sînt întrunite, prin actualul proiect de lege, într'o singură direcțiune. Direcțiunea dominială, ast-fel constituită, nu poate fi o direcțiune administrativă în adevăratul ei scop, adică o administrațiune tehnică-culturală, mai

cu seamă în aceste ramuri tehnice diverse. Ea va fi o administrație pur fiscală. Căci este, D-lor, imposibil să se găsească un om, care făcut șef al acestei direcțiuni, să poată face față la toate cerințele tehnice-culturale și administrative, ale unei astfel de direcțiuni. Astfel nu se va putea găsi o persoană ca să poată conduce într'un mod demn și eficient o asemenea direcțiune. Este în adevăr imposibil ca o persoană ori-cît de instruită ar fi, să poată avea cunoștințe tehnice așa de diverse, precum le pretinde rezolvarea chestiunilor de mine, de păduri, agricole, de apă și pescării, de la această direcțiune.

Nu va fi posibil a se găsi o asemenea persoană gata a rezolva atât de diverse chestiuni, nici prin experiența sa și practica absolut necesară pe care trebuie să o aibă în toate aceste ramuri. Căci, D-lor, numai prin practica pe care o posedă un șef poate fi în stare să dea de îndată o bună soluțiune chestiunii și să îndrepteze un rău. Si atunci mă întreb: la ce se reduce o asemenea direcțiune? Se reduce la o persoană care să pună numai rezoluțiuni fantastice, sau la un simplu administrator fiscal, care va semna rezoluțiunile puse de alte persoane, subalternii săi, și nimic mai mult.

Afară de aceasta, dacă trecem mai departe și examinăm această administrație în partea sa exterioară, găsim acolo ceva foarte caracteristic, găsim o inovație, care pentru prima oară este pusă într'un proiect de lege. În nici una din țările Europei nu găsim o asemenea organizație. Găsim serviciul exterior împărțit în patru regiuni, le văd aci enumerate: la Craiova, la Galați, la Ploești și Iași. Cum s'a ales aceste regiuni, din ce considerațiuni, care este întinderea lor, pentru ce motive s'a ales cele 4 orașe, citate ca reședință a directorilor regionali, aceasta nu ni se spune.

Cred că nu ni se spune, pentru că nu s'a făcut nimic, nu s'a cercetat nimic, întru cît privește delimitarea acestor regiuni și alegerea reședințelor lor. Eu știu însă că reședința unei administrații regionale, trebuie să se aleagă în conformitate cel puțin de punctul de vedere administrativ, cu importanța regiunii, cu greutatea administrației, fiind-că nu toate regiunile sînt identice. Sînt regiuni unde din cauza proprietăților Statului mai numeroase, din cauza variațiunii solului, fie în suprafață, fie în profunzime, reclamă mai multe chestiuni de rezolvit, și aceste regiuni pot să fie mai mici, iar altele mai mari, dupe dezvoltarea specială a domeniilor Statului în diferite părți.

Nu știu pe ce principiu s'a împărțit aceste regiuni pentru ca să se corespundă reședinței administrative regionale, afară numai dacă nu s'a avut în vedere diviziunea obicinuită, fie din punctul de vedere militar, fie din punctul de vedere al instrucției publice.

Singura deosebire ce constat în această privință, e că comitetul delegaților a schimbat reședința de la București, cum era în proiectul de lege, la Ploești. Această schimbare nu știu dacă comitetul delegaților ar fi făcut-o, avînd oare-cari considerațiuni în vedere. Dacă a făcut-o în urma unei analize a acestei alegeri de circumscripție. Poate că s'a găsit că e bine să se facă această schimbare, fiind-că

regiunea aceea e mai bogată în mine, știu și eu, său în păduri. De aceea poate reședința s'a găsit că e mai bine să fie la Ploești. Cu toate acestea nu ni se explică delimitarea acestei regiuni, întru cât convine cu centrul ales, și ași dori să am aceste explicațiuni.

Acești directori regionali au fie care administrația întreagă pentru toate cestiunile cari se referă la cele trei categorii de servicii, cari vi le-am enumerat mai înainte, adică toate cestiunile de mine, toate cestiunile de păduri, toate cestiunile de moși și de pescărie. Toate au să intre în competența acestui șef de administrație regională. Știți, D-lor, aceștia îmi face în realitate impresiunea unor mici ministriași, deci patru șefi de regiuni, patru miniștri mai mici în patru părți ale țării, cari s'ar ocupa cu cestiuni pentru cari acum se ocupă Ministerul central.

Apoi, după ce în direcția generală din Ministerul de domenii, cu greu se va găsi o persoană care să aibă competența necesară pentru a putea da impulsunea trebuincioasă, din punctul de vedere tehnic, cultural și al cerințelor timpului în diversele ramuri ce cad în competența sa, apoi credeți că avem să găsim alți patru șefi în aceste patru regiuni cari să poată să aibă totalitatea acestor cunoștințe?

Dar aceste diviziuni merg treptat fiind-că de la diviziunile regionale de administrație mergem la diviziunile de ocoale.

Ocoalele sînt ultima diviziune administrativă ale acestor direcții.

Fie-care șef de regiune are un număr oare-care de ocoale, cit e de mare acest număr, aceasta nu se arată nici în expunerea de motive, nici în verii-un tablou alăturat, pentru ca să ne putem da seama cum se face aceste diviziuni, și care e posibilitatea din punctul de vedere pur administrativ său polițienesc, ca să se poată face această administrație. Cu toate acestea șefii de ocoale sînt chemați iarăși să se ocupe cu toate cestiunile globale care depinde de direcțiunea domeniială.

Cine e după lege șeful ocolului?

Art 26 zice:

«Administrația ocolului domeniial se încredințează unui silvicultor său unui inginer de mine, după natura și importanța mai mare a bunurilor din acel ocol».

Apoi, bine, D-lor, un silvicultor care poate să fie cel mai valoros om, cel mai capabil inginer silvic, fie din punctul de vedere al studiilor sale anterioare, fie din punctul de vedere al activității, care a dezvoltat-o în cariera sa, în această țară, în cunoștința nevoilor silvice, îl credeți capabil de a conduce în același timp toate cerințele serviciului de mine, prin urmare, a industriei miniere, toate cerințele serviciului de agricultură, cari depinde de regiunea lui, adică toate cestiunile dependente de prosperare agricolă, de cultură a viteilor, de sericultură, de apicultură, îl credeți capabil de a putea să se ocupe în același timp cu pescăriile și apele, adică de toate cestiunile cari se raportează la ape? Și la ape am spus, în partea întâiu a discursului meu, că avem o foarte mare întindere de inundațiuni, și asupra cărcia trebuie să se facă studii, cari nu s'au făcut, pentru

ca să se vadă cum s'ar putea deseca această întindere saŭ să fie pusă în valoare prin altă cultură, de exemplu, de peșci.

Credeți dar D-voastră că un silviculor va putea în același timp să se ocupe cu o așa de mare diversitate de chestiuni tehnice, și să mai facă și administrațiune și poliție?

Credeți că veți găsi un om capabil de a întruni condițiunile necesare, pentru ca să dea o impulsione temeinică, așa în cât să poată să producă o desvoltare a serviciilor și ramurilor de producțiune, în regiunea pe care o administrează, când un șef de ocol va fi un silviculor? Un silviculor nu se poate considera că are toată experiența și cultura necesară, ca să fie o persoană de la care să depindă directa administrare, din punctul de vedere al minelor, al agriculturii, al zootehniei, al pescăriilor. Atunci la ce se reduce, în definitiv, acești șefi de ocoale, ast-fel cum se prevede în proiectul de lege. Se vor reduce la simplii șefi de birou, cari vor iscăli fără să examineze hîrțile cari le vor veni și care saŭ vor fi rezolvate de alte persoane subalterni, ce se vor atașa pe lângă ei, saŭ pe care va pune șeful de ocol singur, o rezoluțiune cum îi va conveni dupe rutină, dupe obiceiuri, fără absolut nici un studiu și pricepere în îndrumarea și rezolvarea lor. Dar mai mult de cât atât, șeful de ocol, căruia îi încredințați întreaga administrare a ocolului, din cauza activității numeroase și așa de diversă pe care 'i-o dați, nu va putea nici-odată să facă un control serios, nu va putea controla pe teren, nu se va putea duce să vadă cum să execută diferite planuri de exploatare, de punere în valoare, nu va putea controla nimic serios. Controlul este absolut eludat atât din punctul de vedere tehnic cât și din punctul de vedere fiscal. Așa în cit, în cele din urmă din această organizațiune, D-lor deputați, vedeți că reese o agravare a greutăților și a relexor cari erau pînă astăzi, în unele din serviciile Ministerului Domeniilor și care împedica, făcea dificilă o exploatare regulată și punere în valoare ale diferitelor producțiuni ale țării. Și D-voastră faceți condițiunea aceasta mai grea; concentrați o pură administrațiune în mina unor oameni, cari nu au să poată avea chemarea necesară, pentru diferitele lucrări pe cari le dați tocmai ca să împedice și mai mult această desvoltare. Din contră, eu credeam că D-l Fleva, care este după cum știți, un foarte mare iubitor al descentralizării administrative, va căuta să descentralizeze serviciile din Ministerul Domeniilor, într'un mod așa în cât să fie o adevărată descentralizare, iar nu o descentralizare de formă, nu o descentralizare a biurourilor.

În realitate descentralizarea care s'a făcut aici este o descentralizare a biurourilor din Minister, în loc ca biurourile să existe în Ministerul de la București, le mutați la Ploiești, la Craiova, la Galați, și de acolo le mutați în diferite regiuni mai mici unde vor fi reședințele șefilor de ocoale.

Este un fel de descentralizare care trebuia făcută pe specialități și din punctul de vedere al acțiunii culturale, pe care trebuie să o aibă diferiți agenți în ramura aceasta de producțiune a Statului. Există, spre exemplu, în Austria serviciul silvic descentralizat, și

coprinde verŃ o 12 direcŃiuni administrative regionale, dar acelea sînt numai silvice Ńi au agenŃii lor, cari se conduc de Ńefii de ocol din direcŃiunea lor, numai din punctul lor de vedere, iar Ńefii de ocol au acŃiune Ńi rîspundere directă, iniŃiativă în anume limită de lucrări ce trebuie să facă în ocolul lor, așa în cit libertatea, elasticitatea tehnică, de a studia Ńi aplica oare-cari măsuri tehnice o au, fiind-că au Ńi timp Ńi competenŃă.

Nuamă în cestiuni mai grele, unde se cere o rîspundere mai mare sau o experienŃă mai mare, fac apel la un Ńef superior, cum este, de exemplu, în Austria, unde fac apel la cotrolorii silvici.

În sensul acesta înŃeleg să se facă o descentralizare, fiind-că aceasta este nevoia de care suferă acest serviciu. A fost Ńi prea este mare centralizarea biurocraŃică, căci toate cestiunile cari se pot tranșa forŃte ușor, trebuie să treacă printr'o lungă filieră pentru ca să iasă din Minister, împedindu-se ast-fel mersul afacerii care poate că cere o rezolvare urgentă. Așa dar o descentralizare pe servicii, pe unitate de specialități tehnice, dîndu-se agentului un cerc de iniŃiativă de a face el, prin rîspunderea lui, anumite lucrări, sub controlul agentului mai superior, Ńi numai în cestiuni mai grave să apeleze la Ńefii regionali. Nuamă în cazul acesta s'ar putea numi o descentralizare reală Ńi atunci diferitele servicii vor produce rezultatele, la cari sîntem în drept să ne așteptăm.

Cu modul însă de constituire prevăzut de lege, prin înglobarea administrativă a tuturilor serviciilor, nu vor da nici un rezultat, ba poate vor da rezultate mai rele. De aceea cred că din acest punct de vedere D-l ministru de Domenii va conveni să primească modificările necesare, pentru a înzestra țara cu o legislaŃiune bună Ńi utilă.

Trec acum la direcŃiunea, așa zisă, a secretariatului pe care o voiŃ atinge în câte-va cuvinte. Această direcŃiune, pe care o văd în primul rînd în proiect, pare a fi luată de la francezii, unde, afară de cabinetul ministrului, este diviziunea secretariatului Ńi a comptabilităŃei. De această diviziune Ńin biourourile secretariatului, personalul central, ajutor, material, comptabilitate Ńi casa.

Printr'o deciziune ministerială — căci așa este în FranŃia întru cit privește organizarea biourourilor — ministrul actual a desfiinŃat, acum în urmă, această diviziune. La noi se înfiinŃează acum.

Prin proiectul de lege direcŃia secretariatului va coprinde serviciul administrativ Ńi de comptabilitate, serviciul statisticii generale Ńi inspectoratul.

N'am nimic de zis contra acestei direcŃiuni; dacă secretarul general, care e chemat să înlocuiască pe ministru, să conducă întreg Ministerul Ńi, prin urmare, toate direcŃiunile cari fac parte din Minister, vrea să rezerve pentru sine Ńi un serviciu a-parte Ńi să se pună la același nivel cu ceil-alŃi directori; e o cestiune de apreciere, pe care nu voesc să o discut.

(Va urma).

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

Pădurile din Siberia.

Estrag părțile mai interesante din «Notele unui silvicultor» asupra pădurilor din Siberia, care departe d'a fi seculare, sint din contră pustii de cenușe și resturi.

«Intimplarea face — zice excursionistul silvicultor — să pierd aici acceieratul, ce pleacă din Moscova pentru Siberia direct, renunțînd ast-fel la o călătorie comodă; în schimb însă cu trenul obicinuit pot să stați la fie-care gară 2—3 ore, în care timp pot face studii superficiale asupra pădurilor din vecinătate.

Abia pășiam pe pămîntul Siberiei, cînd încep să-mi pierd din iluziile ce-mi formasem de fabuloasele păduri din Rusia Asiatică. Noi silvicultorii Rusiei europene sintem absolut eronat informați despre existența pădurilor virgine în Siberia, pline de fiare sălbatice și prin care nici pasăre, nici soarele nu străbate. Povești.

E foarte adevărat, suprafețe păduroase foarte întinse, pămînt necultivat, însă nu păduri în înțelesul strict al cuvîntului; focul, dușmanul cel mai mare, exterminatorul imenselor bogății naturale, a nimic și continuă a nimici ce a mai rămas din faimoasele păduri de altă dată, apoi nemilosul locuitor siberian, care pentru o vargă tae, doboară un copac la pămînt.

În drumul meu din Ural spre centrul Siberiei, se vedea de la linia de fier și pînă la orizont o cîmpie de foc și fum, noaptea e un tablou grandios cum trenul înaintează în mijlocul unui lac de foc, și inima silvicultorului plinge la nepăsarea celor cari lasă prada focului mistuitor atîtea bogății clădite de veacuri. Ziua fumul e așa de des, că sate întregi zac în întuneric.

Incendiile în păduri toamna și primăvara sint periodice, iar vara permanente. Prevenirea incendiilor e imposibilă, căci întinderea ocoalelor forestiere e așa de mare, în cît pază nu se mai știe dacă se face sau nu. Intimplarea face să mă întîlnesc cu un silvicultor care mergea la o pădure ce ardea deja de 2 săptămîni și el promise veste la 12 zile după izbucnirea focului; bătrînul silvicultor făcuse deja cu trenul 100 km. și pînă la pădure trebuia să mai facă 140 km. și distanța aceasta colosală, nu o putea străbate de cît călare pe drumuri impracticabile. Focul în timpul acesta

își urmează drumul minat de vint și dacă intervine vr'un obstacol natural care-l oprește, bine, alt-fel, merge pînă dă de cîmp.

Silvicultorului nu-î rămîne de cit să ridice în plan porțiunile incendiate și să evalueze pagubele cauzate; de urmărirea autorilor nici vorbă nu e, întîiu că e foarte greu și al doilea din spirit de umanitate!! autorii nu sînt dați pe mîna legilor care sînt prea aspre. Acest bătrîn silvicultor (care trăește de 20 ani în Siberia), îmi spune că nu cunoaște pădure din ocol care să nu fi ars de 2 sau 3 ori.

Dacă s'ar fi organizat de la început măsuri de protecția acestor bogății, generațiile viitoare ar fi fost recunoscătoare, astăzi pădurile sînt compromise, ori-ce regenerare dificilă și imposibilă chiar. Nu mai vorbesc de pădurile din vecinătatea căilor ferate, căci aceste nici nu mai există de loc. Exploatarea sălbatică pentru trebuințele construcțiilor pe de o parte, focul și nepăsarea celor în drept de alta, au grăbit de o potrivă decretarea suprimării acestor bogății mari. Lipsa lemnului de foc se simte deja pe liniile de fier și în centrele mai populate stînjenu cubic se vinde cu 12 ruble.

Acestea sînt oare faimoasele păduri din Siberia ?

Gh. D. Belinschi

Silv. ajut. Dom. Coroanei Bicaz.

INFORMAȚIUNI

Venitul pădurilor Statului pe exercițiul 1900—1901, pînă la 31 Iulie a. c., a fost de lei 7 091.286 bani 62, adică un excident de 2.091.286 bani 62 peste prevederile bugetare.

Pînă la 31 Iulie a. c., s'a încasat ca venit al pădurilor Statului în comptul exercițiului 1901—1902 suma de lei 528.917 bani 99.

Din 293 păduri scoase în vînzare și formînd seria 2-a, s'au adjudecat 76 și anume :

In ziua de	3 Sept.	14	păduri din	40	la Craiova
>	5	> 10	>	>	50 în diferite orașe
>	7	> 14	>	>	57 Focșani
>	10	> 11	>	>	51 Iași
>	12	> 27	>	>	93 București.

Licitații de păduri.—Un număr de 296 păduri ale Statului, formînd seria 3-a se va licita, precum urmează :

1. La 10 Noembre, 35 păduri Craiova, 40 Buzeu și 23 Iași.
2. La 12 Noembre, 20 păduri Slatina, 42 Bacău, 7 Tulcea și 4 Constanța.
3. La 14 Noembre, 23 păduri Pitești și 41 Birlad.
4. La 17 Noembre, 28 păduri București.
5. La 12 Decembrie, 1 pădure la Bacău.
6. La 14 Decembrie, 2 păduri la Pitești.

* * *

La 1 Octombrie a, e., s'a ținut la direcția C. F. R. o licitație pentru aprovizionarea cu 387.000 steri lemne de foc. Ofertele primite sînt următoarele:

N U M E L E	Cantitatea Steri	Prețul		Stația de predare
		LET	R.	
1. Horovitz et Spigel	2.400	4	40	Dolhasca
2. Saie Driner	5.000	4	50	Bucegea
3. I. et S. Sarfinister	3.000	4	30	Lespezii
4. » » »	4.500	4	40	Pașcani
5. M. Ștefănescu	3.500	5	35	Albești
6. M. Segal et Moscovici	5.000	4	15	Văculești
7. H. Fischer	20.000	4	60	Bîlea
8. » » »	6.000	4	20	Zavideni
9. M. I. Dănărico	6.000	4	30	T.-Jiu
10. Gh. Donici	5.000	4	50	Căiuți
11. I. Herdan	1.000	4	50	T.-Frumos
12. Lupu-Nadler	5.000	4	50	Bucegea
13. M. Gredinger	1.000	4	25	Rosnov
14. A. Focșaner	6.000	4	40	Buhuși
15. I. Simion	5.000	4	25	Govora
16. A. I. Doiciu	11.000	4	45	Podoleni
17. M. Bank	5.000	4	—	Dorohoi
18. I. Mihailidi	15.000	3	75	Lotru
19. C. Santa	6.000	4	48	Buhuși
20. Arghiriade	20.000	5	—	Sinaia
21. Goetz et Co.	6.000	4	50	Ilie-Radu
22. I. Schileru	12.000	4	30	Cărbunești
23. C. Dumitrescu	2.000	4	20	Bibeuți
24. I. Simian	5.000	3	95	Lotru
25. Focșaner	10.000	4	40	Buhuși
26. I. Socec	3.000	4	70	Pufești
27. » » »	1.000	4	50	Căiuți
28. Iosub Măles	1.200	4	50	Ruginoasa
29. Al. Giurgea	5.000	4	50	Berbeci
30. Andrian și Roșu	1.500	5	20	Crețești
31. Pandele Anghelescu	11.000	4	45	Stîlpeni
32. Grunfeld	1.000	4	60	Urechești
33. » » »	6.000	4	50	Bîlea
	200.100			

Adecă s'a oferit 200.100 steri, pe un preț mediu de lei 4 bani 45 sterul.

Următoarele avansări, numiri și mutări s'aŭ făcut în corpul silvic :

D-l *N. C. Bosie*, silviculor cl. II, a fost înaintat silviculor cl. I, în locul lui *C. Diaconescu*, decedat.

D-l *Aurel S. Negoescu*, silviculor asistent, a fost înaintat silviculor cl. II în locul D-lui *N. C. Bosie*.

D-l *Mihail Anania*, silviculor cl. I, a fost înaintat silviculor-șef cl. III, în locul D-lui *C. Bancheru*.

D-l *D. Borș*, silviculor cl. II, a fost înaintat silviculor cl. I, în locul D-lui *M. Anania*.

D-l *I. Duma*, silviculor asistent, a fost înaintat silviculor cl. II. în locul D-lui *D. Borș*.

D-l *Gh. Stăfănescu* și *N. Jianu* se primesc în corpul silvic al Statului cu gradul de silviculor asistenți.

D-l *I. Corodeanu*, șeful ocolului silvic *Dobrina* (Fălciu), a fost mutat la ocolul Tecuci.

D-l *I. Duna*, șeful ocolului *Berzunț* (Bacău) a fost mutat la ocolul *Topolog* (Argeș), și

D-l *Budu Caloianu* din Administrația centrală, a fost numit șef al ocolului *Berzunț*.

* * *

În primele zile ale lunii Septembrie a încetat din viață silviculor *C. Diaconescu*, șeful ocolului Tecuci.

Trimitem condoleanțele noastre întristatei familii a acestui camarad.

CLIMA LUNEI AUGUST, 1901 st. n.

LA BUCUREȘTI-FILARET

Clima lunii August 1901 a fost caracterizată printr'un timp excesiv de ploios și răcoros; prima decadă a fost călduroasă și excesiv de ploioasă, a doua mai călduroasă și foarte puțin ploioasă, iar a treia rece și secetoasă. Temperatura mijlocie lunară este cu un grad mai mică ca normala. Cea mai călduroasă zi a fost cea d'intîiî a lunii, cînd termometrul a ajuns la 33°0; în alți ani temperatura maximă din această lună a ajuns pînă la 40.5. Cea mai răcoroasă zi din cursul lunii a fost cea de la sfîrșitul său, cînd termometrul s'a coborît la 6°8, care este cea mai rece temperatură înregistrată în această lună de cînd se fac la București observațiuni termometrice. Cantitatea totală de ploae 177 mm. care întrece cu 132 mm. normala, este cea mai mare din cîte aŭ fost

obținute în cursul acestei luni la București de la 1864 pînă acum. Aproape întreaga cantitate a căzut în prima decadă.

Vîntul dominant a fost Crivățul.

Presiunea atmosferică a fost aproape egală cu normala. Ploae a căzut în 9 zile, din care 7 în prima decadă; în zilele de 3, 4 și 17 ea a fost torențială. Manifestațiuni electrice s'au înregistrat în 15 zile; cele de la 2, 3 și 23 au avut o intensitate mai mare. Cerul a fost mai înorat ca de obicei. Soarele a strălucit cu 20 ore mai puțin ca normal. Rouă s'a observat în 23 zile; curecubeu în 6.

Arăturile pentru semănăturile de toamnă au început în această lună, în care s'au copt merele, perele, pepenii, coarneaule și parte din prune. La sfîrșitul lunii strugurii încep a se pîrgui.

Luna Septembrie

Luna Septembrie a avut un timp obișnuit de călduros și de ploios. În prima sa jumătate au fost mai întîi cîteva zile calde; apoi s'a răcorit binișor după care a urmat o perioadă de ploi mici. În a doua jumătate timpul a fost frumos, ceva mai călduros și secetos.

Temperatura lunară 17°2 diferește puțin de normala. Ziua cea mai călduroasă a fost la 2, cînd termometrul a ajuns la 28°8, cea mai ridicată valoare din cursul lunii. Temperatura cea mai coborîtă 7°8 s'a înregistrat la 1. Mijlociile zilnice ale temperaturii au variat puțin, ele au fost cuprinse între 20°3 la 2 și 13°2 la 9; acele pe decade sînt respectiv 17°2, 17°6 și 16°9. Zile de vară s'au notat 9; pe jumătate din numărul obișnuit. Precipitațiuni atmosferice apreciabile au căzut în 10 zile din primele două decade. Cantitatea totală de apă 40 mm. este egală cu normala; cea mai mare parte din ea 31 mm. a căzut la 5 cînd a avut loc o ploae repede cu puternice manifestațiuni electrice și vînt tare. Presiunea atmosferică mijlocie 756° mm. este aproape aceeași cu normala. Cerul a fost senin în 9 zile, noros în 14 și acoperit în 7. Soarele a strălucit în toate zilele afară de o singură zi la 13, pe o durată totală de 177 ore, cu 56 ore mai puțin ca normala. De la 1885 de cînd se fac observațiuni heliografice la București, numai în 1889 soarele a strălucit mai puțin ca acum în Septembrie. Vîntul dominant Crivățul, a bătut destul de tare în 6 zile, Fulgere depărtate s'au observat în 6 seri; rouă în 21 de zile; ceața la 16 dimineața și coroană solară la 19.

În seara de 23 la 8 ore și 11 minute timp oficial, s'a simțit un slab cutremur de pămînt.

S'au copt prunele, nucile, persicile, strugurii și parte din gutui. Fructele castanului sălbatic au căzut în parte. Porumbul s'a copt și este gata de cules. Frunzele arborilor și ale pomilor roditori au început a se îngălbeni și chiar a cădea. La 24 mulți fluturî albi; la 29 s'a văzut cocorii trecînd spre S.

Institutul Meteorologic.

STATORNICIREA HOTARELOR

Faptul caracteristic ce face atit de bună impresiune, de altminteri, orî-căruî a avut prilejul să viziteze una din țările cu adevărat civilizate, este însemnătatea ce se dă pretutindenî stabilirei, în mod permanent, a limitelor proprietăților particulare, ale Statului, ale diferitelor diviziuni teritoriale, precum și celor de frontieră ale țarei.

Fie-care 'șî cunoaște în mod precis, acolo, de unde se începe și unde se sfîrșește domeniul seü.

Și întocmirea cadastrului, în cele mai multe din aceste țări, privilegiate sub acest raport, a pus bazele unei siguranțe absolute, în ce privește dreptul de proprietate al locuitorilor respectivi.

Transmiterea acestor drepturi de la o persoană la alta se poate face cu cea mai mare ușurință, fără a fi nevoie de complexitatea de formalități, pentru a căror îndeplinire se simte neapărată trebuință de intervenirea omului de legi în țara rominească,

Nu stă în intențiunea mea de a discuta acum asupra avantajelor întocmirii cadastrului țarei, lucrare costisitoare care cere timp îndelungat, ce-l drept, dar atit de bine-facătoare dintr'o mulțime de puncte de vedere. Ținta mea este de a reimprospăta amintirea celor puși în capul treburilor țarei, că nu numai nu am săvirșit încă, dar nici măcar nu simtem pe cale a îndeplini ceea ce se chiamă esercitarea primei datorii a unui bun și priceput gospodar.

Dacă voiți să vă convingeți de adevăr, nu aveți de cit să întreprindeți o mică anchetă, să vă dați osteneala de a culege datele statistice necesare, nu tocmai greu de dobîndit, referitoare la proprietățile din județul în care ve găsiți. Rezultatul acestei investigațiuni va fi, ve pot asigura, trista

constatare ce veți face că puține proprietăți și aș hotarele lor statornicite, recunoscute în mod legal, ast-fel ca să nu mai fie cu puțință ori-ce contestațiuni ulterioare.

Marea lor majoritate, din potrivă, sînt nehotărnicite, limitele bunurilor în chestiune n'aș nimic de stabil, și se păstrează și astă-zî numai pe baza tradiționalei «vechei stăpîniri», pe arătarea martorilor bătrîni, procedări primitive cari, trebuie să marturisim, nu sînt în stare de a pune într'o lumină favorabilă starea noastră generală de propășire.

Dar veți mai face, în același timp încă o constatare, că în această privință nu se poate aduce învinuire numai proprietarilor particulari cari, în definitiv, pot face ce vor voi, neavînd a da socoteală nimănuî de acțiunile lor bune sau rele; Statul chiar, — care la noi alcătuește cel mai mare proprietar, putînd ține recordul și în alte țări, și așa fiind, este dator a da bunul exemplu, — nu s'a ilustrat de cît de prea puțin timp printr'o gospodărie mai occidentală, mai rațională.

Cele mai multe moșiî însă și păduri, sînt și actualmente în aceeași stare de nesiguranță a hotarelor ca și în momentul secularizării averilor monastirești.

Printre diferitele capitole ale bugetului Ministerului de Domenii, nu'mî aduc a-minte să fi văzut încisă cînd-va vr'o sumă avînd ca destinațiune specială statornicirea limitelor, fixarea lor în mod durabil prin semne distinctive de hotar, punerea cu un cuvînt a proprietăților Statului în afară de încălcările periodice ale vecinilor, cu tendințe reu-făcătoare. Și cu toate acestea, o asemenea cheltuială ar fi una din cele mai bine justificate.

Cu privire la păduri, este de toată însemnătatea, ca înainte de a se procede la amenajarea lor, limitele să nu mai fie supuse schimbărilor eventuale, pentru că alt-fel se poate face iluzoriu, în anumite circumstanțe, tot mecanismul planului de exploatare.

Despre acest adevăr elementar fiind pătrunși vecinii noștri austriaci, de pildă, au început deja de mult la împetruirea hotarelor și ei, cari numai risipitorii ai banului public nu sînt, au cheltuit în acest scop numai de la 1873—1891, după cum rezultă din darea de seamă quasi-oficială publicată în «Schindler's Monographie», o sumă de 581,500 lei, care a servit la fixarea limitelor pădurilor pe o lungime de 14,289 km., ceea-ce revine la 4 bani ⁰⁶/₁₀₀ de fie-care metru liniar.

Ar fi timpul să se ia și la noi asemenea măsuri folositoare.

Personalul trebuitor care să poată procedea atît la ridicarea în plan a proprietăților Statului, multe din ele din nefericire nemăsurate încă, cit și la îndeplinirea tuturor formalităților legale pentru hotărnicii, îl avem.

Pe lingă inginerii hotărnicii proprii și zîși de pe lingă Ministerul domeniilor, serviciul silvic numără o mulțime de agenți silvici, posedind deja titlul de hotărnicii, cari ar putea foarte bine și fără a mai face apel la alte forțe străine, să ducă la bun sfîrșit întreprinderea despre care vorbim, punîndu-se cu chipul acesta, prima piatră fundamentală a unei viitoare raționale gospodării forestiere.

Actualul D-l ministru al domeniilor, însușeșit de cele mai bune dorințe cu privire la o înțeleaptă administrare a proprietăților Statului, sînt încredințat că nu va lipsi ca, cu prilejul alcătuirii proiectului de buget pentru exercițiul viitor, să prevadă suma necesară, fie chiar cit de minimă, de o camdată, pentru a se putea inaugura un început de la care sîntem în tot dreptul a adăsta cele mai îmbucurătoare consecințe.

Petre Antonescu.

EXPOZIȚIA DE PISCICULTURĂ DE LA SALZBURG DIN 1900

URMARE¹⁾

Din cîte piscine am văzut vr'o dată, — și numărul lor nu e mic, — aceea a D-lui Mandrea e cea mai concentrată, și sînt de părere că D-sa prea a voit să forțeze natura. Bazinurile D-sale, vrînd-nevrînd, provoacă spectatorului idea ciorbei de pește.

Principiile generale ale agriculturii trebuie menținute și în piscicultură; unul din aceste principii fundamentale e: «A nu ținea prea multe vite la grajd».

Pe cit de laudabilă e inițiativa și spiritul de antrepriză a D-lui Mandrea, totuși credem că va fi nevoit a abandona sistemul actual; idee ce a emis și D-sa, spunîndu-ne că va instala niște lacuri mai mari la o moșie a D-sale, rămîind ca acele lacuri să le alimenteze ulterior cu pește prăsit în bazinurile de la Sinaia.

De rentabilitate nu se mai poate discuta actualmente, cheltuelile mari pentru instalație, plata pescarului, căsciurile pentru concesiunea apei ce alimentează bazinurile, toate contribuie ca D-l Mandrea să se mulțumească pentru prezent cu efectul moral al instalației sale; și-a cîștigat însă un frumos merit, prin introducerea unui nou ram de producție în țară.

E de datoria subsemnatului de a vorbi de greutățile ce D-l Mandrea are cu desfacerea, care e neregulată și puțin satisfăcătoare, cu tot felul de greutăți ce-l cauzează transportul păstrăvului viu de la Sinaia la București, cu toate că distanța de parcurs e relativ foarte mică.

Alte greutăți, ne spunea D-l Mandrea, opune publicul

1) Vezi numărul pe Septembrie.

consumator care e foarte pretențios și nu voește a plăti în țară aceleași prețuri, cărî în străinătate le plătește bucuros, lăudînd spiritul de antrepriză al străinului care știe să satisfacă prin produsele sale toate dorințele.

Crapul și păstrăvul sînt peșcîi cărî se caută mai mult și cari sînt tipurile cele mai cunoscute pe toate piețele Europei, crapul ca importantă hrană pentru popor și clasa de mijloc, păstrăvul ca delicatesă pentru masa bogatului.

Dați deci, un tablou comparativ a prețurilor acestor peșcîi la halele următoarelor principale centre de consumație, după buletinele din Ianuarie 1901:

No. curent	CENTRU de consumație	S P E C I A					
		Crap mare		Crap mic		Păstrăv	
		Ucis	Viu	Ucis	Viu	Ucis	Viu
		PREȚUL PE KILOGRAM					
		LEI	LEI	LEI	LEI	LEI	LEI
1	Berlin. . .	—	—	1,20—1,40	1,40—1,80	Nu s'a vîndut	
2	Viena . . .	2,10	2,60	1,25	1,90	8,40	10,50
3	Pesta . . .	0,45—0,95	1,10—1,50	0,20—0,35	0,85—1,05	—	10,50—13,60
4	București .	0,45—0,50	—	0,30—0,40	—	5.— 10.—	5.— 15.—

NB. Prețul la Păstrăv foarte variabil, nefiind nici oferta, nici cererea constantă; în tot cazul, fiind oferta regulată, s'ar afla și consumatori pe prețuri potrivite.

Să analizăm puțin aceste prețuri:

1. Crapul are preț la Berlin și Viena, puțin preț la Pesta și București. Urmarea firească: Creșterea crapului în Germania și Austria e rentabilă, în Ungaria și România nu, fiind-că rîurile și bălțile produc în mod natural și fără cheltueli atît, în cit pot alimenta întreaga populație cu crap, pe prețuri absolut scăzute.

2. Păstrăvul are preț orî și unde și cultura lui orî și unde poate deveni rentabilă, — dacă circumstanțele sînt favorabile instalării unei piscine economice.

Putem trage concluzia din prezentul studiū, că pentru prosperarea unei piscine în primul rînd sînt necesare condiții favorabile în ce privește apa, apoi e necesar a fi în apropierea centrului de consumație sau cel puțin a fi legat prin drum de fer cu acele centre, pentru garantarea unui urgent și sigur transport.

Unde aceste condiții nu sînt date, piscicultura rațională nu poate renta.

Ca concluzii finale pentru Domeniul Coroanei, îmi permit deci a supune.

a) Pentru domeniile de cîmp ce cunosc: Dobrovăț și Cocioc, ar fi bine că lacurile existente deja să se curețe și să se observe cu multă stricteță epocile de cruțare, determinate de lege, să se aducă unele ameliorațiuni puțin costisitoare acestor lacuri, să li se reguleze perimetrele, să se gunoiască, etc., pentru a promova înmulțirea hranei peșcilor. Nu sînt însă de părere a face instalații costisitoare, temîndu-mă că nu vor renta. Totul deci ce se recomandă pentru lacurile de la domeniile de cîmp ce cunosc, e: exploatarea lor rațională, fără a face mari schimbări în fond.

Pentru Cocioc, eventual și pentru Dobrovăț, cu centrul de consumație Iași, ar fi a se mai studia metodel cum s'ar putea transporta crap viū la București, respective la Iași, lucru pe care nu'l cred prea greu de ajuns. Crapul viū ar avea și la noi, scos în comerț, probabil prețuri destul de bune.

b) Pentru domeniile de munte Mălini, Borcea și Bicăz, circumstanțele naturale pentru creșterea păstrăvului ar fi foarte favorabile, însă depărtarea de la centrele de consumație fiind foarte mari, și localitățile nefiind legate nici prin drum de fer, nu s'ar putea scoate în vînzare de cit

păstrăv afumat, care după cum se știe nu obține prețul de cit pe jumătate, față de păstrăvul proaspăt; iar fiind nevoiți a vinde cu prețul jumătate, rentabilitatea cu siguranță nu s'ar mai putea ajunge.

În special pentru domeniul Bicaz, dat fiind un bun eleșteu, totuși, nu pentru interese comerciale, ci numai pentru a avea ceva păstrăvi în cazuri de trebuință, se recomandă a curăți și diviza în mai multe bazine acest eleșteu, care e mălit cu totul, și nu mai produce hrana necesară peștilor.

Această curățire, împreună cu curățirea ciotelor, ce se află în număr mare în fundul iazului, și cu repararea canalelor de alimentare și scurgere, cum și nivelarea și plantațiunea ce ar fi a se crea în jurul iazului, pentru a da întregului niște cadre mai plăcute, s'ar urca la aproximativ 3—4000 lei cheltuială. Lacul ast-fel curățit și regulat, ar fi propriu pentru creșterea de păstrăv, care ar putea fi produs în cantități destul de mari, pentru a putea mulțumi trebuințele onor. Administrației, a cărei interes e a pune în evidență mult variatele produse ale Domeniului.

Alte 3—4000 de lei ar trebui să se cheltuiască cu construcția unei locuințe a pescarului, care ar trebui plătit cu 60—80 lei lunar, și ar garanta o producțiune de păstrăvi, care în cazul cel mai bun ar putea fi de vr'o 100 kgr. cu valoare aproximativă de lei 500, fiind-că nu putem pune kgr. mai mult ca 5 lei, aici pe loc. Cu aceste jertfe am putea deci face ceva aici, fără tendință de a crea ceva rentabil. Încetul cu încetul producțiunea de pește ar putea fi și mai mare, ast-fel că ar acoperi cel puțin cheltuielile curente.

Alt-cum stă cazul cu Bușteni, unde centrele de consumație sînt apropiate, unde zilnic circulă mulțime de trenuri, și unde o piscină sistematică, bine condusă și exploatată, ținînd compt a nu cheltui prea mult cu instalarea ei, care

s'ar putea face cu oare-cară economie, și unde nu mă îndoesc că s'ar putea realiza și un venit, care în tot cazul ar acoperi cel puțin cheltuelile și ar amortiza capitalul de instalațiune.

Prin aceste concluzii generale la care am ajuns, pe baza cercetărilor și studiilor ce am făcut, nu voi a zice, Domnule Administrator, că înființarea de piscine nu ar însemna un mare progres și pentru Domeniul Coroanei și profitul moral ce am avea, poate echilibra în tot cazul și cheltuelile de instalare și exploatarea unei asemenea piscine; dar din punct de vedere al rentabilității numai la Bușteni și Cocioc s'ar putea face ceva, și aș crede oportun chiar a trece la studiile parțiale ce ar fi a se face pentru aceste două localități. Cred asemenea că n'ar fi rău a cere și avizul unor oameni speciali cu totul, care ar trebui aduși în localitățile respective și întru care D-l Kollman, directorul pescăriilor Statului din Salzburg, ar fi unul pe care l'ați putea lua în vedere, ca pe unul ce se bucură de bun renume, nu numai ca teoretician, ci ca piscicultor practic, și consultat de cei mai mulți mari proprietari, doritori d'a înființa piscine.

Nu pot încheia, Domnule Administrator, fără a vă ruga ca să bine-voiți a priimi și cu această ocaziune adîncul meu sentiment de mulțumită și recunoștință, pentru că mi-ați dat ocazie atît prin voiajul la Salzburg cît și la Domeniile Cocioc și Bușteni, a-mi lărgi și aprofunda cunoștința și în ramura pisciculturii, asigurîndu-vă că la orîce moment dat, voi fi gata a pune aceste cunoștințe tot în interesul Onor. Administrațiunii.

Bine-voiți, vă rog, Domnule Administrator, a priimi asigurarea profundului meu respect.

O. Boiul

Șeful Regiei Domeniului Coroanei Bicz.

INFLUENȚA LUNEI ASUPRA VEGETAȚIUNEI FORESTIERE

Această chestiune a făcut mult sgomot altă dată, și chiar astăzi, în cercul oamenilor specialiști, opiniunile sînt împărțite. Forestierii cei mai abili, divergează asupra chestiunii de influența ce poate exercita epoca lunară asupra doborîrii lemnului în pădure, totuși, atît părerile celor cari susțin afirmativul, cît și a celor ce susțin contrarul sînt puțin fundate.

Credința populară e că lemnele doborite în timpul creșterii lunii, adică de la lună nouă pînă la lună plină, nu se pot conserva, fiind atacate de vermi, de putrezire umedă sau uscată. Printre artiștii și lucrătorii cari întrebunțează lemnul, credința efectelor lunii este mai mult ca generală, însă nu este tot atit de bine fundată: — pentru dinșii oric  lemn care se strică a fost tăiat în lună rea. În urma experiențelor făcute, putem reduce întru cît-va mai la o justă valoare părerile emise cu privire la influența, ce se presupune că o are luna asupra vegetației și în special a celei forestiere.

Dacă pornim de la simplul raționament științific, vom putea admite împreună cu astronomii și fizicienii că luna exercită un efect oare-care asupra p mintului, fie prin perturbațiunile ce le imprimă orbitei noastre planetare, fie că ocazional fluxul și refluxul apelor marine, fie prin o mișcare analogă produsă asupra atmosferei, după cum probează observațiunile barometrice. Nu putem admite însă, cu aceiași ușurință, influența lunii asupra vegetației și în special asupra celei forestiere.

Primul care abordează această chestiune este Arago, care în un articol foarte interesant, plin de adevăruri, atinge părțile subtile ale acestei chestiuni cu o libertate în adevăr demnă unui savant ¹⁾. El încurajează, prin exemplul său, pe acei cari nu se pot adăposti sub o așea mare reputație a aborda chestiunea pe o cale experimentală.

De alt-fel, ar fi fost în primul loc, de datoria școalelor forestiere a aborda chestiunea stabilind adevărul, căci dacă această influență era întru cît-va fundată, ar fi urmat ca lemnele tăindu-se

1). Arago. L'influence de la lune sur la végétation. Annuaire du Bureau des Longitudes, 1833.

la hazard, jumătate din ele după toate probabilitățile să fie supuse la o cauză constantă de alterare.

Lucrurile din fericire nu se petrec ast-lel; chestiunea însă în sine are totuși și un simbur de adevăr.

Unul din oamenii iluștri care s'a ocupat mult cu fiziologia vegetală, Duhamel, nu a incunjurat a cerceta adevărul acestei opinii. El pentru prima dată abordează chestiunea pe cale experimentală și cu toată insuficiența acestor experiențe pentru conducerea la rezolvarea acestei probleme în mod definitiv, totuși trebuie să 'l cităm ca un exemplu de urmat și ca o noțiune utilă.

Duhamel nu a înbrățișat chestiunea în toată generalitatea cazului, el s'a mărginit a cerceta dacă pentru a fi bune lemnele trebuie să dăborite în timpul creșterii lemnului, ceea ce va se zică după ce luna a trecut de primul pătrar ¹⁾. El a început prin a examina efectul ano-timpului asupra tăerii lemnului și a conchis că atât iarna ca și vara, primă-vara ca și toamna, lemnele se bucură de aceleași caractere și forțe, numai să fie aduse la același punct de uscare.

Acest punct lămurit, experimentează asupra unor bucăți de stejar de un egal volum, unele tăiate în timpul creșterii lemnului, altele în timpul descreșterii lemnului.

Iată rezultatele obținute :

<i>1-a Experiență.</i> — Lemne tăiate în Decembrie:		Kilograme
In timpul creșterii lemnului		80.961
In timpul descreșterii lemnului		78.392
	Diferența . . .	2.569

<i>2-a Experiență.</i> — Lemne tăiate în Ianuarie:		
In timpul creșterii lemnului		80.915
In timpul descreșterii lemnului		77.554
	Diferența . . .	3.361

<i>3-a Experiență.</i> — Lemne tăiate în Februarie:		
In timpul creșterii lemnului		80.319
In timpul descreșterii lemnului		69.948
	Diferența . . .	10.371

<i>4-a Experiență.</i> — Lemne tăiate în Noembrie:		
In timpul creșterii lemnului		80.089
In timpul descreșterii lemnului		75.194
	Diferența . . .	4.895

1) Exploitation des bois, t. I, p. 374 și urmare.

ast-fel că sub un volum egal lemnul de stejar a cîntărit cam aceeași greutate cînd a fost tăiat în timpul creșterii lunii; dar greutatea lui a diferit mult, cînd a fost tăiat în timpul descreșterii lunii, din Noembrie pînă la Februarie. El a ajuns maximul de greutate în Ianuarie și minimul în Februarie în anul cînd s'a făcut experiența.

Duhamel a avut grija de a zice, că nu putem presupune că cele 4 tăeri s'a făcut în timpuri egal defavorabile.

Dacă experiențe noi s'ar fi făcut pe o scară mai întinsă și cari ar fi confirmat cu aceeași constanță faptul, dîndu-se la lumină, ar fi fost locul ca se ținem mare compt în vegetație de influența lunară în timpul celor două perioade de revoluție.

A doua serie de experiențe a lui Duhamel a avut loc asupra unor crăci de stejar de egal volum.

După ce s'a cîntărit, el le expunea acțiunii aerului timp de 4 ani sub șoproane, după care timp el examina starea în care se găseau.

Iată mersul experiențelor:

1-a Experiență. — Lemne doborite în Decembrie:

In timpul descreșterii lunii:	Kilogr.	Starea eşantioanelor
Greutatea la tăiere	19.839	1) alburn stricat
Greutatea după 4 ani	15.357	2) idem
Perdere	4.482	3) destul de bun.

In timpul creșterii lunii:

Greutatea la tăiere	19.824	1) alburn bun
Greutatea după 4 ani	15.663	2) alburn stricat
Perdere	4.161	3) idem

2-a Experiență. — Lemne doborite în Ianuarie:

In timpul descreșterii lunii:

Greutatea la tăiere	19.473	1) Alburn găurit
Greutatea după 4 ani	14.317	2) Alburn mincat de vermi
Perdere	5.155	3) Fără alburn

In timpul creșterii lunii:

Greutatea la tăiere	20.436	1) Alburn bun
Greutatea după 4 ani	14.929	2) Idem
Perdere	5.507	3) Fără alburn

3-a *Experiență*. — Lemne doborite în Februarie :

In timpul descreșterii lunii :	Kilogr.]	Starea esanțiónelor
Greutatea la tăere	17,942	1) Lemn bun
Greutatea după 4 ani	14,318	2) Alburn găunoșit
Perdereá	3,624	3) Idem

In timpul creșterii lunii :

Greutatea la tăere	19,855	1) Alburn bun
Greutatea după 4 ani	14,502	2) Idem
Perdereá	5,353	3) Idem

4-a *Experiență*. — Lemne doborite în Noembrie :

In timpul descreșterii lunii :

Greutatea la tăere	18,738	1) Alburn găunos
Greutatea după 4 ani	13,951	2) Fără alburn
Perdereá	4,787	3) Alburn în stare pulberulentă

In timpul creșterii lunii.

Greutatea la tăere	20,436	1) Fără alburn
Greutatea după 4 ani	14,960	2) Alburn bun
Perdereá	5,476	3) Idem

Aceste din urmă experiențe tind deci a dovedi, contra opiniei comune, că lemnele trebuiesc doborite în timpul creșterii lunii și nu în timpul descreșterii.

Lemnele tăiate în prima epocă își conservă mai bine greutatea sub un același volum după patru ani de expunere sub șopron și s'au constatat că formează mai puțin obiectul alterațiunii și a mîncăturii vermilor. «Rămîne a ști, zice Duhamel, dacă luna favorizează propagarea insectelor și dacă influența sa poate dispune lemnele ca se primească și să le întreție». Dar este ușor de vădut că în primul caz lemnele tăiate fiind impregnate de mai puțină sevă, prin consecință, datorind o pierdere mai mică prin uscare, insectele înmulțindu-se mai mult și mai ușor cu cît lemnele sînt mai umede și îmbătrinite.

În 16 experiențe pe cari ni le dă Duhamel, nu este de cît una discordantă.

Acest acord este deja o forte probabilitate în favorul opiniei că luna își manifestă influența la cele două epoci lunare asupra mersului și abundenței sevei. Căci dacă vom (studia) căuta starea

meteorilor la aceste 2 epoci, vom vedea că numărul ploilor e mai mare în timpul creșterii lunii ca în timpul descreșterii.

Or, fără a admite influența directă a acestor aștri asupra sevei, admitând că pământul fiind de la începutul lunii pline până la a patra zi de la lună nouă în o stare de secetă relativă, tăind lemnele între lună nouă și lună plină, ploaia care pică mai abundant atunci nu va avea încă timpul de a înbiba lemnele, care se găsesc în un grad relativ de secetă și din contră tăește după luna plină el a primit toată umiditatea provenită din perioada ploaii.

Dar repet, e greu să ne bazăm în acest moment pe experiențe care nu pot decide cestiunea. Trebuie făcute încercări mai multe, mai variate, fie raportându-se la sezon, fie raportate la diferite specii de pădure. Trebuie ca acei ce le fac să ție mare compt de circumstanțele meteorologice, și de starea de umiditate a terenului în momentul tăerii. Trebuie ca o dată arborii tăiați, lemnele să fie aduse în o stare completă de uscare, pentru a compara exact cantitatea sevei ce conține.

Trebuie comparate un mare număr de eșantioane luate din același masiv și din masive deosebite. În fine cestiunea pusă și deslegată de toate scrupulele și de piedicele morale, care ar putea face să ezite forestierul instruit, nu trebuie să întârzie cu rezolvarea ei și făcând-o s'ar ajunge la un rezultat util fie că ar conduce a nega sau a afirma influența lunii asupra vegetației forestiere.

George Codrescu

Silvicultor-ajutor
Domeniul Coroanei Segarcea.

INTRUNIRILE AGENȚILOR DOMENIULUI COROANEI

D-l *I. Kalinderu*, neobositul Administrator al acestui domeniu, a adresat o circulară agenților, hotărînd o *întrunire anuală* la unul din domenii, în scopul de a-și împărtăși unul altuia cunoștințele căpătate, și a discuta diferite chestiuni. Cuprinsul acestei circulari este:

De la înființarea Domeniului Coroanei, cea d'întîi cugere a mea a fost de a introduce ordinea și unitatea în toate lucrările agricole, silvice și administrative, de pe Domeniile Coroanei. Conduc de această dorință, am luat de la început măsurile, ce am crezut de cuviință, și pentru a asigura pu-

nera ei în practică, v'am arătat la timp și mijloacele cele mai nemerite în acest scop. Pe lângă aceste, am procurat mijloace ca agenții acestei Administrații să se poată instrui și se cunoască ceea ce se face în alte țări mai înaintate, înființând bibliotecă la fie-care domeniu și abonând pe agenții noștri la diferite reviste atât din țară cât și din străinătate.

De câțiva ani încoace, am făcut, întovărășit de cei mai mulți dintre D-v., excursiuni în Transilvania, Banat și Ungaria, cercetând exploatațiunile și gospodăriile celor mai mari domenii ale Statului Ungar, ale unor mari proprietari, cum și ale unor țărani de acolo.

Pe unii dintre D-v 'i-am trimis în Bucovina pentru a cerceta exploatațiunile și diferitele lucrări culturale silvice, și asemenea călătoriilor se vor face și d'aci înainte, pentru că înlesnesc formarea personalului și au darul de a lăsa întipărite în mintea fie-căruia multe lucruri bune, văzute în alte părți, care se pot introduce și la noi cu siguranță de isbîndă.

Avînd însă în vedere că asemenea călătoriilor și excursiunii se pot face mai nimerit în timpul verii, m'am gîndit că peste iarnă ar fi bine să se adune, cel puțin o dată pe an, toți șefii de regie, cum și unii din șefii de secțiuni, mai vechi, la un loc, într'un an la un domeniu, în alt an la alt domeniu, pentru a'și împărtăși reciproc cele văzute în străinătate, lucrările aplicate în ocolul său, rezultatele căpătate, cum și a discuta împreună diferitele chestiuni în ale agriculturii, silviculturii, creșterea vitelor, și cele cari se referă la buna stare a populațiunii de pe Domeniile Coroanei.

Insemnătatea acestor întruniri o socotesc de o deosebită valoare pentru a se stabili un plan de progres economic și de educațiune morală și intelectuală în regenerarea populațiunii intelectuale rurale, pentru care este neapărată nevoie să se creeze ramuri noi de producțiune, noi îmbunătățiri, cum și să se desvolte cele începute.

În momentele grele prin care trece azi țara noastră, se impune la toți datoria de a se gîndi la o mai rațională exploatare a bogățiilor noastre, care de multe ori se pierd din cauza nepăsării.

Lucru firesc și indispensabil este, ca să ne reculegem cu toții și să ne punem pe adevărata cale de progres care este dezvoltarea economică.

Cu cât omul a recunoscut și recunoaște că are nevoie a produce mai mult, cu mai puțină cheltuială, cu ușurință și în un timp mai scurt, cu atita și știința a căutat a'i pune la îndemână mijloace mai perfecționate și mai apropiate de nevoile sale.

Sfaturile comune între oamenii de aceeași meserie sunt de folos, nu numai pentru alegerea și propunerea îmbunătățirilor, ci și pentru găsirea celor mai nemerite în a le aplica. Ele ne mai dau în același timp puțința de a cunoaște cauzele care au împiedicat realizarea pe deplin a unora din măsurile luate pînă acum și prin comparațiune între cele ce s'au făcut, se cunosc și împrejurările de care trebuie să se țină seamă în viitor.

În sfîrșit, întrunirile de acest fel, pe lîngă folosul ce cred că vor aduce administrațiunei noastre, vor fi și pentru D-voastră un bun mijloc de a ve cunoaște, a stabili o înfrățire între D-voastră și de a ve lumina, împărtășindu-ve unii la alții observațiunile ce ați făcut peste an.

Cea d'intîi întrunire de acest fel am hotărît să se țină la 21 Noembrie a. c., la domeniul Gherghița, și veți sta acolo cît va fi trebuință. Voiu lua parte și eu la această întrunire, dacă nu voiu fi reținut de alte afaceri, în orî-ce caz voiu delega pe unul sau două dintre agenții biuroului central ca să ia parte.

Se înțelege că ve veți aduna și lua cu d-voastră toate comunicările și propunerile ce veți avea aface în interesul fie al întregii administrațiuni, fie numai al domeniului ce dirigeați.

Asemenea voiu lua măsurî în scurt timp, ca toți agenții administrației să viziteze treptat domeniile noastre, pentru a cunoaște fie-care, ceea-ce s'a făcut la toate domeniile.

Administrator, Ion Kalinderu.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

Urmare¹⁾

Este însă incontestabil, că o parte din activitatea secretarului general, care lucrează mai mult de cit chiar ministru, va fi distrasă prin aceste lucrări. Dar vrea să o facă, s'o facă, n'am nimic de zis.

Asupra serviciului statistic însă, voi face cite-va observații. Am arătat la începutul cuvintărei mele, că dacă există o stare rea a economiei naționale la noi, e că ne lipsește oglinda în care să citim tot progresul, care face. Așa în cit dacă era nevoie de a organiza ceva în acest Minister, era organizarea serviciului statistic, care să fie pus în măsură să deservească în toate direcțiunile cu tot felul de statistice; nu numai cu statistice de la noi din țară, dar și din alte țări. Să ne prezinte statistice comparative, să ne arate cum merg producțiunile în ale țării, sau cel puțin în țările vecine, sau acelea cari au raporturi de schimb cu țara noastră. Așa cum se organizează serviciul statistic, prin proiectul de lege, cred că nu va face aceasta. Văd că la cele-lalte servicii, cum e serviciul agronomic, se dă pe lângă alte ocupări și statistica agricolă, cum se dă și celor-lalte servicii, cum e la serviciul industriei.

Dar aceste servicii cred că au să culeagă numai materialul respectiv, care trebuie dat apoi serviciului general statistic pentru ca acesta să facă, pe baza lor, toate studiile statistice necesare. Ast-fel cred că e necesar ca să fie serviciul statistic, cu mult mai dezvoltat.

Să vedem acum cum se culeg datele statistice. Se pune în proiectul de lege, la art. 6, următoarele:

«Pentru culegerea datelor statistice, acest serviciu va fi ajutat de referenți statistici, ce diferitele autorități ale Statului, județelor și comunelor urbane sînt îndatorate a avea, precum și comisiuni instituite pentru aceasta în comunele rurale. Un regulament de administrație publică va determina funcționarea serviciului statistic și relațiile sale cu referenții diferitelor autorități».

Ast-fel nu se precizează prin o lege o îndatorire pentru acești agenți, mai ales al comunelor și județelor, cari vor fi agenți statistici cei mai importanți.

Ast-fel de dispoziții sumare pentru agenții statistici au fost prevăzuți și în legiurile mai vechi, cu toate acestea, din rezultatele ce au dat pînă acum, se vede că e o dificultate foarte mare pentru facerea statisticei. Pînă azi sau se făcea fără nici o exactitate, sau datele veneau tîrziu, ast-fel că putea să dispară interesul care ar fi

1) Vezi numărul pe Septembrie.

putut rezulta din aceste statistice. Ele nu mai aveau importanța simultaneității, care trebuia să o aibă. Așa s'a făcut în urmă statistica populației și nu știu când o să vadă lumina, din cauza modului greoi cum se face.

În orice caz este o statistică puțin sigură și incompletă. Ba, dupe câte am auzit, cum s'a făcut, nici nu se pot dispoza datele care s'aun adunat în această privință. Era necesar ca în această privință, în proiectul de lege, să se prevadă obligativitatea pentru acei agenți, care sînt însărcinați cu culegerea datelor statistice, și o sancționare pentru această obligativitate, dacă vom ca să devină utilă.

Acestea sînt principalele observări pe care aveam să le fac asupra organizării Ministerului. Îmi rămîne o singură parte, asupra căreia voi zice puține cuvinte, ca să nu vă răpesc prea mult timp.

Cestiunea de personal este pentru țara noastră o cestiune foarte importantă. Este importantă nu pentru personal în sine, dar importantă pentru a determina, pentru a asigura dezvoltarea serviciilor așa cum o dorim și cum o urmărim prin diferite reforme de legi.

De geaba vom pune în lege diferite mijloace pentru punerea în valoare a diferitelor ramuri de avuție națională, pe cită vreme agentul, care este însărcinat direct cu transformarea în fapt a acestor măsuri, nu va fi un agent sigur pe locul lui; nu va avea garanția că el va fi acolo și va lucra pe răspunderea sa; că omul, care va aduce mai multă vreme servicii, va culege rezultatele muncii sale. Fără această siguranță nu vom obține nici un rezultat. Toată activitatea pe care o va depune funcționarul, din cauza temerii de azi pe mâine, a lipsei de certitudine, că lucrarea sa va fi dată în mâinile altuia, nu va pune nici un zel în îndeplinirea celor ce i se cer. Așa în cit, din acest punct de vedere, dacă voiți D-voastre să asigurați în adevăr o dezvoltare temeinică, a diferitelor servicii din Ministerul domeniilor, trebuie să prevedeați și la personal condițiunile de stabilitate, și condițiunile de stabilitate temeinice.

Văd aci o dispozițiune la art. 42, în care se spune:

«Măsurile disciplinare și pedepsele ce se pot aplica funcționarilor din administrație sînt: «mustrarea, avertizarea, amendarea, revocarea și destituirea».

Foarte bine. Cred că nici nu era nevoie ca să se enumere în în acest articol care sînt pedepsele ce le poate da Ministerul funcționarilor săi. Pedepsele sînt la îndemina oricărui ministru. Dar dacă le punem într'un articol din lege, trebuie să precizăm și cum se vor da aceste pedepse; mai ales destituirea unui funcționar dintr'un serviciu tehnic, cînd îndeplinește toate condițiunile de cultură. Aceste pedepse se dau după proiectul de lege fără de nici un fel de îngrădire. Ași dori să știu, ce mai rămîne funcționarului din zelul pe care trebuie să 'l aibă pentru aplicarea dispozițiunilor legii și a diferitelor cerințe de activitate, pentru cultura sistematică, în serviciul care îl este încredințat? Să nu știe el că azi începînd o muncă într'un serviciu oare-care, și dacă s'ar specializa să înainteze sau cel puțin să fie stabil? Ori găsiți că bine e ca să aibă continuu grije,

că după ce guvernul se va schimba el are să fie trimis acasă, sau cine știe în ce regiune și toată munca lui să rămână fără efect, și altul să se bucure de rezultatele lui?

Vedeți dar că această lacună din lege este o condițiune, nu de încurajare, ci o condițiune de lincezeală în activitatea funcționarului tehnic. El are să târăgănească în îndeplinirea adevăratei sale misiuni, căci va ști că altul va veni să se folosească de munca lui. Și mai ales, D-lor, în țară la noi știm cum sînt obiceiurile, știm ce influență are politica în asemenea cestiuni, știm care este soarta funcționarului, care nu aș fericirea să placă superiorului lor sau administrațiunii superioare. Ei bine, tocmai din acest punct de vedere ni se impune nouă, putere legiuitoare, să îngrădim aceste dizpozițiuni, să nu lăsăm la bunul plac al cutărui sau cutărui superior, sau om politic, pe funcționarul demn și care a dovedit capacitate și zel. Tot asemenea în ceea-ce privește condițiunile ce trebuie să îndeplinească diferiții funcționari care voesc să ocupe diferitele servicii. Cum sînt clasificate aci la art. 38, titlurile ce se cer funcționarilor sînt numai pe categorii de grade. Căci legea zice anume, că: pentru ocuparea funcțiilor depe dinte de Minister, începînd de la gradul de șef de oficiu în sus și pentru funcțiunile echivalente din serviciul exterior sînt: licența, doctoratul, într'o ramură potrivită funcțiunii sau diploma, etc.

Cred că această dizpozițiune globală, amestecată — cum din nenorocire este mai tot proiectul de lege — va da loc la tot felul de numiri, poate chiar numiri nepotrivite serviciului, căci e prea elastică, și cînd cine-va vrea să facă o numire, care nu e potrivită serviciului și scopului, lesne se poate strecura prin aceste dizpozițiuni. În afară de aceasta este știut că, chiar atunci cînd o lege este destul de restrictivă, totuși noi o putem face așa de elastică în cit să ne putem strecura. Ve puteți închipui ce se poate face cu o lege care de la început e prea elastică. Nu trebuie să lăsăm la autoritatea superioară această facultate, ce trebuie a o îngrădi cu condițiuni de cunoștințe, după serviciul pe care cere a'l ocupa.

Tot asemenea în privința înaintărilor în serviciu. În lege era pus că înaintarea se face numai după patru ani, acum comitetul delegaților a redus acest termen la trei ani.

Dar, D-lor, înaintările în serviciu nu trebuiesc făcute numai în vederea stagiului. Cum un om care pe lângă cunoștințele teoretice superioare, făcute în alte țări, avînd și cunoștințe practice, și care trebuie să ocupe primul loc, să'l ținem pironit ani întregi pe loc și să nu'l lăsăm a ocupa o funcțiune superioară?

Eu cred că pe lângă condițiunea de termen trebuie să se prevadă și alte dizpozițiuni în lege pentru cei care aș făcut studii speciale.

Eu cred că trebuie, sau să se prevadă pentru agenții tehnici, care, să nu uitați, sunt agenți de economie și de producțiune în țară, și prin urmare, de ciștigare a avuției naționale, să se prevadă încurajări în formă de gradațiune, care li s'ar da pe loc pînă aproape de limita rangului superior.

Acestea sînt observațiile care aveam să le fac asupra acestui proiect de lege.

Acest proiect de lege, în rezumat, prezintă oare-care părți bune. Se vede o tendință spre bine pe care a avut-o în vedere autorii legii, și pe care a avut-o în vedere și D-l ministru al Domeniilor de a da ordine, de a da o așezare serviciilor în acest Minister, astăzi fără legătură și fără ordine.

În adevăr, din cauza modului cum s'a constituit acest Minister la 1883, prin legea lui Cîmpineanu, a fost constituit ca Minister din mai multe servicii, care au rămas din legiuirile vechi fără modificări; apoi s'au alipit treptat alte servicii, și trebuie să recunosc că aceste servicii adăugate treptat sînt și cele mai bune, și au dat cele mai bune rezultate.

Ast-fel fiind, Ministerul devenise un mosaic de servicii, cum zice expunerea de motive. Acest fapt a determinat pe D-l ministru al Domeniilor să prezinte acest proiect de lege.

Găseec o tendință spre bine în serviciul agronomic, și cred că din multe rele pe care le-am semnalat din punctul de vedere al economiei naționale, multe vor fi pe viitor îndepărtate. Văd că în serviciul agronomic se vor face statistice, se vor face tarife de transport și tarife vamale, se vor organiza muzee.

M zeele de producțiune sînt foarte necesare, și văd cu plăcere cum D-l ministru actual a însărcinat pe un distins funcționar al său, D-l Moroianu, ca să facă studii asupra muzeelor comerciale, cari sînt foarte întinse în Germania, Austria și chiar în Bulgaria. Ele sînt cele mai puternice mijloace de plasare, de găsire de debușuri pentru producțiunea noastră națională. Tot asemenea văd că se face și anchete comerciale, cari sînt atît de necesare.

În această privință observăm că lipsesce din proiectul de lege ceea-ce se numesce comisari-experti, cum sînt în Franța, destul, și cari sînt însărcinați să meargă în străinătate, pentru plasarea mărfurilor, și pentru a vedea cum se vînd și cum se produc. Cred că ar fi bine să se prevadă ast-fel de comisari-experti.

Pentru a vedea cît e de necesară această instituție, aș putea să vă citez numai un singur fapt, ceea-ce s'a petrecut cu societatea elvețiană, care se stabilise la Severin, cu menire de a da acestui țîrg nenorocit un mare avînt.

Știți ce s'a întîmplat cu acea societate. Ea prepara conserve alimentare pe care le vindea în Elveția. În același timp vindea conserve din carne americană și le dedia drept producție romînească. Pe piețele din Elveția carnea romînească avea un preț mult mai mare de cît cea americană. Așa carnea de porc americană se vindea cu 90 lei suta de kgr, iar carnea de porc romînească se plătea cu 126 lei suta de kgr.

Vedeți, prin urmare, 36 de lei diferență, și deci îi convenea numitei societăți să treacă produsele sale de carne americană sub numele de carne romînească. Despre acest fapt nimeni de la noi nu a știut. Pînă cînd a venit tot vinzătorii din Berna, și constatînd că

preparatele ce li se vindea drept carne de porc românească, erau de porc american, au intentat proces societății.

Numai cu ocazia acestui proces s'a aflat și la noi despre acțiunea societății de la Severin.

Cu această ocazie s'a aflat că acea societate a continuat a le vinde preparate de carne de porc americană, sub nume de porc românesc, chiar după ce a încetat de a mai funcționa la noi în țară. Ei bine, acestea toate sînt prejudiciabile avuției și dezvoltării noastre economice. De aceea, cred că și în partea aceasta comercială trebuie să se prevadă oameni și anchete, ca să meargă în străinătate ca să vadă cum se conduc și se plasează produsele noastre. Aceste anchete sînt foarte necesare, ca să vadă dacă nu se plasează sub numele nostru produse străine și vice-versa. De aceea, zic că bine face D-l ministru că prevede atribuțiuni nouă direcțiunii agricole și comerciale. Ele însă trebuie să fie completate cu anchetele comerciale și în străinătate, nu numai la noi în țară.

Ași dori mai departe ca această diviziune, între serviciile care privesc dezvoltarea economiei naționale în general și acelea care administrează buaurile Statului, să nu fie prea departe împinsă, ci să se combine, cum am zis, pe categorii de specialități tehnice. Ast-fel, în cît, de și trebuie să existe oare-care separare între ele, să fie însă însumate într'o autoritate superioară care să le facă a se ajuta reciproc. Experiența făcută de unii să poată mări și lumina activitatea celor-lalte servicii.

Fiind-că, după cum am zis, Statul este chemat cel dintîiu să le aplice, poporul nostru este încă înapoiat și mulți chiar din stratul cult privesc cu ironie dispozițiunile care se iau după știința modernă pentru diferitele exploatari a surselor de bogăție. De aceea găsesc că partea de organizare a direcțiunii domeniiale este foarte slabă și foarte rău distribuită în proiectul de lege și trebuie neapărat reformată și desfăcută. Acestea sînt concluziunile la care am ajuns prin această analiză care am făcut-o proiectului de lege prezentat de D-l ministru al domeniilor. (Aplause).

V'am reținut prea mult, D-lor deputați, și ve cer scuzele mele pentru această lungă expunere. Am făcut-o însă numai din cauză că este prea importantă această chestiune și prea de actualitate, din cauza situațiunii grele financiare în care se găsește țara noastră, ca să trecem cu ușurință peste ea. Cu atît mai mult cu cît este o chestiune de viitor și de bază solidă a Statului nostru, și a întregului edificiu social. M'am întins prea mult ca să atrag atențiunea D-lui ministru să bine-voiască să fie foarte bine-voitor și să primească toate amendamentele care se vor propune pentru ameliorarea legii.

Rog de asemenea pe comitetul delegaților să nu se opună la primirea îndreptărilor ce se vor propune. Pentru a termina, rog onor. Cameră să mi permită a'i face astă-zi o indiscrețiune: Cînd ne-am întrunit în sesiunea extraordinară din Iunie pentru prima oară, D-l Filipescu m'a întrebat cam ce părere am despre această Cameră. De sigur, această întrebare a pornit din faptul că în marea ei majoritate,

această Cameră se compune din elemente cari pentru prima oară intră în ea și care este chemată pentru prima oară să-și depună munca și activitatea, pentru legiferarea diferitelor ramuri de activitate ale țării. Cu această ocaziune m-am spus părerea mea pe care o voi spune și D-voastre, acum cind jumătate din ea este realizată. I-am spus D-lui Filipescu atunci, că această Cameră, în care a intrat elemente culte foarte numeroase, reprezintă un grad de dezvoltare parlamentară mai superior, căci dinsa este formată din elemente tinere, cari reprezintă forțele viitoare ale partidului conservator și întreg stat-major al partidului conservator.

D. F. Corlătescu : Se cunoaște că nu citești «Voința».

D. M. C. Vlădescu : Dacă ași citi «Voința», ar trebui să citesc Camera liberală, și aceasta nu voesc s'o fac astăzi.

D. C. Rădulescu : Dar votăm ori nu votăm legea ?

D. M. C. Vlădescu : Veți face cum veți voi.

Va fi foarte ușor, am zis guvernului, întru cât privește cestiunea politică.

În această privință nu are să se teamă.

Am mai zis că guvernul să nu se teamă nici de cestiunea financiară, căci Camera aceasta va fi foarte culantă, pentru că înțelege nevoile țării, înțelege ce va să zică o bună administrație și legiferare. Ve spun aceasta acuma, căci ați dat dovadă că este așa și mi s'a dat dreptate în această privință.

Ați fost incontestabil, și acest lucru l-a spus diferiți miniștrii după banca ministerială, Camera cu care se fălește, și are dreptate. Rar s'a văzut o Cameră așa de gentilă, așa de culantă. În cestiuni de discuțiuni politice, ascultă cu cea mai mare răbdare, dind exemplu unui Parlament adevărat prin demnitatea și răbdarea sa.

Ea s'a distins încă prin înlesnirea ce se face tuturilor mijloacelor fiscale și budgetare, tuturilor măsurilor financiare de impozit propuse și care se propun, precum și relativ la reducerile cheltuelilor cari se fac astăzi prin comisiunea budgetară. Am mai spus încă un lucru: că această Cameră va fi foarte dificilă, întru cât privește cestiunile de organizare. Am spus aceasta și am încă convingerea, că această Cameră va fi mai dificilă, în ceea ce privește cestiunile de organizare, pentru că cestiunile de organizare nu privesc momentul, ci trebuiesc mai ales să aibă în vedere consolidarea și întărirea viitorului acestei țări, în diferitele ramuri de activitate. O Cameră conștiincioasă va ști și va căuta să introducă reformele necesare, acolo unde diferitele autorități, chemate, prin pozițiunea lor, să dea o organizare, au greșit. n'a văzut bine, n'a fost destul de informați, n'a avut toate cele trebuincioase. O Cameră tină și cu grije pentru viitorul țării, care este și al lor, va ști să impună o organizare temeinică a tuturilor serviciilor, a căror organizare va fi adusă în discuțiune. Am încă convingerea că și de astăzi nu mă înșel. Cred că veți vedea conștiincios și lumați deplin, veți face o organizațiune așa de bună, așa de luminată, în cât să bine-meritați de la patrie. (Aplause).

(Va urma).

COMERȚUL LEMNELOR

La 12 Octombrie a. c., s'a ținut la direcția C. F. R. o licitație pentru aprovizionarea cu 300.000 traverse normale principale de stejar și 120.000 traverse secundare. Ofertele primite sînt următoarele :

NUMELE	CANTITATEA		PREȚUL		STAȚIA DE PREDARE
	principale	secundare	principale	secundare	
T. D. Costescu	5,000	3,000	2 90	1 05	Bărbătești
N. Zumer	3,000	3,000	2 95	1 08	Strejești
Frères Iancu et I. Șmiloviči	23,000	7,000	3 10	1 10	Pașcani
G. Theodorini	4,000	—	3 10	—	Băbeni
I. I. Simian	11,000	3,000	3 10	1 25	Cornet, R.-Vâlcea
C. Antoniu	4,000	4,000	3 15	1 25	Stilpeni
N. N. Ghiță	6,000	4,000	3 —	1 20	Nucet
Eforia Crețulescu	30,000	40,000	3 10	1 10	Filiași și Cărbunești
N. Popescu	4,500	2,800	3 06	1 20	Clucereasa
T. G. Visarion	4,200	1,200	3 08	1 12	Plopeni
M. Hausknecht	26,000	3,000	3 —	1 10	Strehaia, Arcești
T. Ștefănescu	20,000	3,000	2 85	—	Podoleni
H. Hacken	19,500	—	3 15	—	Munteni și Pufesti
I. Braniski	—	12,000	—	1 20	Bibesti
G. Staar	18,000	10,000	3 —	1 16	Leordeni
Th. Ieschek et Co.	21,500	—	3 —	—	Strehaia
Hausknecht freres	17,000	—	3 15	—	Mătășari
și D. Grunberg	—	35,000	—	1 15	Filiași
E. și A. Bibescu	20,000	6,000	3 15	1 15	Strehaia
N. I. Arsenescu	3,000	3,000	2 95	1 —	R.-Vâlcea
T. G. Rainof	9,000	—	3 10	—	Mogoșoaia
Carl Schlesinger	109,800	48,180	3 —	85	Palac, Ionești și alte gâr.
I. C. Schileru	3,000	2,500	3 15	1 20	Cărbunești
H. Fischer	34,000	3,000	3 15	1 25	Urechesti, Pufesti
Stelian Stoicescu	3,300	—	3 08	—	Plopeni
S. Rosenberg	10,000	—	2 92	—	Bibesti
A. Lack	3,000	—	3 —	—	Ștefan-Vodă
M. Brand	5,000	—	3 15	—	Buzău
M. Ștefănescu	8 000	12,000	3 —	1 25	Albști
N. Vasiliu	—	10,000	—	1 —	Filiași
M. Antonescu	1,000	—	3 —	—	Doicești
M. D. Barasch	2,400	4,000	3 —	1 20	Ungheni
Sigler și Vexler	26,500	13,000	3 —	1 05	Fălticeni, Berbeci
Juster și Naclit	6,000	4,000	3 19	1 10	Ruginoasa
Ernst Kuntze	25,000	—	2 85	—	Tg.-Jiu
Ioan Rhei	2,000	—	3 10	—	Hălăucești
I. Spanier	18,000	4,600	3 05	1 10	Huși
I. Gottesman	4,000	—	2 90	—	Dorohoi
R. Veisman	5,800	—	3 —	—	Buhăești
C. N. Vasiliu	15,000	—	3 —	—	Filiași
I. Herdan	—	20,000	—	90	Tg.-Frumos
L. V. Veisman	6,000	—	3 10	—	Pașcani
I. Marcoviči	7,000	—	3 —	—	Burdujeu
I. Socec	3,000	7,000	3 —	1 10	Pufesti
T. Dumtirescu	5,000	10,000	2 90	1 10	Filiași, Strehaia
Transport	544,500	278,280			

NUMELE	CANTITATEA		PREȚUL		STAȚIA DE PREDARE
	principala	secundare	principale	secundare	
<i>Report</i>	544,500	278,280	—	—	
I. M. Buchman	2,900	—	2 95	—	Podul Hoia
H. Dermer	9,300	—	3 —	—	Hălucești
I. Soicher	5,050	—	3 20	—	P.-Neamțu
A. Lupovici	1,600	—	3 —	—	Văculești
Falticener	1,900	—	3 15	—	Larga
A. Șorec	2,000	—	3 —	—	Pașcani
B. Schleiber	2,500	—	3 —	—	Văculești
L. Comino	1,500	—	3 15	—	Fălticeni
H. Reischer	5,000	—	2 85	—	Huși
A. Fishman	2,000	—	3 10	—	Bucegea
G. Anghelescu	750	1,300	2 90	1 20	Găești
	578,950	279,580			

Adecă s'a oferit 578,950 traverse pe prețul mediu de Lei 3,03 și 279,580 traverse secundare pe prețul mediu de Lei 1,11.

La 5 Noembrie stil nouă a. c., s'a ținut la direcția C. F. R. o licitație pentru aprovizionarea cu 235.000 sterf lemne de foc. Ofertele primite sînt următoarele:

NUMELE	CANTITATEA	PREȚUL		STAȚIA DE PREDARE
		Lei	B.	
I. G. Lahovari	25,000	3	60	R.-Vâlcea
T. Dumitrescu	40,000	3	60	Tg.-Jiu
N. Arsencescu	2,700	3	70	R.-Vâlcea
I. Mihailidi	10,000	3	75	Lotru
D. N. Simain	10,000	3	92	Lotru
T. D. Costescu	2,000	4	—	Bărbătești
Marcel Bernheim	4,000	4	—	Cornetu
E. Hauskneht	4,000	4	20	Tg.-Jiu
F. Ficher	9,000	4	25	Dorohoi
M. Ficher	15,000	4	25	Dorohoi
P. H. Marcu	2,000	4	30	Copăcioasa
G. Moroianu	3,000	4	30	Bibesci
M. I. Dănărie	8,000	4	30	Tg.-Jiu
I. C. Schileru	4,000	4	30	Cărbunesci
T. Băbeanu	3,000	4	30	Bărbătești
G. G. Nantu	3,000	4	35	Golești
A. Juster	9,000	4	40	P.-Neamțu
E. Juster et C. Nacht	4,500	4	40	Ruginoasa
N. Popescu	2,500	4	40	Clucereasa
I. Catz	5,200	4	50	Onești
I. Socec	800	4	50	Căiuți
M. Ficher	10,000	4	60	Dorohoi
I. Socec	3,500	4	70	Pufesci
H. Haken	3,000	4	75	Pufesci
I. N. Iorgulescu	4,000	4	80	Mihăești
T. Cincu	10,000	4	90	Odobești
T. Cincu	10,000	4	90	Putna-Seacă
A. Giurgea	5,000	5	—	Berheci.
	212,200			

Adică s'a oferit 212,200 sterf, pe un preț mediu de 4 lei 30 banf sterul.

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

Stațiunea centrală fitopatologică din grădina botanică Imperială din St. Petersburg 1).—Pe lângă grădina botanică din St. Petersburg s'a înființat anul acesta stațiunea fitopatologică, care va aduce servicii reale imense agriculturii, silviculturii și horticulturii. Scopul înființării este determinarea boalelor plantelor de orî-ce fel și măsurilor de combatere. Orî-ce consilii se dau gratuit și se primesc plante atacate de boale, trimise de orî-ce persoană. Stațiunea va căuta să răspîndească apoi mijloacele de combaterea boalelor la plante prin măsuri practice, va edita o broșură prin care va răspîndi pe cale de publicitate tot ce privește stăpînirea boalelor la plante și va răspunde tuturor acelor care vor cere sfaturi. Se va înființa pe lângă stațiunea fitopatologică și un muzău public, unde vor fi expuse plantele, spre a se obicinui lumea a le cunoaște.

* * *

Serbarea arborilor.—Revista forestieră «*Lesopromišleniū Vestrik*» No. 47 din a. c., scrie:

«La 2 Septembrie a. c. a avut loc frumoasa serbare a plantației de arbori la Crasno Selo. Aū luat parte în total vr'o 2000 de suflete, veniți din Petersburg, între cari elevi și eleve de la 15 gimnasil și licee și 35 de școlii primare, și diferite alte școlii private. Pueții de plantat aū fost oferii gratuit de direcția pădurilor, iar gropile eraū preparate de soldați.

Societatea Imperială de Horticultură, a contribuit cu lei 700 și comuna Petersburg cu 1500. Copiii aū petrecut distrîndu-se și în tot timpul lucrării a domnit multă viață».

Gh. D. Belinski

Silv.-ajut. Dom. Coroancă Bîcaz.

BIBLIOGRAFIE

În anul 1896, D-I Ewald Wollny, distinsul profesor de agricultură al Universității din Mûnich, a scos la lumină un important uvrăgiū întitulat: «Descompozițiunea materiilor organice și formele humusului în raporturile lor cu agricultura».

Această scriere de mare valoare a fost tradusă din limba germană în cea franceză, anul acesta, de D-I Éd. Henry, învățatul pro-

1) No. 37 din «*Lesopromišleniū Vestrik*».

fesor al școolei de agricultură Mathieu Dombasle și al școalei forestiere de la Nancy.

Distinsul meu camarad Ed. Henry 'mă-a trimis acest uvrăgiu pe care examinându-l am văzut ce gol umple în literatura agricolă și forestieră.

În cele 650 pagini (cu numeroase figuri) ale acestei cărți, autorul a expus în mod sistematic — cum singur spune, — rezultatul propriilor sale cercetări cum și ale altor agronomi, în privința proceselor de descompozițiune a materiilor organice și asupra produselor solide ce rezultă, adică a humusurilor și a deduce de acolo principiile, pe care trebuie să se reazeme o exploatațiune agricolă sau forestieră, pentru a ajunge la un tratament și o utilizare rațională a acestor materii organice produse și întrebuințate în așa mare cantitate de agricultură și de silvicultură.

În scopul de a trata bine cestiunea atât în interesul științei cât și al practicei și de a deștepta interesul tuturilor în toate direcțiunile, autorul nu a desvoltat numai cercetările făcute în domeniul chimiei, ci și în acelea, care din punctul de vedere al bacterologiei, fiziologiei și fizicei servesc a caracteriza reacțiunile în cestiune.

Acest uvrăgiu dă toate indicațiunile pentru cultura solului, igienă, geologie și economie rurală.

Scrierea este precedată de o prefață a celui mai mare chimist-agronom (în viață) al Franței D-l L. Grandeau, inspectorul general al stațiunilor agronomice din acea țară.

D-l Grandeau, după ce arată că înainte de 1840, pământul era considerat aproape ca un simplu suport al plantelor, dându-se mai multă atențiune numai îngrășămintelor, ce se aduceau prin gunoieră sau cantități de materii organice ce se depuneau pe locurile de cultură. După ce arată lumina ce s'a revărsat în lume prin descoperirile lui J. de Liebig, în privința nutrițiunii minerale a plantelor, intră în examinarea acestui important uvrăgiu al lui Wollny.

Învățăutul francez, care se prea entusiasmează de oric- ce scriere, oare-cum utilă chiar, descrie cu deosebite elogii cartea lui Wollny.

Elogiile aduse acestui scriitor 'mă-au reamintit acelea mult mai mari ce aducea de pe catedră lui Liebig, vorbind de descoperirile sus citate, elogii ce entusiasmau toți elevii săi, într'o epocă cu totul recentă după rebelul din 1870, când francezii urau tot ce era german. D-l Grandeau, în afară de darul scrierilor științifice, cu totul superioare, are și pe acela al frumoasei cuvintări. Entusiasmându-se singur pentru oamenii mari, mișcă pe auditor când vorbește de un Liebig, de un Pasteur sau de un altul de felul acestora.

A face descrierea acestei cărți pe larg, este a obosi pe cititori.

Pentru prima oară, toate datele științifice în privința relațiilor dintre îngrășămintele agricole (gunoii, pae, etc.), sau forestiere (pădurea de frunze moarte) și sol, sînt reunite în corp de doctrină și întemeiate pe experiențe făcute de un om superior, care citează și pe distinsii autori străini.

Această carte ast-fel cum este alcătuită va fi de mare folos

pentru toți acei ce fac experiențe pe solurile agricole sau forestiere asupra îngrășămintelor.

Pentru a nu merge mai departe cu aceste descrieri, este suficient a spune că un învățat francez ca Henry a consacrat destul timp pentru a traduce o carte de 650 pagini și că o celebritate ca D-nul Grandeau face elogii mari autorului, adăugînd în același timp că scrierea lui Wollny a fost îmbogățită cu alte lucrări personale ale lui Henry în toate direcțiunile și mai cu seamă în cesitiunea formațiunii humusului din păduri, lucrări ce au dus departe și numele lui Henry, căci erau necunoscute pînă ce au fost date la lumina lumii forestiere de acest distins elev și profesor al școalei de la Nancy, ast-fel că în totalitatea lui acest uvragiu este de mare utilitate pentru toți agricultorii și silvicultorii lumii și mai cu seamă într-o țară ca a noastră, unde ne-am deprins a zice, imitîndu-se pe alții ce sînt și stau mult mai sus de cit noi, că este o țară emina-mente agricolă. Decî ast-fel stînd lucrurile, imi permit a recomanda în mod sincer, patriotic și desinteresat această scriere tuturor agriculturilor inteligente și doritorilor de progres, de a cumpăra această importantă și utilă lucrare, adresîndu-se la editorii Berger-Levrault et Co., la Paris, Rue des Beaux-arts No. 5. (Costul cărții este 15 lei).

Nu pot termina această scurtă dare de seamă fără a face cunoscut cititorilor, că autorul acestei cărți, distinsul profesor Wollny, care a avut numai fericirea de a vedea corecturile edițiunii franceze, care va trece cu siguranță cartea sa — fructul a 20 de ani de experiență — în multe părți ale lumii, a murit în ziua de 8 Ianuarie anul acesta, în puterea vîrstei — ca om de științe — căci era născut la 20 Martie 1846 la Berlin, (numai cîte-va zile departe de laboratorul său), lăsînd, cum zice D-l Grandeau, vii regrete printre cei ce l-au cunoscut și recunoștința durabilă a tuturor, pentru valoarea sa morală, știința sa și devotamentul său pentru agricultură.

Ion P. Chihaiia

Inspector silvic
Membru în consiliul tehnic al pădurilor.

INFORMAȚIUNI

Cu ocazia avansării D-lui *N. G. Popovici* la gradul onorific de inspector silvic cl. I, mai mulți membrii ai corpului silvic au ținut să-și manifeste simpatia, ce au pentru colegul lor, printr'un banchet pe care i l-au oferit. Cu această ocazie s'au ridicat mai multe toasturi pentru Majestatea Lor, pentru Altezele Lor Regale, pentru D-l I. Kalinderu, președintele Societății «Progresul Silvic», cum și pentru prosperitatea corpului silvic.

Venitul pădurilor Statului pe exercițiul 1900—1901, pînă la 31 August a. c., a fost de lei 7.146.096 bani 22, adică un excedent de 2.146.096 bani 22, peste prevederile budgetare.

* * *

Pînă la 31 August a. c., s'a încasat ca venit al pădurilor Statului în comptul exercițiului 1901—1902 suma de lei 1.638.690.

* * *

Vînzări de păduri spre exploatare.— Pînă la 1 Noembrie s'a ținut de serviciul silvic 2 licitațiuni, a căror rezultat este :

Data licitației	No. pădurilor		Suma totală de vînzare		Suma de încasat în anul 1901—1902		Observațiuni
	licitate	vîndute	Le I	B.	Le I	B.	
Seria I	216	17	243.549	24	63.741	50	
» II	296	76	1.479.106	55	496.814	82	Din care 199 din seria I și 97 puse din nou în vînzare
		93	1.722.655	79	560.556	32	

Adică s'a vîndut 93 păduri, pentru suma de lei 1.722.655 bani 79, iar rata anului 1901—1902, este de lei 560.556 bani 32.

* * *

Impărțirea țării în regiuni și ocoale silvice.— Prin decretul regal No. 3215 din 1901, se aprobă împărțirea teritoriului țării în 10 regiuni silvice, cuprinzînd fie-care regiune ocoalele precum urmează :

Regiunea 1-a Iași, cu reședința în Iași, compusă din ocoalele silvice:

- 1) Adîncata, cu reședința în Adîncata (Dorohoiu).
- 2) Coșula, cu reședința în Coșula (Botoșani).
- 3) Sinești, cu reședința în Sinești (Iași).
- 4) Ciurea, cu reședința în Ciurea (Iași).
- 5) Tomești, cu reședința Tomești (Iași).
- 6) Dolhasca, cu reședința Dolhasca (Suceava).
- 7) Rîșca, cu reședința Monastirea-Rîșca (Suceava).
- 8) Roman, cu reședința Roman (Roman).

Regiunea 2-a Bacău, cu reședința în Bacău, compusă din ocoalele silvice :

- 1) Pipirig, cu reședința în Pipirig (Neamțu).
- 2) Neamțu, cu reședința în Tg.-Neamțu (Neamțu).
- 3) Văratecu, cu reședința în Monastirea-Văratecu (Neamțu).

- 4) Tarcău, cu reședința în Tarcău (Neamțu).
- 5) Vaduri, cu reședința în Vaduri (Neamțu).
- 6) Calu-Iapa, cu reședința în Calu-Iapa (Neamțu).
- 7) Lucăcești, cu reședința în Lucăcești (Bacău).
- 8) Cașin, cu reședința în Monăstirea-Cașin (Bacău).
- 9) Valea-Rea, cu reședința Valea-Rea (Bacău).
- 10) Traian, cu reședința în Traian (Bacău).

Regiunea 3-a Birlad, cu reședința în Birlad, compusă din oca-
lele silvice :

- 1) Fisticî, cu reședința în Fisticî (Vaslui).
- 2) Crețești, cu reședința în Crețești-de-Jos (Făleiu).
- 3) Ghermănești, cu reședința în Ghermănești (Fălcî).
- 4) Odaia-Bursucani, cu reședința în Odaia-Bursucani (Tutova).
- 5) Florești, cu reședința în Florești (Tutova).
- 6) Furcenî, cu reședința în Furcenî (Tecuci).
- 7) Răchitoasa, cu reședința în Răchitoasa (Tecuci).
- 8) Tulucești, cu reședința Tulucești (Covurlui).

Regiunea 4-a Buzău, cu reședința în Buzău, compusă din oca-
lele silvice :

- 1) Rîmnicu-Sărat, cu reședința în Rîmnicu-Sărat (Rîmnicu-Sărat).
- 2) Focșani, cu reședința în Focșani (Putna).
- 3) Bolotești, cu reședința în Bolotești (Putna).
- 4) Soveja, cu reședința în Soveja (Putna).
- 5) Brăila, cu reședința în Brăila (Brăila).
- 6) Buzău, cu reședința în Buzău (Buzău).
- 7) Vintilă-Vodă, cu reședința în Vintilă-Vodă (Buzău).
- 8) Tisău, cu reședința în Tisău (Buzău).
- 9) Cislău, cu reședința în Tislău (Buzău).

Regiunea 5-a Ploești, cu reședința în Ploești, compusă din oca-
lele silvice :

- 1) Verbila, cu reședința în Verbila (Prahova).
- 2) Vălenii-de-Munte, cu reședința în Vălenii-de-Munte (Prahova).
- 3) Păulești, cu reședința în Păulești (Prahova).
- 4) Sinaia, cu reședința în Sinaia (Prahova).
- 5) Haimanale, cu reședința în Haimanaie (Prahova).
- 6) Nucet, cu reședința în Nucet, (Dîmbovița).
- 7) Butoi, cu reședința în Butoi (Dîmbovița).
- 8) Tîrgoviște, cu reședința în Tîrgoviște (Dîmbovița).
- 9) Lucieni, cu reședința în Lucieni (Dîmbovița).
- 10) Pucioasa, cu reședința în Pucioasa (Dîmbovița).

Regiunea 6-a București, cu reședința în București, compusă din
ocaoalele silvice :

- 1) Slobozia, cu reședința în Slobozia (Ialomița).
- 2) Cadîna, cu reședința în Cadîna (Ialomița).
- 3) Țigănești, cu reședința în Monăstirea Țigănești (Ilfov).
- 4) Gruiu, cu reședința în Gruiu (Ilfov).
- 5) Brănești, cu reședința în Brănești (Ilfov).
- 6) Mitreni, cu reședința în Mitreni (Ilfov).

- 7) Comana, cu reședința în Comana (Vlașca).
- 8) Giurgiu, cu reședința în Giurgiu (Vlașca).
- 9) Ghimpați, cu reședința în Ghimpați (Vlașca).
- 10) Malu-Spart, cu reședința în Malu-Spart (Ilfov).

Regiunea 7-a Pitești, cu reședința în Pitești, compusă din oca-
lele silvice :

- 1) Trivalea, cu reședința în Trivalea (Argeș).
- 2) Radu-Negru, cu reședința în Radu-Negru (Argeș).
- 3) Cotmeana, cu reședința în Cotmeana (Argeș).
- 4) Leordeni, cu reședința în Leordeni (Muscel).
- 5) Mihăești, cu reședința în Mihăești (Muscel).
- 6) Aninoasa, cu reședința în Aninoasa (Muscel).
- 7) Cîmpu-Lung, cu reședința în Cîmpu-Lung (Muscel).
- 8) Corbi, cu reședința în Corbi (Muscel).
- 9) Slăvești, cu reședința în Slăvești (Teleorman).
- 10) Țigănia-Drăgănești, cu reședința Țigănia-Drăgănești (Teleorm.).
- 11) T.-Măgurele, cu reședința în T.-Măgurele (Teleorman).

Regiunea 8-a Slatina, cu reședința în Slatina, compusă din oca-
lele silvice :

- 1) Jiblea, cu reședința în Jiblea (Argeș).
- 2) Stoiceni, cu reședința în Stoiceni (Argeș).
- 3) Scaca-Optășani, cu reședința în Scaca-Optășani (Olt).
- 4) Schitul-Greci, cu reședința în Schitul-Greci (Olt).
- 5) Horezu, cu reședința în mănăstirea Horezu (Vilcea).
- 6) Băbeni, cu reședința în Băbeni (Vilcea).
- 7) Stănești, cu reședința în Stănești (Vilcea).
- 8) Bobicești, cu reședința în Bobicești (Romanați).
- 9) Reșca, cu reședința în Bobicești (Romanați).

Regiunea 9-a Craiova, cu reședința în Craiova, compusă din oca-
lele silvice :

- 1) Bucovătu-Leamna, cu reședința în Bucovătu-Leamna (Dolj).
- 2) Țugurești, cu reședința în Țugurești (Dolj).
- 3) Piscu, cu reședința în Piscu (Dolj).
- 4) Perișor, cu reședința în Perișor (Dolj).
- 5) Gogoșiu, cu reședința în Gogoșiu (Dolj).
- 6) Strehaia, cu reședința în Strehaia (Mehedinți).
- 7) Butoești, cu reședința în Butoești (Mehedinți).
- 8) Malovătu, cu reședința în Malovătu (Mehedinți).
- 9) Vinju-Mare, cu reședința în Vinju-Mare (Mehedinți).
- 10) Cărbunești, cu reședința în Cărbunești (Gorj).
- 11) Tismana, cu reședința în Tismana (Gorj).

Regiunea 10-a Constanța, cu reședința în Constanța, compusă din :

- 1) Constanța, cu reședința în Constanța (Constanța).
- 2) Mangalia, cu reședința în Mangalia (Constanța).
- 3) Enișenlia, cu reședința în Enișenlia (Constanța).
- 4) Ostrov, cu reședința în Ostrov (Constanța).
- 5) Cerna-Vodă, cu reședința în Cerna-Vodă (Constanța).
- 6) Hirșova, cu reședința în Hirșova (Constanța).

- 7) Casimcea, cu reședința în Casimcea (Tulcea).
- 8) Babadag, cu reședința în Babadag (Tulcea).
- 9) Ciucurova, cu reședința în Ciucurova (Tulcea).
- 10) Cerna, cu reședința în Cerna (Tulcea).
- 11) Greci, cu reședința în Greci (Tulcea).
- 12) Niculițel, cu reședința în Niculițel (Tulcea).
- 13) Tulcea, cu reședința în Tulcea (Tulcea).
- 14) Satu-Noș, cu reședința în Satu-Noș (Sulina).

Dispozițiile de mai sus se vor pune în lucrare cu începere de la 23 Octombrie, 1902.

* * *

Decizia No. 81,853 din 10 Septembrie 1901. — Avînd în vedere referatul d-lui șef al serviciului statisticeî generale înregistrat la No. 81,752 din 10 Septembrie a. c.

În scopul de a se imprima o direcțiune și metodă unică investigațiunilor statistice ce aș a se face de serviciile acestuî departament.

Noi, ministrul secretar de Stat la departamentul agriculturêi, industriei, comerțului și domeniilor.

Decidem :

Art. 1. Toate lucrările de ordine statistică, de interes general sau special, ce vor urma a se întreprinde de verîunul din serviciile dependente de acest departament, se vor face numai prin mijlocirea serviciului statisticeî generale, care va pregăti formularele, va verifica și concentra rezultatele și le va comunica serviciului, după intervențiunea căruia s'a început lucrarea.

Art. 2. D-l Șef al serviciului statisticeî generale este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decisiunei de față.

Ministru, B. M. Missir.

* * *

La 2 Decembrie stil nou va avea loc la direcțiã C. F. R. licitație pentru furnisarea cu traverse necesare a divisiunilor I, II, III, IV, V și VI a serviciului de întreținere.

* * *

La 9 Decembrie stil nou, va avea loc la direcțiã C. F. R. licitație pentru furnisarea a 28.400 scîndurî de brad, cu un volum de 1.841 m. cubî 576, predate în 6 luni.

* * *

Următoarele avansări, numiri și mutări s'aũ făcut în corpul silvic pînã la 1 Noembrie a. c. :

D-l *N. G. Popoviță*, inspector silvic cl. II, șef al serviciului pădurilor, a fost înaintat în mod onorific la gradul de inspector silvic cl. I, rămânând ca D-sa să primească salariul și accesoriile gradului său de inspector cl. II până la ivirea unei vacanțe de inspector cl. I, în corpu silvic al Statului.

D-l *I. G. Codreanu*, silviculor șef cl. I, atașat la regiunea I (Iași), a fost numit șef al regiunii III (Birlad).

D-l *C. Romano*, silviculor șef cl. III, de la regiunea II (Bacău), și *A. Crăiniceanu*, silviculor șef cl. III în Administrația centrală, au fost mutați la regiunea III.

D-l *M. Anania*, silviculor șef cl. III, a fost numit atașat la regiunea II.

D-l *D. Boiarolu*, silviculor șef cl. I, șeful regiunii București, a fost mutat șef al regiunii IV (Buzău).

D-l *N. D. Ștefănescu*, silviculor șef cl. II, atașat la regiunea II și *Apostol Demetrescu*, silviculor șef cl. III, atașat la regiunea VII (Ploești), au fost mutați la regiunea IV (Buzău).

D-l *M. Tănăsescu*, inspector cl. II șeful regiunii VI (Craiova), a fost mutat șef al regiunii VII (Pitești).

D-l *Dem. I. Zane*, silviculor șef cl. III, atașat la regiunea IV (București), a fost mutat la regiunea VII.

D-l silviculor șef cl. I *G. Nicolau*, din Administrația centrală, a fost numit șef al regiunii VIII (Slatina).

D-l silviculor șef cl. I *N. Măclaru*, de la regiunea V (Pitești) și silviculor șef cl. II *Gh. Popescu*, de la regiunea IV (București), au fost mutați la regiunea VIII.

D-l inspector silvic cl. II *C. Ionescu*, șeful regiunii V, a fost mutat la regiunea IX (Craiova).

D-l silviculor șef cl. II *B. N. Pretorian*, atașat la regiunea V, a fost numit șef al regiunii X (Constanța).

D-l silviculor șef cl. III *V. Theodorescu*, de la regiunea VI (Craiova), a fost mutat la regiunea X (Constanța).

D-l silviculor șef cl. III *M. Anania*, atașat la regiunea II, va îndeplini și funcțiunea de șef al ocolului *Tarcău*, iar D-l silviculor cl. I, *V. Vlasie*, șeful ocolului *Constanța*, va îndeplini și funcțiunea de silviculor șef, atașat la regiunea X.

D-l silviculor șef cl. II *P. Antonescu*, profesor la școala de silvicultură de la Brănești și D-l silviculor șef cl. III, *Er. Gheorghiu*, au fost numiți sub-șefi de biurouri în Administrația centrală.

D-l silviculor cl. II *N. N. Elefterescu*, din Administrația centrală, a fost numit șef al ocolului *Malul-Spart*, în locul D-lui *C. P. Georgescu*, silviculor cl. II, care a fost mutat la ocolul *Ghermănești* (Fălciu).

D-l silviculor *An. Dumbrăveanu*, șeful ocolului *Butoiu* (Dîmbovița), a fost mutat la ocolul *M-rea Horezu* (Vilcea), în locul D-lui silviculor cl. II *I. Christescu*, care a fost mutat la ocolul *Butoiu*.

D-l silviculor cl. II *C. Rădulescu*, șeful ocolului *Cislău* (Buzău), a fost mutat la ocolul *Comana* (Vlașca), în locul D-lui silviculor cl. II, *F. Zaharof*, care este mutat la ocolul *Giurgiu*.

D-l silvicultor *C. Demetrescu*, șeful ocolului *Giurgiu*, a fost mutat la ocolul *Cislău*.

* * *

Pînă la 1 Noembrie a. e., au plătit cotizațiile și abonamentele pe anul 1901, următoarele persoane:

Membrii: Boiarolu D., Cosmescu Al., Ionescu Kivu, Ionescu N., Macovei N. C., Nicolau G., Papinian D., Stoicescu V., Pîrvulescu Cr. adică în total 31 din 195.

Abonați: Mack Fr., adică în total 9 din 66.

CLIMA LUNEI OCTOMBRIE 1901 ST. N. BUCUREȘTI-FILARET

Clima lunii Octombrie a fost caracterizată printr'un timp obișnuit de călduros și foarte ploios. Temperaturile mijlocii pe decade au avut valori normale; în prima și ultima decadă a plouat puțin, în a doua excesiv de mult.

Temperatura lunară 11°6 diferă foarte puțin de normala. Ziua cea mai călduroasă a fost la 7, cînd termometrul a ajuns la 27°7, care este cea mai ridicată temperatură din cursul acestei luni. Ziua cea mai răcoasă a fost la 26; minimul absolut al temperaturii 2°6 a avut loc în ziua precedentă. Mijlociile zilnice ale temperaturii au avut mersul normal, afară de cîte-va zile de la mijlocul lunii. A fost o singură zi de vară la 7; obișnuit sînt 4. Precipitațiunile atmosferice apreciabile au căzut în 12 zile, cîte 3 în prima și ultima decadă și 6 în decada a doua. Cantitatea totală de apă 78.8 mm. întrece cu 40.2 mm. valoarea normală; în noaptea de la 10 la 11 s'a adunat 52.1 mm. dintr'o ploaie abondentă care a durat neîntrerupt 14 ore, fiind însoțită de vînt puternic. De cînd se fac observațiunile pluviometrice la București, numai de două ori în Octombrie la 1881 și 1887 s'a adunat o cantitate mai mare de ploaie ca acum. Vîntul dominant a fost Crivățul. Presiunea atmosferică mijlocie 757.8 mm. întrece cu 1.5 mm. valoarea normală. Cerul senin și noros în cîte 6 zile, acoperit în 19. Soarele a strălucit în 21 zile pe o durată totală de 113 ore, cu 63 ore mai puțin ca normala. Cerul a fost mult mai puțin înorat ca de obicei. Rouă s'a observat în 17 zile; în ziua de 8 la 4^{ore}30^m. p. m. s'a observat un curcubeu dublu foarte frumos; fulgere depărtate în 2 zile; ceață în 3.

Vegetațiunea arborilor, arbuștitor și pomilor roditori a început să încezeze. Foile au căzut la majoritatea speciilor.

Rapița și grîul, care au fost semănate la Filarețla o și 17, au răsărit la 13 și 28.

Institutul Metereologic.

CE ÎNSEMNEAZĂ STATORNICIREA HOTARELOR ?

Sub titlul «*Statornicirea hotarelor*», ce poartă articolul publicat de D-I Petre Antonescu în ultimul număr al revistei (pe Octombrie a. c.), me așteptam să citesc descrierea diferitelor sisteme de hotare, dispozitive și construcțiuni, cari de cari mai ingenioase, întrebuințate pentru fixarea pe fața pământului a semnelor despărțitoare între proprietăți.

Am fost foarte mirat că D-I P. Antonescu tratează sub acest titlu despre necesitatea, incontestabilă, de sigur, ca toate moșiile și pădurile, mai ales ale Statului, să fie hotărnicite.

MI propun deci să dovedesc:

1. Nepotrivirea ce există între subiectul tratat de D-I Antonescu și titlul ales;
2. Greșita sa părere asupra consecințelor cadastrului în privința transmiterii drepturilor de proprietate;
3. Necesitatea păstrării hotarelor după vechia stăpînire și după arătarea martorilor;
4. Inconveniente propunerii de a se hotărnicii moșiile și pădurile Statului prin agenții serviciului silvic.

De la început sînt dator să declar că voi întreprinde o discuțiune cu totul obiectivă și fără nici o intențiune răuvoitoare. Doresc ca legăturile de prietenie să rămîie neclintite, ori-cari ar fi deosebiriile noastre de vederi în diferite cestiuni. „*Amiens Plato, sed magis amica veritas*“.

I. Prin cuvîntul „*statornicire*“ de hotare, nu se poate înțelege alt-ceva de cît operațiunea, care are drept scop d'a îngropa hotarele în pămînt, în mod statornic sau fix, adică lucrarea constructivă care trebuie executată pentru ca aceste hotare să fie ast-fel așezate în cît să nu se mai poată strămuta.

Statornicirea hotarelor nu însemnează „*hotărnicie*“ și

despre importanța acestei operațiuni tratează articolul D-lui Antonescu. Alegerea și determinarea hotarelor s'a chemat tot d'a-una în limba românească «*hotărnicie*» și acest termen, întrebuințat în toate legiurile vechi ale Munteniei și Moldovei, este astă-zî consacrat prin Regulamentul de hotărnicii, cu putere de lege, mai ales în urma modificărilor introduse în Codul de procedură civilă de D-l C. Dissescu, fostul Ministru al Justiției și savantul profesor al Facultății noastre de Drept.

Nicărei Regulamentul hotărnicilor nu întrebuințează expresiunea „*statornicire*“ de hotare și prin urmare acest cuvint este un „*neologism*“.

Se știe că în fie-care specialitate sint cuvinte cu înțelesul lor propriu, cari nu se pot schimba după bunul nostru plac, fără a da loc la dezordine, incertitudine sau perturbațiuni. Dacă în limbajul ordinar introducerea cuvintelor noi nu este tolerabilă de cit pentru definirea faptelor sau trebuințelor necunoscute mai înainte, tot asemenea și în limbajul special nu se pot întrebuința expresiuni noi de cit pentru idei, metode sau invențiuni noi. Ast-fel, de exemplu, în limbajul tehnic se pot boteza cu vorbe noi, numai descoperirile noi, mașinile noi, etc. Relativ la introducerea neologismelor într'o limbă, Voltaire a zis: „*Pourquoi éviter une expression qui est d'usage pour en introduire une autre qui dit précisément la même chose? Un mot nouveau n'est pardonnable que quand il est absolument nécessaire*“. Și cuvintul „*statornicire*“ de hotare n'are nici meritul de a semnifica același lucru cu vechia vorbă de „*hotărnicie*“; departe de a fi *absolut necesar*, nu e nici măcar necesar, ast-fel că trebuie considerat cu desăvîrșire inadmisibil.

Ca dovadă că neologismul provoacă tot d'a-una confușiune în spirit, este faptul că chiar D-l Antonescu, după ce arată însemnătatea hotărnicilor, ne dă ca exemplu pe Austriaci cari „*aū început deja de mult la împetruirea (de ce nu împetruirea?) hotarelor*“ și aū cheltuit o sumă

de peste o jumătate milion de lei pentru „*fixarea limitelor pădurilor*“ pe o lungime de 14.289 km.

Dar ce relațiune există între importanța hotărniciiilor, din punctul de vedere al interesului general, sau chiar special forestier și cheltuelile necesare pentru împetrirea hotarelor, șențuirea pădurilor sau așezarea ori-căror altor semne de hotare definitive? Pe cine poate convinge acest exemplu că, ori-ce proporție păstrată, în Austria sint mai multe moșii sau păduri hotărnicite de cit la noi? Pentru ca să ni se demonstreze acest fapt, era necesar să ni se arate, care este în Austria și care la noi, raportul între numărul proprietăților hotărnicite către numărul celor nehotărnicite, pe aceeași întindere de teritoriū.

Prin exemplul dat, chiar autorul neologismului confundă „*statornicirea hotarelor*“ cu „*punerea sau așezarea semnelor și hotarelor definitive*“, despre care se ocupă titlul VI al Regulamentului de hotărnicii relativ la „*Executarea hotărniciiilor*“. Dar această lucrare, tot-d'a-una posterioară unei hotărnicii confirmată de instanțele judecătorești, este o operațiune mixtă, *technică și juridică* în același timp, care are drept scop d'a așeza pe fața pământului semnele sau hotarele definitive ale proprietății hotărnicite, după găsirea cu cale a justiției.

Nu se poate susține, în fine, că prin neologismul „*statornicirea de hotare*“ s'a înțeles atit „*hotărniciea*“ cit și „*punerea sau așezarea semnelor și hotarelor definitive*“, pentru că într'o lucrare cu caracter juridic sîntem obligați să întrebuițăm numai cuvintele consacrate de lege.

II. Este cu desăvîrșire neîntemeiată credința, că existența cadastrului așează dreptul de proprietate pe o bază de siguranță absolută și că înlesnește transmiterea acestui drept de la o persoană la alta, fără să fie nevoie de complexitatea de formalități, pentru a căror îndeplinire este neapărată trebuință de intervenirea omului de legi.

În timpurile moderne cadastrul a fost înființat pentru prima oară în Franța, prin legea din 31 Iulie 1821 și mai pe urmă a fost introdus în celelalte State din Occidentul și centrul Europei. După această lege „*cadastrul este un registru public, în care se înscrie detaliat cantitatea, calitatea și valoarea proprietăților imobiliare aflate pe o întindere oare-care a teritoriului*“. Scopul cadastrului este de a determina, deslușit și precis, venitul imposabil al tuturor bunurilor fonciare, pentru ca fiecare contribuabil să-și poată face socoteala și să nu fie impus la o cotă contributivă superioară venitului său real.

Intocmirea cadastrului reclamă trei serii de operațiuni:

1. Lucrările de artă executate de geometrii (Inginer-hotarnici). Se face mai întâi triangulația teritoriului unei comune, apoi se ridică în plan cu toate detaliile și se calculează suprafața fiecărei „*parcele*“ sau porțiunii de teren, deosebită una de alta, fie prin diferența proprietarilor, fie prin natura culturilor. Limitele sau hotarele parcelelor diferiților proprietari se determină *respectându-se cu rigurozitate vechea stăpînire* arătată în comun acord de vecini; iar în cas de neînțelegere, se însemnează locurile aflate în prigonire, rămânând ca diferendul să se rezolve de instanțele judecătorești;

2. Expertiza parcelelor coprinde lucrările de clasificare, de evaluare și de repartiție individuală, prin care se determină venitul net al fiecărei parcele și după care se întocmește rolul;

3. Ținerea la curent a cadastrului cu mutațiunile proprietății parcelelor, cu schimbările de cultură și cu toate celelalte modificări ale obiectului imposabil, care reclamă o reducere permanentă sau temporală a cotei contributive, înscrisă în rol.

Pentru încălcări sau locuri și bunuri în prigonire, există în toate legislațiunile moderne „*acțiunea posesorie*“ și „*acțiu-*

nea în revendicare". Prezența sau absența cadastrului nu suprimă nici una din aceste acțiuni. Și dacă ast-fel stau lucrurile, pe ce bază mai sigură este așezat dreptul de proprietate în țările cadastrate de cit în cele fără cadastru? Acolo ca și la noi, transmiterea dreptului de proprietate prin vânzare se face cu aceleași formalități și este neapărată nevoie de intervenția omului de legi care să examineze dacă actele de proprietate sînt bune, dacă nu sînt minore în cauză, dacă imobilul nu este dotat și așa mai departe.

Avantagiul incontestabil al cadastrului este de a permite o aplicare mai justă a impozitului fonciar, iar nici de cum de a așeza dreptul de proprietate pe o bază mai sigură sau de a simplifica formalitățile pentru transmiterea acestui drept.

III. Alegerea hotarelor după arătarea martorilor bătrîni și după vechia stăpînire, derivă de la lege și nu ne pune în condițiunile de inferioritate față de țările cu cadastru sau cu civilizațiune mai veche.

În adevăr, în Codul nostru civil, copiat după cel francez, există dobîndirea proprietății prin prescripțiunea de 30 ani, iar art. 9 al. *c* și *d* din Regulamentul hotărniciiilor ne impune explicit obligațiunea d'a ține tot-d'a-una seama de posesiunea urmată neînterupt un timp de 30 de ani. În lipsă de acte sau documente, art. 9 al. *h* din același Regulament ne obligă a primi ori-ce mijloace încredințatoare ce se vor produce de părți și proba testimonială face parte din aceste mijloace admise de lege.

Apoi dacă chiar la întocmirea unui cadastru se respectă vechia stăpînire de 30 de ani și dacă proba cu martori este admisă de dreptul comun, în ce? starea noastră generală de propășire se află așezată într'o lumină mai puțin favorabilă ca în alte țări? Mi se pare că întrebarea mea nu poate avea răspuns.

IV. Facerea hotărniciiilor la moșiile și pădurile Statului,

de către agenții serviciului silvic, prezintă mai multe inconveniente și nici un avantaj.

Incontestabil că foarte mulți silvicultori, mai ales acei care posedă titlul de Inginer-hotărnic, sînt în măsură să facă o hotărnicie. Dar silvicultorul nu va avea nici-odată timpul suficient să se ocupe cu asemenea lucrări pentru care se cere de multe ori, cînd întinderile sînt importante, o dezvoltare neîntreruptă de activitate în decurs de mai multe săptămîni și chiar luni, atît pe teren cît și în cabinet. Toți silvicultorii se plîng, cu drept cuvînt, că sînt peste măsură de ocupați și distrași de la lucrările specialității lor, de afacerile domeniiale, care le consumă un timp foarte prețios și mai vrem să-l însărcinăm și cu facerea hotărnicilor la moșiile și pădurile Statului!

Mărginit la lucrările de silvicultură propriu-zise, serviciul silvic are foarte multe de făcut ca să se mai împovăreze și cu hotărnicile, iar în criză financiară prin care ne sbatem nu este oportun să solicităm înscrieri de noi cheltuieli în bugetul Statului. Este mult mai profitabil pentru interesul general ca fie-care să-și vadă bine de treaba, cu care este deprins și în care se pricepe.

N. Saegiu.

ROMANIA IN 1900

Intr'unul din numerile trecute ale acestei reviste, vorbind despre scrierea d-lui G. Benger, consul general al României în Germania, am arătat că într'unul din capitolele referitoare la starea economiei noastre forestiere, în edițiunea franceză s'a strecurat cîte-va erori grosolane, care mi da dreptul se presupun că ele provin din cauza relei traducțiuni făcută de D-l I. Filitti. În timpul din urmă procurîndu-mi textul german, nu cred fără folos a pune pe cetitori în cunoștință cu adevăratele vederi ale autorului, cu chipul acesta fie-care va fi în stare a stabili o dreaptă comparațiune și în același

timp a 'și da seama cum streinii, cum de ex. este cazul cu consulul general Austro-Ungar din București, de care se face mențiune în text, se ocupă cu studiul amănunțit al țării noastre din punctul de vedere al resurselor de bogăție ce posedă:

«Suprafața păduroasă a țării este inferioară în raport cu media normală și aceasta mai cu seamă în largele șesuri ale Moldovei și Munteniei unde arare-ori se mai găsesc masive forestiere de oarecare importanță; întinsa regiune a Bărăganului însă și o mare parte a Dobrogei sunt cu totul despădurite. Ori-cum ar fi, România se deosebește de cele-lalte state vecine prin faptul că mai posedă încă o însemnată suprafață păduroasă, ast-fel că $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ milioane hectare sau $\frac{1}{10}$ parte din întinderea totală a Regatului, se află acoperită cu păduri¹⁾.

Caracterul pădurilor din regiunea muntoasă propriu zisă îl determină molidul, fagul și aninul verde, iar în contra-forturile lor molidul (!).

La cîmpie predomină stejarul pedunculat și cerul, iar în locurile smîrcoase aninul lipicios (aninul negru); lemnul așa de mult prețuit și căutat de către fabricanții de mobile și de doage 'l procură *Quercus conferta*, care atinge o înălțime de 30—40 m., pe cînd frasinul pină la 30 m., ulmul de cîmp pină la 35 m. înălțime și o grosime de 1,5 m. în diametru.

Carpații și Alpii transilvăneni sunt populați cu brază, meleză, moliză, ienuperă, și mesteacăn; iar pe vîrfurile înalte ale munților din Oltenia și Moldova de Est se găsește și tisa.

Acolo unde securea n'a pătruns încă, pădurea virgină este greu de străbătut din cauza arborilor doborîți de către vînturi, în parte deja putreziți, aflători printre înalții molizi. Sus de tot, la altitudinî mari, alternează stînci goale acoperite cu jneapeni ori cu ienuperă mărunți.

Tot aci se află și pășunile alpine, al căror domeniu întins tinde a înainta din ce în ce în pădurea de reșinoase, din care cauză vitele fac mari stricăciuni tinerilor însemințșuri.

Pe alocurea, coaste întregi sunt acoperite cu ierburî alpine și burueni și numai rare-ori se poate observa o limită climaterică bine determinată între foioase și reșinoase.

1) Dacă socotim și terenurile acoperite numai cu crânguri, tufărișuri și mărăcineturi, (Waldgestrüpp), această suprafață trece peste 2 milioane h. a. Din această sumă aparține Statului peste 1 milioane h. a., producînd un venit anual de $3\frac{1}{2}$ milioane lei.

Mari complexe de păduri de fag acoperă regiunea colinelor, unde se găsește asemenea perii și merii pădureți, precum și nucul, moșmonul, etc., iar în unele localități din Oltenia întâlnim și castanul.

Șesurile sunt populate cu arborete compuse de diferite specii de arțar, de carpen, ulm, salcim, păducei și porumbari, iar în ostroavele Dunărei, precum și pe marginele bălților și a riurilor diverse soiuri de sălcii, plopi, anini și tamarix.

În întreg Orientul și Sudul Europei, pădurile se exploatează în modul cel mai neomenos. Același lucru a avut loc și în România, din cauză că lemnul nu avea nici o valoare.

O schimbare provocă 2 mari evenimente și anume. Secularizațiunea bunurilor monăstirești în anul 1868 (!) când Statul dobîndi peste 1 milion h. a. păduri, precum și înmulțirea drumurilor de fer și a industriei lemnoase. Din aceste împrejurări lemnul cîștigă din ce în ce valoare, iar cultura pădurilor deveni tot mai sistematică.

Se întrebuiță mai întîiu pe Domeniile Coroanei funcționari cu instrucțiune aleasă, după aceea și Statul își recrută un bun personal trebuitor, iar pădurile particulare fu supuse la oare-care control.

Din această cauză, precum și prin practicarea la 1886 a exploatărilor în regie, se caută a se pune o stavilă devastațiunii de păduri de pînă atunci.

Este încă mult de îndreptat. În anul 1882—1891 se afla 82 păduri particulare cu 98.836 hectare și 53 păduri ale Statului cu 75.558 hectare, cu alte vorbe cam 10% din întinderea totală, bine cultivate.

«În Decembre 1899, consulul austriac descrie în modul următor starea actuală a pădurilor: *Pină acum organizațiunea dorită a serviciului silvic al Statului precum și o reală îmbunătățire în cultura pădurilor țării, nu s'a putut realiza.* Sint acum abia 8 ani de cînd toată gospodăria forestieră consista în tăerea pădurilor, fără să se fi luat absolut nici o măsură pentru îmbunătățirea lor, sau pentru regenerațiunea lor, conform regulilor științei.

Din această cauză se poate ușor deduce în ce proastă stare ele se află; masive cu o consistență de abia 0,3, nu alcătuesc cazuri rare. Înțînsele păduri de stejar, atît de frumoase și lauda'e odinioară în apropiere de liniile ferale, au dispărut aproape cu totul și numai oare-cari tufărișuri de stejar remase pe ici și colea respîndite printre livezi și alle feluri de culturi agricole,

precum și crînguri mărunte, reamintesc bogăția de altă dată, astăzi cu desăvîrșire perdută.

Din contra, pădurile din regiunea muntoasă, deparle de căile de comunicație, nu fură de loc exploatare, din cauza temerei de chelluell.

Dacă Statul pînă în acest moment și-a păstrat bine cele 1120 păduri ale sale, din care numai 725 în exploatare, cele ale proprietarilor particulari lasă chiar astăzi foarte mult de dorit.

Cazurile nu sînt rare cînd pentru sume ridicole se vînd păduri pe 30 ani, din care negustorii și intermediarii obțin încă cîștiguri disproporționale.

Pentru speculațiunea capitalistă, pădurile din Carpații României formează un obiect de atracțiune ademenitor, ea și găsește un joc liber și în ce privește proprietarii particulari cărora le lipsește capitalul.

Cauzele care pun piedică unei gospodării forestiere raționale, sînt ignoranța în materie de silvicultură, lipsa de forestieri practici și instruiți, micul lor salariu și răul lor tratament, insuficienta supraveghere a pădurilor particulare de către personalul silvic al Statului, etc.

Acolo unde mai pînă de-ună-ză se află masive de toată frumusețea, nu se mai văd astăzi de cît pășuni fără valoare, terenuri agricole slabe, inproductive ori păduri exploatare, sau tratate fără nici o regulă, care abia mai merită acest nume.

Actualmente între proprietarii particulari abia se găsesc zece care și exploatează pădurile lor în mod sistematic, pe cînd restul lasă să fie distruse de către antreprenori fără nici un scrupul, sau de către funcționari nespecialiști. Prețurile lemnului sînt pe alocurea în România așa de favorabile, în cît pădurea rentează de sigur mai mult de cît pășunile rele, ori pămînturile de cultură istovite; din această cauză putem recomanda proprietarilor, cînd vrea să transforme suprafețele păduroase în terenuri agricole (și aceasta în unele cazuri poate fi justificat), să se consulte mai întîi cu unul, ori mai bine cu mai mulți silvicultori practici.

Importul și exportul cu lemne de tot felul se urcă, socotit în tone, la:

	Importul	Exportul
1888	156.750	111.740
1997	560	50.690

Pe lângă aceasta trebuie să avem în vedere că pînă la anul 1886, importul lemnului din Austro-Ungaria era liber.

În acest an se înființă o taxă vamală, care sili pe comercianții austro-ungari ca să nu mai reflecteze de cit asupra transitului.

Debușuri existente pentru materialul lemnos sînt cele ce urmează :

In anul 1898 România a exportat în :

Bulgaria	10.683 tone
Turcia	9.025 »
Rusia	8.309 »
Austro-Ungaria	7.602 »
Italia	4.903 »
Franța	3.687 »
Olanda	3.309 »
Grecia	1.897 »
Egipt	997 »
Belgia	58 »

În Rusia se exportează, mai cu seamă pentru Batum, lăzi necesare la expediatul petroleului, în Austro-Ungaria doage, trunchiuri de nuc și stejar. Turcia și Bulgaria importă lemne transportate prin plutire.

Despre importanța împăduririlor, din punctul de vedere climatologic, am vorbit cu altă ocaziune. În ce privește regiunile despădurite ale Dobrogei și ale întinsului Bărăgan, unde se întrebunțează ca combustibil coceni de porumb sau bălegar de vite uscat și amestecat cu pae etc., ar profita foarte mult prin înființarea de masive forestiere, cînd s'ar suplini lipsa așa de simțită a lemnului. Nu rămîne nici o îndoială că gospodăria forestieră în asemenea ținuturi ar fi foarte rentabilă pentru marii proprietari și că prin împădurirea parțială a districtelor puțin populate, mai cu osebire, cum sînt Ialomița, Brăila, Covurlui, Constanța, s'ar face cu puțință o exploatare mai intensivă a restului din terenurile agricole existente.

Inercărilor de împăduriri făcute, le sta în cale ca și în Italia, Istria, dreptul la lemne și la pășunat (!) al populațiilor sărace, cari nu au alte mijloace de subsistență.

Industria lemnoasă se dezvoltă din ce în ce, în acest scop există 34 școli model, în care se învață lucrul lemnului.

În ultimele decenii s'au înființat 42 fabrici de cherestea, 6 pentru parchete și o societate pe acțiuni pentru debitarea lemnului

(cu un capital de 8 milioane lei); aceasta din urmă în Comănești (Bacău).

Materialul lemnos de brad și molid 'l produce în cea mai mare parte Moldova și anume Piatra din județul Neamț, Tirgu-Ocna și Sterești. În Oltenia lemnele de brad din districtul Vilcea au o mare importanță; aici se lucrează într'adevăr pe fie-care an ca 100 mii m. c.

În ierbele fără multă zăpadă, cari produc scăderea nivelului apelor riuilor, se ivește adesea o lipsă de lemne, de oare-ce acestea nu pot fi transportate cu plutele din munți.

Debitul lemnului de stejar se face într'un chip și mai puțin rațional, de către mici ferestre (5—6 la număr) la care se recharge din cauza estinătății materialului brut. Traversele de drum de fer, doagele și lemnul de construcții se lucrează cu ferestrele de mină. Prețul lemnului de stejar a variat în anul 1898 după calitate între 50 și 70 lei pe metrul pătrat (!) lemnul de brad și de molid a ajuns până la 43 lei.

Rezultate mai bune ca măsurile luate pentru conservarea masivelor bătrâne s'a obținut în urma silințelor guvernului pentru a se reînpăduri dealurile Dobrogei și nisipurile mișcătoare, în cari s'a cultivat în bune condițiuni și diferite soiuri de viță.

Cele mai escelente roade s'a obținut în așa numitul Piscul; în anul 1883 a fost părăsită această localitate de către țărani, pentru că casele lor de locuință erau amenințate a fi năpădite de nisip. Actualmente plantațiunile făcute,—o apărare și în același timp constituie o podoabă a localității—au o întindere de peste 10 mii hectare. Din fericire sătenii imitează bunul exemplu al Statului și au înființat singuri pepiniere și mici masive.

În același timp guvernul face încercări de a cultiva și coloniza delta Dunărei, altă-dată renumită ca o regiune bogată în cereale și care sub dominațiunea turcească a fost transformată într'un pustiu de papură și trestie. Deja pe cînd D-l P. Carp era ministru de domenii, s'a căutat a se drena și face cultivabilă această deltă.

În ultimii 2 ani cele 4 sate vechi de pescari existente au fost aduse într'o stare mai bună și s'a înființat alte 9 sate cu case frumușele, destinate pentru coloniști. Două altele noi, între cari marele sat «Regele Carol», nu departe de Tulcea, a fost inaugurată înființarea lor în 1900. Pentru popularea acestor comune rurale s'au anunțat deja 60 familii, pe cînd comuna rurală, de curînd inaugurată, «Carmen Sylva», numără deja 100 familii. De oare-ce emigranților li se dă și locuri de cultură, se crede că se va forma un curent

de coloniști din regiunile de munte ale României mai puțin fertile precum și din Transilvania. Guvernul comtează pe un număr de 100 mii coloniști și proiectează a se înființa încă 50 sate în delta Dunărei.

O dată cu repopularea sa se va procede și la uscarea bălților și a smîrcurilor, iar plugul va fi în stare să restrîngă domeniul pădurilor actuale de papură și de trestie».

După cum observăm, există o deosebire notabilă între cele ce ne-a făcut să citim D-l Filitti și între ceea ce afirmă D-l Benger prin scrierea sa.

Sînt unele fapte, cu toate acestea, cari nu corespund nici de astă-dată, cu realitatea. Ast-fel fiind, sîntem în drept a susține că pe cită vreme autorul în chestiune a fost foarte conștiincios, cînd a fost vorba de cele-l'alte ramuri de activitate publică și de producțiune ale țării, în materie de economie forestieră însă, a dat dovadă de puțină competență și lucrul acesta se explică numai prin împrejurarea că D-l Benger nu a știut, poate, unde să se adreseze spre a obține cele mai exacte cunoștințe în această privință.

Petre Antonescu.

ÎNTRUNIREA AGENȚILOR DOMENIILOR COROANEI

LA DOMENIUL GHERGHIȚA

Conform deciziunii D-lui I. Kalinderu, administratorul Domeniului Coroanei, anul acesta s'a ținut prima întrunire a agenților Domeniului Coroanei la Domeniul Gherghița, în scopul de a se discuta diferitele chestiuni privitoare la agricultură și silvicultură și anume chestiuni relative la creșterea vitelor, la îmbunătățirea culturilor, de a'și comunica reciproc progresele obținute de fie-care agent în diferite direcțiuni și a se decide asupra îmbunătățirilor ce sînt încă de introdus pe Domeniul Coroanei în folosul său și al locuitorilor.

Intrunirea a fost prezidată de către însuși D-l administrator al Domeniului Coroanei, care a sosit la Gherghița cu o zi mai înainte de întrunire, adică la 1 Decembrie.

În dimineața zilei de 2 Decembrie, Duminică, D-l administrator, împreună cu D-nii agenți, au luat parte la serviciul divin.

După eșirea din biserică, D-sa a deschis lucrările întrunirii

prin puține cuvinte, indemnind pe D-nii agenții să-și depună toate silințele ca prin ideile dezvoltate în aceste întruniri și bine aplicate de fie-care în cercul său de activitate, să corespundă pe deplin înaltei D-sale dorințe de a vedea tot mai mult progresând, pe terenul economic, atât Domeniile Coroanei cu locuitorii săi, cât și țara întreagă, care poate găsi în aceste Domenii bune exemple de imitat.

În aceeași zi și înainte de prânz, s'a vizitat via plantată cu viță americană altoită, crama și pivnița sistematic construite, stupăria precum și pepiniera de pomi roditori de 8 pogoane suprafață și în care se produc pomi roditori atât pentru plantațiile făcute în moșie cât și pentru locuitorii, la cari li se dau fără plată.

După amiază, s'a vizitat secțiunea Gherghița, pe care se află situată ferma domeniului, înzestrată cu magazine, pătule, remize pentru mașine, uscător de hamei, moara cu aburi, locuințe pentru impiegati, un grajd mare de boi, un grajd de vaci, și un grajd pentru tauri și tineret; apoi porcăria de prăsilă, porcăria de creștere cu 3 secțiuni și porcăria de îngrășat, în care se află deja gata îngrășați 90 rimători.

Printre vite se crește rasa moldovenească curată, pentru formarea boilor de muncă și rasa locală încrucișată cu taurii de Algau, pentru lapte, în care scop este și o mică lăptărie cu mașină de smintinit, centrifugă, și alte aparate pentru fabricat untul.

În scopul de a se obișnui și țărani cu fabricarea curată a untului și cu îngrijirea mai bună a vitelor, administrația are înființată la această fermă o școală în care se primesc câte 6 băieți de țărani pe timp de 6 luni, de la 1 Octombrie până la 1 Maiu, și în care timp acești elevi lucrează atât în lăptărie cât și în grajduri la vite. În acest timp li se plătește și câte 15 lei lunar, iar după terminarea acestor 6 luni, fie-care se reîntoarce pe la casele lor spre a aplica cunoștințele căpătate în fermă.

Ca porci se crește rasa mangalița.

S'a mai vizitat perdelele plantate pentru protecție contra vinturilor, plantația de 16 pogoane de pin și molift la Estul fermei, precum și plantațiunile în alee făcute pe toate drumurile și liniile economice din moșie, din care deja în mare parte s'a făcut cu pomi roditori. Domeniul posedă peste 105 kilometri drumuri și linii economice plantate.

În ziua de 3 Decembrie s'a vizitat secțiunea Balta Doamnei, pădurea Gherghița și pepiniera silvică.

În pădure s'a examinat modul exploatărilor și diferitele ope-

rațiunii culturale; iar după prinz s'a vizitat secțiunea a treia a Domeniului, zisă «Sudiți», precum și școala și biserica din acest sat.

În serile zilelor de 2, 3 și în ziua de 4 Decembre, s'au urmat diferite discuțiuni asupra chestiunilor din programul deja stabilit de mai înainte, care a fost următorul:

1. Determinarea raselor de vite ce urmează a se introduce pe diferitele domenii;

2. Discuțiunii asupra diferitelor soiuri de pomi roditori și de ornament de introdus pe diferitele domenii și alternarea lor pe drumurile și liniile economice din interiorul moșilor;

3. Discuțiunea asolamentelor introduse pe Domeniul Gherghița;

4. Discuțiunii asupra diferitelor soiuri de semințe de cereale și alte plante ce trebuiesc introduse cu preferință;

5. Discuțiunii asupra exploatărilor și diferitelor operațiuni culturale de urmat în pădurile Gherghița și Cocioc în timpul pînă la facerea amenajamentelor;

6. Discuțiunii asupra unificării comptabilității la toate domeniile și trecerea de la partidă simplă la partidă dublă.

7. Discuțiunii asupra necesității de a se construi într'un punct central un antrepozit sau pivniță centrală sistematică, în care să se concentreze toate vinurile și fructele de pe Domeniul Coroanei, destinate vânzării. În acest caz ar renta numirea unui vinicultor și conservator de fructe speciale;

8. O conferință ținută de D-l comptabil Medianu, asupra excursiunii făcută de către D-l administrator la mai multe domenii din Ungaria, în vara anului 1901 însoțit fiind de către D-l inginer Oneanu, D-nii șefi de regie Davidescu, Popovici-Sadova și de D-l Medianu.

Luindu-se în discuțiune diferitele chestiuni din program și după mai multe desbateri, s'a stabilit următoarele concluziuni:

I.— În ceea ce privește primul punct, avindu-se în vedere rezultatele satisfăcătoare obținute în ultimii ani la Domeniul Gherghița cu rasa de vite moldovenească, pentru formarea boilor de muncă, s'a stabilit ca această rasă să se introducă și la Domeniile Șegarcea, Sadova și Rușețu; iar ca vite de lapte la Cocioc să se continue cu rasa Algau curată, la Gherghița să se continue cu încrucișarea rasei locale cu taurii de Algau, la Dobrovăț rasa curată Pinzgau, iar la domeniile de munte încrucișări ale rasei Algau cu rasa locală; rasa Algau reușește bine în țara noastră după cum s'a putut constata la țăptăria Periș.

II.— În principiu, s'a stabilit că la toate domeniile, drumurile

și liniile economice să se planteze cu pomii roditori; iar unde aceștia nu reușesc, să se planteze cu arborii de ornament.

În ceea ce privește felul pomilor, s'a ales de preferință merii și periți cari se pot alterna, observindu-se însă ca pe același drum să fie soiuri a căror fructe să ajungă la maturitate la aceeași epocă a anului și preferindu-se acelea cu fructe tomatice.

În măsură mai mică să se planteze caiși și cireși pe unele linii din apropierea fermelor; iar șoselele și drumurile principale să se planteze cu nucii comuni.

Pe lângă apropierea satelor se va planta cu preferință duzii în scopul de a se înlesni locuitorii cu frunza necesară la creșterea viermilor de mătase.

Ca arborii de ornament de plantat, acolo unde pomii roditori nu reușesc să se planteze pe unele șosele prea mult umblate, s'a ales în prima linie salcîmul, apoi teiul, Acer Negundo, castanul, ulmul și plopul piramidal, toți crescuți în pepiniere, iar nu luați din pădure.

III. — În ceea ce privește modul de cultură și asolamentele introduse pe Domeniul Gherghița, s'a stabilit că la noi în țară nu se poate admite de-o-cam-dată de cit tot sistemul de cultură extensiv, bazat pe ogor sterp, iar numai pe întinderi mici și în apropierea fermelor se poate face o cultură intensivă cu gunoierie. S'a găsit bune asolamentele aplicate la Domeniul Gherghița și anume asolamentul de 7 ani, cu următoarea rotațiune: 1) ogor, 2) rapiță, 3) grâu, 4) porumb, 5) cereale de primăvară, 6) porumb timpuriu și 7) grâu; de asemenea asolamentul de 9 ani: 1) ogor, 2) grâu, 3) rapiță, 4) grâu, 5) porumb, 6) borceag nutreț, 7) grâu, 8) porumb și 9) cereale de primăvară. Ca asolament intensiv s'a găsit, practic asolamentul de 4 ani, aplicat cu rotațiunea: 1) cînepă gunoită 2) steclă, 3) borceag nutreț și 4) grâu.

Pentru ameliorarea terenurilor s'a stabilit: ca la toate domeniile să se dea o mai mare întindere nutrețului de borceag, de asemenea să se introducă și plugurile cu aburi cari vor îmbunătăți mult terenurile sărăcite prin cultură și murdare, precum și a celor cu subsol impermeabil.

IV. — Relativ la semințe s'a admis a se da preferință porumburilor mai grele, precum este porumbul roșu și Alciut, deja introduse și experimentate la Domeniul Gherghița.

Să se prefere pe lângă grâu bălan și grăul moldovenesc (roșu), care după 6 ani de cultură la Gherghița a dat bune rezultate, fiind rezistent, productiv și nu cade nicî-odată.

V. — In ceea ce privește exploatarea pădurilor de cimp in general, să se tindă la introducerea regimului codru.

Pină la formarea amenajamentelor însă, să se continue a se extrage arbori numai din etajul dominat sub formă de rărituri, ast-fel precum se urmează acum in seria Lacu Anei din pădurea Gherghița.

VI. — Pentru a se adopta comptabilitatea in partidă dublă, pentru toate domeniile, s'a stabilit a se ține in exercițiul viitor 1902/903 la Domeniul Gherghița, pe lingă comptabilitatea actuală și comptabilitatea in partidă dublă, spre a se putea stabili in mod evident, dacă rezultatele obținute prin comptabilitatea dublă ar face să fie preferită in locul celei in partidă simplă, ținută pină acum la Domeniile Coroanei.

VII. — S'a stabilit inființarea unei pivnițe mari centrale și a unui stabiliment de conservat fructe la Periș, pe Domeniul Cocioe, unde să se aducă toate vinurile și fructele destinate vinzării de la celelalte domenii, și să fie date sub îngrijirea unui specialist.

VIII. — In seara zilei de 3 Decembrie, D-l Medianu, in localul societății culturale C. A. Roseti și in fața unui numeros public, compus și din capiți comunei și din țărani, și-a dezvoltat conferința sa relativă la excursiunea făcută de către D-l administrator la mai multe domenii din Ungaria, in vara 1901, insoțit fiind de către D-l inginer Oneanu, D-nii șefi de regie Davidescu și Popovici-Sadova și de către D-l Medianu.

D-l conferențiar a arătat mai întâi pe scurt importanța și folosul acestor excursiuni, atit pentru progresul Domeniului Coroanei cit și pentru locuitori.

Intrind in subiectul conferinței, D-sa a descris mai întâi *Domeniul Zambolya*, proprietatea contelui Cekonic, in suprafața de 52,000 pogoane, situată in Banat; posedă 21 ferme, creștere mare de vite, două herghelii de cai, 2 pluguri cu aburi, peste 1000 boi de muncă, instalații solide și alte imbunătățiri, cari denotă o bună și vechie exploatare agricolă.

Herghelia Kișber a Statului, unde se produc cai de rasa pur singe englez, și numără peste 600 capete. De aici se impart in țară la depozite reproductori. De mare importanță este și exploatarea agricolă care are plug cu aburi, culturi intensive și foarte multe vite, ast-fel că vine cite 250 kgr. carne la pogon.

Herghelia de la Babolna, care produce cai de pur singe arab și care este aproape de herghelia Kișber.

După aceia D-l Medianu a descris Domeniul Statului Gődölö, situat pe linia B.-Pesta-Lemberg, unde a remarcat mult școala de stupărie și găinărie pentru care Statul unguresc, ca și pentru celelalte îmbunătățiri agricole, sacrifică mult și lucrează cu multă râvnă.

Descriind starea țaranului din Ungaria, arată că este mai bună ca a țaranului nostru, pe care D-l conferențiar îl îndeamnă a cultiva mai bine pământul și a da o mai bună îngrijire vitelor, mai ales că administrația Domeniului Coroanei le pune la dispoziție tauri și armăsari în mod gratuit și de a înzestra satele cu școale ast-fel de bune, cum n'a văzut în satele ungurești vizitate.

* După terminarea desbaterilor întrunirii, D-l șef de regie Boiu, în numele colegilor săi, a exprimat D-lui Administrator mulțumiri respectuoase și recunoștința pe carei agenții o au față de D-sa, care a înlesnit această întrunire atât de folositoare pentru dinșii, asigurându-l solemn că vor căuta ca cunoștințele dobândite și cu această ocaziune să le utilizeze, tot în folosul și spre progresul Domeniilor, a căror îngrijire le este incredințată.

On.

RESUMATUL

Ședințelor adunării generale a societății „Progresul Silvic”, în zilele de 7, 8 și 9 Maiu 1901.

Ședința de la 8 Maiu.

(Urmare')

Un al doilea caz pot cita accidentele pe linia ferată Ploești-Predeal, o linie a cărei întreținere costă sume enorme ceea ce s'ar putea evita prin împăduriri. Apoi o altă necesitate, după D-sa, este cultura terenurilor inproductive, precum, sînt nisipurile pe malurile Dunărei, în Dobrogea și chiar unele terenuri de podgorie.

Incheind, D-sa spune că pusă chestiunea din punct de vedere general, nu vede o soluție fie că s'ar expropria, fie că s'ar cumpăra; dacă însă s'ar constata cele arătate de

1) Vezi numerile pe Maiu, Iulie și August.

D-sa mai sus, soluțiunile ar fi lesne de găsit pentru fie-care regiune în parte. Numai ast-fel s'ar putea face ceva efectiv.

D-l. *I. Mitchievici* spune că a făcut destulă experiență cu plantațiunile și D-sa crede că chiar particularii ar întreprinde asemeni lucrări dacă ar fi îndemnați. Citează mai multe plantațiuni făcute de particulari și chiar de locuitori și s'ar mai găsi și alții, însă pentru aceasta trebuie să se creeze un serviciu special.

D-l *P. Antonescu*. Din cele spuse de D-l Eliescu ar reeși că D-sa nu cunoaște că corpul silvic în mai multe rînduri a arătat efectele dezastroase ale torenților. Sînt 2 ani de cînd Ministerul Domeniilor a însărcinat o comisiune, care să cerceteze cauzele dezastrelor de pe valea Topolog și a propune mijloacele de remediare. Am făcut parte din această comisie și am depus o lucrare documentală, arătînd cu cifre că relele sînt mari și în 1893 guvernul a venit chiar în ajutorul populațiunei. Din suma de 13.000 lei acordată, ca ajutoare din fondul inundațiilor pentru jud. Argeș, s'a dat 7000 lei numai pentru Valea Topologului. În acea lucrare a arătat că răul este organic și amenință, fără a i se da atențiune și cosecînțele sînt inundațiile care se repetă mereu. În 1897 Ministerul de Interne a făcut o statistică, din care reese că pagubele aũ fost de 40 milioane, 100 oameni morți și mai multe vite. Aceste date s'aũ înregistrat și publicat, dar atîta tot, căci lumea a rămas indiferentă.

Am stăruit a se lua măsuri și cel întiiu lucru ar fi, fost să se procedeze la corecțiunea torenților din Stoiceni, unde Statul mai are terenuri de cultură și poate deci procedea la facerea acestor lucrări. Din nefericire nu s'a dat urmare acestei cereri, speră însă că în curînd va înregistra începutul unor lucrări, a căror efecte se vor resfrînge asupra Economiei naționale.

Chestia este importantă și nu 'mî explic ca D-l Eliescu să nu fi cunoscut că corpul silvic s'a manifestat și în această direcțiune și nu este vina lui că nu s'a pus în practică.

În ceea ce privește chestia în sine a împăduririi locurilor neproductive, crede că este absolut necesar a se completa împădurirea nisipurilor, înainte de a se crea alte centre împădurite, apoi a completa golurile din munții județelor Argeș și Muscel. Aci este locul ca Min. Domeniilor

să'și exercite influența sa mai întâi pe proprietățile ce'i aparțin și poate în urmă și particularii, dîndu-se premii, ar imita exemplul Statului.

D-l *I. P. Chihaia* spune că a ascultat toate cuvîntările, dar toți sînt răutăcioși, că n'au voit să'l scoată din încurcătură. D-sa a precizat, vorbind de județele din Moldova, iar nu de nisipuri și nici de corecțiunea torenților de pe Valea Topologului. Dați dar o soluțiune chestiunii, puse de mine așa de clar, orî cum ar fi ea, căci este momentul a se da o asemenea soluțiune.

D-l *A. Eliescu* spune că a priceput chestia și soluția cerută de D-l Chihaia este dată de Codul silvic, ca consiliul tehnic să supună acele terenuri regimului silvic. Este adevărat că particularii s'ar opune și în lege nu este sancțiune, dar atunci să se completeze legea. I se pare că ast-fel cum este pusă chestia de D-l Chihaia nu i se poate găsi o soluție practică de adunare, de oare-ce nu este competentă față de dificultățile ce se presintă. Se pot face constatări științifice, dar atita tot, căci mai întâi trebuie rezolvate chestia financiară și juridică.

D-l *C. F. Robescu*. Asist de 15 ani la discuția chestiunilor silvice, cu ocazia Congresului, și mai cu seamă de cîți-va ani se constată un progres în modul cum se discută. În multe congrese se desbat chestiuni în mod foarte serios, și din aceste discuțiuni se nasc legile.

Chestia împăduririlor este foarte importantă, însă să nu intrăm în prea multe detalii. Să nu credem că vor fi piedici, de oare-ce împăduririle se impun și exemplu avem cele-l-alte țări unde despăduririle s'au făcut pe o scară mare. La noi sînt începuturi destul de serioase, un pas mare s'a făcut cu Codul silvic, deși au fost multe rezistenți și a trebuit să se facă transacții cu particularii. La cîmp însă s'a despădurit și ast-fel s'a născut chestia împăduririlor.

D-l Chihaia a arătat un punct al chestiunii generale. Este o chestie știută și știm ce avem de făcut, însă ne trebuie terenul. Azi nu putem face drumuri fără terenuri, apoi cum o să facem împăduriri. Deci trebuie să ne gîndim la modul cum să avem aceste terenuri. Nu este trebuință de exproprieri, ci să se cumpere aseste terenuri. În Germania Bismark a cumpărat moșii spre a da la germani.

Clima locală se modifică prin orî-ce forme de plantații, d. e. Lombardia. Și la noi Ministerul ar putea da pueți la țărani să planteze între locuri și această măsură răspîndindu-se s'ar aduce o ameliorare.

Este foarte adevărat că Ministerul ar putea să cumpere și unele domenii, dar situația economică actuală nu permite.

Terminînd, spune că desbaterile vor rămîne importante și fără a se lua o soluție și ceea-ce ar fi de dorit din partea noastră este că *regimul silvic să se întinză și la cîmp.*

D-l *N. G. Popovici*. În urma celor spuse de D-l Robescu are puțin de adaus spre a răspunde D-lui Eliescu. Chestia este bine și simplu pusă și toți au răspuns bine, însă cum să împădurim cînd nu avem terenul? Să devenim proprietari, asta este partea grea. Mai răspunde D-l Eliescu că deși nu noi făurim legile, însă sîntem în măsură a spune în ce mod s'ar rezolva.

După ce mai vorbesc D-nii *I. Milchievici* și *B. D. Neayoe* se amîna discuția, ridicîndu-se ședința la ora 12 noaptea.

Ședința de la 9 Maiu.

A treia ședință a avut loc în ziua de 9 Maiu și s'a deschis la ora 9 $\frac{1}{2}$ seara, sub președinția D-lui *I. Kalenderu*, răspunzînd la apelul nominal 106 din D-nii membrii.

Apoi D-l Președinte declară discuția deschisă asupra chestiunii pusă ieri la ordinea zilei, dînd cuvîntul D-lui Broșteanu.

D-l *C. Broșteanu*. Am ascultat cu toții discuțiunea chestiunii puse, atît din punct de vedere tehnic, cît și din punct de vedere juridic. Eū cred că, față de modul cum s'a discutat și față de legile ce avem, putem da Statului mijloacele de a împăduri.

Prima părere a fost că Statul față de art. 19 din Constituție este cu totul dezarmat și a doua părere se reazemă pe art. 15 din Codul silvic.

Ambele aceste păreri nu dau soluția. Constituția are menirea de a declara principii hotărîte, iar în partea finală se spune că se vor întocmi diferite legi, între cari la No. 7 spune că se va vota legea privitoare la păduri. S'a întocmit legea de la 1881, care atunci făcea față necesităților și dacă

la 1881 nu s'au supus regimului silvic pădurile de la câmp, se poate face acum.

Prin un articol adițional la Codul silvic, să se prevadă ca o parte din proprietățile particulare să se împădurească și de nu poate Statul să ia terenul din folosință, îl va planta dînd o indemnizație proprietarului.

D-1 I. *Milchievič*, citește următoarea soluțiune :

La cestiunea că: «față cu lipsa complectă de păduri în unele regiuni ale țării, unde Statul nu este proprietar, în ce mod s'ar crea masive păduroase». Soluțiunea este:

Statul fiind cel mai mare proprietar, are datoria în interes general, să planteze mai întîiu însuși în moșiile sale de câmp și munte. toate nisipurile mobile, bălțile în care stagnează apa depusă din ploii; 15% din terenurile arabile situate în localitățile unde nu sînt păduri și toate acele ondulațiuni de terene unde prin erupțiune de ploii și zăpezi mari s'ar crede un pericol sau pagubi costisitoare.

Pentru care lucrări să se decreteze serviciuri de plantațiuni regionale, *separate de administrația ocoalelor silvice*, a căroră agenți să fie obligați a fi și dascălii de plantațiuni la proprietarii particulari.

Și cînd Statul ne mai avînd ce mai planta în moșiile sale, atunci să ia măsuri pentru plantarea unor asemenea terene de la proprietarii, îndărătnei, fie pentru utilitate publică, fie prin transacțiuni, rîscumpărări, etc.

D-1 D. *Papinian*, luînd cuvîntul, spune că soluția nu răspunde la chestiune, de oare-ce se ocupă de terenele Statului.

D-1 D. *Ionescu-Zane*, dă citire raportului de verificare gestiunii financiare pe anul 1900—1901:

PROCES-VERBAL

Anul 1901, luna Maiu, ziua 9.

Domnule Președinte,

Domnilor Membri,

Conform votului D-v., dat în ședința de la 7 Mai a. c., sub-scrișii ne-am întrunit în comisiune în ziua de 9 Maiu și am procedat la verificarea gestiunii financiare a societății pe exercițiul 1900—1901.

Din condicele de încasări și alte acte justificative, ce ne-a prezentat D-1 Secretar-Casier, am constatat :

A) La venituri:

1. Din taxele de înscriere și vnzarea cărței « <i>Vânătoarea</i> », registrul vol. No. 1, cu recipisele coprinse între No. 14—24 inclusiv, s'a încasat	Lei B. 200,—
2. Din cotizațiune, cu recipisele coprinse între No. 727—800 și de la 1—68, excluzînd sumele din recipisele No. 753, 777, 792, 794, 797 și 10, 11, 14 și 60 anulate, s'a încasat	1.577,—
3. Din abonamente la <i>Revista Pădurilor</i> , cu recipisele No. 1034—1388 și 1—44, afară de sumele, prevăzute în recipisele 1058, 1070, 1085, 1095, 1097, 1125, 1127, 1130, 1133, 1148 și 15, 24, 27 și 28 anulate, s'a încasat	2.035,50
4. Din donațiuni de la D-na Elena Turnescu, cu recipisa No. 26, s'a încasat	300,—
5. De la cupoanele efectelor societății, în valoare nominală de lei 13.500, s'a încasat	660,—
Adică s'a încasat în total în anul 1900/901, suma de	4.772,50
S'a încasat prin urmare cu lei 987 bani 50 mai puțin de cât prevederile budgetare, provenite din cotizațiuni și abonamente.	

B) La cheltueli:

1. Pentru imprimarea <i>Revistei</i>	Lei B. 1.387,35
2. » diferite imprimate	188,—
3. » expedierea <i>Revistei</i> și diferite furnituri	103,50
4. » abonamente la reviste	60,85
5. Remisa incasatorului	132,80
6. Indemnizarea secretarului	960,—
7. Cheltueli extra-ordinare, furnituri	382,—
8. Imprimarea cărței <i>Vânătoarea în România</i>	1.500,—
9. Indemnizarea, dată D-lui M. Tanasescu	350,—
Total	5.064,50

Toate aceste cheltueli sînt făcute în limitele prevederilor budgetare, cheltuiindu-se mai puțin lei 1.295 bani 50, proveniți de la netipărirea anuarului și de la casa de fer care n'a fost cumpărată.

Dacă din sumele incasate de lei 4.772,50, plus excedentul din anul trecut de 1005 lei 55 bani, se scad cheltuelele făcute în sumă de 5.064 lei 50 bani, rămîne ca excedent de vărsat 713 lei 55 bani pe exercițiul 1900/901.

Această sumă, unindu-se cu fondul ce se compune din efecte publice, garantate de Stat, găsim că averea societății este de lei 14.213 bani 55, de care dispune actualmente.

Aceasta fiind situațiunea financiară a societății în raport cu budgetul anului 1900—1901, sîntem de părere a se aproba de D-voastre și a se da descărcarea D-lui Secretar-casier N. C. Nădejde.

În ceea-ce privește budgetul prezentat de comitet pe exercițiul 1901—1902, se prevede la venituri suma de lei 7.100, și la cheltueli suma de lei 6642 bani 60, ceea-ce ar da un excedent de lei 457 bani 50.

Acest budget l-am găsit bine întocmit și ve rugăm să'l aprobați.

Domnilor Membri,

Situațiunea financiară a societății fiind puțin mulțumitoare, din cauza întârzierilor în încasările abonamentelor la revistă și a cotizațiilor; ve rugăm pe cei prezenți să bine-voiți a achita datoriile ce cu toți avem pentru societatea noastră.

Prosperitatea financiară a societății, este prosperitatea ei, în fapte și acțiuni; faptele și acțiunile ei se resfrîng în bine asupra numelui și reputațiunii meseriei ca braslă constituită în Stat. — Să dăm dar cu toții cu inima deschisă, obolul nostru societății noastre, și la timp, pentru ca să culegem roadele, la cari ne așteptăm, și pentru ca să fim folositori țării.

Sînt 15 ani, de cînd există această societate și numai cu puțin mîi mult entusiasm din partea membrilor ei, am fi putut să fim mult mai departe ca azi. Trebuie să constatăm cu mulțumire însă, că dacă azi suntem ceea ce suntem și ne place a crede că societatea noastră este una din cele bine constituite, faptul se datorează numai nețărnuturii dragoste pentru silvicultură națională a mult iubitului, patriotului, savantului și vrednicului nostru Președinte.

Domnilor Membri,

Să ne dea voc D-l Ioan Kalinderu, ca pentru a 15-a oară, de cînd există societatea, să-i depunem omagiile noastre de recunoștință pentru modul sîrguitor și pentru lupta ce a depus în învingerea dificultăților, ca să ne conducă societatea ast-fel, ca cu toată apatia, de care în special în ultimii 2 ani noi am dat dovadă, totuși D-sa să nu se obosească și să conducă înainte carul acestui greoiu convoi.

Dee-i D-zeu zile multe încă de aci înaintea pentru binele societății și corporațiunii noastre și pentru binele țării în general.

Comisiunea D-v. mai constată cu mare satisfacțiune participarea în anul acesta la adunarea generală aproape a întregului corp silvic al Statului, și aceasta grație înaltei autorizațiuni a D-lui Ministru al Agriculturii B. Misir, care, pe lîngă concediul acordat și invitațiunilor personale, date de serviciul respectiv D-lor membri ai societății din corpul silvic, a mai acordat și bilete de liberă circulație pe C. F. R., lucru ce pentru prima dată s'a făcut și care constituie o puternică încurajare pentru noi.

De aceea, D-lor, ve rugăm, ca cu toții să mulțumim D-lui Ministru care nu numai că ne-a făcut aceste înlesniri, dar a bine-voit a onora societatea cu prezența sa, dînd cea mai mare atențiune și punînd un interes vădit la toate discuțiunile urmate.

Nu putem termina acest raport, D-lor membri, fără a nu vă ruga ca cu toții, recunoscători pentru înalta solitudine, ce iubiții noștri Suverani poartă societății, să zicem:

Trăiască MM. Lor Regele și Regina, trăiască AA. Lor Regale Principele-moștenitor Ferdinand și Principesa Maria, trăiască Altețele Lor Regale, micul Principe Carol și Principesele Elisabeta și Maria.

Membrii Comisiunii de verificare: { *C. Panaitecu.*
C. R. Ruscescu.
Dim. Ionescu-Zane.

D-l Președinte *I. Kalinderu*, spune că are deplină convingere că Societatea va merge înainte, căci este legală de existența Domeniului Coroanei. Corporația va prospera dacă va fi armonie și dacă conducătorii vor administra cu duhul blîndeței.

Mulțumește pentru osteneala ce 'și-a dat comisia și dacă este ceva care nu a mulțumit, urmează ca la alegerea viitoare să se înlocuiască unii membrii din comitet.

După o pauză de 20 minute, mai urmează o mică discuțiune între D-nii Broșteanu, Marinzeller și P. Antonescu, asupra chestiunii discutate la începutul ședinței, apoi

D-l *I. Kalinderu*, luînd cuvîntul, spune că de oare-ce este vorba de finanțe, chestiunea să se cerceteze din nou pînă la anul viitor, cînd se va mai discuta.

Apoi propune a se amîna pentru anul viitor discuția asupra chestiunii: *Mijloacele de a se spori durata lemnului de construcție și industrie*, de oare-ce ora este înaintată și trebuie a se discuta prima chestiune pusă la ordinea zilei pentru care dă cuvîntul D-lui M. Tănăsescu.

D-l *M. Tănăsescu*, enunțînd chestiunea, spune că de acum, 2 ani D-sa s'a gîndit că ar fi bine să discutăm cum s'ar putea înființa o casă de ajutor mutual pentru membrii societății. Societatea noastră are ființa de 15 ani, că s'a muncit ca să ajungem unde sîntem și este timpul să avem aspirațiuni mai mari. Pe lîngă discuțiunile științifice, cred că trebuie să ne ocupăm și de noi, pentru a putea obține un ajutor în cazuri grele, precum boală, mutare, reduceri, etc. Mai mult ca nicî-odată simt necesitatea înființării acestei case, față de reducerile din lefurile funcționarilor și mai cu seamă că nicî pînă în prezent noi silvicultorii nu am fost grozav de bine plătiți. Apoi cred că ar fi nemerit ca această casă să nu fie numai de ajutor ci și cooperativă.

Pentru ca această casă să ia ființă, trebuie un fond și constituirea lui este foarte grea în starea actuală de lucruri, de aceea cred că ar fi lesne ca Societatea «Progresul silvic» să ne vină în ajutor, dînd o parte din capitalul ei, d. e. plusul peste 10.000 lei, apoi fondul casei să se alimenteze din depunerîi lunare de cîte 5 lei de către membrii.

Chestiunea mi se pare foarte importantă și propunerea ce am de făcut este ca să se numească o comisiune care

să se ocupe și la anul viitor să depună un proiect de statute, care să se voteze de adunare.

D-l *Al. Bulgăreanu*, spune că și societatea noastră, ca multe altele, se ocupă de lucruri abstracte, mereu se emit idei și nu se face nici un progres, de aceea ar fi bine să ne ocupăm și de părțile practice și atunci de sigur, în societate, pe lângă funcționarii se vor înscrie și proprietarii.

Ideia creării unei case de ajutor este foarte bună, dar nu văd mijloacele cum s'ar putea realiza, căci o societate trebuie să îndeplinească 3 condițiuni: 1) membrii mulți; 2) alte resurse de cât cotizatiile; și 3) să aibă și sucursale; or aceste condițiuni nu îndeplinesc societatea noastră și face rezerve dacă va da rezultatele dorite.

Pentru a avea în realitate o casă de ajutor, trebuie a se găsi și alte resurse, precum sindicatele, apoi societatea să facă și alte operațiuni.

D-l *D. Ionescu-Zane*, crede că chestia cum s'a pus este în afară de cadrele societății, căci nici un articol nu o prevede. Apoi chestia este prea delicată și nu avem nici mijloacele.

D-l *I. Kalinderu*. Chestiunea în adevăr este în afară de statute, dar propunerea este bună și bine-venită. Împărtășeste părerea D-lui Tănăsescu, de a se numi o comisiune compusă din D-nii *M. Tănăsescu, C. Broșteanu, I. P. Chihaia* și *N. Gh. Popovici*, care pînă la anul viitor să alcătuiască statutele și atunci vom pune bazele societății.

Cît pentru fonduri, nimic nu ne împiedecă să înscriem în budget o sumă ca ajutor. Societatea are de incasat peste 9000 lei, pe cari îi putem destina ca fond al casei de ajutor, dar trebuie D-v toți să vă puneți în curent cu plățile.

Forma propusă de D-l Bulgăreanu este prea complicată și nu în proporții cu societatea noastră.

Înainte de a termina, ve fac următoarele propuneri:

1. În budgetul actual al societății s'a prevăzut Lei 500 pentru un anuar, propun a se numi o comisiune compusă din D-nii *N. Saegiu, D. Papinian, Petre Antonescu, V. Pretorian, P. Grunau, D. Rusescu* și *B. D. Neagoe*, care să se ocupe de redactarea aceluși anuar.

2. Fac apel la D-nii ce 'șî-au luat sarcina de a trimite

scrieri pentru Revistă, ca să nu uite însărcinarea ce 'și-a luat și 'i rog să vină mai des pe la societate.

Apoi Adunarea, după propunerea D-lor *I. Kalinderu* și *Gr. Antipa*, aclamă ca membru onorific al societății pe D-l *B. N. Missir*, Ministrul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor.

După care D-l Președinte încheie ședința la ora 12 $\frac{1}{2}$ noaptea, urînd bună călătorie membrilor prezenți și mulțumindu-le că au asistat în număr așa de mare la toate ședințele.

Notă. — Conform programului stabilit în ziua de 8 Maiu, membrii societății au făcut o excursiune la domeniul coroanei Cocioac, precum și la pădurile Cocioac și Snagov; iar în ziua de 9 au vizitat dimineața muzeul zoologic de sub direcția D-lui *Gr. Antipa* și după amiază fabrica *Lessel*.

ASUPRA REVIZUIREI LEGEI POLIȚIEI VÎNATULUI

Cu mare plăcere am citit un articol din *Revista Pădurilor* din luna Septembrie a. c., asupra materiei sus indicată. Fiind interesat a înmulți pe cit se poate vînatul pe moșia Fintinelele, 'mă permit a pune în vedere prin aceste rînduri, încă o calamitate de care suferă mai ales înmulțirea căprioarelor sălbatice, și care, după opiniunea mea, trebuie combătută în primul rang prin dispozițiuni legale.

Se observă, în adevăr, că în fie-care primăvară se prind în pădure o mulțime de ezi (puș de căprioară), cari se vind în orașe spre a fi domesticiți și satisface ast-fel plăcerea cumpărătorilor.

Adese-orî se întimplă însă ca ei se moară din cauza relei lor întrețineri.

Cei ce se indeletnicesc cu asemenea fapte, sint mai ales țărani cari, pretextînd că umblă după bureți ori uscături, în realitate ei se introduc în pădure cu intențiunea de a prinde ezi.

Am constatat în fie-care an, în luna lui Iunie mai cu seamă, o mulțime de asemenea ezi, în special în orașul Bacău, care nu pot fi prinși aiurea, de cit numai pe moșia Fintinele, unde se află deja un mare număr de căprioare selbatice.

Eu cred așa dar, că pentru combaterea acestor fapte, foarte vătămătoare înmulțirii căprioarelor, trebuie a se prevedea, în noua

lege proiectată, pedepsele cele mai riguroase și nu numai pentru acela care prinde ezi, dar și pentru acela care 'i cumpără. Tot în acest mod trebuie procedat și când cine-va vinde saii cumpără vinat impușcat în timpul oprit.

Afară de aceasta, va fi foarte folositoare dispozițiunea administrativă, ca în luna Iunie să fie oprit în păduri cu cea mai mare stricteță stringerea bureților, fructelor de pădure, saii uscăturilor.

Mi mai permit a atrage atențiunea celor în drept asupra executării dispozițiunilor legale în privința poliției vinatului. Această execuțiune a fost pînă acum foarte slabă, adică în cele mai multe localități nimeni nu s'a conformat dispozițiunilor acestor legi. Atît autoritățile publice cit și proprietarii nu le-au îndeplinit cum se cade. Așa fiind, modificările propuse prin sus zisul articol din *Revista Pădurilor* din luna Septembrie, sînt foarte bune. De dorit ar fi însă ca de astă-dată să se ea cele mai serioase măsuri pentru esacta executare a acestei legi, căci alt-fel ea rămîne o literă moartă și nu se ajunge nici o dată la scopul dorit.

Adolph

Șef-Silvicultor.

Fintinelele, Noembrie 1901.

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

Să cruțăm pădurile. Sub titlul acesta ziarul *Sibirskaja Jizu* (No. 137) face un apel desperat la toți locuitorii din Siberia să cruțe pădurile, spunind între altele următoarele de unde ar putea trage lecție oricare, dintre cei ce văd în pădure un dar a lui D-zeu, lăsat nouă să ne folosim de el după voe.

Foametea din anii trecuți a atras atenția multora nu numai, din cauza întinderei mari ce ocupa ei și mulțimea de popor ce a îndurat lipsa sub formele cele mai grozave.

De mult în Siberia noi singuri ne-am preparat lovitura, încetul cu încetul alunecăm pe panta cea rea fără să ne dăm semă. De ciți-va ani însă vedem cu toții și încă cu ochi mari cum cimpiile și livezile noastre suferă de lipsă de umezeală, deja de ani plugarul din *Tom* vede bine că riurile mari ca *Ob* și *Tom* împreună cu surioarele lor *Inea* și altele mai mici, încep a seca din ce în ce mai mult.

Multe piraie mici din valea *Tom* și multe lacuri au secat cu desăvârșire.

Și această secare progresivă a apelor nu se explică alt-fel decât printr'o barbară și nechibzuită exterminare a pădurilor.

Nu mulți ani înainte frumosul riū *Tom* inunda cu apele sale cîmpiile din împrejur și azi abia rar își mai atinge matca veche. Nu de mult sute de sate erau împresurate de păduri frumoase și acuma stau în mijlocul cîmpiilor seci; presărate alocurea cu cite un butuc ars de foc. În două-zeci de ani pare că un uragan a distrus frumoasele păduri din valea *Tomului*.

Nu știm și me tem să prevăd ce ne așteaptă, dacă și în viitor vom fi așa de răi cu pădurile din Siberia, ce va ajunge agricultura abia eșită din fașe?

Regimul silvic cu legile lui de protecția pădurilor a venit prea târziu, cînd ele nu mai sînt, cînd apele au secat, și cîmpiile sînt pustiite. Oare trebuie să mai așteptăm legi care să ne oprească a nimici pădurile? noi nu ne dăm seama că peirea lor e peirea noastră? Termină spunînd.... Cruțați pădurile, de ele depinde viitorul țării noastre.

Gh. D. Belinschi

Silv.-ajut. Dom. Coroanei Bicz.

* * *

Bibliografie și Notițe meteorologice.—*Clima și pădurile*, pag. 107—119 din *Revista Pădurilor*, anul XV, este titlul unui articol care coprinde, în traducere, o conferință ce un silvicultor francez a făcut asupra acestui subiect la Belfort și apoi, tot în traducere, din *Agenda Silvicultorului*, cite-va indicațiuni asupra influenței pădurilor asupra climei. Ar fi foarte multe de spus atît asupra entuziasmului ce reiese din conferință cit și mai cu seamă asupra celor stabilite «deja în mod incontestabil» și trecute în *Agenda Silvicultorului*. Multe din aceste lucruri considerate incontestabile le găsim noi, ca și alți meteorologiști, din contră, foarte contestabile. O probă despre aceasta se găsește în cartea a cărui titlu urmează:

Schreiber, Dr. Paul. *Die Einwirkung des Waldes auf Klima und Witterung*, pag. 85—204 și 3 chărți din *Tharander forstliches Jahrbuch* Bd. 49. În mai bine de 100 de pagini, învățatul director al Institutului Meteorologic al Saxoniei demonstrează următoarele trei propozițiuni, pe care le-a enunțat într'o conferință ce

a făcut la Zwickau la a 42 întrunire a Societății saxonă de silvicultori, asupra subiectului *Die Meteorologie in der Forstwissenschaft*;

1. Influența pădurei asupra temperaturii aerului este așa de mică în cât în practică ea se poate neglija ;

2. Umezeala aerului în pădure diferă așa de puțin de aceea din cimpul liber, în cit toate preceptele basate pe dinsa nu se pot susține ;

3. În ceea-ce privește frecvența și cantitatea precipitațiilor, pădurea nu poate exercita de cât o influență neînsemnată. Aci nu este vorba de chestiunea privitoare la influența ce are pădurea asupra modului de absorbire al precipitațiunii de către suprafața, solului și asupra circulațiunii apei. Nu este nici o îndoială că ploile au o însemnată influență asupra economiei apelor după cum ele cad pe un teren gol sau pe un teren acoperit cu vegetațiune.

H.

BIBLIOGRAFIE

Călăuza silvicultorului pe anul 1902.

Una din lacunele cele mai mari ce se simțea în serviciul silvic Român, era lipsa unui uvrajiu portativ, care să cuprindă un rezumat de tot ce știința forestieră are mai important : tarife complete de cubagiul lemnelor sub toate formele etc. la care să se adauge legile cele mai indispensabile, de cari agentul silvic are zilnic necesitate, ca Codul silvic adnotat cu jurisprudența Curței de Casație, legea poliției vînatului, a pescuitului și regulamentele de aplicarea lor etc.

Pentru complectarea acestei lacune, Societatea *Progresul silvic*, la Adunarea generală ținută la Maiu a. c., a luat măsură, prin numirea unei comisiuni, care să se ocupe în special cu redactarea și compunerea numitei lucrări, care să se tipărească sub auspiciile sale. Anunțăm de cititorii acestei reviste că lucrarea în chestiune s'a dat deja la tipar și va apare în curînd, sub numele de «Călăuza silvicultorului pe 1902», avînd următorul conținut :

Cap.	I	Calendarul în genere.
>	II.	Calendar de afaceri.
>	III.	Calendarul silvic, agricol și de vîntoare.
>	IV.	Statistica pădurilor.
>	V.	Comerțul lemnelor.

- Cap. VI. Formule și tabele de calcul.
 » VII. Măsuri și greutateți în genere.
 » VIII. Măsuri și greutateți silvice.
 » IX. Cubajul lemnelor doborâte.
 » X. Cubajul lemnelor în picioare.
 » XI. Calcularea debitului lemnelor rotunde.
 » XII. Pierderi provenite din debitare.
 » XIII. Ferăstrac.
 » XIV. Cite-va proprietăți tehnice ale lemnelor.
 » XV. Pepiniere, însămânțări și plantări.
 » XVI. Taierea și transportarea lemnelor.
 » XVII. Construcțiunea drumurilor forestiere.
 » XVIII. Construcțiuni hidraulice.
 » XIX. Produse secundare și accesorii.
 » XX. Diverse procedeeuri de conservarea lemnelor.
 » XXI. Din legislația necesară silvicultorului.
 » XXII. Diverse.

COMERȚUL LEMNELOR.

1. Cît lemn importă Anglia.

În timpul de la 1 Ianuarie și pînă în August a c., Anglia a importat material lemnos brut, debitat 5.976.467 load contra 5.753.691 din 1900 și 5.631.209 load din 1899 (1 load = 50 cubic fort, și un cubic fort = 0 m³ 283.15). Suma totală de prețuri a materialelor importate s-a ridică la 14.715.433 funt de lire sterline în anul 1901, la 14.639.833 funt în 1900 și 12.930.857 în 1899. În comparație cu anii doi din urmă, importul s'a urcat cu 75.599 funt de lire sterline, urcîndu-se importul produselor fasonate și micșorîndu-se simțitor importul materialului rotund (brut).

După cantitatea ce importă din diferite țări s'a format următorul tablou:

<i>Lemn brut din:</i>	1900	Load.	1901	1900	1901
Rusia	349.934	—	361.273	645.472	689.490
Suedia	326.989	—	344.707	487.541	487.486
Norvegia.	24.416	—	226.889	341.935	338.342
Germania	179.992	—	167.273	472.104	459.234
Statele-Unite	119.158	—	117.766	577.137	580.974
India Brit.	41.806	—	25.920	520.959	312.109
Canada.	58.300	—	54.614	311.680	302.753
Diferite State	713.883	—	603.888	759.687	610.311
Total	2.003.878	—	1.902.330	4.111.518	3.780.099

Produse fasonate din:

Rusia	891.943	—	1.122.267	2.505.138	2.831.433
Suedia	1.010.897	—	1.061.463	2.629.519	2.656.242
Norvegia.	348.667	—	341.187	967.127	973.921
Statele-Unite	514.166	—	459.306	1.717.437	1.508.135
Canada.	897.166	—	973.846	2.415.625	2.594.953
Diferite State	86.974	—	116.095	293.697	370.050
Total	3.749.813	—	4.074.137	10.528.319	10.934.734

2. În total materialele brute, debitate etc. sunt :

în 1900, 5.753.691. 1900, 14.639.834.
„ 1901, 5.976.467. Cu prețurile totale 1901, 14.715.433.

Cifrele vorbesc de la sine, în loc de comentarii pentru fie-care Statu exportativ.

2. Cât lemn a exportat Rusia în timp de 4 luni

1 Ianuarie - 1 Maiu 1901.

În Germania, bârne de molid și brad în anul 1900, pentru suma de 781.000 ruble, în 1901, 911.000 ruble.

Scindurărie		1900	1901
În Germania	pentru	292.090 ruble	291.000 ruble
» Anglia	»	268.000 »	754.000 »
» Olanda	»	126.000 »	211.000 »
» Franța	»	149.000 »	257.000 »
» Belgia	»	65.000 »	88.000 »

3. Importul lemnului în Germania în anul 1899

Se ridică la suma de 9.141.698 fr. în comparație cu anul 1898 când a fost de 7.709.726, deci în anul 1899 importul s'a mărit cu 18 $\frac{1}{10}$ %. În anii din urmă importul materialului lemnos a crescut simțitor în Grecia, ast-fel în anul 1892 importa abea de 3.345.000 fr. și forma abea 3 $\frac{1}{10}$ % din importul total, pe când în anii din urmă furnisa 7 $\frac{1}{10}$ %.

Gh. D. Belinschi.

Silv.-ajut. Dom. Coroanef Bicaz.

INFORMAȚIUNI

Venitul pădurilor Statului pe exercițiul 1900—1901, care s'a închis la 30 Septembrie a. c., a fost de *Lei 7.205.997 bani 36*, față de prevederile budgetare, cari au fost de *Lei 5.000.000*, pădurile au dat un **excedent de Lei 2.205.997 bani 36**.

Toate cheltuelile prevăzute în budgetul anului 1900—1901 privitoare la serviciul silvic, au fost de *Lei 1.306.520* și anume retribuțiunea personalului superior, al arhivei, brigadierilor și pădurarilor *Lei 1.287.500*, iar *Lei 19.020 (!)* sînt cheltuelile diverse, precum : instrumente, furnituri, chirii etc.

Dacă admitem că întreaga sumă prevăzută în budget s'a cheltuit, venitul net al pădurilor Statului pe exercițiul 1900—1901 a fost de **Lei 5.899.477 bani 36**, ceea ce ar face

Lei 5 bani 40 pe an și pe hectar; iar cheltuielile sînt de Lei 1 bani 20.

Pină la 30 Septembrie a. c., s'a incasat ca venit al pădurilor Statului în comptul exercițiului 1901—1902, suma de Lei 2.268.672 bani 35.

Au fost admiși ca membrii activi ai Societății «Progresul silviei» D-nii Colțescu St., Stamatescu I. St., Marinescu N., Codrescu C. Gh. Popescu I., Precup A., Armășescu C., Candiani I. A., Belinschi Gh. D.

Dintre pădurile licitate în cursul lunei Noemvrie, s'a aprobat vînzarea a 99 păduri din 293.

Asemenea s'a aprobat vînzarea pădurei Tarcău, adjudicîndu-se asupra D-lui Emil Costinescu, pentru Societatea de exploatare «Tarcău».

CLIMA LUNEI NOEMVRIE 1901 st. n.

La București—Filaret.

Clima lunei Noemvrie a fost caracterisată printr'un timp mai rece ca de obicei și mult mai puțin ploios. Decada a doua a fost cea mai călduroasă, iar intia ceva mai ploioasă.

Temperatura lunară 3°5 este aproape cu un grad mai mică cu normala. Ziua cea mai călduroasă a fost la 16, cînd termometrul a ajuns la 20°9, care este temperatura maximă a lunei; cea mai răcoroasă la 30, cînd s'a înregistrat și temperatura minimă a lunei, la 5°9. Perioadele mai călduroase din cursul lunei au fost de la 8 la 10, de la 13 la 19 și de la 21 la 24; restul zilelor au fost reci, cu deosebire cele de la 24 la finele lunei. Zile de îngheț 19; nici una de iarnă. De ordinar în Noemvrie sunt 13 zile de îngheț și 2 de iarnă. Cantitatea totală de apă 142 mm. este cu 27.7 mm mai mică ca normala. De la 1864 încoace au fost 8 ani în care s'a adunat în Noemvrie mai puțină apă ca acum. În total au fost 6 zile în care au căzut cantități apreciabile de apă, în 3 din ele 1,27 și 28 a fost zăpadă amestecată cu ploaie, la 26 numai zăpadă dar în mică cantitate. Vîntul dominant a fost Crivățul. Presiunea atmosferică mijlocie 757.7 mm. este cu jumătate mm. mai coborîtă ca normala. Cerul mult mai puțin înorat ca de obicei; au fost 13 zile senine, 12 noroase și 5 acoperite. Soarele a strălucit în 26 zile pe o durată totală de 178 ore, cu 78 ore mai mult ca normal. Rouă s'a observat în 9 zile, brumă în 21 și ceață în 4.

În prima decadă din cursul acestei luni vegetațiunea arbustivă a încetat. Frunzele la toți arborii, arbuști și pomi roditori, au căzut ca totul pină către jumătatea lunei. Grîul și rapița au continuat a vegeta și a se desvolta în perioadele călduroase ale lunei.

Institutul Meteorologic.

CE ÎNSEMNEAZĂ STATORNICIREA HOTARELOR ?

(RĂSPUNS)

Sub acest titlu, amicul meu și coleg, d-l N. Saegiu, a crezut de cuviință să publice, în No. pe luna trecută, un articol prin care 'și a propus a dovedi :

1. *Nepotrivirea ce există între subiectul tratat de mine în No. de pe Octombrie al acestei reviste și titlul ales de «Statornicirea hotarelor» ;*

2. *Greșita mea părere asupra consecințelor cadastrului în privința transmiterii dreptului de proprietate ;*

3. *Necesitatea păstrării hotarelor după vechia stăpânire și după arătarea martorilor ; și în fine*

4. *Inconveniente propunerii de a se hotărâni moșiile și pădurile Statului prin agenții serviciului silvic.*

Zic, 'și-a propus a dovedi, cit pentru faptul dacă a isbutit, orî nu, să facă aceasta, incumbă cititorului imparțial dreptul să judece și să hotărască.

De același spirit de prietenie, de care declară d-sa că a fost animat cînd a întreprins discuțiunea în cestiune, me voi călăuzi și eu în răspunsul ce, negreșit, eram dator a'l da, spre a risipi orî și ce confuziune, a împiedica o greșită interpretare a cuvintelor ce am întrebuițat, ca ast-fel să nu se mai poată da loc, dragă Doamne, *la dezordine, incertitudine sau perturbațiuni.*

Și, spre a păstra un teren de obiectivitate și mai senină ca cea făgăduită de d-sa, voi lăsa nerelevantă transparenta aluziune care reiese din ultima frază cu care 'și încheie articolul :

„Este mult mai profitabil pentru interesul general ca fie-care să'și vadă bine de treaba cu care este deprins și în care se pricepe“.

Asupra veracității acestei afirmațiuni, cite fapte interesante nu s'ar putea povesti, ce' drept, despre rostul lucrurilor în țara românească!, deosebirea fundamentală însă este că în specie nu se poate susține, cu temei, că eu, or' onorabilul meu adversar de controversă, nu ne-am văzut, vre-o dată, bine, de treaba cu care am fost deprinși și în care ne pricepem.

Dacă sînt reguli, de ce nu ar exista și excepțiuni?

„Mă așteptam, zice d-sa, că sub titlul „Statornicirea hotarelor“, ce poartă articolul publicat de d-l Petre Antonescu... să citesc descrierea diferitelor sisteme de hotare, dispozitive și construcțiuni, cari de cari mă ingenioase, întrebuințate pentru fixarea pe fața pămîntului a semnelor despărțitoare între proprietăți“.

Rețineți bine aceasta, căci vom avea trebuință mai tirziu: „diferite sisteme de hotare, dispozitive, etc... întrebuințate pentru fixarea pe fața pămîntului a semnelor despărțitoare între proprietăți“.

„Am fost foarte mirat — continuă d-sa — că d-l P. Antonescu tratează sub acest titlu despre necesitatea, incontestabilă, de sigur, ca toate moșiile și pădurile, măi ales ale Statului, să fie hotărnicite“.

Cine a citit cu atențiune articolul meu, s'a putut convinge, cu înlesnire, că prin statornicirea hotarelor nu am înțeles numai faptul hotărnicirii proprietăților Statului, căci pentru ca limitele lor să nu măi poată fi, pe viitor, supuse schimbărilor eventuale, ca să nu măi fie cu puțință or'ce contestațiuni ulterioare în această privință, ca ele să fie stabilite în mod permanent, cu o singură vorbă, *statornicite*, să cere măi întiiu ca hotărnicia în cestiune să fie confirmată de Tribunal, să rămînă definitivă, operațiune care durează une-or' 30, 40 și 50 ani, — exemplu: Domeniul Coroanei Șegarcea, din județul Dolj, etc. cînd numai

se poate procede la punerea, sau aşezarea semnelor definitive de hotar, şi numai după sfârşirea acestei din urmă lucrări, poate fi vorba despre o statornicire a hotarelor.

Alte-ori, ca să ajungem la acelaşi rezultat, nici că e nevoie de vre-o hotărnicie: închipuiţi-ve 2 proprietăţi ale Statului vecine, care se arendează separat. În cazul acesta pentru statornicirea limitelor şi despre urgenţa acestei operaţiunii nimini nu se îndoieşte, n'avem de cit să procedăm la fixarea lor, în mod durabil, prin semne distinctive de hotar.

Dar să admitem, pentru moment, ipoteza că eu m'aş fi referit numai la utilitatea hotărnicirii proprietăţilor Statului, după cum a vrut să înţeleagă d-l Saegiu, se naşte însă în mod firesc întrebarea, pentru ce face, — dacă d-sa afirmă că necesitatea acestor hotărnicii este de sigur, incontestabilă, — o așa de crincenă opoziţiune propunerii ce am formulat de a se trece în budgetul exerciţiului 1902—1903 o sumă fie chiar cit de minimă, de-o-cam-dată?

Vedeţi ce modestă a fost cererea mea.

Şi pentru ca o asemenea cerere să fie anihilată, să fie neutralizată cu desăvârşire, 'şi ia în ajutor un argument decisiv în aceste vremuri triste, invoacă spectrul crizei financiare, cu toate că este de notorietate publică că cheltuelile, așa zise productive, cind sint întrebunţate cu spirit de discernământ, au tocmai darul de a face să dispară asemenea fenomene trecătoare prin îmbunătăţirea condiţiunilor economice, prin sporirea forţelor de producţiune ale țării, prin mărirea veniturilor Statului.

Așa fiind, asemenea împotriviri, care, în cazul nostru concret, 'şi ia în originea într'o simplă restălmăcire de cuvinte, care n'au nimic d'a face cu fondul chestiunii, pe mine nu mă descurajază cituşi de puţin, şi așa fiind, nu voi înceta a'mi face datoria, a suna mereu clopotul, pentru o cauză bună, la urechia celor în drept, a deştepta opinia publică asupra intereselor sale cele mai vitale, mai primordiale, chiar

atunci cînd sînt aproape convins că nu mă voi bucura de un rezultat practic imediat.

Să procedăm însă cu sistemă, să adoptăm aceeași clasificare, aceeași ordine de succesiune a materiei ca și cea admisă de d-l Saegiu.

Să începem prin urmare cu punctul No. 1, prin care și propune să dovedească «nepotrivirea ce există între subiectul, tratat de d-l Antonescu și titlul ales».

I. «Prin cuvîntul «Statornicire» de hotare — zice «d-sa — nu se poate înțelege alt-ceva de cît operațiunea care are drept scop de a îngropa hotarele în pămînt în mod statornic sau fix, adică lucrarea constructivă care trebuie executată pentru ca aceste hotare să fie ast-fel așezate, în cît să nu se mai poată strămuta».

Mărturisesc că după citirea acestor rînduri, m'am găsit într'o mare nedumerire. Mi am zis: orî eū nu am înțeles nimic, orî că s'a strecurat o eroare de tipar. Și spre a mă convinge de adevăr, a trebuit să merg la redacția acestei reviste, unde observînd manuscriptul, m'am încredințat că nu există nici o greșeală. Nedumerirea mea, a crescut, deci, în grad superlativ.

Cum, adică, cuvîntul de statornicire să însemneze operațiunea d'a îngropa hotarele în pămînt?

Dar, după cum știe toată lumea, printr'un hotar nu se înțelege alt-ceva de cît o linie geometrică, despărțitoare între două proprietăți vecine, el nu represintă, cu alte vorbe, ceva material și așa fiind nu se poate îngropa în pămînt.

Cuî 'i-ar putea trece, în adevăr, prin minte ca să îngroape în pămînt un piriū, o creastă de deal. o culme, un fund de vale, un drum public sau privat, o linie deschisă printre 2 păduri vecine etc. car), fie-care din ele, servesc, de obicei, ca hotare între proprietăți?

Evident, aici nu poate fi de cît o regretabilă confuziune între un hotar și semne de hotar, ceea-ce nu este același lucru.

Și această confuziune este cu atât mai regretabilă cu cât chiar în «*Regulamentul de hotărnicii cu putere de lege, mai ales în urma modificărilor introduse în Codul de procedură civilă de d-l C. Dissescu, fostul ministru de justiție și savantul profesor al facultății noastre de drept*», nu s'a avut grija a se da cuvintelor adevărata lor semnificare.

Regulamentul în chestiune, în adevăr, relativ la «*Executarea hotărnicilor*», se ocupă la titlul VI-lea, după cum ne spune d-l Saegiu, cu «*punerea sa și așezare asemnelor și hotarelor definitive*».

Semnele da, dar hotarele nici nu se pun, nici nu se așează, ci se stabilesc, se fixează, se statornicesc.

Iată dar că acest din urmă cuvânt, vechi în limba românească, nu numai că nu este un «*neologism*» dar exprimă și mai bine ideea conținută în menționatul regulament.

Dar chiar dacă ar fi un neologism în materie de hotărnicie — o simplă presupunere — întreb: de când acest exclusivism? Cine mă poate împiedica pe mine, scriitor, a mă exprima cugetarea, ast-fel după cum îmi vine la socoteală, să întrebuițez, nu cuvinte streine, radicalisme, ci vorbe curat românesci, într'o chestiune care interesează nu numai pe cărturari, pe proprietarul cu o cultură aleasă, dar și pe săteanul de rind și într'o revistă care nu intră numai în mâinile inginerilor hotarnici, ale avocaților, ori a celor cari sînt în curent cu toți termenii tehnici de care se servește Regulamentul de hotărnicii?

Aș pricepe într'u cit-va o atare pretențiune, cînd aș fi fost însărcinat cu alcătuirea unui act cu caracter juridic, destinat a fi prezentat înaintea unei instanțe judecătorești.

În cazul nostru de față n'a fost vorba de loc de așa ceva, după cit știu.

Ca să nu dau o prea mare desvoltare acestei discu-

țiunii, me voiū mărgini numai a răspunde, pentru ce am dat preferință cuvintului de *împetruire* celei de *împetrire*. Mi s'a părut mie că cel dintiū corespunde mai bine noțiunii de a se fixa limitele prin pietre de hotar, puse, negreșit, din distanță în distanță, de cit cel de al doilea, care se întrebuințează mai mult la împetrirea unei șosele, unei strade, etc. de cit cînd se tratează despre un hotar.

Dacă m'am înșelat, iacă că fac amendă onorabilă. Oricum ar fi, o asemenea gilceavă de cuvinte, ar fi mai bine la locul său, 'mî zic eū, între 2 reputați etimologiști, între 2 filologi consumați, sau 2 profesori de literatura romînă, de cit între un silvicultor și un inginer de mine și hotarnic.

II. *Greșita mea părere asupra consecințelor cadastrului în privința transmiterii dreptului de proprietate.*

«Este cu desăvirșire neintemeiată credința — scrie d-l «Saegiu — că existența cadastrului așează dreptul de proprietate pe o bază de siguranță absolută și că înlesnește transmiterea acestui drept de la o persoană la alta, fără să fie nevoie de complexitatea de formalități, pentru a căror îndeplinire este neapărată trebuință de intervenirea omului «de legi», după cum am afirmat eū.

Din definițiunea ce dă cadastrului, cu acest prilej, din expunerea seriilor de operațiuni cari reclamă a sa întocmire, rezultă, în mod neîndoielnic, că d-sa nu este în curent cu această chestiune, căci nu ne-ar fi dat ca exemplu Franța, care se găsește și astăzi sub regimul cadastrului fiscal, în puterea legii de la 15 Septembre 1807, iar nu de la 31 Iulie 1821.

Cu începere de la 2 Iulie 1858, cadastrul are și alte scopuri de cit repartizarea în mod echitabil, a impositului fonciar și așa fiind, el servește ca un instrument excelent de proprietate și credit.

Dacă ar fi citit onor. meu amic și coleg importantele lucrări, tratînd despre acest subiect, ale d-lui general C. I.

Brătianu, directorul institutului geografic al armatei, de sigur că s'ar fi ferit a pune discuțiunea pe acest teren, și a fi așa de categoric în afirmările sale.

Un articol al meu asupra acestei chestiuni, inspirat de menționatele scrieri, s'a publicat în No. din 3 I. c. al ziarului *Adevărul*, pe care spre edificarea celor în drept, 'l reproduc și în această revistă.

Nu mai insist, așa dar, asupra acestui punct, fiind încredințat că d-l Saegiu 'și va recunoaște greșeala în care se află.

Cu toate acestea, din spirit de imitație, voi da, ca și d-sa, definițiunea cuvintului *cadastru* în înțelesul, însă, modern al cuvintului :

„*Totalitatea acelor operațiuni cari au de scop a asigura așezarea cu echitate a impositului fonciar, precum și legitimarea juridică, tot-de-o-dată, a proprietății imobiliare, constituie în sine regimul cadastral fonciar, spre deosebire de regimul anterior cunoscut sub numele de regimul cadastral fiscal*“.

Și spre a împrăștia ori-ce îndoială asupra calității cadastrului de a înlesni transmiterea dreptului de proprietate de la o persoană la alta, nu cred fără de folos, de a reproduce din conferința : „*Insemnătatea chartei țărești pentru stabilirea regimului cadastral în România*“, ținută de d-l general Brătianu la Academia română, textul următor :

«Așa, în ce privește *succesiunea, transmiterile și sarcinile* proprietății imobiliare, interesății se adresează la magistratul competente, nu cum se face la noi, aproape numai pentru a legaliza semnăturile interesanților, ci și pentru a 'l expune : convențiunea intervenită între părți și pentru a presenta cercetării sale actele justificative. Magistratul *presidă* la redacțiunea *actului convențional*, și 'l dă ast-fel un caracter, de o dată, și *autentic și legal* ; *actul convențional*, prin îngrijirea magistratului, este apoi

«*transcris* întocmai într'un registru public, cunoscut sub «numirea de *Cartea fonciară* sau *Cartea proprietății imobiliare*, și numai în urma îndeplinirii acestei formalități, care constituie ceea ce se numește *intabulațiunea*, «se operează stabilirea *dreptului transcris* în persoana «noului proprietar, ori *dreptul de ipotecă* în persoana «noului creditor».

Socotesc, așa dar, a fi dovedit, în destul, că am avut deplină dreptate când am rostit cuvintele reproduse la începutul acestui paragraf.

III. *Necesitatea păstrării hotarelor după vechia stăpînire și după arătarea martorilor.*

D-l Saegiu, se vede, este satisfăcut de actuala stare de lucruri, negăsind nici de cum rău, când, în marea majoritate a cazurilor, nu avem, cu ocaziunea alegerii hotarelor, alte elemente de convingere, alte mijloace de investigațiune, de cit arătarea martorilor bătrînî.

D-sa, ca vechi și distins inginer hotarnic, și ca conducător multă vreme al serviciului hotărnicilor din ministerul domeniilor, are, numai încape vorbă, multă experiență în această privință.

Să 'mî dea, cu toate acestea, și mie voe ca să nu împărtășesc acest chip al d-sale de a vedea lucrurile.

Eû merg chiar și mai departe, făcînd aici declarațiune formală că așî privi ca un act de cea mai mare însemnătate socială pentru țara noastră, faptul de a scăpa, printr'un mijloc sau altul, proprietatea imobiliară rurală din starea actuală de absolută nesiguranță, de puțința ca hotarele să fie expuse, necurmat, încălcărilor din partea vecinilor rău năraviți și de eventualitatea nesfirșitelor acțiuni posesorii și de revendicare datorite, cea mai mare parte, arătărilor acelor martori bătrînî, interesați și de rea credință.

Este adevărat că o posesiune neîntreuptă de 30 anî conduce la cîștigarea dreptului de proprietate. Dar tocmai

această probă este greu de făcut, știut fiind cu cită înlesnire se poate găsi martori de porunceală în țara românească.

Cum, colegul meu, n'are cunoștință de procesele pierdute de Stat numai din cauză că părțile adverse au fost mai dibace în recrutarea martorilor necesari cu ajutorul sumelor de bani distribuite, fără nici un scrupul, la dreapta și la stînga, fapte reprobabile, bine înțeles și ca atare incompatibile pentru o persoană morală?

«Dar, țice d-sa, de oare-ce la întocmirea cadastrului «se respectă vechia stăpînire de 30 ani și dacă proba cu «martori este admisă de dreptul civil, în ce starea noastră «generaia de propășire se află așezată într'o lumină mai «puțin favorabilă ca în alte țări? Mi se pare că întrebarea «nu poate avea răspuns»!

Ba bine că nu! Și încă foarte ușor.

Se ține compt, ce-l drept, cu acest prilej, de vechia stăpînire, însă delimitarea legală a proprietăților, în virtutea unei legi cadastrale speciale, se poate face mai repede de către comisiuni, syndicate sau delegați din partea proprietarilor, cu puteri nelimitate, sau avînd un rol de conciliațiune al intereselor în joc, de a cerceta prealabil la fața locului, posesiunea și actele de proprietate, syndicat presidat de un magistrat, delegat al jurisdicțiunii respective, asistat de primarul local, sau de un delegat al acestuia și ajutat de un inginer însărcinat cu partea tehnică a operațiunilor de delimitare, — judecătorul de ocol respectiv avînd a face descinderile locale în cas de trebuință, în locul membrilor Tribunalului ca astă-zî și a statua în consecință de prioritate și de urgență, după cum propune autorul «Cadastrului Romîniei» la pag. 56—62 și 87—90, ediția III-a, 1900, sau după principiul stabilit prin art. 4 și 5 din legea de la 17 Martie 1898, pentru revizuirea cadastrului Franciei.

Ca să caracterizăm starea deplorabilă a proprietății imobiliare în Romînia, nu pot face mai bine de cit a re-

produce aici cite-va pline de adevăr și elocinte pasage din deja menționata conferință.

«Urmărirea din oficiu, a parchetului și o penalitate «severă *ocrotesc* proprietatea mobilă», susține cu drept cuvânt d-l general. «Din potrivă, proprietatea imobiliară se găsește expusă la cotropirea și rapacitatea cu deosebire «a vecinilor, contra cărora nu este nici un alt mijloc de «represiune, de cit acțiunea civilă.

«Dar această acțiune este tot-d'a-una scumpă, cu multe «țime de formalități trăgănitore și adesea-ori cu totul dezarmată față cu lipsa unei *delimitări cadastrale* stabile «legale a proprietății imobiliare».

Și mai departe:

«Rostul proprietății rurale mai în toată țara, se găsește «într'un continuu flux și reflux de cotopiri și revendicări «nenorocite: flux și reflux, care aruncă nesiguranța în toată «proprietatea rurală și aduc tot felul de nemulțumiri, ba «adesea-ori chiar sfirșiturile funeste între vecini și acte de «vandalism, ca: răscoalele țărănești din anii 1888 și 1889, «uneltiri criminale, care cu drept-cuvânt au îngrijit națiunea «și au amenințat să sdruncine temelii salutare a regimului «inaugurat prin legea de improprietărire a sătenilor!

«Trebuește oare să infăcișez aci tabloul acelor sume colosale ce anual proprietarii rurali cheltuesc în zadar cu procese de cotopiri megieșe?

«Să desfășor aci acel tablou lugubru de omorurile ce «continuă se săvârșesc la țară pentru neînțelegeri de pământuri? Să arăt că însăși hotărârile justiției adese-ori rămân «liberă moartă, că marii proprietari, adese-ori nevoiți sînt «să renunțe a reintra în posesiunea pământului cotropit, «fiind-că sătenii cotropitori 'i amenință cu moartea, sau că «'i va ruina dîndu-le foc livezilor și avutului lor?

«Me opresc aci, domnilor și prea stimați colegi — se «adrează d-sa membrilor Academiei — căci cu ori cite

«culorî aşi voi să zugrăvesc situaţiunea îngrijitoare în care
«se găseşte astă-zî proprietatea imobiliară, va rămînea palidă
«faţă de realitatea însăşi»!

IV. Ne-a mai rămas, acum, să examinăm punctul al
4-lea, şi cel din urmă, din teza susţinută de d-l Saegiu:

«Facerea hotărnicilor la moşiile şi pădurile Statului
«de către agenţii silvicî, prezintă mai multe inconveniente
«(de ce nu: numai inconveniente?) şi nici un avantaj».

Competinţa lor, după cum vedem, d-sa nu o contestă
şi foarte bine face, de oare-ce importantul post de şef al
serviciului hotărnicilor din ministerul domeniilor, 'l ocupă
actualamente un fost silvicultor.

«Incontestabil», zice d-sa, «că foarte mulţi silvicultorî,
«mai ales acei cari posedă titlurî de inginerî-hotarnicî, sînt
«în măsură să facă o hotărnicie».

Dacă, dar, ei sînt în stare a aduce la bun sfîrşit ase-
menea operaţiunii tehnice şi juridice, de ce nu le-ar şi face?

«Dar silvicultorul nu va avea nici-o-dată timpul sufi-
«cient să se ocupe cu asemenea lucrări, pentru cari se cere
«de multe ori, cînd întinderile sînt importante, o dezvoltare
«neînteruptă de activitate în decurs de mai multe săptă-
«minî şi chiar lunî, atît pe teren cit şi în cabinet».

Iată, prin urmare, argumentul formidabil, singurul argu-
ment, pe care se sprijină d-l Saegiu în această din urmă
chestiune.

În adevăr:

«Toţi se plîng, cu drept cuvînt, că sînt peste măsură
«ocupaţi şi distraşi de la lucrările specialităţii lor, de afa-
«cerile domeniiale, cari le consumă un timp preţios şi mai
«vrem să'î însărcinăm şi cu facerea hotărnicilor la moşiile
«şi pădurile Statului»!

Me întreb de ce se amestecă d-sa într'un menaj strein?

Dacă se plîng silvicultorî, nu fac aceasta din cauză că
sînt îndatoriţi a se ocupa cu lucrări cari interesează în mod

direct, sau indirect pădurile, ci pentru că cea mai mare parte din timpul lor este consacrat, în împrejurările actuale, altor afaceri ale ministerului cărî, multe din ele, nu au nici în clin, nici în mîneacă cu administrarea acestor bunuri încredințate gestiunii lor.

Și care altă lucrare interesează mai mult pădurea ca statornicirea hotarelor sale, ca siguranța că ele nici-odată nu vor mai putea fi expuse călcărilor megieșe?

Dar aceasta este prima condițiune ce se cere a fi îndeplinită cînd este vorba de a procedea la alcătuirea unui amenajament și așa fiind, silvicultorii ar fi mult mai bucu-roși dacă li s'ar da atarî însărcinări, pentru că sint încredințați că în această direcțiune fiind îndreptată activitatea lor, ei vor lucra tocmai în interesul propriu al pădurilor, cărora, prin educațiunea lor profesională, sint ținuți să se devoteze.

Și nimeni nu susține, că în schimb, în cas de trebuință, să fie scutiți de o parte măcar, dacă nu se poate de toate afacerile domeniiale despre care pomenește D-sa în rîndurile de mai sus.

Utilitatea hotărniciei proprietăților Statului, de nimeni nu e contestată, aceasta este un fapt pe deplin stabilit.

Dacă așa este, cine oare urmează a fi însărcinați cu facerea lor?

Inginerii din serviciul hotărnicilor de pe lingă ministerul domeniilor?

Nu, pentru că în urma inexorabilelor suprimări bud-getare, numărul lor, din nenorocire, este prea redus astăzi.

Agenții serviciului silvic, posedînd titlul de hotarnici?

Nu, pentru că presintă mai multe inconveniente (de ce nu: numai inconveniente?) și nici un avantaj, după cum ne spune d-l Saegiu.

Atunci cine să se ocupe cu asemenea operațiuni, atît de folositoare pentru o bună gospodărie, de altminteri?

Așa numiții ingineri contractanți, poate!

Dar tocmai acestora se datorează faptul pus în evidență, cu mult talent, de d-l general Brătianu în lucrările sale, când afirmă :

«Și asemenea știut este de toți, că deși de la organizarea «ministerului de domenii, s'aû cheltuit peste 5 milioane— «mai mult de îndoit de cât a trebuit administrațiunii mi- «litare pentru a executa ridicări topografice pe două din «trei părți din țară — numai cu lucrări de figurare și hotăr- «nicire a proprietăților Statului și altele atâtea milioane cu «susținerea proceselor de revendicare rurale, și totuși *ad- «ministrațiunea domeniilor nu are pentru nici una din «proprietăți o lucrare în condițiunii îndestulătoare ca «figurare pămîntească, hotărnicie de posesiune, deli- «mitare de cultură, sau parcelare în loturi de cedat «sătenilor»!*

Acești ingineri hotarnici contractanți, după cum vedem, aû fost, pururea, cu prea puține excepțiuni onorabile, o ade- vărată nenorocire pentru țara noastră.

Așa fiind, eû prefer de o mie de ori — chestiune de apreciere — ca atari lucrări referitoare la păduri, cel puțin, să se facă de către agenții silvici, ingineri-hotarnici în acelaș timp, funcționari ai Statului, a căror responsabilitate este angajată pentru multă vreme, de cât de acel ingineri contrac- tanți, cari, pentru a obține aprobarea ridicărilor în plan făcute și, prin urmare, spre a putea încasa onorariul lor, unii din ei, cunosc exemple concrete, merg pînă a implora mila ingi- nerilor verificali, cari induioșați, puținii aû stoicul caracter de a rezista unor asemenea insistențe.

Cari ar fi răul, ca în materie de păduri, de pildă, între cei 3 agenți silvici necesari după lege, pentru alcătuirea unei comisiunii de amenajament, unul să fie și hotarnic, care pe lingă o parte din îndatoririle sale de specialitate să aibă și sarcina de a îndeplini toate formalitățile legale referitoare la

hotărnicie? Căci dacă aceasta din urmă «necesită o dezvoltare neîntreruptă de activitate de mai multe săptămîni, și chiar luni, cînd se tratează de întinderi mai mari» pentru amenajarea unui complex păduros se cere, de ordinar, o campanie întregă de lucru a unui an, și chiar a mai multor ani consecutivi?

În partea orî-căruia, dintre noi amîndoi, ar atîrna, cumpăna dreptății în discuțiunea la care cu toții am asizat, aș fi dorit, în tot cazul, să văd specificațe, spre a le cunoaște cel puțin și a le examina rînd pe rînd, fie-care *din inconvenientele*, — dacă s'nt —, *facerei hotărnicilor de către agenții serviciului silvic*.

Dovezi, cerem noi, și dovezi D-l Saegiu nu ne-a prezentat, după cum am văzut, în articolul său întîmpinare: «Ce însemnează statornicirea hotarelor»?

Sapient nihil affirmat quod non probet.

Petre Antonescu.

1902, Ianuarie 12.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ȘI COMERCIULUI

Urmare¹⁾

— Ședința se suspendă pentru cinci mine.

— La redeschiderea ședinței D-l vice-președinte, N. Economu ocupă fotoliul preșidenției.

D. *Vice-președinte*: D-l Carp are cuvîntul.

D. P. P. Carp: D-le președinte, am urmat cu o viue atențiune și cu mult interes desvoltările pe care onorabilul preopinent a dat părereii sale despre acest proiect.

O parte mai ales, are deplina mea aprobare, și acei ce cunosc vanitatea mea, aceia vor înțelege că acele părți sînt părțile, în care laudă administrațiunea mea, ca ministru al Domeniilor.

Numa!, mi se pare, că onorabilul preopinent a comis o eroare.

1) Vezi Revista Pădurilor pe luna Octombrie.

D-lui crede cum că impulsivitatea ce este de dat activităților noastre naționale, pe cimpul muncii economice, ar putea să fie rezultatul organizării Ministerului de Domenii. Eă cred că impulsivitatea de dat activităților noastre economice, nu poate să fie atît rezultatul organizării legale a Ministerului de domenii cît rezultatul organizării cerebrale a ministrului care conduce, și care în adevăr are puțința și mijloacele de a da, în cutare saă cutare direcțiune, o mai mare impulsivitate productivității noastre, dar în afară de legea Ministerului de Domenii, fie el organizat într'un mod saă în altul. În aceeași eroare a căzut și D-l raportor, care își închipuia cum că se poate lua un principiu general, și de îndată ce se studiază acel principiu general, imediat se deduce dintr'însa o organizare oare-care, așa că toată munca noastră, toată activitatea noastră are să se supună acelei desvoltării care s'a dat, a unui principiu general, de multe ori neconform cu realitatea și adesea rău înțeles.

De aceea proiectul de față este produsul unei mari neexperiențe.

Sînt însă două soiuri de neexperiențe: este neexperiența conștientă, și neexperiența inconștientă. Neexperiența conștientă își dă seama de neajunsul ei, întrebă în dreapta și în stînga, vede ce este de făcut și acea neexperiență conștientă se transformă încetul cu încetul în cunoștinți practice. Experiența inconștientă nu 'și dă seama de neajunsul ei, nu 'și dă seama de multiplele fețe ale unei chestiuni și o ia cam de sus, stabilește un principiu general și o pornește de acolo la o organizare oare-care. Acea neexperiență este doctrinară, cite-odată este și ironică, fiind-că își crede toate permise, și numai așa 'mî explic frasa D-lui raportor, care cu o ironie demnă de o mai bună cauză voind a explica confuziunea care există astăzi și care, zice D-sa, va dispărea cu desăvîrșire prin această lege, zice:

«Pentru a vă da un exemplu de confuziunea ce domnește în organizarea actuală, nu am de cit a ve cita că azilul pentru pelagrosfi se găsește rătăcind în Ministerul de Domenii».

De ce rătăcind?

D. G. A. *Scorfescu*: Nu are ce căuta acolo.

D. P. P. *Carp*: Ve voiți arăta că are ce căuta, fie ca exemplu, unicul exemplu de confuziune ce dați, este foarte rău ales.

Ce este un pelagrosar?

Este un azil unde se caută cei bolnavi de pelagră. Cum se caută această boală? Cu doctorii? Nu. Lungi experiențe făcute în Italia au constatat că pelagra nu este de cit rezultatul unei lipse de nutriment și că singurul mod, de a o lecuî este de a da bolnavului pe de o parte un nutriment mai sănătos, și pe de altă parte pentru a reconstitui forțele a'l ține cit se poate la aer liber și a'l supune, încetul cu încetul, la munca cîmpului. Ast-fel fiind, unde să fie azilul de pelagrosfi? La Ministerul de interne? La eforia spitalelor civile din București? La Sf. Spiridon din Iași? Saă să împărțiți pe acești bolnavi pe la diferiți proprietari? (Ilaritate). Negreșit că nu se poate și de aceea Ministerul de Domenii, în înțelegere cu cel de interne, a construit pelagrosarul de la Roman, alipindu-l pe lângă

școala de agricultură din acel județ, unde bolnavii sînt supuși la tratamentul de care ve vorbeam, adică nu doctorii, ci mîncare sănătoasă, tot-d'a-una aer curat și muncă la cîmp, după cum se reconstituiesc forțele bolnavului.

Vedeți, dar, că ironia nu era la locul ei, și dacă D-voastre credeți că acest azil s'a rătăcit la Ministerul de Domenii, aceasta dovedește un lucru că nu ați întrebat pe nimeni. Ați zis că pelagra este o boală, că boalele se caută în spitalul care țin de Ministerul de interne, prin urmare, ce rătăcește pelagrosarul la Ministerul de Domenii. Aceasta în treacăt ca exemplu din inexperiență inconștientă.

Acum, D-lor, să venim la legea înzăși și să ne întrebăm : cînd avem să facem o lege de organizare, oare nu trebuie înainte de toate să ne dăm seama de ce este de organizat și să căutăm a organiza; sau în vederea dorințelor noastre, adică în vederea celor ce am voi să fie, dar de a organiza în vederea lucrurilor reale, care sînt în vederea dezvoltării care trebuie să le dăm. De aceea e rău să hotărîm noi din capul nostru, că așa și așa să fie organizat un Minister, și pînă acolo și nu mai departe are să meargă activitatea lui, și din contră trebuie să lăsăm mai ales Ministerului Domeniilor o libertate cît de mare în cît treptat-treptat cu trebuințele să se poată organiza și treptat-treptat cu trebuințele să institue acele servicii care nu pot da roade de cît dacă sînt întemeiate pe o necesitate vădită și pe o experiență făcută.

Aceasta e calea care s'a urmat pînă acum și cred că ve voi putea dovedi că această cale a fost bună și a dat rezultate serioase, și iarăși cred că ve voi dovedi că dacă veți primi acest proiect nu numai că veți distruge munca atîtor ani de zile, dar ve desfid să puteți organiza ceva ca muncă serioasă la Ministerul Domeniilor. Să luăm exemple :

Serviciul viticol, cînd s'a înființat nu era absolut nimic în Minister despre acest serviciu și era o rară fericire că nu era nimic. Veți vedea de ce. Cînd am venit la 1888 la Ministerul Domeniilor, am găsit o comisiune instituită de predecesorul meu, și presidată, dacă nu mă înșel, de simpaticul nostru coleg, D-l profesor Cantille și atunci s'a pus în studiu următoarea chestiune : Ce e de făcut, trebuie noi să procedăm la o distrugere generală ca să stîrpim filoxera, adică la distrugerea nu numai a regiunilor infectate și a unei regiuni cu un perimetru de 10—15 kilometri, ca să împedîm lățirea flagelului, sau să nu procedăm la distrugere și să luăm măsuri pentru a repopula viile distruse de filoxeră ?

Prin urmare, vedeți două chestiuni grave, a căror rezolvare a dat naștere organizării întregi a serviciului viticol, dar care veți mărturisi împreună cu mine că n'are nimic afară cu organizarea Ministerului Domeniilor, și atunci am luat o hotărîre mixtă și am zis : nu putem noi să procedăm la distrugerea pe o scară așa de întinsă, vom încerca ca acolo unde naște pentru prima oară un mic focar acolo să distrugem, dar unde s'a întins, să procedăm cu repopularea.

În sensul acesta Ministerul de atunci a început să organizeze serviciul, fără a fi strîmătorat de vre-o lege

Atunci s'a creat treptat-treptat, pe cale bugetară, conform cu trebuințele crescînde acel serviciu viticol, pe care îl avem astăzi, s'a făcut studii în vederea repopulării. S'a creat pepiniere, s'a introdus o cultură mai rațională, și azi pot zice că serviciul viticol poate să serve de model ori-cărei țări ori cit de înaintată ar fi ea. Aduceți din streinătate ori-ce inspector, în această materie, veți voi, și dacă nu va fi de părerea mea, me oblig să plătesc venirea lui aci și despăgubirea pentru cheltuiala pe care a făcut'o.

Dar, D-lor, aceasta cum s'a putut face ?

S'a putut face pentru că am avut norocul să pun mina pe un om care, pe lîngă o putere de muncă obicînită, are ceea-ce nu are românul în genere, căci românul este om niscient, el toate le știe și pe toate le face, cum zicea răposatul Bobeica : românul vine la funcție și dacă nu'l poți face medic la spital, cere să fie mecanic la drumul de fer. (Ilaritate).

Are, zic, pe lîngă amorul muncii și acea dragoste a lucrului în sine, are ardoare specială, ce se numește vocațiune. Și dacă ați văzut că am respins cu oare-care ironie laudele pe cari mi le-a adresat D-l Vlădescu, este că am convingerea că multe lucruri în Ministerul Domeniilor nu s'ar fi făcut dacă nu ași fi avut oamenii de cari voiți vorbi rînd pe rînd.

Acum, D-lor, cînd ai D-ta un om așa care a organizat serviciul în cit el a dat toate rezultatele pe cari poate să le dea, atunci me întreb : organizați D-voastre ori desorganizați ?

Serviciul D-lui Niculeanu, îi dau numele pe față, și 'i aduc omagiile mele, nu 'l găsesc în toată legea de cit la capitolul III : « Direcțiunea agricolă, serviciul agronomic, întrunește pepiniere, plante noi, etc. ». Acesta este serviciul viticol cum se organizează azi prin legea de față.

Acum ve închipuiți D-voastre ; un om care o mare parte din viața lui a afectat'o la un serviciu oare-care, care știe că el a creat, care cunoaște tot ruagiul, toate amănuntele serviciului lui, de-o dată îi luați autoritatea, îl puneți sub un director oare-care, care nu are să se priceapă întru nimic, care are să 'i dea ordine, și știm cum se fac treburile la toate Ministerele noastre ; știm cum de îndată ce unul se ridică, și nu numai la Minister dar în toată țara, are în jurul lui o potae întreagă de invidioși, cari vor să 'i ia locul, cari vin cu rapoarte și culeg din cărți streine cutare sau cutare teorie nouă, și zic că tot ce s'a făcut pînă acum este rău făcut.

Ce are să zică omul acela ? Dacă e sărac, existența lui fiind în joc, are să rămînă ; dar munca lui, dar amorul lui, dar rîvna pe care o pune pînă acum, are să dispară fatalmente. Atunci care este rezultatul ? Este că D-voastre ați distrus serviciul. Și aceasta o numiți organizare ?

Același lucru, ca să ve arăt cum lucrurile vin încet-încet de la sine, iar nu prin organizare de sus, același lucru s'a întîmplat cu

serviciul minelor. La 1888 serviciul minelor mai nu exista. Și să nu credeți că vreați prin constatarea aceasta să fac verfi-o imputare predecesorilor mei. Nu putem cere de la o generațiune să facă mai mult decît ceea-ce îi permite materialul intelectual ce are la îndemînă, și nu i se poate imputa că nu a făcut aceea ce altă generațiune dotată conform cu legea progresului, cu elemente mai culte, față cu ușurința.

La serviciul minelor, deci, ce am găsit? Cite-va exploatari rudimentare, ca de exemplu la Mărgineanca, cite-va studii geologice, dar nimic sistematic, nimic serios.

Și atunci — se vede că sint un om cu noroc — am avut norocul să pun mîna pe un inginer de mine excelent, care a făcut studii strălucite în Franția, și pe care colegul de la lucrări publice l'a detașat la Ministerul Domeniilor.

Ne-am pus pe muncă și s'a făcut toate acele lucrări, pe care le-a semnalat D-l Vlădescu, în afară de orî și ce organizare, dar lasîndu-se mină liberă D-lui Alimăneșteanu. Cu acest privilegiu, ve voiți da iarăși un exemplu de neexperiența inconstientă.

A fost atacat fostul ministru al domeniilor mult pentru puțul artesian din Bărăganu, și acuzațiunile s'a înțemeiat pe faptul că un puț artesian trebuie să producă apă și dacă nu produce apă, nu are nici o valoare. Aceasta nu este exact; căci dacă nu a dat apă a dat un folos mult mai mare, a dat cupa transversală a formațiunii geologice a țării noastre; pînă la adîncimea de 750 metri apă nu am avut, dar am avut folosul colosal să știm cum s'a așezat pe solul Romîniei diferitele straturi geologice în cursul formațiunilor milenare.

Am făcut și legea minelor, și tot fără organizarea Ministerului. Și în tot-d'a-una cînd mi se cerea o organizare a Ministerului Domeniilor tot-d'a-una am răspuns: nu este încă vremea.

Ministerul Domeniilor este unul din acele departamente care e încă în fașă și el are nevoie să ia încetul cu încetul forma lui adevărată, pînă atunci eî ca ministru conducător, trebuie să am libertatea de a crea la orî-ce moment conform cu trebuințele zilnice. Aceasta cu atît mai mult cu cît pînă acum la noi legile de organizare nu a avut de cît două tendițe, 'amîndouă desastroase: una de a crea funcțiuni noi, a doua de a mări competența pentru unii de jos în sus și pentru alții de sus în jos, și a stabili o confuziune de atribuțiune unde nu se mai înțelegea nimic.

Dacă voiți fi fericit să fiu clar; veți vedea pînă la ce punct această tendință deplorabilă a biurocrației noastre, a găsit o expresie perfectă în legea de organizare ce ni se prezintă.

Nu me mai întind, cum v'am zis, asupra ceea-ce a făcut serviciul minelor pînă acum, nici asupra ceea ce trebuie să ne așteptăm le la el; în această parte a fost destul de explicit onor. preopinent și nu am mai nimic de adăugat.

Dar, D-lor, și aci serviciul se distruge prin confuziunea de

competință. Vedeți D-lor, ce admirabilă organizare se propune prin legea de față!

La cap. V, art. 23, serviciul lui se ocupa cu studii miniere, supraveghere, etc., etc.

La art. 13 serviciul industrial se ocupa cu aceeași competență, de aceleași materii.

Nasce întrebarea: serviciul minier are să se ocupe de aceste lucruri ori direcția industrială? Dar mi se va zice: nu ați luat seama bine cum că e vorba de supraveghere și controlul comisiunii miniere pe proprietățile particulare? Dar unde ați văzut că legea minelor face distincție între proprietățile particulare și proprietățile Statului?

Nici nu putea, pentru că atunci trebuia să faceți pentru proprietatea Statului o lege specială și pentru proprietățile particulare lege iar specială, în cit nici această scuză nu aveți cum că art. 23 s'ar raporta la proprietățile de mine ale Statului și art. 13 la minele de pe proprietățile particulare.

Dar să admitem cum că suntem în eroare, să admitem că e o deosebire între proprietatea minei din partea Statului și proprietatea particulară; ce faceți D-voastre în cazul când se dă de către Stat o concesiune de mine pe proprietatea sa, când însă explorările au dovedit cum că filioanele minei de pe proprietatea Statului trec pe proprietate particulară, și fiind-că legea prevede cum că al să al un perimetru de atâtea sute de hectare, nu e absurd de a prevedea cazul în care o mină are intrare pe proprietatea Statului, dar perimetru pe proprietatea particulară.

Și atunci nasce întrebarea: de cine atîrnă controlul? De cine atîrnă exploatarea? Și veți vedea că atunci când zic exploatare, nu este un cuvînt vag, de cine atîrnă toată supravegherea acestor mine? De D-nii șefi de servicii de la art. 23, ori de D-nii șefi de servicii de la art. 13?

Se întimplă într'o mină un accident de gazuri sau un accident de inundațiune. Legea minelor prevede toate măsurile de luat, prevede obligațiunile proprietarilor, prevede că în caz când proprietarii nu fac tot ceea-ce trebuie ca să scape mina, atunci Statul intervine și el ia și face pe socoteala proprietarilor minei lucrările trebuitoare ca să scape mina. Și în cazul acesta, cine are să dirigeze salvarea acestor mine, Statul ori proprietarul de alături?

Serviciul de la art. 13 trimite un inginer pentru partea perimetrului ce este pe proprietatea Statului. Serviciul de la art. 23 trimite un alt inginer pentru partea perimetrului de pe proprietatea particulară. Se naște conflict: unul vrea să ia cutare măsură, altul măsura contrarie; în așteptare mina se distruge.

Aceasta numiți D-voastre organizare de Minister? Aceasta D-lor, e o numesc distrugere a serviciilor minelor, și acolo iar ve dic: nu veți găsi un singur om de talent ca să primească situațiunea ce o creați. Sint convins că actualul șef al serviciului minelor față cu această lege, are se vă dică: D-lor, e nu sint destul de genial ca să pot administra minele cu organizațiunea D-voastre;

dați-mi pace mie și luați-ve alt om competent ca să poată conduce serviciul minelor, așa cum voiți D-voastre să'l conduceți.

Un alt exemplu, D-lor, care ni se arată cum serviciile nasc din forța lucrurilor, iar nu din concepțiunii a priori.

Cînd am venit la Minister, în 1888, toate bălțile erau date în arendă și pescuitul se făcea la noi într'un mod așa de barbar, în cît distrugea aproape cu desăvîrșire prășila cea nouă, și încet-încet amenința o depopulare întregă bălțile noastre, ast-fel că noi care mai înainte exportam pește, importam peste 7 milioane kilograme și nu mai exportam de cît 1 $\frac{1}{2}$ milion. Și atunci, D-lor, ceea-ce nu făcuse din lipsă de oameni s'a putut face în fine. S'a găsit un tînăr, unul din elevii mai distinși ai vestitului zoolog Hæckel, de la Iena, Dr. Antipa, care studiase cestiunea cu de-amănuntul, nu numai la Universitate, dar și într'un mod practic la vestitul aquarium de la Neapole, unde fusese 3 ani, și împreună cu dînsul, căci nu sînt dintr'acei cu neexperiență inconștientă, am neexperiență conștientă, adică cînd nu știu un lucru, chem pe acela care cred că se pricepe în afacere. Și iar în public declar că, dacă s'a făcut ceva în materie de pescuit, nu s'a făcut de cît grație cunoștințelor și activității Doctorului Antipa, și singurul meu merit este că nu m'am crezut mai cu cap de cît cei-l-alți și am urmat sfaturile sale.

Am pus deci capăt sistemului din trecut și am luat în regie o mare parte din bălți. Rezultatul a fost că, pentru bălțile cari se caută în regie venitul a ajuns, precum v'a arătat cu date statistice D-l profesor Vlădescu, de la 300.000 lei la 600.000, prin urmare, la un venit îndoit. Acest venit îndoit este un nimic pe lingă ceea-ce bine exploatat și bine condus, și aplicîndu-se cu strictetă legea asupra pescuitului, ar trebui să dea bălțile noastre, un minimum de 2 milioane trebuie să dea acele bălți și fără să distrugem pescăriile noastre ca pînă acum.

Ve întreb: dacă este așa, dacă acest serviciu a fost creat și a fost creat numai grație unui om care avea cunoștințele necesari, care a arătat unde sînt și cum trebuie îndreptat, ce faceți D-voastre cînd îi ridicăți întreaga autoritate și îl supuneți unui director, care, în necunoștință de cauză, are să'l împedice în lucrarea lui?

D. F. Corlătescu: Cer cuvîntul.

D. P. P. Carp: Am avut atunci o întîmpinare foarte mare din partea celor interesați, coalițiunii de pescari, coalițiunii de arendași de bălți, prefectii cari nu voiau să se supună, cari erau remitenți la reforma ce voiam să introduc în administrația bălților noastre, și numai grație, că să nu mă laud, nu voiu dice energiei, dar grație încăpăținării mele și grație energiei D-lui Lascar Cărgi (aplaude), am reușit să duc la un bun sfîrșit, cu toate opunerile ce întîmpinam, experiența ce îmi propusem.

Acest serviciu fără organizare a dat rezultatele ce le vedem și care de sigur are să dea rezultate întregi și împătrite, D-voastre ce faceți? Îl trîntiți la secția zootehnică, și credeți D-voastre că un om ca D-l Antipa are să primească, el care a creat serviciul, el

care singur poate să lucreze, să fie sub ordinul unui șef de serviciu, care nu are absolut nici o rațiune de a fi.

Ve asigură că, dacă va dispărea el, va dispărea întreg serviciul, căci nu se vor mai găsi oameni competenți. O! D-le Ministru, de cei cari se cred competenți, vor fi sute și miș....

D. N. Fleva, *Ministru al domeniilor*: Ve vom proba cu cifre că de când nu mai administrează D-l Antipa, veniturile sînt mai mari.

D. P. P. Carp: Iată deci iarăși un serviciu distrus, prin urmare, o lege de organizare care distruge serviciul viticol, care distruge serviciul minier, care distruge serviciul pescăriilor. Aceasta, D-lor, nu este o lege de organizare, ci o lege de desorganizare.

D-lor, v'am dat trei exemple ca să ve arăt cum numai prin libertate de mișcare a Ministrului, care nu era îngăduit prin o lege de organizare, s'a putut crea servicii însemnate, cari au dat roade folositoare. Să ve arăt acum cum prin lipsă de libertate se poate aduce producțiunii noastre o pagubă însemnată. D-lor, eu v'ed aci la direcțiunea agricolă serviciul agronomic; alături cu serviciul agronomic serviciul zootehnic și serviciul de agronomie are școli de agricultură și viticultură, muzee, expozițiuni, direcțiunea pepinierilor, etc., și serviciul zootehnic are sub dînsul școlile și cursurile zootehnice, muzee, expozițiuni, concursuri, piscicultură, etc.

Veți vedea îndată ce confuziune nasce din această organizare. Să luăm școalele. Care este menirea unei școli de agricultură? Este de a da oameni cari sînt în stare de a administra, mai ales într-o țară de latifundii ca a noastră, o exploatare întinsă; dar pentru aceasta trebuie să'i înzestrăm cu toate cunoștințele necesare unui administrator de moșie, prin urmare el trebuie să cunoască agricultura, el trebuie să cunoască creșterea de vite, el trebuie să cunoască boalele diferitelor animale, el trebuie să cunoască soiul oilor, cailor, boilor, etc. Și ce rezultate obțineți? Dacă cu un absolvent de la școala de agricultură, el are să știe după organizarea D-voastre, căutarea pămîntului iar nu căutarea vitelor, dacă cu unul de la școala de zootehnie, el are să știe căutarea vitelor iar nu căutarea pămîntului. Așa că e observată o asemenea ipoteză.

Dar atunci, care este menirea acestui serviciu, pentru ce l-a mai creat? Care este favoritul pe care îl veți pune D-voastre în capul lui, care nu are absolut nici o rațiune de a fi? A! Noi toți aci credem că sîntem scoboritorii de la Traian și o luăm tot pe mare; căci nu ne mulțumim să știm cum este solul, să se studieze care este soiul de oi cari se potrivește mai bine cu climatul nostru, și acest lucru îl putem vedea, îl putem studia în fermele noastre model. Nu ne mulțumim de a ști cum se tratează oaia de către administrația acestor ferme, cum se tratează caii și boii.

Nu. Noi trebuie să lucrăm în mare, noi administrăm ca în Franța. În sudul Franței este un stabiliment unde se face experiență asupra merinoaselor și unde se fac cu multă cheltuială experienți neroditoare.

V'ați mai gîndit la caii de la Tarbes și în loc de a ve mul-

tumi cu îmbunătățirea celor ce avem, voiți imediat să aveți stabilimente luxoase din Franția, de care nimeni nu va profita la noi.

D-lor, cînd s'aū creat fermele-model, am avut de luptat cu această nefericită tendință. Cînd am făcut apel la profesorii de la școala de agricultură și la oamenii speciali din străinătate, ca să 'mî expună și părerea lor asupra cum trebuie să fie o fermă-model, am găsit că cu toții îmi propuneaū ca tip fermele-model cele mai înaintate și mai luxoase din străinătate. Unul îmi punea înainte fermele arhiducelui Albert, altul nu sciū mai ce stabiliment ideal din Franția, toate acestea cu cheltueli imense și fără perspectivă de folos. Ferma-model la noi nu trebuie să arate ultimul rezultat al progresului din străinătate, ea trebuie în mod practic să arate cum trebuie îmbunătățit sistemul nostru de cultură, și aceasta nu se poate face de cît arătînd proprietarilor exemplu pe care mijloacele lor le permit să le imiteze. Dar cine la noi va imita ferma arhiducelui saū bonurile bogate ale lui Rotschild?

Prin urmare, toate aceste creațiuni zootehnice din acest proiect, este după mine un ce neutru, este un ce care pare a face ceva, dar în realitate care nu face nimic.

Dar ne vorbește de școli, D-l ministru. Ce faceți cu aceste școli? O lege necugetată a D-lui Haret lua școlile cari erau alăturate, și cu drept alăturate, de Ministerul de Domenii și le trimetea la Ministerul Instrucțiunii publice.

Cel mai talentat dintre D-voastre, ași putea dice, singurul talentat, D-l Take Ionescu, a promis că îndată ce va veni la Minister, va abroga legea aceea și va reda Ministerului de Domenii acele școli. De un an de zile sînteți aproape la Minister. Ce-ați făcut pentru școalele acelea? Ce-ați făcut în privința acestui serviciu? Sînteți de un an de zile la Ministerul de Domenii și nu ați avut ocaziunea să ve dați măcar seama în ce stare sînt aceste școli, cari în realitate aū să dea impulsione activității noastre naționale, și în loc de a ne ocupa din prima zi de acele școli, veniți după un an de zile cu un asemenea proiect unde se vorbește de școli atunci cînd nu le mai veți, știți ce se întîmplă?

Se întîmplă ca la economiile ce se fac la Ministerul Instrucțiunii publice, cele mai mari tăeturî se fac la aceste școli.

Pentru ce? Pentru că Ministerul Instrucțiunii nu are nici un interes de acele școli, și atunci unde veți ajunge, D-le ministru al Domeniilor, cînd veți primi de la Ministerul Instrucțiunii publice școalele îndărăt lipsite de mijloacele de care aū nevoie ca să poată da roadele la cari ne așteptăm?

Dar un alt fapt care să ve arăte nepăsare.

Școala veterinară nu a fost deslipită de la Ministerul Domeniilor. Legea D-lui Haret nu ne pomenește nici un cuvînt, și cu toate acestea ați dat-o fără lege, fără nimic.

D. N. Fleva, *Ministru al domeniilor*: N'am dat-o, nici a luat-o.

D. P. P. Carp: Cum! Dar ce fel de ministru sînteți?

Prin urmare, vedeți cari sînt rezultatele acestei legi. Serviciile

carl există azi, se distrug; acelea carl se înființează nu pot să dea nici un rezultat, D-voastre introduceți în toate serviciile Ministerului domeniilor o confuziune ne mai auzită și ne mai pomenită, unde același obiect atiră de 2, 3 și chiar 4 servicii diferite și, prin urmare, unde D-voastre împedicați ori-ce mers serios al afacerilor. Dar mai departe. V'am arătat ce distrugeți și ce înființați. Dar D-voastre distrugeți întregul Minister, nu numai un serviciu. Ce faceți? Tăieți Ministerul Domeniilor în patru și 'l distribuiți în diferite regiuni ale țării. Creați patru Ministere de Domenii *en petit*; unul la Craiova, altul la Galați, altul la Iași și altul la Ploești. Cu ce competență? Să vedeți cu ce competență:

«Administrațiile domeniiale regionale vor avea sediile lor în Craiova, Ploești, Galați și Iași».

Prin urmare, vedeți că mai toată activitatea ministrului Domeniilor și administrațiunii bunurilor sale, se încredințează la patru diferite direcțiuni, fie-care autonome, fie-care independente și aci se constituie o confuziune ca în toată legea.

Legea actuală care institue consiliul de avocați pe lângă Ministerul Domeniilor n'a fost abrogată și după dispozițiunile ei ministrul, ca să intenteze un proces trebuie să ceară avizul avocaților; poate să 'l urmeze, poate să nu 'l urmeze, dar avizul este necesar. Poate să curme un proces început, pe cale de tranzacție, dar nu poate încheia tranzacție fără să consulte consiliul de avocați. D-sa dă și acum aceeași competență la cele patru direcțiuni regionale și alipiți pe lângă dinsele avocați, ingineri etc., etc.

Acum un domn avocat de la Ministerul Domeniilor din Craiova, hotărăște să facă cutare sau cutare proces, și scrie colegului său ministrului Domeniilor din București, am hotărât să fac cutare sau cutare proces. Colegul de la București, dacă este leneș îl lasă să facă, dacă nu, caută să 'și dea seama bine dacă are sau nu dreptate, în procesul acesta, și 'l dă la consiliul de avocați.

Acum colegul D-voastre de la Craiova este hotărât să intenteze proces și consiliul de avocați zice că nu. Și D-voastre ziceți că aceasta este o ușurare, o descentralizare a serviciului? Dar tot centralizare are să fie. În loc să vină ca pînă acum la consiliul de avocați, are să meargă la Craiova, la Ploești și la Iași, are să vină la consiliul de avocați și consiliul de avocați are să dea ordin, și așa un ce, care era să se facă în 24 de ore, are să se facă în 2 sau 3 săptămîni. Și mă întreb: pentru ce aceasta? Căci în definitiv, cum foarte bine a zis D-l Vlădescu, este atît de greu a găsi la Ministerul central oameni carl să poată conduce și să poată avea o privire înțeleaptă asupra întregului sistem și D-voastre voiți să găsiți aceasta într'un șef de ocol, din cutare sau cutare regiune? Evident că nu. Prin urmare, D-lor, și aci văd că este un ruagiu inutil și că este o confuziune de atribuțiuni, neiertate, atunci cînd se vine cu o nouă lege care este menită, așa zis, de a organiza Ministerul Domeniilor și de a da un nou impuls muncii noastre economice.

D-lor, cred că am spus destul ca să ve arăt efectele acestor

legi. Eu cred că este așa concepută în cât nu se poate îndrepta și cât pentru mine nu voi prezenta absolut nici un amendament și nici o modificare, căci numai o transformare radicală poate să ne scape din incurcătura în care are să ne vire organizația Ministerului Domeniilor.

Și acum, D-lor, mă întreb: pentru ce toate acestea? Să vă spun pentru ce toate acestea: ca să justifice trecerea D-lui Fleva din partidul liberal în partidul conservator (Apluze).

D-l Fleva este acela care a zdrobit lanțurile făurite de Lascăr Catargi, și cu mina lui puternică, desrobind poporul român, a aruncat lanțurile sfărimate la picioarele lui.

De-o dată însă el se duce la acei cari făuriseră acele lanțuri și ei ajută pentru a le făuri din nou. Acest lucru merită o explicație: că partidul liberal nu corespunde cu menirea lui, o știți, și tot-d'una am susținut-o, dar că a trebuit 30 de ani D-lui Fleva ca să înțeleagă acest lucru este mai greu de explicat.

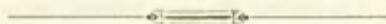
Atunci trebuia o explicație și explicarea a dat-o, s'a încercat să o dea singur D-l Fleva.

D-sa a zis: pentru talentul meu, pentru munca mea, nu am găsit absolut nici un loc în sinul partidului liberal, și eram în pozițiunea că ori să părăsesc partidul liberal, ori să rămân nedovedit acestei țări ce mare administrator sint eu și ce servicii pot face celor cari vor face apel la mine.

A făcut D-l Filipescu și D-l Fleva a răspuns la acest apel zicându-și: se pierde un caracter, dar se câștigă un mare administrator.

Ei bine, D-l Fleva față cu această lege, trebuie să o spun: văd că țara a pierdut un caracter, dar să afirm că nu a câștigat în schimb un mare administrator. (Aplauze).

(Va urma).

TABLOU

de pădurile statului, stabilimentelor publice, bisericilor de mir, comunelor și particulare, amenajate în anul 1900, în conformitate cu art. 4 din C. S.

Numele Judetului unde sunt situate pădurile	Numărul și întinderea pădurilor tratate										Numărul și întinderea pădurilor amenajate după natura proprietarilor												
	în codru grădinarit		în codru Tăcere-rasa		în Crîng- Compus		Crîng-Simplu		Statul		Comunale		Bisericele de mir		Particulare		Numărul și întinderea totală						
	Numărul	Ha. m.p.	Numărul	Ha. m.p.	Numărul	Ha. m.p.	Numărul	Ha. m.p.	Numărul	Ha. m.p.	Numărul	Ha. m.p.	Numărul	Ha. m.p.	Numărul	Ha. m.p.	Numărul	Ha. m.p.	Numărul	Ha. m.p.			
Arges	—	—	—	—	8	185 2286	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	185 2286	8	185 2286	8	185 2286		
Bacău	—	—	1 500	—	1	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	537	—	2	537	—	537	
Buzău	—	3 10293 7069	3 326 1268	—	1	36 5078	1 2359 1309	—	—	—	—	—	—	—	—	6	8297 2106	7	10656 3415	—	—	10656 3415	
Constanța	—	—	—	—	3	344 1001	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	344 1001	344 1001	
Dimbovița	—	—	—	—	1	201 3998	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	201 3998	201 3998	
Gorjii	1 200	—	—	—	7	714 2500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	914 2500	914 2500	
Muscel	1 600	—	—	—	2	169 3000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	760 3000	760 3000	
Neamtu	—	—	—	—	1	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	136	136	
Putna	2 3236	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3236	3236	
Prahova	1 250 0400	—	—	—	1	368 8264	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1408 8664	1408 8664	
R.-Sărat	—	—	—	—	1	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20	20	
Tulcea	—	—	—	—	8	1259 4231	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1259 4231	1259 4231	
Vilcea	—	—	—	—	1	175	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	175	175	
	54286 0400	3 11143 7069	4 826 1268	35 3587 0358	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309	1 2359 1309

M. Păcescu
Silviculor.

COMERCIUL
MINISTERUL
DIRECȚIUNEA VĂMILOR, TIM
BIUROUL
Tabloul
Cifre

Principalele mărfuri exportate în primul semestru (1 Ian.—30 Iunie) al an. 1901, după țările

Articolul din tarif	Paragraful repertoriului statistic	DENUMIREA MĂRFURILOR	Unități	Austro-Ungaria	Belgia	Bulgaria	Elveția	Englora
Categoria XVI								
<i>Materii textile și industrii derivate</i>								
288	743	Teci topit	Kgr.	—	—	15,452	—	—
Categoria XVIII								
<i>Lemne și industrii derivate</i>								
367	927	Trunchiuri de brad	M.cubi	32,584	—	2,764	—	—
365	925	Lemne de foc	Tone	8,663	—	897	—	—
368	928	Trunchiuri de nuc	»	460	—	—	—	—
368	929	Trunchiuri de stejar	»	139	—	429	—	—
368	930	Trunchiuri de fag, de ulm și de alți copaci	»	—	—	—	—	—
368	932	Butuci de corăbii, bulamacii, sistori pentru mori, traverse, stâlpi, ghile, tâlpi, tâlpițe și tâlpoaic	»	1,205	9,194	59	—	—
368	933	Dulapi, dușumele, scinduri	»	1,576	—	1,148	—	2,976
368	934	Nuele, bețe, haraci, lațuri, pari	»	947	—	10	10	—
368	935	Șindrila, șită	»	22	—	—	—	—
368	936	Alte lemne de construcție	»	13,767	—	52	—	1,174
370	938	Doage de stejar	»	852	111	—	—	—
376	949	Lucrări comune de dulgher	»	—	—	1	—	—
376	954	Alte lucrări comune de lemn	»	68	—	1	—	—
380a	968	Mobile de lemn încovoiat	»	11	—	—	—	—
380a	969	Alte mobile netăpitate	»	28	—	1	—	—
374	945	Trestie ordinară	Snopi	—	—	—	—	—

Tabloul

Cifre

Principalele mărfuri exportate după vămi în primul semestru (1 Ianuarie—30 Iunie)

Articolul din tarif	Paragraful repertoriului statistic	DENUMIREA MĂRFURILOR	Unități	Bratocca	Brăila	Burdoujeni	Calafat	Cara-Omer	Constanța	Corabia
184	460	Coji pentru tăbăcărie	Kgr.	—	—	—	—	—	—	—
185	462	Scumpie	»	—	—	—	—	—	—	—
288	743	Teci topit	»	—	—	—	—	—	—	—
368	932	Butuci de corăbii, bulamacii, sistori pentru mori, traverse, stâlpi, ghile, tâlpi tâlpițe și tâlpoaic	Tone	209	—	983	—	—	—	—
368	933	Dulapi, dușumele, scinduri	»	7	137	2,029	30	—	482	—
368	936	Alte lemne de construcție	»	12,548	70	528	—	1	—	—
368	938	Doage de stejar	»	—	—	82	—	—	—	40
376	954	Lucrări comune de lemn altele de cât lucrările comune de dulgher, de dogar, de rudar sau de rotar	»	—	2	1	—	—	—	—
380a	968	Mobile de lemn încovoiat	»	—	1	—	—	—	5	—

LEMNELOR

FINANTELOR

BRULUI ȘI ÎNREGISTRĂRII

STATISTICEI

No. 1

provisorii

de destinațiune și în comparațiune cu cele exportate în perioada corespunzătoare a anului 1900

Francia	Germania	Grecia	Italia	Olanda	Rusia	Turecia	Alte țări	Totalul semestrului I 1901	Totalul semestrului I 1900
—	—	—	—	—	—	—	—	15,452	14,095
—	39	—	—	—	3,909	—	—	39,296	42,838
—	10	—	—	1,324	2,021	—	—	12,915	11,557
31	—	—	—	—	—	—	—	491	528
—	20	—	—	—	10	1	—	599	1,059
—	—	—	—	—	204	20	—	224	825
—	1	15	—	4,894	—	—	—	15,368	442
497	8,087	2,352	7,549	9,680	2,113	3,300	1,903	41,181	26,759
—	10	—	—	—	—	—	—	977	495
—	—	—	—	—	—	—	—	22	46
—	41	58	—	266	216	323	—	15,897	10,387
1,948	4,04	—	—	—	—	—	—	3,315	195
—	—	—	—	—	16	—	—	17	511
—	—	1	—	—	—	40	—	110	53
—	—	—	—	—	—	7	—	18	11
—	—	—	—	—	—	1	—	30	84
—	—	—	—	—	628,200	—	—	628,200	696,195

No. 2

provisorii

al anului 1901, aflate în creștere față cu perioada corespunzătoare a anului 1900

Cornu- Lucei	Galați	Giurgiu	Iasi	Mamoița	Mihăileni	Prodeal	Frisăcani	Riu- Vadului	Tarna- Măgurele	Tarna- Severin	Vicleova	Totalul semestrului I 1901
—	—	52,240	—	—	—	—	—	500	—	—	—	54,080
—	—	—	—	—	—	10,330	—	—	—	—	2,530	12,860
—	—	12,086	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,452
6	14,103	—	—	6	—	—	—	1	59	—	1	15,368
3	38,425	—	15	—	—	10	14	9	7	—	13	41,181
—	2,000	—	—	169	537	—	—	15	17	—	19	15,897
—	1,980	—	—	—	—	10	—	—	—	—	1,203	3,315
—	—	—	—	—	—	67	—	—	—	—	—	110
—	40	—	—	—	—	10	—	—	—	1	—	18

La 18 Noembrie 1901, s'a ținut la direcția C. F. R. licitație pentru aprovizionarea a 7 diviziuni din serviciul de întreținere, cu traverse speciale de la 1 Aprilie 1902—1 Aprilie 1903.

Ofertele primite sînt:

Iacob Spanier, div. V, de la 267 la 306 m. c. a 48 fr. m. c. la Huși; B. I. Fraifeld, div. IV, 200 m. c. a 48 fr. la Huși; T. Ștefănescu, div. IV, 400 m. c. a 50 fr. la Podoleni; Carol Schlesinger, div. II, 259 la 915 m. c. a 50 fr. la Balaci, div. VI, 248 la 850 m. c. a 52 fr. 50 la Burdujeni; Th. Codreanu, div. I, 340 la 362 m. c. a 56 fr. la Strehaia sau Butoesti; I. Siegler și Max Vechsler, div. III, 671 la 682 m. c. a 54 fr. la Botoșani, div. IV, 400 m. c. a 55 fr. la Liteni; div. V, 267 m. c. a 56 fr. la Berheci; T. Dumitrescu, div. I, 59 fr. la Strehaia; Frații Iancu și Smilovici, div. IV, 50 fr. la Ruginoasa, div. V, 51 fr. 95 la Valea-Seacă, div. VI, 51 fr. la Ruginoasa și Pașcani; C. N. Vasiliu, div. I, 93 m. c. a 55 fr. la Filiași, div. II, 23 m. c. a 53 fr. la Filiași, div. III, 114 m. c. a 52 fr. la Filiași, div. IV, 20 m. c. a 52 fr. la Roman, div. V, 15 m. c. a 52 fr. la Roman, div. VI, 60 m. c. a 54 fr. la Roman.

* * *

La 14 Decembrie s'a ținut licitație la aceeași direcțiune pentru aprovizionarea a 81.000 traverse normale principale.

Ofertele primite sînt:

NUMELE	Cantitatea	Prețul	Stația de predare
H. Hackeu	19,000	3.—	Vaslui și Gugești
B. Moscovici	14,000	3.05	Todireni
T. Câmpeanu	6,000	8.—	Tg.-Viște
I. Spanier	14,900	3.—	Huși și Văculești
Adolf Lack	8,000	2.93	Stefan-Vodă
A. Ionescu	2,000	2.48	Drăgășani
Carl Schlesinger	35,600	2.70	Roșiori și Craiova
H. Fischer	9,000	2.97	Bilca și Roman
G. Bădulescu	3,000	3.10	Albești
M. Hauskneht	16,000	2.90	Roman și Găești
Efloria Crețulescu	25,000	2.75	Filiași
G. Theodorini	4,000	2.50	Ionești și Băbeni
A. Lipovici	1,600	2.75	Vaculești
B. Schleiber	4,000	2.75	Vaculești
Haimovici și Sarfeuester	4,900	2.92	Pașcani
B. Folticener	1,800	3.—	Larga
Frații Iancu și Smilovici	10,000	2.80	Folticeni
L. Rosenblat	1,200	3.—	Vaslui
Ilie Soicher	10,000	2.98	Peatra-N.
Sigler și Vexler	14,600	2.85	Botoșani
C. N. Vasiliu	20,000	2.80	Filiași
N. N. Ghița	7,500	3.—	Periș
N. Panțu	4,000	3.—	Periș
H. Dermer	3,000	2.90	Tg.-Neamțu
I. Sorec	2,600	2.90	Căiuți

INFORMAȚIUNI

Pînă la 30 Noembrie a. c. s'a incasat ca venit al pădurilor Statului în comțul exercițiului 1901—1902, suma de Lei 3.549.930 bani 70.

* * *

Licitații de păduri. Un număr de 236 păduri ale Statului formînd seria V se vor licita, precum urmează:

1. La 12 Februarie, 47 păduri și anume 12 Slatina, 34 Bacău și 1 Constanța.
2. La 14 Februarie, 60 păduri și anume 30 Pitești și 30 Bîrlad.
3. La 16 Februarie, 89 păduri și anume 25 Buzău, 26 Craiova și 8 Iași.
4. La 17 Februarie, 40 păduri la București.

* * *

La 18 Februarie a. c. se va ține licitație la comandamentul corpului II de armată (București) pentru aprovizionarea pe exerc. 1902—1903 a 6.786.000 Kgr. lemne de foc, necesare garnizoanelor din acest comandament; iar la 20 Februarie se va ține licitație la comandamentul corpului I de armată (Craiova) pentru aprovizionarea cu 9.351.400 Kgr.

* * *

În ziua de 8 Februarie a. c. se va ține licitație la direcțiunea generală a regiei, pentru aprovizionarea cu lemnăria necesară stabilimentelor pendinte de regia monopolurilor Statului, în cursul anului financiar 1902—1903.

* * *

Exportul lemnului românesc în Bucovina. După statistica comercială a Austriei, în anul 1900 s'a exportat din România în Bucovina lemne pentru diferite întrebuințări pentru suma de 1.204.020 coroane.

* * *

Consulul general al Romîniei la Dordrecht (Olanda) a trimis Ministerului de Domenii un raport asupra comerțului de lemne al Romîniei cu portul Dordrecht, unde ele sînt întrebuințate la construcția vapoarelor.

Raportul arată că Romînia exportează în Olanda mai ales lemn de stejar.

În 1900 s'a importat la Dordrecht 329,000 metri cubi de lemne, dintre cari 3000 provenind din Galați.

CLIMA LUNEI DECEMBRIE 1901 st. n.

La București - Filaret.

Clima lunii Decembrie 1901 a fost caracterizată la București-Filaret printr'un timp excesiv de călduros, și mult mai puțin ploios. Temperatura în decada întâi a fost normală, în a doua ca a fost mult mai ridicată ca de obicei, a treia fiind excesiv de călduroasă.

Temperatura lunară 3°.3 este aproape cu cinci grade mai mare ca valoarea normală; mijlocia decadei a treia întrecind cu aproape nouă grade normala sa. Cu toate acestea au mai fost ani în cari această lună a fost și mai călduroasă ca acum; ast-fel de la 1867, de când se face observațiuni termometrice la București, în anii 1861, 1874 și 1886 temperatura lunii Decembrie a fost mai ridicată ca cea din acest an avind respectiv valorile 5°.2, 3°.6 și 3°.9. Este caracteristic faptul că temperatura lunii Decembrie este aproape egală cu cea a lunii Noiembrie de care diferesece numai prin $-0°.2$; de ordinar între mijlociile acestor luni există o diferență în minus de aproape șase grade. De alt-fel acest lucru nu este extra-ordinar, căci asemenea diferențe mici s'au mai semnalat și în alți ani, așa în 1858 diferența nu a fost de cât de $-0°.1$, ba ce este mai mult în 1861 și în 1876 temperatura lunii Decembrie a întrecut cu două grade pe cea a lunii Noiembrie. Este de notat că luna Noiembrie 1901 a fost mai rece ca de obicei. Perioada cea mai călduroasă a lunii de care ne ocupăm a fost între 19 și 28; căldura ajungind maximum de intensitate în zilele de pe 22 și 23, când a atins valoarea de 15°.0. Această temperatură, care este cea mai ridicată din cursul lunii nu este cu toate acestea excepțională, căci am mai avut în alți ani zile în această lună în cari temperatura maximă a fost mult mai ridicată ca cea de acum, așa la 21 Decembrie 1886 ea a ajuns la 16°.5. Perioada cea mai friguroasă a fost între 1 și 8, minimum temperaturii $-7°.6$ avind loc la 7. Cantitatea totală de apă 25.1 mm este pe jumătate cât normala. De la 1864 încoace au fost 7 ani, în cari s'a strîns mai puțină apă ca acum. Au fost 15 zile cu cantități apreciabile de apă, la 5 ea a provenit din puțină zăpadă ce a căzut iar la 29 din lapoviță. Fulgi de zăpadă au mai căzut la 12 și 22. Vîntul dominant a fost Austrul. Presiunea atmosferică mijlocie 753.6 mm. este cu patru milimetri mai coborîtă ca normala. Atmosfera a fost mai uscată ca de obicei. Cerul a fost mai puțin înorat: am avut 6 zile senine, 13 noroase și 12 acoperite. Soarele a strălucit mult timp, 99 ore în 23 zile; de ordinar el se arată numai 67 ore în 15 zile. În 1898 și 1900 el a strălucit în această lună și mai mult ca acum. Roua s'a observat în 7 zile, brumă în 15 și ceață în 16. În cîte-va din ele ceața a fost foarte deasă mai cu seamă din serile de 7 și 19, cînd nu se putea vedea la o distanță de 3—4 metri. Asemenea cețe s'au mai semnalat în zilele de 14 și 16 Ianuarie 1895 și în cele de 7 și 10 Ianuarie 1899. Vegetațiunea erboasă a continuat a se desvolta mult. În a doua jumătate a lunii s'au văzut ghiocei înfloriți și alte flori primăvăratice. Mugurii la liliac, lemn ciînesc etc. s'au desvoltat foarte mult, iar cei floriferi de la corn, sînt aproape a se deschide.

Institutul Meteorologic.

E R A T A

In No. din Noiembrie pag. 351, în loc de «importul lemnului în Germania în anul 1899» să se citească *importul lemnului în Grecia în anul 1899.*

TABLA DE MATERII
 CONȚINUTE ÎN VOLUMUL XV, ANUL 1901

AL

„REVISTEI PĂDURILOR“

A

	Pag.
<i>Alegerea puștei de vînat</i> , de Er. C. Gheorghiu	178
<i>Ăzotul și vegetația forestieră</i> , de Ilie Păunescu-Circea	12

B

<i>Bibliografie</i>	33, 122, 147, 312, 349
-------------------------------	------------------------

C

<i>Clima și pădurile</i> (traducere), de P. Antonescu	107
<i>Clima lunilor</i> Ianuarie, Februarie, Martie, Aprilie, Mai, Iunie, Iulie, August, Septembrie, Octombrie, Noiembrie, Decembrie. 64, 96, 127, 160, 192, 256, 287, 320, 352 și 382	
<i>Comercinul lemnului</i>	91, 253, 310, 350, 378
<i>Comunicări și fapte diverse</i>	188, 312, 347
<i>Conferințele silvice</i>	65

D

<i>Dare de seamă asupra lucrărilor Congresului de silvicultură de la Paris din 1000 (Conferință)</i> , de M. Tănăsescu	97, 136, 216
<i>Despre excursiunile forestiere</i> , de Virgiliu Stoicescu	18

E

<i>Exploatarea salinelor și monopolul sărei la Români și Romîni (Conferință)</i> , de C. Broșteanu	193
<i>Expoziția de piscicultură de la Salzburg din 1900</i> , de O. Boiul	257, 292

G

<i>Galeruca xanthomelaena</i> , de P. Grunau	16
--	----

H

<i>Harta ostroavelor</i> , de N. G. Popovici	36
--	----

I

<i>Influența lunii asupra vegetațiunii forestiere</i> , de G. Codrescu	297
<i>Informațiuni</i>	61, 92, 124, 136, 190, 254, 285, 314, 351, 381
<i>Intrunirea agenților Domeniului Coroanei</i>	301, 332

L		Pag.
<i>Libertatea de acțiune în silvicultură, de N. G. Popovici</i>		6
M		
<i>Muzeele silvice, de Virgiliu Stoicescu</i>		166
O		
<i>O privire retrospectivă asupra lucrărilor mai importante cu privire la păduri, din anul 1900, de M. Tănăsescu</i>		1
<i>O serbare forestieră, de Er. C. Gheorghiu</i>		242
<i>O victimă a datoriei, de D. Ionescu-Zane</i>		122
P		
<i>Pădurile în Siberia, de G. D. Belinski</i>		284
<i>Prețul lemnului</i>	38, 87, 150, 181, 244, 278,	304
<i>Proiect de lege pentru organizarea corpului silvic, de D. Boiarolu</i>		24
<i>Proiect de lege pentru organizarea Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor</i>	38, 87, 150, 181, 244, 278, 504,	566
<i>Puterea de lăstărire din tulpină, de N. G. Popovici</i>		79
R		
<i>Revizuirea legii asupra poliției vînatului, de Er. C. Gheorghiu</i>		273
» » » » »	de Chr. Adolph	346
<i>Rezumatul ședințelor adunării generale a Societății «Progresul silvic» din 1901, de N. C. Nădejde</i>		129, 205, 337
<i>România în 1900, de P. Antonescu</i>		161 și 326
S		
<i>Școala specială de silvicultură, de I. Candiani</i>		85
<i>Silvicultura Română la Expoziția din 1900</i>		57
<i>Statornicirea hotarelor de P. Antonescu</i>		289 și 352
» » » » »	N. Saegiu	321
T		
<i>Tabla de materii</i>		383
<i>Tabloă de pădurile amenajate în anul 1900, de M. Păcescu</i>		377
<i>Tradițiunile academiei forestiere de la Schemnitz, de G. D. Belinski</i>		57
<i>Transportul în gospodăria forestieră, de N. Saegiu</i>		66
U		
<i>Un brav pădurar, de N. G. P.</i>		176
Z		
<i>Ziua pomilor sau serbarea școlară, de N. G. Popovici</i>		144

LUCRĂRILE FORESTIERE PUBLICATE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

S T U D I I

Lei B.

Antonescu Remus P. S. — Studiū asupra regulilor de exploatarea pădurilor	5.—
» Notițe economice asupra tăierii pădurilor din țară	3.—
» Pădurile de munte și câmpie, 1875	2.—
» Cercetarea cauzelor și remedii înecurilor și depunerilor din basinal Prahovei. 1887	8.—
» Regulatorul de exploatare al pădurii Urjugonia-Mușita	8.—
Antonescu Petre. — Tratatul de grădinarit și aplicațiunea sa în România	2.—
Chivulescu T. — Catechismul silviculturii, 1886	2.—
» Cestiuni de păduri, 1890	4.—
» «Împădurirea nisipurilor de pe domeniul Maglavit»	4.—
Dem. Ionescu-Zane. — Proiect de lege pentru organizarea corpului silvic al Statului	—
Eleuterescu I. C. — Pădurile noastre	1,50
Gheorghiu C. Ernest. — Studiū asupra pădurilor casei sf. Spiridon din Iași	—
Gheorghiu C. Ernest și Dr. C. Gheorghiu. — Vinătoarea în România, tratat enciclopedic și cu o prefață de D-l Dr. S. Istrati, fost ministru	3.—
» Conferința asupra Vinatului în România	—
Isopescu C. — Dendrometria, tradusă după <i>Cacaler A. de Gullenberg</i>	—
Lăzurianu Al. — Studiū asupra creșterii arborilor și masivelor lemnoase	3.—
Nădejde N. C. — Memoriū asupra restaurării și conservării terenurilor din munții «Pirinei» cu 11 planșe	—
N. Manolescu. — Zig-zaguri forestiere	2.—
B. D. Neagoe. — Tabele de prețuri, aranjate de <i>Schmidt E.</i>	—50
» Legislațiunea corecțiunii terenșilor în Austria	2.—
Obogeanu Km. — Diviziunea suprafețelor plane prin o paralelă la o dreaptă dată	—
» Desfaceera materialului lemnos din pădurile Statului	—
» Critica generală a sistemelor de exploatare a pădurilor	2.—
Petrescu Marin. — Studiū asupra citor-va cestiuni de economie rurală din Dobrogea	—
Rusescu D. R. — Exploatarea în Regie a pădurilor Statului din centrul Comana	—
Stamașian Gr. — Domeniul nostru agricol și forestier	1,50
Stătescu G. — Influența și importanța pădurilor în România, 1884	1,50
Tănăsescu M. A. — Studiū forestier asupra județelor Muscel și Dimbovița	—
» Studiū asupra administrațiunii, exploatării și amenajării pădurilor Statului austriac	—

CONFERINȚE

Antonescu Remus P. S. — Comparația între pădurile țării noastre și cele din Ungaria	1.—
Antonescu P. — Studiū comparativ asupra pădurilor din Austria, 1890	1.—
» Studiū asupra terenșilor	—
Davidescu Florian. — Pădurile rășinoase din țară	—
Eleuterescu I. C. — Lucrări de întreținere și de ameliorație ale pădurilor	2.—
Ernest C. Gheorghiu. — Stăpînire a fiarelor străcătoare și braconajului în România	2.—
Iăzurianu Al. — Semănarea și plantarea pădurilor, 1889	—
Macovei N. C. — Ochire asupra pădurilor Moldovei	—
Munteanu V. C. — Lumina și silvicultura, 1889	—
Stătescu G. — Istoria vinătoarei și măsurilor de aplicat în România în privința vinatului, 1886	—
» Pădurile Statului și ale stabilimentelor publice, 1891	—
Tănăsescu M. A. — Despre regimul silvic și aplicațiunea lui	—
» Paralel din punctul de vedere silvic între Austria și România	—
» Pășunatul în pădurile Statului	—
» Dare de seamă asupra lucrărilor congresului internațional de silvicultură din 1900 de la Paris	—
Teodorescu T. N. — Împădurirea și exploatarea pădurilor Statului din Dobrogea, 1893	—
Dem. Ionescu-Zane. — Despre starea fizică a pădurilor noastre, 1893	—